

อนุต

อ

อโกเปนุต	ไม่ยัง...ให้กำเริบอยู่	น+กฺปฺ ชาติ	ณปะจจย.เหตุ.
อกุกมนุต	เหยียบอยู่	อา+กมฺ ชาติ	รัสสะ อา เป็น อ ช้อน ก.
อกุโกสนุต	ด่าอยู่	อา-กฺสฺ ชาติ	รัสสะ พฤทธิ อุ เป็น โอ ช้อน ก.
อขมาเปนุต	ไม่ยัง...ให้กำเริบอยู่	น ขมฺ ชาติ	ณปะ เป้จ. เหตุ.
อคจฺจนุต	ไม่ไปอยู่.	น+คมฺ ชาติ	แปลง คมฺ เป็น คจฺจ.
อคณฺهنุต	ไม่ถือเอาอยู่	น+คหฺ ชาติ	ณฺหา ปัจ.- ที่สุด ชาติ รัสสะ.
อมาตยนุต	ไม่ยัง...ให้ฆ่าอยู่	น+หนฺ ชาติ	ณย ปัจ. เหตุ แปลง หนฺ เป็น มาต.
อชาครนุต	ไม่ตี้อยู่.	น+ชาครฺ ชาติ	
อาชานนุต	ไม่รู้้อยู่.	น+ณา ชาติ	นา ปัจ. แปลง ณา เป็น ชา
อชาปยนุต	ไม่ยัง...ให้ฉกฉวยอยู่	น+ณา ชาติ	ณาย ปัจ.
อชินนุต	ไม่ฉกฉวยอยู่ ไม่ชนะอยู่.	น+ชิ ชาติ	นา ปัจ.
อชฺโฆตฺถรณุต	ท้วงท้วงอยู่	อธิ+โ +ถรฺ ชาติ	แปลง อธิ เป็น อชฺฌ ช้อน ต.
อณายนุต	ไม่เฟื่องอยู่	น+ณเ ชาติ	แปลง เ เป็น อาย.
อณายนุต	ไม่ยัง...ให้ไหม้อยู่, ไม่ยัง... ให้ โปลงอยู่.	น+ณปฺ ชาติ	ณย ปัจ เหตุ.ลบ ปฺ ที่มะ.
อติกุกมนุต	ก้าวล่วงอยู่.	อติ กมฺ ชาติ	ช้อน ก.
อติจิรายนุต	ประพตติช้า ประพตติชักช้าอยู่.	อติ+จิรคฺัพ ชาติ	อาย ปัจ.

อติโรจนุต	รุ่งโรจน์ยิ่งอยู่, รุ่งโรจน์อยู่ รุ่งเรืองอยู่.	อติ-รจุธาตุ	พฤทธิ อุ เป็น โอ.
อททนต์	ไม่ให้อยู่	น+ทาธาตุ	รัสสะ อา เป็น อ.
อทุสฺสนุต	ไม่ประทุษร้ายอยู่, ไม่รังแก.	น+ทุสฺสธาตุ	ซ้อน สฺ.
อเทนุต	ไม่ให้อยู่	น+ทาธาตุ	เอ ปัจ.
อเทเสนุต	ไม่แสดงอยู่, ไม่ปรากฏ.	น+ทิสฺสธาตุ	เณ ปัจ.
อริฏฺฐหนุต	อริจานอยู่.	อริ+จธาตุ	จห ซ้อน ฎ.
อนคฺฆมนุต	ไม่ถึงค่าอยู่ ไม่ควรค่า.	น+อคฺฆธาตุ	
อนาจิฏฺขหนุต	ไม่บอกอยู่ ,ไม่บอกกล่าว.	น+อา+จิฏฺขธาตุ	
อนาวชฺชนุต	ไม่นึกอยู่, ไม่รำพึง, นึกไม่ได้.	น+อา+วชฺชธาตุ	
อนิฏฺขมหนุต	ไม่ออกอยู่	น+นิ+กมฺธาตุ	แปลง ก เป็น ข ซ้อน กุ.
อนิคฺคณฺหนุต	ไม่ข่มขู่อยู่, ไม่กดขี่, ข่มขู่ไม่ได้.	น+นิ+คหฺธาตุ	ณฺห ปัจ .ลบ หุ.
อนิทฺทายนุต	ไม่ประพฤติซึ่งความหลับอยู่ ,ไม่ประพฤติหลับ.	น+นิททาธาตุ	ศัพฺท อาย ปัจ.
อนิพฺพิสนุต	ไม่พบอยู่	น+นิ+วิสฺสธาตุ	แปลง วิ เป็น พิ ซ้อน พุ.
อนุคฺคจฺจนุต	ไม่ไปตามอยู่ ,ไม่ติดตาม	น+อุ+คมฺธาตุ	คจฺจ ซ้อน คุ.
อนุฏฺฐหนุต	ไม่ตั้งอยู่ ,ไม่ลุกขึ้น.	น+อุ+ฐาธาตุ	แปลงเป็น จห.
อนุฏฺฐาเปนุต	ไม่ยัง... ให้ตั้งขึ้นอยู่.	น+อุ+ฐาธาตุ	ณาเป ปัจ.เหตุ.
อนุตฺถนฺหนุต	ทอดถอนอยู่ ,ถอนใจ.	อนฺ+ถฺธาตุ	นา ปัจ.ซ้อน ต.
อนุปนยฺหนุต	ไม่เข้าไปผูกอยู่, ไม่เข้าไปผูกไว้.	น+อุ+ปนฺนธาตุ	ย ปัจ.แปร ย ไว้หน้า ห.
อนุปวตฺเตนุต	ให้เป็นไปตามอยู่	อนฺ+ป+วตฺตธาตุ	เณ ปัจ. เหตุ.
อนุปสฺสงมฺหนุต	ไม่เข้าไปใกล้อยู่	น+อุ+ป+สํ+กมฺธาตุ.	
อนุปสฺสนุต อนุปปสฺสนุต	เห็นตามอยู่	อนฺ+ทิสฺสธาตุ	แปลง เป็น ปสฺส กิริยาหลังซ้อน ป.

อนุปัตียนุต	ไม่เข้าไปถืออยู่, ไม่ถือมัน	น+อุป+ทาธาตฺ	ย ปัจ.แปลง อา เป็น อิ.
อนุปาเทนุต	ไม่ยัง...ให้บังเกิดอยู่.	น+อุป+ทธาตฺ	เณ ปัจ . เหตุ.
อนุพนฺธนุต	เนื่องกันอยู่, ติดตาม	อนฺ+พฺนฺธธาตฺ	
อนุภวานุต	ได้รับอยู่ ได้ประสบ เสวย.	อนฺ+ภฺวธาตฺ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
อนุยุณฺชนุต	ประกอบตามอยู่, ประกอบเนื่อง ๆ.	อนฺ+ยุชฺธาตฺ	นิคคหิตอาคม.
อนุวิจฺรณุต	เที่ยวไปตามอยู่, ติดตาม, เที่ยวไป โดยลำดับ	อน+วิ+จฺรธาตฺ	
อนุวิจฺจินฺตยนุต	ใคร่ครวญตามอยู่, ตามใคร่ครวญ	อนฺ+วิ+จฺจินฺตฺธาตฺ	ณยปัจ.
อนุสาสนฺต	ตามสอนอยู่ ตามสั่งอยู่ สั่งสอน เนื่องๆพรา้สอน.	อนฺ+สาสฺธาตฺ.	
อนุสิกฺขนุต	ศึกษาตามอยู่ ตามศึกษา.	อนฺ+สิกฺขธาตฺ	
อนุโสจฺนุต	โสภณอยู่ ,เศร้าโสภ.	อนฺ+สฺจฺธาตฺ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
อนุสฺสรณุต	ระลึกตามอยู่ ตามระลึก ระลึก เนื่องๆ.	อนฺ+สฺสรฺธาตฺ.	
อโนกฺกมณฺต	ไม่ก้าวลงอยู่ ,ไม่ยกเท้าย่างไป	น+โอ+กมฺธาตฺ.	
อโนตรณฺต	ไม่ข้ามลงอยู่ ไม่ยกเท้าย่างไป	น+โอ+ตรฺธาตฺ.	
อโนโลเกณฺต	ไม่แลดูอยู่, ไม่เหลียวดู	น+โอ+โลเกฺธาตฺ	เอ ปัจ.
อปกทฺธมฺนุต	คร่าไปปราศอยู่ หุดหลักไปอยู่	อป+กทฺธมฺธาตฺ.	
อปจฺจาสิสฺสนุต	ไม่หวังเฉพาะอยู่ ,ไม่จำนงเฉพาะ , ไม่มุ่งหวัง	น+ปติ+สิสฺสฺธาตฺ	นิคคหิต อาคม แปลง ปติ เป็นปจฺจ
อปภฺวิวิชฺฌณฺต	ไม่แทงตลอดอยู่ ,ไม่ตรัสรู้ ไม่บรรลุ.	น+ปภฺวิ+วิชฺฐธาตฺ	ย ปัจ. แปลง ฐย เป็น ฐณ.
อปตฺเตณฺต	ไม่ปรารถนาอยู่ ,ไม่ต้องการ	น+ปตฺตฺธาตฺ	เณ ปัจ.
อปทิสฺสนุต	แสดงอ้างอยู่, ชี้อ้าง, อ้างอิง บ่ง ถึง.	อป+ทิสฺสฺธาตฺ.	

อปพพชนุต	ไม่บวชอยู่	น+ป+วชฺธาตุ.	แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
อปริยุปาสนุต	เมื่อไม่เข้าไปนั่งใกล้ ,ไม่นั่งใกล้.	น+ปรี+อุป+อาส ธาตุ	ยุ อาคม.
อปรัชฌนุต	ประทุบร้ายอยู่ ,ประพฤติผิด.	อป+รรชฺธาตุ	ย ปัจ. แปลง ฤษ เป็น รัช.
อปลายนุต	ไม่หนีไปอยู่, ไม่หลีกเลี่ยง ,ไม่หลบไป.	น+ปลฺธาตุ	ณย ปัจ.
อปสฺสนุต	ไม่เห็นอยู่ ,ไม่ปรากฏ ไม่พบ.	น+ทิสฺธาตุ	แปลง เป็น ปสฺส.
อปหรนุต	นำไปปราศอยู่ ,นำหลีกเลี่ยง ,นำหลีกเลี่ยงไป.	อป+หฺรฺธาตุ.	
อปหิณนุต	ไม่ส่งไปอยู่	น+ป+หิธาตุ	ณา ปัจ.
อปฺปวตฺตนุต	ไม่เป็นไปทั่วอยู่ ,ไม่เปลี่ยนแปลง, หยุดนิ่ง.	น+ป+วตฺตฺธาตุ	
อปฺปิโหนุต	ไม่เพียงพออยู่.	น+ป+หฺธาตุ	พฤทธิ อุ เป็น โอ ช้อน ป.
อพฺภาจิกฺขนุต	กล่าวต่ออยู่, กล่าวข่มขู่	อภิ+อา+จิกฺขธาตุ	แปลง อภิ เป็น อพฺภ.
อพฺภานฺโมทนุต	บันเทิงตามอย่างยิ่งอยู่ , เบิกบาน อย่างยิ่ง, เบิกบานใจอย่างยิ่ง, ยินดีอย่างยิ่ง, ยินดีด้วยอย่างยิ่ง	อภิ+อนฺ+มฺธาตุ	
อพฺภุคฺคจฺจนุต	เหาะขึ้นไปอยู่ ,พุ่งไป.	อภิ+อุ+คมฺธาตุ	แปลงเป็นคจฺจ อภิ เป็น อพฺภ ช้อน ค.
อภาสนุต	ไม่กล่าวอยู่, นิ่ง, ไม่พูด.	น+ภาสฺธาตุ.	
อภิกฺกมฺนุต	ก้าวไปข้างหน้าอยู่ ,ก้าวไป, เดินไป.	อภิ+กมฺธาตุ	กมฺ ช้อน ก.
อภิกฺขมฺนุต	อดทนอยู่, อดกลั้น.	อภิ+ขมฺธาตุ	ช้อน ก.
อภิกีรณุต	โปรยอยู่	อภิ+กิริธาตุ	ทีมะ.
อภินิฺกฺขมฺนุต	ก้าวออกเพื่อคุณอันยิ่งขึ้น, ออก เพื่อคุณอันยิ่ง	อภิ+นิ+กมฺ หรือ กมฺธาตุ	แปลง กเป็น ข ช้อน ก.

อภีรฺหนฺต	งอกงามอยู่	อภี+รฺหฺรฺชาตฺ	
อภิสํภโรนฺต อภิสงฺภโรนฺต	ซ่อมแซมอยู่, ปรง, ตกแต่ง.	อภี+สํ+ภฺรฺชาตฺ	โอ ปัจ.
อภิสฺปนฺต อภิสฺสฺปนฺต	สาบแช่งอยู่ .	อภี+สฺปฺชาตฺ	กิริยาหลัง ช้อน สฺ.
อภิสฺลฺภจฺนฺต	ไหลออกอยู่	อภี+สฺลฺภฺ ชาตฺ	นิคฺคหิตอาคม.
อโยชนฺต อโยชนฺต	ไม่ประกอบอยู่	น+ยฺชฺชาตฺ	อฺ เอ ปัจ.พฤทธิ อฺ เป็น โอ.
อรชฺชนฺต	ไม่กำหนดอยู่	น+รชฺชาตฺ	ย ปัจ. แปลง ชฺย เป็น ชฺช.
อรณฺชนฺต	ไม่กำหนดอยู่ ไม่ยินดี ไม่ย่อมน.	น+รณฺชฺชาตฺ	
อรหนฺต	ควรอยู่ ฯลฯ	อรหฺรฺชาตฺ	
อลนฺต	ประดับอยู่	อลฺรฺชาตฺ	
อวตฺถรณฺต	ท่วมทับอยู่ รัตรึง ผูกแน่น.	อว+ถฺรฺชาตฺ	ช้อน ตฺ.
อวมณฺณนฺต	ดูหมิ่นอยู่ หมิ่นประมาท ดูถูก.	อว+มณฺรฺชาตฺ	ย ปัจ.แปลง นฺย เป็น ณฺณ.
อวลิมฺปนฺต	ลู่ปลิวอยู่ เยอหยิ่งดู.จองหอง อหังการ.	อว+ลฺปฺชาตฺ	นิคฺคหิตอาคม.
อวโลเกนฺต อวโลกยณฺต	ชำเลื่องดู เอี้ยวดู.	อว+โลกฺรฺชาตฺ	ณฺ ฌย ปัจ กัต.
อวสุสนฺต	ไม่ตกอยู่ (ฝน).	น+วสุสฺรฺชาตฺ	
อวินาเสนฺต	ไม่ยัง...ให้ฉิบหายอยู่	น+วิ+นสฺรฺชาตฺ	ปัจ. เหตุ.
อวิณฺทณฺต	ไม่ได้้อยู่ ไม่ประสบ ไม่พบ.	น+วิทฺรฺชาตฺ	นิคฺคหิตอาคม.
อวิรฺหนฺต	ไม่เริดอยู่ ไม่งอก ไม่งอกงาม	น+วิ+รฺหฺรฺชาตฺ	หรือ รฺหฺรฺ ชาตฺ.
อวิสหนฺต	ไม่อาจอยู่ ไม่สามารถ ไม่ครอบงำ.	น+วิ+สฺหฺรฺชาตฺ	

อวหรนฺต	ฉวยเอาอยู่ ชิงเอา ลัก ขโมย.	อว+หฺรฺธาตุ.	
อวฺหฺยณฺต	เรี่ยกอยู่	อา+เวหฺธาตุ.	แปลง เอ เป็น อย. เวส ๗๕๓ เป็น วฺเห ธาตุ.
อสกุโณต	ไม่อาจอยู่ ไม่สามารถ.	น+วิ+สฺหฺธาตุ	โอ ปัจ.
อสขุฌายณฺต	ไม่ท่องเที่ยวอยู่ ไม่สาธยาย ไม่สวด ไม่ ทวน.	น+สํ+ณฺธธาตุ	แปลง เอ เป็น อาย.
อสณฺขานณฺต	ไม่รู้พร้อมอยู่ จำไม่ได้.	น+สํ+ณฺาธาตุ	นา ปัจ. แปลง ณา เป็น ชา.
อสนฺจฺหนฺต	เมื่อไม่ตั้งอยู่ดี ไม่ลำดับไว้อยู่.	น+สํ+จฺาธาตุ	แปลงเป็น จหฺ ลบนิกคฺหิต ช้อน ฏ จม ธาตุ หรือแปลงนิกคฺหิต เป็น ณฺ ได้รูปเป็น อสนฺจฺหนฺต.
อสทฺทฺหนฺต	เมื่อไม่เชื่อ เมื่อไม่ดำรงอยู่.	น+สํ+ธฺาธาตุ	แปลง เป็น ทหฺ ช้อน ทฺ ลบ นิกคฺหิต.
อสณฺต	ไม่มีอยู่ ไม่เป็นอยู่.	น+อสนฺธาตุ	ลบต้นธาตุ.
อสมปฏฺิจฺจนฺต	ไม่รับพร้อมอยู่ ไม่รับเฉพาะอยู่.	น+สํ+ปฏฺิ+อฺิสฺธาตุ	อ ปัจ. แปลง ส เป็น จฺ.
อสหนฺต	อดทนไม่ได้อยู่ ไม่อดกลั้น ไม่อดใจ ไม่ระงับใจ.	.น+สฺหฺธาตุ.	
อโสจฺนฺต	ไม่เศร้าโศกอยู่ ไม่เดือดร้อนใจ.	น+สฺจฺธาตุ	พฤทฺธิ์ อุ เป็น โอ.
อสุสฺสนฺต	หายใจออกอยู่ เป็นอยู่ มีชีพอยู่.	อา+สฺสฺธาตุ	รฺสสะ ช้อน ส.
อสุสาเทณฺต	ยินดีอยู่	อา+สทฺธาตุ	ณฺ ปัจ รฺสสะ ช้อน สฺ ทิมะตัน ธาตุ.
อสุสาเทณฺต	ให้อินดีอยู่	อา+สทฺธาตุ	เอ ปัจ. เหตุ.
อเหเจณฺต	ไม่เปียดเบียนอยู่	น+เหจฺธาตุ	เอ ปัจ.
อเหเจณฺต	ไม่ยัง...ให้ลำบากอยู่.	น+เหจฺธาตุ	ณฺ ปัจ. เหตุ.
อเหเจยณฺต	ไม่เปียดเบียนอยู่	อา+กฺิ กํฺ กงฺ ธาตุ	
อากงฺขณฺต	สงสัยอยู่	อา+กฺิ กงฺขฺธาตุ	

อา

อากาศอุณหภูมิ	คร่ำมาอยู่. ๗๗	อา+กทฺธธาตุ	
อาโกภยณุต	เคาะอยู่ดี ดี ทบ.	อา+กฐธาตุ	ณย ปัจ พฤทธิ อุ เป็น โอ.
อาคจุณุต	มาอยู่ มาถึง.	อา+คฺมธาตุ	แปลง คมฺ เป็นคจฺ.
อาคเมณุต	ให้มาอยู่ ให้มาถึง.	อา+คฺมธาตุ	ณเ ปัจ. เหตุ.
อาคเมณุต	อดกลั่นอยู่	อา+คฺมธาตุ	ณเ ปัจ.
อาจิคุษณุต	กล่าวอยู่ บอก พูด .	อา+จิคุษธาตุ.	
อาरणนุต	ปรารถอยู่ ริเริ่ม เริ่มต้น เพียรพยายาม.	อา+รณธาตุ	
อารุยฺหณุต	ขึ้นอยู่ ขึ้นไป งอกขึ้น	อา+รุหธาตุ	ย ปัจ.กัม.
อโรเจณุต	บอกอยู่	รุจธาตุ	ณเ ปัจ.พฤทธิ.
อาโรจาเปณุต	ให้บอกอยู่	อา+รุจธาตุ	ณปาเป ปัจ เหตุ.
อาโรเปณุต	ยกขึ้นไป ให้ยกอยู่.	อา+รูปธาตุ	ณเ ปัจ.คำแปล หลัง ณเ ปัจ. เหตุ.
อาลปนุต	ร้องเรียกอยู่ ทักทาย เจรจา	อา+ลปธาตุ	
อาลึงคิยณุต	สวมกอดอยู่.	อา+ลึงคฺธาตุ	ย ปัจ.
อาลิมิปนุต	ละเลงอยู่	อา+ลিপธาตุ	
อาโลเกณุต อาโลกยณุต	เห็นอยู่ ดู จ้องดู, เฟ่งดู.	อา+โลกธาตุ	ณเ ณย ปัจ.กัต.
อาโลเลณุต อาโลเพณุต	ขุ่นมัวอยู่	อา+ลฺฬธาตุ	เอ ปัจ.
อาวชฺชณุต	งดเว้นอยู่, ละเว้น	อา+วชฺชธาตุ	
อาวชฺเชณุต	คำนึงอยู่ รำพึง พิจารณา.	อา+วชฺธาตุ	ณเ ปัจ.ซ้อน ช

อาวฏฺฐนฺต	หมฺนฺเวียนอยู่ หมฺนวน ไหลวน ไหลเวรยน วณเวียน เวียนมา.	อา+วฏฺฐ.	
อาวสนฺต	ครอบครอบอยู่ ปกครอง.	อา+วสุธาตฺ.	
อาวหนฺต	นำมาอยู่ เจริญ รุ่งเรือง.	อา+วหฺธาตฺ	
อาวิกโรนฺต	ทำให้แจ้งอยู่ กระทำให้แจ้ง ทำให้เห็นชัด ทำให้ปรากฏชัด.	อาวิ+กรฺธาตฺ	โอ ปัจ.
อาวิภวนฺต	เป็นแจ้งอยู่ แจ่มแจ้ง ชัดเจน.	อาวิ+ภฺธาตฺ	พฤทธิ.
อาวฺณนฺต	ร้อยอยู่	วฺธาตฺ	ฉนา ปัจ.
อาสนฺต	นั่งอยู่	อาสุธาตฺ	
อาสิณฺจนฺต	หยอดอยู่ นัตถุ รด.	อา+สิจฺธาตฺ	นิคคหิตอาคม.
อาเสวนฺต	เสพมาอยู่ ช้องเสพ คบ คบหา.	อา+เสวฺธาตฺ	หรือ เสวฺ ธาตฺ.
อาหิณฺทนฺต	เที่ยวไปอยู่ ท่องเที่ยวไป.	อา+หิธิธาตฺ	

อ

อิกฺขนฺต	เห็นอยู่ ดู จ้อง เฟ่งดู.	อิกฺขธาตฺ	
อิงฺขนฺต	ไปอยู่	อิขิธาตฺ	
อิคฺชนฺต อิงฺคนฺต	ไปอยู่	อิคฺ อิกิธาตฺ	
อิจฺฉนฺต	ปรารถนาอยู่	อิสฺธาตฺ	แปลง สฺ เป็น จฉ.

อุ

อุกฺกฺขิปนฺต	ขัดขึ้นไปในเบื่องบนอยู่ ยกขึ้น ยกขึ้นไป.	อุ+กฺขิปฺธาตฺ	ซ้อน กุ.
อุคฺคฺจฺฉนฺต	ไปในเบื่องบนอยู่ ขึ้นไป.	อุ+คมฺธาตฺ	แปลงเป็น คจฺฉ ซ้อน คุ.

อุคฺโมเสนฺต	ให้ก๊กก้องอยู่.	อุ+มฺสฺธาตุ	ณ ปัจ.
อุชฺชลนฺต	โพล่งขึ้นอยู่ รุ่งเรืองอยู่	อุ+ชฺลธาตุ	
อุชฺฌายนฺต	โพนทนาอยู่ ยกโทษ กล่าวโทษ.	อุ+ฌธาตุ	แปลง เอ เป็น อาย ช้อน ชุ.
อุณฺณนฺต	แสวงหา ค้นหา เสาะหา.	อุณฺณ หรือ อุฉิ ธาตุ	
อุฏฺฐนฺต	ลุกขึ้นอยู่ ตั้งขึ้น ยืนขึ้น ดำรง ตั้ง.	อุ+ฐาธาตุ	แปลงเป็น จห.
อุทฺถนฺต	อุทัยอยู่ (การโผล่ขึ้นแห่งดวงอาทิตย์)	อุ+ทฺถธาตุ	
อุทฺถนฺต	เก็บอยู่.	อุ+ธาธาตุ	ช้อน ทุ.
อุปคฺจฺจนฺต	เข้าถึงอยู่ เข้าไปใกล้.	อุป+คฺมฺธาตุ	แปลงเป็น คจฺณ.
อุปฺปชฺชนฺต	เข้าถึงอยู่ อุบัติ เกิดขึ้น.	อุป+ปทฺธาตุ	ย ปัจ.กัต. แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
อุปฏฺฐนฺต	เข้าไปตั้งอยู่	อุป+ฐาธาตุ	แปลงเป็น จห หรือ รัสสะ อา เป็น อ ลง หฺ อาคม ช้อน ฏ รูป ๖๓๐.
อุปฏฺฐิยฺนฺต	บำรุงอยู่.	อุป+ฐาธาตุ	ย ปัจ. กัม.แปลง อา เป็น อี.
อุปฺธาเรณฺต	เข้าไปทรงไว้อยู่ ใคร่ครวณ.ตรวจตรา พิจารณา.	อุป+ธาธาธาตุ	ณ ปัจ.
อุปฺธาวนฺต	วิ่งเข้าไปอยู่ แล่นเข้าไป.	อุป+ธาวุธาธาตุ.	
อุปฺนยฺนฺต	เข้าไปผูกไว้อยู่ เข้าไปผูก ผูกมัด	อุป+นยฺธาธาตุ	ย ปัจ.กัต.แปรไว้หน้า ห.
อุปฺนิชฺฌายนฺต	แผ่ดูอยู่ พินิจ พังพินิจ พิจาร.	อุป+นิ+ฌธาตุ	แปลง เอ เป็นอาย.
อุปฺนิธิยฺนฺต	ฝากไว้อยู่ จำนำ.	อุป+นิ+ธาธาตุ	ย ปัจ. กัม.แปลง อา เป็น อี.
อุปฺนิสฺสึทฺต	นั่งใกล้อยู่.	อุป+นิ+สฺสิทฺธาธาตุ	ที่มะตัน ธาตุ.
อุปฺเนนฺต	นำเข้าไว้อยู่ ฝากไว้ จำนำ.	อุป+นิ+นี ธาตุ	แปลง เป็น เอ.
อุปฺปริกฺขนฺต	ใคร่ครวณ ไตร่ตรอง พิจารณา.	อุป+ปริ+อิกฺขธาธาตุ.	

อุปฉนุทนุต	เยาะเย้ยอยู่ เย้ยหยัน เสียดสี ต่ำ บริภาษ.	อุป+ปฐิธาตุ	ณเ ปัจ.
อุปภูณษนุต	กินอยู่ บริโภค ใช้สอย .	อุป+ภุชธาตุ	นิคคหิตอาคม.
อุปสงกมนุต	เข้าไปใกล้อยู่.	อุป+สํ+กมธาตุ	
อุปเสวนุต	เข้าไปเสพอยู่ ช้องเสพ คบหา คบหากัน.	อุป+เสว เสว ธาตุ.	
อุปหนนุต	กระทบกระทั่งอยู่ เปียดเปียน ก้ำจัด ขจัด	อุป+หนธาตุ	
อุปหนนุต	นำไปอยู่ พาไป.	อุป+หนธาตุ	
อุปาทิยนุต	ठीอมั่นอยู่ ยึด ยึดมั่น.	อุป+อา+ทาธาตุ	ย ปัจ.กัม.
อุปายนุต	เข้าถึงอยู่ บรรลุ.	อุป+อา+อิธาตุ	แปลงเป็น อิ เป็น ย.
อุปาสนุต	เข้าไปใกล้อยู่ นั่งใกล้ รับใช้.	อุป+อาสธาตุ.	
อุปยนุต อุปเณต	ถึงอยู่ เข้าถึง บรรลุ .	อุปธาตุ	ณย ณเ ปัจ.
อุปเภุขนุต	เข้าไปเฟ่งอยู่,วางตนเป็นกลาง, วางใจเป็นกลาง.	อุป+อิภุข ธาตุ.	
อุปา เทนุต อุป ปาเทนุต	เกิดขึ้นอยู่ บังเกิด ให้เกิดขึ้น.	อุป+ปฐธาตุ	ณเ ปัจ.กัต.และเหตุ.
อพุพนุต	ทรงไว้อยู่ คง ดำรง .	อพุพ ธาตุ.	
อพุพนุต	ก้ำจัดอยู่ ทำลาย ทำร้าย เปียดเปียน.	อพุพิ ธาตุ.	
อุปุภานุต อุภานุต อุมุภานุต	เต็มอยู่ ไม่พร่อง ครบ.	อุปุภ อุภ อุมุภ ธาตุ	
อุมุมุขษนุต	มัวเมาอยู่ หลงระเรึง หลงละเลิง.	อุ+มฐธาตุ	ย ปัจ.กัต. แปลง ทุย เป็น ชุช ซ้อน มุ.
อุยโยเชนุต	ส่งไปอยู่.	อุ+ยฺช ธาตุ	ณเ ปัจ.กัต.ซ้อน ย.
หน้า ๑๒			

อุลุลงฺมนุต	.โลตขึ้นอยู่ กระโดด.	อุ+ลมิ ลงฺม ชาติ	ซ้อน ล.
อุสุยนุต	ซังอยู่ ข้างเคียด ริษยา.	อุสุยฺ ชาติ.	
อุสฺสิब्จนุต	วิดขึ้นอยู่.	อุ+สิจฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม ซ้อน ส.
โ			
โอิภิรฺนุต	โปรยลงอยู่ เร็ยรายลง กระจายลง.	โ+ภิรฺ ชาติ.	
โือกุกฺมนุต	ก้าวลงอยู่ หยั่งลง เติกลง.	โ+กมฺ ชาติ	ซ้อน ก.
โไคาหฺนุต	หยั่งอยู่.	โ+คหฺ ชาติ	ทิมะตัน ชาติ.
โไจินฺนุต	รวบรวมอยู่ เลือกเก็บ เลือกเด็ด.	โ+จิ ชาติ	นา ปัจ.
โไตรนฺต	ข้ามอยู่ ข้ามลง.	โ+ตรฺ ชาติ.	
โไตรเณต	ให้ข้ามอยู่ ให้ข้ามลง.	โ+ตรฺ ชาติ.	ณ ปัจ.เหตุ.
โไตฏฺรณฺต	ครอบงำอยู่ คลุม ท่วมทับ ลาดทับ .	โ+ฏรฺ ชาติ	ซ้อน ต.
โอุปฺพณฺนุต	เข็ดอยู่ เข็ดฉุ กวาด ปัดกวาด.	โ+อุปฺพณฺ ชาติ	
โไภาเสนฺต	ให้สว่างอยู่ ให้สว่างไสว .	โ+ภาสฺ ชาติ	ณ ปัจ. เหตุ.
โอิโรหฺนุต	ลงอยู่.	โ+รหฺ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โ.
โไลมฺพนุต	ห้อยลงอยู่ ห้อยย้อย ยืดยาด.	โ+ลพิ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
โไโลเกนฺต โโลกยฺนุต	โอ แลดูอยู่ คอยดู เผ้าดู.	โ+โลกฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
โไวทฺนุต	กล่าวสอนอยู่ สั่งสอน ชี้แจง.	โ+วทฺ ชาติ	
โอิสิब्จนุต	ไหลออกอยู่	โ+สิจฺ ชาติ	

ก

กตุมุต	คร่ำไปอยู่ จุดไป ลากไป.	กตุมุ ชาติ.	
กณฺทวนฺต กณฺทวนฺต กณฺ ทวนฺต	เกาอยู่ คั่น.	กณฺทวฺ กณฺทวฺ กณฺทวฺ ชาติ	
กเถนฺต กถยฺนฺต	กล้าวอยู่ แสดง ชี้แจง อธิบาย	กถ ชาติ	ณณ ฌย ปัจ กัต.
กนฺตณฺต	ตัดอยู่ บั่น ทอน ฝ่า เชือด แหวะ ควัก กติ	กนฺต ชาติ.	
กนฺทนฺต	คร่ำครวณอยู่ ร้องเรียก ร้องไห้.	กท ชาติ	นิคคหิตอาคม.
กปฺเปนฺต	ดำริอยู่ คิด สำเร็จ กำหนด ตัด บั่น	กปฺป ชาติ	ณณ ปัจ.
กมฺปนฺต	ไหวอยู่ ห้วนไหว สั่น รัว สะเทือน กระดิก	กปฺ กมฺป ชาติ	
กยิรณฺต	ทำอยู่ กระทำ	กร ชาติ	ยิร ปัจ.ลบ รุ.
กริสฺสํ	จักทำอยู่ จักกระทำ.	กร ชาติ	สฺสํ ปัจ. ใน อรรถ ภาวิสสันติ อี อาคม ลง สี ปจมาวิวัติ ลบ สี รูป ๖๓๔.
กริสฺสนฺต	จักทำอยู่ จักกระทำ.	กร+สฺส ชาติ	ลบนิคคหิต อี อาคม.
กิโรนฺต	ทำอยู่ กระทำ	กร ชาติ	โอ ปัจ.
กามยฺนฺต	ปรารถนาอยู่ อยากได้ ต้องการ	กม ชาติ	ณณ ปัจ.

ก

กิตฺเตนฺต กิตฺตยณฺต	แสดงอยู่ สัสนทนา เปรียบเทียบ ยกย่อง สรรเสริญ แดง.	กิตฺตฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
กิลมนฺต	ลำบากอยู่ เหน็ดเหนื่อย เจ็บ ป่วย.	กิลมฺ กิลมฺ ชาติ.	
กิลิขฺชนฺต	ขึ้นอยู่ ชุ่ม เยิ้ม เปียก.	กิลิทฺ ชาติ	ย ปัจ.กัถ. แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
กิพนฺต กิพฺนฺต	เล่นอยู่ เพลิดเพลิน ร่าเริง สนุก.	กิพฺ กิพฺ ชาติ.	
กิลินฺทณฺต	ร้องไห้อยู่ ร่ำไร รำพัน ร่ำไห้ ร้อง รำพัน.	กิลินฺทฺ ชาติ.	
กิลิสฺสนฺต	เปียดเปียนอยู่ แผดเผา ร่ำร้อน เศร้าหมอง.	กิลิสฺ ชาติ	ย ปัจ.แปลง สฺย เป็น สฺส.
กิลเเสนฺต	ให้เปียดเปียนอยู่	กิลิสฺ+ณ	ปัจ.เหตุ. วิจารณ์ อี เป็น เอ.

ก

กุกฺกุกฺจายณฺต	รังเกียจอยู่ ประพฤติรังเกียจ.	กุกฺกุกฺจ	ศัพทฺ อาย ปัจ.
กุกฺเสณฺต กุกฺสยณฺต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	กุกฺสิ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.นิคคหิตอาคม.
กุกฺจนฺต	หุงอยู่	กุกฺ ชาติ	
กุกฺจนฺต	หดเข้า	กุกฺจฺชาติ	
กุกฺจนฺต	ขว้างไป ฯลฯ	กุกฺจฺ ชาติ	
กุกฺขณฺต	โกรธอยู่ เคือง ไม่พอใจ.	กุกฺขฺ ชาติ	ย ปัจ กัถ.แปลง ธฺย เป็น ชฺณ.
กุกฺขณฺต	ให้โกรธอยู่ ฯลฯ.	กุกฺขฺ ชาติ	ณ ปัจ เหตุ.
กุกฺณฺจนฺต	คดอยู่ ฯลฯ	กุกฺณฺจฺ ชาติ	
กุกฺณฺชนฺต	ออกเสียดอยู่ ฯลฯ	กุกฺชิ กุกฺณฺชฺ ชาติ	
กุกฺณฺนฺต	คดอยู่ ฯลฯ.	กุกฺณฺ ชาติ	

กฺฏฺเฏนฺต กฺฏฺยณฺต	เผออยู่. ไหม้ ร้อน.	กฺฏฺฐิชาตฺ	ณฺณ ณฺย ปัจ.
กฺฏฺเฏนฺต กฺฏฺยณฺต	ตัดอยู่ เกี้ยว ปั่น แบ่ง ตี ทูบ เคาะ เปียดเปียน.	กฺฏฺฐาตฺ	ณฺณ ณฺย ปัจ.
กฺฏฺเฏนฺต กฺฏฺยณฺต	ตัดอยู่ เกี้ยว ปั่น แบ่ง.	กฺฏฺฐ ฐาตฺ	ณฺณ ณฺย ปัจ.
กฺณฺจณฺต	เกียจกร้านอยู่ เลื่อยซา เจื่อง หงอย ร้อน เหี้ยน กระจก เขยก หยุด ช้ำ เหี่ยว แห้ง โศก เศร้าโศก.	กฺจฺ ฐาตฺ	นิกคหิตอาคม.
กฺณฺทณฺต	เผออยู่ ไหม้ ร้อน เกร้าร้อน เลี้ยง รักษา.	กฺทฺ ฐาตฺ	นิกคหิตอาคม.
กฺพฺพนฺต	ทำอยู่ กระทำ.	กฺร ฐาตฺ	โอ ปัจ.แปลงเป็น อว แปลง ว เป็น พ แปลง อ ที่ ก เป็น อุ ลบ รุ ช้อน พุ หรือแปลง พ เป็น พุพ. โมคฯ ขาติกัณห์ ๗๗ แปลง กร กับ โอ เป็น กฺพฺพ.
กฺพฺพนฺต	นุ่งห่มอยู่ ปกปิด แต่งตัว.	กฺพิ ฐาตฺ	ช้อน พ.
กฺพฺพนฺต	ขึ้นไปอยู่ ไปในเบื้องบน.	กฺพฺพิ ฐาตฺ	
กฺสนฺต	ตัดอยู่ เต็ม ให้เต็ม เรียก ร้อง เรียก ฉลาด ขำฉาว สละสลวย คล่องแคล่ว งาม รุ่งเรือง เป็นอยู่ ปรากฏ สละ ให้ ต่ำ บริภาษ.	กฺสฺ ฐาตฺ	
กฺเหณฺต กฺหฺยณฺต	ลวงอยู่ หลอกลวง โกหก .	กฺหฺ ฐาตฺ	ณฺณ ณฺย ปัจ.

เกฺลทหนฺต	เปี้ยกอยู่ ชี้น ชุ่ม.	กฺลิตฺ กฺลทฺ ชาติ	
โก			
โกจนฺต	ร้องอยู่ ร้องกึกก้อง ร้องดังก้อง.	กฺจ ชาติ	พฤทธี อุ เป็น โอ.
โกฏฺจนฺต โกฏฺ ณฺต	ตอกอยู่ ต่ำ ตี ตัด ซ้อม ทูบ บด บุ แกะ.	โกฏฺณ	
โกฏฺณยนฺต		ชาติ อณฺ ณย ปัจ.	
โกถนฺต	กำจัดอยู่ ทำลาย ทำร้าย เปียดเปียน	กฺถชาติ	พฤทธี อุ เป็น โฮ.
โกสนฺต	ออกเสียงอยู่ กล่าว เรียก ร้อง เรียก ร้องให้ ต่ำ บริภาษ.	กฺส ชาติ.	
ขขฺชนฺต	กินอยู่ บริโภค ลัก ขโมย.	ขขฺชชาติ.	
บ			
ขณฺชนฺต	กระจอกอยู่(ขาเจ็บเดินไม่ถนัด) เขยก (การเดินของคนพิการ) เป็นกระจอก เป็นง่อย.	ขณฺช ชาติ	
ขณฺชนฺต	ให้อยู่ สละ ไปถึง เป็นไป.	ขช ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ขณฺเชนฺต ขณฺ ชยนฺต	เป็นอยู่ลำบาก ฝืดเคือง เสี่ยงชีพ ฝืดเคือง.	ขช ขณฺช ชาติ	ณฺ ณย ปัจ.
ขณฺณณฺต ขณฺณยนฺต	สั่งวรอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา.	ขณฺณ ชาติ	ณฺ ณย ปัจ.
ขณฺทหนฺต	เป็นตอนอยู่ เป็นท่อน เป็นหมวด คน กวน คลุกเคล้า.	ขท ชาติ	

บณฺเฑนฺต บณฺทยนฺต	ตັตถอยู่ ทอน แบ่ง ปั้น.	ขทิ ธาตุ	
บทนฺต	กํจัตถอยู่ ทำลาย ทำร้าย ทำ อันตราย เปียดเปียน.	ขทฺ ธาตุ	
บทนฺต	หนักแน่นอยู่ มั่นคง คงทน.	ขทฺ ธาตุ	
ขทฺทนฺต	กัถอยู่ ขบ ต่อย.	ขทฺทฺ ธาตุ	
ขนฺนฺต	ขุดอยู่ เจาะ ไช ไช เขาะลง.	ขณฺ ขนฺ ธาตุ	ถ้าตั้ง ขณฺ พึงแปลง ณฺ เป็น นฺ.
ขนฺทนฺต	วิ่งอยู่ แล่น ไหล ฯลฯ.	ขทิ ธาตุ	นิคคหิตอาคม.
ขนฺทนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป แห้ง ผาก.	ขนฺทฺ ธาตุ.	
ขนฺทนฺต	กํจัตถอยู่ ทำลาย ทำร้าย เปียดเปียน ฆ่า ประหาร	ขาทฺ ธาตุ	รัสสะ นิคคหิตอาคม.
ขพฺพนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป หยั่ง จ่องหอง ไว้ตัว อหังการ.	ขพฺพฺ ธาตุ.	
ขมฺนฺต	อดอยู่ ทน อดทน อดกลั้น อดใจ ระงับใจ อดโทษ ควร ชอบ.	ขมฺ ธาตุ.	
ขมฺเปนฺต ขมฺปยนฺต	อดอยู่ ทน อดทน อดกลั้น.	ขปี ธาตุ	ณฺ ฌย ปัจ.
ขมฺภานฺต	ข่มอยู่ ข่มไว้ เหนี่ยวรั้ง เหนี่ยวรั้ง ไว้	ขภิ ธาตุ.	
ขมาเปนฺต	ให้ข่มอยู่ฯลฯ.	ขมฺ ธาตุ	ณฺาเป ปัจ.เหตุ.
ขมายนฺต	สลัดอยู่ สะบัด ลั่น.	ขมายฺ ธาตุ	
ขรฺนฺต	เสื่อมอยู่ ลั่น พินาศ.	ขรฺ ธาตุ	
ขลฺนฺต	รวมอยู่ รวบรวม สะสม ชำระ ล้าง สะอาด.	ขลฺ ธาตุ.	
ขลฺนฺต	ไหวอยู่ พลาด ผิด ลั่น.	ขลฺ ธาตุ.	

ขวนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	ขุ ธาตุ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลงเป็น อว.
ขา			
ขาทนต์	กินอยู่ กัดกิน เคี้ยว เคี้ยวกิน.	ขาทุ ธาตุ	
ขาเทียนุต	กินอยู่ฯลฯ.	ขาทุ ธาตุ	ย ปัจ. กัม อิ อาคมนหน้า ย.
ขายนุต	กล่าวอยู่ ประกาศ แสดง ชี้แจง อธิบาย.	ขา ธาตุ	ย ปัจ.กัต.
ขายนุต	กินอยู่ กัดกิน เคี้ยว เคี้ยวกิน เป็นอยู่ ปรากฏ.	เข ธาตุ	แปลง เอ เป็น อาย.
ขายนุต	สิ้นอยู่ เสีย เสียไป หหมด เสื่อม.	เข ธาตุ	แปลง เอ เป็น อาย.
ขาเลนุต ขาลยนต์	ชำระอยู่ ล้าง ทำให้สะอาด บ้วน บ้วนปาก.	ขลธาตุ	ณเณ ฌย ปัจ.
ปิ			
ปิขุขนต์	ลำบากอยู่ เหน็ดเหนื่อย ไม่สบาย เป็นทุกข์.	ขิทธิ ธาตุ	ย ปัจ. กัต.ลบ อิ แปลง ทุย เป็น ชุช.
ปิทนต์	เล่นอยู่ ร่าเริง รื่นเริง สนุก.	ขิทฺ ธาตุ	
ปินนต์	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	จิ ธาตุ	นา ปัจ.
ปิณฑนต์	เป็นส่วนๆอยู่ แยกส่วนๆ เป็น หมวดๆ แยกเป็นหมวดๆ.	ขิทธิ ธาตุ.	
ปิปนุต	ขว้างไม่อยู่ ชัดไป ฟุ้งไป โยนไป ว่างไป ทิ้งไป.	จิปฺ ธาตุ	
ปิปนุต	ไถอยู่ จาม.	จิปฺ ธาตุ.	
ปิปฺณนต์	ขว้างไปอยู่ฯลฯ.	จิปฺธาตุ	อุณฺหา ปัจ.

จิปฺปนฺต	ทำให้สะอาดอยู่ บด ปน.	จิปฺ+ย	ปัจ.กัต. แปลง ปฺย เป็น ปฺป.
จิมนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	จิปี ชาติ	นิกคหิตอาคม.
ปิยฺยนฺต	ลั่นอยู่ ลั่นไป เสีย เสียไป.หมด เสื่อม.	ชี ชาติ	แปลง อี เป็น อียฺย.
ปิยฺยนฺต	อยู่อยู่ อาศัย.	ชี ชาติ	แปลง อี เป็น อียฺย.

ปิ

ปิณฺนฺต	ลั่นอยู่ ฯลฯ.	ชี ชาติ	ณา ปัจ.
ปิยนฺต	ลั่นอยู่ ฯลฯ.	ชี ชาติ	อ ปัจ.ยฺ อาคม.
ปิยนฺต	อยู่อยู่ อาศัย อยู่อาศัย โกรธ เคือง เปียดเปียน.	ชี ชาติ	ย ปัจ.กัม.
ปิสนฺต	ค้ำจนอยู่ อุดหนุน เอื้อเพื่อ เพื่อ แผ่ เกื้อกูล.	ชีล ชาติ.	
ปิวนฺต	เมาอยู่ มัวเมา ประมาท เล่นเล่น.	ชีว ชาติ	
ปิพนฺต	เล่นอยู่ เพลิน ร่าเริง รื่นเริง สนุก.	ชีฬ ชาติ	

บุ

บุสฺเสนฺต บิฺสยฺนฺต	ด่าอยู่ บริภาษ.	บุสิ ชาติ	
บุทฺนฺต	กระหายอยู่ หิว ระหาย.	บุท ชาติ	
บุนฺทฺนฺต	ชำระอยู่ สะสาง สะอาด บริสุทธิ.	บุทิ ชาติ	นิกคหิตอาคม.
บุภฺนฺต	กำเริบอยู่ บั่นป่วน สับสน วุ่นวาย.	บุภ ชาติ	
บุรฺนฺต	ตัดอยู่ แบ่ง บั่น ปีด เปียน.	บุร ชาติ	

เป			
เขษุนตฺ เขษฺยนตฺ	กินอยู่ บริโภค.	เขฏฐ ชาติ	ณฺณ ฌย ปัจ.
เขปนตฺ เขปฺยนตฺ	บดอยู่ ป่น	ชิป ชาติ	ณฺณ ฌย ปัจ.
เขเปนตฺ	ให้สิ้นไปอยู่ ให้เสื่อมไป ฯลฯ.	จิ ชาติ	ณฺนาเป ปัจ. เหตุ.
เขลนตฺ	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ไหว สิ้น สิ้นร้ว.	เขลฺล ชาติ.	
เขวนตฺ	อ้างอยู่ อ้างถึง เป็นตัวอย่าง.	ชิว ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เขวนตฺ	เสพอยู่ คบ รับใช้ ปฏิบัติ.	เขวฺ ชาติ.	
เขฬนตฺ	ไปอยู่ ถึง เป็นไป บ้วน ถ่ม.	เขฬฺ ชาติ	
โ			
โชนตฺ	คำรน คำราม กึกก้อง กระหึ่ม กระหึ่ม.	บุชฺ ชาติ	พฤทธิ.
โชนตฺ	ลักอยู่ ขโมย.	บุชฺ ชาติ	
โฆณฺต โฆยฺยนตฺ	ขว้างอยู่ ขว้างไป ทิ้ง โยน โยนทิ้ง.	โฆณฺ ชาติ	ณฺณ ฌย ปัจ.
โชนฺทนตฺ	กระจอกอยู่ เขยก เป็นน่อย.	โชนฺท ชาติ	
โชนตฺ	กำจัดอยู่ ขจัด ทำลาย ทำร้าย ฆ่า ตี ประหาร.	โชนฺ ชาติ.	
โชนตฺ	เล่นอยู่ เพลิน ร่าเริง รื่นเริง สนุก สนุกสนาน.	บุทฺ ชาติ	พฤทธิ.

โบนุต	กำเริบอยู่ ปั่นปวน สับสน วุ่นวาย.	บุฏ ชาติ	พฤทธิ.
โบลนุต	หยุดนึ่ง นึ่ง นั้ง พัก.	โบล ชาติ	
ค คา			
คจุนุต	ไปอยู่ ถึง ดำเนิน เป็นไป ไปได้ ไหลไป ไหลไปได้.	คม ชาติ	แปลงเป็น คจจ.
คจุนียนุต	ไปอยู่ ถึงฯลฯ.	คม ชาติ	ย ปัจ.กัม.อิ อาคมน้ำ ย.
ดชนุต คชชนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กึกก้อง คำรน คำราม กระหึ่ม กระหึ่ม.	คช คชช ชาติ.	
คชนุต คชยนุต	ออกเสียงอยู่ฯลฯ ย่ำ เหยียบ ย่ำ เหยียบ ขย่ำ.	คช ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
คณนุต คณยนุต	คำนวณอยู่ นับ.	คณ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
คณาปนุต	ให้คำนวณฯลฯ.	คณ ชาติ	ณาเป ปัจ เหตุ.
คโณจนุต	ลักอยู่ ขโมย	คณจ ชาติ	เอา เอ เป็น โอ.
คณฑนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ยกโทษขึ้นพูด ติเตียน นินทา ค่อม เตี้ย.	คท ชาติ	
คณฑนุต	นูนอยู่ นูนขึ้น บวม พอง เมามั่ว เมา เมามั่ว หลงระเริง ประมาท สะสม สั่งสม รวบรวม.	คท ชาติ	
คณฺहनุต	จับอยู่ ถือ ถือเอา ยึด กุม เชื้อ ต่อเนื่อง ผูก รับ.	คห ชาติ	ณหา ปัจ.ลบ หุ.
คณฺหิยนุต	จับอยู่ ฯลฯ.	คห ชาติ	ณหา ปัจ.กัม อิ อาคมน้ำ ย.
คเทนุต คทยนุต	กระหึ่มอยู่ กระหึ่ม คำรน คำราม.	คท ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
คทฺทนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	คทท ชาติ	

คฑุเรนุต คฑุรยนุต	ตะกาะอยู่ ตะกลาม ละโมบ.	คฑุฐ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
คณเณุต คณุถยนุต	แตงอยู่ เรียบเรียง ร้อยกรอง คด ไค้ง.	คณถ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
คณุเรนุต คณุรยนุต	ประกาศอยู่ แสดง ชี้แจง ปลิว ปลิวไป ฟุ้ง ฟุ้งไป ตระหลบ.	คณฐ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
คพุเพนุต คพุพยนุต	หยิ่งอยู่ จองหอง อหังการ ไว้ตัว.	คพุพ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
คพุภานุต	ทรงไว้ รับไว้ คึก คะนอง ลำพอง องอาจ ว่องไว.	คพุภ ชาติ	
คมียนุต คมียนุต	ไปอยู่ฯลฯ.	คมุ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
คมียยนุต	ไปอยู่ ฯลฯ.	คมุ+ย	ปัจ กัม.แปลงเป็น ยุย หรือ ซ้อน ยุ อี อาคม.
คมิสฺสนุต	จักไปอยู่ฯลฯ.	คมุ+สฺสปัจ	ในอรรถ ภวิสฺส.อิ อาคม.
คมุมนุต	ไปอยู่ฯลฯ.	คมุ ชาติ	แปลงเป็น คมฺม กัจ๕๐๑.
คยฺहनุต	ถือเอาอยู่ จับ ยึด รับ เรียน.	คหุ ชาติ	ย ปัจ.กัม.แปรไว้หน้า ห.
ครนุต	รดอยู่ ราด โรย ไปรย ไหล ไหล ออก คาย.	ครุ ชาติ.	
ครนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ไปในเบื้องบน ไปสูง ขึ้นไป อยู่สูง กิน บริโภค.	ครุ ชาติ.	
คเรนุต ครยนุต	รดอยู่ฯลฯ.	ครุ ชาติ.	ณเณ ฌย ปัจ.
ครहनุต	ตีเตียนอยู่ เกลียด ชัง นำเกลียด นำชัง นินทา	ครหุ ชาติ.	

คลนุต	กินอยู่ กลืนกิน ข้อง เกี้ยวข้อง รด ราด พลัด ตก หล่น เคลื่อน หลุด.	คลุ ชาติ.	
คเวสยนุต คเวเสนุต คเวสยนุต	คั่นหาอยู่ แสวงหา เสาะหา.	คเวสุ ชาติ	
คเวสยนุตต		ปัจ	
คาณนุต คานนุต คายนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว ขับ (ร้องเป็นทำนอง)ขับกล่อม.	คา ชาติ	ฉา นา ปัจ.ย ปัจ.กัต. กิริยา หลังนั้น ตั้ง เค ชาติ เอา เอ เป็น อาย ก็ได้.
คารนุต	บ้องกันอยู่ เป็นที่ตั้ง เป็นที่อาศัย แต่ง เรียบเรียง ร้อยกรอง ปรารภนา อยาก อยากได้ กำหนด ยินดี ชอบใจ รักใคร่.	คารุ ชาติ.	
คาहनุต	กวนอยู่ รวกวน บั่นป่วน.	คาหุ ชาติ.	
คาหาเปนุต	ให้ถือเอาอยู่ฯลฯ.	คหุ ชาติ	ฉาเปปัจ.เหตุ.ทีมะ ต้นชาติ.

คิ

คุ

โค

คิขุณนุต	อยากจัดอยู่ ตะกลาม กำหนด ยินดี รักใคร่.	คิรุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ษย เป็น ขุณ.
คิณนุต คินนุต คิยนุต	ออกเสียงอยู่ฯลฯ.	คิ ชาติ	ฉา นา ย ปัจ.กัต.
คิรินุต	ไหลออกอยู่ คาย เปล่งออก กระจาย.	คิรุ ชาติ.	
คิลนุต	กินอยู่ กลืนกิน.	คิลุ ชาติ.	

คิลยนุต	หมดความสำราญอยู่ เจ็บ เจ็บไข้ ไม่สบาย.	คิลา คิเล ชาติ	แปลง อา เป็น เอ เอ เป็น อย ถ้าตั้ง คิเล เอา เอ เป็น อย.
คิเลวนุต	เสพอยู่ คบ คบหา ,รับใช้ ปฏิบัติ.	คิเลว ชาติ.	
คิเลสฺ คิเลเสนุต	ปรารถนาอยู่ อยากบ่อยๆ อยาก รำไป.	คิเลสฺ ชาติ	อ เอ ป้าง.
คุณฺเจนุต คุณฺจยนุต	พ้นอยู่ โปก หุ้ม คลุม ครอบ บัง ปก ปิด.	คุณฺจ ชาติ	เณ ฌย ป้าง.
คุณฺเณนุต คุณฺยนุต	ประกาศอยู่ แสดง ปรากฏ สะสม สั่งสม รวบรวม ดี เรียก ร้อง เรียก เชิญ เชื้อเชิญ เพิ่ม เพิ่มขึ้น ทวี ทวีขึ้น ช้ำ ช้อน.	คุณฺ ชาติ	เณ ฌย ป้าง.
คุมฺพนุต	เป็นพุ่มอยู่ เป็นพง เป็นกอ เป็น กอง เป็นพวก เป็นหมู่ เป็นคณะ.	คุมฺพ ชาติ.	
คุยฺหนุต	สำรวมอยู่ ระวัง ระมัดระวัง ป้องกัน ปิดบัง รักษา.	คุหฺ ชาติ	แปลง อุ เป็น ย.แปร ย ไว้หน้า ห.
คุยฺหนุต	สำรวมอยู่ฯลฯ.	คุหฺ ชาติ	ย ป้าง.กัม. แปร ย ไว้หน้า ห.
คุพนุต	คุ้มครองอยู่ รักษา สงวน พ้น กลิ้ง หมุน หมุนไป หมุนเวียน เวียนไปรอบ แปรไป เปลี่ยนแปลง.	คุพฺ ชาติ.	
โคปนุต	คุ้มครองอยู่ ปกครอง รักษา.	คุปฺ ชาติ.	
โคณฺนุต	แต่งอยู่ ร้อยกรอง เรียบเรียง	คุณฺ ชาติ.	

ม มา			
มंसฺนต	สืออยู่ ญ บด ลีก (ของทีฎกสิ) เสียดสิ.	มंसฺ ชาติ.	
มฺนต	รวมกันอยู่ ติดต่อกัน เปียดเสียด กัน อัดแน่น แออัด สืบต่อ หมั่น ขยัน พยายาม อุตส่าห์ คิด รู้ จงใจ ตั้งใจ แคะ เคาะ ต่อย ตี กระทบ กำจัด ทำลาย ฆ่า ประหาร.	มฺน ชาติ.	
มฺนียนต	รวมกันอยู่ฯลฯ.	มฺน ชาติ.	ย ปัจ.กัม.อิ อาคมนหน้า ย.
มฺเณนต มฺนียนต	สืบต่ออยู่ หมั่น ขยันพยายาม อุตส่าห์.	มฺน ชาติ.	ณเณ ฌย ปัจ.
มาตาเปนต	ให้ฆ่าอยู่ฯลฯ.	หนฺ ชาติ	ณปาเป ปัจ.เหตุ.
มมฺมนต	ไปอยู่ฯลฯ..	คมฺ ชาติ	แปลงเป็น มมฺม โมคฯ ขาติฯ ๗๑๖.
มฺเณนต มาณฺนียนต	รวมกันอยู่ ฯลฯ.	มฺน ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
มาณฺเณนต माणฺนียนต	กำจัดอยู่ ทำร้าย ทำลาย เปียดเปียน ฆ่า ตี ประหาร.	หฺน ชาติ	แปลง ห เป็น ม.
มายนต	สูดอยู่ ดม จูบ .	มา ชาติ	ย ปัจ.กัต.
มฺ ไม			
มฺนต	ฆ่าอยู่ เฝี่ยน ตี ทำร้าย ทำลาย ประหาร.	มฺน ชาติ	

มฺุณณนต	จ้บอยู่ ถือ ยึด.	มฺุณิ ชาติ	ช้อน ณ หรือ นิคคหิตอาคม.
มฺุสนนติ โมสนนติ	กล่าวอยู่ แสดง ประกาศ ปาว ร้อง ดัง ก็กก้อง เกรี้ยวกราว.	มฺุสฺ ชาติ	กริยาหลัง พฤทธิ.
เมบฺปนต	จ้บอยู่ จ้บไว้ ถือ ยึด	กฺุม.คหฺ ชาติ	ปฺป ป้จ.แปลง คหฺ เป็น เม
โมเสนต โมสยนต	กล่าวอยู่ ฯลฯ.	มฺุสฺ ชาติ	ณเ ณย ป้จ. พฤทธิ

จ

จกฺขนต	กล่าวอยู่ บอก เห็น ดู.	จกฺข ชาติ.	
จกฺกมนต	ก้าวไปอยู่ จงกรม(เดินไปมา ก้าว ไปมา ในที่ที่กำหนด).	กมฺ กมฺ ชาติ	เทวภาวะ ก แปลงเป็น จ นิคคหิตอาคม แปลงเป็น งฺ.
จขนต	สละอยู่ ให้ ให้ทาน บริจาค วาง ปล่อย ละ ละทิ้ง เสื่อม สิ้นไป เสียไป เลว ทรม.	จขฺ ชาติ.	
จณฺจลนต	สิ้น ไหว ห้วนไหว โยโกโคลง สิ้นครอน.	จลฺ ชาติ	เทวภาวะ จ นิคคหิตอาคม แปลงเป็น ณฺ.
จณฺนต	ด่าอยู่ บริภาษ.	จณฺ ชาติ	
จณฺนต จณฺยนต	แตกอยู่ ทำลาย สลาย.	จณฺ ชาติ	ณเ ณย ป้จ.
จณฺทนต	โกรธอยู่ ดู ร้าย ร้ายกราจ เขี้ยว เขี้ยวโหด โหดเขี้ยว.	จทิ จณฺทฺ ชาติ	
จนฺทนต	ปรารถนาอยู่ ชอบ ชอบใจ เป็น สุข สบาย รุ่งเรือง สว่าง ส่อง สว่าง สวยงาม.	จทิ ชาติ.	
จปนต	เกลี้ยกล่อมอยู่ เล้าโลม ปล่อย เอาใจ.	จปฺ ชาติ.	
จปนต	ทำให้เดือดร้อนอยู่ เปียดเปียน ฆ่า ตี ประหาร.	จปฺ ชาติ.	

จปลายนุต	ง่วงโงกอยู่ โยโกโคลง ห้วนไหว.	จุป ชาติตุ	อาย ปัจ.ล อาคม แปลง อุ เป็น อ โมคคัลลายนพฤติ.
จมฺพนุต	กินอยู่ บริโภค.	จมฺพ ชาติตุ.	
จรฺนุต	เที่ยวไปอยู่ ประพฤติ เป็นไป ไป ถึง กิน บำรุง ยกขึ้น ไหว สั้น ส่าย สละ ละ ทิ้ง.	จร ชาติตุ.	
จลนุต	ไหวอยู่ สั้น สั้นไหว ห้วนไหว โคลง กระดิก.	จล ชาติตุ.	
จวนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป เคลื่อน ตาย ดับ แดกดับ.	จุ ชาติตุ	เอา อุ เป็น อว.
จหนุต	ตะเกีรียงตะกายอยู่ พยายาม.	จห ชาติตุ.	
จา จิ จุ โจ			
จายนุต	เคราพอยู่ นูชา นับถือ ยำเกรง ใคร่ครวณ พินิจ เล่าเรียน.	จาย ชาติตุ.	
จาเลนุต	ให้ไหวอยู่ฯลฯ.	จล ชาติตุ	ณ ปัจ.เหตุ.
จิกิจุฉนุต	พยายามอยู่ เยียวยา รักษา.	กิต ชาติตุ	ฉ ปัจ. เทวภาวะ ก็ แปลงเป็น จิ แปลง ตฺ เป็น จุ.
จิกฺขนุต	กล่าวอยู่ บอก.	จิกฺข ชาติตุ.	
จินนุต	ก่ออยู่ สร้าง ก่อสร้าง สั่งสม สะสม.	จิ ชาติตุ	นา ปัจ.
จินฺเตนุต จินฺตยนุต	คิดอยู่ รู้ นึก ดำริ.	จินฺต ชาติตุ	ณ ฌย ปัจ.
จिरายนุต	ประพฤติช้า ชักช้า ไ้อ้ไ้อ้ อืดอาด เฉื่อยชา		จิรศัพท อาย ปัจ.
จุมพนุต	จูปอยู่ จุมพิต.	จุพิ จุมฺพ ชาติตุ.	

ฉาเทนุต ฉาทยนุต	ปรารถนาอยู่ อยากได้ ชอบใจ พอใจ.	ฉที ชาติ	ณ ฌย บัจ.
ฉิ ฉุ ฉ			
ฉินฺทนุต	ฉีกอยู่ เชือด ตัด ทอน บั่น ปั่น ผ่า.	ฉิทิ ชาติ.	
ฉินฺนุต	ฉีกอยู่ ฯลฯ.	ฉิ ชาติ	นา บัจ. ช้อน นุ.
ฉียนุต	ฉีกอยู่ ฯลฯ.	ฉิ ฌ ชาติ	ย บัจ.กัถ.ถ้าตั้ง ฌ ชาติ แปลง เอ เป็น อี.
ฉียนุต	ส่องสว่างอยู่ รุ่งเรือง สวยงาม ขาว เผือก สะอาด เย็น สบาย หนักแน่น นุ่มนวล ตัดสิน รับ	ฉิ ชาติ	ย บัจ.กัถ.
ฉุฉฺฉนุต ฉุฉฺฉนุต ฉุฉฺฉยนุต	ตัดอยู่ บั่น ทอน.	ฉุฉฺฉ ชาติ	อ ณ ฌย บัจ.
ฉุปนุต	ถูกอยู่ ต้อง (ถูก) โดน ถูกต้อง สัมผัส.	ฉุป ชาติ.	
ฌเทนุต ฌทยนุต	ตัดอยู่ ฯลฯ.ให้ตัดอยู่ ฯลฯ.	ฌท ชาติ	ณ ฌย บัจ. กัถ. และเหตุ.
ช			
ชกฺขนุต	ห้วเราะอยู่ กิน บริโภค.	ชกฺข ชาติ.	
ชคฺฉนุต	ห้วเราะอยู่ ร่าเริง รื่นเริง.	ชคฺฉ ชาติ.	
ชคณฺहनุต	รับอยู่ ถือ จับ ยึด กุม.	ชคห ชาติ	ณฺหา บัจ.เทวภาวะ ค แปลง เป็น ช ลบ หุ.
ชจฺจนุต	ด่าอยู่ บริภาษ ทุ่ คุกคาม เว้น ละเว้น.	ชจฺจ ชาติ.	

ขฺวานุต	เปียดเปียนอยู่ เปียดเสียด ราก รุงรัง.	ขฺว ชาติ.	
ขเนนุต	ให้เกิดอยู่ ให้บังคับ.	ขน ชาติ	ณ ปัจ. เหตุ.
ขปนุต ขปฺปนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	ขปฺ ขปฺ ชาติ.	
ขมานุต ขมฺมานุต	เหยียดกายอยู่ บิดกาย หาว หาวนอน.	ขภ ชาติ.	
ขมฺเณนุต ขมฺภยานุต	กำจัดอยู่ พินาศ เสื่อม.	ขภิ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ขยนุต	ชนะอยู่ มีชัย ครองบำ.	ชิ ชาติ	แปลง อิ เป็น เอ เอ เป็น อย.
ขเรนุต ขรยนุต	แก่ออยู่ เก่า คร่ำคร่า ชำรุด ทรุ โทรม ร่วงโรย.	ขรฺ+ณ	ณย ปัจ.
ชลนุต	เจริญอยู่ รุ่งเรือง โพลง ลูกโพลง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	ชล ชาติ.	
ขวนุต	แล่นอยู่ ไป แล่นไป เร็ว ไปเร็ว รวดเร็ว ว่องไว.	ขุ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.
ขहनุต	ละอยู่ ละทิ้ง สละ วาง ปล่อย.	หา ชาติ	เทวภาวะ หา แปลงเป็น ชา รัสสะ.
ขวครนุต	ตื่นอยู่(นอนแต่พอประมาณแล้ว ตื่นทำความเพียร).	ชาคร ชาติ.	
ขานฺนุต	รู้้อยู่	ณา ชาติ	นา ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา.
ชายนุต	เกิดอยู่ ปรากฏ.	ชน ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง ชน เป็น ชา.
ชายนุต	เสื่อมอยู่ เสียไป ลื่นไป.	เช ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
ชาเลนุต	โพลงอยู่ ฯลฯให้โพลงอยู่ ฯลฯ.	ชล ชาติ.	เอ ปัจ.กัต.ณ ปัจ.เหตุ.ที่มะ.
บิคฺจฺจนุต	เกลียดอยู่ รังเกียจ ชัง.	คฺป ชาติ.	ณปัจ.เทวภาวะ คฺ แปลงเป็น ชุ แปลง อุ เป็น อิ แปลง ปฺ เป็น จ.
ชินนุต	เสื่อมอยู่ ลื่น เสื่อมลื่น ฟ่ายแพ้ว ย่อยยับ.	ชิ ชาติ	นา ปัจ.

ชียฺยนฺต	แก่ออยู่ฯลฯ.	ชรฺ ชาติ	ณฺย ปัจ.กัต.หรือ ย ปัจ.กัม. แปลง ชรฺ เป็น ชียฺย ลบ ย เสียตัวหนึ่งรูปฯ ๔๖๖.
ชีวนฺต ชีวนฺต	เป็นอยู่ มีชีวิต.	ชีวฺ ชาติ	กิริยาแรก รัสสะ.
ชีรฺนฺต	แก่ออยู่ฯลฯ.	ชรฺ ชาติ	แปลงเป็น ชีรฺ กัจฯ ๕๐๖.
ชีรฺนฺต	เจริญอยู่ เจริญขึ้น ใหญ่ขึ้น.	ชีรฺ ชาติ.	
ชุตฺนฺต โชตฺนฺต	โชติช่วงอยู่ โพลง ลูกโพลง รุ่งเรือง สว่าง ส่อง สว่าง กระจ่าง งาม สวยงาม.	ชุตฺ ชาติ	กิริยาหลัง พฤทธิ.
ชฺรฺหนฺต ชฺรฺหนฺต	บุชาอยู่ สั่งเวย เช่นสรวง บวงสรวง.	หฺรฺ ชาติ	เทวภาวะ หฺรฺ แปลงเป็น ชฺ แปลง อุ ที่ตัว ชาติ เป็น อ.
โชสนฺต	อิมใจอยู่ ปลื้มใจ ภูมิใจ สบายใจ เสพ คบหา รับใช้ ปฏิบัติ.	ชฺลฺ ชาติ	พฤทธิ.
โชเสนฺต โชสยนฺต	ใคร่ครวณอยู่ ตริตrong พินิจ พิจารณา.	ชฺลฺ ชาติ	พฤทธิ.
ณ			
ณฺชฺณฺต	ชู่อยู่ คุกคาม ต่ำ บริภาษ.	ณฺชฺณ ชาติ.	
ณฺณฺต	ติดต่อกันอยู่ เบียดเสียด รวมกัน ปนกัน คละกัน ระคน เบียด เบียน ฆ่า ประหาร.	ณฺณ ชาติ.	
ณฺปนฺต ณฺเปณฺต ณฺปยนฺต	เฝ้าอยู่ ใหม่.	ณฺปฺ ชาติ	อ ณฺ ณฺย ปัจ.
ณฺมาเปณฺต	ให้เฝ้าอยู่ ให้ใหม่.	ณฺมาปฺ ชาติ	ณฺ ปัจ.เหตุ.

ฅมายนุต	เผอออยู่ ไหม้ ให้เผอออยู่ ให้ไหม้.	เฒ ฅมาปฺ ฅาตุ	ฅนย ป้าง.กัฒ.เหตุกัฒ.แปลง เอ เป็น อา เป็น ถ้ำตั้ง ฅมาปฺ ฅาตุ พึงลบ ป.
ฅมายนุต	คิตอออยู่ เฟ่ง พินิจ พิจาร	เฒ ฅาตุ	แปลง เอ เป็น อาย.
ฅมายนุต	โชติช่วงอออยู่ โพลงฯลฯสวยงาม.	เฒ ฅาตุ	แปลง เอ เป็น อาย.
เฒนุต	คึกษาอออยู่ เรียน เล่าเรียน ท่อง ป่น สารยาย.	เฒ ฅาตุ	
ฅมนุต	กินอออยู่ บริโภค.	ฅมฺ ฅาตุ.	
ฅสฺสนุต	จักรู้้อยู่ จักบรรลฺ.	ฅา ฅาตุ	สฺสํป้าง.ในอรรถกวิส.ลบนิคคหิต.
ฅานนุต	รู้้อยู่ บรรลฺ ตรัสรู้.	ฅา ฅาตุ	นา ป้าง.
ฅาเปนุต ฅาปยนุต	แ่ชมขึ้นอออยู่ ยินดี ลับ อาน.	ฅปฺ ฅาตุ	เฒ ฅนย ป้าง.
ฅาเปนุต ฅาปยนุต	ให้รู้้อยู่ ให้บรรลฺ ให้ตรัสรู้.	ฅา ฅาตุ	ฅาเป ฅมาปย ป้าง.เหตุ.
ฅายนุต	รู้้อยู่ บรรลฺ ตรัสรู้.	ฅา ฅาตุ	นา ป้าง แปลงเป็น ย.
ฅเอยนุต	รู้้อยู่ บรรลฺ ตรัสรู้.	ฅา ฅาตุ	ยป้าง.กัฒ.อิ อาคม หน้า ย ลบ อา ที่ ฅา วิการ อิ เป็น เอ แปลง ย เป็น ยฺย รูปฯ๔๙๘.
ฅำกนุต ฅวงกนุต	เจาะอออยู่ เชาะ ทำลาย ผูก พัน อออยู่ อาศัย ไป เป็นไป บินไป.	ฅำก ฅากิ ฅวงก ฅาตุ.	
ฅุลนุต	ชักเข้าอออยู่ ยึดยาด ตลก.	ฅุล ฅาตุ.	
ฅวนุต	ไปอออยู่ ไปในป้องบน เป็นไป เปียดเปียน ปีบคั้น กำจัด ขจัด เจริญ งอกงาม.	ฅฺ ฅาตุ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อว.
ฅฺวานุต	ไปอออยู่ ถึง เป็นไป.	ฅฺวิก ฅฺเวก ฅาตุ	ถ้ำตั้ง ฅฺวิกพึง วิการ อิ เป็น เอ.
ฅฺวปนุต	ขวางอออยู่ ปา โยน.	ฅฺวิป ฅาตุ	วิการ อิ เป็น เอ.

จ			
จนุต	หยุดอยู่ ยืน ยืนอยู่ ดำรงอยู่ ตั้งอยู่ อุบัติ เกิด ลุกขึ้น ตั้งขึ้น บำรุง เลี้ยง ประนปรี้อ อาจ สามารถ ข้อง ติด กล่าวประกาศ แสดง ปราบฏ เสพ คบ รับใช้ ปฏิบัติ.	จา ชาติ	ลบ อา.
จเปนุต จปนุต	ตั้งไว้อยู่ วางไว้.	จป. ถป+ณ	ณย ปัจ. ถ้ำตั้ง ถป. ฟิง แปลง ถ เป็น จ.
จสฺสนุต	จักตั้งอยู่ จักหยุด จักทรง จักคง จักดำรง.	จา+สฺส	ปัจ .ในอรรถกวิส.
จหนุต	ตั้งอยู่ ฯลฯ.	จา ชาติ	แปลงเป็น จหุ
จายนุต	ตั้งอยู่ ฯลฯ.	จา ชาติ	ย ปัจ.กัม..
จายนุต	พันอยู่ โปก.	เจ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
จียนุต จียนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง ตี ประหาร รวม รวมกัน ติดต่อกัน.	เจ ชาติ	แปลง เอ เป็น อีย อีย หรือ แปลง เจ เป็น จีย จีย.
จียนุต	ตั้งอยู่ ฯลฯ.	จา ชาติ	ย ปัจ.กัม. แปลง อา เป็น อี.
จฺฆานุต	บัวนอนอยู่ บัวนอนปาก ถ่ม.	จฺฆา ชาติ.	
ท			
ทสฺสนุต	กัดอยู่ ขบ ต่อย(ใช้เหล็กในที่กันชี้ เอา).	ทสฺ ชาติ.	
ทสฺสาเปนุต	ให้กัดอยู่ ให้ขบ ให้ต่อย.	ทสฺ ชาติ.	ณปาเป ปัจ.เหตุ.
ทยนุต เทนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ไปในอากาศ หายไป บินไป.	ทิ ชาติ	แปลง อี เป็น เอ เอ เป็น อย กิริยาหลัง แปลง อี เป็น เอ.

หน้า ๓๐			
ทยนต์	เอย ไหม้ ทรงไว้ ตั้งไว้.	ทหฺ ชาติ	ย ปจ. กัม. แปลง ท เป็น ท แปร ย ไว้หน้า ห หรือตั้ง ทหฺ ชาติ.
ทนต์	เอย ไหม้.	ทหฺ ชาติ.	
ทาเพนต์ ทาปนนต์	กำจตอยู่ ฆ่า เปียดเปียน ประหาร รวมกัน ติดต่อกัน.	ทปฺ ชาติ	ณ ฌย ปจ.

ฒ ณ

ฒนต์	หลงอยู่ หมกหมุ่น มัวเมา คลั่ง ไคล้.	ฒิ ชาติ	แปลง อี เป็น เอ เอ เป็น อย.
ฌาเพนต์ ฌาปนนต์	ส่งไปอยู่ ไข้ไป บังคับ(ให้อำนาจ สั่ง).	ฌปฺ ชาติ	ณ ฌย ปจ.

ต

ตกนต์	ำเรงอยู่ รื่นเรง หัวเราะ.	ตกฺ ชาติ.	
ตกฺเพนต์ ตกฺยนต์	ตรีกอยู่ ตรีกตรอง ดำริ คด.	ตกฺ+ณ.	ณย ปจ.
ตกฺขนต์	สังวรอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา.	ตกฺข ชาติ.	
ตคฺมนต์	เลี้ยงอยู่ เลี้ยงดู รักษา.	ตคฺมฺ ชาติ.	
ตงฺกนต์	ลำบากอยู่ ฝืดเคือง เจ็บไข้ ไม่ สบาย.	ตกิ ชาติ.	
ตงฺคนต์	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	ตคิ ชาติ.	
ตจฺนค	สังวรอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา.	ตจฺ ชาติ.	

ตจฺจนฺต	ตากอยู่ ไส้ เฝื่อน.	ตจฺจฺ ชาติ	
ตชฺชนฺต	ตกอยู่ หล่น กล่าว พุด ส่องสว่าง.	ตชฺชฺ ชาติ	
ตชฺเชนฺต ตชฺชยนฺต	ชู่อยู่ ช่มชู่ คุกคาม เปียดเปียน.	ตชฺชฺ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
ตณฺจนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	ตณฺจฺ ชาติ.	
ตณฺเณนฺต	แผ่อยู่ แผ่ไป ขยาย กว้างขวาง	ตณฺ ชาติ	ย ปัจ.กัม แปลง นฺ เป็น ญ.
ตณฺทณฺต	ตืออยู่ เคาะ ประหาร ไหว สั่น.	ตทฺ ชาติ.	
ตณฺหนฺต	กระหายอยู่ อยาก ทะยาน ระหาย ดิ้นรน ปรารถนา ประสงค์ ต้องการ ใคร่.	ตสฺ ชาติ	ณหา ปัจ.ลบที่สฺต ชาติ.
	แผ่อยู่ แผ่ไป ขยาย กว้างขวาง.	ตณฺ ชาติ.	เทวภาวะ ต.
ตณฺเตนฺต ตณฺตยณฺต	มั่งคั่งอยู่,มั่งมี	ตณฺตฺ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ
ตณฺทณฺต	คิดอยู่ รู้ จงใจ ตั้งใจ หมายถึง.	ตทฺ ชาติ.	
ตณฺเทนฺต ตทยณฺต	เปียดเปียนอยู่ ไม่เอื้อเฟื้อ ไม่เอา ใจใส่ คร้าน เกียจคร้าน.	ตทฺ ตณฺทฺ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
ตณฺนฺต ตโนนฺต	แผ่อยู่ฯลฯ.	ตณฺ ชาติ	โอ ปัจ.กิริยาตัน แปลง โอ เป็น อุ.
ตณฺวนฺต	แผ่อยู่ฯลฯ.	ตณฺ ชาติ	โอ ปัจ. แปลงเป็น อุ อุ เป็น ว.
ตปณฺต	รุ่งเรืองอยู่ รุ่งโรจน์ สว่าง ส่อง สว่าง.	ตปฺ ชาติ.	
ตปณฺต	ร้อนอยู่ เผา แผลดเผา หวาด สะดุ้ง กลัว สะดุ้ง กลัว ใหญ่ ยิ่งใหญ่.	ตปฺ ชาติ.	

ตปนฺต ตปนฺต	อิมอยู่ อิมหน้า เผา ไหม้ ร้อน.	ตปฺ ชาติ.	ณ ฌย ปัจ.
ตปฺปนฺต	อิมอยู่ฯ ร้อน เราร้อน.	ตปฺ+ย	ปัจ. กัต. แปลง ปฺย เป็น ปฺป.
ตผฺนฺต	อิมอยู่ อิมหน้า(อิมเต็มที)	ตผฺ ชาติ.	
ตมฺนฺต	สงสยอยู่ ไม่แน่ใจ ประดับ ตกแต่ง.	ตมฺ ชาติ.	
ตยฺนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	ตยฺ ชาติ.	
ตรฺนฺต	ด่วนอยู่ รีบ ลอยไป ปลิว ปลิวไป ข้าม ข้ามไป ข้ามแม่น้ำไป ผ่าน ไป ผ่านพ้นไป หมุน หมุนรอบตัว กลิ้ง กลิ้งไป.	ตรฺ ชาติ.	
ตฺรสนฺต	หวาดอยู่ สะดุ้ง กลัว ตกใจ.	ตฺรสฺ ชาติ.	
ตสนฺต	หวาดอยู่ สะดุ้ง กลัว ตกใจ.	ตสฺ ชาติ	
ตสฺสนฺต	อยากอยู่ กระจาย ระบาย ทะยาน.	ตสฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง สฺย เป็น สฺส.
ตานิณฺต ตานยนฺต	ออกเสียงอยู่ กล่าว ฆ่า ประหาร ตี ให้ออกเสียงอยู่ฯ.	ตนิฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.กัต.เหตุ กัต.
หน้า ๓๒			
ตายนฺต	ต่อต้านอยู่ ต้านทาน เลี้ยง รักษา ป้องกัน.	ตา เต ชาติ	แปลง อา เอ เป็น อาย หรือ ย ปัจ.กัต.ถ้าตั้ง เต ชาติ แปลง เอ เป็น อา.
ตายนฺต	ต่อต้านอยู่ฯ.ป้องกัน.	เต ชาติ	ย ปัจ.กัม.
ตายนฺต	สืบต่ออยู่ ติดต่อ เลี้ยง เลี้ยงดู ป้องกัน รักษา.	ตายุ ชาติ.	
ตาเรนฺต	ให้ข้ามอยู่ ให้ข้ามไป ให้กลิ้งไป ให้ปลิว ให้ปลิวไป ให้ลอยไปฯ.	ตรฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.
ตเลนฺต ตาลยนฺต	ตั้งมั่นอยู่ มั่นคง ตั้งไว้ ทรงไว้ เป็นที่ตั้ง เป็นที่อาศัย.	ตลฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.

ตาเพนุต ตาพยนุต	ตืออยู่ เคาะ ประหาร(ตี).	ตพฺ ชาติ	ณเ ณย บัจ.
ติกิจนุต	บํบัต(ทำให้เสื่อมคลาย)บํบัตโรค เยียวยา รักษา พยาบาล.	กิตฺ ชาติ	ฉ บัจ.เทวภาวะ กิ แปลงเป็น ติ แปลง ตฺ เป็น จ.
ติชณฺหนุต	ลับอยู่ อาน (ทำให้ کم) คม แหลม.	ติชฺ ชาติ	ณฺหา บัจ.
ติฏฺจนุต	หยุดอยู่ เมื่อหยุดอยู่ ยืน ยืนอยู่ ตั้ง ดำรง.	จา ชาติ	แปลงเป็น ติฏฺจ.
ติโณนุต	กินอยู่ บริโภค รับประทาน.	ติณฺชาติ	โอ บัจ.
ติติกฺขนุต	อดกลั้นอยู่ อดทน ทนทาน ลับ (ทำให้ کم)คม.	ติชฺ ชาติ	ข บัจ.เทวภาวะ ติ แปลง ช เป็น ก ฺ รูป ๕๑๒.
ติติกฺขเนนุต ติ ติกฺขยนุต	ให้ออดกลั้นอยู่ฯลฯ.		ณเ ณย บัจ.เหตุ.
ตินฺทนุต	กํจัดอยู่ เปียดเปียน ปีบคั้น.	ติทิ ชาติ.	
ติปนุต	กํจัดอยู่ เปียดเปียน ปีบคั้น.	ติปฺ ชาติ.	
ติยฺยนุต ติยนุต	ตั้ดอยู่ เฌือน แหวะ.	ติ ชาติ	ย บัจ.กัต.ซ้อน ยฺ กิริยาหลัง ไม่ ซ้อน ยฺ ทิมะตันชาติ.
หน้า ๓๓			
ติรฺนุต	ไปต่ำอยู่ ต่ำต้อย ต่ำทราม.	ติรฺ ชาติ.	
ติวฺนุต	อ้วนอยู่ อวบใหญ่ เจริญขึ้น	ติวฺ ชาติ.	
ติสนุต	อิมอยู่ อิมหน้า บริบูรณ์.	ติสฺชาติ	
ตีเรนุต ติเรียนุต	ทบทวนอยู่ คิดทบทวน ไคร่ครวณ ตรวจ ตรวจตรา ตริตตรอง ตรีก ตรอง ไตร่ตรอง ไตร่สวน สอบสวน เทียบเคียง วิจารณ์ พิจารณา.	ตีรฺ ชาติ	ณเ ณย บัจ.

ตุษฺษนฺต	อาจอยู่ สามารถ มีกำลัง เลี้ยง รักษา.	ตุษฺ ชาติ	ณย บัจ.ลบ ณ แปลง ชุย เป็น ชช.
ตุษฺษนฺต	ทำอันตรายอยู่ เจาะ แทะ ทิ่ม แทง รบกวน.	ตุษฺ ชาติ	ย บัจ.กัม.แปลง ทุย เป็น ชช.
ตุษฺษนฺต ตุษฺ ชยนฺต	อาจอยู่ สามารถฯลฯ.	ตุษฺชฺ ชาติ	ณณ ณย บัจ.
ตุณฺษนฺต ตุณฺชยนฺต	สามารถอยู่ มีกำลัง กำจัด เปียดเปียน สละ ให้ อยู่ อาศัย กล่าว พุด.	ตุษฺิ ชาติ.	
ตุณฺนต	โต้เถียงอยู่ ทะเลาะ วิวาท.	ตุณฺ ชาติ.	
ตุณฺทนฺต	คืบอยู่ จิก ปีบ.	ตุษฺิ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ตุทนฺต	ทำอันตรายอยู่ เจาะ ทิ่มแทง รบกวน.	ตุษฺุ ชาติ.	
ตุปฺปนฺต โตปนฺต	ทำให้เดือดร้อนอยู่ เปียดเปียน.	ตุปฺ ชาติ	อ บัจ.แปลงป เป็น ปป กิริยา หลัง ไม่แปลง พฤทธิ อุ เป็น โอ.
ตุพฺพนฺต	เปียดเปียนอยู่ ทำให้เดือดร้อน.	ตุพฺพ ชาติ.	
ตุมฺพนฺต	ขึ้นอยู่ ชุ่ม เปียก.	ตุพิ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ตุมฺพนฺต	สั่นอยู่ ไหว ห้วนไหว สั่นสะเทือน โอนเอน กิน บริโภค.	ตุพิ ชาติ.	
ตุวณฺณนฺต ตุวณฺณยนฺต	นอนอยู่ กลิ้ง หมุน กลิ้งไป หมุน ไป.	ตุวณฺณ ชาติ.	
ตุสนฺต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	ตุสฺ ชาติ.	
ตุเสนฺต ตุสยนฺต	กล่าวอยู่ พุด.	ตุสิ ชาติ	ณณ ณย บัจ.
ตุสฺสนฺต	ยินดีอยู่ แห่มชื่น ชื่นชม เปิกบาน ร่าเริง รื่นเริง.	ตุสฺ+ยบัจ.	กัต. แปลง สย เป็น สส.

หน้า ๓๔			
ตุหนุต โตหนุต	ปีบคั่นอยู่ เปียดเปียน ทำอันตราย.	ตุหฺ ตุหิ ชาติ.	
ตุณหนุต ตุณยนุต	เต็มอยู่ บริบูรณ์.	ตุณฺ ชาติ	ณฺ ฌย บัจ.
ตุพหนุต ตุพหนุต	ซ้งอยู่ ซ้งน้ำหนัก.	ตุพฺ ชาติ	กิริยาหลัง ทิมะ.
เตกานุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	เตกฺ ชาติ.	
เตชนุต เตเชนุต	อดทนอยู่ อดกลั้น ทนทาน ล้ม (ทำให้คม) คม.	ติชฺ ชาติ	กิริยาหลังเอา อ เป็น เอ.
เตเชนุต เตชยนุต	ลับอยู่ คม เสี่ยม เหลา.	ติชฺ ชาติ	ณฺ ฌย บัจ.
เตมนุต	ซึ้นอยู่ ชุ่ม เปียก เย็ม.	ติมฺ ติมุ ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เตเมนุต เตมยนุต	เคลือบแคลงอยู่ สงสัย ลังเล ไม่ แน่ใจ.	ติมุ+ณฺ	ฌย บัจ.
โตชนุต	เปียดเปียนอยู่ ทำอันตราย.	ตุชฺ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
โตผนุต	เปียดเปียนอยู่ ทำอันตราย.	ตุผฺ ชาติ	พฤทธิ์.
โตเลนุต โตลยนุต	ซ้งน้ำหนักอยู่ เทียบ เทียบกัน เปรียบ วัด (สอบขนาด) วัดกัน ตวง.	ตุลฺ ชาติ	ณฺ ฌย บัจ.
โตเสนุต โตสยนุต	ให้อยินดีอยู่ฯ๑.๓	ตุสฺสนุต. ตุสฺ+ณฺ	ฌย บัจ.เหตุ.
๓			
ถกานุต ถกยนุต	กั่นอยู่ ปิด ระวัง ป้องกัน รักษา.	ถกฺ+ณฺ	ฌย บัจ.

ถนุนต์	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	ถนุ ชาติ.	
ถเนนฺต ถนยนฺต	กระหิมอยู่ กระหิม คำรน คำราม.	ถนุ+ณ	ณย ปัจ.
ถปนฺต ถปยนฺต	ตั้งอยู่ ตั้งไว้ ดำรง ทรง ทรงไว้ วางไว้.	ถป+ณ	ณย ปัจ.
ถมนฺต	ชักเข้าอยู่ ห้อยย้อย ยืดยาด โอ้อื้อ (ชักเข้า)ล่าช้า.	ถม ชาติ.	
ถมฺภานฺต	กระด้างอยู่ แข็ง ขัดแข็ง ค้ำ ยัน จุน.	ถมิ ชาติ	
ถรนฺต	ปูอยู่ ลาด แผ่.	ถร ชาติ.	
ถลนฺต	ดำรงอยู่ ตั้ง ยืน.	ถล ชาติ.	
ถวนฺต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ถุ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.
หน้า ๓๕			
ถวนฺต	คงทนอยู่ แข็งแรง มั่นคง ยั่งยืน ไป ถึง เป็นไป.	ถุ ชาติ.	
ถหนฺต	เปียดเปียนอยู่ ทำอันตราย.	ถห ชาติ.	
ถิมฺนฺต	เปียดเปียนอยู่ เปียดเปียนกัน ยัด เยียด รวมกัน ฆ่า ประหาร.	ถิม ชาติ.	
ถียนฺต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว เปียดเสียด ฯลฯ ฆ่า ประหาร.	เถ ชาติ	แปลง เอ เป็น อีย.
ถีนฺต	เปียดเสียดอยู่ ฯลฯเปียดเปียน ฆ่า ประหาร.	ถีน ชาติ.	
ถุณฺต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ถุ+นา	ปัจ.
ถุพฺพนฺต	เปียดเปียนอยู่ ทำร้าย ทำ อันตราย.	ถุพฺพ. ถุพฺพิ ชาติ.	
ถุณฺต	เต็มอยู่ เปี่ยม บูรณ์.	ถุณ ชาติ.	

ดูเป่นุต ดูปยนุต	ก่อกอยู่ ก่อกขึ้น งอกขึ้น ยกขึ้น.	ดูปฺ ชาติ	ณณ ญย ปัจ.
ดูเล่นุต ดูลยนุต	อ้วนอยู่ อ้วนขึ้น เจริญ เจริญขึ้น พูนขึ้น พอกขึ้น ไหล่ ลำ.	ดูลฺ+ณณ	ณณ ปัจ.
เถเนนุต เถนยนุต	ลักอยู่ ขโมย.	เถนฺ+ ชาติ	ณณ ญย ปัจ.
เถวนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	เถวฺ+ ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
โถจนุต	เสื่อมใสอยู่ ยินดี .	ถุจฺ ชาติ	พฤทธิ อู เป็น โอ.
โถเมนุต โถมยนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	โถมฺ+ณณ	ณณ ปัจ.

ท

ทเกนุต ทกยนุต	เพลินอยู่ เพลิดเพลิน ยินดี ชอบ ชอบใจ พอใจ.	ทกฺ+ณณ	ณณ ปัจ.
ทกฺขนุต	เจริญอยู่ รุ่งเรือง เร็วไว ว่องไว คล่องแคล่ว รวดเร็ว ชำนาญ ฉลาด ขยัน ขันแข็ง.	ทกฺขฺ ชาติ.	
ทกฺขนุต	เปียดเปียนอยู่ กำจัด ไป ถึง เป็นไป.	ทกฺขฺ ชาติ.	
ทกฺขนุต	บวชอยู่ นำเข้าไป นิยม กำหนด ประพฤติพนต เปลี่ยนแปลง.	ทกฺขฺ ชาติ.	
หน้า ๓๖			
ทกฺขนุต	เห็นอยู่ ดู เฟ่ง สวด .	ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทกฺข รูป ๔๖๗.
ทกฺขนุต	ระวางอยู่ สงสัย ลังเล .	ทพิ ชาติ	

ทํไสนุต ทํไสนุต	กัตอยู่ ขบ เคี้ยว ตอด เห็น ดู.	ทํส ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ทชฺชนุต	ให้อยู่ ยกให้ สละ ถวาย .	ทา ชาติ	แปลงเป็น ทชฺช รูป ๔๙๑ .
ทณฺเทนุต ทณฺทยณุต	ลงอาณายู่ ทำโทษ เมียน ดี .	ททิ ทณฺท ชาติ.	
ททณุต	ให้อยู่ ฯลฯ.	ทา ชาติ	เทวภาวะ ทา รัสสะ รูป๒๖๑๑ ตั้ง ทท ชาติ.
ททณุต	ถืออยู่ ถือเอา ถือไว้ ยึดถือ พัน ผูก มัด รัด.	ทา ชาติ	เทวภาวะ ทา รัสสะ.
ททฺทลณุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม .	ทล ชาติ	เทวภาวะ ท ลงนิคคหิตอาคม แล้วแปลงเป็น ท รูป ๔๗๓ .
ทธณุต	ตั้งไว้อยู่ ทรงไว้ รับ วาง.		เทวภาวะ ธา รัสสะ แปลง ธ เป็น ท สุททนัิติ ๙๔๒ .
ทนฺธณุต	เขลาอยู่ โง่ ขำ เหลื่อย เนื่อย	ทธ ชาติ.	
ทปฺปนุต	ร่าเริงอยู่ รื่นเริง หัวเราะ.	ทป ชาติ	ย ปัจ.แปลง ปุย เป็น ปุป.
ทมนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	ทม ชาติ.	
ทมนุต ทมยณุต	อบรมอยู่ ข่ม ข่มขี่ ทรมาร ปราบ ฝึก ฝึกฝน ฝึกหัด.	ทม ชาติ.	อ ย ปัจ.
ทมฺพนุต	ออกเสียง ร้อง กล่า.	ทพิ ชาติ.	
ทมฺภานุต	ออกเสียงฯ.	ทภ ชาติ.	
ทมฺภานุต	แต่งอยู่ ร้อยกรอง เรียบเรียง.	ทมฺภ ชาติ.	
ทมฺมนุต	อบรมอยู่ ฯลฯ ฝึกหัด.	ทม+น	ปัจ.กัม แปลง เป็น มฺม.
หน้า ๓๗			
ทยณุต	ให้อยู่ ยกให้ สละ ถวาย ไป ถึง เป็นไป กำจัด เบียดเบียน ถือ ถือเอา ยึดถือ รับไว้ รักษา.	ทย ชาติ.	
ทยณุต	เฆาะอยู่ ไหม้ ทรง ตั้งไว้ ทรงไว้ รับไว้.	ทท ชาติ	ย ปัจ.กัม แปร ย ไว้ หน้า ห.

ทธนุต	กลัวอยู่ น่ากลัว เขาะ ทำลาย แยก แบ่ง ทอน เผา ไหม้ ร้อน เร้าร้อน กระวนกระวาย.	ทรุ ชาติ.	
ทธนุต	เอื้อเฟื้ออยู่ เอาใจใส่ พะวง ไม่ เอื้อเฟื้อ ฯลฯ.ใช้ทั้งสอง ความหมาย เวลาแปล คำนี้ถึง ความของเรื่อง.	ทรุ ชาติ.	
ทลนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม แซ่มขึ้น เบิกบาน สด ชื่น สดใส.	ทล ชาติ.	
ทลนุต	แตกอยู่ แยก แหก ทำลาย ขัด สน จน ยากจน เช็ดใจ.	ทล ชาติ.	
ทวนุต	เผาอยู่ ไหม้ ร้อน.	ทว ชาติ.	
ทวนุต	ผ่าอยู่ ตัด บั่น ทอน ฉีก ขาด.	ทว ชาติ.	
ทวนุต	เล่นอยู่ ร่าเริง รื่นเริง สนุก.	ทว ชาติ.	
ทวนุต	ระลึกละลุ อยู่ ระลึกลึง เป็นที่ระบึก เป็นที่พัง กำจัด เปียดเปียน.	ทว ทู ชาติ.	
ทวนุต	เจริญอยู่ รุ่งเรือง งอกงาม.	ทู ชาติ	แปลง อู เป็น อว.
ทสุสนุต	แสดงอยู่ ชี้แจง แดลง อธิบาย บรรยาย เห็น ดู .	ทิส ชาติ	แปลงเป็น ทสส.
ทสุสนุต	แสดงอยู่ ฯลฯ.	ทิส ชาติ	แปลงเป็น ทสส+ณย ปัจ.กัต.
ทสุสนุต ทสุสนุต	ให้แสดงอยู่ ฯลฯ.	ทิส ชาติ	ณณ ณย ปัจ.เหตุ.
ทหนุต	ทำอยู่ ขยัน หมั่น เพียร.	ธา ชาติ	แปลงเป็น ทท.
ทหนุต	เจริญอยู่ รุ่งเรือง งอกงาม.	ทหิ ชาติ.	
ทหนุต	ตั้งอยู่ ตั้งไว้ ทรง ทรงไว้ รับ วาง .	ธา ชาติ	แปลงเป็น ทท.

หน้า ๓๘			
ทหนุต	เผาอยู่ แผลเผา ไหม้ ร้อน เร่า ร้อน กระวนกระวาย.	ทหุ ชาติ.	
ทพหนุต	แตกอยู่ แยก ทลาย ทำลาย พัง .	ทพุ ชาติ	
ทพฺพหนุต	ทำให้มันอยู่ ทำความเพียรให้มัน.	ทพฺพ ชาติ	ณย ปัจ.รูป ๕๒๓.
ทพิทฺทหนุต	ขัดสนอยู่ ยากจน เช็ดใจ.	ทพิทฺท ชาติ.	
ทาขหนุต	แห้งอยู่ ผาก ห้าม ปฏิเสธ.	ทาข ชาติ.	
ทามหนุต	อาจอยู่ สามารถ ลำบาก เหน็ด เหนื่อย.	ทามุ ชาติ.	
ทานหนุต	ขาดอยู่ เป็นท่อน เป็นตอน.	ทานุ ชาติ.	
ทายนหนุต	ชำระอยู่ บริสุทธิ์ ทำให้บริสุทธิ์ เลี้ยง รักษา ป้องกัน.	เท ชาติ	แปลง เอ เป็นอาย.
ทายนหนุต	ให้อยู่ ยกอยู่ สละ ถวาย หลบ นอนหลับ.	ทา ชาติ	ย ปัจ.กัต.
ทาเลหนุต ทาลยหนุต	แตกอยู่ แยก ทำลาย .	ทล ชาติ	ณณ ณย ปัจ.
ทาสหนุต	ให้อยู่ ยกให้ สละ.	ทาสุ ชาติ.	
ทาพหนุต	แตกอยู่ แยก ทำลาย.	ทาพุ ชาติ.	
ทิกฺขหนุต	บวชอยู่ นำเข้าไป นิยม กำหนด ประพตติพรต เปลี่ยนแปลง.	ทิกฺข ชาติ.	
ทิกฺขุณหนุต	ก้ำจัดอยู่ล เปียดเปียน.	ทิกฺขุ ชาติ.	คฺคณา ปัจ.
ทิจหนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ทิจ ชาติ.	
ทิจฺยหนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวย สวยงาม.	ทิจฺย ชาติ	ย ปัจ.กัต.

ทิปฺปนฺต	รุ่งเรืองอยู่ ฯลฯ สวยงาม.	ทิปฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง บฺย เป็น บฺป.
ทิพฺพนฺต	เล่นอยู่ ร่าเริง รื่นเริง สนุก กล่าว ชื้อขาย งาม เจริญ รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม ชม ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ ชอบ รัก ชอบ รัก รักใคร่นำรัก ไป ถึง เป็นไป บรรลุ.	ทิวุ ชาติ	ย ปัจ.กัต.กัม ลบ อุ แปลง ว เป็นพฺ รวมเป็น พฺย แปลง พฺย เป็น พฺพ.
หน้า ๓๙			
ทียนฺต	ขาดอยู่ เป็นท่อน เป็นตอน.	ทา+ย	ปัจ.กัต. กัม. แปลง อา เป็น อิ.
ทียฺยนฺต	ให้อยู่ สละ ยกให้ ถวาย.	ทา+ย	ปัจ.กัต. แปลง อา เป็น อิ ช้อน ย.
ทิสฺนฺต	เปียดเปียนอยู่ ไม่แหล่ขึ้น.	ทิสฺ ชาติ.	
ทิสฺนฺต	จัดแจงอยู่ จัดไว้ ตระเตรียม เต ร้อนไว้.	ทิสฺ ชาติ.	
ทิสฺสนฺต	พบอยู่ เห็น ดู มองหา เฟ่ง ปรากฏ.	ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทิสฺส.
ทิสฺสนฺต	พบอยู่ ฯลฯ.ปรากฏ.	ทิสฺ+ย	ปัจ.กัม. แปลง สฺย เป็น สฺส.
ทิสฺสนฺต	ถือเอาอยู่ ยึดถือ คบ ระวัง ป้องกัน รักษา.	ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทิสฺส.
ทีธฺนฺต ทีธฺยนฺต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม เล่น รื่นเริง ร่าเริง .	ทธฺ ชาติ	กิริยาหลัง ลง ยฺ อาคม.
ทีเณฺต ทีนฺยนฺต	ลำบากอยู่ เหน็ดเหนื่อย ยาก จน ยากจน เช็ดใจ ไร้ทรัพย์.	ทีนฺ ชาติ	เณ ฌย ปัจ.
ทีเปฺนฺต ทีปฺยนฺต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง งาม สวยงาม ประกาศ แสดง ปรากฏ.	ทีปฺ ชาติ	เณ ฌย ปัจ.
ทียนฺต	ให้อยู่ ยกให้ สละ ถวาย.	ทา+ย	ปัจ .กัม. อี อาคม.

ทียนุต	เลื่อมอยู่ ลั่น ลั่นไป หมด หมดไป.	ทีย+ย	ปัจ.กัต.กัม.
ทุกฺขนุต	ลำบากอยู่ ยาก เดือดร้อน เป็น ทุกข์ .	ทุกฺข ชาติ.	
ทุกฺขาปนุต	เป็นทุกข์อยู่ .	ทุกฺข ศัพท์	อาเป ปัจ.โมคฯ เป็น อาปิ ปัจ.
ทฺฐจปนุต ทฺฐจปนุต	ตั้งไว้ไม่ดีอยู่ ฯลฯ.	ทฺฐ+จป+ณ	ณย ปัจ.ช้อน ฐ.
หน้า ๕๐			
ทฺพฺเพนุต ทฺพฺพยนุต	อันตรายอยู่ ทำร้ายอยู่.	ทฺพ ทฺพิ ชาติ	ณ ณย ปัจ.ช้อน พ.
ทฺพฺภานุต	ทำอันตรายอยู่ ทำร้าย.	ทฺพิ+ณย	ปัจ.ลบ.อิ และณ เป็น พฺย แปลงเป็น พฺภ.
ทฺภานุต	ปรารถนาจะนำไปอยู่ ปรารถนาจะ เอาไป อยากได้ ละโมบ.	ทฺภ ชาติ	
ทฺมฺเพนุต ทฺมฺพยนุต	ทำอันตรายอยู่ ทำร้าย.	ทฺพิ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ทฺสฺสนุต	ประทุษร้ายอยู่ ไม่พอใจ ไม่ชอบใจ เสีย เสียหาย เหม็น เหม็นอับ	ทฺส ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง สย เป็น สฺส.
ทฺहनุต โทहनุต	เต็มอยู่ ทำให้เต็ม รีด รูด.	ทฺห ชาติ	กิริยาหลัง พฤทธิ.
ทฺहनุต	ทำอันตรายอยู่ ทำร้าย.	ทฺหิ ชาติ.	
ทฺเณนุต ทฺเณยนุต	ค้ำไว้อยู่ จุนไว้ พะยุงไว้.	ทฺภ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ทฺเสนุต ทฺสยนุต	ให้ประทุษร้ายอยู่ ให้ทำร้าย.	ทฺส +ณ	ณย ปัจ.เหตุ. ทิมะ.
เทกานุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว พุด ขยัน หมั่นเพียร อุตสาหะ พยายาม.	เทก ชาติ	

เทภูนุต	ต่ำอยู่ บริภาษ.	เทภู ชาติ.	
เทนุต	ให้อยู่ สละ ยกให้ ถวาย.	ทา ชาติ	เอา อา เป็น เอ.รูปฯ ๔๙๑.
เทผนุต	กล่าวอยู่ พุด รบ ลู้กัน ต่อสู้ ตี เตียน นินทา เปียดเบียน ติเอา ถือไว้ ยึดไว้.	ทิผุ ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เทฆนุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว พุด.	เทฆ ชาติ.	
เทเวณุต เทวยนุต	ไปอยู่ เป็นไป ครวณ กระหิม กระหิม.	ทิว ชาติ	เณ ฌย บัจ.เอา อี เป็น เอ.
เทเสนุต เทสยนุต	เปล่งอยู่(ออกเสียง) เทศน์ เทศนา เทสนา (แสดงธรรม) แสง ชี้แจง แดลง บรรยาย.	ทิส ชาติ	เณ ฌย บัจ.
หน้า ๔๑			
เทสุสนุต	เกลียดอยู่ ชัง เกลียดชัง ไม่ชอบ ใจ ไม่พอใจ ไม่พึงใจ.	ทิส ทิส ชาติ	เอา อี เป็น เอ ช้อน ส.
เทहनุต	เข้าสะสมอยู่ เข้าสั่งสม ก่อ สร้าง ก่อสร้าง.	ทิหุ ชาติ	เอา อี เป็น เอ.
โทยนุต	เปราะเปื้อนอยู่ เศร้าหมอง ไม่ ผ่องใส.	ทุย ชาติ	พฤทธิ อุ เป็น โอ.
โทเลนุต โทยยนุต	ยกขึ้นอยู่ โยกขึ้น โยนขึ้น.	ทุล ชาติ	เณ ฌย บัจ.พฤทธิ อุ เป็น โอ.
๗			
ชกนุต	กำจัดอยู่ ขจัด ม่า ประหาร เปียดเบียน ไป ถึง เป็นไป.	ชก ชาติ.	
ชกนุต ชงกนุต	ร้องดังอยู่ ร้องเสียงดัง ส่งเสียง ส่งเสียงดัง.	ชก ชงก ชาติ.	

ธงขุนต	ร้องดังอยู่ ร้องนากลัว ส่งเสียงดัง ส่งเสียงนากลัว ระแวง สงสัย.	ธง ธาตุ.	
ธงขุนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	ธง ธาตุ.	
ธงขุนต ธงขุนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป.	ธง ธาตุ.	
ธงขุนต	เป็นสิริอยู่ มีสิริ มีโชค มีลาภ มี บุญ มีปัญญา เป็นมงคล เจริญ จำเริญ งอกงาม เพล้ง (ฉายออก แผ่ออก).	ธง ธาตุ.	
ธงขุนต ธงขุนต	ออกเสียงอยู่ เพล้งเสียง กล่าว ร้องเรียก ปราบณา อยาก อยาก ได้ ต้องการ.	ธง ธาตุ	อ เอ ป้าง.
ธงขุนต ธงขุนต	ปราบณาอยู่ทรัพย์อยู่ อยากมั่งมี ทรัพย์.	ธง ศัพท์	อย อาย ป้าง.
ธงขุนต ธงขุนต	ขออยู่ วอน (แผ้วร้องขอ) อ่อน วอน ปราบณา อยากได้	ธง ธาตุ	ย ป้าง. กัด. แปลง อุ เป็น อี กิริยาหลัง แปลง อุ เป็น อี ซ้อน ยู.
หน้า ๔๒			
ธงขุนต	เป่าอยู่ ก่อ ก่อไฟ ออกเสียง เปล่งเสียง กล่าว ร้องเรียก.	ธง. ธาตุ.	
ธงขุนต ธงขุนต ธงขุนต	ดื่มอยู่ ดื่มนม.	ธง ธาตุ	แปลง เอ เป็น อย อาย อีย.
ธงขุนต	ตั้งอยู่ ตั้งไว้ คง คงอยู่ คงที่ ดำรง ทรง ทรงไว้ รับ วาง ไม่ สลาย.	ธง ธาตุ.	
ธงขุนต	กำหนดอยู่ หมายถึง หมายไว้ ตรา ไว้ ตั้งลง.	ธง ธาตุ.	

ชวนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป มั่น มั่นคง ยังยืน	จุ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.
ชเสนุต ชสยнут	ร่าเริงอยู่ รื่นเริง บันเทิง.	ชสุ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ชาขnut	ผากอยู่ แห้ง ห้าม ปฏิเสธ.	ชาขุ ชาติ.	
ชายนุต	ออกเสียงอยู่ เปล่งเสียง กล่าว มา ประหาร รวมกัน ติดต่อกัน.	เช ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
ชาเรnut चारยnut	ตั้งอยู่ ตั้ง ตั้งไว้ คง คงอยู่ คงที่ ดำรง ทรง ทรงไว้ รับ วาง ไม่ สลาย โปก ห่ม ใช้สรวม.	চার ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ชวนุต	ไปอยู่ เล่น เล่นไป วัง วังไป เจริญ รุ่งเรือง งอกงาม.	ชาว ชาว ชาติ.	
ชวนุต	ชำระอยู่ ล้าง ชะล้าง สะอาด หมดจด บริสุทธิ์	ชาว ชาว ชาติ.	
ชาเวnut ชาวยnut	กระดิกอยู่ สั่น สะเทือน ไหว หวั่นไหว สั่นสะเทือน สะบัด.	จุ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.แปลง อุ เป็น อว.
ชาเสนุต ชาวยnut	คั่นอยู่(พยายามหาให้พบ) คั่นหา สืบ(เสาะหา) สืบหา เสาะ (สืบ) เสาะหา แสวง (เที่ยวหา) แสวงหา.	ชสุ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ชาพnut	แตกอยู่ แยก ทำลาย.	ชาพ ชาติ.	
หน้า ๔๓			
ชิกขnut	แสดงอยู่ เป็นอยู่ ขุ่น ขุ่นมัว เศร้า (หมอง) เศร้าหมอง ไม่ผ่องใส.	ชิกข ชาติ.	
ชิพnut	แสดงออกอยู่ แสดงอ้าง เป็น ตัวอย่าง.	ชิรุ ชาติ	ย ปัจ. กัต. ลม อุ แปลง ว เป็น พุ รวมเป็น พุย แปลงเป็น พพ.

ธิเมहनฺต ธิเมहनฺต	ถ่มอยู่ บ้วน.	ธิมิหิ ชาติ.	
ธิยนฺต	ไม่เอื้อเพื่ออยู่ ไม่เอาใจใส่ มา อุดหนุน ไม่เจือจาน(แก่ผู้อื่น).	ธิ ชาติ	ย ปัจ.กัต.
ธิยฺยนฺต	ฝังไว้อยู่ฯลฯ.	ธา ชาติ	ย ปัจ.กัม.อิ อาคม ช้อน ย. หรือ เอา อา เป็น อี รัสสะ.
ธิสนฺต	ออกเสียงอยู่ เปล่งเสียง ร้อง กล่าว.	ธิสฺ ชาติ.	
ธิยนฺต	ตั้งอยู่ฯลฯ. ไม่สลาย.	ธา ชาติ	ย ปัจ.กัม. อี อาคม.
ธุกฺขณฺต	แสดงอยู่ เป็นอยู่ เศร้า หมอง เศร้าหมอง.	ธุกฺข ชาติ.	
ธฺโณณฺต ธฺณณฺต	สั่งวรอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา.	ธฺ ชาติ	ณฺ ณา ปัจ.
ธฺนณฺต	กระดิกอยู่ ฯลฯ. สะบัด.	ธฺ ชาติ	นา ปัจ.
ธฺปนฺต	เร่งร้อน กระวนกระวาย.	ธฺป ชาติ.	
ธฺพฺพนฺต	ก้ำจัดอยู่ เปียดเปียน.	ธฺพฺ ชาติ.	
ธฺมนฺต	เปียดเสียดอยู่ เปียดเสียดกัน รวมกัน ฆ่า ประหาร.	ธฺม ชาติ.	
ธฺรณฺต	คดโค้ง โค้ง โกง งอ บิด	ธฺร ชาติ.	
ธฺนณฺต	กระดิกอยู่ฯลฯ. สะบัด ปลิว ปลิว ไป พุ้ง.	ธฺ ชาติ	นา ปัจ.
ธฺปนฺต	อบอยู่ อบควัน รม รมควัน	ธฺป ชาติ.	
ธฺเปณฺต ธฺปนฺต	ประชุมอยู่ ประชุมกัน รวมกัน เจรจากัน.	ธฺป ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ธฺมายนฺต	ประพฤติอยู่ซึ่งคว้นอยู่ บังหวนคว้น(ทำให้คว้นหวนตลบ ขึ้น).	ธฺม ศัพท์.	อาย ปัจ.
หน้า ๔๔			

จฺวานุต	กํำจฺตออยู่ ขจฺตออยู่ ตี ฆ่า ประหาร.	จฺ ชาติ	ว อาคม.
จฺเสนุต จฺสยนุต	ทํำความรักอยู่ รัก รักใคร่ ชอบ ชอบใจ.	จฺส ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
เจกานุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว พุด ขยั้น เพียร อุตสาหะ พยายาม.	เจก ชาติ.	
เจวานุต	แสดงออกอยู่ อ้าง แสดงอ้าง เป็นตัวอย่าง.	จิ ชาติ	เอา อี เป็น เอ.
เจวานุต	บรรเลงอยู่(ทำเพลงด้วยเครื่อง ดุริยางค์)บรรโลม.	เจ ชาติ.	
โจรnut โจเรนุต	ฉลาดอยู่ เฝียบแหลม ไหวพริบดี แจ่มแจ้ง แจ่มกระจ่าง กระจ่าง ชัด แจ้งชัด ชัดแจ้ง.	โจ ชาติ	อ เอ ปัจ.
โจวานุต	ชำระอยู่ ล้าง ชะล้าง ชัก(ทำให้ สะอาดด้วยน้ำ) ฟอก.	โจ ชาติ.	

น

นกกานุต	พินาศอยู่ จิบหาย ย่อยยับ ยับเยิน สูญหาย ลี้หายไป เสียไป.	นกก ชาติ.	
นกกานุต นกกายนุต	พินาศอยู่ ให้พินาศอยู่ ฯลฯ.เสีย ไป ให้เสียไป.	นกก+ณ	ณย ปัจ.กัต.เหตุ กัต.
นกกขnut	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เกี่ยวเนื่อง สัมพันธ์	นกกข ชาติ.	
นกกขมนุต	ไม่อดทนอยู่ ไม่อดกลั้น ไม่ควร ไม่ชอบ.	น+ขม ชาติ	ซ้อน ก.
นกกขณุต นกกขยนุต	เกี่ยวเนื่องอยู่ เกี่ยวเนื่องกัน สัมพันธ์.	นกกขชาติ.	
นขnut	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	นข ชาติ.	

นจฺจนฺต	เต็นอยู่ รำ เต็นรำ รำเท้า พ้อน พ้อนรำ.	นตฺ ชาติ	ย ปัจ.แปลง ตฺย เป็น จฺจ.
นจฺจาเทนฺต	ไม่ย่อเยอยู่ ไม่อำนวย ไม่อำนวย ประโยชน์.	น+จทฺ ชาติ	ณ ปัจ.
หน้า ๔๕			
นจฺจาเทนฺต	ไม่ยัง... ให้ปกปิดอยู่.	น+จทฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.
นฺจนฺต นฺจนฺต นฺจฺยฺนฺต	เต็นอยู่ฯลฯ พ้อนรำ.	นฺจ ชาติ	อ ณ ฌย ปัจ.
นทฺนฺต	บันลืออยู่ แผดเสียง ร้อง เปล่ง เสียงดัง.	นทฺ ชาติ.	
นทฺทฺนฺต	ออกเสียงอยู่ เปล่ง เปล่งเสีย.	นทฺทฺ ชาติ.	
นนฺทฺนฺต	สัมฤทธิ์อยู่ สำเร็จ เพลิน ผลิตเพลิน ร่าเริง รื่นเริง รื่นรมย์.	นนฺทฺ ชาติ.	
นนฺธฺนฺต	ผูกอยู่ พัน มัด รัด.	นนฺธฺ ชาติ.	
นปฺปวตฺตฺนฺต	ไม่เป็นไปอยู่ ไม่ไหลไป ไม่หมุนไป ไม่ประพติ.	น+ป+วตฺตฺ ชาติ.	
นภฺนฺต	กำจัดอยู่ เปียดเปียน.	นภฺ ชาติ.	
นมฺนฺต	น้อมอยู่ โน้ม นอบ นอบน้อม กราบ กราบ ไหว้ นมัสการ กราบไหว้.	นมฺ ชาติ.	
นมยฺนฺต	ดัดอยู่ รัด.	นมฺ ชาติ.	
นมสฺสฺนฺต	น้อมไหว้อยู่ นอบน้อม กราบไหว้ นมัสการ.	นมสฺสฺ ชาติ	
นยฺนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป รักษา.	นยฺ ชาติ.	

นยนุต เนนุต	นำอยู่ นำไป แนะนำ ถึง บรรจุ ได้.	นิ นี ชาติ	กิริยาต้น เอา อี อี เป็น เอ เอ เป็น อย กิริยาหลัง ไม่ต้องแปลง เป็น อย.
นยฺहनุต	ผูกอยู่ พัน มัด รัด.	นหฺ ชาติ	ย ปัจ. แปร ย ไว้หน้า ห.
นรฺนุต	นำอยู่ นำไป.	นรฺ ชาติ.	
นลฺนุต	มีกลิ่นอยู่ มีกลิ่นหอม.	นลฺ ชาติ.	
นวนุต โนนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	นุ ชาติ	เอา อุ เป็น อว กิริยาหลัง เอา อุ เป็น โอ.
นสนุต	คดอยู่ โค้ง โกง งอ บิด.	นสฺ ชาติ.	
นสฺสนุต	ไม่เห็นอยู่ หาย สูญ ไม่มี จีบ หาย พินาศ	นสฺ ชาติ	ยปัจ.แปลง สย เป็นสส.
หน้า ๔๖			
นุหายนุต นหายนุต	ชำระอยู่ ชะล้าง อาบ อาบน้ำ.	นุหา นหา ชาติ	ย ปัจ.กัต.
นุหาปนุต นหาปนุต	ให้ชำระอยู่ ฯลฯ.	นุหา นหา+ณา เป	ปัจ.เหตุ.
นาถนุต นาธนุต	ขออยู่ ขอร้อง ร้องขอ วังวอน เป็นใหญ่ หวัง ปองไว้ หมายถึง เร้าร้อน.	นาถฺ นาธฺ ชาติ.	
นาเทนุต นาทยนุต	บันลืออยู่ ฯลฯ.เปล่งเสียงดัง.	นทฺ ชาติ	ณณ ฌย ปัจ.
นายนุต	รู้อยู่ บรรลุ ตรัสรู้.	ณา ชาติ	นา ปัจงแปลง ณา เป็น นา นา เป็น ย.
นายนุต	ให้นำไปอยู่ ฯลฯ.	นิ นี ชาติ	ณณ ปัจ. เหตุ. เอา อี อี เป็น เอ เอ เป็น อาย.
นาสนุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว.	นาสฺ ชาติ.	

นาสาเปนต์	ให้ฉิหายอยู่ ให้พินาศ ให้ลี้ก ให้ ลาสิกขา.	นสฺ ชาติ	ฉาเป ปัจ. เหตุ.
นิ			
นิรุกทฒนต	คร่าออกอยู่ ฆุดออก ฆุดลาออกไป ดิงออก ชักออก ร้างออก เหนี่ยว ออก.	นิ+กทฒ ชาติ.	
นิรุกเณต นิรุกยนต	นับอยู่ คำนวณ.	นิรุก ชาติ	ณเ ณย ปัจ.
นิรุกชชนต	คว่าอยู่ คว่าลง.	รุกช ชาติ.	
นิรุกชนต	จুবอยู่ จุมพิต จูบ.	นิรุก ชาติ	
นิรุกขมนต	ออกอยู่ ออกไป ก้าวออก ก้าว ออกไป ไหลออก ไหลออกไป.	นิ+กม ชาติ	แปลง ก เป็น ข ช้อน ก.
นิรุกขาเมนต	ถ่ายอยู่.	นิ+กม ชาติ	เอ ปัจ. แปลง ก เป็น ข แล้ว ทิมะ ช้อน ก.
นิรุกชิปนต	เก็บอยู่ เก็บไว้.	นิ+ชิป ชาติ	ช้อน ก.
นิคจุฉนต	ได้อยู่ บรรจุ เข้าไป ประสบ พบ พบปะ พบเห็น.	นิ+คม ชาติ	แปลงเป็น คจุฉ.
นิคคจุฉนต	ก้าวออกอยู่ ออกเดิน เดินออก ออกไป.	นิ+คม ชาติ	แปลงแล้ว ช้อน ค.
หน้า ๔๗			
นิคคณนต	ข่มอยู่ ข่มขู่ กดขี่ บังคับ ทำโทษ ลงโทษ.	นิ+คห ชาติ	ณหา ปัจ.ลบ. ที่สุด ชาติ.
นิคคยนต	ถือเอาทั้งหมดอยู่ ถือเอาโดยรวม รวบถือเอา ข่มฯลฯ.	นิ+คห ชาติ	ย ปัจ.กัม. แปร ย ไว้หน้า ห.
นิคคฺนต	ซ่อนอยู่ ซุกซ่อน ปิด ปิดบัง อำ พราง.	นิ+คฺ ชาติ	ทิมะ ตัน ชาติ ช้อน ค.

นิจุฉยนุต	แนใจอยู่ มั่นใจ หนักแน่น ชี้อวด ดัดสิน.	นิ+ฉิ ชาติ	เอา อี เป็น เอ เอ เป็น อย.
นิจุฉรนต์ ฉาเรนุต	เปล่งออกอยู่ ช่าน ช่านออก.	นิ+ฉร ชาติ	
นิจุฉารยนต์			อ ฉะ ฉย ปัจ.
นิจุฉณุต	ขับอยู่ ขับไล่.	นิ+ฉน ชาติ	ซ้อน จ.
นิชฺฌาเปนต์ นิชฺฌาปยนต์	ให้ช่วยคิดอยู่ ให้ตรวจตรา ให้ตริ ตรอง ให้พิจารณา ให้พินิจ ให้ พิจารณา ให้สอบสวน.	นิ+ฉะ ชาติ	ฉาเป ฉาปย ปัจ.เหตุ.
นิชฺฌายนต์	เพ่งอยู่ ตรวจตราฯลฯ พิจารณา.	นิ+ฉะ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
นิฉฺชนต์	ออกเสียงไม่ขัด ร้อง หมดจด บริสุทธิ์.	นิชิ ชาติ.	
นิฉฺชาเปนต์ นิฉฺชาปยนต์	ตั้งลงอยู่ เข้าใจ ตกลง สำเร็จ สุด จบ.	นิ+ฉป ชาติ	ฉะ ฉย ปัจ.ถ้าตั้ง.ฉป ฝั่งแปลง ฉ เป็น จ.
นิฉฺชาเปนต์ นิฉฺชาปยนต์	ให้ตั้งอยู่ ฯลฯ.	นิ+ฉา+ฉาเป	ฉาปย ปัจ.เหตุ..
นิฉฺชายนต์	ให้ตั้งลงอยู่ ฯลฯ.	นิ+ฉา+ฉย	ปัจ.เหตุ.
นิฉฺชณุต	บัวนอนอยู่ ถ่ม.	นิ+ฉน ชาติ.	ซ้อน ญ
นิตฺถรนต์	ข้ามอยู่ ข้ามไป ผ่านผ่านไปฯลฯ.	นิ+ตธ ชาติ	แปลง ต เป็น ถ ซ้อน ต.
นิตฺถรนต์	ถอนออกอยู่ รื้อถอน ถอนใจ.	นิ+ถ ชาติ	แปลง อุ เป็น อร ซ้อน ต.
นิตฺถุนนต์	ถอนออกอยู่ รื้อถอน ถอนใจ.	นิ+ถ ชาติ	นา ปัจ.ซ้อน ต.
หน้า ๔๘			
นิตมฺมนต์ นิตฺตมฺมนต์	ล่ำบากอยู่ เหน็ดเหนื่อย.	นิตมิ ชาติ	นิตคหิตอาคม แปลงเป็น ม.
นิทนต์ เนทนต์	ติเตียนอยู่ นิินทา.	นิท ชาติ	กิริยาหลัง เอา อี เป็น เอ.

นิทมนุต	เก็บอยู่ เก็บเอา แกะ แคะ เด็ด ปิด.	นิทปี ชาติ.	
นิทหนุต	ตั้งไว้ อยู่ ดำรงไว้ ผังไว้ วางไว้.	นิ+ธา ทธ ชาติ	ถ้ำตั้ง ธา แปลง ธา เป็น ทห ถ้ำตั้ง ทธ แปลง ธ เป็น ห.
นิททยนุต นิททายนุต	ประพตติซึ่งความหลับอยู่ ประพตติหลับ.	นุทาศัพท	อาย บัจ.
นิททิสนุต นิท เทสนุต	แสดงออกอยู่ แสดงความนึกคิด ออกมา ชี้แจง.	นิ+ทิส ชาติ.	ซ้อน ท.
นิทเทสนุต	ให้กระจายออกอยู่ ให้พิสดาร ให้ กว้างขวาง.	นิ+ทิส ชาติ	เอา อี เป็น เอ.
นิทเทสาปยนุต	ให้กระจายออกอยู่ ฯลฯ.	นิ+ทส ชาติ	ฉาปย บัจ. อีอาคม เป็น เหตุ กัม.
นิทธมนุต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เป่าออก.	นิ+ธม ชาติ	ซ้อน ท.
นิธเนติ	ตั้งไว้ อยู่ ฯลฯ. วางไว้.	นิ+ธา ชาติ	เอา อา เป็น เอ.
นินุทนต์	ติเตียนอยู่ นินทา.	นิทิ นินุทิ ชาติ.	
นิปชชนุต	นอนอยู่.	นิ+ปท ชาติ	ย บัจ. ประจําหมวดชาติ แปลง ทย เป็น ชช.
นิปตนต์	ตกลงอยู่(ของตก) หล่นลง ล้ม ล้มลง ฟุบ หมอบ ติด ข้อง.	นิ+ปต ชาติ.	
นิปนุต	เลี้ยงอยู่ คุ้มครอง ป้องกัน รักษา.	นิ+ปา ชาติ.	
นิปผชชนุต	สำเร็จอยู่ เสร็จ ถึง บรรลุ.	นิ+ปท ชาติ	ย บัจ. กัต. แปลง ป เป็น ผ ทย เป็น ชช ซ้อน ป.
นิปผาเทนุต	ให้สำเร็จอยู่ ฯลฯ.	นิ+ปท+ณ	บัจ. เหตุ.
นิพพตตนต์	เกิดอยู่ บังเกิด.	นิ+วตต ชาติ	แปลง ว เป็น พ ซ้อน พ.
หน้า ๔๙			
นิพพตติตาปนุต	ให้เกิดอยู่ ให้บังเกิด.	นิ+วตต+ณาเป	บัจ. เหตุ.

นิพพาปนฺต นิพพาปนฺต	ให้ตั้งอยู่ ให้เย็น.	นิ+วา ชาติ.	ฉาเป ฉาปย ปัจ. เหตุ. แปลง วา เป็น พา ช้อน พ.
นิพพิณฺทนต์	เหน้อยหน่ายอยู่ เปื้อหน่าย.	นิ+วิฑฺ ชาติ	นิคคหิตาถม แปลง วิ พิ ช้อน พ.
นิพเพจนฺต	แก้อยู่.	นิ+เวฐ ชาติ	แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
นิพเพจนฺต นิพ เพจนฺต	แก้อยู่.	นิ+เวฐ+ณ	ณย ปัจ. กัต.
นิพพิณฺทนต์	หน่ายอยู่ เปื้อหน่าย เหน้อย หน่าย จิตจาง.	นิ+วิฑฺ ชาติ	นิคคหิตาถม แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
นิมนฺเตนฺต นิมนฺตยฺนต	เชิณอยู่ เชื้อเชิณ นิมนต์.	นิ+มนฺตฺ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
นิมฺมณฺต	ย่ำยี เปียดเปียน ครู้ (ลาก ฏ) ครุต(ขุด) ลาก ขุด ชัก รุด รู่(สี ข้าว).	นิ+มฏ ชาติ	ช้อน ม.
นิมฺมาเทนฺต นิมฺมาทยฺนต	คลายอยู่ คลายออก คลายลง ทุเลา บรรเทา ผ่อนคลาย ลด ฟุ้งเฟ้อ.	นิ+มทฺ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
นิมฺมิลนฺต นิมฺมิ เลนฺต	หลับตาอยู่.	นิ+มิล ชาติ	อ ณ ณย ปัจ.
นิมฺมิลยฺนต			
นิมฺบุชฺชนฺต	ต่ำลงอยู่ จมลง.	นิ+มฺบุชฺ ชาติ.	
นียจฺจนฺต	ระงับอยู่ กำหนด.	นิ+ยมฺ ชาติ	แปลง มฺ เป็น จฺ. รูป๔๖๐
นียจฺฉียนฺต นีย ฉียนฺต	ระงับอยู่ กำหนด.	นิ+ยมฺ+ย	ปัจ.กัม.อี อาคม กิริยาหลัง แปลง มฺ เป็น จ

นิยมนุต นิย เมนุต	เว้นอยู่ กำหนด ตัดสิน.	นิ+ยมฺ ชาติ	อ เอ ปัจ.
นียนุต นิยุยนุต	ออกไปอยู่ เคลื่อนไป.	นิ+ยา ชาติ	กิริยาหลัง ช้อน ยุ.
นียาเทนุต นิยุ ยาทยนุต	มอบให้อยู่ ยกให้ สละให้ เว้นให้.	นิ+ยตุ ชาติ	เณ ฌย ปัจ.แปลง ตฺ เป็น ท ช้อน ยุ เป็น นิยุยเตนุต นิยุ ยาตยนุต โดยไม่แปลง ตฺ บ้าง.
นियोเชนุต	ประกอบอยู่ ประกอบเข้า.	นิ+ยฺช ชาติ	เอ ปัจ.
หน้า ๕๐			
นิรฺชฺชนุต	คลายกำหนด ลดกำหนด ไม่มี กำหนด.	นิ+รณฺชฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง ยฺชฺ กับ เป็น ชฺช.
นิรฺสฺสนุต	ไม่ขัดสายอยู่ .	นิ+อสฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต. ลบ อุ เป็น สฺ+ย แปลง สฺย เป็น สฺส รฺ อาคม.
นิรฺชฺฌนุต	ปิดกั้นอยู่ ปิดล้อม ดับ ดับโดยไม่ เหลือ ดับสนิท.	นิ+รฺชฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต.กัม แปลง ฌฺย เป็น ชฺฌ.
นิลินนุต	กอดรัดอยู่ สวมกอด เร้น ช้อน แอบ.	นิ+ลิ ชาติ	นา ปัจ.
นิลียนุต	เร้นอยู่ ช้อน แอบ.	นิ+ลี ชาติ	นา ปัจ. แปลง นา เป็น ย.
นิลฺลาเพนุต นิล ลาพยนุต	แลบอยู่ แลบออก.	นิ+ลพฺ ชาติ	เณ ฌย ปัจ.
นิวนุต	อ้วนอยู่ ใหญ่ เจริญ.	นิ+ว ชาติ.	
นิวตฺตนา	กลับอยู่ หันกลับ หมุนกลับ.	นิ+วตฺต ชาติ.	
นิวสนุต	อยู่ครองอยู่ ครอบครอง อยู่อาศัย.	นิ+วสฺ ชาติ.	
นิวสนุต	ปกปิดอยู่ นุ่งห่ม.	นิ+วสฺ ชาติ.	
นิวาเรนุต นิ วารยนุต	กีดกันอยู่ กั้น กีดกัน ขัดขวาง ห้าม.	นิ+วรฺ ชาติ	เณ ฌย ปัจ.

นิวาเสนุต นิवासยนุต	ปกปิดอยู่ นุ่งห่ม ครอง(นุ่งห่ม ใช้ สำหรับพระ).	นิ+วสฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
นิวิเวจนุต	ผ่อนครายอยู่.	นิ+วิ+เวจฺ ชาติ.	
นิวิสนุต	ตั้งลงอยู่ มุ่งหมาย.	นิ+วิสฺ ชาติ.	
นิเวเสนุต นิเวสยนุต	ให้อาศัยอยู่ ให้อยู่อาศัย.	นิ+วิสฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
นิสนุต	ข้องอยู่ ติด จวบ จุมพิต.	นิสฺ ชาติ.	
นิสนุต เนสนุต	ตั้งมั่งอยู่ แน่วแน่ แน่นแน่ว.	นิสฺ ชาติ	กิริยาหลัง เอา อิ เป็น เ.
นิสฺสกนุต นิสฺสฺสกนุต	ออกไปอยู่ ลอดไป.	นิ+สฺก ชาติ	กิริยาหลัง ช้อน ส.
นิสฺกฺเกนุต นิสฺกฺกยนุต	กล่าวอยู่ พุด กล่าวออกไป พุด ออกไป.	นิ+สฺก ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
หน้า ๕๑			
นิสฺชฺชนุต	สละอยู่ สละได้ สละเสียได้.	นิ+สฺชฺ+ย	ปัจ.กัต. แปลง ชย เป็น ชช.
นิสีทนุต	นั่งอยู่.	นิ+สีทฺ ชาติ	ที่มะตัน ชาติ.
นิเสชนุต นิ เสเรนุต	ปฏิเสธอยู่ ห้าม.	นิ+สิจฺ ชาติ.	
นิสฺสรนุต	เล่นออกอยู่ ผละออก สละออก สกัดออก.	นิ+สรฺ ชาติ	ช้อน ส.
นิสฺสฺยยนุต	ละเอียดย่อย เล็กน้อย เป็นผง เบาบาง.	นิ+สา ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง อา เป็น อิ ช้อน ส.
นียนุต	นำไปอยู่ ถึง บรรลุ ได้.	นี ชาติ	ย ปัจ.กัม.
นิหรนุต นีหรนุต	นำออกอยู่ นำไป นำออกไป.	นิ+นี+หรฺ ชาติ.	

นุ นุต โนนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	นุ ชาติ	กิริยาหลังเอา อุ เป็น โอ.
นุญจนุต นุญจุหนุต	บัวนอนอยู่ ถ่ม.	นิ+จุภา ชาติ	แปลง นิ เป็น นุ สอง
นุญจุภานุต	กิริยาตัน		แปลง ภา เป็น หุ กิริยาแรก แปลง อุ เป็น อ.
นุทหนุต	บดอยู่ ตำจัด ขจัด บรรเทา.	นุท ชาติ.	
เนทหนุต	ตีเตียนอยู่ นินทา.	เนท ชาติ.	
เนนุต	ไปอยู่ นำ นำไป ดำเนินไป ถึง บรรลุ ได้.	นิ นี ชาติ	เอา อิ อี เป็น เอ.
เนสนุต	รดอยู่ ราด โรย โปรย.	นิสุ ชาติ.	
เนสนุต เนสุสนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	เนสุ ชาติ.	
ป			
ปกริยนุต ปก รียนุต	ทำยิ่งอยู่ กระทำยิ่ง แต่ง ปรง แต่งขึ้น ปรงขึ้น ปรงแต่ง ร้อย กรอง ตรวจชำระ สะสาง สังคายนา.	ป+กร ชาติ	ย ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
ปโครนุต	ทำยิ่งอยู่ๆลฯ สังคายนา.	ป+กร ชาติ	โอ ปัจ.
หน้า ๕๒			
ปกาสนุต ปกาเสนุต	ประกาศอยู่ ปราบฏ แจ้งขัด แจ่มแจ้ง รู้ชัด รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง แสดง.	ป+กาสุ ชาติ	อ เอ ปัจ.

ปภิรณุต	เกลื่อนกล่นอยู่ เกลื่อนกราด กระจาย กระจายไป โรย โปรย เรี่ยราย แผ่ แผ่ออก ขยาย.	ป+กิรุ ชาติ.	
ปกิโลตนุต	ซึ้นอยู่ ชุ่ม เปียก เยิ้ม.	ป+กิโลต ชาติ	
ปกิโลเกนุต ปกิโลกยนุต	ให้ซึ้นอยู่ฯลฯ.	ป+กิโลต+ณ	ณย ปัจ.เหตุ.
ปกีณนุต ปกีณนุต	ซ็อยู่ ซ็ขยาย.	ป+กี ชาติ	นา ปัจ.กิริยาตัน แปลง นา เป็น ณา .
ปกุปฺปนุต	โกรธพลุ่งพล่านอยู่ เดือดดาล.	ป+กุป ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง ปฺย เป็น ปฺป.
ปกุกนุต	ไปต่ำอยู่ เลว ทราม.	ป+กุ ชาติ.	
ปกุกมนุต	ก้าวไปข้างหน้าอยู่ หลีกไป ตะเกียกตะกาย.	ป+กม ชาติ.	
ปกุโกสนุต	เรี่ยกอยู่ ร้องเรี่ยก.	ป+กุส ชาติ	เอา อุ เป็น โอ ซ้อน กุ.
ปกุโกสาปนุต	ให้เรี่ยกอยู่ ให้ร้องเรี่ยก.	ป+กุส+ณเป	ปัจ.เหตุ.
ปกุขนุต	หลีกไปอยู่ เลี่ยงไป บินไป.	ป+กม ชาติ	แปลง ก. เป็น ข ลบ ม ซ้อน กุ.
ปกุขนฺทนุต	วิ่งไปอยู่ เล่นไป ไหลไป.	ป+ขทิ ขนฺท ชาติ	ซ้อน กุ.
ปกุขนฺทาปนุต	ให้วิ่งไปอยู่ฯลฯ.	ป+ขนฺท+ณเป	ปัจ.เหตุ.ซ้อน กุ.
ปกุขลนุต	ไหวอยู่ สั่นไหว พลาด ผิด.	ป+ขล ชาติ	ซ้อน กุ.
ปกุขายนุต	กัดกินอยู่ เคี้ยวกิน เป็นอยู่ ปรากฏ.	ป+เข ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย ซ้อน กุ.
ปกุชิปนุต	ขัดไปทั่วอยู่ สอดเข้า ใส่เข้า ใส่ลง บรรจุ บรรจุเข้า บรรจุทุก วางไว้.	ป+ชิป ชาติ	ซ้อน กุ.
ปคฺคณฺहनุต	ประคองอยู่ ประคัปประคอง อุดหนุน ชม ยกย่อง สรรเสริญ.	ป+คห ชาติ	ณหา ปัจ.ซ้อน คุ.

ปกคฺยหนฺต	ประคองอยู่ฯลฯ.	ป+คหฺ ชาติ	ย ปัจ.กัม.แปร ย ไว้หน้า ห.
หน้า ๕๓			
ปกคฺหนฺต	จับอยู่ ถือ ยึด กุม ประคองฯลฯ. สรรเสริญ.	ป+คหฺ ชาติ	
ปมฺรณฺต ปคฺ มฺรณฺต	ไหลออกอยู่ หลั่งออก พรหม ประพรหม รด ชาติ.	ป+มรฺ ชาติ	กิริยาหลัง ช้อน ค.
ปงฺคฺหนฺต ปงฺคฺเนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปงฺค ชาติ	อ เอ ปัจ.
ปสฺนฺต	ตกอยู่ หล่น เสีย เสียหาย เสื่อม ฉิบหาย พินาศ.	ปสฺ ชาติ.	
ปสฺเนต ปสฺยณฺต	เสียหายอยู่ เสื่อม ฉิบหาย พินาศ.	ปสิ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ปจฺนฺต	หุงอยู่ ต้ม แกง ทอด ปิ้ง ย่าง สุก ไหม้.	ปจฺ ชาติ.	
ปจฺินฺต	เลือกเก็บอยู่ คัดเลือก.	ป+จิ ชาติ	นา ปัจ.
ปจฺียนฺต ปจฺีณฺต	หุงอยู่ฯลฯ. ย่าง ไหม้.	ปจฺ ชาติ	ย ปัจ.กัม. อิ อี อาคม.
ปจฺจกฺโกสฺนฺต	ด่าตอบอยู่ ด่าสวน ด่ากลับไป.	ปฏฺิ+กสฺ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง ปฏฺิ เป็น ปจฺจ ช้อน ก.
ปจฺจณฺต	สุกอยู่ (ระอุดีด้วยความร้อน).	ปจฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง จฺย เป็น จฺ.
ปจฺจณฺต	หุงอยู่ ฯลฯ ไหม้.	ปจฺ ชาติ	ย ปัจ. กัม.แปลง จฺย เป็น จฺ.
ปจฺจเวกฺขณฺต	เห็นลงเฉพาะอยู่ ตรวจตรา ตริ ตรอง สอบสวน พินิจ พิจารณา พินิจละเอียด พินิจถ้วนถี่ ฯลฯ.	ปติ+วิ+อิกฺข ชาติ.	
ปจฺจสฺสณฺนฺต	ฟังตอบอยู่ ตอบรับ รับคำ รับรอง เห็นด้วย.	ปติ+สฺ ชาติ	ณา ปัจ.

ปจฺจาคจฺจนฺต	กลับมาอยู่.	ปติ+อา+คมฺ ชาติ	แปลง คมฺ เป็น คจฺจ.
ปจฺจาทิยนฺต	ค้ำนอยู่.	ปติ+ทา ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง อา เป็น อิ.
ปจฺจาทิสฺสนฺต	คัดค้ำนอยู่ ไม่เห็นด้วย ปฏิเสธ ห้าม.	ปติ+ทิสฺ ชาติ	
หน้า ๕๔			
ปจฺจาสีสนฺต	หวังเฉพาะอยู่ ประารถนาเฉพาะ.	ปติ+อา+สิสฺ สีสฺ ชาติ	ถ้าตั้ง สีสฺ ชาติ พึงลงนิคคหิต อาคม.
ปจฺจาหรณฺต	กลับมาอยู่.	ปติ+อา+หฺร ชาติ.	
ปจฺจุกฺคจฺจนฺต	ลูกรับอยู่ ต้อนรับ.	ปติ+อุ+คมฺ ชาติ.	
ปจฺจุกฺกฺจนฺต	ถอนขึ้นอยู่ รื้อขึ้น.	ปติ+อุ+จฺา ชาติ.	
ปจฺเจนฺต	ถึงเฉพาะอยู่ ต้อง กลับต้อง เชื่อ.	ปติ+อิ ชาติ.	
ปจฺเจนฺต ปจฺจยฺนฺต	สำรวจอยู่ ระวัง รักษา เครื่อง เครื่องครัด.	ปจฺจ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.
ปจฺเจนฺนฺต	เลือกสรรอยู่ คัดเลือก.	ปติ+จิ ชาติ	นา ปัจ.
ปชฺชนฺต	เสียสละอยู่ ปล่อยวาง.	ป+หา ชาติ	เทวภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช.
ปชฺชานฺต	รู้ทั่วอยู่ รู้รอบ รอบรู้.	ป+ณา ชาติ	นา ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา.
ปชฺชชนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปทฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
ปชฺชชฺลนฺต	โพล่งทั่วอยู่ รุ่งเรืองยิ่ง สว่างไสว.	ป+ชลฺ ชาติ.	
ปชฺชฌายนฺต	เฟื่องอยู่ นิ่ง.	ป+ฌเณ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
ปณฺจนฺต	ไปก่อนอยู่ ถึงก่อน เป็นไปก่อน ดำเนินไปก่อน.	ป+อณฺจ ชาติ.	
ปณฺจเณนฺต ปณฺจยฺนฺต	แผ่ไปอยู่ ขยาย เจริญ กว้าง กว้างขวาง พิศดาร แพร่หลาย.	ปจิ ชาติ	ณเณ ฌย ปัจ.

ปณฺดาเปนฺต ปณฺดาปยณฺต	ตั้งอยู่ แต่งตั้ง ยกย่อง ยกย่องขึ้น.	ป.+ณปฺ ชาติ	ณณ ฌย ปัจ.
ปณฺดายนฺต	รู้้อยู่ รู้ทั่ว ปรากฏ.	ป+ณา ชาติ	นา ปัจ.แปลง เป็น ย.
ปณฺहनฺต	ถามอยู่.	ปณฺหฺ ชาติ.	
ปณฺนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปณฺ ชาติ.	
ปณฺนิกฺกมณฺต	ก้าวกลับอยู่ ถอยกลับ.	ปณฺนิ+กมฺ ชาติ.	
หน้า ๕๕			
ปณฺนิกรโณต	ทำตอบอยู่ กระทบตอบ ตอบแทน.	ปณฺนิ+กรฺ ชาติ	โอ ปัจ.
ปณฺนิกฺกสฺสนต	ชักมาอยู่ ชูดมา ชักเข้ามา ชูด เข้ามา ชักเข้าหา.	ปณฺนิ+กสฺสฺ ชาติ.	
ปณฺนิกฺกมณฺต	ก้าวกลับอยู่ ถอยกลับ กลับไป หลีกไป.	ปณฺนิ+กมฺ ชาติ.	
ปณฺนิกฺกชฺชนต	งอกกลับอยู่ ครอบ.	ปณฺนิ+กชฺชฺ ชาติ.	
ปณฺนิกฺกณฺนต	งอกกลับอยู่ คดงอ คดโค้ง โกงงอ.	ปณฺนิ+กณฺ ชาติ.	
ปณฺนิกฺโกสณฺต	คัดค้านอยู่ ห้าม ต่ำ บริภาษ.	ปณฺนิ+กสฺ ชาติ.	
ปณฺนิกฺกปิณฺต	ขัดเฉพาะ ขัดคั้น ห้าม.	ปณฺนิ+ปิ ชาติ.	
ปณฺนิกฺกขมาเปนฺต	ให้อัดตอบอยู่ ให้อัดทน ให้อัดกลั่น.	ปณฺนิ+ขมฺ ชาติ	ณนาเป ปัจ. เหตุ.
ปณฺนิคฺคจฺจนต	กลับไปอยู่ ไปเฉพาะอยู่ ต้อนรับ.	ปณฺนิ+คมฺ ชาติ.	
ปณฺนิคฺคณฺหนต	รับเฉพาะอยู่ รับเอา ถือเอา.	ปณฺนิ+คหฺ +ณหฺ	ปัจ.
ปณฺนิมาตณฺต ปณฺนิมาเตนฺต	กำจัดอยู่ ขจัด บำบัด บรรเทา.	ปณฺนิ+หนฺ ชาติ	อ เอ ปัจ.แปลง หนฺ เป็น มาต.

ปฏิมุสนุต ปฏิ โหมสนุต	กึ่งก้องอยู่ ประกาศอยู่.	ปฏิ+มุสฺ ชาติ.	
ปฏิจรุต	ประพตติตบอยู่ ฯลฯ ปกปิด กลบเกลื่อน ให้การ.	ปฏิ+จรฺ ชาติ.	
ปฏิจณุต	แลดูอยู่ ประรณา ชอบใจ พอใจ รักใคร่.	ปฏิ+อุสฺ ชาติ	แปลงที่สุด ชาติ เป็น จุณ.
ปฏิจนาเทนุต	ปิดเฉพาะอยู่ ปกปิด ปิดบัง ปก คลุม ปิดกั้น.	ปฏิ+ณทฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ปฏิจนาทเปนุต	ให้ปิดเฉพาะอยู่ ฯลฯ ให้ปิดกั้น.	ปฏิ+ณทฺ+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
ปฏิชคฺคนุต	ประคองอยู่ ประคัปประคอง ชำระ ปฏิบัติ ช่อมแซม.	ปฏิ+ชคฺค ชาติ.	
หน้า ๕๖			
ปฏิชานนุต	รู้เฉพาะอยู่ รู้รอบ รอบรู้ ปฏิภาณ.	ปฏิ+ณ ชาติ	แปลงเป็น ชา นา ปัจ.
ปฏิชินนุต	ชนะตบอยู่ กลับชนะ.	ปฏิ+ชิ ชาติ	นา ปัจ.
ปฏิติฏฺจนุต	ตั้งอยู่ ดำรง ฯลฯ.	ปฏิ+จา ชาติ	แปลงเป็น ติฏฺจ.
ปฏิทิสฺสนุต	ปรากฏชัดอยู่ แจ่มแจ้ง.	ปฏิ+ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทิสฺส.
ปฏิเทเสนุต	แสดงคีนอยู่ (ปลงอาบัติ).	ปฏิ+ทิสฺ ชาติ	เอา อี เป็น เอ.
ปฏินิวตฺตนุต	หมุนกลับอยู่ กลับคีน.	ปฏิ+นิ+วตฺต ชาติ	
ปฏิปกฺขนุต	ตกไปเฉพาะอยู่ เป็นไปตบ.	ปฏิ+ปตฺ ชาติ	ข ปัจ.แปลง ตฺ เป็น กุ.
ปฏิปชฺชนุต	ไต่ไปอยู่ ไต่ไปได้ ดำเนิน ดำเนิน ไป ประพตติ ปฏิบัติ บำเพ็ญ บำรุง ปกครอง ครอบครอง ปรนนิบัติ รั้งใช้.	ปฏิ+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต. กัม.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
ปฏิปสฺสมนุต	สงบระงับอยู่ ดับเย็น.	ปฏิ+ป+สมฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง มฺย เป็น มฺม.
ปฏิปหรนุต	ประหารตบอยู่ ม่าตบ ทำลาย ตบ.	ปฏิ+ป+หร ชาติ.	

ปฏิบัติปฏิบัติ พาหนะ	นำกลับอยู่ ห้าม.	ปฏิ+ป+อา+หฺร ธาตุ	ล บ รุ กิริยาหลัง แปลง ป เป็น พ.
ปฏิบัติปฏิบัติ	ถามตอบอยู่ ชักถาม สอบถาม.	ปฏิ+ปฺจฺหฺ ธาตุ.	
ปฏิบัติปฏิบัติ	โต้เถียงอยู่ ตอบโต้ โต้ตอบ.	ปฏิ+ปยฺ ธาตุ.	
ปฏิบัติปฏิบัติ	แผ่ไปเฉพาะอยู่ โต้ตอบ.	ปฏิ+พฺรฺ ธาตุ.	
ปฏิบัติปฏิบัติ	ผูกพันอยู่ เนืองกัน เกี่ยวเนืองกัน รัก รักใคร่ ฯลฯ.	ปฏิ+พฺนฺธฺ ธาตุ.	
ปฏิมิณเทศน	ตกแต่งอยู่ ประดับประดา.	ปฏิ+มฺทิ+ณ	ณย ปัจ.
ปฏิมิณทยน			
หน้า๕๗			
ปฏิมุญจน	ครอบอยู่ สรรวม ใส่ หุ้ม.	ปฏิ+มุจฺ ธาตุ	นิคคหิตอาคม.
ปฏิวตฺตน	หมุนกลับอยู่ วนกลับ.	ปฏิ+วตฺตฺ ธาตุ.	
ปฏิวทน	กล่าวตอบอยู่ พุดตอบ พุดโต้ตอบ.	ปฏิ+วทฺ ธาตุ.	
ปฏิวณฺทน	ไหว้ตอบอยู่.	ปฏิ+วณฺทฺ ธาตุ.	
ปฏิวหน ปฏิบัติพาหน	นำไปเฉพาะอยู่ นำกลับ ป้องกัน ห้าม.	ปฏิ+วหฺ ธาตุ	กิริยาหลัง แปลง ว เป็น พ.
ปฏิวิชฺฌน	แทงตลอดอยู่ บรรลุ ตรัสรู้.	ปฏิ+วิจฺ ธาตุ	ย ปัจ.กัถ.แปลง ฎย เป็น ฌณ.
ปฏิวินยน	คลี่คลายอยู่ ผ่อนคลาย บรรเทา.	ปฏิ+วินยฺ ธาตุ.	
ปฏิสํปรน	ซ่อมแซมอยู่ ตกแต่ง ตกแต่ง.	ปฏิ+สํ+กรฺ ธาตุ	แปลง ก เป็น ข.
ปฏิสํเวทน	รู้พร้อมเฉพาะอยู่ รู้ครบถ้วน รู้ ชัดเจน รู้ตลอด รู้สมบูรณ์ เสวย.	ปฏิ+สํ+วิทฺ ธาตุ	เอ ปัจ.
ปฏิสนฺธน	ต่อเนื่องอยู่ สืบต่อ.	ปฏิ+สํ+ธา ธาตุ.	

ปฏิสมภิขุชนุต	แตกฉานด้วยดีโดยต่างอยู่ แตกฉานเฉพาะ แตกฉานชำนาญ เชี่ยวชาญ.	ปฏิ+ส+ภิฯ ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
ปฏิสมโมทนุต	บันเทิงพร้อมเฉพาะอยู่ โปรด ปราน เบิกบาน รื่นเริง รักใคร่ เอ็นดู.	ปฏิ+ส+มฺฯ ชาติ	พฤทธิ์ อฺ เป็น โอ.
ปฏิสลลินนุต	ออกเร้นอยู่ หลีกออกเร้น พักผ่อน.	ปฏิ+ส+ลิ ชาติ	นา ปัจ.
ปฏิสาเมนุต	เก็บอยู่ เก็บไว้ หอมยับ (รวบเก็บ ไว้) .	ปฏิ+สม ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ปฏิสุณนุต ปฏิสฺสุณนุต	ฟังตอบอยู่ ตอบรับ รับคำ รับเอา รับรอง .	ปฏิ+สุ ชาติ	ณา ปัจ.กิริยาหลัง ช้อน ส.
ปฏิเสธนุต ปฏิเสธนุต	กีดกันอยู่ กีดกัน ห้าม ปฏิเสธ.	ปฏิ+สิธิ สิธ สิธฺ ชาติ.	
หน้า ๕๘			
ปฏิเสวนุต	คบหาอยู่ รับประทาน.	ปฏิ+เสว เสว ชาติ.	
ปฏิหฤณนุต	กระทบเฉพาะอยู่กระทบกระทั่ง ขัดใจ ชึงเคียด คับแค้น.	ปฏิ+หฺฯ ชาติ	ย ปัจ. กัต.แปลง นฺย เป็น ฤณ.
ปฏิหรนุต	นำกลับอยู่ พากลับ.	ปฏิ+หฺ ชาติ.	
ปฏฺเณนุต ปฏฺเณนุต	หอมอยู่ ส่งกลิ่น (หอม) ตระหลบ.	ปฏ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ปฏฺจเปนุต ปฏฺจปยนุต	ปรารถนาอยู่ มุ่งหมาย มุ่งหวัง อยากได้ ต้องการ ขอ ร้องขอ.	ป+จปฺ ฏปฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.เข้าตั้ง ฏปฺ พิง แปลง ฏ เป็น จ.
ปจฺนุต	กล่าวอยู่ พูด อธิบาย แสดง ชี้แจง เทศน์ เทศนา.	ปจฺ ชาติ.	

ปณฺนุต	กล่าวอยู่ ซื่อขาย แลกเปลี่ยน ชม ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ปณฺ ชาติ.	
ปณฺาเมฺนุต	ให้น้อมไปทั่วอยู่ ให้น้อมน้อม ให้ นมัสการ.	ป+นมฺ ชาติ	ณฺ ปัจ. เหตุ.แปลง น เป็น ณ.
ปณฺาเมฺนุต	ขับอยู่ ขับไล่ ผลักออก ผลักไส.	ป+นมฺ ชาติ	เอ ปัจ. แปลง น เป็น ณ ที่มิฯ.
ปณฺเณฺนุต	กล่าวอยู่ บัณฑิต แต่งตั้ง.	ปณฺ ชาติ.	ณฺ ณฺย ปัจ.
ปณฺฺทนฺุต	ไอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปทฺิ ชาติ.	
ปณฺฺเทณฺุต ปณฺฺทยนฺุต	ด่าอยู่ บริภาษ เยาะ เย้ย เสียดสี.	ปทฺิ ชาติ	ณฺ ณฺย ปัจ.
ปณฺณเณฺนุต ปณฺณณฺยนฺุต	เชียวอยู่ ไม่เหี่ยวแห้ง สด.	ปณฺณฺ ชาติ	ณฺ ณฺย ปัจ.
ปตณฺฺณนฺุต	แผ่ไปทั่วอยู่ แผ่ออกไป ขยาย ออกไป แผ่ขยาย กว้างขวาง.	ป+ตณฺ ชาติ	ย ปัจ.กัม.ลป อุ ที่ นฺ เป็น นฺ แปลง นฺย เป็น ณฺณ.
ปตณฺุต	ไปในเบื้องต่ำอยู่ ตก ตกไป หล่น ล้ม.	ปตฺ ชาติ.	
ปตายนฺุต	แผ่ออกไปอยู่ ฯลฯ. กว้างขวาง.	ป+ตณฺ ชาติ	ย ปัจ. กัม. แปลงที่สุด ชาติ เป็น อา.
หน้า ๕๙			
ปเตนฺุต ปตยนฺุต	ไปอยู่ ไปถึง เป็นไป ดำเนินไป ตกไป หล่นไป ล้มไป.	ปตฺ ชาติ	ณฺ ณฺย ปัจ.
ปติฏฺจณฺุต	ตั้งอยู่ ดำรง ตั้งมั่น.	ป+จฺา ชาติ	แปลง จา เป็น ติฏฺจ.
ปติฏฺจเปณฺุต	ตั้งอยู่ ฯลฯ.	ปติ+จปฺ ฏปฺ ชาติ	ณฺ ปัจ. กัต. ถ้าตั้ง ฏป.พึง แปลง ฏ เป็น จ ช้อน ฏ.
ปติฏฺจาหิยนฺุต	อนุเคราะห์อยู่ ฯลฯ.	ปติ+จฺา ชาติ	ย ปัจ.กัม.แปลง จา เป็น จห ช้อน ฏ อี อาคม.

ปติฏฺฐายนุต ปติฏฺฐาเปนุต	ให้ตั้งอยู่ ฯลฯ.	ปติ+ฐา ฐาตุ	ณย ณาเป ปัจ.เหตุ.
ปตฺถเนตปตฺถยนุต	ปรารถนาอยู่ ฯลฯ ร้องขอ .	ปตฺถ ฐาตุ	ณเ ณย ปัจ.กัต.
ปตฺถนุต	จึงอยู่ ลาด.	ป+ถฐ ฐาตุ	ซ้อน ต.
ปณุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปถ ฐาตุ.	
ปณนุต	แผ่ไป ขยาย กว้างขวาง.	ป+ถว ฐาตุ.	
ปทหนุต	ตั้งไว้ อยู่ ตั้งความเพียร ทรงไว้ วางไว้.	ป+ทห ฐาตุ	
ปทาเลหนุต	แตกอยู่ แยก ทำลาย.	ป+ทล ฐาตุ	ณเ ปัจ.กัต.
ปทิสฺสนุต	ปรากฏอยู่ (สำแดงออกมาให้เห็น).	ป+ทิส ฐาตุ	แปลงเป็น ทิสฺส.
ปทฺฐสฺสนุต	ประทุษร้ายอยู่ เปียดเบียน ไม่ ชอบใจ ไม่พอใจ.	ป+ทฺฐ ฐาตุ	ย ปัจ.กัต. แปลง สฺย เป็น สฺส.
ปเทนุต	ให้อยู่ เพิ่มให้ สละให้.	ป+ทา ฐาตุ	เอปัจ.
ปทนุต ปทยนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปท ฐาตุ	ณเ ณย ปัจ.
ปนนุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว ร้อง.	ปน ฐาตุ.	
ปนทนุต	บันลืออยู่ แผดเสียง.	ป+นท ฐาตุ.	
ปนยนุต	สั่งอยู่ บังคับ.	ป+นย นิ นี ฐาตุ	ถ้าตั้ง นิ หรือ นี ฐาตุ พึงแปลง อิ หรือ อี เป็น เอ เอ เป็น อย.
ปนฺทนุต	บดอยู่ กำจัด ขจัด บรรเทา.	ป+นฺท ฐาตุ.	
ปนฺนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ป+น ฐาตุ.	
ปนฺนเถนุต ปนฺนถยนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปถิ ปนฺถ ฐาตุ.	
หน้า ๖๐			

ปปญฺเจนฺต ปปญฺจยฺนฺต	ยี่ตยาตอยู่ เย็นย้อย เน้นซ้ำ เน้น นาน ชิมซาบ แพ้หลาย.	ป+ปจิ ชาติ	ณ ฌย บัจ.
ปปปฺนฺต ปป โปนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปปป ชาติ.	
ปพนฺธฺนฺต	แต่งอยู่ แต่งขึ้น ผูกขึ้น เรียบ เรียง ร้อยกรอง ประพันธ์.	ป+พณฺธ ชาติ.	
ปพฺพชณฺต	รู้้อย บรรลุ ตรัสรู้ ตื่น บาน เบิก บาน.	ป+พฐ ชาติ	ย บัจ.กัถ.แปลง ฌย เป็น ชุณ.
ปิโพเชนฺต	ให้รู้้อย ฯลฯ ให้เบิกบาน.	ป+พฐ ชาติ	ณ บัจ.เหตุ.
ปพฺพชนฺต	บวช้อย บรรพชา (บวช).	ป+วช ชาติ	แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
ปพฺพชฺชนฺต	เว้นท้าวอยู่(เว้นความชั่วทุกอย่าง เว้นความชั่วทั้งสิ้น)บวช(ถือเพศ เป็นบรรพชิต).	ป+วชช ชาติ.	
ปพฺพพฺนฺต	เต็ม้อย ครบ ครบถ้วน บริบูรณ์ สมบูรณ์.	ปพฺพ ชาติ.	
ปพฺพตายนฺต	ประพติเพียงดังภูเขาย้อย ประพติดังภูเขา .	ปพฺพต ศัพท์	อาย บัจ.
ปพฺพพาเชนฺต ปพฺพพาชยฺนฺต	ให้ออกไปอยู่ (ขับไล่) ให้บวช.	ป+วช ชาติ	ณ ฌยบัจ.เหตุ.แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
ปภานฺต	เกิดอยู่ เกิดก่อน ไหลไป ไหล ออก (คลอດลูก) เป็นไหล.	ป+ภ ชาติ	เอา อู เป็น อว.
ปภสฺสนฺต	รุ่งเรืองอยู่ ผุดผ่อง ผ่องใส ใส สว่าง เคลื่อน พลัด ตก.	ป+ภสฺส ชาติ.	
ปภาเวนฺต	ให้เป็นไปท้าวอยู่ ให้สำแดง ให้ เจริญ.	ป+ภ ชาติ	ณ บัจ.เหตุ. เอา อู เป็น อว. แล้ว ทีฆะตันชาติ
ปภาเวนฺต ปภาวยฺนฺต	ถึงอยู่ บรรลุ ได้ ประสบ.	ป+ภ ชาติ	ณ ฌย บัจ.

ปภาสนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	ป+ภาสฺ ชาติ.	
ปภาสนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	ป+ภาสฺ ภาสฺ ชาติ.	
หน้า ๖๑			
ปภาเสนุต	ให้รู้เรื่องอยู่ ฯลฯให้สวยงาม.	ป+ภาสฺ ภาสฺ	ณ ปัจ.เหตุ.
ปวิชชนุต	แตกดับอยู่ แตกสลาย.	ป+วิช ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง ทวย เป็น ชุช.
ปมฺบุชนุต	มัวเมาอยู่ หลงระเริง เลินเล่อ ไม่ ดูแล ไม่เอาใจใส่ ไม่รอบครอบ ไม่ ระมัดระวัง ไม่ระแวงระวัง ประมาท.	ป+มฺท ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง ทวย เป็น ชุช.
ปมฺทฺทนต์	หนาวอยู่ ย่ำ ขยำ ย่ำยี เปียดเปียน.	ป+มฺทฺท ชาติ.	
ปมฺจุจนต์	ปลดเปลื้องอยู่ หลุดพ้น หมด กิเลส.	ป+มฺจุ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง จุย เป็น จุจ.
ปมฺญจนต์	ปลดเปลื้องอยู่ ฯลฯ หมดกิเลส.	ป+มฺจุ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ปมฺญชนต์	ออกเสียงอยู่ ร้องกล่าว ขำระ หมดสติ.	ป+มฺชิ มฺญชฺ ชาติ.	
ปมฺยุหนุต	หมกหมุ่นอยู่ มัวเมา ลุ่มหลง.	ป+มฺหฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปร ย ไว้หน้า หฺ อ อาคม.
ปมฺสุสนุต	เพลอเลออยู่ เพลอไหล หลงลืม หลง ๆ ลืม ๆ ลืมเลือน หายไป หลุดไป.	ป+มฺสุ ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง สุย เป็น สุส.
ปโมกฺขนต์	ปลดเปลื้องอยู่ ฯลฯ หมดกิเลส.	ป+โมกฺข ชาติ.	
ปโมทนต์	บันเทิงทัวอยู่ บันเทิง ร่าเริง รื่น เริง เบิกบาน เพลิน เพลิดเพลิน.	ป+มฺทฺ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
ปยนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เจริญ งอกงาม รุ่งเรือง.	ปยฺ ชาติ.	

ปยนุต	โศกอยู่ เศร้า แห้ง.	เป ชาติ	แปลง เอ เป็น อย.
ปยิปาสนุต	เข้าไปนั่งใกล้อยู่ เข้าไปเฝ้า.	ปรี+อุป+อาสุ ชาติ	ย อาคม หน้า อุ แล้วแปร ย วัหน้า ร.
หน้า ๖๒			
ปยุณฺชนุต ปโย ชนุต	ประกอบท้าวอยู่ ประกอบ ประกอบเข้า ชุ่มไว้ กระทำ พยายาม เป็นไป.	ป+ยุช ชาติ	อ เอ ปัจ.กิริยาแรกลง นิคคหิต อาคม.
ปรกุกมนุต	ตะเกียกตะกายอยู่ ขยัน บากบั่น บุกบั่น ก้าวไป ข้างหน้า ก้าวไป ในเบื้องหน้า พยายาม.	ปรา+กม กมุ ชาติ	รัสสะ ช้อน กุ บางมติวาง พร เป็น บท หน้า ก็ไม่ต้องรัสสะ.
ปราชนุต ปราชนุต	ปราชัยอยู่ แพ้.	ปรา+ชิ ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ กิริยาหลัง แปลง เอ เป็น อย.
ปรามาวนุต	ดูหมิ่นอยู่ ดูถูก ดูแคลน นินทา เลื่อม จีบหาย พินาศ.	ปรา+ภ ชาติ	แปล อุ เป็น อว.
ปรามสนุต	จับต้องอยู่ ลูบคลำ ยึดถือ ยึดมั่น ถือเอาไว้แน่น.	ปรา+มสุ ชาติ.	
ปริกทฺฒนุต	คร่ำไปรอบอยู่ จุดไป ลากไป จุด ลากไป.	ปรี+กทฺฒ ชาติ.	
ปริกิรฺนุต	กระจายไปอยู่ กระจายกระจาย กลาดเกลื่อน เกลื่อนกลาด เกลื่อนกล่น ดาษดื่น เรี่ยราย เรี่ยรายไป.	ปรี+กิร ชาติ.	
ปริกฺขิปนุต	ขัดไปรอบอยู่ ขึง แวดล้อม รวบ รัด กั้น วง.	ปรี+ขิป ชาติ	ช้อน กุ.
ปริขิมฺปนุต	กั้นอยู่ ขึง วง ล้อม.	ปรี+ขิป ชาติ.	
ปริคยฺहनุต	ถือเอารอบอยู่ กำหนดถือ กำหนดถือเอา ครอบครอง พยุง ยึดถือ หวงแหน สิ่ง.	ปรี+คห ชาติ	ย ปัจ.กัม. แปร ย วัหน้า ห.

ปริคฺคณฺหนฺต	ถือเอารอบอยู่ ฯลฯ สิ่ง รวบรวม สะสม.	ปริ+คหฺ+ณฺหาปฺจ.	
ปริคฺคยฺหนฺต ปริคฺคยฺหนฺต	ปิดบังอยู่ ซุกซ่อน.	ปริ+คฺหฺ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อย แปร ย ไว้หน้า หุ.
หน้า ๖๓			
ปริจฺยณฺต	สั่งสมรอบอยู่ สั่งสม สะสม อบรม ท่อง ท่องบ่น สารายาย คุ้นเคย ชม ชอบกัน รู้จักกัน ชิน เคยชิน.	ปริ+จิ ชาติ	เอา อิ เป็น เอ เอ เป็น อย.
ปริจฺรณฺต	บำเรออยู่ รับประทาน.	ปริ+จรฺ ชาติ	
ปริจฺจุชณฺต	สละรอบอยู่ สละ เสียสละ.	ปริ+จชฺ ชาติ	ซ้อน จ.
ปริจฺจินณฺต	สั่งสมอยู่ ฯลฯ เคยชิน รวบรวม ก่อสร้าง.	ปริ+จิ ชาติ	นา ปฺจ.
ปริจฺจุฉินฺทณฺต	กำหนดติดอยู่ กำหนด คืบ.	ปริ+ฉิธิ ชาติ.	
ปริชานณฺต	รู้รอบอยู่ รอบรู้ รู้กว้างขวาง รู้ แจ่มแจ้ง รู้ชัดแจ้ง กำหนดรู้.	ปริ+ณา ชาติ	นา ปฺจ.แปลง ณา เป็น ชา.
ปริชฺรณฺต ปริ ชิรณฺต	แก้อ้อมอยู่ แก่ห่อม คร่ำคร่า ทรุดโทรม สลายไป บุบสลายไป.	ปริ+ชรฺ ชาติ	กิริยาหลังเอา อ เป็น อิ.
ปริชฺฌณณฺต	เจียรไนอยู่.	ปริ+ฌ ชาติ.	
ปริทณฺต ปริทณฺต	กระวนกระวายอยู่ เร้าร้อน กระสับกระส่าย.	ปริ+ทหฺ ชาติ	กิริยาแรกแปลง ท เป็น ท.
ปริทยณฺต ปริทยณฺต	กระวนกระวายอยู่ ฯลฯ.	ปริ+ทหฺ+ย ชาติ	ปฺจ.กัม.แปร ย ไว้หน้า หุ.
ปริทยณฺต ปริทยณฺต	ให้กระวนกระวายอยู่ ฯลฯ.	ปริ+ทหฺ+ณฺย	ปฺจ.เหตุ.

ปริณมณุต	น้อมไปอยู่ น้อมมาอยู่ (แปลได้ ทั้ง๒อย่างแล้วแต่เนื้อความ) แปร ไป แปรปน แปลยนแปลง ผัน แปล ย่อยไป แก่ คร่ำคร่า.	ปริ+นม นมฺ ชาติ	แปลง น เป็น ณ.
ปริตสนุต	สะดุ้งรอบ พรั่นพรั้ง พรั่นกลัว หวาดหวั่น หวาดไหว หวาดเสียว สะดุ้ง ตกใจ.	ปริ+ตสฺ ชาติ.	
ปริตสุสนุต	กระหายจัดอยู่ ระหายจัด อยาก จัด กระวนกระวาย ทะเยอทะยาน.	ปริ+ตสฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง สฺย เป็น สฺส.
หน้า ๖๔			
ปริตตายนุต	ต่อต้านอยู่ ต้านทาน ปกป้อง ป้องกัน รักษา เลี้ยง.	ปริ+ตา ชาติ	ย ปัจ.กัต.ซ้อน ต.
ปริตุลฺยนุต	พิจารณาอยู่ ตรวจตรา สอบสวน.	ปริ+ตุลฺ ชาติ	ยฺ อากม.
ปริทสุสนุต	ประกาศอยู่ แสดง ชี้แจง บอก สั่ง.	ปริ+ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทสฺส.
ปริทหนุต	นุ่งห่มอยู่ แต่งตัว ปกปิด.	ปริ+ธา ชาติ	แปลงเป็น ทห.
ปริทหนุต	กระวนกระวายอยู่ ฯลฯ.	ปริ+ทหฺ ชาติ	
ปริเทวนุต	กล่าวรำไรอยู่ กล่าวซ้ำ ๆ ซาก ๆ กล่าวคร่ำครวญอยู่ บ่นเพ้อ พิโร รำพัน ร้องรำรำพัน ร้องไห้รำไร.	ปริ+เทวฺ ชาติ.	
ปริเทวนุต ปริ เทวยนุต	กระหึ่มอยู่ กระหึ่ม ครวญคาง.	ปริ+ทิวฺ ชาติ	ณฺ ฌย ปัจ.
ปรินิพฺพนุต	ดับรอบอยู่ ดับไม่เหลือ ดับสนิท.	ปริ+นิ+วา ชาติ	ร้สสะ อา แปลง ว เป็น พ ซ้อน พ.
ปริปตฺนุต	กระจัดกระจายอยู่ พังทลาย	ปริ+ปตฺ ชาติ.	

ปริบูรณ์	เต็มเปี่ยมอยู่ บริบูรณ์.	ปริ+บูรณ์ ชาติ.	
ปริปิไสน	ถูกต้องอยู่ ประพรม.	ปริ+ผัส ชาติ	พฤทธิ์ ช้อน ป.
ปริพนท	ดี้นรณอยู่ กระตือรือร้น เอาใจใส่ ผูกพัน หมั่น ขยัน.	ปริ+ณท ชาติ.	
ปริพุนะ ปติพุนะ	กัณณอยู่ พะวง ติดพัน ผูกพัน ห่วงใย.	ปริ+พุน+ณ	ณย ปัจ.กิริยาหลัง แปลง ริ เป็น ลี.
ปริพภณ	หมุ่นไปรอบแล้ว ชวนแซ แซชวน.	ปริ+ภณ ชาติ	ช้อน พ.
ปริภวน	เป็นรอบอยู่ ดูหมิ่น ดูถูก เหยียด หยาม.	ปริ+ภว ชาติ	แปง อุ เป็น อว.
หน้า ๖๕			
ปริภาสน	ตัดพ้ออยู่ ต่อว่า ตัดพ้อต่อว่า ดู หมิ่น ดูถูก ดูแคลน ตีเตียน ต่ำ ว่า กล่าวโทษ บริภาษ.	ปริ+ภาส ชาติ.	
ปริภช	แตกอยู่ หัก สลาย แตกพัง ละลาย.	ปริ+ภท ชาติ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง ทยุ เป็น ชุช ถ้ำตั้ง ภาทิ พิง ลบ อี ที่ ทิ.
ปริภินท	ทำลายอยู่ ยุยง.	ปริ+ภท ภาทิ ชาติ.	
ปริภุณ	กลืนกินอยู่ บริโภค ใช้สอย.	ปริ+ภุ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ปริมช	เข็ดฉูดอยู่ บัดกวาด ขำระ ขัดสี ขย้ารอบ ปีบหวด นวดพื้น ปีบ ขย้า.	ปริ+มช ชาติ	
ปริมท	ขย้ารอบ ปีบขย้า ปีบหวด นวด พื้น .	ปริ+มท ชาติ	
ปริมิลาย	เหี่ยวแห้งอยู่ แห้งเหี่ยว (ไม่มี ความสดชื่น) อยู่.	ปริ+มิเล ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
ปริโมจน โมจน	เปื้อนรอบอยู่ ปลดเปื้อน หลุดพ้น.	ปริ+มจ ชาติ	อ เอ ปัจ. พฤทธิ์ .

ปริยาทยนุต	ถือเอารอบอยู่ ครอบงำ ครอบคลุม.	ปริ+อา+ทยุ ชาติ	ย. อาคม.
ปริยาทาปนุต	ให้ฝ่องแผ้วอยู่ ให้ฝ่องใส ให้ บริสุทธิ์ ให้หมดจด.	ปริ+อา+ทา ชาติ	ฉาเป ปัจ.เหตุ. ย. อาคม.
ปริยาปนฺนุต	เรียนอยู่ เล่าเรียน ศึกษา.	ปริ+อา+อปฺ ชาติ	อุณา ปัจ. ย. อาคม.
ปริยายนุต	ไปรอบอยู่ เป็นไปรอบ อ้อม อ้อม ค้อม.	ปริ+อย ชาติ	ย. อาคม. ทีมะ หรือ ยา ชาติ ย. ปัจ.ประจำ หมวดชาติ.
ปริยฺยฺจนุต	ตั้งขึ้นรอบอยู่ ชุ่ม แอบ แอบซ่อน แอบชุ่ม คอยที.	ปริ+อุ+จฺรชาติ	ย. อาคม. ช้อน ญ.
ปริยฺยฺปาสนุต	เข้าไปนั่งใกล้อยู่ เข้าไปเฝ้า.	ปริ+อุ+ป+อาสุ ชาติ	ย. อาคม.
หน้า ๖๖			
ปริเยสนุต	แสดงหารอบอยู่ แสดงหา ค้นหา เที่ยวหา เสาะหา สืบหา สืบเสาะ.	ปริ+เอส ชาติ	ย. อาคม.
ปริโยทปนุต	ให้ฝ่องแผ้วอยู่ ฯลฯ ให้หมดจด.	ปริ+โอ+ทา ชาติ	ฉาเป ปัจ.เหตุ. ย. อาคม. รัสสะ อา ที่ทา ลบ ณา.
ปริโยนฺทฺจนุต	รัดลงรอบอยู่ รัดรั้ง ผูกแน่น ผูกพัน ผูกมัด		
ปริโยนนฺจนุต	ผูกมัด นุ่งห่ม.	ปริ+โอ+นนฺจ ชาติ	ย.อาคม. กิริยาแรก แปลง น. เป็น ท.
ปริโยสายนุต	สุดลงรอยอยู่ สุด จบ สุดลง จบ ลง สิ้นสุด สุดบริบูรณ์ จบ บริบูรณ์ จบสมบูรณ์ อวसान .	ปริ+อว หรือ โอ +สา ชาติ	ย. ปัจ.กัต.ย. อาคม. ตันชาติ ลง อว อุปสรรค พึงแปลงเป็น โอ.
ปริโยสาปนุต	ให้สุดลงรอบอยู่ ฯลฯ ให้จบ สมบูรณ์.		ฉาเป ปัจ.เหตุ.
ปริวชฺชนุต	เว้นรอบอยู่ งดเว้น.	ปริ+วชฺช ชาติ.	
ปริวฏฺเณนุต	หมุนรอบอยู่ หมุนไปรอบ วนไป รอบ เวียนไปรอบ หมุนเวียน กลิ้ง เกลือก เกลือกกลิ้ง.	ปริ+วฏฺฏ ชาติ.	

ปรีวตฺตณฺต ปรีวตฺเตนฺต	เป็นไปรอบอยู่ หมุนไปรอบ ฯลฯ กลิ้งเกลือก แลกเปลี่ยน เปลี่ยนแปลง เปลี่ยนไป.	ปรี+วตฺหรือ วตฺตฺ ธาตุ	ถ้าตั้ง วตฺ พิงซ้อน ตฺ กิริยาหลัง ลง เอ ปัจ. ประจำหมวดธาตุ.
ปรีวทณฺต	กล่าวโทษอยู่ กล่าวหา แจ้งว่าทำ ผิด พ้อง .	ปรี+วทฺ ธาตุ.	
ปรีวสนฺต	กำลังอยู่ปรีวาส(ทรมานตนเพื่อ ออกจากอาบัติสังมาทิสเสของพระ)	ปรี+วสฺ ธาตุ.	
ปรีวารยณฺต	แวดล้อมอยู่ เฝ้ารวัง คุ้มครอง ป้องกัน.	ปรี+วรุ ธาตุ	ณย ปัจ.กัต.
ปรีวิสณฺต ปรีเวสนฺต	เลี้ยงดูอยู่ ดูแล ประนปรีอ บำรุง อังกาส(ถวายอาหารพระ) .	ปรี+วิสฺ ธาตุ	กิริยาหลัง เอา อี เป็น เอ.
หน้า ๖๗			
ปรีเวเจณฺต ปรีเวจยณฺต	พันรอบอยู่ วงรอบ ผูกพัน พัวพัน.	ปรี+เวจฺ ธาตุ	ณณ ณย ปัจ.
ปรีสกุณฺต	เลือกไปรอบอยู่ ตะเกียกตะกาย ขวนขวาย พยายาม.	ปรี+สกุณฺ ธาตุ.	
ปรีสงฺกณฺต	สงสัยรอบอยู่ รังเกรียจรอบ(ไม่มี ยกเว้น).	ปรี+สกี ธาตุ	
ปรีสงฺคนฺต	สวมกอดอยู่ .	ปรี+สขฺ ธาตุ	นิคคหิตอาคม แปลง ขฺ เป็น คฺ นิคคหิตเป็น งฺ.
ปรีสปปณฺต	เลือกไปรอบอยู่ เลือกไป คลานไป ดิ้นรน.	ปรี+สปปฺ ธาตุ.	
ปรีสมฺพาหณฺต	นวดพั้นอยู่.	ปรี+สํ+วหฺ ธาตุ	ที่มะตันธาตุแปลง ว เป็น พ.
ปรีสาเวนฺต	กรองอยู่ ร้อย ถัก ทอ.	ปรี+สุ ธาตุ	ณณ ปัจ. พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.

ปริสุขุณุต	สะอาตอยู่ หมดจต บริสุทฺธํ ผุด ผอง ผ่องแผ้ว ผ่องใส แจ่มใส.	ปริ+สุขุ ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง ฐย เป็น ษณ.
ปรสฺสมฺภานุต	เมียนอยู่ ตี ประหาร.	ปริ+สฺสมภ ชาติ.	
ปริสุสฺสนุต	เหือดแห้งอยู่ แห้งเหือด แห้งผาก แห้งสนิท.	ปริ+สุสฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง สย เป็น สฺส.
ปริโสเรนุต	ให้สะอาตอยู่ ฯลฯ ให้แจ่มใส.	ปริ+สุธ ชาติ	ณ ปัจ. เหตุ พฤทธิ.
ปริหรนุต	นำไปรอบอยู่ หลีกเลียง อ้อมหนี เวียนไป ดูแล แก้ไข จัดการ ดำเนินการ ปกครอง ระวัง รักษา เคราะห์ นับถือ กล่าว กล่าวแก้ อธิบาย เฉลย บริหาร.	ปริ+หฺร ชาติ.	
ปริหายนุต	ล้อมรอบอยู่ เลื่อมลั่น เลื่อมเสียด เสียหาย.	ปริ+หา ชาติ.	
หน้า ๖๘			
ปโรทนุต	ร้องให้อยู่ .	ป+รฺท ชาติ.	
ปลณฺฑนุต	พุ่งไปอยู่ ตลบไป(กลิ้ง).	ปลณฺฑ ชาติ.	
ปลปนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา พุดเพ้อ ปน เพ้อ.	ป+ลปฺ ชาติ.	
ปลยนุต	ฉิบหายอยู่ ป่นปี้ พินาศ ย่อยยับ.	ป+ลี ชาติ	แปลง อี เป็น เอ เอ เป็น อย.
ปลวนุต	ไปอยู่ ลอยไป ปลิวไป .	ปลฺว ชาติ	ดู ปลวมานด้วย.
ปลายยนุต ปฟายนิต	หนีไปอยู่ หลีกไป.	ป+อย ชาติ	ล พฺ อาคม ทิมะ.
ปลิขนุต	บู้ยอยู่ (ทำปากยื่นบอกไปให้รู้) บู้ยไว้ บู้ยปาก.	ป+ลิข ชาติ.	

ปลเวเจนุต ปลิ เวจยนุต	พันรอบอยู่ พัวพัน เกียงโยงกัน ผูกพันกัน.	ปริ+เวจฺ ชาติ	ณ ฌย บัจ.แปลง ริ เป็น ลิ.
พลิหนุต ปลีหนุต ปลเหนุต	เพลิตเพลินอยู่ ยินดี พอใจ เสีย.	ป+ลิหฺ. ลีหฺ ชาติ.	
ปลุขุขนุต	ชำระอยู่ ทรดโทรม ผุพัง หักพัง สลาย สาบสูญ พินาศ.	ป+ลฺขฺ ชาติ	ย บัจ.กัต.แปลง ขฺย เป็น ขฺข.
ปลเณุต ปลยนุต	ไปอยู่ บินไป ลอยไป.	ปลฺ ชาติ	ณ ฌย บัจ.
ปโลภนุต	ลุ่มหลงอยู่ เล้าโลม ประโลม ประเล้าประโลม ปลอบโยน.	ป+ลฺภฺ ชาติ	พฤทธิ .
ปลลนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปลลฺ ชาติ.	
ปวชนุต	ออกไปอยู่ บวช ผนวช แสวงหา ค้นหา(ความพ้นทุกข์).	ป+วชฺ ชาติ.	
ปวฏฺเณนุต	หมุนไปอยู่ กลิ้งไป กลิ้งเกลือก เป็นไป เวียน เวียนไป หมุนเวียน.	ป+วฏฺ ชาติ.	
ปวนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป ชำระ (ทำให้บริสุทธิ์).	ปฺ ชาติ	พฤทธิ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
ปวนุต	เอียงอยู่ เอียงไป โน้ม โน้มไป โน้ม น้อมไป.	ปฺ ชาติ.	
หน้า ๖๙			
ปวตฺตนุต	เป็นไปทัวอยู่ เป็นไป ไหลไป เลื้อยไป ลากไป หมุนไป กลิ้ง กลิ้งไป เกลือกกลิ้ง กลิ้งเกลือก ประพฤติทัว ประพฤติ.	ป+วตฺตฺ ชาติ	ลง เอ บัจ.เป็น ปวตฺเตนุต บ้าง.

ปวตฺเตนุต ปวตฺตยนุต	ประกาศอยู่ แจ้งให้ทราบ ปาวร้อง.	ป+วตฺ ชาติ	ณ ฌย บัจ..ซ้อน ต.
ปวสนุต	เมื่ออยู่ปราศ(ออกจากที่เดิม ชั่วคราว).	ป+วสฺ ชาติ.	
ปวสฺสนุต ปาวสฺสนุต	ตกชุกอยู่ ตกมาก ตกมากมาย ตกทั่ว.	ป+วสฺสฺ ชาติ	กิริยาหลังที่มิจะอุปสรรค.
ปวายนุต	กระจายไปอยู่ ตลบไป ปลิวไป ฟุ้งไป.	ป+วา ชาติ	ย บัจ.กัต.
ปวาเรนุต	เกียดกันอยู่ ห้าม ระวัง ป้องกัน คุ้มครอง รักษา.	ป+วรฺ ชาติ	ณ บัจ.กัต. ให้เกียดกันอยู่ ฯลฯ ณ บัจ.เหตุ.
ปวาเรนุต	ปรารถนาอยู่ ต้องการ อยาได้ ปวารณา(ยอมให้ว่ากล่าวตักเตือน ยอมห้ำมิทักขุสามเณรขอได้).	ป+วรฺ ชาติ	ณ บัจ.กัต.ให้ปรารถนาอยู่ ฯลฯ ณ บัจ. เหตุ.
ปวาเหนุต	ไหลไปอยู่ ลอยไป.	ป+วหฺ ชาติ	เอ บัจ. ทิฆะให้ไหลไปอยู่ ให้ลอย ไป.ณ บัจ. เหตุ.
ปวิชนุต ปวิเชนุต	สร้างอยู่ ก่อสร้าง ปลุกสร้าง.	ป+วิ+ชา ชาติ	กิริยาหลัง เอา อา เป็น เอ หรือตั้ง ป+วิธฺ ชาติ กิริยาหลังลง ณ บัจ. กัต.
ปวิสฺสนุต ปาวิสฺสนุต	เข้าไปอยู่.	ป+วิสฺ ชาติ	กิริยาหลัง ทิฆะ.
ปวฺจฺจนุต	กล่าวอยู่ พูด เจรจา.	ป+วจฺ ชาติ	ณ บัจ.กัต.ลบ ฌ แปลงจฺ หรือ ย บัจ.กัม.แปลง ว เป็น วฺ.
ปเวจฺจนุต	ให้เข้าไปอยู่ ให้ไหล ให้หลัง ให้ตก.	ป+วิสฺ ชาติ	ณ บัจ.เหตุ แปลง ส เป็น จฺ วิการ อี เป็น เอ.
หน้า ๗๐			

ปเวนฺต ปวินฺต	เป็นไปอยู่ สืบต่อ สืบสาย.	ป+วิ ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ กิริยาหลัง ลง นา ปัจ.
ปเวทนต์	รู้ทั่วอยู่ บอก ประกาศ สำแดง.	ป+วิท ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ .
ปเวทนต์ ปเวทนต์	ให้รู้ทั่วอยู่ฯลฯ.	ป+วิท ชาติ	ณ ปัจ.เหตุ กิริยาหลัง ลบแต่ ณ.
ปเวธนต์ ปเวธนต์	งอกงันอยู่ ห้วนไหว สั่น สั่นสะเทือน สั่นไหว		
ปเวรยนต์	เอนเอียง โอนเอน กลิ้ง.	ป+วิส ชาติ	อ ณ ฌย ปัจ.วิการ อิ เป็น เอ.
ปเวสนนต์	ให้เข้าไปอยู่.	ป+วิส ชาติ	ณ ปัจ.เหตุ.
ปสัคนฺต ปสงฺคนฺต	เป็นไปทั่วอยู่ ประรณนา ต้องการ อยากได้ มุ่งหมาย.	ป+สคิ ชาติ.	
ปสัสนฺต	ชมอยู่ ยกย่อง สรรเสริญ กล่าว พูด เปียดเปียน.	ป+สิสุ ชาติ	
ปสณฺต	คบ สมาคม (คบกัน)คบกัน.	ปสณ ชาติ.	
ปสยฺหนฺต ปสหนฺต	กตชื้ออยู่ กุมแหง ข่มขี่ ข่มเหง คุม เหง ครอบงำ รังแก.	ป+สห ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปร ย ไว้หน้า ห กิริยาหลังเป็นหมวด ฎ ชาติ.
ปสรณฺต	ขยายอยู่ ขยายออก คลี่ คลี่ออก ชาน ชานไป แผ่ออก แผ่ไป แผ่ ออกไป.	ป+สร ชาติ.	
ปสวณฺต	ประสบอยู่ พบ เห็น พบปะ พบ เห็น.	ป+สุ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.
ปสวณฺต	หลั่งออกอยู่ ไหล ไหลออกไป ไหลไป คลอด (ลูก) ประสูติ เกิด.	ป+สุ ชาติ.	

ปสาเทนุต ปสาทยนุต	ยีนดื้ออยู่ พอใจ ถูกใจ เฟลลิน เฟลิตเฟลลิน เสื่อมใส แจ่มใส ผ่อง ผ่องใส ผุดผ่อง.	ป+สทุ ชาติ	ณเ ฌย บัจ.กัต. ให้อินดื้ออยู่ฯลฯ ให้ผุดผ่อง ณเ ฌย บัจ.เหตุ.
หน้า ๗๑			
ปสารถนุต	สำเร็จอยู่ ประดับ.	ป+สารถ ชาติ	อ อาคม ย บัจ.กัต.
ปสारेนุต ปसारยนุต	ชิงอยู่ เปล่งออก เหยียดออก.	ป+สรุ ชาติ.	ณเ ฌย บัจ.
ปสาสนุต	แนะนำอยู่ สั่งสอน พร่ำสอน สั่ง บังคับ ปกครอง.	ป+สาสุ ชาติ.	
ปสิขุณุต	สำเร็จอยู่ สำเร็จบริบูรณ์ สำเร็จ สมบูรณ์.	ป+สิรุ+ย	บัจ.กัต.แปลง ฐย เป็น ษณ.
ปสิโณนุต	ผูกอยู่ ผูกพัน ผูกมัด ผูกรัด.	ป+สิ+ณ	บัจ.พฤทธิ.
ปสุยนุต	ไหลออกอยู่ คลอด ประสูติ เกิด.	ปสุ ชาติ	ย บัจ. กัต. ทิมะ.
ปเสนุต ปสยนุต	ผูกอยู่ พัน มัด รัด.	ปสุ ชาติ	ณเ ฌย บัจ.
ปสุสนุต	พบอยู่ เห็น ดู เฟ่ง .	ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ปสุสุ.
ปสุสนุต	หายใจเข้าออก.	ป+สสุ ชาติ.	
ปหฺสนุต	สะบัดอยู่ แฉ่มขึ้น เบิกบาน ร่า เริง รื่นเริง สรวล เสสรวล เฮฮา หัวเราะ.	ป+หสุ หฺสฺ ชาติ	ถ้ำตั้ง หสฺ พึงลงนิคคหิตอาคม.
ปหรนุต	เมียน ตี ทูบ ซ้อม ตีด ม่า พัน ประหาร ทำลาย.	ป+หรุ ชาติ.	
ปหรนุต	เบิกบานทั่ว แฉ่มขึ้น ร่าเริงฯลฯ.	ป+หสุ ชาติ.	
ปหายนุต	ละอยู่ สละ วาง.	ป+หา ชาติ	ย บัจ.กัม.
ปหิณนุต	ส่งไปอยู่.	ป+หิ ชาติ	ณา บัจ.
ปหิยฺยนุต ปหิยฺยนุต	เมื่อละเสีย เสื่อม เสื่อมสิ้น.	ป+หา ชาติ	ย บัจ.กัต. กัม.แปลง อา เป็น อิ อี กิริยาตัน ช้อน ย.

ปหฺยฺนฺต ปหฺยฺนฺต	อาจอยู่ สามารถ มาก พอ เพียงพอ น้กหนา หนักหนา.	ปหฺ ชาติ	ย บัจ.กัต.กิริยาหลัง ที่มะ.
ปโหฺนฺต	มากอยู่ ๗ณ. หนักหนา.	หฺ หฺ ชาติ	พฤทธิ์ อฺ อฺ เป็น โอ.
หน้า ๗๒			
ปา			
ปากฺกฺนฺต	ไปทั่วอยู่ ถึงทั่ว เป็นไปทั่ว เป็นไปขัด แจ่มแจ้ง ปรากฺกฺ.	ป+กฺ ชาติ.	
ปาเชนฺต	ขับอยู่ ขับขี่ ขับไป ต้อน ต้อยไป ไล่ ไล่ไป.	ป+ชฺ ชาติ	เอ บัจ.ที่มะ.
ปาฏิกํขฺนฺต ปาฏิกงฺขฺนฺต	ปรารถนาเฉพาะอยู่ หวังเฉพาะ หวังได้ จํานง มุ่งหวัง ตั้งใจ ประสงค์.	ปฏี+กํขฺ กขิ กงฺขฺ ชาติ	ที่มะอุปสรรค.
ปาณฺเณนฺต ปาณฺยฺนฺต	กล่าวอยู่ พูด เจรจา ตลบ(กลืน) หอมตลบ	ปณฺ ชาติ	ณเ ณย บัจ.
ปาตยฺนฺต ปาเตนฺต	ให้ตกอยู่ ให้หล่นไป ให้ล้มนไป .	ปตฺ ชาติ	ณเ ณย บัจ.เหตุ.
ปาตุภฺวานฺต	เป็นขัดเป็นอยู่ เป็นขัด เป็นแจ้ง เกิดปรากฏ บังเกิดปรากฏ.	ปาตุ+ภฺ ชาติ	แปลง อฺ เป็น อว.
ปาปยฺนฺต	ให้ถึงอยู่ ให้เข้าถึง ให้บรรลุ ให้ได้ ให้ประสบ.	ป+อปฺ ชาติ	ณย บัจ.เหตุ.
ปาปียฺนฺต	ถึงอยู่๗๗ ประสบ.	ป+อปฺ ชาติ	ย บัจ.กัม. อีอาคม.
ปาปิณฺนฺต ปาปุณฺนฺต	ถึงอยู่ ๗๗๗ ประสบ.	ป+อปฺชาติ	อุณา บัจ.กิริยาต้นแปลง อฺ เป็น อิ ที่มะ โมค๗ ตั้ง อาปฺ ชาติ.
ปาเปนฺต	ให้ถึงอยู่ ๗๗๗ ให้ประสบ.	ป+อปฺ ชาติ	ณเ บัจ.เหตุ.
ปายนฺต	เจริญอยู่ งอกงาม รุ่งเรือง.	ปายิ ชาติ	

ปายนุต	ผากอยู่ แห้ง เหี่ยว หมดสิ้น.	เป ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
ปายนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป หลีกไป หนีไป.	ป+อย อี ชาติ	ถ้าตั้ง อี ชาติ วิการ เป็น เอ เอา เอ เป็น อย.
ปาเยนุต	ให้ตี้อยู่ .	ปาชาติ	ณ ปัจ.เหตุ.แปลง อาเป็น อาย.
ปารเมนุต	ให้อินดียิ่งขึ้น ฯลฯ ให้รื่นรมย์ยิ่ง.	ป+รม ชาติ	ณ ปัจ.เหตุ.
หน้า ๗๓			
ปารเมนุต	ให้ถึงซึ่งฝังอยู่ ให้ถึงฝังอยู่ ถึง ซึ่งฝัง ถึงฝัง.	ปาร์+อ อี ชาติ	ณ ปัจ.เหตุ. คำแปลหลัง เป็น ณ ปัจ.กัต. แปลง อี เป็น เอ นิคคหิต เป็น ม
ปารุปนุต	หม้อยู่ คลุม ครอบ.	ป+อา+อุป ชาติ	รุ อาคม.
ปาเรนุต	เต็มอยู่ ให้เต็มอยู่.	ปารุ ชาติ	ณ ปัจ.กัต.เหตุ.
ปาเรนุต ปารยนุต	อาจอยู่ สามารถ เสร็จ สำเร็จ.	ปารุ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ปาเลนุต पालยนุต	เลี้ยงอยู่ รักษา ระวัง คุ้มครอง ปกครอง ป้องกัน ดูแล คอยดูแล เฝ้า.	पाल ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ปาวทนุต	กล่าวก่อนอยู่ กล่าวทั่ว กล่าวซ้ำ กล่าวมาก พูด ก่อน. ฯลฯ.	ป+วท ชาติ	ทีมะอุปสรรค.
ปาเวกฺขนุต	เข้าไปอยู่ .	ป+อา+วิสุ ชาติ	แปลงเป็น เวกฺข รูปฯ ๔๗๓.
ปาสนุต	ตี้อยู่.	ปา ชาติ	ส ปัจ.
ปาहनุต	เปียดเปียนอยู่ ทำร้าย ประทุษร้าย ประหาร.	ป+อา+หน ชาติ	ลบ นุ หรือ ป+หน ชาติ ทีมะ อุปสรรค.
ปาเหนุต	ส่งไปอยู่.	ป+อ+หิ ชาติ	วิการ อี เป็น เอ หรือ ป+หิ ชาติ ทีมะอุปสรรค.
ปาเพนุต ปาพยนุต	เลี้ยงอยู่ ฯลฯ.	ปาฬ ชาติ	ณ ณย ปัจ.ดู ปาล ชาติ.

ป

ปิณฺเชนฺต ปิณฺชยนฺต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา เปียดเปียน อาจ สามารถ มีกำลัง ให้ อยู่ อาศัย.	ปจิ ชาติ	เณ ฌย ปัจ.
ปิณฺเณนฺต ปิณฺนฺต ปินฺนฺต	อัมมใจอยู่ ดีใจ เบิกบาน เบิกบาน ใจ รัก รักใคร่	ปิ ชาติ	ฌ ฌา ปัจ กิริยาตัน พฤทธิ อ เป็น โอ กิริยาหลัง แปลง ฌา เป็น นา.
ปิณฺทฺชนฺต ปิณฺทฺชนฺต	รวบรวมอยู่ ติดกัน ติดต่อ ติดต่อกัน.	ปิทิ	
ปิณฺทฺชนฺต			อ เณ ฌย ปัจ.
ปิทฺทฺชนฺต	ปิดอยู่ กัน อด.	ปิ หรือ อปิ+ธา ชาติ	แปลงเป็น ทห ถ้าใช้ อปิ อุปสรรค ฟังลบ อ อีกวิธีหนึ่ง เทวภาวะ ธา รัสสะ แปลง ธ เป็น ท รัสสะ อา ที่ตัวธาตุแล้ว แปลง ธ เป็น ห มติของ รูปฯ ๔๙๒.
หน้า ๗๔			
ปิทฺทฺหาเปณฺต ปิทฺทฺหาปยนฺต	ให้ปิดอยู่ ให้กัน ให้อด ให้จุก (อด ช่อง).	ปิ+ธา ชาติ	ฌาเป ฌาปย ปัจ.เหตุ.
ปิปาสนฺต	ประรณาคะตีมอยู่.	ปา ชาติ	ส ปัจ.ท่วภาวะ ปา แปลง อา เป็น อี.
ปิพนฺต ปิพนฺต	ตีมอยู่.	ปา ชาติ	แปลงเป็น ปิพ รูปฯ๔๗๘ กิริยาหลัง ทิมะ.
ปิยนฺต ปิยนฺต	ตีมอยู่.	ปา ชาติ	ย ปัจ.กัม. แปลง อา เป็น อี อี.
ปิยายนฺต	ประพฤติซึ่งความรักอยู่.	ปิยศัพท์	อาย ปัจ.

ปิลนฺต	ประดํบอยู่ ตกแต่ง ตบแต่ง.	ปิลธิ ปิลนฺธ ชาติ.	
ปิลนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปิลฺ ชาติ.	
ปิลนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปิลหิ ชาติ.	
ปิเลนฺต ปิยนฺต	หมดไปอยู่ ลี้ไป เสื่อมไป.	ปิลิ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ปิวนฺต ปิวนฺต	ดื่มอยู่.	ปา ชาติ	แปลงเป็น ปิว กัจฯ ๔๖๙ กิริยาหลัง ทิมะ.
ปิวนฺต	อ้วนอยู่ ใหญ่ อวบ.	ปิว ชาติ.	
ปิวาสนฺต	ปรารถนาเพื่ออันดื่มอยู่ ปรารถนา จะดื่ม ฯลฯ.	ปา ชาติ	ส ปัจ.ทวภาวะ ปา แปลง อา เป็น อิ เพราะ ส อยู่หลัง พึงแปลง ปา ตัวธาตุเป็น วา กัจฯ ๔๖๗ สัททนีติ ๙๔๘.
ปิสนฺต	บดอยู่ ละเอียด เป็นผง.	ปิสฺ ชาติ.	
ปิสนฺต	แตกอยู่ เป็นส่วน เป็นตอน.	ปิลิ ปิสฺ ชาติ.	
ปิสนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปิลิ ชาติ.	
ปิเสนฺต ปิสยนฺต	อาจอยู่ สามารถ เป็นอยู่ หายใจ.	ปิสฺ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ปิเสนฺต ปิสยนฺต	กล่าวอยู่ บอก พูด เจรจา.	ปิลิ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
หน้า ๗๕			
ปีเสนฺต	บดอยู่ ทำให้ละเอียด.	ปิสฺ ปิสฺ ชาติ	เอ ปัจ.นิคคหิตาคม.
ปีเहनฺต ปีหยนฺต	ปรารถนาอยู่ กระหึ่ม มักใหญ่ ไผ่ฝืน ทะเยอทะยาน.	ปีหฺ+ณ	ณย ปัจ.
ปีพนฺธนฺต	ประดํบอยู่ ตกแต่ง ตบแต่ง.	ปีพธิ ปีพนฺธ ชาติ.	

ปีพนุต ปีเพนุต ปีพยนุต	เปียดเปียนอยู่ ปีบคั้น เคี้ยวเข็ณ.	ปีฬุ ชาติ.	อ เณ ฌย ปัจ.
ปีจนุต	เปียดเปียนอยู่ เศร้าหมอง ทรงไว้.	ปีรุ ชาติ.	
ปีณนุต	เต็มอยู่ เปี่ยม.	ปีณ ชาติ.	
ปีณนุต ปีนนุต	อ้อมอยู่ อ้อมใจ อ้อมหน้า อ้อมเอม อ้อม เอิบ ชุ่มชื่น ปลื้มใจ ชอบใจ ยินดี รัก รักใคร่.	ปี ชาติ.	นา ปัจ. กิริณาทัน แปลง นา เป็น ฌา.
ปียนุต	เต็มอยู่.	ปา ชาติ.	ย ปัจ.กัม. แปลง อา เป็น อี.
ปีพนุต ปีเพนุต ปีพยนุต	เปียดเปียนอยู่ ฯลฯ.	ปีฬุ ชาติ.	อ เณย ฌย ปัจ.
ปุ้เสนุต ปุ้สยนุต	กุมเหงอยู่ ช่มเหง เปียดเปียน ย่ำยี รังแก(เป็นพาล).	ปี้สุ ชาติ.	เณ ฌย ปัจ.
ปุจจนุต	ถามอยู่ สอบถาม.	ปุจจุ ชาติ.	
ปุณจนุต	เข็ดอยู่ ฎ ลบ.	ปุณจุ ชาติ.	
ปุณชนุต	ประชุมอยู่ รวม รวมกัน มา รวมกัน.	ปุณช ชาติ.	
ปุณนุต	เปราะเปื้อนอยู่ เศร้าหมอง.	ปุณ ชาติ.	
ปุณนุต	แตกอยู่ ทำลาย เสีย เสียหาย เสื่อมเสีย.	ปุณ ชาติ.	
ปุณนุต	เบิกบานอยู่ แซ่มนั่น แจ่มใส.	ปุณ ชาติ.	
ปุณนุต	แจ่มแจ้งอยู่ ฉลาด เขียวแพกลม.	ปุณ ชาติ.	
ปุณณนุต ปุณณยนุต	ลดลงอยู่ ต่ำลง น้อยลง.	ปุณณ+เณ	ฌย ปัจ.

ปุณฺณต	เจริญอยู่ งอกงาม ละเอียด สุขุม.	ปุณฺ ชาติ.	
ปุณฺณต ปุณฺยนต	เปียดเปียนอยู่ ประหาร ฆ่า รวบรวม ติดต่อ.	ปุณฺ+ณ	ณย ปัจ.
หน้า ๗๖			
ปุณฺทนต์	ขาวอยู่ สะอาด ประดับ สวยงาม ตัดขาดเป็นท่อน เป็นตอน.	ปฺุติ ปุณฺทฺ ปุณฺที ชาติ.	
ปฺุตฺตียนต ปฺุตฺตียนต	ประพตติเพียงดังบุตรอยู่ ประพตติ ให้เป็นเพียงดังบุตร ประพตติดัง บุตร ปรารถนาบุตร.	ปฺุตฺต ศัพท์	อีย อีย ปัจ.รูปฯ ๕๒๑.
ปุณฺต โปณฺต	แผ่ออกไปอยู่ กว้างขวาง พิสดาร.	ปุณฺชาติ	กิริยาหลังพทธี .
ปุณฺต	กำจัดอยู่ เปียดเปียน เศร้าหมอง.	ปฺุติ ชาติ.	
ปุณฺณต ปุณฺยนต	เอื้อเฟื้ออยู่ ไม่เอื้อเฟื้อ แปรได้ทั้ง สองอย่างแล้วแต่เนื้อความของประ โนค.	ปุณฺ ชาติ	ณณ ณย ปัจ.
ปุณฺนต	กรองอยู่ ขำระ ทำให้บริสุทธิ์.	ปุ ชาติ	นา ปัจ.
ปุปฺณต	บานอยู่ ขยายออก คลี่ออก งอก ออก ผลิออก เผยออก เผล็ดออก.	ปุปฺณ ชาติ.	
ปุพฺพนต	เต็มอยู่ เปี่ยม.	ปุพฺพ ชาติ.	
ปุพฺพณต ปุพฺพยนต	อยู่อยู่ อาศัย.	ปุพฺพ+ณ	ณย ปัจ.
ปุมนต	เป่าอยู่ ก่อ ก่อไฟ.	ปุม ชาติ.	
ปุรณต	ไปข้างนอกอยู่ เป็นประธาน เป็น หัวหน้า เต็ม เปี่ยม.	ปุร ชาติ.	

ปฺลนฺต ปฺพนฺต	เปียดเปียน ผ่า ประหาร รวมกัน ติดต่อกัน.	ปฺล ปฺพ ชาติ.	
ปฺลนฺต	เจริญอยู่ เจริญขึ้น โต ใหญ่ งอก งาม.	ปฺล ชาติ.	
ปฺลฺสนฺต ปฺโล สนฺต	เผาะอยู่ ไหม้ เรา่ร้อน.	ปฺลฺสฺ ชาติ.	
ปฺฺสนฺต	เจริญอยู่ เจริญขึ้น งอกงาม เกิด ไหลออก.	ปฺสฺ ชาติ.	
ปฺฺสนฺนฺต	ปรนปรืออยู่ เลี้ยง เลี้ยงดู.	ปฺสฺ ชาติ	นา ปัจ.
ปฺฺพนฺต	เป็นสุขอยู่ สบาย สำราญ อยู่ดี.	ปฺพ ชาติ.	
ปฺฺเชนฺต ปฺฺชยนฺต	บุชอยู่ เคารพ นบนอบ นับถือ ไหว้.	ปฺชฺ+ณ	ณย ปัจ.
หน้า ๗๗			
ปฺฺยนฺต	กระจายอยู่ แพร่ไป ชานไป เน่า เปื่อยเน่า เหม็น.	ปฺย ชาติ.	
ปฺฺรนฺต	เต็มอยู่ เปื่อม บริบูรณ์ เพ็ญ บำเพ็ญ.	ปฺร ชาติ	
ปฺฺราเปนฺต	ให้เต็มอยู่ ฯลฯ.	ปฺร ชาติ	ณาเป ปัจ.เหตุ.
ปฺฺเรนฺต ปฺฺรยนฺต	สนิทอยู่ ชิด แนบ.	ปฺร ชาติ	ณ ณย ปัจ.
เปกฺขนฺต	จตจ่ออยู่ ดู เห็น ปรากฏ เฟ่ง พินิจ.	ป+อิกฺข ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เปณฺต	ออกเสียงอยู่ กล่าว เจรจา เปียดเปียน ประหาร ผ่า รวมกัน ติดต่อ ติดต่อกัน.	ปิณฺ ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เปจนฺต	เปียดเปียนอยู่ ทรงไว้ เศร้าหมอง.	ปิจฺ ชาติ.	
เปลนฺต เปพนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	เปลิ เปลฺ เปพฺ ชาติ.	

เปสนุต	ไปอยู่ฯลฯ ดำเนินไป.	เปสฺ เปสฺ ชาติ.	
เปสนุต	เผออยู่ ใหม่.	ปิสฺ ชาติ.	
เปเสนุต เปสยนุต	ส่งไปอยู่ ใช้ไป บังคับ.	ปิสฺ ชาติ	ณณ ฌย ปัจ.
เปเสนุต เปสยนุต	นำกลับอยู่ กลับคืน.	เปสฺ ชาติ	ณณ ฌย ปัจ.
เปเสนุต	ไปอยู่ ฯลฯ ดำเนินไป.	ปิสฺ ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
โปณฺเณุต โปณฺยนุต	เปียดเปียน แตก สลาย ทลาย กระจาย กระจายกระจาย กล่าว พูด เจริญ.	ปฺณฺ ชาติ	ณณ ฌย ปัจ.
โปณฺต โปณฺต โปณฺต	บดอยู่ ขยี้ โขย ดี.	โปณ+อ	ณณ ฌย ปัจ.
โปณฺต โปณฺต	ประหารอยู่ ฆ่า เลี่ยน ดี โขย เคาะ กระทบ กล่าว พูด เจริญ.	ปฺณ+ณ	ณย ปัจ.
โปสนุต โปเสนุต โปสยนุต	ปรนปรืออยู่ เลี้ยง เลี้ยงดู พอก เลี้ยง (เลี้ยงอย่างดี).	ปฺสฺ+อ	ณณ ฌย ปัจ.
โปสนุต	เผออยู่ ใหม่ เราร้อน.	ปฺสฺ ชาติ.	
โปเสนุต โปสยนุต	ทรงอยู่ ทรงไว้ รั้งไว้ ตกแต่ง ตกแต่ง ประดับ.	ปฺสฺ+ณ	ณย ปัจ.
หน้า ๗๘			

ผณนุต	ไปอยู่ แม่ แม่ไป ขยาย(แม่กว้างออกไป)	ผณ ชาติ	
ผนุทนุต	ไหวอยู่ สั้น เคลื่อน เขม่น ดั้นรน.	ผทิ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ผรนุต	ขยายอยู่ ช่านไป แม่ แม่ไป เคลื่อนออก กระจายออก.	ผรุ ชาติ.	
ผลนุต ผพนุต	แตกอยู่ แยก สลาย ทลาย กระจาย การจัดกระจาย.	ผล ผพ ชาติ.	
ผลนุต	งอกอยู่ งอกออก ผลิ ผลิออก เผล็ด เผล็ดผล สำเร็จ.	ผล ชาติ.	
ผเพนุต ผพยนุต	แตกอยู่ ฯลฯ การจัดกระจาย.	ผพ+ณ	ณย ปัจ.
ผาณนุต	ไปอยู่ แม่ ฯลฯ ผ่านกว้างออกไป.	ผาณ ชาติ.	
ผายนุต	เจริญ งอกงาม รุ่งเรือง.	ผาย ผายิ ชาติ.	
ผารนุต	หนุนอยู่ บวม บวมซ้ำ ฟก ฟกซ้ำ.	ผาร ชาติ.	
ผาลนุต ผาเลนุต	ชืดอยู่ ผ่า แหวะ.	ผาล+อ	เอ ปัจ.
ผียนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป สูง หนุน.	ผิ+ย	ปัจ.กัต.
ผุณนุต	บานอยู่ เปิดออก ปรากฏ แจ่มแจ่ม.	ผุณ ชาติ.	
ผุณนุต	กระจายอยู่ เรี่ยราย กำจัด ขจัด ขับไล่.	ผุณ ชาติ.	
ผุนนุต	ผืดอยู่ โปรง ไร.	ผุ ชาติ	นา ปัจ.
ผุรนุต	ไหวอยู่ เคลื่อน เจริญ งอกงาม รุ่งเรือง.	ผุรุ ชาติ.	

ฝุณต	สะสมอยู่ สั้งสม รวบรวม แผ่ แผ่ ไป กระจาย กระจายไป ขยาย.	ฝุตุ ชาติ.	
ฝุณต	ผลิอยู่ ผลิออก เผล็ด เผล็ดออก เผย เผยออก ขยาย ขยายออก คลี่ คลี่ออก บาน แตก ทลาย สลาย.	ฝุณต ชาติ.	
ฝุณต ฝุณต	กระทบอยู่ โดน ต้อง(ถูก) ถูก (โดน) ถูกต้อง สัมผัส.	ฝุณ ชาติ.	
แผนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	แผน ชาติ.	
โณต	แผ่อยู่ แผ่ไป แพร่ไป ชานไป	ฝุณ ชาติ	พฤทธิ์ .
โณต	แผ่อยู่ ฯลฯ ชานไป.	ฝุณ ชาติ	พฤทธิ์ .
โณต โณต	แตกอยู่ ทลาย ทำลาย สลาย.	ฝุณ ชาติ	ณ ณ บัง.
หน้า ๗๙			

ฟ

ฟณต	จับอยู่ จับเอา คว่าเอา ถือเอา ยึดถือ ยึดไว้.	ฟณ ชาติ.	
ฟณต	ข้องอยู่ ติด ผูก พัน มัด รััด ติดต่อกัน เนื่องกัน.	ฟณ ชาติ	ณ บัง.กั. ลบ ณ แปลง รุย เป็น ชณ.
ฟตต	เป็นไปอยู่ ประพติ.	วตุ วตต ชาติ	แปลง ว เป็น ฟ.
ฟณต	คาดอยู่ ผูก พัน มัด รััด จำ จอง จำ ติด ติดต่อ ติดต่อกัน เนื่อง เนื่องกัน.	ฟณ ชาติ.	
ฟฟฟ	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ฟฟฟ ชาติ.	

พญวนุต	มีอยู่ เป็น เกิด.	ญ ชาติ	ทัวภาวะ ญ เอา อู เป็น อ แปลง ภา เป็น พ ญ เป็น ญว รูปฯ ๔๔๙.
พยุคนุต	ลื้มตาอยู่ เปิดตา.	พยุา ชาติ.	
พยุชฌนุต	ตืออยู่ ฆ่า ประหาร.	พยุธ ชาติ	ย บัจ.กัต.แปลง ธย เป็น ชฌ.
พยุถนุต	เป็นทุกข์อยู่ ไม่สบาย กลัว สะดุ้ง หวาด ไหว ลั่น.	พยุถ ชาติ.	
พยุธียนุต	ตืออยู่ ฯลฯ	พยุธ ชาติ	ย บัจ.กัม.อิ อาคมนหน้า ย.
หน้า ๘๐			
พยุยาเยนุต พยุยนุต	ลั่นอยู่ เสื่อม เปลี่ยนแปลง	พยุย ชาติ	ณ ฌย บัจ. พยุย+ณย บัจ. ได้ รูปเป็น พยุยย ลง อนุต บัจ.ได้ รูปเป็น พยุยยนุต หลักสนธิ พยัณชนะเรียงกัน๓ ตัว ท่านให้ ลบเสียตัวหนึ่ง จึงได้รูป เป็นพยุยนุต.
พยุยาโกรนุต	ทายอยู่ ทำนาย กล่าวทาย ทำให้ แจ้ง พยากรณ์.	วิ+อา+กร ชาติ	โอ บัจ.
พยุยาจนุต	หลอกอยู่ ลวง หลอกลวง แกล้ง ทำ แสร้งทำ.	พยุยาจ ชาติ.	
พยุยาธนุต	เปียดเปียนอยู่ รบกวณ ทำลาย.	วิ+พาธ ชาติ	แปลง วิ เป็น พยุ ลบ พยัชนะ ต้น ชาติ.
พยุยฺहनุต พยุยฺहनุต	ดำริอยู่ คิด เชี้ย คู้ย แหวก.	วิ+อุห ชาติ	แปลง เป็น พยุ กิริยาแรก รัสสะ อู เป็น อุ.
พยุรวนุต พยุรวนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	พยุร ชาติ	แปลง อู เป็น อว กิริยาหลัง แปลง พยุ เป็น พยุว.
พยุรหนุต	งอกงามอยู่ เจริญ เจริญขึ้น สูง ใหญ่ โต.	พยุรห ชาติ.	
พยุลนุต	เป็นอยู่ หายใจ.	พยุล ชาติ.	

พहनุต	งอกงามอยู่ เจริญ เจริญขึ้น รุ่งเรือง ออกเสียง กล่าว พุด.	พหุ ชาติ.	
พहनุต	ค้ำวนอนอยู่ นับ งอกงาม เจริญ รุ่งเรือง.	พหุ ชาติ.	
พหุลึกโรนุต	ทำให้มากอยู่ กระทำให้มาก.	พหุลี+กร ชาติ	โอ บัจ.
พาธนุต	เปียดเปียนอยู่ รบกวณ ทำลาย.	พาธ ชาติ.	
พาเชนุต พาธยนุต	เปียดเปียนอยู่ รบกวณ ทำลาย.	พาธ+ณ	ณย บัจ.
พาเชนุต พาธยนุต	ข้องอยู่ ฯลฯ เนื่องกัน.	พธ+ณ	ณย บัจ.ตุ พษุณุต.
พิลนุต	แตก ขาด ทลาย ทำลาย สลาย.	พิล ชาติ.	
พีภจฺจนุต	ผูกอยู่ ผูกพัน ติดพัน เกี่ยวเนื่อง เกี่ยวเนื่องกัน ฯลฯ.	พธฺชาติ	จ บัจ.เทวภาวะ พ เอา อ เป็น อี.แปลง พ ตั้วชาติเป็น ก แปลง ฐ เป็น จุ โมคฯ จาติ กัณท์ ๓ .
หน้า ๘๑			
พุกฺกนุต พุก เกนุต พุกฺกยนุต	เห่าอยู่ หอน ร้อง (สุนัข).	พุกฺก+อ	ณ ณย บัจ.
พุชณุต	รู้้อย รู้แจ้ง บรรลุ ตรัสรู้ ตื่น บาน เบิกบาน.	พุธ+ย	บัจ. กัต. แปลง ย เป็น ชุณ.
พุนฺทนุต	ลับอยู่ อาน (ทำให้คม).	พุนฺท ชาติ.	
พุนฺเชนุต พุนฺธยนุต	เปียดเปียนอยู่ รบกวณ ทำลาย.	พุนฺธ+ณ	ณย บัจ.

พุกุกขนุต	ปรารณนาเพื่ออันกินอยู่ ปรารณนาเพื่อจะกิน ปรารณนาจะกิน.	ภุข+ข	ปัจ. เทวภาวะ ภุ แปลงเป็น พุ แปลง ขุ เป็น กุ รูปฯ ๕๑๘.
พุกุกเขนุต	ปรารณนาเพื่อให้กินอยู่ การสร้างกิริยาเหมือนข้างบน แปลกแต่ลง	ภุขุ ชาติ.	ณ ปัจ. เหตุ.
พฐุหนุต	งอกงามอยู่ เจริญ รุ่งเรือง พอกพูน.	พฐุหุ ชาติ.	
พยุหนุต พยุสนุต	เป็นไปอยู่ เป็นอยู่.	พยุ ชาติ	กิริยาหลัง ส ปัจ.
เพลหนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	เพล ชาติ.	
เพพหนุต	ดำอยู่ ตีเตียน กล่าวโทษ บริภาษ.	พิพ ชาติ.	
โพธหนุต	รู้้อยู่ รู้แจ้ง บรรลุ ตรัสรู้ ตี้นบาน เปิกบาน.	พฐุ ชาติ	พฤทธิ อุ เป็น โอ.
พยุเสนุต โพยสนุต	สละอยู่ ละ ทิ้ง.	พยุสุ ชาติ	ณ ฌย ปัจ. โอ อาคม.

ภ			
ภากุขนุต ภากุเขนุต ภากุขยนุต	กินอยู่ เคี้ยว บริโภค.	ภากฺข+อ	ณ ฌย ปัจ.
ภาคณฺทหนุต ภาคณฺทหนุต	รตอยู่ รัด โรย โปรย.	ภาคณฺท ภาคณฺท ชาติ	
ภัสสนุต	ตกอยู่ หล่น.	ภัส ชาติ	
ภากุขนุต ภากุเขนุต ภากุขยนุต	กินอยู่,เคี้ยว,บริโภค.	ภากุข+อ,ณ,ฌย	ปัจ
ภาคณฺทหนุต ภาคณฺทหนุต	รตอยู่,รัด,โรย,โปรย.	ภาคณฺท,ภาคณฺท ชาติ	

ภํสนุต	ตกอยู่ หล่น.	ภํสฺ ชาติ	
ภาชนุต	ตั้งอยู่ ดำรง คง คบ สมาคม คู่้น สนิท ชิดชม.	ภาฯ ชาติ.	
ภาชนุต ภาชนุต ภาขยณุต	คบอยู่ เสพ สมาคม รับใช้ ปฏิบัติ คู่้น สสนิท ชิดชม.	ภาฯ+อ	ณเ ฌย บัจ.
ภาขุชนุต	หุงอยู่ ต้ม คั่ว ปิ้ง ย่าง.	ภาฯ ชาติ	ช้อน ขุ.
ภาณุชนุต	คั่วอยู่.	ภาฯ ชาติ	นิกคหิตอาคม.
ภาณุชนุต	แตกอยู่ หัก ทำลาย.	ภาณฯ ชาติ.	
ภาณุชนุต	สอตอยู่ สอตเข้า.	ภาฯ ชาติ	นิกคหิตอาคม.
ภาณุณนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง พุด กล่าว ว่า กล่าว ว่าขาน.	ภาณฯ ชาติ	ย บัจ.แปลง รย เป็น ฌณ.
ภานุต	เลี้ยงอยู่ บำรุง.	ภานุ ชาติ.	
ภานุต	ออกเสียงอยู่ ฯลฯ ว่าขาน.	ภาณฯ ชาติ.	
ภานุทนุต	หมายมั่นอยู่ กล่าวโทษ ตีเตียน ด่า บริภาษ.	ภาทิ ชาติ.	
ภานุเทนุต ภานุทยณุต	งามอยู่ เป็นของดี เป็นของงาม.	ภาทิ+ณเ	ณย บัจ.
ภาพุพนุต	เปียดอยู่ เปียดเปียน รบกวณ.	ภาพุฯ ชาติ.	
ภามนุต	หมุนอยู่ หมุนไป หัน เวียน เวียน ไป วิ่งเวียน บั่น.	ภามุ ภามุ ชาติ.	
ภารนุต	เลี้ยงอยู่ เลี้ยงดู ปรงปรือ พอก เลี้ยง ค้ำจุน รักษา.	ภารุ ชาติ.	
ภาลนุต ภาลุนนุต	ด่าอยู่ กล่าวโทษ ตีเตียน บริภาษ เปียน เปียดเปียน	ภาล ภาลล ชาติ.	
ภาวนุต	มีอยู่ เป็น เกิด เจริญ.	ภว ชาติ	แปลง อู เป็น อว.

ภสนต	เป็นเฝ้าอยู่ ละเอียต พลัด เคลื่อน หัก ตก ตกลง หล่น หลุด ล้ม จม ลุ่ม เจริณ รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม กระ้าง ขาว ยิ่ง ใหญ่ยิ่ง ไพบุลย์.	ภสฺ ชาติ.	
ภสฺสนต	พลัดอยู่ ๗ไพบุลย์ กล่าว พุด.	ภสฺสฺ ชาติ.	
ภา			
ภาชนต ภาชยนต	แจกอยู่ จำแนก แบ่ง ให้ แบ่งให้ ปัน.	ภชฺ ภาชฺ ชาติ.	
ภายนต	กล้วอยู่ ขลาดขยาด หวาด สะดุ้ง.	ภิ ภี ชาติ	พฤทธิ์ อี อี เป็น เอ เอา เอ เป็น อาย.
ภาวียนต	ให้เจริญอยู่.	ภู ชาติ	ณ บัจ.เอา อุ เป็น อว รวมเป็น ภาว ที่มะ อ ที่ ภา เป็น ภาว ลง ย บัจ.กับ อี อาคม หน้า ย. เป็น เหตุ กัม.
ภาเวนต ภาวยนต	ให้เจริญอยู่.	ภู+ณ	ณย บัจ. เหตุ เจริณอยู่ ณ ณย บัจ.เหตุ.
ภาเวนต ภาวยนต	ถึงอยู่ บรรลุ ได้ ประสบ อนุเคราะห์ เอ็นดู.	ภู+ณ	ณย บัจ.กัต. ให้ถึงอยู่ ๗๗ ภู+ ณ ณย บัจ.เหตุ.
ภาสนต	กล่าวอยู่ พุด เจริจา ภาษิต (กล่าว).	ภาสฺ ชาติ.	
ภาสนต	เจริญอยู่ สว่าง ส่องสว่าง กระ้าง ขาว สุกใส สวยงาม แจ่มใส เปล่งปลั่ง ผุดผ่อง.	ภาสฺ ภาสฺ ชาติ.	
ภิกฺขนต	ขออยู่.	ภิกฺข ชาติ.	

ภิสฺนุต	กลั้วอยู่ ขลาด ขยาด หวาด สะดุ้ง.	ภิสฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ภิชฺชนุต	ต่อยอยู่ ตี ทูบ แตก ปะทุ ทลาย ทำลาย สลาย.	ภิติ ชาติ	ย ปัจ กัต. ลบ อิ ที ทิ เป็น ทุ+ย เป็น ทฺย แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
ภินฺทฺชนุต	ต่อยอยู่ ฯลฯ สลาย.	ภิติ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ภุชนุต	คดโค้ง โค้ง โกง งอ บิด.	ภุชฺ ชาติ.	
ภุณฺชนุต	กินอยู่ เคี้ยว เคี้ยวกิน กลืนกิน บริโภค.	ภุชฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ภุณฺทฺชนุต	ฆ่าอยู่ ประหาร รวมกัน ติดต่อกัน.	ภุทฺ ชาติ.	
ภุยฺชนุต	มืออยู่ เป็น คง.	ภฺ ชาติ	ย ปัจ.ภาว.แปลง ย เป็น ยฺย รัสสะ อุ เป็นอุ.
ภุสฺสนุต	เห่าอยู่ หอน.	ภุสฺ ชาติ	ย ปัจ.กัต. แปลง สฺย เป็น สฺส.
ภุสายนุต	ประพตติกล้าอยู่.	ภุส ศัพท์	อาย ปัจ.
ภฺณฺชนุต ภฺณฺชนุต	กล้าวอยู่ พุด เจรจา.	ภฺณ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
ภฺยฺชนุต	มืออยู่ เป็น.	ภฺ ชาติ	ย ปัจ.ภาว.
ภฺยฺสฺสนุต	จักมืออยู่ จักเป็น.	ภฺ+ย	ภาว.อิ อาคม และ สฺส ปัจ. ใน อรรณภวิส.
ภฺสนุต ภฺสฺสนุต ภฺสยฺชนุต	ประดับอยู่ ตกแต่ง ตกแต่ง.	ภฺสฺ+อ	ณ ฌย ปัจ.
ภฺชฺชนุต	เจริญอยู่ รุ่งเรือง สว่าง ฯลฯผุด ผ่อง..	ภฺชฺ ชาติ.	
ภฺสฺสนุต	ไหวอยู่ สั่น หวั่นไหว สั่นไหว สะเทือน.	ภฺสฺ ชาติ.	
ภฺโชนุต	ให้กินอยู่ ฯลฯ ให้บริโภค.	ภฺชฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.พทธี.

โมนุต	มื่ออยู่ เป็น เกิด เจริญ.	ภู ชาติ	พฤทธิ์ อู เป็น โอ .
ม			
มกนุต	ดื่มอยู่ กิน.	มก ชาติ.	
มกนุต มกุกนุต	ไหวอยู่ เคลื่อน กระดิก.	มกิ ชาติ	กิริยาหลัง ช้อน ก.
มกุกนุต	เกลือกกลั้วอยู่ คบหา ระคน คลุกคลี เปียดเปียน.	มกขุ	
มกุกนุต	ทาอยู่ ทำให้เปื้อน ลบเลือน ลบ หลู่ ดูหมิ่น เหยียดหยาม.	มกขุ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.
มเคนุต มคยนุต	หาอยู่ คั่น คั่นหา ตามหา สืบ สืบหา เสาะหา แสวงหา.	มค+ณ	ณย ปัจ.
หน้า๘๕			
มคเคนุต มคคยนุต	หาอยู่ ฯลฯ แสวงหา เลือกเฟ้น.	มคค+ณ	ณย ปัจ.
มกุกนุต	ตกแต่งอยู่ ตกแต่ง ประดับ.	มกิ ชาติ.	
มกุกนุต	ก้งขาอยู่ เคลือบแคลง สงสัย ไม่ แน่ใจ ลังเล.	มขิ ชาติ.	
มกุกนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เจริญ เป็นความดี.	มคิ มงค ชาติ.	
มกุกนุต	กระโดดอยู่ โดด น้อโกง.	มมิ ชาติ.	
มจนุต	ลักอยู่ ขโมย ขัด สี ขัดสี ฦต้ว รุ่งเรือง สว่าง สุกใส.	มจ ชาติ.	
มจุนรายนุต	ประพตติเหนี่ยวแน่นอยู่ ประพตติ ระหนึ.	มจุนร ศัพท์	อาย ปัจ.
มขุขนุต	ชำระอยู่ กวาด เช็ด ฦ	มขุข ชาติ.	

มชฺชนุต	เมาอยู่ มัวเมา ประมาท เลินเล่อ.	มท+ย	ป้าง กัด.กั้ม แปลง ทุย เป็น ชุช.
มชฺเชนุต มชฺชยนุต	ชำระอยู่ กวาด เช็ด ถู ตกแต่ง ตบแต่ง ประดับ.	มชฺช+ณ	ณย ป้าง.
มณฺจนุต	ทรงไว้้อยู่ รับไว้ ประรณนา ยินดี ต้องการ เคารพ นับถือ บูชา.	มจิ ชาติ.	
มณฺเณนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	มณฺจ ชาติ.	
มณฺเณนุต	รู้้อยู่ สำคัญ คะเน สังเกต หยิ่ง เยื่อหยิ่ง ถือตัว ไว้ตัว.	มน+ย	ป้าง.กัด.แปลง นุย เป็น ณฺณ.
มจฺจนุต	อยู่อยู่ อาศัย แห้ง ไม่แจ่มใส เศร้าโศก.	มจฺ ชาติ.	
มณฺจนุต	ร้องอยู่ กล่าว ปล่อย สละ ละ.	มณฺ ชาติ.	
มณฺทจนุต	ชำระอยู่ กวาด เช็ด ถู ใส ผ่อง ใส พ้น พัวพัน ล้อม ห้อม โอบ อ้อม.	มทิ ชาติ.	
มณฺเทจนุต มณฺทยนุต	ตกแต่งอยู่ ตบแต่ง ประดับ.	มทิ มณฺท+ณ	ณย ป้าง.
มตฺถจนุต มถฺจนุต	กวนอยู่ คน รบกวณ วุ่นวาย ทำ ให้วุ่นวาย กำจัด.	มตฺถ มถฺ ชาติ.	
หน้า ๘๖			
มเทจนุต มทฺยจนุต	แจ่มใสอยู่ แหม่มขึ้น เบิกบาน เบิกบานใจ สดใส สำราญ สุขสบาย.	มท+ณ	ณย ป้าง.
มทฺทจนุต	ขยำอยู่ เหยียบ ย่ำ ย่ำเหยียบ ย่ำยี.	มทฺท ชาติ.	
มธฺจนุต	ชุ่มอยู่ ชื่น เย็ม.	มธฺ ชาติ	แปลง อุ เป็น อ หรือ ลบ อุ.
มนฺจนุต	ซ้ากันอยู่ ซ้อนกัน.	มนฺ ชาติ.	

มนฺนุต มโนนุต	รู้้อยู่ รู้จัก บรรลุ ตรัสรู้.	มนุ ชาติ	กิริยาหลัง เอา อุ เป็น โอ หรือ ลง โอ ปัจ.
มเนนุต มนยนุต	แข็งอยู่ กล้า แข็งกล้า ค้ำไว้ จุน ไว้.	มนุ+ณ	ณย ปัจ.
มนุตนุต มนุ เตนุต	ปรึกษาอยู่ ปรึกษากัน กระชิบ กระชิบกระชาบ		
มนุตยนุต	พูดกระชิบ พูดกระชิบกระชาบ พูดความลับ หารือ	มนุต+อ	ณ ณย ปัจ.
มนุณุต	กวนอยู่ ฯลฯ กำจัด.	มนุณ ชาติ.	
มนุทนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ ชมชื่น แจ่มใส เบิกบาน เพลิน สำราญ เมามัวเมา หลง หลับ ไป ถึง เป็นไป.	มทิ มนุท ชาติ.	
มพฺพนุต มพฺภาณุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	มพฺพ มพฺภ ชาติ.	
มนสิกโรนุต	ทำไว้ในใจอยู่ กระทำไว้ในใจ.	มนสิ+กร ชาติ	โอ ปัจ.
มรนุต	ละชีพอยู่ สิ้นใจ สิ้นชีวิต ตาย แตกดับ.	มร ชาติ	
มริสนุต มริเสนุต มริสยนุต	อดอยู่ ทน อดทน อดกลั้น ทนทาน บึกบืน มั่นคง.	มริส+อ	ณ ณย ปัจ.
มลนุต	ไหวอยู่ สั่น กลิ้ง โคลง เคลื่อน เปราะเปื้อน เศร้าหมอง.	มล ชาติ.	
มลฺลนุต	ทรงอยู่ ทรงไว้ รั้งไว้ ปล้ำ.	มลฺล ชาติ.	
มวนุต	ผูกอยู่ พัน มัด รัด จำ.	มุ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อว.
หน้า ๘๗			

มสนฺต	เปียดเปียนอยู่ กล่าว ร้อง เปล่ง เสียง ออกเสียง เปล่งเสียงดัง ออกเสียงดัง โกรธ ชี้แจงเคียด จับ ต้อง ลูบคลำ ยึดมั่น ถือมั่น.	มสฺ ชาติ.	
มสฺสนฺต	อดอยู่ ทน อดทน กลั้น อดกลั้น เป็นของนิตหน้อย.	มสฺสฺ ชาติ.	
มหนฺต	เจริญอยู่ งอกงาม ก้าวหน้า เคราฟ นับถือ บุษบา.	มहु ชาติ.	
มเหฺนฺต มหฺยณฺต	เคราฟอยู่ นับถือ บุษบา.	มहु+ณ	ณย ปัจ.
มหฺยณฺต มหฺยณฺต	เคราฟอยู่ ฯลฯ.	มहु+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม หน้า ย.
มาเนฺนฺต มานยณฺต	เคราฟอยู่ ฯลฯบุษบา.	มหนู+ณ	ณย ปัจ.
มาเปณฺต มาปยณฺต	ก่ออยู่ สร้าง ก่อสร้าง เนรมิต.	มาป+ณ	ณย ปัจ.
มาเรณฺต มา ราเปณฺต	ให้ตายอยู่ ฯลฯ.	มร+ณ	ณาเป ปัจ.เหตุ.
มาหฺนฺต	นับอยู่ วัด เคราฟ ยกย่อง นับถือ.	มาหุ+ณ	ณย ปัจ.
มิณฺทณฺต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียดเปียน.	มิทฺ ชาติ.	
มิณฺต	รวมกันอยู่ ร่วมกัน อยู่รวมกัน เกี่ยวข้อง เกี่ยวข้องกัน ติดต่อ ผูกพัน.	มิถฺ ชาติ.	

มิทนต์	ง่วงอยู่ โง่งวง หวานอน ท้อแท้ เหนื่อยชา เชื่อมซึม กำจัด ขจัด เปียดเปียน ประทุษร้าย.	มิท ชาติ.	
มินนต์	กำจัดอยู่ ขจัด เปียดเปียน ประทุษร้าย.	มิ ชาติ	อิ นา ปัจ.
มินนต์	คำนาณอยู่ นับ วัด ตวง .	มา ชาติ	แปลง อา เป็น อิ นา ปัจ.
มิโนนต์	ใส่เข้าอยู่ สอดเข้า สอดลง วาง ไว้วาง วางใจ เชื่อใจ.	มิ ชาติ	ณ ปัจ. พฤทธิ อุ เป็น โอ แปลง ณ เป็น น.
มิมนต์	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	มิม ชาติ.	
หน้า๘๘			
มียยนต์ มียยนต์	เมื่อละชีพ ฯลฯ แตกดับ.	มร+อ	ปัจ. รูป๔๖๖ แปลง มร เป็น มีย ยักฯ ๕๑๕ แปลง มร เป็น มีย.
มิลนต์	จับอยู่ ถือ ยึด เป็นน้ำมัน เยื่อใย รัก กระพริบ ตา หลับตา.	มิล ชาติ	
มิลกขนต์	ออกเสียงอยู่ ออกเสียงดัง ร้อง เสียงดัง.	มิลกข ชาติ	
มิลจขนต์	พูดไม่ชัดอยู่ พูดอย่างเสียงสัตว์ร้อง.	มิเลจ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย ช้อน จ.
มิลายนต์	เหี่ยวอยู่ เหี่ยวแห้ง อยู่.	มิเล ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
มิเลนนต์ มิลยนต์	กะพริบตาอยู่ หลับตา.	มิล+ณ	ณย ปัจ.
มิเลณนต์ มิลิจณยนต์	พูดไม่ชัดอยู่ ฯลฯ.	มิเลจ+ณ	ณย ปัจ. กิริยาหลัง แปลง เอ เป็น อิ ช้อน จ.
มิเลฏนต์	คลุ้มคลั่งอยู่ เสียสติ เป็นบ้า.	มิเลฏ ชาติ	
มิเลวนต์	คบอยู่ คบหา รับใช้ ปฏิบัติ.	มิเลว ชาติ	
มิวนต์	อ้วนอยู่ ใหญ่ ลำ.	มิว ชาติ.	

มิสนุต	รดอยู่ ราด โปรย ประพรม.	มิสฺ ชาติ.	
มิสเสนุต มิสฺสนุต	เจืออยู่ ปน เจือปน ปนกัน คละ กัน.	มิสฺ+ณ	ณย บัจ. ช้อน ส.
มิหนุต	รดอยู่ ราด โปรย ประพรม.	มิหฺ ชาติ.	
มียนุต	ละซีพอยู่ ฯลฯ ตัดบ.	มรฺ ชาติ	แปลงเป็น มียฺย ลบ ย.
มียนุต	คำนวณอยู่ นับ วัด ตวง	มา ชาติ	ย บัจ.กัม. อี อาคม.
มฺจุจนุต	แก้อยู่ ปลด เปลื้อง ปล่อย สละ ละ ทั้ง หลุด พ้น.	มฺจุ+ย	บัจ.กัต.แปลง จฺย เป็นจฺจ.
มฺจุจนุต	หลงอยู่ วิ่งเวียน สยบ สลบ แน่นิ่ง.	มฺจุหฺ ชาติ	
มฺชฺชนุต	จมอยู่ จมลง ดำ ดำลง มุดลง.	มฺชฺชฺ ชาติ.	
หน้า ๘๙			
มฺญจนุต	แก้อยู่ ฯลฯ พ้น.	มฺจุ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
มฺญจนุต	ขัดอยู่(ทำให้สะอาด) สี่ (ถู) ขัดสี่ ถู.	มฺจิ ชาติ.	
มฺญชนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	มฺชิ มฺญชฺ ชาติ.	
มฺญนุต	ย่ำอยู่ ย่ำยี เหยียบ เปียดยเบียน ออกเสียง ร้อง กล่าว ให้เข้า สอด เข้า สอดลง วาง.	มฺญฺ ชาติ.	
มฺณนุต	ปฏินณาณอยู่ ปฏินณ รับรอง.	มฺณ ชาติ.	
มฺณทนุต	โกนอยู่ ตัด.	มฺทิ ชาติ.	
มฺตฺเตนุต มฺตฺตยนุต	ไหลอยู่ ไหลออก.	มฺตฺตฺ+ณ	ณย บัจ.

มุกุทาเปนุต	ให้บันเทิงอยู่ ให้ร่าเริง ให้รีนเริง ให้เบิกบาน ให้เพลิน ให้ เพลิตเพลิน.	มุกุ+ณา	เป ปัจ.เหตุ.
มุนนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	มุน ชาติ.	
มุนนุต	รู้้อยุ่ บรรจุ ตรัสรู้.	มุน ชาติ	นา ปัจ.ลบที่สุด ชาติ
มุกุพนุต	ผูกอยู่ พัน มัด รัด.	มุกุ+พิ ชาติ.	
มุกุยนุต	เขลาอยู่ โง่ หลง.	มุกุ+ย	ปัจ.กัต.แปร ย ไว้หน้า ห.
มูรนุต	รู้สึกร่วมกันอยู่	มูร ชาติ.	
มุกุสนุต	เปลออยู่ ลืม ลืมเลือน หลงลืม หายไป หลุดไป.	มุกุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง สย เป็น สฺส หรือ มุกุ+อ ปัจ. เป็น ส แล้วแปลง เป็น สฺส.
มุกุหนุต	สยบอยู่ ชบลง ฟุบลง สลบ ระทวย งวยงง หลง.	มุกุ ชาติ.	
มูลนุต	ตั้งอยู่ ดำรง เป็นที่ตั้ง เป็นที่พึ่ง เป็นที่อาศัย.	มูล ชาติ.	
มูเลนุต มูลยนุต	เพาะอยู่ ปลูก หว่าน งอก ขึ้น ผลิ ผลิออก.	มูล+ณ	ณย ปัจ.
มูเลนุต มูลยนุต	ตัดอยู่ โค่น ขำระ ล้าง.	มูล+ณ	ณย ปัจ.
เมชฺชนุต	รักอยู่ รักใคร่ เชื้อใย เอ็นดู ปรานี.	มิท+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทุย เป็นชฺช วิจารณ์ อิ เป็น เอ.
เมทนุต เมณฺทนุต	คดอยู่ โค้ง โกง งอ บิด.	เมท เมณฺท ชาติ.	
เมทนุต เมทยนุต	เชื้อใยอยู่ รัก รักใคร่ เป็นน้ำมัน.	มิท+ณ	ณย ปัจ.
เมธนุต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียดเบียน ไป ด้วยกัน ไปรวมกัน รวม ร่วมกัน.	เมธ ชาติ.	

เมวนุต	คบอยู่ คบหา รับใช้ ปฏิบัติ.	เมวฺ ชาติ.	
เมเสนุต เมสยนุต	เตรียมอยู่ ตระเตรียม กระเกรียม จัดแจง.	มิสฺ+ณ	ณย ปัจ.
โมกฺขนุต	ปลดอยู่ เปลื้อง ปลดเปลื้อง หลุด พ้น หลุดพ้น.	โมกฺข ชาติ.	
โมเจนุต	แก้อยู่ ปลด เปลื้อง ปล่อย สละ ละ ทิ้ง หลุด พ้น.	มฺจ+เอ	ปัจ.พฤทธิ.
โมกฺเณุต โมกฺเณยนุต	บดอยู่ ป่นอยู่.	มฺกฺ +ณ	ณย ปัจ. พฤทธิ.
โมทนุต	บันเทิงอยู่ ร่าเริง รื่นเริง เบิกบาน เพลิน เพลิดเพลิน.	มฺท ชาติ	พฤทธิ.
โมเทนุต โมทยนุต	คละกันอยู่ รวมกัน ระคนกัน.	มฺท+ณ	ณย ปัจ.พฤทธิ.
โมมุยนุต	หลงใหลอยู่ หลงเลอะ โง่เขลา โง่เง่า.	มฺห+ย	ปัจ.กัต.ทัวภาวะ หุ พฤทธิ อุ เป็น โอ แปร ย ไว้หน้า ห.

ย

ยกฺเขนุต ยกฺขยนุต	เคารพอยู่ นบน้อม นับถือ ยก ย่อง เช่น ไหว้ บูชา.	ยกฺข+ณ	ณย ปัจ.
ยจฺจนุต	เว้นอยู่ จิบหาย ยุบยับ ย่อยยับ ปนปี้ สูญหาย เสียหาย เสื่อม สิ้น ปล้น.	ยมฺ ชาติ	แปลง มฺ เป็น จฺน รูปฯ ๔๖๐.
ยชนุต	บวงอยู่(บูชา) บูชา เช่น สรรวง (บูชา เช่น) เช่นสรรวง บวงสรรวง (บูชาเทวดา) พลี(พลี ยาสมุนไพรร มาใช้รักษาโรค) คบ คบหา ให้ สละ ประพฤติธรรม.	ยชฺ ชาติ.	

ยกุลเอนุต ยกุลขยнут	เคารพอยู่,นบน้อม,นับถือ,ยกย่อง ,เช่น,ไหว้,บูชา	ยกุลข ,ณย	ปัจ
ยจุณุต	เว้นอยู่,ฉิบหาย,ยุบยับ,ปนเปื้อ,สูญ หาย,เสียหาย,เสื่อม,สิ้น,ปล้น.	ธาตุ	แปลง มุ เป็น จุณ รูปฯ ๔๖๐.
ยชนุต	บวงอยู่(บูชา) บูชา เช่น สรรวง (บูชา เช่น) เช่นสรรวง บวงสรรวง (บูชาเทวดา) พลี(พลี ยาสมุนไพรร มาใช้รักษาโรค) คบ คบหา ให้ สละ ประพฤติธรรม.	ยชฺ ธาตุ.	
ยตนุต	พยายามอยู่ เพียร หมั่น ขยัน แผ่ออก แผ่ออกไป กว้าง กว้างขวาง คืบให้ มอบให้.	ยตฺ ธาตุ.	
ยเตนุต ยตยнут	ไม่ซื้อตรงอยู่ เลว ทราหม เลว ทราหม อุปกระ ช่วยเหลือ เกื้อกูล อุดหนุน.	ยต+ณ	ณย ปัจ.
ยนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป บรรลุ.	ยา+ ธาตุ	รัสสะ อา เป็น อ.
ยนฺเตนุต ยนุตยнут	ย่นเข้าอยู่ สิ้นเข้า หดเข้า.	ยนฺต+ณ	ณย ปัจ.
ยภานุต	เสพอยู่(เสพเมณฑ).	ยภฺ ธาตุ.	
ยมนุต	บำรงอยู่ เลี้ยง เลี้ยงดู ประนปรีอ ออกเสียง ร้อง กล่าว.	ยมฺ ธาตุ.	
ยมนุต	เว้นอยู่ ฯลฯ ปล้น.	ยมฺ ยมฺ ธาตุ	ดู ยจุณุต.
ยเมนุต ยมยнут	บำรงอยู่ ฯลฯ ประน ปรีอ.	ยม+ณ	ณย ปัจ.
ยวนุต	คละอยู่ คละกัน เจือ เจือกัน ปน ปนกัน ประสม ประสมกัน ผสม ผสมกัน ไป ถึง เป็นไป ดำเนิน ไป.	ยุ ธาตุ	เอา อุ เป็น อว.

ยสฺสนุต	พยายามอยู่ เพียร หมั่น ขยัน.	ยสฺ+ย	ปัจ.กัต.กัม แปลง สฺย เป็น สฺส.
ยาจนุต	ขอร้อง ร้องขอ วอน วิงวอน อ้อนวอน.	ยาจฺ ชาติ.	
ยาจิยนุต ยาจียนุต	ขออยู่ ฯลฯ.	ยาจฺ+ย	ปัจ.กัม. อิ อี อาคม.
ยาเปนุต ยาปยนุต	ให้ไปอยู่ ให้ถึง ให้เป็นไป ให้ บรรลฺ ให้ดำเนินไป.	ยา+ณาเป	ณาปย ปัจ.เหตุ.
ยาเปนุต ยปยนุต ยาปยนุต	เป็นไปอยู่ เพื่อเป็นอยู่.	ยป+ณ	ณย ปัจ.กิริยาที่ ๒ ไม่ที่มะตัน ชาติ.
ยายนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป บรรลฺ.	ยา ชาติ	ย ปัจ.กัต.
ยาเวนุต ยาวยนุต	คละอยู่ ฯลฯ ผสมกัน.	ยุ ชาติ	ณ ณย ปัจ.
ยิขฺชนุต	บวงอยู่ ฯลฯ ประพฤติธรรม.	ยขฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ขฺย เป็น ขฺช เอา อ ที่ ย เป็น อิ.
ยุจฺคนุต	ละอยู่ เว้น งด.	ยุคิ ชาติ.	
ยุชฺชนุค	มันคงอยู่ แข็งแรง ชอบ ควร สมควร ถูก ถูกต้อง ใช้ได้.	ยุชฺ+ย	ปัจ.กัต. แปลง ขฺย เป็น ขฺช.
ยุชฺชนุต	ประกอบอยู่ ประสม ผสม รวม รวบรวม เทียม ทำ กระทำ เพียร พยายาม หมั่น ขยัน.	ยุชฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ขฺย เป็น ขฺช.
ยุชฺฌนุต	ต่อต้านอยู่ ต่อสู้ ต่อสู้กัน รบ รบ กัน รบพุ่ง สู้รบ.	ยุชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง รฺย เป็น ขฺฌ.
ยุฌนุต	เล่นเล่ออยู่ มัวเมา เมามัว หลง ละเลิง ประมาท.	ยุฌ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ยุฌชนุต	ประกอบอยู่ ฯลฯ.	ยุชฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม.

รชณฺต	เปียดเปียนอยู่ ทำร้าย ประทุษร้าย.	รชฺ+ย	ปัจ.กัต. แปลง ฐย เป็น ชุณ.
รณฺชนฺต	เจาะอยู่ แทะ ไช.	รชิ ชาติ	นิกคหิตอาคม.
รณฺชนฺต	ย้อมอยู่ กำหนด ไคร่ ยินดี.	รณชฺ ชาติ.	
รณฺนฺต	ออกเสียงอยู่ เปล่งเสียง กล่าว ร้อง ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	รณฺ ชาติ.	
รณฺทณฺต	เปียดอยู่ เปียดเปียน ทำร้าย ประทุษร้าย.	รทิ ชาติ.	
รทณฺต	ขีดอยู่ ขูด กิน เคี้ยว เคี้ยวกิน บริโภค.	รทฺ ชาติ.	
รณฺชนฺต	เปียดเปียนอยู่ ทำร้าย ประทุษร้าย รังควาน รบกวน.	รชฺ ชาติ	นิกคหิตอาคม.
รณฺธณฺต รณฺธยณฺต	หุงอยู่ ต้ม คั่ว ย่าง ปิ้ง.	รณฺธฺ+ณ	ณย ปัจ.
รปณฺต	กล่าวอยู่ พูด เจรจา.	รปฺ ชาติ.	
รพณฺต	ห่นวงอยู่ ยึด แหวน ห้อย.	รพิ ชาติ.	
รฆณฺต	ดูลอยู่ ร้าย ดุร้าย เขี้ยมโหด ร้าย กาจ ร้ายแรง กำจัด เปียดเปียน ฆ่า ประหาร ทำ เริ่ม เริ่มทำ ลงมือ ลงมือทำ ตั้งต้นทำ เพียร พยายาม หมั่น ขยัน.	รฆฺ ชาติ.	
รฆณฺต	ยินดีอยู่ ชอบใจ พอใจ แซ่มนชื่น รื่นรมย์ ร่าเริง.	รฆฺ ชาติ.	
รฆณฺต	ยินดีอยู่ ฯลฯ ร่าเริง เพลิน เพลิด เพลิดเพลิน.	รฆฺ ชาติ.	
รฆณฺต	งดอยู่ ละ เว้น งดเว้น.	รฆฺ ชาติ.	

รยนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป เร็ว ไว ต่วน เล่น.	รย ชาติ	
รวนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป โกรธ ชึ่ง.	รุ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.
รวนุต โρνุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว ร้อง ร้องไห้.	รุ ชาติ	กิริยาหลัง พฤทธิ.
รสนุต	เสื่อมอยู่ สิ้น สลาย ยินดี เฟลิน เฟลิตเฟลิน รุ่งเรือง สว่าง ส่อง สว่าง สวยงาม เกี้ยวพวน เยื่อใย รัก รักใคร่.	รส ชาติ.	
รเสนุต รสยนุต	ยินดีอยู่ พอใจ ชอบใจ เฟลิน เฟลิตเฟลิน เกี้ยวพวน เยื่อใย รัก รักใคร่.	รส+ณ	ณย บ้าง.
รहनุต	สละอยู่ ละ เว้น.	รห ชาติ.	
รहनุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	รห ชาติ	
รหทานุต	ร้องดังอยู่ ส่งเสียงดัง.	รหท ชาติ.	
รهنุต รหยนุต	สละอยู่ ละ เว้น ไป ถึง เป็นไป.	รห+ณ	ณย บ้าง.
ราชนุต	โศกอยู่ แห้ง ห้าม ปฏิสระ.	ราช ชาติ	
รามนุต	อาจอยู่ กล้า กล้าหาญ สามารถ ควร สมควร.	ราม ชาติ.	
ราชนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง ไพโรจน์.	ราช ชาติ.	
ราชยนุต	เชิดอยู่ เชื้อเชิด ชื่นชม ยินดี สัมฤทธิ์ เสร็จ สำเร็จ.	ราช+อ ย	ปัจ.กัต.
ราชุณนุต ราชุนนุต	เชิดอยู่ ฯลฯ สำเร็จ.	ราช+อุณา	ปัจ.กิริยาหลัง แปลง ณา เป็น นา.
หน้า ๔๕			
ราสนุต	ออกเสียงอยู่ เปล่ง เปล่งเสียง.	ราส ชาติ.	
ริงนุต ริงคนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ริง ริง ชาติ.	

จิณฺต จิเณฺต จิยนฺต	เสื่อมอยู่ ลั่น สุลล สลาย.	จิ+อ	ณ ฌย บัจ.
ริณฺจณฺต	ล้างอยู่ (ทำให้หมดมลทิน) ถ่าย ระบาย.	ริจ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ริณฺนต รินฺนต รีณฺนต รีนฺนต	ไปอยู่ ถึง แสดง.	ริ รี ชาติ	นา บัจ.ที่เป็น ฌนฺต นั้นเพราะ แปลง นา เป็น ฌา+อนฺต.
รีนฺนต			ฌนฺต นั้นเพราะแปลงนาเป็น ฌา+อนฺต.
รียนฺต	อยู่อยู่ อาศัย อาศัย.	ริ ชาติ	ย บัจ.กัต.
ริสฺนต	กำจัดอยู่ ขจัด ทำลาย เปียดเปียน ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ริส ชาติ.	
รูกฺขณฺต	กั้นอยู่ กั้นไว้ กั้น กั้นไว้ ระวัง ป้องกัน รักษา.	รูกฺข ชาติ.	
รูกฺขเณฺต รูกฺขยนฺต	หยามอยู่ หยาบคาย หยาบซ้ำ ตำซ้ำ เลว ทราหม เลวทราหม.	รูกฺข+ณ	ณย บัจ.
รฺจนฺต รฺจุจณฺต	ชอบใจอยู่ ภูมิใจ พอใจ ยินดี รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สว่าง ไสว สุขใส งาม สวยงาม.	รฺจ ชาติ	กิริยาหลัง ย บัจ.กัต.แปลง จฺย เป็น จฺ.
รฺจุจณฺต	ชอบใจอยู่ ฯลฯ สวยงาม.	รฺจ+ย	บัจ.กัม.
รฺชณฺต รฺชฺชนฺต	เสียดแทงอยู่ ทำลาย สลาย.	รฺช ชาติ	กิริยาหลังลง ย บัจ.กัต. แปลง ชฺย เป็น ชฺช.
รฺชฺเณฺต	กั้นอยู่ ขัดขวาง ปิดล้อม ห้าม ใคร่ ชอบ รัก รักใคร่ ชอบใจ พอใจ ยินดี.	รฺช+ย	บัจ.กัต ลบ อิ ที่ ติ เป็น รฺช+ย เป็น รฺช แปลงเป็น ชฺณ.
รฺชฺเณฺต	กั้นอยู่ ฯลฯ ยินดี.	รฺช+ย	บัจ.กัม.
รฺณฺณณฺต	ขโมยอยู่ ลัก.	รฺณฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม.

รฺณนฺต รฺโณนฺต	กัลดกลุ้มอยู่ เรา่ร้อน ร้อนใจ.	รฺ ชาติ.	ฉา ญฺ ปัจ.
รฺทนฺต รฺโตนฺต	หลังน้ำตาอยู่ ร้องไห้.	รฺท ชาติ.	
หน้า ๙๖			
รฺนฺทนฺต	กำจัดอยู่ ขจัด ทำลาย เปียดเปียน ฆ่า ประหาร.	รฺท ชาติ.	
รฺนฺธนฺต รฺนฺธเนนฺต	กั้นอยู่ ฯลฯ.	รฺธิ+อ	เอ ปัจ.ญฺ รฺขณฺต ประกอบ.
รฺปฺปนฺต	แตกอยู่ ละลาย สลาย.	รฺป+ย	ปัจ.กัต.แปลง ปุย เป็น ปฺป.
รฺมฺภานฺต	กั้นอยู่ กั้น ป้องกัน รักษา ห้าม.	รฺภ ชาติ.	
รฺรฺนฺธ	กั้นอยู่ ฯลฯ.	รฺธ รฺธิ ชาติ.	ทวฺภาวะ รฺ นิคคหิตอาคม.
รฺสนฺต	ฉาบอยู่ ทา ไล้.	รฺส ชาติ.	
รฺเสนฺต รฺสยนฺต	ประพฤติหยาบอยู่.	รฺส+ณ	ณย ปัจ.
รฺหฺนฺต รฺหฺนฺต	ปรากฏอยู่ เกิด งอก ขึ้น งอกขึ้น.	รฺหฺ รฺหฺ ชาติ.	
รฺเปนฺต รฺปยนฺต	ประกาศอยู่ แสดง สำแดง ปรากฏ.	รฺป+ณ	ณย ปัจ.
เรกานฺต	เคลือบแคลงอยู่ แคลงใจ สงสัย ระเวง ลังเล ไม่แนใจ.	เรก ชาติ.	
เรเจนฺต เรเจยนฺต	แยกอยู่แยกออก กระจาย กระจายออก ถึงพร้อม บริบูรณ์.	ริจ+ณ	ณย ปัจ.
เรสนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ริส ชาติ.	วิการ อี เป็น เอ.
โรจนฺต โรเจนฺต โรเจยนฺต	ขบใจอยู่ ฯลฯ สวยงาม.	รฺจ +อ	ณ ณย ปัจ.
โรเชนฺต โร ชยนฺต	เปียดเปียนอยู่ เสียดแทง ทำลาย.	รฺช+ณ	ณย ปัจ.

โรฏฺณุต	ฆ่าอยู่ ประหาร สังหาร.	รุฎฺ ชาติ	พฤทธิ.
โรจฺณุต	ประทุษร้ายอยู่ ทำให้บาดเจ็บ ทำให้เสียหาย.	รุจฺ ชาติ.	
โรเชนฺต โรชยนฺต	ให้กินอยู่ ฯลฯ.	รุชฺ รุจิ+ณ	ณย ปัจ.เอา อุ เป็น โอ.
โรเปนฺต โรปยนฺต	เพาะอยู่ ฯลฯ.	รุป+ณ	ณย ปัจ.เอา อุ เป็น โอ.
โรสนฺต โรเสนฺต	กำจัดอยู่ ขจัด ทำลาย เปียดเปียน.	รุส+อ	เอ ปัจ.
โรสนฺต	กลัวอยู่ หวาด สะดุ้ง.	โรสฺ ชาติ.	
โรเสนฺต โรสยนฺต	โกรธอยู่ ชี้้ง ชี้้งเคียด.	รุส+ณ	ณย ปัจ.พฤทธิ.
โรพฺณุต	ไม่เอื้ออยู่ ไม่เอาใจใส่ ไม่เอื้อเฟื้อ.	โรพฺ ชาติ.	

ล

ลภฺณฺณุต	ต่ำอยู่ เตี้ย ค่อม.	ลภฺณิ ชาติ.	
ลเกนฺต ลกยนฺต	ชอบใจอยู่ ยินดี เพลิด เพลิดเพลิน สำราญ.	ลก+ณ	ณย ปัจ.
ลกฺเขนฺต ลกฺขยนฺต	เห็นอยู่ ดู กำหนด หมายถึง เป็น เครื่องหมาย เฟ่ง เล็ง.	ลกฺข+ณ	ณย ปัจ.
ลขนฺต ลงฺขนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนิน.	ลขฺ ลชิ ชาติ.	
ลคนฺต	เคลือบ แคลงอยู่ สงสัย ลังเล ไม่ แน่ใจ.	ลคฺ ชาติ.	
ลคนฺต ลคฺคนฺต	ติดอยู่ เกี้ยว ข้อง แหวน.	ลคฺ ลคฺคฺ ชาติ.	

ลํกยนุต ลงกยนุต	กำหนดอยู่ หมายถึง หมายไว้ ตราไว้ มุ่ง มุ่งไว้ เป็นเครื่องหมาย.	ลํก ฐาตุ.	
ลงคนุต ลงมนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ลคิ ลงมุ ฐาตุ.	
ลงมนุต	กระโดดอยู่ โผน โลด โสภก แห้ง.	ลมิ ฐาตุ.	
ลงเมนุต ลงมยนุต	กระโดดอยู่ โผน โลด ไป กล่าว.	ลมิ ลงมุ+ณ	ณย ปัจ.
ลชนุต	ตกอยู่ หล่น ล้ม สว่าง ส่องสว่าง กล่าว ทอด คั่ว.	ลช ฐาตุ	
ลเชนุต ลชยนุต	ประกาศอยู่ ป่าวร้อง.	ลช+ณ	ณย ปัจ.
ลชชนุต	ละอายอยู่ ละอายใจ.	ลชช ฐาตุ.	
ลญจนุต	เจิมอยู่ หมายถึง ประทับตรา พิมพ์.	ลฉิ ฐาตุ.	
ลญชนุต	เปลือยอยู่ เปล่า ปีบคั้น.	ลชิ ฐาตุ.	
ลญนุต	ด่าอยู่ ตีเตียน อ่อน โง่ เวลา.	ลญ ฐาตุ.	
หน้า๙๘			
ลณทนุต ลณเทนุต	บดอยู่ ปี้ (ด้วยดี้น).	ลทิ ฐาตุ	อ เอ ปัจ.
ลณทนุต	เกลียดอยู่ รังเกียจ ไม่พอใจ.	ลทิ ฐาตุ.	
ลณเทนุต ลณทยนุต	ยกขึ้นอยู่ โยนขึ้น.	ลทิ+ณ	ณย ปัจ.
ลปนุต ลเปนุต ลปยนุต	กล่าวอยู่ พุด ทักทาย เจริจา ปราศรัย.	ลป+อ	ณ ณย ปัจ.
ลภานุต	ได้อยู่ รับ ได้รับ.	ลภ ฐาตุ.	

ลเอนต ลายนต	อามาตอยู่ ผูกใจเจ็บ พยาบาล.	ลฏ+ณ	ณย ปัจ.
ลมพนต	หน่วงอยู่ หน่วงไว้ เหนียว เหนียว ไว้ ยึดหน่วง ห้อยย้อย ชักช้า ยืดยาด.	ลพิ ชาติ.	
ลสนต	รัก ใคร่ รักใคร่ น่ารัก สวยงาม กอดรัด รวมกัน ติดกัน เป็นยาง เหนียว แล่น หมั่น ขยัน ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ลส ชาติ.	
ลพนต	รักอยู่ น่ารัก สวยงาม เล่น.	ลพ ชาติ.	
ลาขนต	โศกอยู่ แห้ง ห้าม ปฏิเสธ.	ลาข ชาติ.	
ลามนต	อาจอยู่ กล้า กล้าหาญ สามารถ ควร สมควร.	ลาม ชาติ.	
ลาชนต	คั่วอยู่ ทอด ตก ล้ม กล่าว.	ลาช ชาติ.	
ลาเอนต ลายนต	ส่งไปอยู่ ไข้ไป.	ลาฏ+ณ	ณย ปัจ.
ลายาปนต	ให้เกี้ยวอยู่ ให้ตัด ให้แบ่ง ให้ปัน ให้แบ่งปัน.	ลู ชาติ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.พฤทธิ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อาย.
ลาลปนต	กล่าวอยู่ กล่าวเพื่อ บ่นเพื่อ พูดพ้อเพ้อ พูดซ้ำซาก.	ลป ชาติ	เทวภาวะ ล แล้ว ทีมะ.
ลาเอนต ลาลยนต	ปรารถนาอยู่ ต้องการ อยาก อยากได้.	ลล+ณ	ณย ปัจ.
ลาเวนต	ให้ตัดอยู่ ให้เกี้ยว ให้แบ่ง ให้ปัน ให้แบ่งปัน.	ลู+ณ	ปัจ.เหตุ.
ลาเสนต ลาสยนต	เต็นรำอยู่ พ้อน รำ พ้อนรำ.	ลส+ณ	ณย ปัจ.
ลาเพนต ลาพยนต	รวมกันอยู่ เข้ารวมกัน เข้าไป รวมกัน ประชุม.	ลพ+ณ	ณย ปัจ.

ลิขนฺต ลิกฺขนฺต	ขีดอยู่ เขียน ขูด กลึง.	ลิข ชาติ	กิริยาหลัง ช้อน กุ.
ลิขาเปนฺต ลิกฺขาเปนฺต	ให้ขีดอยู่ ฯลฯ.	ลิข+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
ลิจฺคนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ลิจิ ชาติ.	
ลิจฺเคนฺต ลิจฺคยฺนฺต	วิจิตรอยู่ ตระการ งาม.	ลิจฺค+ณ	ณย ปัจ.
ลิปฺปนฺต	เข้าไปทาอยู่ ติด ติดอยู่ เปื้อน ฉาบ ทา ไล้ ลูบไล้.	ลิปฺ ลิปิ+ย	ปัจ.กัต.แปลง บุย เป็น บุป หรือไม่ลง ย ปัจ.ทำโดยวิธีซ้อน บุ ก็ได้.
ลิมฺปนฺต	ฉาบอยู่ ทา ไล้ ลูบไล้ โบก.	ลิปฺ ลิปิ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ลิสฺสนฺต	เป็นของเล็กน้อยอยู่ นิดหน่อย แกล้ง แกล้งหาเหตุ แสรั้ง แสรั้ง หาเหตุ ใสความ ใส่ใคร้.	ลิสฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง สุย เป็น สฺส.
ลินนฺต ลีนนฺต	กอดรัดอยู่ ช้อง ติด ติดกัน แนบ รวม รวมกัน.	ลิ ลี ชาติ	นา ปัจ.
ลีนนฺต	แอบอยู่ ซ่อน เร้น ซ่อนเร้น.	ลี+นา	ปัจ.
ลิหนฺต ลีหนฺต เลหนฺต	ยินต้อย ขอบใจ พอใจ เพลิน เสีย.	ลิหฺ ชาติ.	
ลูชฺชนฺต	ทำให้หมดไปอยู่ ลบ ลบทั้ง พินาศ สลาย หาย หายไป.	ลูชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ชุย เป็น ชฺช.
ลูณฺจณฺต	ถอนอยู่ ทิ้ง ถอนทิ้ง ยื้อแย่ง.	ลูณฺจ ชาติ.	
ลูณฺเชนฺต ลูณฺชยฺนฺต	กล่าวอยู่ พูต เจรจา.	ลูชิ+ณ	ณย ปัจ.

ลฺณณฺต ลฺณ ณฺต ลฺณณฺต	ขโมยอยู่ ลัก.	ลฺณ+อ	ณณ ณย ปัจ.
ลฺณจฺนต	หยุดอยู่ ชะงัก เกียจ คร้าน ชี เกียจ.	ลฺจิ ชาติ.	
ลฺรณฺต	เข้าไปเบียดเบียนอยู่ ประทุษร้าย ฆ่า ประหาร.	ลฺรฺ ชาติ.	
ลฺนฺณต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียน เบียดเบียน เรอะ เปรอะ เปรอะเปื้อน.	ลฺนิ ชาติ.	
ลฺนฺทณฺต	ก้ำจัดอยู่ ฯลฯ เบียดเบียน ฆ่า ประหาร.	ลฺทิ ชาติ.	
ลฺนฺนต ลฺนฺนต	ตัดอยู่ เกี้ยว แบ่ง บั่น แบ่งบั่น.	ลฺ ลฺ+นา	ปัจ.
ลฺปฺปนฺต	ตัดอยู่ ขาด.	ลฺปฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ปฺย เป็น ปฺป.
ลฺปฺปนฺต	ไม่เห็นอยู่ ไม่ปรากฏ หาย หายไปลบ ลบเลือน.	ลฺปฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ปฺย เป็น ปฺป.
ลฺพฺณต	ปรารถนาอยู่ ต้องการ ปอง ปอง ไว้ มุ่ง หวัง มุ่งหวัง อยาก อยาก ได้ กำหนด ยินดี รัก รักใคร่ โลก.	ลฺพฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ภฺย เป็น พฺภ.
ลฺมฺปนฺต	ตัดอยู่ ขาด เสื่อม สลาย พินาศ ปล้น ชิง แย่ง แข่งชิง ยื้อแย่ง.	ลฺปฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
ลฺมฺพณฺต	ข่มอยู่ ซ้ำ ซ้ำซาบ เปียก เอิบ เอิบอาบ.	ลฺพิ ชาติ.	
ลฺมฺเพณฺต ลฺมฺพยนฺต	ทำอันตรายอยู่ ทำร้าย.	ลฺพิ+ณ	ณย ปัจ.
ลฺลณฺต ลฺลฺนฺต	กวนอยู่ คน.	ลฺลฺ ลฺลฺ ชาติ.	

ลุมฺนุต	ตัดอยู่ โจน บั่น ทอน เนื่อน เชือด แหวะ ควัก ขาด ทะลุ	ลฺู ชาติ	นา บัจ.แปลงเป็น ย รูปฯ ๕๑๐ อิกนัยหนึ่ง ลง ย บัจ.กัม.
เลปนุต	เข้าไปหาอยู่ ฯลฯ ลูบไล่.	ลิปฺ ลิป ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เลहनุต	เพลिनอยู่ ยินดี ชิม ลิ้ม เสีย ขอด.	ลิหฺ ชาติ.	
โลจนุต โลเกนุต โลกยนุต	เห็นอยู่ ดู แลดู.	โลก+อ	ณเ ฌย บัจ.
โลเกนุต โลกยนุต	กล่าวอยู่ พูด บอก.	โลก+ณเ	ณย บัจ.
โลจนุต	เห็นอยู่ ดู แล แลดู.	ลฺูจฺ โลจ ชาติ	ถ้ำตั้ง ลฺูจฺ พิง พฤทธิ.
โลเจนุต โลจยนุต	เห็นอยู่ ฯลฯ แลดู พูด บอก.	โลจ+ณเ	ณย บัจ.
โลจนุต	ทำให้ปั่นป่วนอยู่ คน กวน เปียดเปียน.	ลฺูจฺ ชาติ	พฤทธิ.
โลเณนุต โลจยนุต	กล่าวอยู่ พูด บอก.	ลฺูจฺ+ณเ	ณย บัจ.พฤทธิ.
โลจฺนุต	ประทุษร้ายอยู่ เปียดเปียน ม่า ประหาร เศร้าหมอง เปราะเปื่อน.	ลฺูจฺ ชาติ	พฤทธิ.
โลจนุต โลพนุต	เป็นบ้ำอยู่ ลุ่มหลง.	โลลฺ โลฬ ชาติ.	

วกนุต	จับอยู่ จับเอา ถือเอา ยึด สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม ตี ม่า ประหาร ขอ รำขอ ขอร้อง อ้อน วอน.	วกุ ชาติ.	
วกุเณุต วกุกยนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา หาย สูญ สลาย จิบหาย พินาศ.	วกุก+ณ	ณย ปัจ.
วกุขนุต	ระวังอยู่ ป้องกัน คุ่มครอง โกรธ ขี้ง ขี้งเคียด.	วกุข ชาติ.	
วกุขนุต	จักกล่าวอยู่ จักพุด จักเจรจา.	วกุ ชาติ	สุส ปัจ. ในอรรถกวิส.แปลง จ เป็น กุ สุส เป็น ข.
วคฺคนุต	โห้อยู่ ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วคฺค ชาติ.	
วงฺกนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วงิ ชาติ.	
วงฺกนุต	คดอยู่ โค้ง โกง งอ บิด เป็น เกลียว.	วงฺก ชาติ.	
วงฺขนุต	เคลือบแคลงอยู่ ลังเล สงสัย ไม่ แน่ใจ.	วงิ ชาติ.	
วงฺคนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วงิ ชาติ.	
วจนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	วกุ ชาติ.	
วเจนุต วจยนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	วกุ+ณ	ณย ปัจ.
วจุเณุต วจุยนุต	เล่าเรียนอยู่ ศึกษา.	วจุ+ณ	ณย ปัจ.
วจุณุต	รักอยู่ ใคร่ รักใคร่ ชอบใจ ยินดี อยู่ อาศัย.	วสุ+อ	ปัจ.แปลง ส เป็น จุ.
วชนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วช ชาติ.	
วชนุต วชยนุต	ค้นหาอยู่ เสาะหา แสวงหา ปรง แต่ง ทำ กระทำ.	วช+ณ	ณย ปัจ.

วชฺชนุต	ละอยู่ เว้น งด งดเว้น.	วชฺช ชาติ.	
วชฺชนุต	กล่าวอยู่ พุด ร้อง ร้องดัง.	วท ชาติ	แปลงเป็น วชฺช.
วชฺชนุต	ให้กล่าวอยู่ ฯลฯ.	วท+ณย	ปัจ.เหตุ.เป็น วาทย รัสสะ และ ลบ อ ที่ ท เป็น วทย แปลง ทย เป็น ชฺช.
วชฺชนุต วชฺ ชนุต	ละอยู่ งด เว้น.	วชฺช+ณ	ณย ปัจ.
วณฺจนุต วณ เจนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	วจิ+อ	เอ ปัจ.
วณฺจนุต วณ เจนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วณฺจ+อ	เอ ปัจ.
วณฺเจนุต วณฺจยณุต	เกลี้ยกล่อมอยู่ ลวง ล่อลวง หลอกลวง.	วณฺจ+ณ	ณย ปัจ.
วณฺจนุต	ปรารถนาอยู่ อยากได้ ชอบใจ พอใจ.	วหิ ชาติ.	
วณฺนุต	พันอยู่ พัวพัน เกี่ยวพัน.	วณฺ ชาติ.	
วณฺเณนุต วณฺยนุต	แบ่งอยู่ แจก จำแนก อבקลิ่น หอม.	วณฺ+ณ	ณย ปัจ.
วณฺณนุต	หมุ่นอยู่ วน เวียน วกวนเวียน วนเวียน เวียนไป กรอ ปั่น เป็นไป ควร สมควร ถูก ถูกต้อง.	วณฺณ ชาติ.	
วจนุต	อ้วนอยู่ ใหญ่ ลำ ลำสัน.	วจุ ชาติ.	
วทณฺนุต	เจริญอยู่ จำเริญ งอกงาม รุ่งเรือง ก้าวหน้า ทวีขึ้น เพิ่มขึ้น.	วทณฺ ชาติ.	

วทุฒเณนุต วทุฒยนุต	โปรยอยู่ โปรยลง โรย โรยลง หยอดลง ตัก เรี่ยราย ตัด เชื้อน.	วทุฒ+เณ	ณย ปัจ.
วณนุต	ออกเสียงอยู่ เปล่งเสียง กล่าว พูด.	วณ ชาติ.	
วณญนุต	ทรงอยู่ ทรงไว้ ผูก พัน ติดต่อ ต่อเนื่อง สืบ สืบต่อ	วญ ชาติ.	
วณญนุต	แบ่งอยู่ แบ่งออก แจก จำแนก แยก แยกออก กระจายออก.	วญ ชาติ.	
วณจุนุต	โดดเดี่ยวอยู่ เดี่ยวดาย ไม่รัคน.	วจิ ชาติ.	
วณทนุต	พันอยู่ พันพัน ติดเนื่องกัน เกี่ยว กัน.	วทิ ชาติ.	
วณณนุต วณณนุต วณณยนุต	คงอยู่ ตั้ง ดำรง กล่าว พูด พรรณนา ประกาศ ป่าวร้อง ชี้แจง แจ้งให้ทราบ ทำ กระทำ ยกย่อง สรรเสริญ พิศดาร เป็น ความดี เป็นสี่.	วณณ+อ	ณณณย ปัจ.
วตนุต	ขออยู่ ขอร้อง วิงวอน อ้อนวอน.	วตุ ชาติ.	
วตนุต	กล่าวอยู่ พูด เจรจา.	วจ ชาติ	แปลง จ เป็น ต.
วตยนุต	กินอยู่ เคี้ยวกิน บริโภค.	วตุ+อ	อาคม ย ปัจ.กัต.
วตฺตนุต	เป็นไปอยู่ เป็นอยู่ ประพฤติ ปฏิบัติ จำ ถือ สมทาน (ศีล).	วตุ วตฺต ชาติ.	ถ้ำตั้ง วตุ พึงช้อน ต.
วตฺเตนท วตฺตยนุต	กล่าวอยู่ พูด เจรจา	วตุ+เณ	ณย ปัจ.ช้อน ต.
วตฺเณนุต วตฺถยนุต	ทำให้เดือดร้อนอยู่ กวน รบกวน.	วตฺถ+เณ	ณย ปัจ.

วทนฺต วเทนฺต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา ร้อง ร้องดัง.	วท+อ	เอ ปัจ.
วทนฺต	มันคงอยู่ ยั้งยืน แสดงออก ปรากฏ.	วท ชาติ.	
วทฺชนฺต	เจริญอยู่ ฯลฯ เพิ่มขึ้น.	วทฺช ชาติ.	ดู วทฺชนฺต.
วทฺเชนฺต วทฺชยนฺต	กล่าวอยู่ พุด ตัด เต็ม ทำให้เต็ม.	วทฺช+ณ	ณย ปัจ.
วชนฺต วเชนฺต	เปียดเปียนอยู่ ฆ่า ตี ประหาร ไป ถึง เป็นไป.	หน ชาติ	แปลงเป็น วชฺ.
วเชนฺต วชยนฺต	สำรวจอยู่ ระวัง ป้องกัน.	วชฺ+ณ	ณย ปัจ.
วนนฺต	คบอยู่ คบหา สมาคม ออกเสียง ส่งเสียง รบกวณ.	วน ชาติ.	
วนฺทนฺต	ไหว้อยู่ กราบ กราบไหว้ เคารพ นบไหว้ ยกย่อง ชม.	วนฺท ชาติ.	
วนฺนฺต วโนนฺต	ขอยู่ อ้อนวอน ร้องขอ.	วน+โอ	ปัจ.กิริยาแรก แปลง โอ เป็น อุ.
วปนฺต	หว่านอยู่ เพาะ ปลุก เพาะปลุก ดำ (ปลุกข้าวกล้า) ติดต่อกัน ต่อเนื่อง.	วป ชาติ.	
วปฺปนฺต	กัณอยู่ กั้น ห้าม.	วปฺป ชาติ.	
วปฺปนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วปฺพ ชาติ.	
วพฺพนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วพฺพ ชาติ.	
วพฺภนฺต	ไปอยู่ ฯลฯ ดำเนินไป.	วพฺภ ชาติ.	
วภณฺต วภยนฺต	ตืออยู่ ดำหนิ ตีเตียน กล่าวร้าย.	ลภ+ณ	ณย ปัจ.
วมนฺต	คายน้อย คายออก บ้วน อ้วก เรอ อาเจียน พลั่ง พลั่งออก หลั่ง หลั่งออก.	วม ชาติ.	

วมฺภานุต	กินอยู่ เคี้ยวกิน บริโภค.	วมภฺ ชาติ.	
วมฺภานุต วมฺ ภายนุต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด ทำลาย ปราบ.	วมภฺ+ณ	ณย ปัจ.
วยนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วยฺ ชาติ.	
วฺยธนุต	ตืออยู่ แทะ เปียดเปียน ฆ่า ประหาร.	วฺยธฺ ชาติ	
วฺยยนุต	ลื้ออยู่ เสื่อม ลื้อไป ลื้อเปลือง หมดไป.	วฺยยฺ ชาติ.	
วฺยาปชฺชนุต	ต้องโทษวิเศษอยู่ พิณาศ นิบหาย.	วิ+อา+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง อี เป็น ย ทฺย เป็น ชฺช.
วฺยาโรเสนุต ว ยาโรสยนุต	เกรี้ยวกราดอยู่ กราดเกรี้ยว.	วิ+อา+รฺส+ณ	ณย ปัจ.
วฺยหนุต	นำไปอยู่ พัดไป.	วหฺ+ย	ปัจ.กัม.แปร ไว้หน้า ห.
หน้า ๑๐๕			
วรนุต	ระวังอยู่ ป้องกัน รักษา.	วรฺ ชาติ.	
วรนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม ผูก พัน มัด รัด.	วรฺ ชาติ.	
วรหนุต	เพียรอยู่ หมั่น ขยัน ต่ำ บริภาษ ถือเอา ยึดถือ.	วรหฺ ชาติ	
วรهنุต วรหยนุต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียดเปียน ทำ ร้าย ประทุษร้าย.	วรหฺ+ณ	ณย ปัจ.
วเรนุต วรยนุต	ปรารถนาอยู่ ต้องการ อยาได้.	วรฺ+ณ	ณย ปัจ.
วาเรนุต วารยนุต	ห้ามอยู่ กัน กัน ล้อม ปิด ปกปิด ปกป้อง ป้องกัน.	วรฺ+ณ	ณย ปัจ.

वलनुत	สำรวจอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา ไหว สั้น เล่น เต็นรำ น่ารัก สวยงาม.	वलु ชาติ.	
वलณขनुต	ใช้อยู่ ใช้สอย จับจ่าย.	वलณข ชาติ.	
वलหนุต	เพียรอยู่ หมั่น ฯลฯ ยึดถือ.	वलห ชาติ.	
वलลनुต	สำรวจอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา ไหว สั้น.	वलล ชาติ.	
ววฏฐเปนุต ววตฺถเปนุต	ตั้งลงต่างอยู่ ให้ตั้งลงต่างอยู่ ตั้ง ลงอยู่ ให้ตั้งลงอยู่ กำหนดอยู่ ให้ กำหนดอยู่ ฯลฯ	วิ+อว+จปฺ ฏป+ณ	ณย บัง.กัต.เหตุ กัต. เอา อิ เป็น อ ลบ อ ตัว หน้า ว ช้อน ฏ ต.
วสนุต	อยู่อยู่ อาศัย จำ ตัด หั้น เนื่อน โกน ทอน(ตัดหั้น) ขาด คล่องแคล่ว แคล่วคล่อง ว่องไว เชี่ยวชาญ ชำนาญ ปก ปกปิด นุ่ง ห่ม นุ่งห่ม เปียดเปียน เป็น น้ำมัน.	วส ชาติ.	
วสฺสนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง เหา.	วสฺ+ย	บัง.กัต.แปลง ย เป็น ส.
วสฺสนุต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	วสฺส ชาติ.	
หน้า ๑๐๖			
วสฺสนุต	ตกอยู่(ฝน) รด ราว ไพรย.	วสฺส ชาติ.	
วสฺสนุต	ตกอยู่ ฯลฯ ไพรย.	วสฺส+ย	บัง.กัม.ลบ ที่สุดธาตุ แปลง ย เป็น ส.
วสฺสนุต	ให้ตกอยู่ ฯลฯ.	วสฺส+ณ	บัง.เหตุ ลบ ณ.
วสฺสเณต วสฺสยनुต	อาจอยู่ สามารถ ผูก พัน.	วสฺส+ณ	ณย บัง.
วหนุต	เจริญอยู่ งอกงาม ทวีขึ้น เพิ่มขึ้น รุ่งเรือง นำไป ลากไป.	วห ชาติ.	

วฺหายนฺต	ออกเสียงอยู่ กล่าวเรียก หยิ่ง กระทบ ประหาร แข่งดี.	วฺห	แปลง เอ เป็น อาย.
วา			
วาเจนฺต	ให้กล่าวอยู่ ให้พูด ให้บอก ให้ สอน.	วจุ+ณ	ปัจ.เหตุ.
วาเตนฺต วาทยนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป สบาย เป็น สุข คบ สماعคม รับใช้ ปฏิบัติ.	วาตุ+ณ	ณย ปัจ.
วาทาเปนฺต วา ทาทยนฺต	ให้กล่าวอยู่ ให้บอก ให้พูด ให้ สอน.	วท+ณาเป	ณายปย ปัจ.
วาเทนฺต วาทยนฺต	กล่าวอยู่ ให้กล่าวอยู่ ฯลฯ.	วท+ณ	ณย ปัจ.กัต.เหตุ กัต.
วาเทนฺต วาทยนฺต	กราบอยู่ ไหว้ กราบไหว้.	วท+ณ	ณย ปัจ.กัต.
วายนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป ตัด ขาด ปลิว ปลิวไป พุ้ง พุ้งไป ตกลงไป.	วา+ย	ปัจ.กัต.
วายนฺต	ทออยู่ ทอผ้า.	วุ เว ชาติ.	แปลง อุ เอ เป็น อาย.
วายนฺต	สังวรอยู่ ระวัง ป้องกัน รักษา แห่ง ผาก.	เว ชาติ.	
วายมนฺต	เพียรอยู่ พยายาม หมั่น ขยัน.	วายนฺ ชาติ	ณย ปัจ.
วาเรนฺต วารยนฺต	กันอยู่ กัน คั่น ป้องกัน ห้าม.	วร+ณ	ณย ปัจ.

วาเลนุต วาลยนุต	เลี้ยงอยู่ รักษา.	วลุ+ณ	
วาสนุต	ตกแต่งอยู่ ตบแต่ง ประดับ.	วาสี ชาติ.	
วาเสนุต วาสยนุต	อบอยู่ อบรม ปรง ปรงแต่ง.	วาสุ+ณ	ณย ปัจ.
วาหนุต	เพียรอยู่ พยายาม หมั่น ขยัน.	วาหุ ชาติ.	
วาเหนุต	นำไปอยู่ ให้นำไปอยู่.	วหุ ชาติ	คำแปลแรก เอ ปัจ.คำแปลหลัง ณ ปัจ.เหตุ ที่มะตันชาติ.
วาพนุต	กล่าววอยู่ เรียก ร้องเรียก ทัก.	วาฬุ ชาติ.	

၁

วิกตฺถนุต	ชมอยู่ ยก่อง อวด โอ้อวด.	วิ+กตฺถ ชาติ.	
วิกปฺปิยนุต	คิดอยู่ ตำริ ฯลฯ	วิ+กปฺป+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
วิกสนุต	แย้มอยู่ บาน เบิกบาน แจ่มใส แจ่มขึ้น.	วิ+กสฺ ชาติ.	
วิกาเลนุต	เป็นไปแปลกไปอยู่ ขาดไป ผิดปกติ.	วิ+กสฺ+ณ	ปัจ.กัต.
วิกิรฺนุต	เคลื่อนกล่นอยู่ กระจายกระจาย เรี่ยราย ดาษดา.	วิ+กิริ ชาติ	ทิมะตันชาติ.
วิกฺกมนุต	ก้าวล่วงอยู่ ก้าวล่วงไป แข็งขันยิ่ง กล้าหาณ.	วิ+กมฺ	
วิกฺกิณฺนุต วิกฺกิณฺนุต	ขายอยู่ ค้าขาย.	วิ+กั+นา	ปัจ. แปลงเป็น ณา ช้อน ก. กิริยาตัน รัสสะ.
วิกฺกียนุต วิกฺกียนุต	ขายอยู่ ค้าขาย.	วิ+กั+ย	ปัจ.กัม.อิ อี้ อาคมหน้า ย.

วิภขมนฺต	เห็ยวรั้งอยู่ ช่มไว้.	วิ+ขภิ ชาติ.	
วิภขิปนฺต	พราไปอยู่ พุ่งไป พุ่งช่าน ชัดไป ส่ายไป ชักส่าย.	วิ+ขิป ชาติ	ซ้อน ภ.
วิคจฺจนฺต วิคคจฺจนฺต	ไปปราศอยู่ ปราศไป พ้นไป หมด ไป ไม่มี.	วิ+คม ชาติ	แปลงเป็น คจฺจ กิริยาหลัง ซ้อน ค.
วิมาเตนฺต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด ทำร้าย ทำลาย เบียดเบียน ฆ่า ตี ประหาร.	วิ+หนุ+เอ	ปัจ.แปลง หนุ เป็น มาต.
วิจรนฺต	เที่ยวไปอยู่ ท่องเที่ยวไป.	วิ+จร ชาติ.	
วิจาเรนฺต	เที่ยวไปอยู่ ท่องเที่ยวไป ใคร่ครวณ ตรวจตรา พิจารณา ให้ เที่ยวไปอยู่ ฯลฯ	วิ+จร+ณ	ปัจ.กัต. เหตุกัต.
วิจิกิจฺจนฺต	สงสัยอยู่ ลัลเล ไม่แน่ใจ.	วิ+กิตฺ+ณ	ปัจ.ท่วภาวะ ก็ แปลงเป็น จิ แปลง ตฺ เป็น จ.
วิจิตฺเตนฺต วิจิตฺตยนฺต	ตระการอยู่ งาม งดงาม สวย สวยงาม.	วิ+จิตฺต+ณ	ณย ปัจ.
วิจิเนนฺต วิจินฺตยนฺต	ตระการอยู่ ฯลฯ	วิ+จินฺต+ณ	ณย ปัจ.
วิจินฺต	คั่นอยู่ คั่นคว่ำ ตรวจตรา ไต่ ร่สวน สอบสวน เลือกพ้น เลือก พ้น เลือกเก็บ รวบรวม สะสม สั่งสม ก่อ สร้าง ก่อสร้าง.	วิ+จิ นา	ปัจ.
วิจฺจนฺเตนฺต วิ จฺจนฺตยนฺต	ปนอยู่ แหลก แหลกละเอียด.	วิ+จฺจนฺต+ณ	ณย ปัจ.
วิจฺจนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	วิจฺจ ชาติ.	

วิจฺจนุต วิจฺจนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	วิจฺจ+ณ	ณย บัจ.
วิชฺฌานุต	สาถอยู่ หายยุง.	วิ+ชฺฌ+เอ	บัจ.
วิชฺฌานุต วิชฺฌานุต	หาอยู่ หาหนอน.	วิ+ชฌ ชมิ ชาติ.	
วิชฺหนุต	สละอยู่ ละ วาง ปล่อย.	วิ+หา ชาติ	เทวภาวะ หา รัสสะ เป็น ห แล้วแปลงเป็น ช.
วิชานุต	รู้แจ้งอยู่ รู้กระจ่าง รู้ชัด.	วิ+ณา+นา	บัจ.แปลง ณา เป็น ชา.
วิชายนุต	คลอตอยู่ ออก ออกลูก.	วิ+ชน+ย	บัจ.กัต.
วิชิคฺสีนุต วิชิคฺสีนุต	ปราถนาเพื่ออันนำไปอยู่ ประรภ นาเพื่อจะนำไป ประรณานาจะนำไป.	วิ+หฺร+ส	บัจ.แปลง หฺร เป็น คี คี ทัว ภาวะ คี แปลงเป็น ชี รัสสะ อิ เป็น อิ.
วิชิคฺสีนุต วิชิคฺสีนุต	ประรณนาเพื่ออันชนะอยู่ ฯลฯ.	วิ+ชิ+ส	บัจ.เทวภาวะ ชิ แปลง ชิ ตัว ชาติ เป็นคิ คี.
วิเชนุต วิชยนุต	ชนะอยู่ มีชัย ครอบงำ.	วิ+ชิ ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ กิริยาหลัง เอา เอ เป็น อย.
วิเชสฺสนุต	จกฺรู้แจ้งอยู่.	วิ+ณา+สฺส	ปัต.ลงในอรรถวิส.แปลง ณา เป็น ชา แปลง อา เป็น อิ อิ เป็น เอ.
วิชฺชวณุต	เรวฺย้อยู่ เล่นไปยั้ง.	วิ+ชฺ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.ซ้อน ช.
วิโชตนุต วิช โชตนุต	รุ่งเรืองย้อยู่ โพล่งยั้ง สว่างยั้ง โชติช่วง ส่องสว่าง.	วิ+ชฺต	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ กิริยาหลัง ซ้อน ช.
วิชฺฌณุต	เจาะอยู่ แทะ เสียตแทง ไช ยิง ขวิด ผ่า.	วิธฺ+ย	บัจ.กัต.แปลง ย เป็น ชฺฌ.
วิชฺฌายณุต	ดับอยู่ สูญ สูญสิ้นไป.	วิ+ฌ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย ซ้อน ช.
วิญฺญายณุต	รู้ได้้อยู่ รู้แจ้ง รู้ยั้ง รู้ชัด.	วิ+ญา+ย	บัจ.กัม.ซ้อน ญ.

วิตกฺเกนฺต วิตกฺกยณฺต	ตรียอยู่ ตรีก ตรีกตรอง ตริตรอง ดำริ คิด.	วิ+ตกฺ+เณ	ณย ปัจ.
วितฺรณฺต	ข้ามอยู่ ข้ามพ้น ข้ามล่อง.	วิ+ตร ฐาตุ.	
วิตาเนนฺต วิ ตานยนฺต	แผ่ไปอยู่ ขยายไป แพร่หลาย กว้างขวาง.	วิ+ตณฺ+เณ	ณย ปัจ.
วิตินาเมนฺต	ให้น้อมล่องไปวิเศษอยู่ ให้น้อมล่อง ไป.	วิ+อติ+นมุ+เณ	ปัจ.เหตุ.
วิตฺทณฺต	ทำอันตรายอยู่ ทิ่มแทง รบกวณ.	วิ+ตฺท ฐาตุ.	
วิตโนนฺต วิตฺต โนนฺต	แผ่ไปอยู่ ฯลฯ	วิ+ตณฺ+โอ	ปัจ.กิริยาหลัง ช้อน ต.
วิทณฺต	รู้้อยู่ ทราบ เข้าใจ รู้จริง รู้แจ้ง.	วิท ฐาตุ.	
วิทฺธัสนฺต วิทฺธัสนฺต	ยื้อแย่งอยู่ กำจัด ขจัด ทำลาย.	วิ+ธฺส ฐฺส+อ เอ	ปัจ.ช้อน ท.
วिरณฺต เวรณฺต	เปียดเบียนอยู่ เจาะ แทะ ไช.	วิธ ฐาตุ.	
วิเชนฺต วิชยนฺต	ไหวอยู่ หวั่นไหว สั่น.	วิธ+เณ	ณย ปัจ.
วินนฺต	เปียดเบียนอยู่ เกี้ยว ร้อย ร้อยรัด ทอ เย็บ.	วิ ฐาตุ	นา ปัจ.
วินมณฺต	นอบน้อมอยู่ นบนอบ.	วิ+นมุ นมุ ฐาตุ.	
วินยนฺต	กำจัดอยู่ ทำลาย (โทษ) ชี้แจง แนะนำ ฝึกหัด.	วินนย นิ ฐาตุ	ถ้ำตั้ง นิ ฐาตุ พึง วิจารณ์ อี เป็น เอ แปลง เอ เป็น อย.
วินายณฺต	รู้้อยู่ รู้แจ้ง.	วิ+ณา+นา	ปัจ.แปลง ณา เป็น นา แปลง นา ปัจ. เป็น ย รูปฯ ๕๐๑.
วินฺทณฺต	ได้อยู่ ประสบ พบ ปลื้มใจ เบิก บานใจ เป็นส่วน เป็นตอน.	วิทฺธิ ฐาตุ.	
วินสฺสนฺต	ฉิบหายอยู่ หายสูญ พินาศ.	วิ+นสฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ส.

วินิจฉินนุต	ใคร่ครวณอยู่ ไตร่ตรอง วินิจฉัย.	วิ+นิ+ฉิ+นา	ปัจ. ช้อน จ.
วินิจฉียนนุต วินิจ ฉียนนุต	ใคร่ครวณอยู่ ฯลฯ.	วิ+นิ+ฉิ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
วินิปาเตนุต	ตกไปโดยไม่เหลืออยู่ ให้ตกไปโดยไม่เหลืออยู่ ฆ่า ให้ฆ่า ตาย ให้ตาย ทำลาย ให้ทำลาย.	วิ+นิ+ปตฺ+ณ	ปัจ.กัต.เหตุกัต.
วินิพพฐนุต	เป็นไทอยู่ เป็นอิสระ.	วิ+นิ+พพฐ ฐาตุ.	
วินิพฺพเวจนุต วินิ เวจนุต	ผ่อนคลายอยู่ คลี่คลาย.	วิ+นิ+เวจฺ ฐาตุ	กิริยาต้น แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
วินิวิชฺฌนุต	รู้รุดอยู่.	วิ+นิ+วิจฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง รฺย เป็น ชฺฌ.
วิเนนุต	ชี้แจง แนะนำ ชักนำ ฝึกหัด สั่งสอน กำจัด ทำลาย.	วิ+นิ หรือ ณี ฐาตุ	เอา อิ หรือ อี เป็น เอ.
วิโนเทนุต	บรรเทาอยู่.	วิ+นฺ+เท+เอ	ปัจ.พฤทธิ ฺอุ เป็น โอ.
วิปจนุต	ให้ผลอยู่ ออกผล.	วิ+ปจฺ ฐาตุ.	
วิปจฺจนุต	ให้ผลอยู่ ออกผล เผาผลาญ.	วิ+ปจฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง จฺย เป็น จฺจ.
วิปชฺชนุต	ฉิบหายอยู่ วิบัติ.	วิ+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
วิปาเจนุต	กล่าวโทษอยู่ ตีเตียน โพนทะนา.	วิ+ปจฺ+เอ	ปัจ.ทิมะ.
หน้า ๑๑๑			
วิปสฺสนุต	เห็นอยู่ เห็นแจ้ง.	วิ+ทิสฺ ฐาตุ	แปลงเป็น ทสฺส.
วิปริณมฺมุต	น้อมไปผิดอยู่ วิปริต แปรปรวน ปรวนแปร.	วิ+ปริ+ณมฺ ฐาตุ.	
วิปริยายนุต	แปรปรวนอยู่ ปรวนแปร เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา.	วิ+ปริ+อยฺ+อ	ปัจ.ยฺ อาคม.
วิปกโรนุต วิป ปกโรนุต	ข่มขืนอยู่.	วิ+ป+กรฺ+โอ	ปัจ. กิริยาหลังช้อน ป.

วิปฺปกิจฺยณฺต วิปฺปกิจฺยณฺต	แยกกันอยู่ แยกกันไป เกลี่ย หว่าน เรี่ยราย กระจายกระจาย.	วิ+ป+กิจฺ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
วิปฺปชฺชนฺต	ละขาดอยู่ ละเว้น เว้นขาด.	วิ+ป+หา ชาติ	เทวภาวะ หา รััสสะ แปลง ห เป็น ช ช้อน ป.
วิปฺปญฺปชฺชนฺต	ปฏิบัติผิตอยู่.	วิ+ปฺญิ+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ช.
วิปฺปปลฺลณฺต	กระจายกระจายอยู่ พลัดพราก แยกกัน.	วิ+ป+ยุชฺ+เอ	ปัจ.ช้อน ป. พฤทธิ.
วิปฺปปลปนฺต	คร่ำครวณอยู่ บ่นเพ้อ พร่ำเพ้อ รำพัน.	วิ+ป+วสฺ ชาติ	ช้อน ป.
วิปฺปวสฺณณฺต	อยู่ปราศอยู่ หลีกไป พ้นไป (จาก ที่เดิม).	วิ+ป+วสฺ ชาติ	ช้อน ป.
วิปฺปสฺสีทณฺต	กระจายใสอยู่ แจ่มใส ผ่องแผ้ว ผ่องใส ใสสว่าง.	วิ+ป+สีทฺ ชาติ	ทิมะตัน ชาติ ช้อน ป.
วิพาธณฺต	กำจัดอยู่ ขัด เปียดเปียน รบกวน.	วิ+พาธฺ ชาติ.	
วิพฺพชฺฌณฺต	รู้แจ้งอยู่ รู้ชัด.	วิ+พฺพชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ชฺฌ.
วิพฺพภณฺต	หันกลับอยู่ หมุนกลับ หมุนไปผิต คายน (ปล่อยจากภาวะเดิม) ลึก (ลาจากเพศสมณะ) ลาลึกขา.	วิ+ภณฺ ชาติ.	ช้อน พ.
วิภชฺชนฺต	แยกอยู่ จำแนก แบ่ง ให้ปัน แยก แยกออก .	วิ+ภชฺ ชาติ.	
หน้า ๑๑๒			
วิภณฺชณฺต	แจกอยู่ ฯลฯ แยกออก.	วิ+ภณฺชฺ ชาติ.	
วิภวณฺต	เป็นยิ่งอยู่ เป็นแจ้ง ปกครอง เสวย.	วิ+ภวฺ ชาติ	แปลง อุ เป็น อว.
วิภูเสณฺต วิภูสยณฺต	ตกแต่งอยู่ ตบแต่ง ประดับ.	วิ+ภูส+ณ	ณย ปัจ.

วิมฺสนฺต วิมฺสนฺต	ตริตรองอยู่ ทดลอง พิจารณา สอบสวน.	มานุ ชาติ	ส ปัจ. ทัวภาวะ มา รัสสะ แปลง มํ รูปฯ ๕๑๗.
วิมฺหยนฺต	ยืมแถมอยู่ หัวเราะ หัวเราะร่าเริง สรวล.	วิ+มฺหิ+ย	ปัจ.กัต.
วิมานนฺต วิมานยนฺต	ดูถูกอยู่ ดูหมิ่น ดูแคลน เหยียด หยาม หมิ่นประมาท	วิ+มานุ+ณ	ณย ปัจ.
วิมฺจุจนฺต	พั่นอยู่ พั่นวิเศษ หลุดพั่น พั่น ทุกข์.	วิ+มฺจุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น จ.
วิมฺลูจนฺต	ขัดสืออยู่ ถู ถูตัว.	วิ+มฺลู ชาติ.	
วิมฺยุหนฺต	เคลื่อนคลาดอยู่ คลาดเคลื่อน หลงไหล.	วิ+มฺยุ+ย	ปัจ.กัต.แปร ย ไว้ หน้า หุ.
วิโมกฺขนฺต	พั่นอยู่ พั่นวิเศษ หลุด หลุดพั่น.	วิ+โมกฺข ชาติ	
วิยฺยหนฺต	เขี่ยอยู่ คຸ້ຍ แหวก.	วิ+อฺย ชาติ	ยฺ อาคม.
วิโยเชนฺต	จากไปอยู่ ออกไป ออกพ้นไป.	วิ+ยฺช+เอ	ปัจ.พฤทธิ.
วิยฺยนฺต	ทออยู่ เย็บ ร้อยรัด.	วา ชาติ	ย ปัจ.กัม แปลง อา เป็น อิ ซ้อน ย.
วิรฺชฺชนฺต	ย้อมปราศอยู่ หน่าย คลาย กำหนด หมดกำหนด.	วิ+รฺชฺ รณฺช+ย	ปัจ.กัต.ถ้าตั้ง รณฺชฺ พึงแปลง ณ เป็นนิคคหิตแล้วลบ เหลือเป็น รฺชฺ แปลง ชฺย เป็น ชฺช.
วิรฺชฺณนฺต	ผิดอยู่ประทุษร้าย ทำร้าย เปียดเปียน.	วิ+รฺชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ชฺณ.
วิรฺมนฺต	งดอยู่ เว้น งดเว้น ละเว้น.	วิ+รฺม ชาติ.	
วิรวนฺต	เปล่งเสียงอยู่ ร้อง ร้องดัง ตะโกน.	วิ+รฺ ชาติ	แปลง อฺ เป็น อว.
วิรฺชฺณนฺต	โกรธอยู่ โกรธเคือง ยินร้าย ไม่ พอใจ ไม่ชอบใจ กำจัด ขจัด ขั ไล่ เปียดเปียน ปิด ปิดล้อม ขัดขวาง ห้าม ห้ามปราม.	วิ+รฺชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย ป็น ชฺณ.

วิรุหนุต วิรุหนุต วิรุพหนุต	งอกงามอยู่ เจริญ.	วิ+รุห+อ	ปัจ.กิริยาสองที่มะ ต้น ชาติ กิริยาสาม แปลง ห เป็น พห.
วิเรจนุต	ถ่ายอยู่ ระบาย.	วิ+ริจุ ชาติ	เอ ปัจ.หมวด ฎ ชาติ หรือ เณ ปัจ.หมวด จุฑ ชาติ.
วิโรจนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง สุกใส แจ่มใส ผ่องใส ชอบใจ พอใจ ไพโรจน์.	วิ+รุจ ชาติ.	
วิลปนุต	เพ้ออยู่ บ่นเพ้อ คร่ำครวณ ร้อง ร่ำรำพัน.	วิ+ลป ชาติ.	
วิลมพนุต	ห่นวงไว้ ยึดห่นวง ยึดยาด ชักช้า ล่า ห้อยย้อย ห้อยลงมา.	วิ+ลพ ลมพ ชาติ.	
วิลสนุต	กรีดกรายอยู่ เยื้องกราย งาม สวย สวยงาม เปล่งปลั่ง ผุดผ่อง น่ารัก.	วิ+ลส ชาติ.	
วิลापยนุต	ให้ย้อยย้อยอยู่ ให้ยับเยิน ให้ปนเปื้อน ให้ละลาย.	วิลิ+ณापย ปัจ.	
วิลิปนุต	ชืดอยู่ เปียน ขุด ครุด.	วิ+लि ชาติ.	
วิลินนุต วิลีนนุต	อันตรายอยู่ ลั่น เสื่อม หนีหาย พินาศ ย่อยไป ย่อยยับ.	วิ+लि ली+ना	ปัจ.
วิลิมปนุต	ฉาบอยู่ ทา ฉาบทา โบก ไล่ ลูบ ไล่.	วิ+लि ชาติ	นิคคหิตอาคม.
วิลียนนุต วิลียนนุต	ปนปื้ออยู่ ย่อยยับ ละลาย สลาย.	วิลิ+ย	ปัจ.กัต. กิริยาหลัง ที่มะ.
วิลุมปนุต	ยั้มแย่งอยู่ ปล้น ชิง ริบ.	วิ+ลุป ชาติ	นิคคหิตอาคม.
วิเลปนุต	เกลาอยู่ ขัดเกลา(ทำสิ่งทีขรุขระ ให้สะอาด).	วิ+लि ชาติ.	
วิเลปียนนุต	ฉาบอยู่ ฯลฯไล่.	วิ+लि ชาติ+ย	ปัจ.กัม.วิการ อิ เป็น เอ อิ อาคม.

วิโลเกนุต	เลือกสรรอยู่ เลือกเฟ้น ตรวจตรา ดูแล.	วิ+โลก+เอ	ปัจ.
วิวชฺชนุต	บําราศอยู่ ปราศไป ปราศจากไป หายไป.	วิ+วชฺ ชาติ	ซ้อน ช.
วิวชฺเชนุต วิวชฺ ชยนุต	งดเว้นอยู่ ละขาด ละเว้น เว้นขาด.	วิ+วชฺ+ณ	ณย ปัจ.
วิวิญฺญุต	อ้าอยู่(เปิด) เปิด แยกออก แเบะ ออก.	วิ+วญฺ ชาติ	
วิวทฺชนุต	แก่งแย่งอยู่ เอารัดเอาเปรียบกัน ไม่ปองดองกัน เถียง เถียงกัน ทะเลาะ ทะเลาะกัน โต้เถียง โต้เถียงกัน วิวาท.	วิ+วทฺ ชาติ.	
วิวรฺชนุต	เปิดอยู่ เผย เปิดเผย ไม่ปิดบัง ไข ไขออก เผยแพร่.	วิ+วรฺ ชาติ.	
วิวิจฺชนุต วิ วิจฺชนุต	ส่งต่ออยู่ เสิบ โดดเดี่ยว แยก ออก ปลีกออก วังเวง.	วิ+วิจฺ ชาติ	กิริยาหลัง ย ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น จ.
วิเวจฺชนุต วิเวจฺยณุต	คลี่ออกอยู่ ขยายออก แผ่กว้าง.	วิ+เวจฺ+ณ	ณย ปัจ.
วิสฺชนุต	เข้าไปอยู่ แผ่ แผ่ไป ชาน ชาย ชาน.	วิสฺ ชาติ.	
วิสฺชฺชนุต วิสฺสชฺชนุต	สละอยู่ ให้ ชี้แจง ตอบ กล่าวแก้ ปล่อยวาง ขว้าง.	วิ+สชฺ ชาติ	ซ้อน ช. กิริยาหลังซ้อน สฺ อีก ด้วย.
วิสฺสนฺชนุต	จากกันอยู่ พราก แยก แยกกัน.	วิสฺ ชาติ	นา ปัจ.
วิสฺมณฺชนุต	สงบระงับอยู่ สงบเจียบ พัก (จากความวุ่นวาย)	วิ+สมฺ ชาติ.	
วิสฺสวาเทนฺชนุต	กล่าวให้คลาดเคลื่อนอยู่.	วิ+สฺ+วทฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.

วิสีทนต์	จมลงอยู่ ยุบลง หายลง.	วิ+สีทฺ ชาติ	ทีมะตัน ชาติ
วิสุขณฺต	สะอาดอยู่ หมดจต บริสุทธิ ผุด ผ่อง สุกใส.	วิ+สุขฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง รุย เป็น ขุณ.
วิเสเสนฺต วิเสสยฺนฺต	แปลอยู่ วิเศษ ประเสริฐ.	วิ+สีสุ+ณ	ณย ปัจ.
วิโสเชนฺต	ให้สะอาดอยู่ ฯลฯ ให้สุกใส.	วิ+สุขฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.พฤทธิ.
วิโสเสนฺต	ให้ขุบผอมอยู่ ให้เหือดแห้ง ให้ เหี่ยวแห้ง ให้แห้งผาก.	วิ+สุสุ+ณ	ปัจ.เหตุ พฤทธิ.
วิสุสมนฺต	พักอยู่ ยับยั้ง หยุดไว้ ชะงักไว้.	วิ+สม ชาติ	ซ้อน สุ.
วิสุสมฺภานฺต	คั่นเคยอยู่ ขอบพอ รักใคร่กัน สนิท ไว้ใจ.	วิ+สมภ ชาติ.	
วิหณฺณนฺต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เตือดร้อน เปียดเปียน กระทบ ตี ฆ่า ประหาร.	วิ+หนฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง นุย เป็น ญณ.
วิหรนฺต	อยู่อยู่ อาศัยอยู่ ยับยั้ง หยุดอยู่ พักอยู่.	วิ+หฺร ชาติ	
วิหียนฺต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียดเปียน ฯลฯ.	วิ+หนฺ+ย	ปัจ.กัต.ลบ นุ แปลง อ ที่ ห เป็น อี เวสฯ ๓๔๐ อิกนัย หนึ่งลง ย ปัจ.กัม.อี อาคม.
วิเหเจนฺต วิเหจยฺนฺต	กตชื้ออยู่ ข่มเหง ก้ำจัด เปียดเปียน รบกวน.	วิ+เหจุ+เอ	ปัจ.กิริยาหลัง แปลง เอ เป็น อย.
วิเหจียนฺต	กตชื้ออยู่ ฯลฯ.	วิ+เหจุ+ย	ปัจ.กัม.อี อาคม หน้า ย.
วีชนฺต	พัดอยู่ โบก กระพือ ปัดไป.	วีช ชาติ.	
วีณายนฺต	เล่นพิณอยู่ ดีดพิน.	วีณา ศัพท์	อาย ปัจ.
วิติกฺกมฺนฺต	ก้ำวล่วงอยู่ ละเมิด ล่วงละเมิด ล่วงเกิน ฝ่าฝืน.	วิ+อติ+กมฺ กมฺ ชาติ	ทีมะวิ ลบ อ หน้า ตี ซ้อน ก.

วีนามะนุต	ใ้ห้ห้อมไปล่งวิเศษอยู่.	วิ+อติ+นมุ นมุ+ณ	ปัจ.เหตุ.
วีนปตนะต	ตกล่งไปอยู่.	วิ+อติ+ปต ฐาตุ.	
วีนวตตนะต	เป็นไปล่งวิเศษอยู่ เป็นไปล่ง ฯลฯ.	วิ+อติ+วตต ฐาตุ.	
วีนมสนุต	ตริตรองอยู่ ตรีกตรอง ไตร่ตรอง ใคร่ครวณ คิด ทบทวน ทดลอง สอบสวน พิจารณา.	มาน ฐาตุ	ส ปัจ.ท่วภาวะ มา รัสสะ แผลง ม เป็น ว เอา อ ที่ ว เป็น อี แผลง มาน เป็น ม.
วียนุต	ถักอยู่ ทอ กรอ ม้วน เย็บ.	วิ วิ+ย	ปัจ.กัม.อี อาคม.
วีเรนุต วีรยนุต	ไม่ครั้นคร้ามอยู่ กล้า หาม กล้า หาญ.	วีรุ+ณ	ณย ปัจ.

ว

วจุจนุต	กล่าวอยู่ บอก พูด เรียก.	วจุ+ย	ปัจ.กัม.แผลง จุย เป็น จุจ ว เป็น วุ อีกนัยหนึ่งลง ณย ปัจ. กัต.ลบ ณ แผลง จุย เป็น จุ.
วจุจนุต	เชื่อนอยู่ เชือด ตัด ทอน แบ่ง โกน แหะ ควัก.	วจุ ฐาตุ	แผลง ว เป็น วุ หรือ แผลง อ ที่ เป็น อุ.
วจฺจหนุต	ลุกอยู่ ลุกขึ้น ตั้งขึ้น.	วิ+อุ+จา ฐาตุ	แผลงเป็น จห ลบ อี ที่ วิ บวก อุ ช้อน ฎ.
วจฺณนุต	ร้อยอยู่ สอด (ด้วยด้าย)ระวัง ป้องกัน.	วุ+ณ	ปัจ. คงไว้.
วุยฺหนุต	นำไปอยู่ พัดไป.	วหุ+ย	ปัจ.กัม.แผลง ว เป็น วุ แปร ย ไว้หน้า.
วุลฺหนุต วุฬฺหนุต	นำไปอยู่ พัดไป.	วหุ+ย	ปัจ.กัม.แผลง ว.เป็น วุ แปร ย ไว้หน้า ห เป็น อุยฺหนุต แผลง ย เป็น ลุ กิริยาหลัง แผลง ลุ เป็น พุ.

วุฒฺสนฺต	เมื่ออยู่ อาศัยอยู่.	วสุ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ย เป็น ส ว เป็น จ.
วุปฺสมนฺต วุปฺสมฺมนฺต	เข้าไปสงบอยู่ ระวัง เข้าไประวัง เข้าไประวังพิเศษ.	อุป+สมฺ ชาติ.	ทีฆะ อุ เป็น อุ ว อคม คำ แปลหลังตั้ง วิ+อุป+สมฺ ชาติ กิริยาหลัง ม .
วุปฺสมฺมนฺต	เข้าไปสงบอยู่ ฯลฯ.	วิ+อุป+สมฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ย เป็น ม.
เวกฺขนฺต	ใคร่ครวญอยู่ ตรวจตรา ตริตrong ตรีกตรong ไตร่สวน สอบสวน พิ จรณา.	วิเวกฺข ชาติ.	
เวกฺขนฺต	เห็นชัดอยู่ เห็นแจ้ง.	วิ+อิกฺข ชาติ.	
เวจฺจนฺต	ให้อยู่ บริจาค สละ.	เวสุ+จ	ปัจ.แปลง สฺ เป็น จ.
เวชนฺต	หวาดอยู่ หวั่น หวาดหวั่น หวาดเสียว สะดุ้ง กลัว หวาดกลัว ไหว สั่น สั่นไหว.	วิซี ชาติ	vikar อิ เป็น เอ.
เวณฺณต	ออกเสียงอยู่ ร้อง กล่าว.	วิญ ชาติ	vikar อิ เป็น เอ.
เวจนฺต เวณฺจฺนต	พั่นอยู่ ผูก โปก.	เวจุ ชาติ	กิริยาหลัง ช้อน ญ.
เวเจนฺต เวจฺยนฺต	พั่นอยู่ ฯลฯ.	เวจุ+ณ	ณย ปัจ.
เวณฺนต	รู้้อยู่ คิด ดำริ ใคร่ครวญ แลดู ฟัง.	เวณฺ ชาติ.	
เวตนฺต	ไหลไปอยู่ เลื่อนไป เป็นไป.	เวติ ชาติ.	
เวถนฺต	ขอย้อยู่ ขอร้อง วิงวอน.	วิถ ชาติ	vikar อิ เป็น เอ.
เวทยนฺต เว ทาเปนฺต	ให้รู้้อยู่ ฯลฯ.	วิทฺ+ณย	ณาเป ปัจ.เหตุ.
เวทาเปนฺต	รู้้อยู่ ฯลฯ.	วิทฺ+อาปี	ปัจ.โมคฯ ขาทิกัณห์ ๑๓.

เวเทนุต เวทยนุต	ได้อยู่ เสวย รู้ รู้สึก (อารมณ์).	วิท+ณ	ณย บ้าง.
เวเทนุต เวทยนุต	จงใจอยู่ รู้ชัด กล่าว พุด อยู่อาศัย.	วิท+ณ	ณย บ้าง.
เวธนุต	กำจัด ขจัด เปียดยเปียน ฯลฯ เจาะ แทะ ไช ทะลุ.	วิธฺ ชาติ.	
เวเชนุต เวรยนุต	ไหวอยู่ ห้วนไหว สั่น สั่นไหว.	วิธ+ณ	ณย บ้าง.
เวปนุต	ไหวอยู่ ฯลฯ สั่นไหว.	เวप् ชาติ.	
เวรายนุต	ทำเวรอยู่ ผูกเวร ประพฤติเป็น เวร .	เวร ศัพท์	อาย บ้าง.
เวลนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	เวลฺ เวลฺ ชาติ.	
เวเลนุต เวลยนุต	บอกกาลอยู่ บอกเวลา กำหนด.	เวลฺ+ณ	ณย บ้าง.
เวลฺลนุต	รวบรวมอยู่ รวบรวม.	เวลฺล ชาติ.	
เวสนุต	รดอยู่ ราด ประพรม โปรย สรง (อาบน้ำ).	วิส ชาติ.	
เวสฺเณนุต	ไม่เอื้อเฟื้อ ไม่อดหนุน ไม่เจือจาน ไม่แสดง น้ำใจดี (ดี) ไม่เอาใจใส่ ไม่ใส่ใจ ไม่ตั้งใจ .	วิสฺณ ชาติ.	
วฺहनุต วฺหายนุต	ออกเสียงอยู่ เรียก ร้องเรียก หยิ่ง แข่งดี ประหาร	วฺห ชาติ	กิริยาหลัง แปลง เอ เป็น อาย.
เวहनุต	ทำสมาธิอยู่ เพียรพยายาม หมั่น ขยัน.	เวหฺ ชาติ	
โวกิรินุต	เกลื่อนกล่นอยู่ คละกัน ระคน ระคนกัน เจือกัน ปนกัน.	วิ+อว+กิริ ชาติ	ลบ อิ ที่ วิ เหลือเป็น วฺ แปลง อว เป็น โอ วฺ+โอ เป็น โว.

สกุเกนุต สกุยนุต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	สกุ+ณ	ณย ปัจ.
สกุโกนุต	อาจอยู่ ฯลฯ.	สกุ+โอ	ปัจ.แปลงที่สุด ชาติ เป็น กุ.
สมุณนุต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียดเบียน ฯลฯ.	สมุ ชาติ	อุณาปัจ.
สงฺกนุต	สงสยอยู่ ลังเล ไม่แนใจ.	สกิ ชาติ.	
สํกมุเปนุต สงฺกมุเปนุต	วันไหวอยู่ สันสะเทือน โอนเอน ครั่นคร้าม.	สํ+กมุ+เอ	ปัจ.
สงฺกสายนุต	นั่งอยู่ .	สงฺกเส ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
สํกปฺปนุต สงฺกปฺปนุต	ตรอยู่ ดำริ คิด นึก ดำริพร้อม.	สํ+กปฺ+ ชาติ.	
สํกริยนุต สํ กริยนุต	ปรุงอยู่ ปรุงขึ้น แต่ง แต่งขึ้น ปรุงแต่.	สํ+กร+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
สํกโรยนุต สงฺกโรนุต	คละกันอยู่ ปะปน คาบเกี่ยว.	สํ+กร+โอ	ปัจ.
สํกิรนุต สงฺกิรนุต	แออัดอยู่ ยัดเยียด เปียดเสียด เกลื่อนกล่น เจือปน ระคน แผ่ ออก ขยายออก กระจายออก แพร่หลาย.	สํ+กิร ชาติ.	
สํกฺจนุต สงฺกฺจนุต	หดเข้าอยู่ สั้นเข้า หดเข้า ทื่อแท้ หุงต้ม โกงงอ ถอยกลับ ถอย หลัง ชิดเขียน.	สํ+กฺ+ ชาติ.	
สํเกตนุต สงฺ เกตนุต	กำหนดอยู่ กำหนดไว้ หมายถึง หมายรู้	สํ+กิตฺ ชาติ.	
สํขริยนุต สงฺขริยนุต	ปรุงแต่งอยู่ ซ่อมแซม.	สํ+กร+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.แปลง กรฺ เป็น ขรฺ.

สขิปนุต สงขิปนุต	สั่นเข้า หดเข้า หดหู่ ย่อ.	ส+ขิป ชาติ.	
สขิปียนุต สงขิปียนุต	ย่ออยู่.	ส+ขิป+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
สขุพฺภานุต สงขุพฺภานุต	กำเริบอยู่ กำเริบขึ้น ปั่นป่วน ห้วนไหว สั่นสะเทือน โอนเอน.	ส+ขุภ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ภย เป็น พภ.
สโฆภานุต สง. โฆภานุต	กำเริบอยู่ ฯลฯ โอนเอน.	ส+ขุภ ชาติ	พฤทธิ.
สคฺคณฺหนุต	อุดหนุนอยู่ จุนเจือ ช่วยเหลือ เกื้อกูล รวบรวม สงเคราะห์.	ส+คห+ณหา	ปัจ.ลบ หุ.
สคฺคยฺหนุต สงคฺคยฺหนุต	อุดหนุนอยู่ ฯลฯ สงเคราะห์ ย่อ ย่อเข้า.	ส+คห+ย	ปัจ.ภาว.แปร ย ไวหน้า ห.
สงฺคาเมนุต สงฺคามยนุต สํมุยฺหนุต	ต่อสู้กันอยู่ รบ รบกัน .	สงฺคาม+ณ	ณย ปัจ.
สงฺคายนุต	ร้องเพลงอยู่ ขับร้อง ขับกล่อม.	ส+เค ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
สงฺฆมฺรณุต สัมมฺรณุต	รวบรวมอยู่ สะสม สั่งสม.	ส+หฺร	แปลง ห เป็น ม.
สํมุยฺหนุต	หมกมุ่นอยู่ มัวเมา เมามัว ลุ่ม หลง.	ส+มุห+ย	ปัจ.กัต.
สยมนุต	สงวนอยู่ ถนอม รักษา ระวัง สำรวม.	ส+ยมุ ชาติ.	
สโยเชนุต	ประกอบอยู่ ผูกมัด ผูกมัด ร้อยรัด.	ส+ยฺช+เอ	ปัจ.
หน้า ๑๒๑			

สัณฺณต	พรรณาอยู่ กล่าวละเอียด พุด ละเอียด.	สั+ณฺณ ชาติ.	
สัวตฺตนฺต	เป็นไปพร้อมอยู่ เป็นไป.	สั+วตฺ วตฺต ชาติ	ถ้ำตั้ง วตฺ พิงซ้อน ต.
สัรวณฺต	สำรวมอยู่ ระวัง ระแวดระวัง ป้องกัน รักษา.	สั+วร ชาติ.	
สัวสนฺต	เมื่ออยู่รวม อยู่รวมกัน อยู่รวมกัน อยู่ด้วยกัน.	สั+วส ชาติ.	
สัวิขฺชนฺต	มีพร้อมอยู่ มี มีอยู่ เป็นอยู่.	ส+วิท+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ขฺย.
สัวิขฺชนฺต	สะดุ้งอยู่ หวาด หวาดกลัว สลด สลดใจ เศร้า เศร้าหมอง เศร้า เสียใจ.	สั+วิชิ+ย	ปัจ.กัต.ลบ อี ที่ ขิ เป็น ขฺ+ย เป็น ขฺย แปลงเป็น ขฺข.
สัวิทฺหนฺต	จัดแจงอยู่ เตรียมการ ประกอบ.	สั+วิ+ธา ชาติ	เทวภาวะ ธา รัสสะ เป็น ธ แปลง ธ เป็น ท รัสสะ อา ที่ ตัว ชาติ ได้รูปเป็น ธ แปลง เป็น ห หรือ สร้างโดย แปลง ธา เป็น ทห หรือตั้ง ทห ชาติ.
สัโวชนฺต	ให้สะดุ้งอยู่ ฯลฯ ให้เศร้าเสียใจ.	สั+วิชิ+ณ	ปัจ.เหตุกัต.
สัโวหรณฺต	แลกเปลี่ยนอยู่ ซื้อขาย.	สั+วิ+หฺร ชาติ	แปลง อี เป็น โอ.
สัสนฺต	ชมอยู่ ยกย่อง สรรเสริญ กำจัด ขจัด เปียดเปียน.	สั+ส ชาติ.	
สัสนฺต	กล่าวอยู่ พุด เจรจา.	สั+ส ชาติ.	
สัสนฺทณฺต สัสนฺ เทณฺต	ไหลไปพร้อมอยู่ ไหลไปด้วยกัน ไหลไปรวมกัน รวมกัน ระคนกัน คลุกเคล้า คลุกเคล้ากัน.	สั+สนฺท+อ	เอ ปัจ.
หน้า ๑๒๒			
สนฺทณฺต	ไหลอยู่ ไหลไป ไหลออก เล่น เล่นไป วังไป.	สนฺท ชาติ.	

สัสนุต	งนอนอยู่ สงสัย ลังเล ไม่แน่ใจ แคลงใจ เคลือบแคลง ระแวง.	ส+สิ ชาติ.	วิการ อิ เป็น เอ เอา เอ เป็น อย.
สัสรนุต	ท่องเที่ยวอยู่ ท่องเที่ยวไป เร่ร้อน วนเวียน เวียนว้าย.	ส+สร ชาติ.	
สัสิพพนุต	เย็บพร้อมอยู่ เย็บ ร้อยรัด รัดเรียง ผูกแน่น.	ส+สิว+ย	ปัจ.กัต.แปลง วุ เป็น พุ ย เป็น พ หรือแปลง วุย เป็น วุว วุว เป็น พพ.
สัสีทนุต	จมลงอยู่.	ส+สิท ชาติ.	ที่มะตัน ชาติ.
สัहनุต	ประชุมอยู่.	ส+हन ชาติ.	
สัหรนุต	นำไปด้วยดีอยู่ นำออกด้วยดี นำไปพร้อม ถือเอาพร้อม รวบรวม เก็บ ย่อ ถือเอาด้วยดี ถือเอาพร้อม ยึดไว้ ถือไว้ ยึดถือ.	ส+หฺร ชาติ.	
สัหฺรียนุต สั หฺรียนุต	นำไปด้วยดีอยู่ ฯลฯ ยึดถือ.	ส+หฺร+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
สัจฉิกโรนุต	ทำให้แจ้งอยู่ กระทำให้แจ้ง.	สัจฉิ+กร+โอ	ปัจ.
สขนุต	สละอยู่ ปล่อย วาง จัดแจง กอด รัด โปรย โรย เรี่ยราย.	สข ชาติ.	
สขฺขนุต	ติดอยู่ ขัด ข้อง ขัดข้อง.	สณฺข ชาติ	แปลง ณฺเป็นนคคหิต แล้วแปลง เป็น ขุ อีกนัยหนึ่ง ตั้ง สขฺ+ย ปัจ.กัม.แปลง ขุย เป็น ขุข.
สขฺขฺนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป ตระเตรียม จัดแจง นฤมิต สร้าง ทำ.	สขฺข ชาติ.	
สขฺขฺนุต สขฺขฺยนุต	กระเถิบอยู่ ตระเตรียม จัดแจง ไป ฯลฯ.	สขฺขฺ+ณ	ณฺย ปัจ.

สขุฌายนุต	กล่าวอยู่ ท่อง ท่องบ่น สารยาย.	สั+ฌ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
สญจินนุต	ก่อสร้างอยู่ สะสม สั่งสม.	สั+จิ+นา	ปัจ.
สญเจเตนุต สญ เจตยนุต	จงใจอยู่ ตั้งใจ.	สั+จิต+ณ	ณย ปัจ.
สญชนุต	ติดอยู่ ขัด ข้อง ขัดข้อง กอด รััด กอดรัด เคล้าคลึง เนรมิต สร้าง ทำ.	สญช ชาติ.	
สญชานนุต	จำได้อยู่.	สั+ฉา+นา	ปัจ.แปลง ฉา เป็น ชา นิคคหิต เป็น ณ.
สญชานียนุต สญชานียนุต	จำได้อยู่ หมายถึง.	สั+ฉา+นา	ปัจ.ย กัม.อี อี อาคม.
สญชายนุต	เกิดอยู่ เกิดพร้อม เกิดด้วยดี เกิด เอง.	สั+ชน+ย	ปัจ.กัต.แปลง ชน เป็น ชา.
สญฌายนุต	เพ่งด้วยดีอยู่ พิจารณาด้วยดี.	สั+ฌ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
สญณมนุต	เว้นพร้อมอยู่ เว้นด้วยดี สำรวม ระวัง สงวน.	สั+ยมฺ ชาติ	แปลง ย เป็น ณ นิคคหิตเป็น ณ รูปฯ ๔๖๐.
สญญเณนุต สญญยนุต	เปียดเปียนอยู่ สามารถ มีกำลัง ให้ อยู่ อาศัย.	สญญ+ณ	ณย ปัจ.
สจนุต	กำจัดอยู่ ขจัด เปียดเปียน เศร้า หมอง เปรอะเปื้อน น้อโง ล่อลวง โอ้อวด เลวทราม.	สจ ชาติ.	
สเจนุต สจยนุต	น้อโง ล่อลวง โอ้อวด เลวทราม ประพฤติเลวทราม.	สจ+ณ	ณย ปัจ.
สเจนุต สจยนุต	ปรุงอยู่ แต่ง ปรุงแต่ง ทำ กระทำ ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	สจ+ณ	ณย ปัจ.

สนนต	ให้อยู่ ให่ทาน ร้อง ร้องดัง.	สนฺ ชาติ.	
สณนต สณยนต	ให้อยู่ ให่ทาน สละ บริจาค.	สณฺ+ณ	ณย ปัจ.
สนฺจหนต	ตั้งอยู่ ดำรงอยู่ ตั้งอยู่ด้วยดี ตั้ง มั่น มั่นคง คงอยู่ ทรงไว้.	สํ+จา ชาติ	แปลง จา เป็น จห นิคคหิตเป็น ณฺ รูปฯ ๔๗๖ ว่า รัสสะ อา ที่ จ ลง หฺ อาคม.
หน้า ๑๒๔			
สนฺจนต	ตั้งอยู่ ฯลฯ ทรงไว้.	สํ+จา ชาติ.	
สนฺทนต	กํจัดอยู่ เปียดเปียน เสียดแทง ไม่สบาย เป็นไข้ เจ็บไข้ เจ็บปวด เจ็บป่วย.	สทฺ ชาติ.	
สนฺทนต	เป็นหม่ออยู่ เป็นพวก เป็นคง ชัด โยน เคลื่อนไหว.	สทฺ ชาติ.	
สตฺเตนต สตฺตยนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	สตฺตฺ+ณ	ณย ปัจ.
สณนต	หย่อนอยู่ ผ่อน คลาย ลดลง เบา อ่อน หลวม.	สณฺ ชาติ.	
สณนต สณยนต	ทรพลอยู่ ทรพล อ่อน เพลี้ย ผูก พัน มัด รัด จองจำ จำจง.	สณฺ+ณ	ณย ปัจ.
สทนต	ยินดีอยู่ ชอบใจ พอใจ เพลิน เพลิดเพลิน แผ่ ชาน ถือ ถือเอา ยึด ยึดถือ ไป ถึง เป็นไป จม ลง ตกต่ำ.	สทฺ ชาติ.	
สทฺทนต	เขี้ยวอยู่ สด เขี้ยวสด.	สทฺทฺ สทฺทฺ ชาติ.	
สทฺทนต	ออกเสียงนำเกลียด.	สทฺทฺ ชาติ.	

สททหนุต	ตั้งไว้โดยตืออยู่ ตั้งไว้โดยชอบ ดำรง ไว้โดยชอบ ทรงไว้โดยชอบ เชื้อ เชื้อโดยชอบ เคารพโดยชอบ นับ ถือโดยชอบ.	สั(สมฺมา)+ธา ชาติ.	
สททเณต สททยนุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว เปล่ง ร้อง เรียก.	สทท+เณ	ณย ปัจ.
สทททายนุต	ทำเสียงอยู่ เปล่งเสียง เรียก ร้อง เรียก.	สทท ศัพท์	อายุ ปัจ.
สธนุต	ออกเสียงนำเกลียดอยู่ ชุ่ม ชื่น เปียก.	สธ ชาติ.	
สธเณต สธยนุต	ร้อนเรงอยู่ ร่าเรง สนุกสนาน เพลิน ยินดี.	สธ+เณ	ณย ปัจ.
สนนุต	คบอยู่ สมาคม ออกเสียง ทำ เสียง เปล่งเสียง.	สน ชาติ.	
สโนนุต	ให้อยู่ สละ บริจาค ถวาย .	สน สน+โอ	ปัจ.
สนุต	มีอยู่ เป็นอยู่.	อส ชาติ.	ลบ ต้นชาติ.รูปฯ ๔๘๐.
สนุตขุเขนุต สนุตขุขยนุต	ข่มขู่อยู่ คุกคาม เปียดเบียน.	สั+ตขุข+เณ	ณย ปัจ.
สนุตปุปนุต	เร้าร้อนอยู่ แผลดเผา.	สั+ตปุ+ย	ปัจ.กัต แปลง ย เป็น ป.
สนุตสนุต	สะดุ้งพร้อมอยู่ หวาดสะดุ้ง หวาดเสียว สยดสยอง.	สั+ตส ชาติ.	
สนุตารนุต	ประพดติสงบอยู่ ประพดติระงับ ประพดติยบยั้ง.	สนุต	ศัพท์ อาร ปัจ.
สนุตเณต สนุตยนุต	สืบท่ออยู่ ต่อเนื่อง ติดต่อ แผ่ ขยาย กว้าง กว้างขวาง หนาแน่น มาก เต็ม.	สนุต+เณ	ณย ปัจ.
สนุตสุสนุต	ยินดีพร้อมอยู่ สันโดษ.	สั+ตสุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ส.
สนุตธรนุต	ลาดอยู่ ปู แผ่ออกไป.	สั+ธร ชาติ.	

สนฺถวนุต	ชมเชยอยู่ ยกย่อง สรรเสริญ คุ้นเคย สนิทสนม.	สํ+ถุ ชาติ	พฤทธิ์ อู เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
สนฺถณุต สนฺถยนุต	แต่งอยู่ เรียบเรียง ร้อยกรอง .	สนฺถ+ณ	ณย ปัจ.
สนฺทนุต	ไหลอยู่ ไหลออก ไหลไป หลังไหล เล่นไป วิ่งไป.	สนฺท ชาติ.	
สนฺทธนุต	ต่ออยู่ สัมต่อ เชื่อม.	สํ+ธา ชาติ	เทวภาวะ ธา รัสสะ แปลง ธ เป็น ท.
สนฺทสฺสเนต	เห็นแจ้งอยู่ เห็นแจ่มแจ้ง เห็นชัด.	สํ+ทิสฺ+เอ	ปัจ แปลง ทิสฺ เป็น ทสฺส ให้ เห็นแจ้งอยู่ ฯลฯ.ณ ปัจ.เหตุ.
สนฺธนุต	ตั้งไว้ด้วยดีอยู่ ดำรงอยู่ด้วยดี ทรง ไว้ด้วยดี ตั้งไว้พร้อม ฯลฯ เคารพ นับถือ ต่อ เชื่อม ติดต่อ.	สํ+ธา ชาติ.	
สนฺธาวนุต	เล่นไปด้วยดีอยู่ วิ่งไปด้วยดี เล่นไปพร้อม วิ่งไปพร้อม ท่องเที่ยวไป เจริญ สะอาด บริสุทธิ์.	สํ+ธาว ชาติ.	
สนฺธิยนุต สนฺธิยนุต	ติดอยู่ เชื่อม ติดต่อ สืบต่อ.	สํ+ธา+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
สนฺนยหนุต	ผูกสอดอยู่ สรวม(เกเราะ).	สํ+นหฺ+ย	ปัจ กัม แปรไว้หน้า ห.
สนฺนิปิปนุต	ตั้งไว้อยู่ วางไว้.	สํ+นิ+ปิ ชาติ.	
สนฺนิจินุต	รวบรวมอยู่ สะสม สั่งสม.	สํ+นิ+จิ+นา	ปัจ.
สนฺนิฏฺจนุต	ตั้งลงอยู่ ตกลงใจ (ด้วยความ คาดคะเน).	สํ+นิ+จา ชาติ.	
สนฺนิเชนุต	รวบรวม สะสม สั่งสม.	สํ+นิ ธา+เอ	ปัจ.
สนฺนิปตนุต	ประชุมอยู่ ประชุมกัน.	สํ+นิ+ปต ชาติ.	

สนฺนิวสนฺต	อยู่รวมกันอยู่ อยู่รวมกัน อยู่ด้วยกัน.	สํ+นิ+วสุ ชาติ.	
สนฺนิสีทฺต	ประชุมอยู่ ประชุมกัน.	สํ+นิ+สีทฺ ชาติ	ที่มะตั้น ชาติ.
สปนฺต	ประชุมอยู่ รวม แข่ง ต่ำ.	สปฺ ชาติ.	
สปปฺนฺต	ไปอยู่ คลานไป เสือกไป ไส้ไป.	สปปฺ ชาติ.	
สพฺพฺนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เปียดเปียน เต็ม ครบ ถ้วน ครบถ้วน บริบูรณ์.	สพฺพ ชาติ.	
สภาเขนฺต สภาชยนฺต	เย็นอยู่ หนาว รด ชาติ อิ่มใจ ดูเห็น กล่าว.	สภาชฺ+ณ	ณย บ้าง.
สมชานฺต	จำได้อยู่.	สม+ณ+นา	บ้าง.แปลง ณ เป็น ชา.
สมนฺต	ไม่เห็นอยู่ หาย สูญ สงบ ระวัง เจียบ ชักช้า ยืดอาด ลำบาก เหน็ดเหนื่อย.	สม ชาติ.	
สมติวิขุณฺต	รั่วรดอยู่ รดรด เทรด.	สํ+อติ+วิธฺ+ย	บ้าง.กัต.แปลง ธุ เป็น ชุณ.
สมตฺถณฺต สมตฺถายนฺต	อาจอยู่ สามารถ.	สมตฺถ+ณ	ณย บ้าง.
สมนฺนาหฺรณฺต	ไฟใจอยู่ สนใจ ใส่ใจ ตั้งใจ.	สํ+อนฺ+หฺร ชาติ.	
สมนฺวสนฺต	ค้นหาอยู่ แสวงหา เสาะหา.	สํ+อนฺ+อฺสิ ชาติ	แปลง นิคคหิตเป็น ม พุทธิ อู เป็น โอ เอา โอ เป็น อว.วิจารณ์ อิ เป็น เอ.
สมนฺุปฺสฺสนฺต	ตามเห็นพร้อมอยู่ พิจารณาเห็น เล็งเห็น.	สํ+อนฺ+ทฺสิ ชาติ.	
สมยฺนฺต	ไปรวมกัน ไปร่วมกัน ประชุม.	สํ+อย ชาติ.	
สมสฺยฺนฺต	ย่ออยู่ ย่อเข้า.	สํ+อสุ+ย	บ้าง.กัม.แปลง นิคคหิต เป็น ม.
สมาคฺจุณฺต	มาพร้อมกันอยู่ มารวมกัน มาร่วมกัน ประชุม ประชุมกัน.	สํ+อา+คม ชาติ	แปลงเป็น คจุณ.

สมาจรนต์	ประพตติตืออยู่ ประพตติชอบ ประพตติเรียบร้อย.	สํ+อา+จรฺ ชาติ.	
สมาชนุต	มาพร้อมกันอยู่ มารวมกัน รวมกัน ประชุม ประชุมกัน.	สํ+อา+อชฺ ชาติ.	
สมาทเปนต์	ชักชวนอยู่(ชวนให้ทำด้วยกัน).	สํ+อา+ทย+เอ	ปัจ.แปลง นิคคหิต เป็น ม ย เป็น ป.
สมาทเปนต์	ให้ถือเอาพร้อมอยู่ ให้สมาทาน.	สํ+อา+ทา ณาเป	ปัจ.เหตุ.
สมาทหนุต	ตั้งมั่นอยู่ มั่นคง คงที่ ดำรง.	สํ+อา+ธา ชาติ.	แปลงเป็น ทห.
สมาทียนุต สมาทียนุต	ถือเอาพร้อมอยู่ ถือเอาด้วยดี รับ เอาพร้อม รับเอาด้วยดี ถือเอา รับเอา ถือ รับ.	สํ+อา+ทา+ย	ปัจ.กัม อิ อี อาคม.
สมาเทนุต	ถือเอาพร้อมอยู่ ฯลฯ รับ สมาทาน.	สํ+อา+ทา ชาติ	แปลง นิคคหิต เป็น ม อา ที่ ทา เป็น เอ.
สมาปชฺชนุต	ถึงพร้อมอยู่ บรรลุ เข้า (ฉาน).	สํ+อา+ปท+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทย เป็น ชช.
สมาสียนุต สมา สียนุต	ย่ออยู่ ย่อเข้า.	สํ+อสุ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม.
สมาหรนต์	นำมารวมอยู่ นำมารวมกัน รวบรวม.	สํ+อา+หฺรฺ ชาติ.	
สมิขุณฺต	เจริญอยู่ จำเริญ รุ่งเรือง งอก งาม สัมฤทธิ์ สำเร็จ.	สํ+อิธ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ธย เป็น ชณ.
สมิณฺชนุต	เอนเอียงอยู่ ห้วนไหว สั่นสะเทือน สั่นรัว พัดโยก.	สํ+อิณฺชฺ ชาติ.	
สมิรนต์	เอนเอียงอยู่ ฯลฯ พัดโยก.	สํ+อิรฺ ชาติ	แปลง นิคคหิตเป็น ม.
สมุคฺจจฺจนุต	เข้าไปด้วยดีอยู่ เข้าไปพร้อม เข้า ไปพร้อมกัน.	สํ+อุ+คมฺ ชาติ.	
สมุคฺมาเตนุต	ถอนออกอยู่ คุตออก คุตขึ้น ดึง ขึ้น ดึงออก.	สํ+อุ+หนฺ+เอ	ปัจ.แปลง หน เป็น มาต.

สมุจจินนุต	ก่อขึ้นพร้อมอยู่ ประมวล พอก พูน รวบรวม สะสม สัมสม ก่อสร้าง.	สํ+อุ+จิ+นา	ปัจ.
สมุจจินฺทนุต	ตัดขึ้นพร้อมอยู่ ตัดขึ้นด้วยดี ตัด ขาด.	สํ+อุ+นิทฺ หนี ชาติ.	
สมุขุณฺณุต	สละอยู่ ละ ทิ้ง เลิก เลิกถอน.	สํ+อุ+ขณฺ ชาติ.	
สมุขุญฺจนุต	ตั้งขึ้นพร้อมอยู่ ตั้งขึ้นด้วยดี ตั้งขึ้น ดี เกิด ปรากฏ.	สํ+อุ+จา ชาติ	ซ้อน ญ.
สมุญฺจาเปนุต	ให้ตั้งขึ้นพร้อมอยู่ ฯลฯ ให้ปรากฏ.	สํ+อุ+จา +ณ	เป ปัจ.เหตุ.
สมุตฺเตเชนุต	ให้อาจหาญอยู่ อาจอง หล้าหาญ ผั่งผาย.	สํ+อุ+ตฺธิ+ณ	ปัจ.เหตุ แปลง นิคฺคหิต เป็น ม เอา อุ เป็น เอ ซ้อน ต.
สมุทาคเมนุต	เป็นไปพร้อมอยู่ เป็นไปด้วยดี ดำเนินไปพร้อม ดำเนินไปได้ เป็นไปอยู่.	สํ+อุ+อา+คม+เอ	ปัจ. ทุ อาคม.
สมุทาจรฺนุต	ประพตติด้วยดีอยู่ ประพตติดี ประพตติขึ้น พร้อมกล่าว ร้อง เรียก.	สํ+อุ+อา+จรฺ ชาติ	ทุ อาคม.
สมุทฺททายนุต	ประพตติดังสมุทฺร.	สมุทฺท	ศัพฺท อาย ปัจ.
สมุณฺทนุต	ไหลไปด้วยดีอยู่ ไหลไปได้ ชุ่มชื้นดี.	สํ+อุ+ทฺ ชาติ	นิคฺคหิตอาคม.
สมุปฺปชฺชนุต	เกิดขึ้นพร้อมอยู่ เกิดขึ้นด้วยดี เกิดขึ้นดี เกิดครบ เกิดสมบูรณ์.	สํ+อุ+ป+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
สมุลฺลปนุต	เจรจาอยู่ พูดจากัน ปรีक्षा หารือ สนทนา.	สํ+อุ+ลปฺ ชาติ.	
สมุสฺสยฺนุต	มารวมกันอยู่ ประชุม.	สํ+อุ+สฺ ชาติ	วิการอิเป็น เอ แปลง เอ เป็น อย.
สมุสฺสเสนุต	ก่อขึ้นอยู่ งอกขึ้น ยกขึ้น เจริญ ขึ้น ฯลฯ.	สฺ+อุ+สฺ ชาติ.	
สเมนุต สมยฺนุต	พึงอยู่ สดับ คบ เสพ เห็น ดู.	สมฺ+ณ	ณฺย ปัจ.

สเมนต สมยมนต	ให้สงบอยู่ ให้ระงับ ให้รำงับ	สม สมุ ชาติ	ณ ฌย ปัจ.เหตุ.
สโมทหนต	ประชุมอยู่ รวมกัน มารวมกัน.	สํ+โอ+ธา ชาติ	แปลงเป็น ทท.
สโมสรนต	มาพร้อมกันอยู่ มารวมกัน มาร่วมกัน ร่วมชุมนุมกัน ประชุม กัน.	สํ+โอ+สรุ ชาติ.	
สมุปชานนต	รู้ทั่วพร้อมอยู่ รู้รอบคอบ รอบรู้ รู้ทั่วอยู่เสมอ.	สํ+ป+ณ+นา	ปัจ.แปลง ฌา เป็น ชา.
สมุปชุชนต	ถึงพร้อมอยู่ ถึงสมบูรณ์.	สํ+ป+ทุ+ย	ปัจ กัต กัม.แปลง ทุย เป็น ชุช.
สมุปวิจจนต	รับพร้อมเฉพาะอยู่ รับพร้อม ตอบรับ รับคำ.	สํ+ป+วิ+อิสุ ชาติ.	
สมุปริวตตนต	กลิ้งเกลือกอยู่ กระเสือกกระสน ดิ้นรน.	สํ+ป+ริ+วตต ชาติ.	
สมุปเวเชนต	กระสับกระส่ายอยู่ เร่าร้อน เร่า ร้อนใจ.	สํ+ป+วิ+จิ ชาติ.	
สมุปหรนต	ต่อสู้อยู่ รบกัน สู้รบกัน.	สํ+ป+ห+ร ชาติ.	
สมุปหंसนต	ร่าเริงอยู่ รื่นเริง เบิกบาน เบิก บานใจ สรวลเส สรวลเสเฮฮา.	สํ+ป+ห+ส ชาติ.	
สมุปหังเสนต	ให้ร่าเริงอยู่ ฯลฯ.	สํ+ป+ห+ส+ณ	ปัจ.เหตุ.
สมุปโหนต	เพียงพออยู่ มากมาย นึกหนา หนักหนา.	สํ+ป+ห+ ชาติ.	.พฤทฺธ.
สมุปาเทนต	ให้ถึงพร้อมอยู่ ให้บรรลุ ให้สำเร็จ ให้สมบูรณ์.	สํ+อ+ป+ณ	ปัจ.เหตุ.
สมุปายนต	ถึงพร้อมอยู่ ฯลฯ.	สํ+ป+อิ ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ เอา เอ เป็น อาย.
สมุปิณฺทนต สมุปิณฺเทนต สมุปิณฺทยนต	ประมาณอยู่ ประมาณมา รวบรวม.	สํ+ป+ติ+อ	ณ ฌย ปัจ.

สมบุรณต	เต็มเปี่ยม บริบูรณ์ สมบูรณ์.	สํ+บุรฺ ชาติ.	
สมุพนฺทนต	กระเลื่อกระสนอยู่ ดั้นรน.	สํ+ผทฺ ผนทฺ ชาติ.	
สมฺมุสนฺต สมฺ มุสฺสนต	โดนพร้อม กระทบกัน ถูกต้อง.	สํ+มุสฺ ชาติ.	กิริยาหลังซ้อน ส.
สมุพนต	ประดับอยู่ ตกแต่ง ตกแต่ง.	สพิ ชาติ.	
สมุพนฺธนต	เกี่ยวข้องอยู่ เกี่ยวข้องด้วย เกี่ยวเนื่อง เกี่ยวเนื่องกัน ติดต่อกัน.	สํ+พนฺธฺ ชาติ.	
สมุเพนต สมุพยนต	ติดแน่นอยู่ ผูกแน่น เกี่ยวเนื่อง เกี่ยวเนื่องกัน.	สมฺพิ+ณ	ณย ปัจ.
สมุเพนต สมุพยนต	เป็นวงกลมอยู่ เป็นมณฑล.	สพิ+ณ	ณย ปัจ.
สมฺภานต	กล่าวอยู่ พูด คำนเคย สนทนาไว้ใจ.	สมฺภ ชาติ.	
สมฺภวานต	กํจัดอยู่ ขจัด เปียดเปียน ฯลฯ.	สมฺภ ชาติ.	
สมฺภวานต	เกิดพร้อมอยู่ เกิดด้วยดี เกิดดี เป็นด้วยดี เป็นดี เป็นอยู่ดี.	สํ+ภ ชาติ.	แปลง อู เป็น โอ เอา โอ เป็น อว.
สมฺภาสนต	พูดจากันอยู่ พูดด้วยไมตรี เจาจา ปราศรัย.	สํ+ภาสฺ ชาติ.	
สมฺภิชฺชนต	รวมกันอยู่ ผสมกัน ปะปนกัน.	สํ+ภทฺ+ย	ปัจ.กัต. แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
สมภิชฺชนต	แตกสลายอยู่ แตกแยก.	ภทฺ+ย	ปัจ.กัต.
สมฺภุญฺชนต	คบกันอยู่ รวมกัน สมาคม.	สํ+ภุชฺ ชาติ.	นิคคหิตอาคม.
สมฺภุณฺนต	ถึงอยู่ บรรลุ สำเร็จ.	สมฺภุ+ณ	ปัจ.คง ปัจ.ไว้.
สมฺมชฺชนต	กวาดอยู่ เช็ด ถู ขำระ.	สํ+มชฺช ชาติ.	

สมมุขเขนุต สมมุขขยนุต	กวาดอยู่ ฯลฯ ประดับ ตกแต่ง ตบแต่ง.	สั+มขุ+ณเ	ณย ปัจ.
สมมุณณุต	เข้าใจด้วยดีอยู่ เข้าใจดี รู้ด้วยดี รู้ ดี รู้ตาม ร้องเรียก แต่งตั้ง.	สั+มนุ ชาติ	ย ปัจ.กัต.แปลง นุย เป็น ญณ.
สมมนุต	ล่ำปากอยู่ เหน็ดเหน้อย อ่อนเพลีย สงบ ระงับ ดับ เงียบ.	สมุ สมุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง มุย เป็น มุม.
สมมนนุต	สมมตอยู่ สมมติ สมมุติ (รู้สึกนึก เห็นที่ยอมรับตกลงกัน)	สั+มนุ ชาติ.	
สมมุสนุต	พิจารณาด้วยดีอยู่ พิจารณาโดย ชอบ.	สั(สมมุ)+อสฺ ชาติ.	
สมมุสนุต	จับต้องอยู่ จับคลำ ถูกต้อง.	สั+มสุ ชาติ.	
สมุมาเนนุต สม มานยนุต	ยกย่องอยู่ เคราฟ นับถือ บูชา รัก ทดลอง.	สั+มานุ+ณเ	ณย ปัจ.
สมมุวิขนุต สม มิวเขนุต	งออยู่ พับ คุกเข่า งอเข้า.	สั+อิณฺห+อ	เอ ปัจ.แปลง นิคคหิตเป็น มุ และลง มุ อาคม.
สมมุสิสุเสนุต สม มิสุสยนุต	คละกันอยู่ เจือกัน เจือปน ปน กัน ระคนกัน.	สั+มิสุ+ณเ	ณย ปัจ.ซ้อน ส.
สมมุณฺขนุต	เข็ดอยู่ ถู ขำระ ชะล้าง.	สั+มุขิ ชาติ.	
สัมุยหนุต สมมุยุหนุต	หมกมุ่นอยู่ ลุ่มหลง มัวเมา หลง ละเลิง.	สั+มุหุ+ย	ปัจ.แปร ย ไว้หน้า หุ.
สมมุสุสนุต	หลงลืมอยู่ ลืมเลือน เผลอไผล หายไป หลุดไป (ขาด สติสัมปชัณณะ).	สั+มุสุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ส.
สมมุเมนุต สมมุมนุต	ให้เข้าไปสงบอยู่ ให้ระงับ ให้รำงับ ให้หยุดนิ่ง (ไม่จุ่นจ้าน).	สมุ สมุ ชาติ.	ย ปัจ.ประจำหมวดชาติ แปลง มุย เป็น มุม+ณเ ณย ปัจ.เหตุ.

สมฺโมทนุต	บ้านเทิงด้วยดี บ้านเทิงดี บ้านเทิงยิ่ง บ้านเทิงใจ ยินดีด้วย ยินดียิ่ง ยินดีด้วยดี ร่วมยินดี รื่นเริงยิ่ง รื่นเริงด้วย.	สํ+มฺทฺ ชาติ	พฤทธิ.
สมฺโมสนุต	หลงลืมอยู่ ฯลฯ หลุดไป.	สํ+มฺสฺ ชาติ	พฤทธิ.
สยนุต	นอนอยู่ .	สิ สี่ ชาติ	แปลง อี อี้ เป็น เอ เอ เป็น อย.
สยนุต	ตัดอยู่ บั่น ทอน เฝื่อน เชือด แขวะ ควัก ขาด ทะลุ แตก ทะลาย สลาย.	สี่ ชาติ	แปลง อี้ เป็น เอ เอ เป็น อย.
สยฺหนุต	อาจอยู่ สามารถ ครอบงำ.	สหฺ+ย	ปัจ.กัต.แปรไว้หน้า ห.
สรนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เที่ยวไป ออกเสียง กำจัด ขจัด ค้ำนึ่ง นึก ระลึก.	สรฺ ชาติ.	
สเรนุต สรยนุต	เปล่งเสียงอยู่ ออกเสียง.	สรฺ+ณ	ณย ปัจ.
สลนุต	ไปเร็วอยู่ วิ่ง แล่น แล่นไป ไหล ไหลไป ปราด (เล่นไปอย่างฉับไว).	สลฺ ชาติ.	
สลนุต	ไหว สั่น สะเทือน ระว้าง ป้องกัน รักษา.	สลฺ ชาติ.	
สลฺลกฺขณุต	กำหนดด้วยดีอยู่ กำหนดดี กำหนด หมายถึง.	สํ+ลกฺข+ณ	ปัจ.
สลฺลนุต	ไปเร็วอยู่ ฯลฯ ปราด.	สลฺล ชาติ.	
สลฺลปนุต	กล่าวด้วยดีอยู่ กล่าว เจรจา เจรจาปราศรัย พูดจากัน.	สํ+ลปฺ ชาติ.	
สลฺเลขนุต	ขัดเกลากอยู่ อบรมสั่งสอน.	สํ+ลิข ชาติ	vikar อี เป็น เอ.
สวานุต	หลั่งอยู่ หลั่งออก ไหล ไหลออก คลอด.	สุ สุ ชาติ.	

สสนฺต	เป็นอยู่ เป็นอยู่ดี มีชีพอยู่ หายใจอยู่.	สสฺ ชาติ.	
สสนฺต	กำจัดอยู่ เบียดเบียน ประทุษร้าย ทำร้าย.	สสฺ ชาติ.	
สสฺสฺสนฺต	เป็นไปติดต่อยู่ เป็นไปไม่ขาดสาย เป็นไปเป็นนิตย์ ติดต่อกัน เป็นไปติดต่อกัน เทียง แน่นอน.	สสฺสฺ ชาติ.	
สฺหฺนฺต สฺเหฺนฺต สฺหฺยฺนฺต	อดอยู่ กลั้น อดกลั้น ทน อดทน .	สฺหฺ+อ	ณฺ ฌย บัจ.
สฺพฺนฺต	ร้องอยู่ ร้องดัง ส่งเสียง เปล่งเสียง.	สฺพฺ ชาติ.	
สํกฺจฺจฺนฺต	เจรจา กัน ปรีक्षा ปรีक्षाกัน พุดจา กัน พุดจาหรือกัน พุดโต้ตอบกัน หรือ หรือกัน สนทนากัน.	สฺห+กถฺ+ฌย	บัจ.ลบ ห ทิมะ อ ที ส ลบ ฌ แปลง ฤย เป็น จฺจ.หรือตั้ง สํ+กถฺ แปลง สํ เป็น สก.
สํขฺนฺต	ชานอยู่ ชานไป ชานชาน ชาบซึม อาบ อาบไป เอิบอาบ กระจาย กระจายไป ขยาย ขยายไป แผ่ แผ่ไป แพร่ แพร่ไป.	สํขฺ ชาติ.	
สํจฺจฺนฺต	กุมแหงอยู่ ข่มแหง รังแก เกะกะ เกเร.	สํจฺ ชาติ.	
สํทฺนฺต สํทฺยฺนฺต สํทฺยฺนฺต	ชอบใจอยู่ ถูกใจ พอใจ เพลิน เพลิดเพลิน ยินดี สำราญ.	สํทฺ+ณฺ	ฌย บัจ. กิริยาที่ ๓ ลง อิ อาคม.

สาธยнут สาธณุต สาธุนุต	สัมฤทธิ์อยู่ สัมฤทธิ์ด้วยดี สำเร็จ สำเร็จด้วยดี แล้ว เสร็จ ลั่น จบ.	สาธ ชาติ.	กิริยาแรก ลง ย บ้าง.กัต. อ อาคมหน้า ย กิริยาที่ ๒ และ ๓ ลง ณา บ้าง.อ อาคมท้าย ชาติ เป็น สาร เอา อี ที่ ฐ เป็น อุ กิริยาที่ ๓ แปลง ณา เป็น นา หรือ ลง อุณา บ้าง. ก็ไม่ ต้องลง อ อาคม.
सानุต	ลับอยู่ อาน (ทำให้คม).	सान ชาติ.	
สาเมนุต สามยнут	ดำริอยู่ ตริ ตริตรอง ตรีกตรอง คิด ใคร่ครวณ ดู แลดู.	สม+ณ	ณย บ้าง.
สาเมนุต สามยнут	เรี่ยกอยู่ ร้องเรี่ยก เขิน เชื่อเขิน อาราธนา นิมนต์.	สม+ณ	ณย บ้าง.
สายнут	ลั่นอยู่ ลั่นไป เสื่อม เสื่อมไป.	เส ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
สายнут	ชอบใจอยู่ พอใจ เพลิน เพลิตเพลิน ยินดี สำราญ ล้ม จิบ ชิม จบ สุด ลั่น.	สา+ย	บ้าง.กัต.
สารขุขнут	กำหนดอยู่ ติดใจ เพลิตเพลิน ยินดี.	ส+อา+รขุ+ย	บ้าง.กัต.ลบนิคคหิต แปลง ขุข เป็น ขุข หรือ ส+รข รมข รมข แปลง ส เป็น สา แปลง ณ หรือ น เป็นนิคคหิตแล้ว ลบ นิคคหิต แปลง ขุข เป็น ขุข.
สาเรนุต สารยнут	ทรุพลอยู่ อ่อนแอ เพลีย อ่อนเพลีย.	สาร+ณ	ณย บ้าง.
สาเวนุต สาวยнут	ให้ฟังอยู่ ให้สดับ.	สุ+ณ	ณย บ้าง.พฤทธิ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว ที่มะ อ เป็น อา.
สาสนุต	สั่งอยู่ บังคับ สั่งสอน พร่ำสอน.	สาส ชาติ.	

ล

ลีเกนุต ลิกยนุต	จับอยู่ จับต้อง ถูกต้อง ลูบคลำ ถือนั่น.	ลิกุ ชาติ.	
ลิกุขนุต	ศึกษาอยู่ เล่าเรียน ฝึกฝน อบรม.	ลิกุขุ ชาติ.	
ลิขนุต	รุ่งเรืองอยู่ สว่าง ส่องสว่าง ขาว สุกใส สวยงาม.	ลิขุ ชาติ.	
लग्ननุต	สุดอยู่ ดม สุดดม สุดกลืน ดม กลืน.	ลิมิ ลีมิ ชาติ.	
ลิจฺเจนุต ลิจฺจยนุต	ตัดอยู่ บด ย่ำ ย่ำยี.	ลิจฺจุ+ณ	ณย บ้าง.
ลิชฺชนุต	หุงอยู่ ต้ม ทอด นึ่ง ปิ้ง ย่าง สุก.	ลิหฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง หุย เป็น ชุช.
ลิชฺฌนุต	สัมผัสหรืออยู่ ฯลฯ จบ.	ลิชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ฐย เป็น ชุณ ดู สาธยนุต.
ลิญฺจนุต	ไหลออกอยู่ หลั่งออก คายออก รด ราด เท วิด.	ลิจฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม ตัน ชาติ.
ลิทนุต	ปลดอยู่ เปเลื่อง หลุด หลุดไป พ้น พ้นไป.	ลิท ชาติ.	
ลิทนุต	สง่าอยู่ สวย งาม งดงาม สวยงาม ติดพัน เยื่อใย อาลัย รัก รักใคร่ เป็นสง่า.	ลิท ชาติ.	
สินฺทนุต	เย็นอยู่ หนาว.	ลิตฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
สินฺนุท	จำอยู่ (จำคุก) ผูก พัน มัด รัด.	ลิ+นา	ปัจ.
ลีณฺนุต ลีณฺนุต สินฺนุต	ลับอยู่ อาน (ทำให้คม).	ลิ+ณฺ	ณฯ บ้าง.พทธี อุ เป็น โอ กิริยาที่ ๓ แปลง ณ เป็น นุ.

สินนุต	หุงอยู่ ต้ม คั่ว ทอด ปิ้ง ย่าง สุก.	สา+นา	ปัจ.แปลง อา ที่ สา เป็น อิ.
สินนุต	ทำให้สะอาดอยู่ กวาด ขำระ เช็ด ญ.	สินา ชาติ.	
สินิยนุต	อิมใจอยู่ ปิติ อาลัย ติดพัน ชอบ ใจ พอใจ เยื่อใย รัก รักใคร่.	สินิหุ ชาติ.	
สินเหนุต สินเहनุต	อิมใจอยู่ ฯลฯ รักใคร่.	สินเหุ+ณ	ณย ปัจ.
สีพพนุต	เย็บอยู่ ชุน ปัก ผูกเย็บ ร้อย ร้อยรัด ไป ถึง เป็นไป แห้งเหี่ยว.	สีวุ สีวุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ว.เป็น พุ ย เป็น พ หรือแปลง วุย เป็น พพ.
สีงานุต	อวดอยู่ ชม ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	สีฏ ชาติ.	
สียนุต สียนุต	ละเอียดย่อย ละเอียดอ่อน เล็กน้อย สุขุม เกลี้ยงเกลา หมด จด เรียบร้อย อ่อนหวาน นุ่มนวล ละมุน ละม่อม งาม สวยงาม.	สา+ย	ปัจ.กัต.แปลง อา เป็น อิ อิ.
สีลนุต	ค้นหาอยู่ เทียวหา สืบหา เสาะหา แสวงหา.	สีล ชาติ.	
สีลามนุต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ	สีลามุ ชาติ.	
สีลิสฺสนุต	อิงแอบอยู่ กอดรัด สวมกอด เคล้าคลึง ติดกัน ติดต่อกัน รวมกัน ร่วมกัน.	สีลิสฺ ชาติ.	
สีเลเสนุต สีเลสยนุต	อิงแอบอยู่ กอด กอดรัด สวมกอด ข้อง ติด ติดกัน.	สีเลส+ณ	ณย ปัจ.
สีเลสนุต	เฝ้าอยู่ เฝ้าผลาญ ทำลาย เร่า ร้อน กระวน กระวาย.	สีลิสฺ ชาติ.	

สุจุฉาเทนุต สุจุฉาทยนุต	กั้นด้วยดีอยู่ กั้นดี ปิดด้วยดี ปิดดี บังด้วยดี บังดี ปิดบังด้วยดี ปิดบังดี มุงด้วยดี มุงดี.	สุ+ฉท+ณ	ณย ปัจ.
สุชฌณุต	สะอาตอยู่ ฯลฯ ผุดผ่อง.	สุช+ย	ปัจ.กัต.แปลง รุย เป็น ชุณ.
สุฉนุต	ด่าอยู่ ตีเตียน บริภาษ.	สุฉ ชาติ.	
สุฉฉณนุ สุฉฉณนุต	ไม่เอื้อเฟื้ออยู่ ฯลฯ ไม่สนใจ.	สุฉฉ+ณ	ณย ปัจ.
สุณนุต	เปียดเปียนอยู่ สืบต่อตระกูล.	สุณ ชาติ.	
สุโณนุต สุณนุต	พังกอยู่ สดับ เปียน เปียดเปียน ผูก จำ ติดต่อ ละเอียดย ปน.	สุ+ณ	ฉา ปัจ.กิริยาแรก พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
สุณจนุต สุณจนุต สุณจนุต	ผากอยู่ โสภ เศร้า แห้งเหี่ยว.	สุจิ+อ	ณณ ณย ปัจ.
สุตเตนุต สุตเตนุต	แก้อยู่ คลายออก ปล่อย.	สุตต+ณ	ณย ปัจ.
สุนนุต	ออกเสียงอยู่ กล่าว เปล่ง เปล่ง เสียง ร้อง ไป ถึง เป็นไป ดำเนิน ไป.	สุน ชาติ.	
สุนนุต	ก้ำจัดอยู่ ขจัด เปียน เปียดเปียน ทำร้าย ฯลฯ.	สุ+นา	ปัจ.
สุปฏิปชชนุต	ดำเนินไปด้วยดี ดำเนินไปได้ ประพฤติดี ปฏิบัติดี.	สุ+ปฏิ+ปท+ย	
สุปนุต	หลับอยู่ นอนหลับ.	สุป ชาติ.	ปัจ.กัต.แปลง ทย เป็น ชุช.
สุปภนุต	รุ่งเรืองดีอยู่ สว่างดี สว่างไสว สุกใส.	สุ+ป+ภา ชาติ.	
สุปีทหนุต	ปิดด้วยดีอยู่ ปิดดี.	สุ+อปี+ธา	แปลงเป็น ทท ลบ อ.

สุปปนุต	กำจัด ขจัด กระทบ เปียดเบียน ทำร้าย ทำลาย.	สุปป ชาติ.	
สุปปณุต	ขยายออกดีอยู่ คล้ออก บานดี งอกออกดี ผลออกดี เผยออกดี แผ่ล้นออกดี.	สุ+ปปฬ ชาติ.	
สุภาสียนุต	กล่าวดีอยู่ พุดดี.	สุ+ภาสุ+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม หน้า ย.
สุมรณุต	บันเทิงด้วยดีอยู่ บันเทิงดี ยินดี ด้วยดี ร่าเริงด้วยดี ร่าเริงดี รื่น เริงด้วยดี รื่นเริงดี รื่นรมย์ด้วยดี รื่นรมย์ดี.	สุมฺจฺ สุ+รม+อ	ปัจ.แปร ม ไว้หน้า ร.
สุมฺภานุต	เปียนอยู่ เปียดเบียน กำจัด ขจัด ทำลาย กล่าว พุด แสดง.	สุมฺภ ชาติ.	
สุมฺภานุต สุม ภินุต สุมฺภานุต สุมฺภานุต	เมียนอยู่ ฆ่า ตี ประหาร.	สุมฺภ+อ	อิ เอ โอ ปัจ.รูปฯ ๔๙๓
สุยฺยณุต สฺยณุต	พึงอยู่ ได้ยิน สดับ.	สุ+ย	ปัจ.กัม.ซ้อน ย กิริยาหลัง ไม่ ซ้อน ทิฆะ อุ เป็น อุ รูปฯ ๔๙๖
สุยฺหนุต	อาจอยู่ องอาจ สามารถ.	สุหฺ+ย	ปัจ.กัต.และ ภาว.แปร ย ไว้ หน้า ห.
สุรณุต	เป็นใหญ่อยู่ กล้า กล้าหาญ รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สุขใส.	สุร ชาติ.	
สุลฺเลนุต สุลฺลยณุต	จัดแจงอยู่ เตรียม เตรียมการ ตระเตรียม.	สุลฺล+ณ	ณย ปัจ.
สุสมาทหนุต	ตั้งมั่นด้วยดีอยู่ ตั้งมั่นดี.	สุ+สํ+วฺร ชาติ.	แปลง เป็น ทห.
สุสํวรณุต	สังวรด้วยดีอยู่ สังวรดี.	สุ+สํ+วฺร ชาติ.	

สุสัวิทหนุต สุสั วิหนุต	จัดแจงด้วยดีอยู่ จัดแจงดี ตระเตรียมด้วยดี ตระเตรียมดี.	สุ+สั+วิ+ธา ชาติ	แปลงเป็น ทท และ ห.
สุสาวนุต	ฟังอยู่ ได้ยิน สดับ.	สุ+ณา	ปัจ.พฤทธิ์ อุ เป็น อาว ลบ ณา เทวภาวะ สุ.
สุสุสนุต	ผากอยู่ โศก เศร้า ชุบชืด อิดโรย ผอม แห้ง เหี่ยว.	สุสุ+ย	ปัจ.กัต.แปลงเป็น ส.
สุสุสุยนุต	ปรารธนาเพื่ออันฟังอยู่ ปรารธนา เพื่อจะฟัง ปรารธนาจะฟัง ต้องการฟัง ตั้งใจฟัง.	สุ+ส	ปัจ.เทวภาวะ สุ ช้อน สุ ทิมะ อุ ที่ตัว ชาติ แปลง ส เป็น ย รูปฯ ๕๑๙.
สุเจนุต สุจยนุต	ส่อเสียดอยู่ พุดส่อเสียด พุดเสียด แทง พุดทิ่มแทง.	สุจ สุจ+ณ	ณย ปัจ.ถ้ำตั้ง สุจ ฟิงทิมะตัน ชาติ
สุเจนุต สุจยนุต	เรียบร้อยอยู่ แต่ง ร้อยกรอง ประพันธ์ ชี้แจง ประกาศ.	สุจ+ณ	ณย ปัจ.
สุทหนุต	ร้าวอยู่ ไหล ไหลออก หลั่ง เสื่อม สิ้น สูญ เสื่อมสูญ หนีหาย.	สุท ชาติ.	
สุเทนุต สุทยนุต	ร้าวรดอยู่ ราด สาด หลั่ง ประพรม โปรย.	สุท+ณ	ณย ปัจ.
สุเปนุต สุปยนุต	นับอยู่ วัด เคราพ นับถือ.	สุป+ณ	ณย ปัจ.
สุยนุต	ฟังอยู่ สดับ ได้ยิน.	สุ+ย	ปัจ.กัม ทิมะ อุ เป็น อุ.
สุเรนุต สุรยนุต	กล้าอยู่ แข็ง หาด องอาจ อาจ หาด กล้าหาด.	สุร+ณ	ณย ปัจ.
สุลนุต	แทงอยู่ ทิ่มแทง เสียดแทง เปียดเปียน กำจัด ทำลาย.	สุล ชาติ	
เส			
เสนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เจริญ งอกงาม รุ่งเรือง.	สิ ชาติ.	

เสตนุต	สะอาดอยู่ ขาว เปือก.	สิต ชาติ.	
เสธนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป สั้ง สั่งสอน เป็นมงคล เป็นความดี เจริญ.	สิฐ ชาติ.	
เสลนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	เสล ชาติ.	
เสเลนุต เสลยนุต	ส่งเสียงอยู่ ส่งเสียงยินดี อวย อำนวย (พร).	สิล+ณ	ณย ปัจ.
เสวนุต	เสพอยู่ คบ คบหา รับใช้ ศึกษา เล่าเรียน.	เสว เสว ชาติ	
เสเสนุต เสสยนุต	เหลืออยู่ กระเด็นจากพวก แผลก ประหลาด ดีเลิศ ประเสริฐ.	เสส+ณ	ณย ปัจ.
โสگانุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	สุก ชาติ	พฤทธิ อุ เป็น โอ.
โสจานุต	แห้งอยู่ เหี่ยว เหี่ยวแห้ง เศร้า โศก (แห้ง) ขาว ฝ่อง สะอาด บริสุทธิ์.	สุจ ชาติ	
โสฏนุต	หยิ่งอยู่ จองหอง ถือดี ทะนงตัว ไว้ตัว.	โสฏ ชาติ	
โสจนุต	ค่อยๆ อยู่ ช้า ล่า ไม่ทัน หยุด.	สุจ ชาติ	พฤทธิ.
โสเจนุต โสจยนุต	ชี้เกียดอยู่ ชี้คร้าน เกียดคร้าน.	สุจ+ณ	ณย ปัจ.
โสณนุต	เปียดเปียน ฆ่า ประหาร รวมกัน ติดกัน ติดต่อกัน เป็นหมู่ เป็นสี แดง ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	โสณ ชาติ.	
โสถนุต	กำจัด ขจัด เปียดเปียน ฆ่า ประหาร.	สุถ ชาติ	พฤทธิ.

โสเรนุต โสเรนุต	ให้ชำระอยู่ ให้สะอาด ให้หมดจด ให้ผ่องใส.	สุธ+ณ	ณย บัจ.เหตุ.
โสณนุต โสณนุต	รุ่งเรืองอยู่ งาม สวย สวยงาม งดงาม ผุดผ่อง ไพโรจน์ โสภา.	สุณ+อ	เอ บัจ.พฤทธิ
โสสิยนุต	แห้งอยู่ เหี่ยว เหี่ยวแห้ง เศร้า โศก.	สุส+ย	บัจ กัม.อิ อาคม.
โสเสนุต โสสยนุต	ให้แห้งอยู่ ฯลฯ.	สุส+ณ	ณย บัจ.เหตุ.

ห

หญณนุต	กระทบอยู่ ดี เปียดเปียน เดือดร้อน ลำบาก ม่า ประหาร.	หญ+ย	บัจ.กัต กัม แปลง นุย เป็น ญณ.
หญนุต	รุ่งเรืองอยู่ งาม สวยงาม งดงาม สว่าง ส่องสว่าง ผุดผ่อง.	หญ ชาติ.	
หจนุต	กุมเหงอยู่ ข่มเหง รังแก เปียดเปียน เดือดร้อน.	หจ ชาติ	
हतนุต	ถ่ายอยู่ ชี้ ถ่ายอุจจาระ.	हत ชาติ	
हनนุต	กระทบอยู่ฯลฯ ประหาร ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	हन ชาติ	
หโนนุต	นำปราศอยู่ หลีกไป ถอน เลิก ถอน ยกขึ้น ยกเลิก ไม่พุดถึง ลัก ขโมย.	हन ชาติ	พฤทธิ.
हनนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	หย ชาติ.	

หรงฺต	เมื่ออยู่ อาศัย อาศัยอยู่ เป็นไป เป็นอยู่ นำ นำไป นำออก ถือ ยึด ถือเอา ยึดเอา ยึดถือ จับเอา กดขี่ ข่มเหง คุมเหง คุมเหง ข่ม เหง เปียดเปียน .	หฺรฺ ชาติ.	
หฺรายนฺต	ละลายอยู่.	หฺเร ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
หฺรียนฺต	เจ็บไข้อยู่ เจ็บป่วย เจ็บไข้ได้ป่วย เป็นไข้ ไม่สบาย ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	หฺรียฺ ชาติ.	
หฺรียยนฺต หฺรียนฺต	เป็นไปอยู่ ฯลฯ เปียดเปียน.	หฺรฺ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม กิริยาตัน ซ้อน ย.
หฺลนฺต	ไหวอยู่ สั่น สะเทือน กระดิก.	หฺลฺ ชาติ.	
หฺวณฺต	ออกเสียง เปล่งเสียง มีเสียง กล่าว พูด เจรจา เรียก ร้องเรียก.	หฺ หฺ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อว หรือ เอา อุ เป็น อว.
หฺวณฺต	ให้อยู่ บำเพ็ญทาน กิน บริโภค บูชา บูชาด้วย บวงสรวง ให้.	หฺ หฺ ชาติ.	
หฺวณฺต	เรียกอยู่ ร้องเรียก ออกเสียงดัง เปล่งเสียงดัง.	หฺว ชาติ	
หฺสนฺต	ยินดีย้อยู่ ร่าเริง รื่นเริง สรวล เสสรวล หัวเราะ เฮฮา ส่งเสียง เปล่งเสียง ออกเสียง ร้อง.	หฺสฺ ชาติ.	
หฺสฺสนฺต	อิงแอบอยู่ แอบอิง กอดรัด สวมกอด เคล้าคลึง.	หฺสฺ ชาติ	รัสสะ ซ้อน ส.
หฺพณฺต หฺลนฺต	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง เ็นยอ สรรเสริญ ชิด เขียน ชู.	หฺพฺ ชาติ	กิริยาหลัง แปลง พฺ เป็น ล.

หาเปनुต หาปยุต	ให้สละอยู่ ให้สละ ให้ว่าง ให้ ปล่อย ให้สิ้น ให้สิ้นไป ให้เสีย (หมด) ให้เสียไป ให้เสื่อม ให้ ทรม (เสื่อม) ให้ทรม .	หา+ณาเป	ณาปย บัจ.เหตุ.
หน้า ๑๔๓			
หายนุต	สิ้นอยู่ สิ้นไป เสีย (หมด) เสียไป หมดไป เสื่อมทรม (เสื่อม) โทรม ทрутโทรม.	หา+ย	บัจ.กัต.
หาसनุต	ให้ยินดีอยู่ ฯลฯ ร้อง.	หสฺ +ณย	บัจ เหตุ ดู หสนุต.
หิกุกนุต	ร้องอยู่ ส่งเสียง สะอึก.	หิกุก ชาติ	อิกนัยหนึ่ง ลง ย บัจ.กัม ลบ ที่สุด ชาติ แปลง ย เป็น ก.
หิกูเกนุต หิกูกยนุต	กำจัดอยู่ ขจัด เปียน เปียดเปียน.	หิกุก+ณ	ณย บัจ.
หิณนุต หิโณนุต หิโณนนุต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป เจริญ รุ่งเรือง งอกงาม เรา่ร้อน เดือดร้อน.	หิ+ณา	ณ บัจ. กิริยาหลัง แปลง ณ เป็น น.
หิณฺทนุต	ไปอยู่ เป็นไป เทียวไป ท่องเที่ยว ไป.	หิทิ ชาติ.	
หิริยนุต หิริยนุต	กระดากอยู่ กระดากใจ ขวย ขวย ใจ ละอาย.	หิริ+ย	บัจ.กัต.กัม.
หิลาทนุต	เป็นสุขอยู่ สบาย สำราญ ร้อง ร้องดัง ส่งเสียง.	หิลาทิ ชาติ.	
หิสนุต	ส่งเสียง ร้อง ร้องดัง.	หิสฺ ชาติ	
หิพนุต	ไม่เอื้อเฟื้ออยู่ ไม่เอาใจใส่ ไม่สนใจ.	หิพฺ ชาติ.	

หีสุนต	ก้ำจັตอยู่ ขจັด ทำลาย ทำร้าย เปียน เปียดเปียน ม่า ม่าพัน ประหาร.	หิส หีสุ ชาติ.	
หีเสนต หีสยนต	ก้ำจັตอยู่ ฯลฯ ประหาร.	หิส+ณ	ณย ปัจ.
หิยยนต หิยนต	ลั่นอยู่ ฯลฯ ทรุดโทรม.	หา+ย	ปัจ.กัต.แปลง อา เป็น อี ช้อน ย. กิริยาหลัง แปลง เป็น อี ดู หายนต ประกอบ.
หิยยนต หิยนต	สละอยู่ สละ วาง ปล่อย ลั่น ลั่น ไป เสีย เสียไป เสื่อม ทราม ทรุด โทรม ทรุดโทรม.	หา+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม กิริยาต้น ช้อน ย.
หีเพนต หีพยนต	ติเตียนอยู่ นินทา ดูแคลน ละอาย.	หีพ+ณ	ณย ปัจ.
หน้า ๑๔๔			
หุจจนต	คดอยู่ โค้ง โกง งอ บิด.	หุจจุ ชาติ.	
หุณฺทนต	ฆ่าอยู่ ประหาร รวมกัน ติดต่อกัน ติดต่อกัน.	หุทิ ชาติ.	
หุยนต หุยนต	สละอยู่ ให้ เช่น เช่นไหว้ สรรวง เช่นสรรวง บวงสรรวง ส้างเวย บน บูชา เพิ่มให้ ถือ ถือเอา ยึดมั่น ยึด ยึดถือ ยึดไว้.	หุ หู ชาติ	ย ปัจ. กัม.
หุยนต หุยนต	มืออยู่ เป็น เป็นอยู่ มืออยู่.	หุ หู ชาติ	ย ปัจ. ภาว.
หุรฺนต	คดอยู่ โค้ง โกง งอบิด.	หุรุ ชาติ	
หุลนต	ไหวอยู่ ลั่น ขว้าง ปา.	หุล ชาติ	
หุพนต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	หุพ ชาติ.	
เหจนต	ก้ำจັตอยู่ ขจັด ทำลาย เปียน เปียดเปียน รบกวณ ทำให้ลำบาก.	เหจุ ชาติ.	

เหฺลนฺต	ทำขึ้นอยู่ จัดทำขึ้น สร้าง สร้างขึ้น.	หฺลฺ ชาติ.	วีการ อี เป็น เอ.
เหฺสนฺต	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป ร้อง ส่งเสียง(ม้า).	เหฺสฺ ชาติ.	
เหฺหนฺต	เป็นอยู่ มี มีอยู่ เป็นอยู่.	หฺ หนฺ ชาติ	แปลง อุ อุ เป็น เอ ห.
เหฺพนฺต โหฺพนฺต	พ้นอยู่ ผูก โปก ไม่เอื้อเพื่อ ไม่ เอาใจใส่ ไม่สนใจ.	เหฺพฺ โหฺพฺ ชาติ.	

ตวนฺต ปัจ.

กตวนฺต	ทำแล้ว กระทำ.	กฏฺ ชาติ	ลป รุ.
กติตวนฺต	กล่าวแล้ว บอก แสดง ชี้แจง อธิบาย ฯลฯ.	กฏ	อี อาคม.
กฺพพตวนฺต	ทำแล้ว กระทำ.	กฏ+โอ	แปลง กฏ พร้อมกับ โอ เป็น กฺพพ.
คฺตตวนฺต	คุ้มครองแล้ว ฯลฯ.	คฺป	แปลง ปุ เป็น ต.
จชิตวนฺต	สละอยู่ ให้ บริจาค วาง ปล่อย ละ ทิ้ง.	จช	อีอาคม.
ชิตวนฺต	ชนะอยู่ มีชัย .	ชิ ชาติ.	
ปจิตวนฺต	หุงอยู่ ต้ม สุก ไหม้ ย่าง ปิ้ง ทอด.	ปจ	อีอาคม.
ปาตวนฺต	ตี้มแล้ว เลี้ยง คุ้มครอง ป้องกัน รักษา.	ปา ชาติ.	
ภฺชิตวนฺต ภฺตตวนฺต	กินแล้ว เคี้ยว บริโภค	ภฺช	อีอาคม.
ยชิตวนฺต	บูชาแล้ว บวงสรวง เซ่น เซ่น สรวง บูชาเทพ.	ยช	อีอาคม.

วุสิตวนตุ	อยู่แล้ว อาศัย.	วสุ	แปลง ว เป็น วุ อิ อาคม.
สุตวนตุ	ฟังแล้ว สดับ.	สุ ชาติ.	
หุตวนตุ	เป็นแล้ว มี.	หุ ชาติ.	

ตาวี ปัจ.

คุดตาวี	คุ้มครองแล้ว ปกครอง รักษา.	คุป	แปลง ปุ เป็น ตุ.
จตตาวี	สละแล้ว ให้ บริจาค ฯลฯ ทั้ง.	จขุ	แปลง ขุ เป็น ตุ.
ชิตาวี	ชนะอยู่ มีชัย.	ชิ ชาติ.	
ภูชิตาวี ภูตตาวี	กินแล้ว ฯลฯ.	ภูขุ	อิ อาคม กิริยาหลัง แปลง ขุ เป็น ตุ.
วิชิตาวี	ชนะวิเศษแล้ว ชนะพิเศษ.	วิเสส+ชิ	ลบ เสส.
สุตาวี	ฟังแล้ว สดับ.	สุ ชาติ.	
หุตาวี	มีแล้ว เป็น.	หุ ชาติ.	

อนิย ปัจ.

อชฌยานิย	ฟังศึกษา เล่าเรียน ท่อง อ่าน สวด สारथाय.	อริ+อิ ชาติ	แปลง อริ เป็น อชฌม อิ เป็น ย.
อนาหรณิย	ฟังนำมาไม่ได้ ไม่ฟังนำมาได้ ไม่ฟังนำมา.	น+อา+หรุ.	
อภิกวนิย	ฟังท่วมทับ ข่มขี่ ครอบงำ.	อภี+ภุ	พฤทธิ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
อาโรหนิย	ฟังขึ้นไป ยกขึ้น.	อา+รุหุ	พฤทธิ อุ เป็น โอ.
อาสนิย	ฟังไป ถึง เป็นไป รุ่งเรือง ส่องสว่าง ถือเอา.	อสุ	ที่มะตันชาติ.

กรณีย	พึงทำ กระทำ.	กร	แปลง นี ของ ปัจ.เป็น ณี.
การาปณีย	พึงยัง...ให้ทำ พึงยัง...ให้กระทำ.	กร+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
ขมณีย	พึงทน ออดทน ออดกลั้น ทนได้ ออดได้.	ขม ชาติ.	
ขาพณีย	พึงเคี้ยว กิน เคี้ยวกิน กัดกิน.	ขาพ ชาติ.	
นียุยานีย	พื้งนำออก ออกไป.	นิ+ยา ชาติ	ซ้อน ย.
ปจณีย	พื้งหุง ต้ม หุงต้ม ฯลฯ.	ปจ ชาติ.	
ปฏิบัติขณีย	พื้งไต่ไป ดำเนินไป ประพฤติ ปฏิบัติ บำเพ็ญ บำรุง ปาครอง ปรนบัติ.	ปฏี+ปท+ย	ปัจ.แปลง ทุย เป็น ชุช หรือตั้ง ปฏี+ปชช.
ปาปณีย ปาปุณณีย	พื้งได้ ถึง เข้าถึง บรรลุ ประสบ.	ป+อป	กิริยาหลัง ลง อุ ณา ปัจ. ประจำหมวดธาตุ พึงเคารพ ยำ เกรง นบนอบ นับถือ ยกย่อง บูชา. กิริยาหลัง เอา อี เป็น เอ ซ้อน ย ดูฐานตัท.ด้วย ปุช ชาติ.
ปุชณีย ปุชเนยยุย	พื้งเคารพ,ยำเกรง,นบนอบ,นับถือ ,ยกย่อง,บูชา	ปุช ชาติ.	กิริยาหลัง เอา อี เป็น เอ ซ้อน ย ดูฐานตัท.
พุชณณีย	พื้งรู้ รู้แจ้ง ตื่น บาน เบิกบาน.	พุช+ย	ปัจ.แปลง ย เป็น ชุณ.
ภวนีย	พื้งมี เป็น.	ภู	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
โภชนีย	พื้งกิน กลืนกิน บริโภค.	ภุช	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
มณฺณณีย	พื้งรู้ เข้าใจ สำคัญ เยอหยิ่ง.	มณ+ย	แปลง นุย เป็น ณฺณ.
ยชนีย	พื้งบูชา บูชาเทพ บวงสรวง เช่น บน คบหา ให้ สละ ประพฤติ ธรรม.	ยช.	

ยานีย	พึงขอ ขอร้อง วอน วิงวอน อ้อน วอน.	ยาจ.	
ยาปนีย	พึงให้เป็นไป ให้ดำเนินไป ให้ถึง ให้บรรลุ.	ยา+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
ยายนีย	พึงเป็นไป ฯลฯ บรรลุ.	ยา+ย	ปัจ.ประจําหมวด ชาติ.
ยุณฺขนีย	พึงประกอบ ประสม รวบรวม กระทำ พยายาม.	ยุชฺ	นิคคหิตอาคม.
รจนีย	พึงแต่ง ร้อยกรอง ประพันธ์.	รจ.	
รชนีย รชฺชนีย	พึงกำหนด ยินดี ย่อม.	รณชฺ	ลบ ญ กิริยาหลัง ลง ย ปัจ. กัต.แปลง ชย เป็น ชช.
รมนีย	พึงยินดี เพลิน เพลิดเพลิน ร่า เริง รื่นรมย์.	รม.	
ลกฺขนีย	พึงเห็น ดู กำหนด หมายถึง เป็น เครื่องหมาย เฟื่องเล้ง.	ลกฺข.	
ลชฺชนีย	พึงละอาย ละอายใจ.	ลชช.	
ลภานีย	พึงได้ รับ ได้รับ.	ลภ.	
วจนีย	พึงกล่าว พูด.	วจ.	
วิชานนีย	พึงรู้แจ้ง รู้แจ่มแจ้ง รู้ชัด.	วิ+ณา+นา	ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา.
สัคฺคหณฺณีย สัค หณฺณีย สงฺคหณฺณีย	พึงถือเอา อุดหนุน จุนเจือ ช่วยเหลือ เกื้อกูล รวบรวม สงเคราะห์.	สั+คหฺ+ณฺหา	ปัจ.ลบ หุ สองกิริยาหลัง สั+คหฺ.
สกุณนีย	พึงอาจ สามารถ.	สกุ	ซ้อน ก.
สยนีย	พึงนอน.	สิ สี	แปลง อี อี เป็น เอ แปลง เป็น อย.
สวนีย	พึงฟัง สดับ.	พฤทธิ.	

ตพพ ปัจ.

อ

อกุโกสิตพพ	ฟังดำ ว่า แข่ง ทำลาย.	อา+กุสุ	รัสสะ ช้อน กุ พฤทธิ.
อชานิตพพ	ไม่ฟังรู้ ไม่ฟังทราบ.	น+ณา+นา	ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา รัสสะ อา ที่ นา เป็น อ อี อาคม.
อชฌยิตพพ	ฟังเล่าเรียน ศึกษา อ่าน ท่อง สาธยาย สวด .	อริ+อิ ชาติ.	แปลง อริ เป็น อชฌ อี เป็น อย.
อชฌเฬริตพพ	ฟังกลั่นกิน.	อริ+โอ+หฺร.	
อติมณฺณิตพพ	ฟังดูหมิ่น ดูถูก ดูแคลน หมิ่น ประมาท.	อติ+มน+ย	ปัจ.แปลง นยฺ เป็น ญณ.
อนุสาสิตพพ	ฟังตามสอน ตามสั่งสอน สั้นสอน เนื่องๆ พร่ำสอน.	อน+สาส.	
อปโลเกตพพ	ฟังเหลียวแล เอาใจใส่ อ้าลา.	อป+โลก+ณ	ปัจ.
อภิกมิตพพ อิภิกมิตพพ	ฟังก้าวไปยั้ง ก้าวไปข้างหน้า เหยียบย่ำ.	อภิ+กม.	
อภิวิตพพ	ฟังครอบงำ ท่วมทับ.	อภิ+ภู	พฤทธิ อู เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
อยิตพพ	ฟังไป ถึง เป็นไป ประรณา เจริญ.	อยฺ อี ชาติ	ถ้าตั้ง อี ฟังแปลงเป็น อย.
อยุณฺชิตพพ	ไม่ฟังประกอบ ประสม รวบรวม กระทำ พยายาม.	น+ยุช	แปลง น เป็น อ นิคคหิตอาคม.
อลภิตพพ	ไม่ฟังได้.	น+ลภ.	
อาคนตพพ	ฟังมา มาถึง.	อา+คม	แปลง มฺ เป็น น.

อาราเรตพพ	พียงยัง... ใหยนต์ พียงยัง...ใหเชื้อ เชณ.	อา+ราธ+ณ	ปจ.เหตุ.
อาโรเจตพพ	พียงบอก รุงเรื่อ ส่องสว่าง สว่าง ไสว งามสุขใส ไพโรจน์ เจริณ อุดมสมบูรณ์ ชอบใจ ถูกใจ พอใจ ยนต์.	อา+จุ.	
อาสิตพพ	พียงเข้าไป น่ง.	อาส.	
อิจฺฉิตพพ	พียงปรารถนา แสวงหา อยาได้ ชอบใจ พอใจ รักใคร.	อิส	แปลง สฺ เป็น จณ รูปฯ ๔๖๐.
อุคฺคณฺหิตพพ	พียงเรียน เรียนเอา สำเนียก ศึกษา.	อุ+คหฺ ฐาตุ.	
อุปคนฺตพพ	พียงเข้าไป เข้าไปใกล้ เข้าไปหา.	อุป+คม	แปลง มฺ เป็น น.
อุปฺชิตพพ	พียงเข้าไป ถึง เข้าถึง เกิด บ่งเกิด.	อุป+ปท+ย	ปจ.แปลง ทฺย เป็น ชฺช หรือตั้ง อุป+ปชฺช.
อุปฺปาเทตพพ	พียงให้บังเกิด ให้บังเกิดขึ้น.	อุป+ปท+ณ	ปจ.เหตุ ช้อน ป.
อุปาสิตพพ	พียงอยู่ใกล้ เข้าไป เข้าไปใกล้ น่ง ใกล้ รับใช้.	อุป+อาส.	
โอโลเกตพพ	พียงแลดู ตรวดดู เฟ่งดู ดูเบื้องล่าง.	โอ+โลก+ณ	ปจ.
โอวทิตพพ	พียงกล่าวสอน สั่งสอน โอวาท.	โอ+วท.	
โอสนฺहतพพ	พียงเสีย(ผม)ช้อนขึ้น.	โอ+สํ+ธา+เอ	ปจ.แปลง ฐา เป็น ห หรือตั้ง โอ+สา+ณฺหาปจ.รัสสะ เอา อา ที่ ณฺหา เป็น เอ.
ก			
กตฺตพพ	พียงทำ กระทำ.	กร	ลบ รฺ ช้อน ตฺ หรือ แปลง รฺ เป็น ต.

กเถตพฺพ	ฟังกล่าว บอก แสดง ชี้แจง อธิบาย แต่ง ร้อยกรอง ประพันธ์	กถ+ณ	ปัจ.กัต.
กวิตพฺพ	ฟังออกเสียง เปล่งเสียง กล่าว ร้อง (เพลง) ขับร้อง.	กุ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
กสาเปตพฺพ	ฟังยัง...ให้ใส่ไป ให้ไถไป.	กส+ณปา	ปัจ.เหตุ.
กาตพฺพ	ฟังทำ กระทำ.	กร	แปลงเป็น กา หรือ ลป รุ ที่มะ.
กุกฺขิตพฺพ	ฟังติเตียน.	กุก+ข	ปัจ.
กุกฺขณิตพฺพ	ฟังโกรธ เคือง.	กุก+ย	ปัจ.กัต.แปลง รุย เป็น ชุณ.
ขณิตพฺพ ขณิตพฺพ ขนฺตพฺพ	ฟังขุด เจาะ ไช.	ขนุ	กิริยาต้น แปลง นุ เป็น ณ.
คณฺหิตพฺพ	ฟังถือ ถือเอา จับ ยึด.	คห+ณหา	ปัจ.ลบที่สุด ชาติ.
คนฺตพฺพ	ฟังไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	คมุ	แปลง มุ เป็น นุ.
ครหิตพฺพ	ฟังติเตียน นินทา เกลียด ชัง.	ครหุ.	
คเหตพฺพ	ฟังถือ ฯลฯ ยึด.	คห+อิ	อาคม แปลง อิ เป็น เอ.
คาหาเปตพฺพ	ฟังยัง...ให้ถือ ฯลฯ ฟังยัง...ให้ยึด.	คห+ณปา	ปัจ.เหตุ.
มาเตตพฺพ	ฟังกำจัด ขจัด เปียดเบียน ฆ่า ตี ประหาร ประหาร ทำลาย.	หน+ณ	ปัจ.กัต. แปลง หนุ เป็น มาต.
จกฺกมิตพฺพ	ฟังจกกรรม (เดินไปมา ก้าวไปมา ในที่ที่กำหนด เป็นวิธีเจริญ กัมมัญ्ञาน).	กมุ	ท้าวภาวะ ก แปลงเป็น จ นิคคหิตอาคม แปลงเป็น งุ.
จินฺเตตพฺพ	ฟังคิด รู้ นึก ดำริ.	จินฺต+ณ	ปัจ.กัต.
เจตพฺพ	ฟังก่อ สร้าง ก่อสร้าง รวบรวม สะสม สังสม.	จิ	วิการ อิ เป็น เอ.

ฉินฺทิตพฺพ	พื้งตัด บั่น แบ่ง ฝ่า ทอน หัก.	ฉิท ฉิทิ	นิคคหิตอาคม.
ชินิตพฺพ เขตพฺพ	พื้งชนะ ครอบงำ.	ชิ +นา	ปัจ.อิ อาคม กิริยาหลัง ชิ วิจารณ์ เป็น เ.
ฉาตพฺพ	พื้งรู้ บรรลุ ตรัสรู้.	ฉา.	
ฉาเปตพฺพ	พื้งยัง...ให้รู้ ฯลฯ.	ฉา+ฉาเป	ปัจ.เหตุ.
จาทพฺพ	พื้งยืน ยืนอยู่ ตั้ง ตั้งอยู่ ดำรง ดำรงอยู่ ฯลฯ.	จา.	
ติกิจฺฉิตพฺพ	พื้งเยียวยา รักษา พยาบาล บำบัดโรค.	กิตฺ+ฉ	ปัจ. ทัวภาวะ กิ แปลงเป็น ติ แปลง ตฺ เป็น จฺ รูปฯ ๕๐๖.
ทฎฺฉาพฺพ	พื้งดู พบ เห็น เผ่ง พิศ .	ทิสฺ	แปลงเป็น ทฎฺจ.
ทเมตพฺพ	พื้งทรมาน ฝึก ฝึกฝน ฝึกหัด ช่ม ปราบ อบรม.	ทมฺ	อิ อาคม.
ทาทพฺพ	พื้งให้ ยกให้ สละ ถวาย.	ทา ธาตุ.	
ทีเปตพฺพ	พื้งรุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม ประกาศ แสดง ปรากฏ.	ทีปฺ+ณ	ปัจ.กัต.
เทเวตพฺพ	พื้งครวณ กระหึ่ม กระหึ่ม คำราม.	ทิวฺ+ณ	ปัจ.กัต.
นทิตพฺพ	พื้งร้อง บั่นลือ แผดเสียง.	นทฺ ธาตุ.	
นนฺทิตพฺพ	พื้งผลิตเพลิน ยินดี สัสฤทธิ์ สำเร็จ.	นนฺทฺ ธาตุ.	
นนฺธิตพฺพ	พื้งผูก พัน มัด รัด.	นนฺธฺ ธาตุ.	
นมสฺสิตพฺพ	พื้งน้อบน้อม น้อมไหว้ กราบ กราบไหว้ นมัสการ.	นมสฺส	โมคฯ ขาทิกัณฑ์ ๑๑ เป็น นมฺ+อสฺส ปัจ.
นยิตพฺพ	พื้งไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป รักษา.	นยฺธาตุ.	
นสฺสิตพฺพ	พื้งหาย สูญ ไม่มี ฉิบหาย พินาศ.	นสฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง สูย เป็น สฺส.

นยฺหิตพฺพ	พฺงผฺก พฺน มัด รัต.	นหฺ+ย	ปัจ.แปร ย ไว่หน้า ห.
นิตฺถริตพฺพ	พฺงชนออก ถอนออก รื้อออก.	นิ+ถุ	แปลง อุ เป็น อร.
นิปฺชฺชิตพฺพ	พฺงนอน.	นิ+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช หรือ ตັง ปชฺช.
นิวาเสตพฺพ	พฺงหฺง ห่ม หฺงห่ม ครอง(สำหรับ บรรพชิต).	นิ+วาสุ+ณ	ปัจ.
นิสฺสีตพฺพ	พฺงนํ.	นิ+สทฺ+อ	ปัจ.แปลง สท เป็น สීท กัจจ ๖๐๗ รูปฯ ๔๖๘ หรือตั้ง สิทฺ ที่มะตันธาตุ.
นิสฺสาเรตพฺพ	พฺงขับออก ไล่ออก.	นิ+สฺร+ณ	ปัจ.
นีหริตพฺพ	พฺงนำออก.	นิ นี+หฺร	ถ้ำตั้ง นิ พฺง ที่มะ.
เนตพฺพ	พฺงนำ นำไป ไป ถึง บรรลุ ได้ ประกอบ.	นิ นี ธาตุ.	
ปจิตพฺพ	พฺงหฺง ฯลฯ ทอด.	ปจฺ.	
ปจฺจเวกฺขิตพฺพ	พฺงเห็นลงเฉพาะ พิจารณา.	ปติ+วิ+อกฺข.	
ปจฺเจตพฺพ	พฺงถึงเฉพาะ ดำเนินไป.	ปติ+อ	แปลง ปติ เป็น ปจิจฺ อี เป็น เอ.
ปณฺณาเปตพฺพ	พฺงตั้ง แต่งตั้ง.	ป+ณปฺ+ณ	ปัจ.กัต.
ปฏิกฺกมิตพฺพ	พฺงก้าวกลับ ถอยกลับ กลับไป หลีกไป.	ปฏฺิ+กมฺ.	
ปฏิกฺขิตพฺพ	พฺงขัดไปเฉพาะ ขัดคั้น เป็นข้าศึก.	ปฏฺิ+ขิป	ลบ ปุ ช้อน กิ.
ปฏฺิขคฺคิตพฺพ	พฺงประคอง ประคับประคอง พิกทกษณฺญา ชำระ ใส่ ปฏฺุจ้อง	ปฏฺุ+๙๕คฺง	
ปฏฺิปปชฺชิตพฺพ	พฺงไต่ไป ไต่ไปได้ ดำเนิน ดำเนิน ไป ประพฤติ ปฏิบัติ บำรุง บำ เพ็ญ ประนบัติ รับผิดชอบ.	ปฏฺิ+ปทฺ+ย	ปัจ.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
ปฏฺิวิชฺฌิตพฺพ	พฺงแทงตลอด บรรลุ ตรัสรู้.	ปฏฺิ+วิ+ย	ปัจ.

หน้า ๑๕๓			
ปฐิสامتพพ	พึงเก็บ เก็บไว้ หอมยบ(รวบรวมเก็บไว้).	ปฐิ+สม+ณ	ปัจ.
ปฐิเสวิตพพ	พึงเสพเฉพาะ คบหา คบหากัน รับใช้ ปฏิบัติ.	ปฐิ+เสว.	
ปตฺตพพ	พึงถึง.	ป+อป	แปลง ป เป็น ต หรือ ลบ ป แปลง ต แห่ง ตพพ เป็น ตต หรือตั้ง ปท แปลง ท เป็น ต.
ปริจริตพพ	พึงบำเรอ(ปฏิบัติให้ถูกใจ เป็นที่ ชอบใจ บูชา เช่น บำเรอไฟ) รับ ใช้ ปฏิบัติ.	ปริ+จร.	
ปริยาปุณิตพพ	พึงเล่าเรียน สำเนียง ศึกษา.	ปริ+อา+อป+อุณา	ปัจ. ย อาคม.
ปริยุปลาตพพ	พึงเข้าไปนั่งใกล้.	ปริ+อุป+อาส	ยอาคม.
ปริวิตกุกยิตพพ	พึงตรึกถึง ตรึกตรอง.	ปริ+วิ+ตกุก	ย อาคม.
ปลฺลิตพพ	พึงชม ยกย่อง สรรเสริญ.	ป+ลฺล.	
ปหริตพพ	พึงตี ฟัน ฆลาถ ทำลาย ฆ่า ประหาณ ประหาร.	ป+หริ.	
ปหาตพพ	พึงละ สละ วาง ปล่อย.	ป+หา.	
ปาตพพ	พึงตีมี เลี้ยง คึงครอง ป้องกัน รักษา.	ปา.	
ปาปุริตพพ	พึงถึงได้ ได้ บรรลุ ประสบ.	ป+อป+อุณา	ปัจ.
ปุจฺจิตพิพ	พึงถาม.	ปุจฺจ.	
ปุเชตพพ ปุชยิตพพ	พึงเคารพ นบนอบ ไหว้ บูชา.	ปุช+ณ	ณย ปัจ.

ผู้สืตพพ ไผฏฐพพ	พืงฎกต๋อถึ สัฒผัสง	ผุสฺ	แปลง ต แห้ง ตพพ เป็ญ ฎฐ ลบ สฺ รูปฯ ๖๑๐ ว่าแปลง ต กัับ สฺ เป็ญ ฎฐ พฤทธี อฺ เป็ญ โอ.
ภวิตพพ	พืงมี เป็ญ	อฺ	เป็ญ โอ โอ เป็ญ อว.
มยฺเบิตพิพ	พืงรู้ เข้าใจ ทราบ สำคัณ เยอหยึง.	มณฺ+ย	ปัจ. แปลง นฺย เป็ญ ญย.
หน้า ๑๕๔			
มาเรตพพ	พืงให้ฆ่า ให้ตาย.	มฺร+ณ	ปัจ.เหตุ
เมตพพ	พืงนัับ วัด.	มา	แปลง อา เป็ญ อี วิการ อี เป็ญ เอ.
ลทฺธพพ ลภิตพพ	พืงได้.	ลภ.	แปลง ต แห้ง ตพพ กัับ ภ เป็ญ ทฺธ. กิริยาหลัง ไม่แปลง.
วชิตพพ	พืงไป ถึง เป็ญไป คัันหา.	วชฺ.	
วิตฺถาเรตพพ	พืงให้พิศดาร ให้กว้างขวาง.	วิ+ถรฺ+ณ	ปัจ.เหตุ ช้อน ต.
วิทิตพพ	พืงรู้ รู้จริง รู้แจ้ง เข้าใจ ทราบ.	วิท.	
วินิจฺฉิตพพ	พืงใคร่ครวณ ไต่ตรอง วินิจฉัย ตัตสิน.	วิ+นิ+ฉิ	ช้อน จฺ รูปฯ ๕๕๒ ตัั้ง จิ ธาตุ แปล จิ เป็ญ ฉิ
สจฺฉิกตฺตพพ	พืงทำให้แจ้ง.	สจฺฉิ+กฺร	แปลง รฺ เป็ญ ต.
สมฺพนฺธิตพพ	พืงผูกไว้ เชื่อมเข้า เกี่ยวข้อง เกี่ยวข้องกัน.	สํ+พนฺธ.	
สมฺมนฺตีพพ	พืงสมมต สมมุต.	สํ+มน	นิกคหิตอาคม ช้อน น.
สมฺมาวตฺติตพพ	พืงประพฤติชอบ ประพฤติโดย ชอบ.	สมฺมา+วตฺต.	
สนิตพพ โสิตพพ	พืงฟัง สดับ ตัั้งใจฟัง เจียหูฟัง.	สฺ+ณ	ปัจ.กิริยาหลัง พฤทธี.

หาเปตพพ	พึงให้เสื่อม ให้สิ้น ให้สละ ให้ละ ให้ว่าง ให้ปล่อย.	หา+ณาเป	ปัจ. ญย ปัจ.นามกิตต์ ที่ใช้เป็น กิริยา.
พิเศษ			
อการีย	ไม่พึงทำ ไม่พึงกระทำ	น+กร+ณฺย	ลบ ญ ที่มะ อิ อาคม.
อชฺฌะยฺย	พึงถึงทับ เรียน เล่าเรียน ศึกษา ท่อง สวด .	อิ+อิ	แปลง อิ เป็น อชฺฌ วิการ อิ เป็น เอ ช้อน ย.
อวิเรยฺย	พึงทรงไว้ไม่ได้.	น+วิ+ธา	แปลง อา กับ ญย เป็น เอยฺย.
อาชาณีย อาชาเนยฺย	พึงรู้ โดยพลัน.	อา+ณา+นา	ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา อา ที่ นา เป็น อี กิริยาหลัง แปลง อี เป็น เอ ช้อน ย. ที่เป็นนาม แปลงว่าผู้รู้ซึ่งเหตุและภาวะมิใช่ เหตุโดยฉับพลัน.
การีย	พึงทำ กระทำ.	กร	ที่มะต้นธาตุ.
คชฺช	พึงร้องกึกก้อง ออกเสียงกึกก้อง คำรน คำราม กระหึ่ม กระหึ่ม .	คช	แปลง ช กับ ย (ซึ่งลบ ญแล้ว) เป็น ชช หรือตั้ง คช แปลง ทฺย เป็น ช.
คมฺม	พึงไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	คม	แปลง มฺย เป็น มฺม.
คยฺห	พึงจับ ถือ ยึด.	คห	แปลง ญย กับ ห เป็น ยฺห หรือลบ ญ แล้ว แปร ย ไว้หน้า ห.
คารยฺห	พึงติเตียน นินทา.	ครห	ที่มะ แปร ย ไว้หน้า แปลง ค เป็น คา.
เคยฺย	พึงขับ ขับร้อง ขับกล่อม ร้อง เพลง.	เค	ช้อน ย.
จริย	พึงเป็นไป ประพฤติ สละ ละ กิน บริโภค.	จร	อิ อาคม.

เจยฺย	พืงสะสม สัสม รวบรวม ก่อ สร้าง ก่อสร้าง.	จิ	วิการ อี เป็น เอ ช้อน ยฺ.
เซยฺย	พืงชนะ.	ชี	วิการ อี เป็น เอ ช้อน ยฺ.
เญยฺย	พืงรู้ บรรลุ เข้าใจ ทราบ.	ฌา	แปลง อากัณฺหฺย เป็น เอยฺย.
ทตฺติย	พืงให้ ยกให้ สละ ถวาย.	ทา	ทัวภาวะ ทา รัสสะ แปลง ท ตัว ธาตุ เป็น ต ช้อน ตฺ อี อาคม.
ทมฺม	พืงทรมาน ฝึก ฝึกฝน ฝึกหัด ข่ม ปราบ อบรม.	ทมฺ	แปลง มฺย เป็น มฺม.
เทยฺย	พืงให้ ฯลฯ ถวาย .	ทา	แปลง อา กับ ญฺย เป็น เอยฺย.
นิวารย	พืงห้าม กัน กัน ปิด.	นิ+วรุ	ทิมะตันธาตุ.
เนยฺย	พืงนำไป ถึง ลุ บรรลุ ได้.	นิ นี	วิการ อี อี เป็น เอ ช้อน ยฺ.
ปชฺช	พืงไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป	ปทฺ	แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
ปฺชฺช	พืงเคารพ นบนอบ ไหว้ บูชา .	ปฺชฺ	แปลง ชฺย เป็น ชฺช รัสสะ.
เปยฺย	พืงตี้ม เลี้ยง คุ้มครอง ป้องกัน รักษา.	ปา+แปลง	อา กับ ญฺย เป็น เอยฺย.
ภพฺพ	พืงเป็น มี ควร สมควร.	ภฺ	แปลง อุ กับ ญฺย เป็น อพฺพ.
ภาคฺย	พืงคบ สมาคม รับใช้ ปฏิบัติ คั่น สนิท ขิดชม ตั้ง ตั้งอยู่ แจก จำแนก แบ่ง ให้ บัน หุง ต้ม คั่ว ปิ้ง ย่าง ทอด.	ภชฺ	ทิมะ แปลง ชฺ เป็น คฺ.
ภาริย	พืงเลี้ยง เลี้ยงดู ค้ำจุน รักษา.	ภรุ	ทิมะ อี อาคม.
ภิชฺช	พืงต่อย แตก สลาย ทำลาย.	ภิทฺ	แปลง ทฺ กับ ญฺย เป็น ชฺช.
โภชฺช	พืงกิน กลืนกิน บริโภค.	ภฺช	พฤทธิ์ แปลง ชฺ กับ ญฺย เป็น ชฺช.
เมยฺย	พืงนับ วัด .	มา	แปลง อา กับ ญฺย เป็น เอยฺย.

โยคฺค	พืงประกอบ ประสม รวบรวม กระทำ พยายาม.	ยุชฺ	พฤทธิ์ แปลง ชฺ กับ ฌฺ เป็น คฺค.
ลพฺภา ลภฺภา	พืงได้.	ลภฺ.	แปลง ภฺ กับ ฌฺ เป็น พภ กิริยาหลัง ทิมะอ ที่ ภ เป็น อา ใช้เป็นกัมมวาจก และ ภาว วาจก เป็นทั้ง เอก.และ พหุ เป็นไตรลิงค์ แต่จัด เป็น อัพย และใช้เป็นประธานในบางคราว แปลว่า การได้.
วชฺฌ	พืงกำจัด ขจัด เปียดเบียน ฯลฯ.	หนฺ	แปลงเป็น วฐฺ แปลง ฐฺ กับ ฌฺ เป็น ชฺฌ ดู มาตพพ ประกอบ.
สภฺภา	พืงอาจ.	สภฺ	แปลง ย (เมื่อลบ ฌฺ แล้ว) เป็น ก หรือแปลง กฺ กับ ฌฺ เป็น กฺก ทิมะ อ ที่ ก เป็น อา มี คติและการใช้เหมือน ลพฺภา ใช้ เป็นประธานแปลว่า อันได้ การ ได้ ความอาจ ที่ใช้เป็นกิริยา อาจารย์ในปางก่อนและปัจจุบันยัง แปลว่า อาจ ไม่ แปลว่า พืงอาจ นักศึกษาพืงใช้ไปตามท่าน จนกว่าท่านจะมีมติเห็นด้วย ตามที่กล่าวนี้.
สํขย สงฺขย	พืงกล่าว นับ คำนวณ.	สํ+ขา	รัสสะ อา เป็น อ.
สํเขยฺย สงฺเขยฺย	พืงกล่าว นับ คำนวณ.	สํ+ขยา	แปลง อา กับ ฌฺ เป็น เอยฺย.
หริย	พืงนำไป นำออก อยู่ อาศัย อาศัยอยู่ ถือ ถือเอา ยึด ยึดเอา จับเอา.	หฺร+อิ	อาคม.

อิจุ	พึงไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	อิ ชาติ	ลบ รุ แห่ง ริจุ.
อิธิกิจ	พึงทำยิ่ง กระทำยิ่ง.	อิธิ+กร	ลบ ร. และ รุ.
กิจ	พึงทำ กระทำ.	กร	ลบ และ รุ.
อกานิ อกรานิ	ไม่ถึงทำ กระทำ.	น+กร	กิริยาต้นลบ รุ.
ณาเตยฺย	พึงรู้ บรรลุ ตรัสรู้ ทราบ.	ณา.	
ปาเตยฺย	พึงดีมี เลี้ยง คุ้มครอง ป้องกัน รักษา.	ปา.	

มาน

อคจุมาน	ไม่ไปอยู่ ไม่ถึง ไม่เป็นไป ไม่ ดำเนินไป.	น+คม ชาติ.	
อโจทียมาน	ไม่ตักเตือนอยู่ ไม่ทักท้วง ไม่ แนะนำ.	นจุท ชาติ.	
อชานมาน	ไม่รู้อยู่ ไม่ทราบ.	น+ณา+นา	ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา.
อติสุสมาน	ไม่เห็นอยู่ ไม่ดู ไม่แสดง ไม่ชี้แจง ไม่แถลง ไม่บรรยาย.	น+ติสุ ชาติ	แปลง น เป็น อ ติสุ เป็น ติสุส.
อิคฺมฺมาน อิคฺมฺมาน	ถึงทับอยู่ ได้ บรรลุ ตรัสรู้.	อิค+คม ชาติ	แปลง เป็น มฺม กิริยาแรก แปลง ม เป็น ค.
อนาหริยมาน	ไม่นำมาอยู่.	น+อา+หฺร+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
อนิจฺจมาน	ไม่ปรารถนาอยู่ ไม่หวัง ไม่มุ่งหวัง ไม่พอใจ ไม่อยากได้ ไม่ต้องการ.	น+อิสุ ชาติ	แปลง สุ เป็น จุ.
อนุปาทียมาน อนุปาทียาน	ไม่เข้าไปยึดมั่นอยู่ ไม่เข้าไปถือเอา ไม่ถือมั่น ไม่เข้าไปประพฤติดึดมั่น.	น+อุป+ทา+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม กิริยาหลัง ลง อาน ปัจ.รูปฯ ๖๓๐ ว่าแปลง มาน ปัจ.เป็น อาน.

อนุภวานาน	ได้รับอยู่ ประสบ ได้ประสบ เสวย.	อนุ+ภว ชาติ	แปลง อู เป็น อว.
อนุโมทนาน	บันเทิงตามอยู่ ชื่นชม ยินดีด้วย ยินดีตาม พลอยยินดี อนุโมทนา.	อนุ+มท ชาติ	พฤทธิ์ อู เป็น โอ.
อนุยุณขิยมาน	ประกอบตามอยู่ ประกอบ เนื่อง ๆ ชักตาม.	อนุ+ยุช+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม และนิคคหิตอาคม.
อนุสาสมาน	ตามสอนอยู่ ตามสั่งสอน สั่งสอน เนื่อง ๆ พร่ำสอนชี้แจง.	อนุ+สาสุ ชาติ.	
อนุสุสรมาน	ระลึกตามอยู่ ตามระลึก ระลึก ระลึกถึง ระลึกเนื่อง ๆ.	อนุ+สร ชาติ	ซ้อน สุ.
อนฺตรายมาน	หายไปอยู่ สูญไป เสื่อมไป.	อนฺตร+ธา+ย	ปัจ.กัต. หรือแปลง อา เป็น อาย ไม่ต้องลง ย ปัจ.ตัวชาตุนั้น บางคำก็ร์เป็น อนฺตรธา.
อปจายมาน	ประพตติต่อมอยู่ ประพตติอ่อน น้อม บุษา เคารพ นับถือ ยำ เกรง ใคร่ครวณ พินิจ.	อป+จาย ชาติ.	
อปญายมาน	ไม่รู้ทั่วอยู่ ไม่ปรากฏ.	น+ป+ณา+นา	ปัจ.แปลง นา เป็น ย อีกนัย หนึ่งเป็น น+ป+ณา+ย ปัจ.กัม.
อปปริปูรยมาน	ให้เต็มรอบไม่ได้อยู่ ไม่สามารถให้ เต็มสมบูรณ์ได้.	น+ปริ+ปฺร+ณย	ปัจ.เหตุ.
อภิกวานาน	เป็นทับอยู่ ท่วมทับ ครอบงำ.	อภิ+ภว ชาติ	แปลง อู เป็น อว.
อภิกุยฺยมาน อภิกุยฺยมาน	เป็นทับอยู่ ท่วมทับ ครอบงำ.	อภิ+ภว+ย	ปัจ.กัม.กิริยาตัน รัสสะ ซ้อน ย.
อภิสมฺพุธาน	รู้พร้อมเฉพาะอยู่ รู้สมบูรณ์ บรรลุลึง.	อภิ+ส+พุธ ชาติ	แปลง มาน เป็น อาน หรือลง อาน ปัจ.
อมุจฺจมาน	ไม่แก้อยู่ ไม่ปล่อย.	นา+มุจ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ย เป็น จ หรือ แปลง จย เป็น จุ.
อรชฺชมาน	ไม่กำหนด ไม่อยาก ไม่ใคร่ (ใน กามคุณ).	น+รช+ย	ปัจ.แปลง ชย เป็น ชช.

อลุคฺคฺมาน	ไม่ข้องอยู่ ไม่คิด ไม่พัวพัน ไม่สงสัย.	น+ลคฺ+อ	ปัจ.ซ้อน คฺ.
อลชฺชฺมาน	ไม่ละอายอยู่ ไม่อาจใจ.	น+ลชฺช+อ	ปัจ.
อลภฺมาน	ไม่ได้้อยู่.	น+ลภ+อปัจ.	
อวตฺตฺรฺมาน	ท่วมทับอยู่ ลาดทับ ลาดลง.	อว+ตฺร+อ	ปัจ.ซ้อน ตฺ
อวิชฺชฺมาน	ไม่มีอยู่ ไม่เป็น.	อ+วิท+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
อวิชฺชฺมาน	ไม่ได้้อยู่ ไม่ได้รับ ไม่ประสบ ไม่รู้สึก(อารมณ์)	น+วิท+ย	ปัจ.กัม.
อวิณฺสฺสฺมาน	ไม่ฉิบหายอยู่ ไม่หายสูญ ไม่พินาศ.	น+วิ+นสฺ+ย	ปัจ.กัต แปลง ย เป็น ส.
อวิหฺณฺณฺมาน	ไม่เดือดร้อนอยู่ ไม่เป็นทุกข์ สุขสบาย.	น+วิ+หฺน+ย	ปัจ.กัต.กัม.แปลง นฺย เป็น ญฺณ.
อสชฺชฺมาน	ไม่ขัด ไม่ข้อง ไม่ขัดข้อง ไม่ติด.	น+สชฺ+ย	ปัจ.กัม. แปลง ชฺย เป็น ชฺช.
อสมฺมาน	อดกลั้นไม่ได้้อยู่ อดทนไม่ได้.	น+สฬ+อ	ปัจ.
อสุสาสียฺมาน	ให้หายใจคล่องอยู่ ให้ยินดีอยู่.	อา+สุส+ณฺย	ปัจ.เหตุ อี อาคม.

อา

อาภทฺตฺมาน	คร่ำมาอยู่ ชักมา จุดมา รั้งมา ลากมา.	อา+ภทฺต+อ	ปัจ.
อาคจฺจฺมาน	มาอยู่ ถึง.	อา+คม+อปัจ.	แปลง คม เป็น คจฺจ
อาคยฺมาน	ให้มาอยู่ ให้ถึง.	อา+คม+ณฺย	ปัจ.เหตุ ลบที่สุด ฐาตุ.
อาทียฺมาน	ถือเอาอยู่.	อา+ทา+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
อาณียฺมาน อาณียฺมาน	นำมาอยู่.	อา+นิ+นี+ย	ปัจ.กัม.
อาปชฺชฺมาน	ถึงทั่วอยู่ ต้อง ไปถึง เป็นไป.	อา+ปท+ย	ปัจ.กัต. แปลง ทฺย เป็น ชฺช หรือ ตังฺ ปชฺช+อ ปัจ.

อาปุจฉิยมาน	ถามโดยเอื้อเพื่ออยู่ ถามด้วย แสดงน้ำใจ ลา อ่ำลา.	อา+ปุจฉ+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
อาวชฺชมาน	นึกอยู่ นึกถึง รำพึง.	อา+วชฺช+อ	ปัจ.
อาวิญฺชมาน	แกว่งอยู่ เวียน ชัก.	อา+วิชิ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
อาสีสมาน	ปรารถนาอยู่ มุ่งหมาย หวัง มุ่งหวัง อยากได้ ต้องการ.	อา+สีสุ ชาติ.	
อิจฺฉิยมาน	ปรารถนาอยู่ อยากได้ ชอบใจ พอใจ รักใคร่.	อิสุ+ย	ปัจ.อี อาคม รูปฯ แปลงที่สุด ชาติ เป็น จุแ กัจฯ แปลง อิสุ เป็น อิจุฉ.
อุคฺโหมสยมาน	ให้กึกก้องอยู่ ให้ปาวร้อง ปาวร้อง ให้รู้.	อุ+มุส+ณย	ปัจ.เหตุ พฤทธิ อุ เป็น โอ ช้อน ค.
อุทาสীন	นั่งนอกอยู่(เป็นกลางไม่เข้าข้าง ฝ่ายใด) นั่งนิ่งเป็นกลาง.	อุ+อาสุ+อาน	ปัจ.แปลง อาน เป็น อীন ท อาคม.
อุปชฺชมาน อุปฺปชฺชมาน	เข้าถึงอยู่ เกิด เกิดขึ้น บังเกิด อุบัติ.	อุ+ปท+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทย เป็น ชช กิริยาหลัง ช้อน ป.
อุปชฺชมาน	เกิดอยู่ เกิดขึ้น บังเกิด.	อุ+ปท+ย	ปัจ.ภาว แปลง ทย เป็น ชช.
อุปชฺชมาน	เข้าไปอยู่ เข้าถึง.	อุ+ปชฺช+อ	ปัจ.
อุปฏฺฐหมาน	ดำรงอยู่ ตั้ง ตั้งขึ้น ลุกขึ้น บำรุง อุปจาก.	อุ+ฐา ชาติ	แปลง เป็น จห ช้อน ฐ.
อุปฏฺฐิยมาน	บำรุงอยู่ อุปจาก.	อุ+ฐา+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
อุปตฺถมฺภยมาน	อุดหนุนอยู่ อนุเคราะห์ เอื้อเพื่อ เกื้อกูล ค้ำจุน เจือจาน ช่วยเหลือ เพื่อแผ้ว บำรุง.	อุ+ถมิ+ย	ปัจ.กัต.กัม.ช้อน ต.
อุปธารยมาน	เข้าไปทรงไว้อยู่ ใคร่ครวญ ตรวจ ตรา พิจารณา.	อุ+ธาร+ณย	ปัจ.
หน้า ๑๖๒			
อุปฺปตฺมาน	ลอยอยู่ ลอยขึ้น.	อุ+ปต+อ	ปัจ.ช้อน ป.

อุปถัมภ์	เยาะเย้ยอยู่ เย้ยหยัน เสียดสี ต่ำ บริภาษ.	อุ+ป+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม แปลง ป เป็น ผ ช้อน ป.
เอื้อ	แสวงหาอยู่ เสาะหา คั่นหา ปรารถนา อยาได้ ชอบใจ พอใจ รัก รักใคร่.	อิ+อ+น	ปัจ.วิการ อิ เป็น เอ.
โอบ	ให้เข้าลงอยู่ ให้หยั่งลง.	โอ+ต+ณ	ปัจ.เหตุ กัม อิ อาคม.
โอบ	ท่วมทับอยู่ ลาดทับ.	โอ+ต+ย	ปัจ กัม. อีอาคม.
โอภาส	ให้สว่างไสวอยู่ ให้สว่างรุ่งเรือง ทั่วไป.	โอ+ภา+ณ	ปัจ.เหตุ.
โอบ	แลดูอยู่ ตรวจดู พิจารณา.	โอ+โล+ณ	ปัจ.
โอบ	แลดูอยู่ ฯลฯ.	โอ+โล+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
โอวาท	กล่าวสอนอยู่ ตักเตือน แนะนำ สั่งสอน.	โอ+ว+อ	ปัจ.
โอวาท	กล่าวสอนอยู่ ฯลฯ สั่งสอน.	โอ+ว+ย	ปัจ.กัม.อีอาคม.
โอบ	ห้อมล้อมอยู่ ห้อมแท้ ถอยหลัง เสื่อมลง เสื่อมทรุด.	โอ+ส+อ	ปัจ.
ก			
กต	กล่าวอยู่ พูต แสดง.	ก+ต+ณ	ปัจ.กัต.
กต	กล่าวอยู่ พูต แสดง.	ก+ต+ย	ปัจ.กัม.อีอาคม.
กม	ไหวอยู่ สั่นไหว สั่น สะเทือน.	ก+ม+อ	ปัจ.

กิริรมาณ	ทำอยู่ กระทำ.	กร+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.มติของโมคฯ เป็น กร+โอ ปัจ.แปลง กรุพร้อมกับ โอ เป็น กิริร ลงมาน ปัจ จึง เป็น กัต. บางมติว่าที่ใช้เป็น กัต.ลง ยิร ปัจ.กิริยานี้ จึงเป็น ทั้ง กัต และ กัม เวลาแปลถึง พิจารณา ดูเนื้อความ.
กราน	ทำอยู่ กระทำ.	กร+าน	ปัจ.เป็น ปัจ พิเศษ.
กริรมาณ กรีย มาน	ทำอยู่ กระทำ.	กร+ย	ปัจ.กัม. อิ อี อาคม.
กิณมาน	ซื้ออยู่.	กี+ณ	ปัจ.รัสสะอี เป็น อิ อา เป็น เอ.
กีฬปยมาน	ให้เล่นอยู่ ให้เพลิน ให้สนุก ให้รื่น ริง.	กีฬ+ณปย	ปัจ.เหตุ.
กียมาน	ซื้ออยู่.	กี+ย	ปัจ.กัม.
กุณฺณลายมาน	คตอยู่ โค้ง โกง งอ บิด.	กุณฺณ+าย	ปัจ.อิ และ ลุ อาคม.
กุพฺพมาน กุพฺพพาน	ทำอยู่ กระทำ.	กร+โอ	ปัจ.แปลง โอ เป็น อว. แปลง ว เป็น เป็น พ ว้อน พุ มติของ โมคฯ แปลง กรุ พร้อมกับ โอ เป็น กุพฺพ ยังมีมติอื่นอีก ดู กุพฺพติ ในพจนานฯ อาขยาต กิริยาหลังลง อาน ปัจ.
กุรุมาน	ทำอยู่ กระทำ.	กร+โอ	ปัจ. แปลง โอ เป็น อุ อ ที่ ก เป็น อุ มติของ โมคฯ แปลง กรุ พร้อมกับ โอ เป็น กุรุ.

บ

ขนิยมาน	ขุดอยู่ เจาะ แทะ สับ.	ขนุ+ย	ปัจ.กัม.อือาคม.
ขมาปิยมาน	ให้อุดอยู่ ให้อักลั่น ให้อุดกลั่น ให้อุดโทษ ให้อ้น ให้อุดทน.	ขมฺ+ณฺาเป	และ ย ปัจ.กัม.อือาคม.
ขาทมาน ขาทาน	กินอยู่ กัดกิน เคี้ยวกิน บริโภค.	ขาทุ+อ	ปัจ.กิริยาหลัง อาน ปัจ.
ขาதியมาน	กินอยู่ ฯลฯ บริโภค.	ขาทุ+ย	ปัจ.กัม.อือาคม.
ชิปมาน	ขัดไปอยู่ ขว้างไป เหวี่ยงไป ยิง.	ชิปฺ+อ	ปัจ.
ชิปิยมาน	ขัดไปอยู่ ฯลฯ ยิง.	ชิปฺ+ย	ปัจ.กัม.อือาคม.
ชียมาน	สิ้นไปอยู่ เสื่อม เสื่อมไป.	ชี+อปัจ.	ยฺ อาคม.
ชียมาน	ให้สิ้นไปอยู่ ให้เสื่อม ให้เสื่อมไป.	ชี+ณฺย	ปัจ.เหตุ.
โภยมาน	ให้กำเริบอยู่ ให้ปั่นป่วน.	บุฏฺ+ณฺย	ปัจ.เหตุ พุทธิ.

ค

คจฺณมาน	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	คมฺ ธาตุ	แปลงเป็น คจฺณ.
คจฺณิยมาน	ไปอยู่ ฯลฯ.	คมฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง คมฺ เป็น คจฺณ อือาคม.
คณฺุหมาน	จับอยู่ ถือ ถือเอา.	คหฺ+ณฺหา	ปัจ.ลบที่สุดธาตุ.
คณฺิตยมาน	นับอยู่ คำนวณ.	คณฺ+ย	ปัจ.กัม.อือาคม หน้า ยฺ.
คมฺมมาน	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	คมฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลงเป็น ม.
คยฺหมาน	จับอยู่ ถือ ถือเอา.	คหฺ+ย	ปัจ.กัม.แปร ยฺ ไว้หน้า ห.

จ

จตุทยมาน จตุเทียมมาน	ทิ้งอยู่.	จตุท+ณย	ปัจ.กัต.กิริยาหลัง ย ปัจ.กัม.
จิชุขมาน	ตัดอยู่ ฯลฯ ทอน.	จิตุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทุย เป็น ชุข.
จินุทมาน	ตัดอยู่ เชือด เลื่อน ขาด บั่น แบ่ง ผ่า ทอน.	จตุ ชาติ	นิคคหิตอาคม.

ช

ชณฺณมาน	เกิดอยู่	ชนุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง นุย เป็น ณฺณ.
ชวมาน	เล่นอยู่ ไป เล่นไป เร็ว ไปเร็ว.	ชฺ ชาติ	พฤทธิ อฺ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
ชหมาน	ละอยู่ สละ ละทิ้ง วาง ปล่อย.	หา ชาติ	ทัวภาวะ หา รัสสะ แปลง ห ตัวต้นเป็น ช.
ชหมาน	ให้อยู่ บำเพ็ญทาน กิน บริโภค บูชา บูชาสัตถ บวงสรวง เพิ่มให้.	หฺ หฺ ชาติ	ทัวภาวะ หฺ หรือ หฺ แปลง อฺ อฺ เป็น อ แปลง ห เป็น ช.
ชาครมาน	ตื่นอยู่.	ชาคร+อ	ปัจ.
ชานมาน	รู้้อยู่ ทราบ.	ณา+นา	ปัจ.รัสสะ อา เป็น อ แปลง ณา เป็น ชา.
ชานิสฺสมาน	จักรู้้อยู่ จักทราบ.	ณา+นา	และ สฺส ปัจ.แปลง ณา เป็น ชา รัสสะ อา ที่ นา อีอาคม.
ชายมาน	เกิดอยู่ กำเนิด เป็นขึ้น มีขึ้น.	ชนุ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ชนุ เป็น ชา หรือ แปลงที่สุดชาติ เป็น อา.

ชึคฺจุฉมาน	เกลียตออยู่ รังเกียจ ชัง ตีเตียน.	คฺป+ฉป้ง.	ท่วภาวะ คฺ แปลง เป็น ชุ แปลง อฺ เป็น อี แปลง ปฺ เป็น จ.
ชียฺยฉมาน ชียฉมาน ชีรฉมาน	แก่ออยู่ คร้าคร้า ชำรุด ทรุตโทรม.	ชรฺ+ฉนย	ป้ง.กัต.แปลง ชรฺ เป็น ชียฺย ลบ ฉนย กิริยาที่ ๒ แปลง อ ที่ ช เป็น อี ลบ รฺ กิริยาที่ ๓ ชรฺ+ ฉน ป้ง.แปลง ชรฺ เป็น ชีร ลบ ฉน รูปฯ ๔๖๖ ชียฺยฉมาน ที่ใช้ เป็น กรรมวาจาลง ย ป้ง.กัม. เมื่อแปลง ชรฺ เป็น ชียฺย แล้ว บวกกับ ย ป้ง.เป็น ชียฺยย พยัญชนะซ้อนกับ ๓ ตัวฟังลบ เสียตัว ๑.
ชีวฉมาน	เป็นอยู่ มีชีวิต.	ชีว+อ	ป้ง.
ชุหฉมาน	บุชชออยู่ บุชชยัณ ส้งเวย เช่น สรวง บวงสรวง.	หฺ ชาติ	ท่วภาวะ หฺ แปลง เป็น ชุ แปลง อฺ ที่ตัวชาติ เป็น อ.
ฉ ฉ			
ฉายฉมาน	เผออยู่ ไหม้.	ฉาปฺ+ย	ป้ง.กัม.ลบ ป.
ฉายฉมาน	ติดอยู่ เฟ่ง ฟินิจ ฟิจาร โชติ โพลง ลูกโพลง รุ่งเรือง สวยงาม สว่าง กระจ่าง ขาว.	ฉเ ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย.
ฉสุฉมาน	จักรู้้อยู่ จักทราบ.	ฉา+สุส	ป้ง.ในอรรถกวิส รัสสะ อา ที่ ฉา.
ฉายฉมาน	รู้้อยู่ ทราบ.	ฉา+นา	ป้ง.แปลง นา เป็น ย.
ฉเยยฉมาน	รู้้อยู่ ทราบ.	ฉา+ย	ป้ง.กัม อีอาคม วิการเป็น เอ ลบ อา แปลง ย เป็น ยฺย รูปฯ ๔๙๘.

ฎ			
ฎักมาน ฎักฎมาน	เจาะอยู่ เชาะ ฯลฯ.	ฎัก! ฎักิ ฎักฎ+อ	ปัจ.
ฎุลมาน	ชักซ้ายอยู่ ยึดขาด ตลก.	ฎุล+อ	ปัจ.
ฎุ๊กมาน	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ฎุ๊ก! ฎุ๊กฎ+อ	ปัจ.
จ ท			
จสฺสมาน	จักตั้งอยู่ จักหยุด จักทรง จักคง จักดำรง.	จา+สฺส	ปัจ.ในอรรถวิส.
จีปฺสฺสมาน	จักตั้งอยู่ ฯลฯ.	จา+ย	และ สฺส ปัจ.แปลง อา เป็น อี อืออคม.
ทยฺหฺมาน	เผาอยู่ ไหม้.	ทหฺ ทหฺ+ย	ปัจ.กัม.แปร ย ไว้หน้า หฺ ถ้าตั้ง ทหฺ พึงแปลง ท เป็น ท.
ทหฺมาน	เผาอยู่ ไหม้.	ทหฺ+อ	ปัจ.
ต			
ตปฺปมาน	ร้อนอยู่ เไรร้อน เตือดร้อน เผา แผดเผา ผิง อุ่ม อุ่มหน้า.	ตปฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ปฺย เป็น ปฺป.
ตายนมาน	ต่อต้านอยู่ ต้านทาน เลี้ยง รักษา ป้องกัน .	ตา เต ธาตุ	แปลง อา เอ เป็น อาย.
ตารยมาน	ให้ข้ามอยู่ ให้กลิ้งไป ให้ปลิว ให้ ปลิวไป ฯลฯ.	ตรฺ+ณย	ปัจ.เหตุ.
ตาศิยมาน	ตีอยู่ เคาะ เฝี่ยน ฆ่า ประหาร.	ตฬฺ+ย	ปัจ.กัม.อืออคม ที่มะตันธาตุ.

ติฏฺฐมาน	ตั้งอยู่ ดำรง หยุด ยืน ทรง คง.	จา ชาติ	แปลงเป็น ติฏฺฐ.
ตุชฺชมาน	ทำอันตรายอยู่ เจาะ แทะ ทิ่ม แทง รบกวณ ฯลฯ.	ตุทฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ทุย เป็น ชุช.

๓

ถลมาน	ดำรงอยู่ ตั้ง ยืน.	ถล+อ	ปัจ.
ถวมาน	ชมอยู่ ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	พฤทธิ อู	เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
ถูปยมาน	ก่ออยู่ ก่อขึ้น งอกขึ้น พอกพูนขึ้น สะสมขึ้น.	ถูป+ณย	ปัจ.กัต.

๓

ททมาน	ให้อยู่ ยกให้ สละ ถวาย.	ทา ชาติ	ทัวภาวะ ทา รัสสะ.
ททฺทลฺลมาน	รู้เรื่องอยู่ ฯลฯ สวयงาม.	ทล+ย	ปัจ.กัม.ทัวภาวะ ท แปลง ลุย เป็น ลล ช้อน ท.
ทนฺธมาน	เขลาอยู่ โง่ ช้า เฉื่อย เนื่อย.	ทธิ ชาติ	นิคคหิตอาคม แปลง อิ เป็น อ.
ทยฺหมาน	เผาอยู่ ไหม้.	ทห+ย	ปัจ.กัม.แปร ย ไว้หน้า ห.
ทรมาน	กลัวยู่ น่ากลัว ฯลฯ กระวน กระวาย.	ทร+อ	ปัจ.
ทวฺวารมาน	ระวังอยู่ ป้องกัน ปิด รักษา.	ทวฺร+อ	ปัจ.ทิมะตันธาตุ.
ทสฺสึยฺยมาน	แสดงอยู่ ชี้แจง แกล้ง อธิบาย บรรยาย เห็น ดู.	ทิสฺ+ณย	ปัจ.แปลง เป็น ทสฺส.
ทสฺสึยฺยมาน	แสดงอยู่ ฯลฯ ดู.	ทิสฺ+ย	ปัจ.กัม อีอาคม.
ทิพฺพมาน	เล่นอยู่ ฯลฯ.	ทิว+ย	ปัจ.กัต.กัม.ดู ทิพฺพนฺต เทียบ.

ทิสฺสมาน	พบอยู่ เห็น ดู มองหา เฟ่ง ปรากฏ.	ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทิสฺส อิกนัยหนึ่ง ทิสฺ+ย บัจ.กัม แปลง สฺย เป็น สฺส หรือ แปลง ย เป็น ส.
ทิสฺสมาน	ถือเอาอยู่ ยึดถือ คบ ระวัง ป้องกัน รักษา.	ทิสฺ ชาติ	แปลงเป็น ทิสฺส.
ทียมาน ทียมาน	ให้อยู่ ฯลฯ.	ทา+ย	บัจ.กัม.อิ อีอาคม.
เทสียมาน	แสดงอยู่ ฯลฯ ดู.	ทิสฺ+ย	บัจ.กัม.วิการ อิ เป็น เอ อีอาคม.

จ

จชมาน ฌณ ชมาน	ไปอยู่ ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	จชฺ ฌชิ ชาติ	
จิฏขมาน	แสดงอยู่ ฯลฯ ไม่พ่องใส.	จิฏข+อ	บัจ.ดู จิฏขนฺต เทียบ.
จุมมาน	เปียดเสียดอยู่ ฯลฯ ม่า ประหาร.	จุม+อ	บัจ.
โจวียมาน	ชำระอยู่ ล้าง ชะล้าง ชัก ฟอก.	สุ โจฺว+ย	บัจ.กัต.อีอาคม.

น

นกุฎมาน	พินาศอยู่ ฉิบหาย ฯลฯ เสียไป.	นกุฎ+อ	บัจ.
นจุจมาน	เต็น้อย รำ เต็นรำ รำเท้า พ้อน พ้อนรำ.	นตุ+ย	บัจ.กัต.แปลง ตฺย เป็น จุ.
นฺนทมาน	เฟลิตเฟลิน้อย ยินดี ร่าเริง รื่นรมย์ สนุก สำเร็จ สัมฤทธิ์.	นฺนท+อ	บัจ.
นมสฺสมาน	นอบน้อมอยู่ นมัสการ.	นม+อสฺส	บัจ.

นุหายมาน นหายมาน	อายอยู่ สนาน สรง ขำระ.	นุหา นหา+ย	ปัจ.กัต..
นิกทฺติยมาน	คร่าออกอยู่ คุตออก คุตออกไป ดิงออก ชักออก รุ่งออก เหนี่ยว ออก.	นิ+กทฺ+อ	ปัจ.
นิกฺขมมาน	ออกอยู่ ออกไป ก้าวออก ก้าว ออกไป ไหลออกไป ออกบวช.	นิ+กมฺ+อ	ปัจ.แปลงบ ก เป็น ข ช้อน กุ โมคฯ ขาทิกัณณ ๑๓๕.
นิกคยฺหมาน	ถือเอาโดยไม่เหลืออยู่ ถือเอา โดยรวม รวบถือเอา ช่ม ช่มชี่ ช่ม ชี่ กตชี่ บังคับ ทำโทษ ลงโทษ.	นิ+คมฺ+ย	ปัจ.กัม.แปร ย ไว้หน้า หุ.
นิมฺลียมาน	ชักไข้อยู่ ไล่เสียง เสียดสี กระทบกระทั่ง เปรียบเปรย เหน็บแนม.	นิ+มฺลฺ+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม.
นิจฺจารยมาน	เปล่งออกอยู่ ช่าน ช่านออก.	นิ+จฺรฺ+ณย	ปัจ.กัต. ช้อน จุ.
นิปฺชฺชมาน	นอนอยู่.	นิ+ปทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
นิพเพจฺยมาน	อำพรางอยู่ ผูก พัน ผูกพัน โปก.	นิ+เวจฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
นิมนฺตฺยมาน	เชิญอยู่ เชื้อเชิญ อารธนา นิมนต์.	นิ+มนฺตฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
นฺยมิยมาน	กำหนดอยู่ หมายไว้ตราไว้ ชมชอบ ชื่นชม ชื่นชมยินดี ยอมรับ นับถือ.	นิ+ยมฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
นิวตฺตมาน	กลับอยู่ เวียนกลับ.	นิ+วตฺ+อ	ปัจ.
นิวตฺตฺยมาน	ให้กลับอยู่ ให้เวียนกลับ.	นิ+วตฺ+ณ	ปัจ.เหตุ. ย ปัจ.กัม.อิอาคม.
นิสฺสีทมาน	นั่งอยู่.	นิ+สทฺ+อ	ปัจ.แปลง สท เป็น สීท กัจฯ ๖๑๗ หรือตั้ง สิทฺ ทิมะ.
นฺยมาน	นำไปอยู่ ถึง บรรลุ ได้.	นฺ+ย	ปัจ.กัม.

นึหริยมาน	นำออกอยู่ นำออกไป.	นิ+หฺร+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม ที่มะอุปสรรค.
ป			
ปจิสฺสมาน	จักหฺงอยู่ ฯลฯ จักใหม่.	ปจ+สฺส	ปัจ.อิอาคม กิริยาหลัง อาน ปัจ.
ปจฺจมาน	หฺงอยู่ ฯลฯ ใหม่.	ปจ+ย	ปัจ.กัม.แปร จฺย เป็น จฺจ.
ปจฺจมาน	ให้หฺงอยู่ ฯลฯ ให้ใหม่.	ปจ+ณฺย	ปัจ.เหตุ แปรลง จฺย เป็น จฺจ.
ปจฺจเวกฺขมาน	เห็นลงเฉพาะอยู่ ฯลฯ.	ปติ+วิ+อิกฺข+อ	ปัจ.ดู ปจฺจเวกฺขนฺต.
ปจฺจาสีสมาน	หวังเฉพาะอยู่ ประรณนาเฉพาะ.	ปติ+อา+สีสฺ++อ	ปัจ.
ปจฺจิสฺสมาน	จักหฺงอยู่ ฯลฯ จักใหม่.	ปจ+ย	ปัจ.กัม.สฺส ปัจ. แปรลง จฺย เป็น จฺจ อิอาคม โมคฯ ขาทิกัณฺท์ ๖๗.
ปณฺณายมาน	รู้้อยู่ รู้ทั่ว ปรากฏ.	ป+ณา+นา	ปัจ.แปรลง นา เป็น ย ช้อน ณ อีกนัยหนึ่งเป็น ย ปัจ.กัม.
ปณฺหมาน	ถามอยู่.	ปณฺห+อ	ปัจ.
ปฏฺิจฺฉาทยมาน	ปิดเฉพาะอยู่ ปกคลุม ปกปิด.	ปฏฺิ+ณฺท+ณฺย	ปัจ.กัต.
หน้า ๑๗๑			
ปฏฺิสํเวทยิมาน	รู้พร้อมเฉพาะอยู่ รู้ครบถ้วน รู้สมบูรณ์.	ปฏฺิ+สํ+วิทฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
ปฏฺิหณฺณมาน	กระทบเฉพาะอยู่ กระทบกระทั่ง ชึงเคียด คับแค้น ขัดใจ.	ปฏฺิ+หนฺ+ย	ปัจ.กัต.แปรลง นฺย เป็น ณฺณ. อีกนัยหนึ่งเป็น ย ปัจ.กัม.เวลา แปรพึงใช้ความพินิจ.
ปตมาน	ไปในเบื้องต่ำอยู่ ตก หล่น ล้ม ไป ถึง เป็นไป.	ปตฺ+อ	ปัจ.

ปตฺถยมาน	ปรารถนาอยู่ มุ่งหมาย มุ่งหวัง อยากได้ ต้องการ ชี ร้องขอ.	ปตฺถ+ณย	ปัจ.กัต.
ปตฺถยาน	ปรารถนาอยู่ ฯลฯ ร้องขอ.	ปตฺถ+ณย+อาน	ปัจ.
ปพฺพาชียมาน	ให้บวชอยู่.	ป+วชฺ+ณย	ปัจ.อิอาคม.
ปราชียมาน	ให้ฟ่ายแพ้อยู่ ให้ปราชัย.	ปรา+ชย+ณย	ปัจ.อิอาคม.
ปริกทฺธมาน	คร่ำไปร่อยอยู่ จุดดคร่ำไป จุดลาก ไป.	ปร+กสฺส+อ	ปัจ.
ปริกสฺสมาน	ชักลากไปอยู่ ไถไปรอบ ไถถวนไป.	ปร+กสฺส+อ	ปัจ.
ปริคฺคณฺหมาน ปริคฺคยฺหมาน	ถือเอารอบอยู่ กำหนดถือเอา ครอบครอง.	ปร+คหฺ+ณหา	ปัจ.กิริยาหลัง ช้อน ค.
ปริจาจิยมาน	บำเรออยู่.	ปร+จรฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม ที่มะตันธาตุ.
ปริฉิชฺชมาน	กำหนดตัดอยู่ กำหนด.	ปร+ฉิ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ทุย เป็น ชุช.
ปริทฺยหมาน	เผารอบอยู่ แผลดเผา.	ปร+ทหฺ+ย	ปัจ.กัม.แปรไว้หน้า ห.
ปริเทวมาน	กล่าวรำไรอยู่ กล่าวคร่ำครวณ ฯลฯ.	ปร+เทวฺ+อ	ปัจ.
ปริปลฺวมาน	เที่ยวเตร่ไปอยู่ เร่ร้อน.	ปร+ปลฺ ธาตุ	พฤทธิ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น ว.
ปริปุรยมาน	เต็มเปี่ยมอยู่ บริบูรณ์.	ปร+ปุร+อปัจ.	ย ปัจ.กัม.
หน้า ๑๗๒			
ปริปุรยมาน	ให้เต็มเปี่ยมอยู่ ให้สมบูรณ์.	ปร+ปุรฺ+ณย	ปัจ.เหตุ.
ปริภูณฺชมาน	กลืนกินอยู่ บริโภค ใช้สอย.	ปร+ภุ+อ	ปัจ.นิคคหิตอาคม.
ปริเยสมาน	แสวงหารอบอยู่ แสวงหา ค้นหา เที่ยวหา เสาะหา สืบหา สืบเสาะ.	ปร+เอส+อ	ปัจ.ย อาคม.
ปริวตฺตมาน	เป็นไปรอบอยู่ หมุนไปรอบ ร่ายรำ.	ปร+วตฺต+อ	ปัจ.

ปรีวิสมาน	อังกาสอยู่(ถวายอาหารพระ).	ปรี+วิสุ+อ	ปัจ.
ปรีสงุमान	ระแวงอยู่ รังเกียจ สงสัย ฯลฯ.	ปรี+สํ+กขิ ชาติ	ลบ จิ.
ปรีหรมาน	นำไปรอบอยู่ ดำเนินการ จัดการ ปกครอง รักษา.	ปรี+หรุ+อ	ปัจ.
ปรีหริยมาน	นำไปรอบอยู่ ฯลฯ.	ปรี+หรุ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
ปลวuman ปลว uman	ไปอยู่ ลอยไป ปลิวไป.	ปลุ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น ว กิริยาหลัง เอา โอ เป็น อว เป็น ปลว. ได้รูปเป็น ปลวuman.
ปลาปิยuman	ให้หนีไปอยู่ ให้เสียไป ให้ปลิวไป.	ป+อຍ+ฅาปย	ปัจ.ลและอิอาคม.
ปลายuman	หนีไปอยู่ หลีกไป.	ปลุ+อ	ปัจ.และ ย ปัจ.กัม.
ปวณฺณuman	เป็นไปทั่วอยู่ เป็นไป กลิ้งไป หมุน ไป กลิ้งเกลือก เกลือกกลิ้ง.	ป+วณฺณ+อ	
ปวตฺตuman	เป็นไปทั่วอยู่ ฯลฯ เกลือกกลิ้ง.	ป+วตฺต+อ	ปัจ.
ปวตฺตยuman	ให้เป็นไปทั่วอยู่ ให้เกลือกกลิ้ง.	ป+วตฺต+ฅนย	ปัจ.เหตุ.
ปวิสมาน	เข้าไปอยู่ เคลื่อนไป(ข้างใน).	ป+วิสุ+อ	ปัจ.
ปเวทยuman	ให้รู้ทั่วอยู่ ให้กระจ่างขัด ให้แจ่ม แจ้ง ให้ทราบชัด.	ป+วทุ+ฅนย	ปัจ.เหตุ.
หน้า ๑๗๓			
ปเวธuman	งก้งนอยู่ ฯลฯ กลิ้ง.	ป+วิธ+อ	ปัจ.ดู ปเวธนต.
ปหรมาน	เมียนอยู่ ฯลฯ ทำลาย	ป+หรุ+อ	ปัจ.ดู ปหรนต.

ปา ปิ

ปาชียมาน	ขับอยู่ ขับไป ต้อน ต้อนไป ไล่ ไล่ไป.	ป+อช+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม หรือตั้ง ป+อา+ชีย ปัจ.กัม.อิอาคม.
ปาติยมาน	ให้ตกไปอยู่ ให้หล่นไป ให้ล้มนไป.	ปต+ณย	ปัจ.อิอาคม.
ปาปียมาน	ถึงอยู่ เข้าถึง บรรลุ ได้ ประสบ.	ป+อปฺ อาป+ย	ปัจ.กัม.
ปาปฺณมาน	ถึงอยู่ ฯลฯ ประสบ.	อาปฺ อุณา	ปัจ.รัสสะ.
ปายมาน	ให้ดื่มอยู่ ให้กิน.	ปา+ณย	ปัจ.เหตุ.
ปารุปมาน	ห่มอยู่ คลุม ครอบ.	ป+อา+อุป+อ	ปัจ. รุ อาคม.
ปีทหมาน	ปิดอยู่ กั้น อุด.	ป +ธา+อปัจ.	แปลง ธา เป็น ทห ถ้าวาง อปี อุปสรรค พังลบ อ.
ปีพมาน ปีวมาน	ดื่มอยู่ .	ปา ธาตุ	แปลงเป็น ปีพ ปีว.
ปีฬียมาน ปีฬีย มาน	ปีบคั่นอยู่ เปียดเปียน.	ปีฬฺ ปีฬ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
ปุจฺฉิยมาน	ถามอยู่ สอบถาม.	ปุจฺฉ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
ปุเรกฺขราน	ทำในเบื้องตันอยู่ ทำในเบื้องหน้า.	ปุรา ปุเร+กร+อาณ	ปัจ.ถ้าวาง ปุรา อุปสรรค พัง แปลง อา เป็น เอ.
ปุชียมาน	บูชาอยู่ เคารพ นบนอบ นับถือ ไหว้.	ปุช+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
ปุรยมาน	ให้เต็มอยู่ ให้สมบูรณ์.	ปุรุ+ณย	ปัจ.เหตุ.
เปสียมาน	ส่งไปอยู่ ไล่ไป ไล่ไป บังคับ.	ปิสุ+ย	ปัจ.กัม. วิการ อิ เป็น เอ
โปติยมาน	บดอยู่ ขยี้ เฝี่ยน โบย ตี.	โปถ+ย	ปัจ.กัม.พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
โปสียมาน	ปรนปรืออยู่ เลี้ยง เลี้ยงดู พอก เลี้ยง.	ปุสุ+ย	ปัจ.กัม.พฤทธิ์.

ผรมาน	ขยาอยู่ ๗๗ กระจายออก.	ผรุ+อ	ปัจ.ดู ผรนต.
ผาลยมาน	แตกอยู่ ๗๗.	ผล+ณย	ปัจ.กัต.ดู ผลนต
ผิยมาน	ไปอยู่ ถึง เป็นไป สูง นูน.	ผิ+ย	ปัจ.กัต.
ผฏมาน	บานอยู่ เปิดออก ปรากฏ แจ่ม แจ่ม.	ผฏ+อ	ปัจ.
ผุรมาน	ไหวอยู่ เคลื่อน เจริณ งอกงาม รุ่งเรือง.	ผุรุ+อปัจ.	
ผุลลมาน	ผลิอยู่ ๗๗ สลาย.	ผุลล+อ	ปัจ.ดู ผุลลนต
ผุสมาน ผุส สมาน	กระทบอยู่ ๗๗ สัมผัส.	ผุส+อ	ปัจ.ดู ผุสนต.
โผฏมาน	แผ่อยู่ แผ่ไป แพร่ไป ชานไป.	ผุฏ+อ	ปัจ.พทพริ.

ฟ

พชุฒมาน	ข้องอยู่ ๗๗ เนื่องกัน.	พรุ+ณย	ปัจ.แปลง ฤษ เป็น ชุฒ.
พชุฒมาน	ข้องอยู่ ๗๗ เนื่อง.	พรุ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ฤษ เป็น ชุฒ.
พตฺตมาน	เป็นไปอยู่ ประพติ ปฏิบัติ รับ สมาทน.	วตฺ วตฺต+อ	ปัจ.แปลง ว เป็น พ ถ้ำตั้ง วตฺ พึงซ้อน ต.
ฟิลมาน	แตกอยู่ ขาด ทลาย ทำลาย สลาย.	ฟิล+อ	ปัจ.
พยุหมาน พยุ หมาน	ดำริอยู่ คิด เชีย คั้ย แหวก.	วิ+อุห+อปัจ.	แปลง วิ เป็น พยุ กิริยาตัน รัสสะ อุ เป็น อุ.
พฐวมาน	กล่าวอยู่ พุด เจริจา .	พฐ ฐาตุ	แปลงเป็น พฐว.
พฐหมาน	งอกงามอยู่ เจริณ รุ่งเรือง พอก พูล.	พฐห+อปัจ.	

โพธมาน	รู้้อยู่ บรรลฺ รู้แจ้ง ตรัสรู้ ตื่น บาน เบิกบาน	พุธ+อ	ปัจ.พฤทธิ.
ภา			
ภขมาน	ตั้ง้อยู่ ดำรง คง คบ สมาคม คู่้น สนิท ชิตชม.	ภข+อ	ปัจ.
ภณฺณมาน	ออกเสียงอยู่ ร้อง พุด กล่าว ว่า กล่าว ว่าขาน.	ภณฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ฌย เป็น ญณ.
ภาขิมาน	แจกอยู่ จำแนก แบ่งให้ แบ่งให้ ปัน ให้ปัน.	ภข ภาข+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม ถ้าตั้ง ภข พึง ที่มะตันธาตุ.
ภวายมาน ภวียมาน	อนุเคราะห์อยู่ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ.	ภฺ+ณย	ปัจ.กัต.
ภวียมาน ภวียมาน	ให้เจริญอยู่ ฯลฯ.	ภฺ+ณย	ปัจ.เหตุ.กัม.
ภาสมาน	กล่าวอยู่ พุด เจรจา ภาสิต(กล่าว).	ภาส+อ	ปัจ.
ภาสมาน	เจริญอยู่ ฯลฯ ผุดผ่อง.	ภาส+อปัจ.	ดู ภาสนฺต.
ภิกฺขมาน ภิกฺ ขาน	ขออยู่.	ภิกฺข+อปัจ.	กิริยาหลัง อาน ปัจ.
ภิชฺขมาน	ต่อย้อยู่ ตี ทูบ แตก ปะทะ ทลาย ทำลาย สลาย.	ภิทธิ+ย	ปัจ.กัต.ลบ อิ ที ทิ เป็น ทุ+ย เป็น ทุย แปลง ทุย เป็น ชุช อีกนัยหนึ่งเป็น ฌย ปัจ.เหตุ แปลว่า ให้ต่อย้อยู่ ฯลฯ.
ภุขมาน ภุข ขมาน	ขด้อยู่ คด โค้ง โกง งอ ปิด.	ภุข+อ	ปัจ.กิริยาหลัง แปลง ภุข เป็น ภุชฺช.

ภุชชาน	กินอยู่ เคี้ยว เคี้ยวกิน กลืนกิน บริโภค.	ภุชฺ ชาติ	นิคคหิตอาคม อาน ปัจ.
ภุชฺชาน	เมื่อเป็นอยู่ มีอยู่.	ภุ+ย	ปัจ.ภาว.

ม

มณฺณชาน	รู้้อยู่ ฯลฯ ไว้ตัว.	มณฺ+ย	ปัจ.กัต.ดู มณฺณนต.
มนฺตยชาน	ปรึกษาอยู่ ฯลฯ หาหรือ.	มนฺตฺ+ณย	ปัจ.กัต. ดู มนฺตยนต.
มรียชาน	เมื่อตาย แตกดับ ละชีพ สิ้นใจ สิ้นชีวิต.	มรฺ+ย	ปัจ.กัม.อ้อาคม.
มารียชาน	ให้ตายอยู่ ฯลฯ.	มรฺ+ณย	ปัจ.เหตุ.อ้อาคม.
มินียชาน	คำนวณอยู่ นับ วัด ตวง.	มา+นา	ปัจ.ยปัจ.กัม อ้อาคม แปลง อา ที่ มา เป็น อี.
มียุยชาน มียุย ชาน	เมื่อตาย ฯลฯ สิ้นชีวิต.	มรฺ+อ	ปัจ.รูปฯ ๔๖๖ แปลง มร เป็น มียุย กัจฯ ๕๐๕ แปลง มร เป็น มียุย.
มียชาน	เมื่อตาย ฯลฯ .	รูปฯ	ให้ลบ ยฺ สังโยค แล้วที่มะ อี เป็น อี.
โมทชาน	บันทึกอยู่ ฯลฯ เพลิดเพลิน.	มฺท+อ	ปัจ.พทฺธิ์ อฺ เป็น โอ.

ย

ยชชาน	บวงอยู่ บูชา ฯลฯ ประพตติธรรม.	ยชฺ+อปัจ.	ดู ยชนต.
ยจชาน	ขอย้อยู่ ร้องขอ วอน วิงวอน อ้อน วอน.	ยจฺ+อ	ปัจ.
ยจียชาน	ขอย้อยู่ ฯลฯ อ้อนวอน.	จจฺ+ย	ปัจ.กัม.อ้อาคม.

ยุชฺฌมาน	ต่อต้านอยู่ ต่อสู้ ฯลฯ สู้รบ.	ยุชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง รุย เป็น ชุณ.
ยุญชฺมาน	ประกอบอยู่ ประสม รวบรวม กระทำ พยายาม.	ยุจิ+อ	ปัจ.นิคคหิตอาคม.
โยญฺมาน	สัมพันธ์อยู่ เกี่ยวเนื่อง เกี่ยว เนื่องกัน.	โยญฺ+อ	ปัจ.

ร

รกุขฺมาน	รักษาอยู่ เลี้ยง ถนอม ป้อนกัน.	รกุจิ+อ	ปัจ.
รกุขฺยฺมาน	รักษาอยู่ ฯลฯ ป้อนกัน.	รกุชฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
รชฺชฺมาน	กำหนดอยู่ ย่อม ยินดี.	รชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ช.
รุษฺฌมาน	กั้นอยู่ ฯลฯ ยินดี.	รุจิ+ย	ปัจ.กัม.ดู รุชฺฌนต.
รุทฺมาน โรทฺมาน	หลั่งน้ำตาอยู่ ร้องไห้.	รุทฺ+อ	ปัจ.คำหลัง พฤทธิ.
โรสฺมาน	กำจัดอยู่ ขจัด ทำลาย เปียดเปียน.	รุสฺ+อปัจ.	พฤทธิ.
โรพฺมาน	ไม่เอื้ออยู่ ไม่เอื้อเพื่อ ไม่เอาใจใส่.	โรพฺ+อ	ปัจ.

ล

ลชฺชฺมาน	ละอายอยู่ ละอายใจ.	ลชฺชฺ+อ	ปัจ.
ลพฺพฺมาน	ได้อยู่ รับ ได้รับ.	ลภฺ+ย	ปัจ.กัม.แปลง ภย เป็น พภ.
ลภฺมาน	ได้อยู่ รับ ได้รับ.	ลภฺ+อ	ปัจ.
ลิมฺปิยฺมาน	ฉาบอยู่ ทา ไล้ ลูบไล้ โบก.	ลিপฺ ลิปิ+ย	ปัจ.กัม.นิคคหิต และ อิอาคม.

ลฺลจฺมาน	ถอนอยู่ ทัง ถอนทัง ยื้อแย่ง.	ลฺลจฺ+อ	ปัจ.
ลฺลนฺถมาน	กำจัดอยู่ ขจัด เปียด เปียดเปียน เลอะ เปราะะ เปราะะเปื่อน.	ลฺลถิ+อ	ปัจ.
เลหมาน	เพลินอยู่ ยินดี ชิม ลิ้ม เสีย ขอด.	ลิหฺ+อ	ปัจ.วิการอิ เป็น เอ.
โลกมาน	เห็นอยู่ ดู แลดู แสดง.	โลกฺ+อ	ปัจ.
โลภมาน	อยากอยู่ อยากได้ หมกมุ่น ลุ่ม หลง เล้าโลม ประโลม ประราธนา.	ลฺภ+อ	ปัจ.พทฺธิ์.

ว

วณฺญิยมาน	เกลี้ยกล่อมอยู่ ลวง ล่อลวง หลอกลวง.	วณฺญ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
วตฺตมาน	เป็นไปอยู่ หมุนเวียน ประพฤติ ปฏิบัติ รับ สมาทาน.	วตฺต+อ	ปัจ.
ววตฺถาปิยมาน	ให้กำหนดอยู่ ให้ตั้งไว้ ให้ตราไว้ ให้หมายไว้ ให้วางไว้.	วิ+อว+ถา+ณเปย	ปัจ.อิอาคม.
วสมาน	อยู่อยู่ จำ(จำคืออยู่) ฯลฯ.	วสฺ+อ	ปัจ.ดู วสนฺต.
วาริยมาน	กันอยู่ กัน คั่น ป้องกัน ห้าม.	วรฺ+ย	ปัจ.กัม.อิ อาคม ทีมะ.
วาสิยมาน	ให้อยู่อยู่ ให้จำอยู่ ฯลฯ.	วสฺ+ณย	ปัจ.เหตุ.อิอาคม.
วิจฺรมาน	เที่ยวไปอยู่ ท่องเที่ยวไป.	วิ+จฺร+อ	ปัจ.
วิขฺขมาน	กลัวอยู่ตกใจ หวาด หวาดเสียว ไหว สั่น.	วิขิ+ย	ปัจ.กัต.ลบ อิ ที ชิ เป็น ชฺ รวม เป็น ชฺย แปลงเป็น ชฺช.
วิขฺขมาน	มีอยู่ เป็น.	วิทฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
วิขฺขมาน	ได้อยู่ ได้รับ ได้ประสบ รู้ รู้สึก.	วิทฺ+ย	ปัจ.กัต.กัม.

วิบุณยमान	เจาะอยู่ แทะ เสียดทะง ไช ยิง ขวิด ผ่า	วิธ+ย	ปัจ.ประจําหมวดธาตุ แปลง ฐย เป็น ฐฒ แล้วลง ย ปัจ. กัม.อิ อาคม.
วินิจฺฉิยมาน วิ นิจฺฉิยมาน	ไคร่ครวณอยู่ ไตร่ตรอง ตัดสิน ชี ขาด.	วิ+นิ+ฉิ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม ช้อน จุ ส่วน รูปตั้ง จิ ธาตุ แปลงเป็น ฉิ.
วิปสฺสียมาน	เห็นแจ้งอยู่.	วิ+ทิสฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม แปลง ทิสฺ เป็น ปสฺส.
วิปฺพนฺทมาน	ดิ้นรนอยู่ กระตือรือร้น ขวนขวาย.	วิ+ณฺทิ ธาตุ	นิคคหิตอาคม แปลง อิ เป็น อ.
วิภายมาน	สว่างอยู่ แจ่มแจ้ง งดงาม ผุด ผ่อง สวยงาม สุกใส ผ่องใส รุ่งเรือง รุ่งโรจน์.	วิ+ภา+อ	ปัจ.ยฺ อาคม.
วิรชฺชมาน	หน่ายอยู่ คลายกำหนด.	วิ+รชฺ+ย	ปัจ.กัต.แปลง ย เป็น ช.
วิโรจมาน	รุ่งเรืองอยู่ ฯลฯ ไพโรจน์.	วิ+รฺจ+อ	ปัจ.พฤทธิ์ ดู วิโรจนฺต.
วิลมฺพมาน	ล้าอยู่ ฯลฯ ห้อยลงมา.	วิ+ลพฺิ ลมฺพ+อ	ปัจ.ดู วิลมฺพนฺต.
วิวชฺชมาน	เว้นขาดอยู่ งดเว้น ฯลฯ หน่าย.	วิ+วชฺช+อ	ปัจ.
วิวทมาน	แก่งแย่งอยู่ ฯลฯ วิวาท.	วิ+วท+อ	ปัจ.ดู วิวทนฺต
วิวรมาน	เปิดอยู่ ฯลฯ เผยแพร่.	วิ+วร+อ	ปัจ.ดู วิวรนฺต.
วิเหจฺฉิยมาน	กตชื้ออยู่ ฯลฯ.	วิ+เหจฺ+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม ดูวิเหจนฺต.
วีชมาน	พัดอยู่ โบก กระพือ ปัดไป.	วีช+อ	ปัจ.
วีชียมาน	พัดอยู่ ฯลฯ ปัดไป.	วีช+ย	ปัจ.กัม.อิอาคม.
วุจฺจมาน	กล่าวอยู่ บอก พูด เรียก.	วฺจ+ย	ปัจ.กัม.แปลง จฺย เป็น จฺว เป็น วฺ อีกนัยหนึ่งลง ฌย ปัจ. กัต.ลบ ฌ แปลง จฺย เป็น จฺจ.
วุยหมาน	นำไปอยู่ พัดไป.	วฺห+ย	ปัจ.กัม.แปร ย ไว้หน้า ห.

สมปรีวตุตมาน	เป็นไปพร้อมอยู่ กลิ้งเกลือก กระเสือกกระสนดิ้นรน.	สंपรี+วตุต+อ	ปัจ.
สมปสุสมาน	เห็นพร้อมอยู่ เห็นครบ เห็นครบ ครั้น เห็นครบถ้วน เห็นสมบูรณ์.	สंप+สิ+ ชาติ	แปลงเป็น ทสฺส.
สมปิยายมาน	ประพฤติซึ่งความรักอยู่.	สมปิย	ศัพท์ อาย ปัจ.
สมุพาหมาน	ชักไปด้วยดี ขยำ นวด นวดพื้น ปีบคั้น.	สุม+วาห+อ	ปัจ.
สมภูณชมาน	หักพร้อมอยู่ หักราน แตกหัก ทำลาย.	สุม+ภ+ ภูณช+อ	ปัจ.ถ้าตั้ง ภาช ชาติ ลงนิคคหิต อาคม.
สมุปชาน	รู้ทั่วพร้อมอยู่ รู้ตัว รู้สึก รู้สีกตัว รู้รอบคอบ รอบรู้ รู้กว้างขวาง รู้ ถ้วนถี่.	สุม+ป+ฌา+อาน	ปัจ.แปลง ฌา เป็น ชา.
สมมุปปชาน	รู้ทั่วชอบอยู่ รู้ทั่วโดยชอบ รู้ชอบ รู้ชัด.	ป+ฌา+อาน	ปัจ.
สมโมทมาน	บันเทิงพร้อมอยู่ บันเทิงด้วยดี บันเทิงดี ฯลฯ.	สุม+ม+ท	พฤทธิ.
สมุลลปมาน สมุลลปาน	เจรจาอยู่ ปราศรัย.	สุม+อ+ลป+อ	ปัจ.ซ้อน ลฺ กิริยาหลัง ลง อาน ปัจ.แทน มาน.
สยมาน สยาน เสมาน	นอนอยู่.	สิ สี่ ชาติ	ถ้าตั้ง สี่ชาติ พิง รัสสะ อี เป็น อิ วิการ อิ เป็น เอ แปลง เอ เป็น อย กิริยาที่ ๒ ลง อาน ปัจ.กิริยาที่ ๓ วิการ อิ เป็น เอ.
สรมาน	ระลึกลงไป ไป ถึง กำจัด ขจัด เที่ยวไป ออกเสียง.	สร+อ	ปัจ.
สาธยมาน	ให้สำเร็จอยู่ ให้สำเร็จด้วยดี ให้ แล้ว ให้เสร็จ ให้จบ ให้สิ้น.	สาธ+ณย	ปัจ.เหตุ อิกนัยหนึ่ง แปลว่า สำเร็จอยู่ ฯลฯ ตั้ง สาธ+ย ปัจ. กัต.อ อาคม.หน้า ย.

สุณิสฺสมาน	จักฟังอยู่ จักสดับ.	สุ+ณ	ปัจ.สุส ปัจ.ในอรรถกวิส.แปลง อา เป็น อิ หรือ ลบ อา ลง อิ อาคม.
สุยฺยมาน สุย มาน	ฟังอยู่ สดับ.	สุ+ย	ปัจ.กัม.ซ้อน ย.กิริยาที่ ๒ ที่มะ ไม่ซ้อน ย.
สุสฺสมาน	ผากอยู่ ฯลฯเหี้ยว.	สุส+ย	ปัจ.แปลงเป็น ส.ดู สุสฺสนฺต.
เสธมาน	ไปอยู่ ถึง ฯลฯ เจริณ.	สิธ+อ	ปัจ.วิการ อิ เป็น เอ ดู เสนฺต.
โสภมาน	รุ่งเรืองอยู่ ฯลฯ โสภา.	สุภ+อ	ปัจ.พทฺธิ์ ดู โสภานฺต.

ห

หณฺณมาน	กระทบอยู่ ฯลฯ ประหาร.	หณ+ย	ปัจ.กัต.กัม.ดู หณฺณนฺต.
หรมาน	เมื่ออยู่ ฯลฯ เปียดเปียน.	หร+อ	ปัจ.ดู หรฺนฺต.
หรายมาน	ละอายอยู่.	หเร+อ	ปัจ.แปลง เอ เป็น อาย.
หริยฺยมาน หริย มาน	เป็นไปอยู่ อยู่ เป็นอยู่ อาศัย อาศัยอยู่ นำ นำไป นำออก ถือ ถือเอา ยึด ยึดเอา ยึดถือ จับเอา.	หรุ+ย	ปัจ.กัม.อิ อี อาคม กิริยาตัน ซ้อน ย.
หาสยมาน	ให้ยืนด้อยู่ ให้รำเรง ให้รื้นเรง ให้ สรวล ให้เสสรวล ให้หวัเราะะ ให้ แฮฮา ให้ส่งเสียง ให้เปล่งเสียง ให้ออกเสียง ให้ร้อง.	หส+ณย	ปัจ.เหตุ.
หิลาทมาน	เป็นสุขอยู่ สบาย สำราญ ร้อง ร้องดัง ส่งเสียง.	หิลาทิ ธาตุ.	
หิยฺยมาน หิยมาน	ละอยู่ ฯลฯ ทрутโทรม.	หา+ย	ปัจ.กัต.แปลง อา เป็น อิ อี ดู หิยฺยนฺต.

หุຍฺยมาน หุยมาน	สละอยู่ ให้ ๗๗ ยึดไว้.	หุ หุ+ย	ปัจ.กัม.ดู หุยนต.
หุຍฺยນต หุยนต	มีอยู่ เป็นอยู่ เมื่อมีอยู่ เมื่อเป็นอยู่	หุ หุ+ย	ปัจ.ภาว.
เหหมาน	มีอยู่ ๗๗ เมื่อเป็นอยู่.	หุ หุ ชาติ.	แปลง อุ อุ เป็น เอห.

ต ปัจจัย

อ

อกต	ไม่ทำแล้ว ไม่กระทำ ไม่ตกแต่ง.	น+กรฺ ชาติ	ลบ ร.
อกทิต	ไม่กล่าวแล้ว ไม่บอก ไม่แสดง.	น+กถ+อือาคม.	แปลง ต เป็น นต ลบ ม รูปฯ ๖๐๒.
อกนต	ไม่ก้าวไปแล้ว ไม่เหยียบ.	น+กมฺ	
อกกุณฺณจ	ด่าอยู่ ตี ว่า (ว่าคือตี)ตีเตียนบริภาษ.	อา+กุสฺ	แปลง ต เป็น ฏจ ลบ สฺ รัสสะ ช้อน ก.
อกุขาติ	กล่าวแล้ว ชี้แจง แสดง.	อา+ขา	รัสสะ อุปสรรค ช้อน ก.
อเขปิต	ไม่ทิ้งแล้ว ไม่ขว้าง ไม่ขัดไป ไม่ฉนยน ไม่โยนไป.	น+ชิปฺ	vikar อิ เป็น เอ อือาคม.
อเขปิต	ไม่ยัง...ให้สิ้นไปแล้ว ไม่ยัง...ให้เสียไป ไม่ยัง...ให้เสื่อม ไม่ยัง...ให้หมด.	น+ชี+ฉนาเป	ปัจ.เหตุ แปลง อี เป็น เอ อือาคม.
อจุจาทุร	ปรารณายังแล้ว.	อติ+อา+รฏ	แปลง อติ เป็น อจุ แปลง ต เป็น ทุร ลบที่สุตธาตุ.
อจุจาสนฺน	ใกล้ยิ่งแล้ว ใกล้เคียงนัก ชิดนัก.	อติ+อา+สทุ	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ทุ.

อจุจิต	บูชาอยู่ เคารพ นับถือ ยำเกรง.	อจุ ชาติ	อืออคม.
อจุณมฤติ	ไม่สะดุ้งแล้ว ไม่หวาดเสียว ไม่ ครั่นคร้าม.	น+ณิ	นิคคหิตอากม แปลง น เป็น อ ซ้อน จ.
อจุณมฤติ	อัน...ให้สะดุ้งไม่ได้แล้ว ฯลฯ	น+ณิ+ณ	ปัจ.เหตุ.ลบ ณ และ อี ลง นิคคหิต และอืออคม.
อจุนิหน	ไม่ตัดแล้ว ตัดไม่ได้ ไม่ขาด ไม่บั่น ไม่แบ่ง ไม่ผ่า ไม่ทอน.	น+นิท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
อจุนิหน	จีเอาแล้ว ชิงเอา.	อา+นิท	แปลง ต เป็น นฺน รัสสะ ซ้อน จ.
อชิต	ไม่ชนะแล้ว แพ้ ปราชัย.	น+ชิ.	
อชฺฌาจิณฺณ	ประพตติล่วงเกินแล้ว ประล่วง ละเมิด.	อชิ+อา+จรุ	แปลง อชิ เป็น อชฺฌ ต เป็น อิณฺณ ลบ รุ.
อชฺฌาสิต	อยู่ครอบครองแล้ว.	อชิ+อาสุ	อืออคม.
อชฺฌิฏฺฐ	บังคับแล้ว เชื้อเชิด.	อชิ+อิส	แปลง ต เป็น ฏฐ ลบ ส.
อชฺฌุปฺปตฺต	ตกลงแล้ว โฉบลง เฝี้ยว เฝี้ยวเอา.	อชิ+อุป+ปต.	
อชฺฌเฏตฺต	ท่วมทับแล้ว ลาดทับ ฟูลาด ครอบงำ.	อชิ+โอ+ถรุ	ลบ รุ ซ้อน ต.
อชฺฌเฏตฺตริต	อัน...ท่วมทับแล้ว ฯลฯ.	อชิ+โอ+ถรุ	อืออคม.
อชฺฌเฏหฺน อชฺฌเฏหฺต	กินแล้ว กลืน กลืนกิน.	อชิ+อว+หรุ	แปลง อชิ เป็น อชฺฌ อว เป็น โอ กิริยาตัน แปลง ต เป็น ฏ.
อณฺชิต	ฉาบแล้ว ทา ไล่ หยอด ชัก จุด ไป ถึง เป็นไป แจ้ง ชัด ปราบ รัก ใคร่ รักใคร่.	อณฺช	อืออคม.
อณฺณาท	ไม่รู้แล้ว ไม่รู้จัก.	น+ณา ชาติ	ซ้อน ณ.
อณฺจิต	ไม่ตั้งอยู่แล้ว ไม่ดำรง.	น+จา	ซ้อน ฏ อืออคม.

อตุนุทิต	ไม่เปียดเปียนแล้ว เอื้อเฟื้อ เอาใจใส่ ไม่เกียจคร้าน ขยัน ไม่หลับไม่ห้วงเหงา.	น+ตทิ	นิคคหิตอาคม.
อติชาต	เกิดยิ่งแล้ว.	อติ+ชน	แปลงเป็น ชา กัจฯ ๕๘๕ ส่วนรูปฯ ๖๐๓ แปลง นุ เป็น อา.
อติทุกุคต	ถึงยากยิ่งแล้ว ตกทุกขได้ยาก.	อติ+ทุ+คม	ลบ มุ ช้อน คุ.
อติวุฑฒ อติวุฐ	เจริญยิ่งแล้ว ฯลฯ แก่ยิ่ง.	อติ+ว+วุฒ ววุฐ	แปลง ต เป็น ฑฒ ฐ ลบ ที่สุดธาตุ คือ ฑฒ ฐ และแปลง ว เป็น วุ.
อติกุกนต	ก้าวล่วงแล้ว ล่วงเลย ล่วงละเมิด.	อติ+กมุ	แปลง ต เป็น นต ลบ มุ ช้อน กุ.
อตอตุต	ไม่อ้อมแล้ว ไม่เปื้อ.	น+ตอส	แปลง ต กับ ส เป็น ตุต ส่วนกัจฯ ๕๗๙ รูปฯ ๖๑๓ ว่าแปลง ต เป็น ตุต ลบ ส.
อตินุต	ไม่เปียกแล้ว ไม่ชุ่ม ไม่ชื้น.	น+ติมุ	แปลง ต เป็น นต ลบ มุ.
อติต	เป็นไปล่วงแล้ว ล่วง ล่วงไป ผ่านไป ผ่านพ้นไป.	อติ+อิ ธาตุ.	
อตุต	ขว้างไปแล้ว ชัด ฟุ้ง ยิ่ง เหวี่ยงสาย.	อส	แปลง ต เป็น ตุต ลบ ส.
อทิฏฐ	ไม่เห็นแล้ว.	น+ทิส	แปลง ต เป็น ฏฐ ลบ สฺ ตู ทิฏฐ ด้วย.
อทินุน	ไม่ให้แล้ว.	นา+ทา	แปลง ต เป็น นุน อีอาคม. ส่วนรูปฯ ๖๑๕ แปลง ต เป็น อินุน ลบ อา.
อทฏฐ	ไม่ประทุษร้าย ไม่สีย ไม่เสียหาย.	น+ทสุ	แปลง ต เป็น ฏฐ ลบ ส.
อทุทิต	กำจัดแล้ว ขจัด เปียดเปียน ปีบคั้น ลำเค็ณ.	อทุท	อีอาคม.
อทฐฏุต	เป็นเฉพาะแล้ว เป็นยิ่ง เป็นใหญ่.	อธิ+ฏ	เฉพาะ ฐธาตุอยู่หนปลาย แปลง อธิ เป็น อฐ.

อริคต	ถึงทับแล้ว บรรลุ ตรัสรู้ ได้ ประสบ.	อิธิ+คม	ลบ มุ.
อิฐฐิจิต	ตั้งทับแล้ว ตั้งมั่น ปราธนา อิธิชาน.	อิธิ+จา	อิอาคม ช้อน ฎ.
อิฐมุตต	พ้นยั้งแล้ว หยั่งลง สิ่ง น้อมไป.	อิธิ+มุจ	แปลง จุ เป็น ตุ.
อิธิเปต อิธิปเปต	เป็นไปทับแล้ว ประสงค์ มุ่งหมาย อิธิบาย.	อิธิ+ป+อิ ชาติ.	
อิฐิตถุ อิฐิตถุ	ทับอยู่แล้ว อยู่อาศัย สิ่ง(กิริยา ของโอปปาติกะ).	อิธิ+วสุ	แปลง ต เป็น ตถ ลบ สุ รูปฯ ๖๑๒ ว่า แปลง สุต เป็น ตถ กิริยาหลัง แปลง ว เป็น จุ แปลว่า รับ รับคำ ด้วย วสุ ธาตุลงในอรรถชอบใจ.
อิฐิตถุ อิฐิตถุ	ให้อยู่ทับแล้ว ฯลฯ.	อิธิ+วสุ+ณ	ปัจ.เหตุ.ลบ ณ.
อิฐวาสิต	ให้อยู่ทับแล้ว ฯลฯ.	อิธิ+วสุ+ณ	ปัจ.เหตุ.อิอาคม.
อนญณิต	ไม่รู้แล้ว ไม่ทราบ.	น+ณา ชาติ	ช้อน ณ อิอาคม.
อนญณญณิต	ไม่รู้ตามแล้ว ไม่ยินยอม ไม่ อนุญาต.	น+อน+ญา ชาติ	ช้อน ณ.
อนญฐิจิต	ไม่ตั้งลงแล้ว ไม่หยั่งลง ไม่ตั้งมั่น.	น+อว+จา	อิอาคม ช้อน ฎ.
อนาหฏ อนาहत	ไม่นำมาแล้ว.	น+อา+หฏ	ลบ รุ กิริยาต้นแปลง ต เป็น ฎ.
อนธิฐฐิจิต	ไม่ตั้งทับแล้ว ฯลฯ.	น+อิ+จา	ดู อิฐฐิต.
อนินทิต	ไม่ติเตียนแล้ว ไม่ยกโทษขึ้นพูด ไม่นินทา.	น+นินทิ	อิอาคม.
อนิพพุต	ไม่ดับแล้ว.	น+นิ+วา ชาติ	รัสสะ แปลง ว เป็น จุ จุ เป็น พุ ช้อน พุ.
อนิมมุตติ	ไม่เชื่อเชิบแล้ว ไม่นิมนต์.	น+นิ+มมุต ชาติ	อิอาคม.
อนียต	ไม่เพี้ยงแล้ว ไม่แน่นอน.	น+นิ+อิ ชาติ	แปลงเป็น ย ถ้าตั้ง ยมุ พึงลบ มุ.

อนิวตฺต	ไม่กลับแล้ว.	น+นิ+วตฺ ชาติ	ลบ อุ ช้อน ต.
อนุชาต	เกิดตามแล้ว (ไม่ดีหรือเลวกว่า ตระกูลที่เกิด).	อนุ+ชน	แปลงเป็น ชา.
อนุญญาต	รู้ตามแล้ว ยินยอม ยอมให้ ตก ลง อนุญาต.	อนุ+ญา	ช้อน ญ.
อนุทฺรต	ไม่ก่่าจัดขึ้นแล้ว ไม่พึงชาน สงบ.	น+อุ+หน	แปลงเป็น ฐ ช้อน ท.
อนุจฺจต อนุจฺจต	ครางอยู่ สั่น สั่นไหว หวั่นไหว.	อนุ+จฺ ชาติ	กิริยาหลัง ทีมะ.
อนุปจฺจิต	ไม่เข้าไปสะสมแล้ว ไม่เข้าไปสั่งสม.	น+อุ+ป+จิ ชาติ.	
อนุปฏฺจาปีต	ไม่เข้าไปตั้งไว้แล้ว ไม่เข้าไปตำรง ไว้ ไม่เข้าไปบำรุง.	น+อุ+ป+จ+ณ	ปัจ.กัต.ลบ ปัจ.อิอาคม ช้อน ฎ.
อนุปฏฺจิต	ไม่ให้เข้าไปตั้งไว้แล้ว ไม่ให้ตั้งมั่น .	น+อุ+ป+จา+ณ	ปัจ.เหตุ.ลบ ปัจ.
อนุปตฺต	ตกตามแล้ว หล่นตาม โฉบ.	อนุ+ปตฺ ชาติ	อิอาคม.
อนุปลิตฺต	ไม่เข้าไปติดแล้ว ไม่เข้าไปฉาบ ไม่ เข้าไปหา.	น+อุ+ป+ลป	แปลง ป เป็น ต.
อนุปวิฏฺจ	เข้าไปตามแล้ว เข้าไปโดยลำดับ.	อนุ+ป+วิสุ	แปลง ต เป็น ฎจ ลบ ส.
อนุปหต	ไม่เข้าไปก่่าจัดแล้ว ฯลฯ.	น+อุ+ป+หน ชาติ	ลบ น.
อนุปีฬิต	ตามก่่าจัดแล้ว ฯลฯ.	อนุ+ปีฬ ชาติ	อิอาคม.
อนุปฺปตฺต	ถึงตามแล้ว ถึงโดยลำดับ ไปตาม ไปตามลำดับ.	อนุ+ปท	แปลง ท เป็น ต.
อนุปสมฺปนฺน	ไปอุปสมบทแล้ว.	น+อุ+ป+ส+ปท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
อนุพทฺธ	ติดตามแล้ว.	อนุ+พธ ชาติ	แปลง ต เป็น ทธ ลบ ที่สุดชาติ.
อนุภาวิต	ให้เป็นไปตามแล้ว ให้เจริญเนื่องๆ.	อนุ+ภา+ณ	ปัจ.เหตุ.แปลง อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อาว.

อนุยุตฺต	ประกอบตามแล้ว ตามประกอบ ประกอบเนื่อง ๆ ประกอบ ป่อย ๆ ประกอบโดยลำดับ.	อนุ+ยุชฺ	แปลง ชฺ เป็น ตฺ.
อนุลิตฺต	ฉาบตามแล้ว ทาทาม ชะโลมตาม.	อนุ+ลিপฺ ฐาตุ	แปลง ปฺ เป็น ตฺ.
อนุสาสิต	ตามสอนแล้ว ติดตามสอน พร่ำ สอน.	อนุ+สาสฺ+อือาคม.	
อนุสิฏฺจ	ตามสอนแล้ว ฯลฯ.	อนุ+สาสฺ	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ สฺ อื อาคม รูปฯ ๖๐๙ ว่าแปลง ต เป็น ฐิฏฺจ.
อนุสฺสริต อนุ หต อนุหต	ระลึกตามแล้ว ระลึกเนื่อง ๆ ระลึกถึง ถอนขึ้นไม่ได้แล้ว ไม่ ถอนขึ้น.	น+อุ+หยฺ	ลบ ยฺ.
อโนนต	ไม่น้อมลงแล้ว ไม่น้อมลง ไม่ก้มลง.	น+โอ+นมฺ	ลบ มฺ.
อนฺตรหิต	ตั้งอยู่ในที่อื่นแล้ว หายไป ไม่ ปรากฏ อันตราย.	อนฺตร+ธา	แปลง ฐา เป็น ห อือาคม.
อนุวาท	ตามกระทบแล้ว ตามปะทะ.	อนุ+อา+หนฺ	แปลง อุ เป็น ว ลบ หนฺ.
อปกต	เปียดเปียนแล้ว.	อป+กรฺ	ลบ รฺ.
อปคต	ไม่ปราศแล้ว หลีกไป.	อป+คมฺ	ลบ มฺ.
อปจายิต	อ่อนน้อมแล้ว ถ่อมตน เคารพ ยำ เกรง.	อป(ลง)+จายฺ	อือาคม.
อปจิต	เคารพแล้ว สักการะ บูชา ยำ เกรง.	อป+จายฺ จายฺ	ลบที่สุตธาตุ.
อปฺวิปฺนฺน	ไม่ไต่ไปแล้ว ไม่ดำเนินไป ไม่ ปฏิบัติ.	น+ปฺวิ+ปทฺ	แปลง ต เป็น ฬฺน ลบ ทฺ.
อปณฺณ	ไม่บัลลัทธิแล้ว สาบสุณ.	น+ปทฺ	แปลง ต เป็น ณฺณ ลบ ทฺ.
อปฺรทฺธ	ผิดแล้ว ประทุษร้าย ฯลฯ	อป+รธฺ	แปลง ต เป็น ทธ ลบ ธฺ.

อปราชิต	ไม่แพ้แล้ว ชนะ.	น+ปรา+ชิ ชาติ	
อปริจิต	ไม่สะสมรอบแล้ว ไม่คุ้นเคย.	น+ปริ+จิ ชาติ.	
อปริณฺณ	กำหนดตัดไม่ได้แล้ว ไม่กำหนดตัด.	น+ปริ+ณฺ ชาติ.	
อปริมุตฺต	ไม่พันรอบแล้ว ไม่หลุดพ้น.	น+ปริ+มฺ ชาติ	แปลง จุ เป็น ตฺ หรือแปลง ตฺ เป็น ตตฺ ลบ จุ.
อปริพทุช อป ลิพทุช	ไม่พัวพันแล้ว ไม่เกี่ยวโยง ไม่ เกี่ยวโยงกัน ไม่พาดพิง ไม่ พาดพิงกัน ไม่พาดพิงถึงกัน.	น+ปริ+พฺ ชาติ.	
อปิโลกิต	ลาแล้ว อำลา บอกเล่า แจ้งความ.	อป+โลก	อิอาคม.
อปวิทุช	ทอดทิ้งแล้ว.	อป+วิส	แปลง ต เป็น ทุช ลบ ส.
อปหฺนุ อปहत	ไม่ฆ่าแล้ว ไม่ประหาร.	อป+หฺ ชาติ	ลบ นฺ กิริยาต้น แปลง ต เป็น ณฺ.
อปากฺก	ไม่สำแดงออกให้เห็น ไม่ปรากฏ.	อา+รฺ ชาติ	แปลง ต เป็น พฺห ลบ ห กิริยาหลัง ทิมะ.
อปาปุณฺนิต	ไม่ถึงแล้ว ไม่ทัน.	น+ป+อป+อฺ ชาติ	ปัจ.อิอาคม. โมคฯ ตั้ง อาป ชาติ.
อปณฺฺ	ไม่ถามแล้ว.	น+ปฺ ชาติ	แปลง ต เป็น ณฺ รูปฯ ๖๑๐ ว่า แปลง ต กับพยัญชนะที่สุด ชาติเป็น ณฺ.
อเปต	ไปปราศแล้ว ปราศไป หลีกไป.	อป+อิ ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ.
อปฺปฏฺิฉนฺ	ไม่ปกปิดแล้ว เปิดเผย.	น+ปฏฺิ+ฉ ชาติ	ซ้อน ปฺ และ จ.
อปฺปฏฺิพทุช	ไม่เนื่องเฉพาะแล้ว ไม่จอตจ่อ.	น+ปฏฺิ+พฺ ชาติ.	
อปฺปฏฺิहत	ไม่กระทบเฉพาะแล้ว ไม่กระทบ.	น+ปฏฺิ+หฺ ชาติ.	
อปฺปตฺต	ไม่ถึงแล้ว ไม่เป็นไป ไม่บรรลุ ไม่ ตก ไม่หล่น.	น+ปต	ซ้อน ป.
อปฺปทฺฏฺ	ไม่ประทุษร้ายแล้ว ไม่ทำร้าย.	น+ป+ทฺ ชาติ	ดู ปทฺฏ.

อปฺปมตฺต	ไม่ประมาทแล้ว รอบครอบ ระมัดระวัง.	น+ป+มทฺ.	
อปฺปสन्न	ไม่เชื่อถือแล้ว ไม่ยินดี ไม่เลื่อมใส.	น+ป+สทฺ.	
อปฺปสฺส อปฺปสฺสสฺส	ฟังน้อยแล้ว สดับน้อย.	อปฺป+สฺ.	
อปฺโปจิต อปฺโผจิต อปฺโผฏิต	ตบแล้ว ปรบ (ตบมือ ปรบมือ).	อา+ปฺฤ	รัสสะ อา เป็น อ พฤทธิ์ อุ เป็น โอ ช้อน ปฺ แปลง ฤ เป็น จ. อีอาคม กิริยาที่ ๒ แปลง ปฺ เป็น ฌ กิริยาที่ ๓ ฌฏ ฐาตุ พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
อผฺลิต	ไม่ถูกแล้ว ไม่ถูกต้อง.	น+ผฺล	อีอาคม.
อพฺพุพฺพุ	ถอนขึ้นแล้ว หูดขึ้น ดึงขึ้น.	อา+วทฺ	แปลง ว เป็น วุ วุ เป็น พุ ช้อน พุ.
อพฺโพกิณฺณ	ไม่เกื่อนกล่นแล้ว ไม่คละ ไม่เจือ ปน ไม่เจือปนกัน ไม่คั่นกัน ไม่ เรียราย ไม่มีอะไรสลบ ล้วน.	น+วิ+อา+กิริ	แปลง ต เป็น อิณฺณ.
หน้า ๑๙๔			
อพฺภาจิภฺต	กล่าวข่มช้อยู่ กล่าวตู่.	อภิ+อา+จิภฺ	แปลง อภิ เป็น อพฺภา อีอาคม.
อพฺภาหต	ก้ำจัดยิ่งแล้ว ขจัดยิ่ง ก้ำจัด ขจัด ฯลฯ.	อภิ+อา+หนฺ	ลบ หนฺ.
อพฺภุคฺคต	เลื่อนลอยขึ้นไปแล้ว กระโดดขึ้น เหาะขึ้นไป พุ่งไป กระจายไป แผ่ กระจายไป.	อภิ+อุ+คมฺ	ลบ มฺ ช้อน คฺ.
อพฺภุต อพฺภุต	ไม่มีแล้ว ไม่เป็น ไม่เด ไม่บังเกิด.	น+ภฺ	ช้อน พุ กิริยาตัน รัสสะ อุ เป็น อุ.
อพฺภุต อพฺภุต	ไม่เคยมีแล้ว ฯลฯ แปลตามอรรถ กถาจริยาปิฎก	อภฺตปฺพุพฺ ฏฺตหนฺติ อพฺภุตฺ อพฺภุตฺ.	

อพฺยยากต	กล่าวทายเป็นไม่ได้แล้ว ไม่กล่าวทายเป็นยัณฺห์ ไม่พยากรณ์.	น+วิ+อา+กร	แปลง น เป็น อ วิการ อี เป็น เอ แปลง เอ เป็น ย วุ เป็น พ ลบ รุ.
อภาวิต	ไม่อบรมแล้ว ไม่แนะนำชี้แจง ไม่แนะนำพร่ำสอน.	น+ภฺ ชาติ.	
อภาวิต	ไม่ให้เจริญแล้ว ไม่ให้มี ไม่ให้เป็น.	น+ภฺ+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ.
อภิกฺกนฺต	ก้าวไปยิ่งแล้ว ก้าวล่วง ก้าวล่วงไป ล่วงไป ลื่นไป ชอบใจยิ่ง พอใจยิ่ง รักยิ่ง ใคร่ยิ่ง ปราารถนา ยิ่ง อยากยิ่ง.	อภิ+กมฺ	แปลง ต เป็น นฺต ลบ มุ.
อภิชาต	เกิดยิ่งแล้ว (เกิดมีคุณงามความดี สูงกว่าตระกูล).	อภิ+ชนฺ	แปลงเป็น ชา.
อภิชฺฌิต	เพ่งจำเพาะแล้ว เพ่งจะเพาะเจาะจง.	อภิ+ฌ	ลบ เอ ช้อน ขุ อีอาคม.
หน้า ๑๙๕			
อภินฺนฺวต	รู้ยิ่ง รู้จำเพาะ รู้ ปราภฺ ชำนาญ.	อภิ+ณ	ช้อน ณ.
อภิตตฺต	เผายิ่งแล้ว แผลดเผา ร้อนจัง.	อภิ+ตปฺ	แปลง ปุ เป็น ต.
อภิตฺตฺต	ชมเชยยิ่งแล้ว ยกย่องยิ่งสรรเสริญยิ่ง.	อภิ+ถุ	ช้อน ต.
อภินิพฺพุต	ดับยิ่งแล้ว ดับสนิท ดับ.	อภิ+นิ+ว	แปลงเป็น พุ ช้อน พุ.
อภินิพฺพิต อภิปิพิต	เปียดเปียนยิ่งแล้ว ปีบคั้นยิ่ง.	อภิ+ปิพิ ปีพิ	อีอาคม.
อภิปตฺถิต	ปราารถนายิ่งแล้ว มุ่งหมายยิ่ง ฯลฯ.	อภิ+ปตฺถ	อีอาคม.
อภิกฺกต	เป็นยิ่งแล้ว เป็นทับ ครอบงำ.	อภิ+ก.	
อภียาจิต	ขอยิ่งแล้ว ขอโดยเอื้อเพื่อ วิงวอน วิงวอนยิ่ง เชื้อเชิญ.	อภิ+ยาจุ	อีอาคม.

อภิรฤๅบิต	รักษาอืงแล้ว คื้มครอง ป້องกัน ระวังรักษา.	อภิ+รฤๅ.	
อภิรต	เพลิตเพลินอืงแล้ว ยินดีอืง ๗ล๗.	อภิ+รต	ลบ ม.
อภิรพุห	งอกลงแล้ว เจริธ เจริธอืง.	อภิ+รพุ	แปลง ต เป็น พุห ลบ ห.
อภิลฤๅบิต	กำหนดอืงแล้ว กำหนดไว้ หมาย ไว้.	อภิ+ลฤๅ.	
อภิวฤๅจ	ตกหนักแล้ว (ฝน).	อภิ+วสุ	แปลง ต เป็น ฤๅจ ลบ สุ แปลง ว เป็น วุ กั๗ ๕๗๔ รุ๗ ๕๙๗ ว่า แปลง ต กับ สุ เป็น อฤๅจ.
อภิสั๑บต อภิสง๑บต	กระทำรื้อมเฉพาะแล้ว ปรงแต่ง.	อภิ+สั+กร	แปลง กร เป็น ข.
อภิสน๑น	สั่งสมแล้ว สะสม.	อภิ+สพ	แปลง ต เป็น น๑น ลบ พ.
อภิสปีต อภิสปีต๑	แข่งอืงแล้ว แข่งเฉพาะ ส๑ปอืง ส๑ปเฉพาะ ส๑ปแข่ง.	อภิ+สปี	กิริยาหลังแปลง ต เป็น ต๑.
อภิสมิต	ไปพรื้อมเฉพาะแล้ว ไปพรื้อมกัน มาก.	อภิ+สั+อิ.	รุ๗ ๖๑๔ ลง ก๑ต บั๑.ลบ ก.
หน้า ๑๙๖			
อภิสิต๑ต	ลดเฉพาะแล้ว อภิเชก.	อภิ+สิ๑	แปลง จ เป็น ต.
อภิหฤๅ อภิहत	นำ๑ไปเฉพาะแล้ว นำ๑ไปอืง นำ๑ไป เจาะจง.	อภิ+หริ	ลบ รุ กิริยาตัน แปลง ต เป็น ฤๅ.
อภิหิต	กล้าวเฉพาะแล้ว กล้าวเจาะจง พุดเจาะจง.	อภิ+ธา	แปลงเป็น ห อภิ๗ หน้า ๒๓๕.
อภิหิต	ทรงไว้ดีแล้ว ทรงไว้อืง ๗ล๗.	อภิ+ธา	แปลงเป็น ห.
อภุต	ไม่เป็นแล้ว ไม่มี ไม่เกิด ไม่จริง.	น+ภุ.	
อมต	ไม่ตายแล้ว เป็น.	น+มรุ	ลบ รุ.

อมต	ไม่รู้แล้ว ไม่ทราบ.	น+มน	ลบ นุ.
อมุพหุ อมุพหุ	ไม่หลงแล้ว หายหลง.	น+มุหุ	แปลง ต เป็น พหุ ลบ หุ กิริยาหลัง ที่มะ.
อยุตุต	ไม่ควรแล้ว ไม่สมควร ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบ ใช้ไม่ได้.	น+ยุช	แปลง ชุ เป็น ตุ.
อรหิต	ควรแล้ว สมควร เคารพ นับถือ บูชา สักการะ.	อรหุ.	
อลคค	ไม่ข้องแล้ว ไม่ข้องอยู่ ไม่สงสัย.	น+ลค	แปลง ต เป็น ค.
อลงกต	ทำให้พอแล้ว กระทำให้พอ ตกแต่ง ตกแต่ง ประดับ ประดับ ประดา.	อล+กร	ลบ รุ.
อวกทุมิต	คร่ำลงอยู่ นุดลง เหนี่ยวลง.	อว+กทุม.	
อวกต	รู้แล้ว บรรลุ ตรัสรู้.	อว+คม	ลบ มุ.
อวณเบิต	ดูหมิ่นแล้ว ดูถูก ดูแคลน.	อว+ณา	ซ้อน ณ.
อวญจิต	ตั้งลงแล้ว ตั้งมั่น ดำรงมั่น.	อว+จา	ซ้อน ญ.
อวตถณ อวตถต อวตถริต	ท่วมหับแล้ว ลาดทับ ปูลง ปูลาด ลาดลง.	อว+ถร	สองกิริยาแรก ลบ รุ กิริยาที่ ๑ แปลง ต เป็น ญ กิริยาที่ ๓ ไม่ลบ รุ ลง อีอากม. ซ้อน ต ทุกกิริยา.
อวตถิต	ตั้งลงแล้ว ฯลฯ.	อว+จา	ถา ซ้อน ต ถ้าตั้ง จา ฟัง แปลง.
อวมานิต	ดูหมิ่นแล้ว ดูถูก ดูแคลน หมิ่น ประมาท.	อว+มน	ที่มะ.
อวรุทุช	ขับไล่แล้ว ต้อนให้ไป บังคับให้ไป.	อว+รุช	แปลง ต เป็น ทุช ลบ จิ.
อวสนุน	จมลงแล้ว ตกต่ำ.	อว+สท	แปลง ต เป็น นุน ลบ ทุ.
อวสิญฺจ	เหลือลงแล้ว เหลืออยู่.	อว+สิสุ	แปลง ต เป็น ญจ ลบ สุ.
อวสิต	สำเร็จแล้ว เสร็จ รู้ เข้าใจ.	อว+สิธ	ลบ ธุ.

อวสุต อวสุต	ชุ่มแล้ว เปียก ไหลรด ร่วงรด.	อว+สุท	ลบ ท.
อวหฺญ อวहत	นำลงแล้ว ลัก ขโมย.	อว+หฺร	ลบ ร.
อวหฺญ อาहत	นำมาแล้ว พามา เอามา.	อา+หฺร	ลบ ร.
อปสาทิต	รุกรานแล้ว ะราน.	อป+สท	อือาคม ที่มะตันธาตุ.
อวิกฺขิตฺต	ไม่ขัดไปต่างแล้ว ไม่ขัดส่าย ไม่ ฟุ้งซ่าน.	น+วิ+ขิป	แปลง ปุ เป็น ต.
อวิคต	ไม่ไปปราศแล้ว ไม่พ้นไป ไม่ ดำเนินไป.	น+วิ+คม	ลบ ม.
อวิชหิต	ไม่ละแล้ว ไม่เว้น ไม่ละเว้น ไม่ ทอดทิ้ง.	น+วิ+หา	ทัวภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช อือาคม.
อวิชาติ	ไม่ตลอดแล้ว ไม่ประสูติ.	น+วิ+ชน	แปลง ชน เป็น ชา.
อวิต	คุ้มครองแล้ว ป้องกัน ระวัง รักษา ถนอม เลี้ยง.	อวฺ ธาตุ	อือาคม.
อวิต อวิต	ไม่ไปปราศแล้ว ไม่พ้นไป.	น+วิ+อิ ธาตุ	กิริยาต้น ลบ อิ ที่ วิ กิริยาหลัง อิ+อิ เป็น อี.
อวิติณฺณ	ไม่ข้ามพ้นแล้ว ข้ามไม่ได้ ข้ามไป ไม่ได้.	น+วิ+ตร	แปลง ต บัจ.เป็น ณฺณ ลบ ร อือาคม รูปฯ๖๐๐ ว่าแปลง ต เป็น อิณฺณ.
อวิฉิตฺต	ไม่ติดทั่วแล้ว ไม่ทา ไม่ฉาบทา ไม่สุมได้.	น+วิ+ลิป	แปลง ปุ เป็น ต.
อวิวิตฺต	ไม่สังกัดแล้ว ไม่สงบ ไม่เจียบ.	น+วิ+วิจุ	แปลง จุ เป็น ต.
อวิสขฺขิต อวิสฺสขฺขิต	ไม่สละแล้ว ไม่ปล่อย ไม่จิสฺขณา.	น+วิ+สขฺ+ย	บัจ.ประจําหมวดธาตุ แปลง ขย เป็น ขฺย กิริยาหลัง ข้อน ส.
อสํบต อสฺงฺบต	ไม่กระทำพร้อมแล้ว ไม่ปรุงแต่ง ปรุงแต่งไม่ได้ ไม่ตกแต่ง ไม่ตบ แต่ง.	น+สํ+กร	แปลง กร เป็น ข กัฯ ๕๙๔ รูปฯ ๕๖๖.

อสัฏ	ไม่สำรวจแล้ว ไม่ระวัง ไม่ป้องกัน ไม่ปิด ไม่กั้น ไม่เหนียวรั้ง.	น+สั+ฏ ชาติ.	
อสจุณิกต	ไม่ทำให้แจ้งแล้ว ไม่กระทำให้แจ้ง.	น+สจุณิ+กร	ลบ จ.
อสณฺณต	ไม่สำรวจแล้ว ไม่ระวัง ไม่ป้องกัน ไม่สงวน ไม่เก็บไว้.	น+สั+ยต	ลบ ตฺ แปลง ย เป็น ณ นิคคหิตเป็น ณหรือ ตั้งยม ชาติ ลบ ม.
อสตฺต	ไม่ช้องแล้ว ไม่ช้องอยู่ ไม่ขัด ไม่ ติด คล่อง.	น+สช	แปลง ชฺ เป็น ตฺ.
อสนฺนต	ไม่ชมเชยพร้อมแล้ว ไม่ชมเชยทุก อย่าง ฯลฯ.	น+สั+ณ.	
อสมาหิต	ไม่ตั้งลงพร้อมแล้ว ไม่ตั้งมั่น.	น+สั+อา+ธา	แปลง ธา เป็น ห.
อสมุจฺฉินฺน	ไม่ถอนขึ้นด้วยดีแล้ว มิได้ถอนขึ้น ด้วยดี ไม่ตัดขึ้นพร้อม ไม่ได้ขาด ขึ้นพร้อม.	น+สั+อุ+ฉิ+ท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
อสมนฺพฺน	ไม่เนื่องพร้อมแล้ว ไม่เนื่องกัน ไม่ เกี่ยวเนื่องกัน ไม่เกี่ยวข้องกัน ไม่ ติดต่อกัน.	น+สั+พฺ	แปลง ต เป็น นฺธ ลบที่สุดชาติ หรือตั้ง พฺนฺธ แปลง ต เป็น นฺธ ลบที่สุดชาติคือ นฺธ.
อสมนฺมชฺช	ไม่กวาดแล้ว ไม่ขีด ไม่ถู ไม่ทำ ความสะอาด.	น+สั+มช	แปลง ต เป็น ช.
อสิ อสีต	กินแล้ว เคี้ยว เคี้ยวกิน กลืนกิน บริโภค.	อสุ ชาติ	อิ อีอาคม.
อสุต	ไม่ฟังแล้ว ไม่สดับ.	น+สุ ชาติ.	
อสุทฺธ	ไม่หมดจดแล้ว ไม่สะอาด ไม่ผ่อง แผ้ว.	น+สุธ	แปลง ต เป็น ทฺธ ลบ จ.
อเสวิต	ไม่เสพแล้ว ไม่คบ ไม่คบหา ไม่รับ ใช้ ไม่ปฏิบัติ.	น+เสว	อิอาคม.
อสุสสิต	หายใจอยู่แล้ว เป็นอยู่.	อา+สสุ	รัสสะ ช้อน ส.

อहत	ไม่ก้ำจัดแล้ว ไม่ขจัด ไม่ฆ่า ฯลฯ	น+หน	ลบ นุ.
อา			
อาภิณฺณ	เกลื่อนกล่นแล้ว เกลื่อนกลาด กระจัดกระจาย ดาษดา คลุกคลี ระคน โปรงลง เรี่ยราย อาเกียรณฺ.	อา+กร	แปลง ต เป็น ณฺณ ลบ รุ.
อาภฺวิต	กระทบในเบื้องหน้าแล้ว ตี ตอก เคาะ ทูบ อัด.	อา+ภฺ	พฤทธิ.
อาขุยาต	กล่าวแล้ว บอก.	อา+ขุยา ฐาตุ.	
อาคต	มาแล้ว ถึง บรรลุ.	อา+คม	ลบ มุ.
อามาติต	ปองร้ายแล้ว มุ่งร้าย.	อา+หน	แปลงเป็น มาต อีอาคม.
อาจิณฺณ	ประพฤติโดยเอื้อเพื่อ ประพฤติทั่ว ประพฤติยิง ประพฤติสมาเสมอ.	อา+จร	แปลง ต เป็น อิณฺณ ลบ รุ.
อาจิณฺณ	สั่งสมทั่วแล้ว สั่งสมยิง สะสมทั่ว สะสมยิง.	อา+จิ	แปลง ต เป็น อิณฺณ.
อาจิต	สั่งสมแล้ว ฯลฯ ก่อสร้าง.	อา+จิ	ลบ อิ ลง อีอาคม.
อาณตฺต	บังคับแล้ว สั่ง นัดหมาย.	อาณ	ซ้อน ต.
อาทิตฺต	เผาโดยยิงแล้ว ร้อนยิ่ง ไหม้.	อา+ทป	แปลง ป เป็น ต.
อาทิตฺต	ให้ร้อนโดยยิง ฯลฯ.	อา+ทป+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ .
อาทินฺน	ถือเอาแล้ว ยึดไว้.	อา+ทา	แปลง ต เป็น นฺน เอา อา ที่ ทา เป็น อิ กัจฯ ๕๘๒ รูปฯ ๖๑๕ แปลง ต เป็น อินฺน.
อาฐุต อาฐุต	สั่นแล้ว สะบัด สลัด ไหว หวั่นไหว.	อา+ฐ	กิริยาหลัง ทิมะ.

อานิต	นำมาแล้ว พามา เอามา.	อา+นี ชาติ.	
อาปนุน	ถึงหัวแล้ว ถึง บรรลุ ต้อง.	อา+ปทุ	แปลง ต เป็น นุน ลบ ทุ.
อาปุจุนิต	ถามโดยเอื่อเพื่อแล้ว ลา อำลา.	อา+ปุจุน	อืออาคม.
อาพทฺธ	ผูกโดยยิ่งแล้ว ผูกพัน ติดพัน เกี่ยวพัน เกี่ยวเนื่อง เนื่องกัน.	อา+พธฺ	แปลง ต เป็น ทธฺ ลบที่สุตธาตุ.
อาภต	นำมาแล้ว พามา เอามา.	อา+ภมฺ ภมฺ	ลบที่สุตธาตุ สฺจิ เป็น ภธฺ.
อาภต	เลี้ยงอยู่ เลี้ยงดู คอยดูแล.	อา+ภธฺ	ลบ ฐ.
อามญฺจ	จับต้องแล้ว ลูบคลำ ถูมัน ยึด มัน.	อา+มสฺ	แปลง ต เป็น ญจฺ ลบ ส.
อายาจิต	ขอโดยเอื่อเพื่อแล้ว วิงวอน อ้อน วอน.	อา+ยาจ	อืออาคม.
आयิต	นับแล้ว นับถือ คละกัน เจือกัน ผสมกัน.	อา+ย.	
อารทฺธ	ปรารภแล้ว กล่าวถึง ดำริ ตั้งต้น เริ่ม ลงมือ ทำ พยายาม.	อา+รภฺ	แปลง ต เป็น ทธฺ ลบ ภ.
อารุพฺพ อารุพฺพ	งอกขึ้นอยู่ ขึ้น ขึ้นไป เกิด ปรากฏ.	อา+รพฺ	แปลง ต เป็น พฺหฺ ลบ ห กิริยาหลัง ทิฆะ.
อาโรจิต	บอกแล้ว ทูล กราบทูล รุ่งเรือง ฯลฯ.	อา+รจ	พฤทธิ.
อาโรปิต	ยกขึ้นแล้ว พยุงขึ้น.	อา+รป	พฤทธิ อุ เป็น โอ อืออาคม.
อาโลพิต	เขย่าแล้ว กวน คน ชุนมัว.	อา+ลพ	พฤทธิ.
อาวฏฺ อาวต	กั้นแล้ว ปิด ล้อม กำบัง กั้น ป้องกัน ระวัง ห้าม.	อา+วธฺ	ลบ ฐ.
อาวฏฺฏ	หมุนมาแล้ว เวียนมา หมุนกลับ สมควร.	อา+วฏฺฏ	แปลง ต เป็น ฏฺ ลบ ฏ หรือ แปลง ต เป็น ฏฏฺ ลบ ฏฏฺ ให้ หมุนแล้ว ฯลฯ ลง เณ บัจ.เหตุ ลบ เณ.
อาวิกต	ทำให้แจ้งแล้ว กระทำให้แจ้ง.	อา+วิ+กร	ลบ ฐ.

อิณฺชิต	เอนเอียงแล้ว ไหว ห้วนไหว สั่น.	อิณฺช	อิอาคม.
อิณฺจ	ปรารถนาแล้ว ฯลฯ.	อิสฺ ชาติ	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ ส.
อิต	เคลื่อนแล้ว ไป ถึง เป็นไป ประสบ บรรลุ รู้ ตรัสรู้.	อิ ชาติ.	
หน้า ๑๙๘			
อิทุ	เจริญแล้ว รุ่งเรือง งอกงาม สำเร็จ.	อิธฺ ชาติ	แปลง ต เป็น ทฺจ ลบ ฐ.
อิริต	กล่าวแล้ว พูด แสดง ไป ถึง เป็นไป เคลื่อน ไหว เคลื่อนไหว สั่น ชัด พุ่ง ยิง โยน.	อิธฺ ชาติ	อิอาคม.
อุกฺกณฺจปิต	ให้กระสันขึ้นแล้ว ให้คิดผูกพัน ให้มีใจจดจ่อ ให้ระอา ให้อยากสึก (พระ).	อุ+กฐ+นิคฺคหิต อาคม.	ณาเป ปัจ.เหตุ อิอาคม ช้อน ก.
อุกฺกณฺจิต	กระสันขึ้นแล้ว ฯลฯ.	อุ+กฐ+นิคฺคหิต อาคม	อิอาคม ช้อน ก.
อุกฺขิตฺต	ยกขึ้นแล้ว เจียดเจื้อย ยกวัตร (เกี่ยวกับสงฆ์).	อุ+ขิป	แปลง ฏ เป็น ต ช้อน ก.
อุคฺคต	ขึ้นไปแล้ว ไปในเบื้องบน บินไป.	อุ+คม	ลบ ม ช้อน ค.
อุคฺคหิต	เรียนแล้ว เรียนเอา เล่าเรียน ศึกษา.	อุ+คห	อิอาคม.
อุคฺมตฺต	ยกหัวข้อขึ้นแสดงแล้ว.	อุ+มฏ	แปลง ฏ เป็น ต.
อุคฺมาฏฺฐิต	เปิดแล้ว เปิดเผย เพิกขึ้น เบิกขึ้น.	อุ+มฏ	ทีมะ.
อุจฺฉิณฺจ	ตัดขึ้นแล้ว ตัดขาด ขาดสูญ ทั้ง ตอนทั้ง.	อุ+ฉิ	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ ทิ ช้อน จ.
อุจฺฉินฺน	ตัดขึ้นแล้ว ฯลฯ.	อุ+ฉิ	แปลง ต เป็น นฺจ ลบ ทิ.

อุบุฌิต	ละแล้ว ทั้ง สละ.	อุบุฌ	อืออคม. หรือตั้ง อุ+หา ชาติ ทัว ภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช รวม เป็น ชห แปลง ชห เป็น ฌ ช้อน ชุ.
อุทุทิต	ก่อขึ้น ทำให้เกิดขึ้น.	อุ+ทิ ชาติ	ช้อน ทุ อืออคม.
อุตุต	กล่าวแล้ว .	วจ ชาติ	แปลง ว เป็น อุ จุ เป็น ตุ รูปฯ ๖๑๓.
อุทิต	ขึ้นแล้ว อุทัย (พระอาทิตย์)	อุ+อิ ชาติ	ทุ อากม.
อุฏฺจ	มีแล้ว เป็น อยู่.	อสุ ชาติ	แปลง อ เป็น อุ ต เป็น ฏฺจ ลบ สุ.
อุทุทิกฺกุจ	แสดงขึ้นแล้ว ชี้แจง.	อุ+ทิส	ช้อน ทุ ตุ อุฏฺจ เทียบ.
อุทุธฺม อุทุธต	ยกขึ้นแล้ว รื้อ รื้อถอน รื้อฟื้นขึ้น.	อุ+หฺร	เป็น หฺร เป็น ฐ ช้อน ทุ กิริยา ต้น แปลง ต เป็น ฐ หรือตั้ง อุ+ธฺร ลบ ฐ.
อุณฺน	ขึ้นขึ้น ชุ่ม เปียก เยิ้ม ชิม.	อุ+ทิ	แปลง ต เป็น ฌน ลบ ทิ.
อุปกฺก	สุขขึ้นแล้ว สุขดี สุขเลิศ.	อุ+ปจ	แปลง จ กับ ต เป็น กฺก แปลว่า หุงแล้ว สุขแล้ว ก็ได้.
อุปกฺกกิลิฏฺจ	เข้าไปเสรำหมองแล้ว เสรำหมอง เปรอะเปื้อน.	อุ+กิลิส	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ สุ ช้อน ก.ให้เข้าไปเสรำหมองแล้ว ฯลฯ ลง ฌ บัจ.เหตุ.ลบ ฌ.
อุปกฺกขต	เข้าไปกระทบแล้ว เข้าไปถูกต้อง แล้ว.	อุ+กฺร	แปลงเป็น ข ช้อน ก.
อุปกฺกเกิต	เข้าไปซื้อแล้ว ไถ่ วาน.	อุ+กึ ชาติ.	
อุปคต	เข้าไปแล้ว เข้าใกล้ เข้าไปใกล้ เข้าถึง.	อุ+คม	ลบ ม.
อุปจฺริต	บำเรอแล้ว ปรนปรีอ เลี้ยงดู เอา ใจใส่.	อุ+จฺร	อืออคม.
อุปจิต	รวบรวมแล้ว สะสม สั่งสม.	อุ+จิ ชาติ.	

อุปนิพน	เข้าไปตัดแล้ว ตัดขาด.	อุป+นิท	แปลง ต เป็น นน ลบ ท.
อุปฌาต	เข้าไปรู้แล้ว รับรู้ รับทราบ.	อุป+ฌา ชาติ.	
อุปฐาปิต	ให้เข้าไปตั้งไว้แล้ว ให้บำรุง ให้ อุปถัมภ์.	อุป+ฐา+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
หน้า ๒๐๐			
อุปฐจิต	เข้าไปตั้งไว้แล้ว เข้าไปตั้งอยู่ ฯลฯ.	อุป+ฐา+อือาคม.	ซ้อน ฐ ให้เข้าไปตั้งไว้แล้ว ฯลฯ ณ ปัจ.เหตุ.
อุปทุทุต	เข้าไปเบียดเบียนแล้ว เข้าไป ประทุษร้าย เข้าไปรบกวน ฯลฯ เบียดเบียนแล้ว.	อุป+ทุส	ลบ ส ทัมะ ซ้อน ท.
อุปนทุร	ผูกโกรธแล้ว ผูกใจเจ็บ ผูกมัน ผูกแน่น.	อุป+นนุร	แปลง ต เป็น ทุร ลบ นุร.
อุปนิสินน	นั่งใกล้แล้ว .	อุป+นิ+สิท	แปลง ต เป็น นน ลบ ท.
อุปนีต	นำเข้าไปแล้ว พาเข้าไป.	อุป+นี ชาติ.	
อุปพพิชิต	ลาสิกขาแล้ว สิก.	อุป+พ+วช	แปลง ว เป็น พ ซ้อน พ.
อุปลิตุต	เข้าไปฉาบแล้ว เข้าไปทา เปรอะ เปื้อน ฯลฯ.	อุป+ลิป	แปลง ป เป็น ต.
อุปวุพห อุปวุพห	นำเข้าไปแล้ว นำถึง เข้าถึง.	อุป+วห	แปลง ว เป็น วุ ต เป็น พห ลบ หุ กิริยาหลัง ทัมะ.
อุปสนุต	เข้าไปสงบแล้ว เข้าไประงับ หยุด นิ่ง เย็น.	อุป+สม	แปลง ต เป็น นุต ลบ ม.
อุปสมุปนุณ	เข้าไปถึงพร้อมแล้ว อุปสมบท บวช.	อุป+ส+ปท.	
อุปหฏ อุปहत	เข้าไปกำจัดแล้ว เข้าไปขจัด เข้า ไปกระทบ เข้าไปเบียดเบียน กำจัด ฯลฯ.	อุป+หน	ลบ นุ กิริยาต้น แปลง ต เป็น ณ.
อุปหฏ อุปहत	นำไปใกล้แล้ว นำมา.	อุป+หร	ลบ ร.

อุปาทิต ปาติต	อุป. ให้เกิดขึ้นแล้ว ให้เกิด ให้บังเกิด.	อุป+ปท+ณ	ปัจ.เหตุ.
อุปาทินฺน	เข้าไปถือแล้ว ถือเอา ยึดมั่น ครอง	อุป+อา+ทา	ดูอาทินฺน.
อุปาสิต	นั่งใกล้แล้ว ปฏิบัติ รับใช้ บำเรอ.	อุป+อาส.	
อุปेत	เข้าไปใกล้แล้ว เข้าถึง ประกอบ.	อุป+อิ ชาติ	วิการ อิ เป็น เอ.
อุปฺปนฺน	เข้าถึงแล้ว เกิด เกิดขึ้น บังเกิด.	อุป+ปท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท ช้อน ป.
อุปฺพพาพฺพ	เปียดเปียนแล้ว รบกวณ อื้ออึง.	อุป+วพ	แปลง ต เป็น พฺพ ลบ ห แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.ให้ เปียดเปียนแล้ว ฯลฯ เณ ปัจ. เหตุ ลบ เณ.
อุปฺพพิคฺค	สะดุ้งแล้ว หวาด หวาดเสียว หวาดหวั่น.	อุป+วิชิ+วิชิ	ลบ อิ หรือ แปลง ต เป็น น รวมเป็น ชฺน แปลง ชฺน เป็น คฺค.
อุปฺพภต	เต็มแล้ว บริบูรณ์.	อุปฺพภ+อปัจ.	
อุปฺพภต	หมุ่นขึ้นแล้ว ยกขึ้น หมุ่นเวียน ปั่น กรอ.	อุป+ภม	ลบ ม ช้อน พ.
อุปฺมมตฺต	เมาขึ้นแล้ว มัวเมา เมามัว หลง ละเลิง.	อุป+มท	แปลง ท เป็น ต.
อุปฺมมฺคค	โผล่ขึ้นแล้ว ผุดขึ้น สูงเด่นขึ้น.	อุป+มชฺช	แปลง ต เป็น คฺค ลบ ชฺช.
อุยฺยตฺต	ขวนขวายแล้ว ประกอบขึ้น ปาก เพียน.	อุ+ยฺช	แปลง ชฺ เป็น ต ช้อน ย.
อุโยชิต	ส่งไปแล้ว.	อุ+ยฺช	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ อือาคม ช้อน ย .
อุลฺลปิต	สยายแล้ว(คลี่หรือคลายสิ่งที่เป็น กลุ่มหรือก้อนให้แผ่กระจายออก).	อุ+ลฺปิ	อือาคม ช้อน ล.

อุสุสนุน	หนาแล้ว หนาขึ้น สูง สูงขึ้น อ้อนาว.	อุ+สหุ	แปลง ต เป็น นุน ลบ หุ ช้อน สุ.
อุสุสาปิต	ยกขึ้นแล้ว.	อุ+สป+อือาคม	ทิมะ ช้อน สุ.
อุสุสาปิต	ให้ยกขึ้นแล้ว.	อุ+สป+เณ	ปัจ.เหตุ หรือ อุ+สึ+ณาเป ปัจ. เหตุ ลบ อี ช้อน สุ.
อุสุสิต	ยกขึ้นแล้ว ผูกแน่น รัดแน่น.	อุ+สหุ	อือาคม ลบ ทุ.
อุสุสาहित	ให้ยกโทษแล้ว งดเว้นโทษ เพิก ถอนโทษ.	อุ+สหุ+เณ	ปัจ.เหตุ.
เอต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป เป็นอยู่ ประสบ เคลื่อน รู้ ตรัสรู้ บรรลุ.	อิ ชาติ.	
เอริต	ถึงแล้ว เจริญ รุ่งเรือง งอกงาม ก้าวหน้า เจริญขึ้น เต็มโต.	เอริ ชาติ.	
เอริต	ตั้งอยู่แล้ว ดำรงอยู่ คงอยู่.	อา+ธา	เอา อา เป็น เอ อา ที่ ธา เป็น อิ.
เอริต	กล่าวแล้ว พูด ไป ไหว สั้น สั้นเทือน กระดิด พัด.	อีรุ	รัสสะ เป็น อิ วิจารณ์ เป็น เอ.
เอสิต	ค้นแล้ว ค้นหา เสาะหา แสวงหา.	เอสิ ชาติ.	
โอภิณฺณ	เกลี้ยลงแล้ว เคลื่อนก้น เคลื่อน กลาด ดาษดา ดาษตีน กระจาย กระจายไป เรี่ยราย ไพรยลง โรย ลง.	โอ+ภิรุ	แปลง ต เป็น ณฺณ หรือ อิณฺณ ตามมติของ กัจจ และ รูปุลบ รุ.
โอภิขิตฺต	ขัดไปในเบื้องต่ำแล้ว และไปใน เบื้องต่ำ ทอดลง แลลง.	โอ+ขิป	แปลง ปุ เป็น ตุ ช้อน กุ.
โอคฺคต	ตกแล้ว ตกดิน(พระอาทิตย์).	โอ+คมุ	ลบ มุ ช้อน คุ.
โอคฺคฺจิต	ก้นแล้ว คลุม บัง ปิด ปกปิด พ้น โปก หุ้ม .	โอ+คฺคฺจ.	
โอติณฺณ	ข้ามลงแล้ว หยั่งลง ครอบงำ กำหนด.	โอ+ตรุ	แปลง ต เป็น อิณฺณ ลบ รุ.

โอดุต	ท่วมทับแล้ว ลาดทับ ครอบคลุม ครอบงำ.	โอ+ธรุ	ลบ รุ ช้อน ตุ.
โอทหิต	ตั้งลงแล้ว คอยฟัง คอยสดับ เงี่ยหู ตั้งใจฟัง.	โอ+ธา	แปลง เป็น ทห.
โอนต	น้อมลงแล้ว ยุบ ยุบลง ลดลง.	โอ+นม	ลบ มุ.
โอนทฺธ	ผูกพันแล้ว ผูกแน่น ผูกมัด รัตรึง รัดลง หุ้มห่อ ยัด.	โอ+นฺธฺ	แปลง ต เป็น ทฺธ ลบ นฺธ.
โอดคฺค	หักลงแล้ว .	โอ+ภษ	แปลง ต เป็น น บวกกับ ษ เป็น ชนุ แปลง ชน เป็น คค ถ้าตั้ง ภณษ ชาติ ฟังลบ ณ แล้วแปลง ชน เป็น คค.
โอมุก	ถอดแล้ว.	โอ+มฺจ	แปลง ต กับ จ เป็น ฏก รูปฯ ๖๐๑ ว่าแปลง ต เป็น ฏก ลบ จ.
โอโรปิต	ปลงลงแล้ว เอาลง ยกลง.	โอ+รฺป ชาติ	อือาคม.
โอโลกิต	แลดูแล้ว เหลียวดู เอี้ยวดู.	โอ+โลก ชาติ	อือาคม.
โอวณฺ โวต	กั้นแล้ว ปิดกั้น ระวัง ป้องกัน.	โอ+วรุ	ลบ รุ กิริยาตัน แปลง ต เป็น ณ.
โอวิทิต	กล่าวสอนแล้ว สั่งสอน.	โอ+วท	อือาคม.
โอทหิต	ตั้งลงแล้ว หยั่งลง คอยฟัง คอย สดับ เงี่ยหู ตั้งใจฟัง.	โอ+ธา	แปลงเป็นทห.
โอหีน	ล้าแล้ว ล้าอยู่ เชื่องช้า ล้าลง.	โอ+หา	แปลง อา เป็น อี ต เป็น น.

ก

กฏ กต	ทำแล้ว กระทำ จัดแจง ปรงขึ้น สร้างขึ้น.	กร	ลบ รุ.
กฏฺจ	ทำให้เป็นรอยแล้ว ไถ ไสไป.	กส	แปลง ต เป็น ฏจ ลบ ส.

กจิต	หุงแล้ว ต้ม สุก ฯลฯ	กฏ	แปลง อุ เป็น อ ฏ เป็น จุ หรือตั้ง กฏ ชาติ.
กตุต	แกะแล้ว แหวะ ควัก เชือด เนียน ตัด ผ่า.	กติ	ลบ อ.
กถิต	กล่าวแล้ว บอก แสดง ร้อยกรอง.	กถุ	อือาคม.
กนุติต	กรอแล้ว ปั่น แกะ ฯลฯ ผ่า.	กติ ชาติ	นิคคหิตอาคม.
กนุทิต	เรียกแล้ว ร้องเรียก ร้องให้ คร่ำ ครวณ ห้อยย้อย ชักช้า ยืดยาด.	กทิ ชาติ	นิคคหิต อือาคม.
กบุปิต	ตัดแล้ว แต่ง ขอด กัน โทน กำหนด หมายถึง ทำ จัดทำ เสร็จ สำเร็จ ถึง บรรลุ ดำริ คิด นึก.	กบุ	อือาคม.
กมุปิต	กระดิกแล้ว สะทือน ไหว ห้วนไหว สั่น รัว สร้างขึ้น.	กปิ กมุ.	
การิต	ให้ทำแล้ว ให้กระทำ ให้จัดแจง ให้ปรุงขึ้น ให้สร้างขึ้น.	กร+ณ	ปัจ.เหตุ.
กิณฺณ กิต	เกลี่ยแล้ว เกื่อน เกื่อนกล่น เรียราย โรย โปรย.	กิร	แปลง ต เป็น อิณฺณ กิริยาหลัง ไม่แปลง ต ลบ ร .
กิตฺติต	ยกย่องแล้ว ชมเชย สรรเสริญ.	กิต กิตฺ	ถ้าตั้ง กิต พึงซ้อน ต.
กิลนฺต	ลำบากแล้ว เหน็ดเหนื่อย ซอกซ้า ล้า เมื่อยล้า เจ็บไข้ ไม่สบาย.	กิลม กิลม	แปลง ต เป็น นฺต ลบที่สุดชาติ.
กิลฺลิจ	ก่าจัดแล้ว เปียดเปียน แผดผา เศร้าหมอง เปราะเปื้อน.	กิลิส	แปลง ต เป็น ฏจ ลบ ส ให้ ก่าจัดแล้ว ฯลฯ ลง ณ ปัจ.เหตุ ลบ ณ.
กิลินฺน	ขึ้นแล้ว ชุ่ม เยิ้ม เปียก.	กิลท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
กิต	ซื้อแล้ว ไถ.	กิ ชาติ.	

บุยาด ขายิต	ปรากฏแล้ว รู้ เหลือฉลาด ชำนาญ.	เบ ชาติ	แปลง เอ เป็น ย ที่มะ อ ที่ ย เป็น อา ภิรียาหลังแปลง เอ เป็น อาย อี อาคม.
ขาท	กล่าวแล้ว ฯลฯ อธิบาย ประกาศ.	ขา ชาติ.	
ขาทิต	กัดแล้ว กิน กัดกิน เคี้ยว เคี้ยว กิน.	ขาทุ ชาติ.	
ขิตุต ขิปิต	ขัดแล้ว ขัดไป ขว้าง ฟุ้ง ฟุ้งไป ทิ้ง ทิ้งไป ยิง ยิงไป โยน โยนไป ขว้าง ขว้างไป หมดไป.	ขิป	แปลง ปุ เป็น ตู ภิรียาหลัง คง ปุ ไว้ ลง อาคม.
ชินุน	ลำบากแล้ว เหน็ดเหนื่อย.	ขิทู ขิทิ	แปลง ต เป็น นุน ลบ ทุ ทิ.
ปีณ	สิ้นแล้ว สิ้นไป เสีย เสียไป เสื่อม หมด.	ชี ชาติ.	แปลง ต เป็น น แล้วแปลงเป็น ณ หรือ แปลง ต เป็น อีณ ตามติกำกับ.
ขีสิต	ดำแล้ว ดำว่า ติเตียน กล่าวโทษ.	ขุสิ ชาติ	นิคคหิตอาคมชาติ อีอาคม ท้าย ชาติ.
บุทิต	อยากแล้ว หิว กระจาย อยาก กิน ต้องการกิน.	บุทุ ชาติ.	
เขปิต	ขัดแล้ว ฯลฯ ขว้างไป หมดไป.	ขิป ชาติ	วิการ อี เป็น เอ.
เขปิต	ให้ขัดแล้ว ฯลฯ ให้หมดไป.	ขิป+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ.

ค

คบุขิต	ออกเสียงแล้ว ร้อง กึกก้อง คำรน คำราม กระหึ่ม กระหึ่ม.	คบุขุ ชาติ.	
คณิต	นับแล้ว คำนวณ.	คณ ชาติ	อีอาคม.
คณุจิต	แต่งแล้ว เรียบร้อย ร้อยกรอง.	คณุ	แปลงเป็น คณุจุ.
คต คมิต	ไปแล้ว ถึง ดำเนินไป บรรลุ.	คม	ลบ มู ภิรียาหลังไม่ลบ.

คทิต	กล่าวแล้ว พุด พุดชัดเจน กึกก้อง ฯลฯ กระหึ่ม.	คทุ ชาติ.	
ครหิต	ติเตียนแล้ว นินทา เกลียด ชัง น่าเกลียด น่าชัง.	ครหุ.	
คลิต	ตกแล้ว พลัด หล่น เคลื่อน รด ราด เท กิน กลืนกิน.	คลุ.	
คเวสิต	คั่นแล้ว คั่นหา เสาะ เสาะหา แสวง แสวงหา.	คเวสุ ชาติ.	
คหิต	จับแล้ว รับ ถือ ถือเอา ยึด กุม เรียน ศึกษา.	คหุ.	
คายิต คีต	ออกเสียงแล้ว เปล่งเสียง ขับ ขับ กล่อม ร้องเพลง.	เค คา ชาติ	แปลง เอ เป็น อาย แปลง อา เป็น อี.
คาพุห	คนแล้ว กวน รบกวน บั่นป่วน.	คาหุ ชาติ	แปลง ต เป็น พุห ลบ หุ รูปฯ ๖๑๕ ว่า แปลง ต เป็น ห แปลง หุ เป็น ล แล้วแปลงเป็น พ.
คิพุธ เคธิต	อยากจัดแล้ว ตะกลาม กำหนด ยินดี รัก รักใคร่.	คิธุ	แปลง ต เป็น ทธ ลบ ฐ กิริยา หลัง วิจารณ์ อี เป็น เอ.
คิลาน	ไม่สบายแล้ว เจ็บไข้.	คิเล ชาติ	แปลง เอ เป็น อา ต เป็น น.
คิลิต	กินแล้ว กลืนกิน	คิลุ ชาติ	อืออคม.
คุณิต	ประกาศแล้ว แสดง ปรากฏ สะสม สั่งสม รวบรวม ดี เรียก ร้องเรียก เชิญ เชื้อเชิญ เพิ่ม เพิ่มขึ้น ช้ำ ช้อน.	คุณุ ชาติ	
คุณุจิต	พันแล้ว โปก หุ้ม คลุม ครอบ บัง ปก ปิด.	คุณุจุ ชาติ.	
คุพุห คุพุห	สอกแนมแล้ว ช้อน ป้อนกัน ระวัง รักษา.	คุพุ	แปลง ต เป็น พุห ลบ หุ หรือ แปลง ต เป็น ห หุ เป็น พุ กิริยาหลังที่มิฯ.

คุตตุต ไคปิต	คุ้มครองแล้ว ปกป้อง เผ้า รักษา เลี้ยง.	คุป	แปลง บุ เป็น ตู กิริยาหลังไม่ แปลง พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เป็น โคปายิต โดย ลง อายุ บัจ.บ้าง.
ม			
มจุจ มาต	เปียดเปียนแล้ว ม่า ประหาร.	หนุ	แปลงเป็น ม แปลง ต เป็น ส ส เป็น จุจ กิริยาหลัง แปลง หนุ เป็น มา.
มายิต	ดมแล้ว สุต สุตดม จวบ.	มา+ย	บัจ.อือาคม.
มายิต	อดทนไม่ได้แล้ว อดกลั้นไม่ได้ ไม่อดทน ไม่อดกลั้น.	ม ชาติ	แปลง อ ที่ ม เป็น อายุ.
มินุน	เสื่อมแล้ว สิ้น.	หา ชาติ	แปลงเป็น มา แปลง ต เป็น นุน อา เป็น อิ หรือแปลง ต เป็น อินุน ตามมติ กัจฯ และ รูปฯ.
มฺณิต มฺณณิต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	มฺณ มฺณณ ชาติ.	
มฺณณิต	จับแล้ว ยึด ถือ ถือมั่น.	มฺณ ชาติ	ชั้น ณ.
มุสิต	ปรารถนาแล้ว ชอบใจ พอใจ รัก รักใคร่.	มุสี ชาติ.	
เมปฺปนุน	จับแล้ว จับไว้ ถือ ยึด.	คห+ปป	บัจ.แปลง คหุ เป็น เม กัจฯ ๔๘๙ รูปฯ ๕๐๓.
โมสิต	กล่าวแล้ว แสดง ประกาศ ป่าว ร้อง ดัง กึกก้อง เกรียวกราว.	มุสุ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.

จ

จตุต	สละแล้ว ให้ บริจาค วาง ปล่อย ละ ละทิ้ง.	จขุ	แปลง ขุ เป็น ต.
จตุต	เกลี้ยกล่อมแล้ว เล้าโลม เอาใจ ปลอบใจ.	จป	แปลง ปุ เป็น ต.
จริต	ไปแล้ว ถึง บรรลุ เป็นไป เทียบ ไป ประพฤติ.	จร ชาติ.	
จลิต	กระดิกแล้ว สะบัด สั่นไหว หวั่นไหว โคลง เอียง.	จล.	
จาราปีต	ให้ไปแล้ว ฯลฯ ให้ประพฤติ.	จร+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
จาลิต	ให้กระดิกแล้ว ฯลฯ ให้เอียง.	จล+ณ	ปัจ.เหตุ.
จาวิต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป เคลื่อน ตาย แตกذب.	จุ ชาติ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อาว ให้ไปแล้ว ฯลฯ ให้แตกดับ จุ+ณ ปัจ.เหตุ พฤทธิ์ และ แปลง ลบ ณ.
จิณฺณ	ไปแล้ว ฯลฯ ประพฤติ.	จร	แปลง ต เป็น อิณฺณ โมคฯ ขาภิกัณท์๑๕๓ แปลง ต เป็น ริณฺณ ลบ รุ ทั้งสอง.
จิต	ก่อแล้ว สร้าง ก่อสร้าง รวบรวม สะสม สังสม.	จิ ชาติ.	
จินฺติต	คิดแล้ว นึก ตริ ดำริ รู้.	จินฺต ชาติ	อิอาคม.
จิรฺสุต	ฟังนานแล้ว สดับนาน.	จิร+สุ ชาติ	ซ้อน สุ.
จिरายิต	ประพฤติซ้ำแล้ว ซักซ้ำ .	จิรศัพท์	อาย ปัจ.อิอาคม.
จุณฺณิต	ไหม้แล้ว ปน ละเอียต แหลก.	จุณฺณ	อิอาคม.
จุต	ไปแล้ว ฯลฯ แตกذب.	จุ ชาติ	ดู จาวิต ด้วย.

จุมพิต	จวบแล้ว จวบ จุมพิต.	จุมพฺ ชาติ	อือาคุม.
เจลิต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ไหว สั่น เคลื่อน.	เจลุ ชาติ.	
โจณิต	ตัดแล้ว บั่น ทอน ขาด.	จุณฺ ชาติ	พฤทธิ.
โจทิต	โจทยฺแล้ว(ทำการฟ้องร้อง) ตักเตือน ทักท้วง แนะนำ บังคับ สั่ง.	จุท	พฤทธิ.

น

จทฺทิต	ทิ้งแล้ว ขว้าง ขว้างทิ้ง ละ ละทิ้ง สำรอก.	จทฺท.	
จนฺทิต	ตั้งใจแล้ว ปรารถนา อยาได้ ชอบใจ พอใจ.	จนฺท.	
จนฺน	มุงแล้ว บัง ปิด ปกปิด ปกคลุม แนบเนียน.	จท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
จมฺภิต	หวาดแล้ว หวาดเสียว ครั่นคร้าม กลัว สะดุ้ง.	จภิ.	
ฉาต	อยากแล้ว อยากข้าว อยากน้ำ หิว หิวข้าว หิว น้ำ อิดโรย อ่อนเพลีย.	ฉา ชาติ.	
ฉาทิต	แปลเหมือน	จนฺน จท	ที่มะตันชาติ อือาคุม.
จิตฺทิต	ทำให้เป็นรูแล้ว ทำให้เป็นช่อง เป็นรู เป็นช่อง เป็นโหลง.	จิตฺท	อือาคุม.
จินฺน	ตัดแล้ว โกงน บั่น แบ่ง ผ่า ทอน เหี้ยน เชือด แหวะ ควัก ขาด ทะลุ แตก ทำลาย สลาย หัก หาย.	จิตฺ จิติ	แปลง ต เป็น นฺน ลบที่สุตชาติ.

จุฑฑฑ จุฑธ	ทิ้งแล้ว โยน โยนไป นำออก ขับ ขับไล่ ไ้.	จุฎ	แปลง ต เป็น ท ท เป็น ท ซ้อน ฑ ลบ ฎ กิริยาหลัง แปลง ต เป็น ฑธ.
จุปีต	ถูกแล้ว ต้อง ถูกต้อง.	จุป	อือาคม.

ช

ชชชชชิต	คร่ำคร่ำแล้ว ชำรุด ทรุดโทรม.	ชฐ	ทัวภาวะ ช ซ้อน ช อือาคม. ให้ คร่ำคร่ำแล้ว ๗๗ ลง เณ ปัจ. เหตุ ลบ เณ.
ชฎิต	เปียดกันแล้ว ยุ่งเหยิง รก รุงรัง.	ชฏ	อือาคม.
ชลิต	โพลงแล้ว ลูกโพลง สว่าง ส่อง สว่าง สวยงาม รุ่งเรือง เจริญ เป็นสิริ ดี.	ชล ชาติ	ให้โพลงแล้ว ๗๗ ลง เณ ปัจ. เหตุ ลบ เณ.
ชาต	เกิดแล้ว บังเกิด เป็น.	ชน	แปลงเป็น ชา หรือแปลง น เป็น อา.
ชินุณ	แก่แล้ว คร่ำคร่า ๗๗.	ชฐ	แปลง ต เป็น อีณุณ.
ชิต	ชนะแล้ว ชำนะ.	ชิ ชาติ.	
ชิน	เสื่อมแล้ว เสียไป หมดไป ลั่น ลั่น ไป.	ชิ	แปลง ต เป็น อีณ ณ เป็น น.
ชีวิต	เป็นอยู่แล้ว มีชีวิตอยู่.	ชีวุ ชาติ	อือาคม.
โชติต	กระจ่างแล้ว โพลง รุ่งเรือง รุ่งโรจน์ สว่าง ส่อง ส่องสว่าง.	ชตุ.	

ณ จ ท

ฅตต	เผาแล้ว ไหม้.	ฅป	แปลง ปุ เป็น ตู หรือ ฅม แปลง ต เป็น ตต ลบ มุ.
ฅาปิต ฅาม	เผาแล้ว ไหม้.	ฅาป	อือาฅม กิริยาหลัง แปลง ต เป็น ม ลบ ปุ.
ฅาต	รู้แล้ว เข้าใจ ทราบ.	ฅา ฅาตุ.	
ฅปิต	ตั้งอยู่แล้ว ตั้งไว้ วางไว้ ประดิษฐาน.	ฅป	อือาฅม.
ฅิต	ยืนแล้ว ยืนอยู่ หยุด หยุดอยู่ ตั้งอยู่ ตั้งไว้ ดำรงอยู่.	ฅา	อือาฅม กั๊จฯ ๕๘๘ รูปฯ ๖๑๔ โมคฯ ขาทิกัณท์ ๑๑๔ แปลง อา เป็น อี.
ทฏจ	กั๊ตแล้ว ขบ ต่อย .	ท๊ส	แปลง ต เป็น ฏจ ลบ นิคคหิต าฅมและ ส.

๓

ตกิต	ร่าเริงแล้ว รื่นเริง หัวเราะ.	ตก	อือาฅม.
ตกุกิต	ดำริแล้ว ตริ ตรึก นึก คิด.	ตกุก	อือาฅม.
ตจจิต	ฉากแล้ว ไส เหมือน กระทบ(พุ่ง ออกไป) คาย.	ตจจุ.	
ตชชิต	ชุ่มแล้ว ช่มชุ่ม คุกคาม เปียดเปียน.	ตชช	อือาฅม.
ตต ตตต	ร้อนแล้ว เผา แผลดเผา รุ่งเรือง รุ่งโรจน์.	ตป	ลบ ปุ กิริยาหลัง แปลง ปุ เป็น ตุ.
ตต	แผ่แล้ว แผ่ไป ขยาย กว้าง กว้างขวาง พิสดาร.	ตนุ	ลบ นุ.
ตตต	ให้ร้อนแล้ว ฯลฯ ให้รุ่งโรจน์.	ตป+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ แปลง ปุ เป็น ตุ.

ตทุทิต	เปียดเปียนแล้ว ไม่เอื้อเพื่อ ไม่เอา ใจใส่ คร้าน เกียจคร้าน ง่วง หลับ.	ตทิ.	
ตลิต	หวาดแล้ว สะดุ้ง ตกใจ กลัว กระดิก เคลื่อน ไหว เคลื่อนไหว หวั่นไหว โคลง โยก โยกโคลง กลับกลอก.	ตสุ	อือาคม. ให้หวาดแล้ว ฯลฯ ลง ณ ปัจ.เหตุ ลบ ณ.
ตูปิต	ให้ร้อนแล้ว ฯลฯ.	ตปฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.ที่มะตันธาตุ ลบ ณ.
ตูปิต	ตีแล้ว เคาะ เฝียน ประหาร.	ตพฺ	ที่มะตันธาตุ.
ติกิกุฉิต	บำบัดแล้ว เยียวยา รักษา พยา พาล.	กิตฺ+ฉ	ปัจ.ท้วภาวะ กิ แปลงเป็น ติ แปลง ตฺ เป็น จฺ อือาคม.
ติณณ	ล่อยไปแล้ว ปลิว ปลิวไป ชำม ชำมไป ผ่านไป ผ่านพ้นไป หมุนรอบ หมุนรอบตัว กลิ้ง กลิ้ง ไป.	ตรฺ	แปลง ต เป็น ิณณ ลบ รฺ.
ติตุต	เปื่อแล้ว อิ่ม อิ่มหน้า สมบูรณ์ สำราญ.	ติสุ	แปลง เป็น ตตุ ลบ สฺ.
ตินุต	ขึ้นแล้ว ชุ่ม เปียก แฉะ อาบ ชุ่ม.	ติมุ	แปลง ต เป็น นุต ลบ มฺ.
ตุฏฺจ	ขึ้นชมแล้ว แ่มขึ้น ยินดี พอใจ ร่าเริง รื่นเริง.	ตุสุ	แปลง ต เป็น ฎฺจ ลบ สฺ รูปฯ ๖๑๐ แปลง ต กับ สฺ เป็น ฎฺจ.
ตุณณ	รีบแล้ว เร็ว ต่วน พลัน ไปเร็ว ไปต่วน ไปพลัน.	ตุรฺ	แปลง ต เป็น ณฺณ ลบ รฺ.
๓			
ถกิต	อุดแล้ว ปิด จุก กั้น.	ถกฺ	อือาคม.

ถต	ปู่แล้ว ลาด ปูลาด.	ถร	ลบ ร.
ถทุธ	กระด้างแล้ว แข็ง ขัดแข็ง ตื้อ ด้าน ตื้อดิ่ง หยิ่ง จ่องหอง อวดดี ลำพอง ถือตัว.	ถภิ	แปลง ต เป็น ทุธ ลบ ภิ.
ถนิต	ออกเสียงแล้ว ร้อง กระหึ่ม กระหึ่ม(ฟ้า).	ถนุ	อือาคม.
ถุต	ชมแล้ว ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ถุ ฐาตุ.	
ถูลิต	เจริญแล้ว เจริญขึ้น พอกพูน พอกพูนขึ้น อ้วน ใหญ่.	ถุล	อือาคม.
ถเณิต	ลักแล้ว ขโมย.	ถเณุ	อือาคม.
โถนิต	ชมแล้ว ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	โถมุ	อือาคม.

ท

ทลิต ทฏฐ	กัถแล้ว ขบ ต่อย.	ทลฺ	อือาคม. กิริยาหลัง แปลง ต เป็น ฏฐ ลบ นิคคหิต และ สฺ.
ททฒ	เผาแล้ว ไหม้ เปียดเปียน.	ทหุ	แปลง ต เป็น ทฒ ลบ หุ หรือ แปลง ต เป็น ฒ หุ เป็น ทุ ตามมติกัจจ.
ทตุต	ให้แล้ว ยกให้ สละ .	ทา	
ทमित ทนุต	ทรมานแล้ว คุม คุมขี้ ปราบ ฝึก ฝึกฝน ฝึกหัด อบรม.	ทมุ	รัสสะ ช้อน ตฺ หรือ แปลง ต เป็น ตต.
ทยิต	พึงใจแล้ว พอใจ เอ็นดู รัก ให้ สละ ไป เป็นไป กำจัด เปียดเปียน ถือ ถือเอา รับไว้ ยึดถือ รักษา เจริญ รุ่งเรือง.	ทยุ	อือาคม กิริยาหลัง แปลง ต เป็น นุต ลบ ม.

ทลิต	เจริญแล้ว รุ่งเรือง สว่าง ส่อง สว่าง สวยงาม เบิกบาน แซ่มนขึ้น สดชื่น สดใส.	ทิส	อือาคม.
ทลุติต	แสดงแล้ว ชี้แจง บรรยาย สอน .	ทิส	อือาคม.
ทาท	ให้แล้ว ยกให้ สละ ถวาย ชำระ สะอาด ตัด ทอน ถอน ขาด.	ทา ธาตุ.	แปลงเป็น ทลุต อือาคม.
ทาริต	ทำลายแล้ว แบ่ง แยก ทอน เผา ไหม้ ร้อน เปร้อร้อน กระวน กระวาย.	ทร	ทิมะตันธาตุ อือาคม.
ทิกฺก	พบแล้ว เห็น ดู เฟ่ง ปรากฏ.	ทิส	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ ส.
ทินน	ให้แล้ว ยกให้ สละ ถวาย.	ทา ธาตุ	แปลง ต เป็น อินน.
ทิสุติต	พบแล้ว เห็น มองหา ดู เฟ่ง ปรากฏ.	ทิส	แปลงเป็น ทิสุต อือาคม.
หน้า ๒๑๔			
ทีน	สิ้นแล้ว เสื่อม สิ้นไป เสื่อมไป.	ที ธาตุ	แปลง ต เป็น น.
ทุกกฏ ทุกกต	ทำชั่วแล้ว กระทำชั่ว.	ทฺ+กร	ลบ ร ช้อน ก ศัพท์ ต้น แปลง ต เป็น ฏ.
ทุกคต	ถึงชั่วแล้ว ไปชั่ว เป็นไปชั่ว.	ทฺ+คม	ลบ ม ช้อน ค.
ทุกคหิต	ถือเอาชั่วแล้ว ถือไม่ถูกต้อง.	ทฺ+คห	ช้อน ค อือาคม.
ทฺจจริต	ประพฤติชั่วแล้ว.	ทฺ+จ	ช้อน จ อือาคม.
ทฺชชิต	ชนะชั่วแล้ว ชนะไม่ถูกต้อง.	ทฺ+ช	ช้อน ช อือาคม.
ทฺฏจ	ประทุษร้ายแล้ว ทำให้เสียหาย.	ทฺส	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ ส.
ทฺนฺนิกฺขิตต	เก็บไว้ไม่ดีแล้ว .	ทฺ+นฺ+ขป	ช้อน นฺ และ ก แปลง ป เป็น ต.
ทฺนฺนิตต	นุ่่งไม่ดีแล้ว นุ่่งห่มไม่ดี นุ่่งห่มไม่ เรียบร้อย.	ทฺ+นฺ+วส	แปลง ต เป็น ตฺถ ลบ ส ช้อน ป.

ทุ+ป+จาริต	ทรงไว้ไม่ดีแล้ว.	ทุ+ป+จารุ	อือาคม ช้อน ปุ.
ทุ+ป+า+ปิต	ให้ถึงชั่วแล้ว(ผิด ไม่ถูกต้อง).	ทุ+ป+อ+ป+ณ	ปัจ.เหตุ.
ทุ+ป+ารุต	ห่มไม่ดีแล้ว ห่มไม่เรียบร้อย.	ทุ+ป+อา+อุ+ป	ช้อน ปุ ลง รุ อาคม ลบ ปุ ที่สุตธาตุ.
ทุ+พ+ุ+พินิจุฉิต	วินิจฉัยไม่ดีแล้ว วินิจฉัยไม่ถูกต้อง.	ทุ+วิ+นิ+ฉิ ธาตุ.	อือาคม แปลง วิ เป็น พิ ช้อน พ และ จุ.
ทุ+พ+ภา+สิต	กล่าวชั่วแล้ว พูดไม่เป็นคติ.	ทุ+ภา+ส+อือาคม.	
ทุ+ย+ุต+ต	ประกอบชั่วแล้ว ประกอบไม่ดี ปรุงไม่ดี ประสมไม่ดี ผสมไม่ดี ทำ ไม่ดี.	ทุ+ย+ช	แปลง ชุ เป็น ต.
ทุ+ร+ุต+ต	กล่าวไม่ถูกต้องแล้ว ประกาศไม่ ถูกต้อง ฯลฯ.	ทุ+ร+ุ+ป	รัสสะ แปลง ปุ เป็น ต.
ทุ+หิ+ต	รึดแล้ว(นม) รุด.	ทุ+ห	อือาคม.
ทุ+ลิต ทุ+ต	เปียดเปียนแล้ว ประทุษร้าย เสีย เสียหาย.	ทุ+ล	ทิมะ อือาคม กิริยาหลัง ลบ สุ.
เท+ลิต	สอนแล้ว แสดง ชี้แจง แถลง บรรยาย เทศน์ เทศนา เทศนา สวด.	ทิ+ล	วิการ อือ เป็น เอ อือาคม.
เท+ลิต	ได้สอนแล้ว ฯลฯ (คำว่า ได้ ติด มาจาก อ ต้น ธาตุในอาขยาต).	อ+ทิ+ล+ณ	ปัจ.กัต.ลบ อ ต้นธาตุ และ ณ วิการ อือ เป็น เอ ุ+ปฯ ๖๐๘.
๖			
ธ+ต	ทรงแล้ว ทรงไว้ ทรงอยู่ ดำรง ดำรงอยู่ คงอยู่ ตั้งอยู่ จำ.	ธ	รัสสะ.

ร้สิต	ก้ำจ้ดล้แล้ว ขจ้ด พล้ด คล้ื่อน ตก หล่น ไป ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ร้ส	อือาคม.
ร้ปิต ร้ตุด	เผาแล้ว ไหม้ ร้อน ร้าร้อน.	ร้ป	อือาคม. กิริยาล้หลังแปลง ป เป็น ต.
โรต	ชำระแล้ว ช้ก เชาะ ฟอก ล้าง.	โรจุ ราชตุ	ลบ จ.

น

นจจ นญ	เต้นแล้ว ๑ล๑ พ้อน ร้า เต้นร้า พ้อนร้า.	นุต	แปลง ต กับที่สุตราชตุเป็น จจ ญ รุป๑ ๖๐๘.
นญ	เต้นแล้ว ๑ล๑ พ้อนร้า.	นญ	แปลง ต เป็น ญ.
นจจุนุน	ไม่กั้นแล้ว ไม่บัง ไม่ปิด ไม่ปกปิด ไม่แนบเนียน.	น+จิท	แปลง ต เป็น นุน ลบ ท.
นญจ	หายแล้ว สูญ ไม่มี จิบหาย พินาศ.	นส	แปลง ต เป็น ญจ ลบ ส ให้ หายแล้ว ๑ล๑ ลง เณ บ้าง.เหตุ. ลบ เณ.
นทจ	ผูกแล้ว พัน มัด รัด หุ้ม หุ้มห่อ.	นท	แปลง ต เป็น ทจ ลบ ห.
นมิต	น้อมแล้ว น้อมไป นอบน้อม นมัสการ ไหว้.	นม	อือาคม.
นสสุต	ไม่ฟังแล้ว ไม่สดับ.	น+ส	ซ้อน ส.
นุหาค นหาค	อาบแล้ว สนาน ชำระ .	นุหา นหา ราชตุ.	
นุหาคิต นหาคิต	ให้อาบแล้ว ๑ล๑.	นุหา นหา+ฉาเป	บ้าง.เหตุ.
นาสิต	ให้จิบหาย ให้พินาศ ให้สีก (เกี่ยวกับ บรรพชิต).	นส+เณ	บ้าง.เหตุ.

นิกฺขนฺต	ออกแล้ว ออกไป.	นิ+กมฺ	แปลง ก เป็น ข ต เป็น นฺต ลบ ม ช้อน ก.
นิกฺขามิต	ให้ออกแล้ว ให้ไป.	นิ+กมฺ+เณ	ปัจ.เหตุ.แปลง ก เป็น ข ที่มะ ช้อน ก.
นิกฺขิตฺต	ขัดไปแล้ว ขัดทอด ขัดไปโดยไม่ เหลือ เก็บ เก็บไว้ ผัง ผังไว้.	นิ+ขิป	แปลง ป เป็น ต ช้อน ก.
นิขาต	ขุดลงแล้ว ผังไว้.	นิ+ขนฺ	แปลง นฺ เป็น อา.
นิคฺคต	ออกไปแล้ว.	นิ+คมฺ	ลบ ม ช้อน ค.
นิคฺคหิต	ข่มแล้ว ข่มขี่ ข่มขู่ ทำโทษ ลงโทษ ปราบ ปราบปราม.	นิ+คหฺ	ช้อน ค อี อาคม.
นิคฺคฺหิต	ช้อนแล้ว ปิด ปิดบัง.	นิ+คฺหฺ	ช้อน ค ที่มะ.
นิจฺฉิต	ตัดสินแล้ว.	นิ+ฉิ	ช้อน จ หรือตั้ง จิ ชาติ แปลง เป็น ฉ.
นิจฺฉุทฺท	นำออกแล้ว ขับไล่ คร่าออก ทิ้ง.	นิ+ฉฺก	แปลง ต เป็น ท ท เป็น ท ลบ ภ ช้อน จ และ ฑ.
นิจฺฉทฺธ	นำออกแล้ว ฯลฯ.	นิ+ฉฺก	แปลง ต เป็น ฑธ ลบ ภ ช้อน จ.
นิฏฺฐิต	ตั้งแล้ว ออกตั้ง สำเร็จ จบ.	นิ+ฐา	ช้อน ฐ อีอาคม.
นิทฺทิต	ตั้งไว้ ทรงไว้ วางไว้ ผังไว้ เก็บไว้.	นิ+ทหฺ	อีอาคม.
นิทฺทิจฺฉ	กระจายออกแล้ว แสดงออก แสดงไข อธิบาย แสดงอ้าง (อธิบายชี้เป็นหลัก).	นิ+ทิสฺ	แปลง ต เป็น ฏฉ ลบ สฺ ช้อน ฑ.
หน้า ๒๑๗			
นิทฺธนฺต	กำจัดแล้ว ขจัด เป่าออก ก่อ ก่อ ไฟ.	นิ+ธมฺ	แปลง ต เป็น นฺต ลบ ม ช้อน ฑ.
นินทิต	ติเตียนแล้ว นินทา.	นินฺทิ นินฺฑ	อีอาคม.

นิปทุก นิบุทุก	หุงแล้ว ต้ม สุก ใหม่ ย่าง ปิ้ง.	นิ+ปจ	แปลง ต กับ จ เป็น ฏ กิริยา หลัง ช้อน ป รูปฯ ๖๐๑ ว่า แปลง ต เป็น ฏ ลบ จ.
นิปชชิต	นอนแล้ว .	นิ+ปท+ย	ปัจ.ประจําหมวดธาตุแปลง ทย เป็น ชช หรือ ปชช ธาตุ อีอาคม.
นิปชชาปิต	ให้นอนแล้ว.	นิ+ปชช+ณาเป	ปัจ.เหตุ.อีอาคม.
นิปนุน นิบุปนุน	นอนแล้ว.	นิ+ปท	แปลง ต เป็น นน ลบ ท.
นิบุปนุน นิบุณฺณ	สำเร็จแล้ว.	นิ+ปท	แปลง ต เป็น ฺณ ช้อน ป กิริยาหลัง แปลง ป เป็น ฌ.
นิบุผลิต	ผลิออกแล้ว เผล็ดออก งอกออก ทำลาย.	นิ+ผล	ช้อน ป.
นิบุผาทิต	ให้สำเร็จแล้ว.	นิ+ปท+เณ	ปัจ.เหตุ. แปลง ป เป็น ฌ ช้อน ป.
นิพตฺต นิพพตฺต	เกิดแล้ว บังเกิด.	นิ+ปท	แปลง ป เป็น พ ท เป็น ต.
นิพฺพิณฺณ นิพฺพินฺน	เปื้อแล้ว หน่าย เปื้อหน่าย คลาย.	นิ+วิท	แปลง ต เป็น อิณฺณ.
นิพฺพิทุธ	แทงแล้ว แทะลทะลุ.	นิ+วิท	แปลง ต เป็น ทุธ ลบ ที่สุดธาตุ.
นิพฺพุต	ดับแล้ว เย็น.	นิ+ว	แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.
นิมนฺติต	เชิบแล้ว เชื้อเชิบ (เชิบด้วย ความอ่อนนุ่ม) อาธานา นิมนต์.	นิ+มนตฺ+อีอาคม.	
นิมฺมิต	ย่ำยีแล้ว ย่ำยีโดยไม่เหลือ สี ฐ ครุ(รากไปบนของแข็ง) ครูด ชัก ชักราก.	นิ+มถ	ช้อน ม อีอาคม.
นิมฺมิต	ทำแล้ว สร้าง นิรมิต.	นิ+มาป	ช้อน ม ลบ ป อีอาคม.

นิมฺมฺคฺค นิมฺมฺคฺค	จมลงแล้ว ดำลง.	นิ+มฺขฺข	ลบ ขฺ ที่สุดธาตุ แปลง ต เป็น น บวกกับ ขฺ เป็น ขฺน แปลง ขฺน เป็น คฺค คัมภีร์โยมคฯ ว่า แปลง ต เป็น ค แปลง ขฺ เป็น คฺ.
นิตย นียก	เที่ยงแล้ว แท้ แน่นอน ดิ่ง ดิ่งลง.	น+ยมฺ	ลบ มฺ หรือตั้ง นิ+อิ ธาตุ แปลง อิ เป็น เอ เอ เป็น ย กิริยา หลัง แปลง ต เป็น ก รูปฯ ๔๒.
นียฺตุต	ประกอบแล้ว ประสม ผสม รวบรวม กระทำ พยายาม.	นิ+ยฺข	แปลง ขฺ เป็น ตฺ.
นียฺยฺยต	ออกแล้ว ออกไป พ้นไป.	นิ+ยา ธาตุ	ซ้อน ยฺ.
นียฺยฺยทิต	มอบให้แล้ว อุดหนุน จุนเจือ เผื่อ แผ่.	นิ+ยตฺ	แปลง ตฺ เป็น ทฺ อีอาคม ที่มะ ซ้อน ยฺ.
นิริทฺธ	กั้นแล้ว ปิด ล้อม ปิดกั้น ปิด ล้อม ห้าม ดับ (ดับกิเลสใช้ใน การตายก็ได้).	นิ+รฺธ	แปลง ต เป็น ทฺธ ลบ ธฺ.
นิลีน	เร้นแล้ว ซ่อน แฝง แอบ จับ เกาะ.	นิ+ลี	แปลง ต เป็น น ส่วนกัจฯ ๕๘๒ แปลง ต เป็น อีณ แปลง ณ เป็น น.
นิวตฺต	กลับแล้ว หมุนกลับ หันกลับ.	นิ+วตฺ	ลบ อุ.
นิวตฺติต	ให้กลับแล้ว ฯลฯ.	นิ+วตฺตฺ+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ อีอาคม.
นิวตฺถ	นุ่งแล้ว ห่ม นุ่งห่ม ถ้ามารู้กับ ปารุต แปลว่า นุ่ง แปลว่า ปารุต ว่า ห่ม.	นิ+วสฺ	แปลง ต เป็น ตฺถ ลบ สฺ รูปฯ ๖๑๒ แปลง ต กับ สฺ เป็น ตฺถ.
นิวาริต	ห้ามแล้ว กั้น กั้น ปิด.	นิ+วรฺ	ที่มะ อีอาคม.
นิวิฏฺฐ	ตั้งลงแล้ว ตั้งมั่น มุ่งหมาย ขັบ เผี่ยน หวด.	นิ+วิสฺ	แปลง ต เป็น ฏฺฐ ลบ สฺ.
หน้า ๒๑๙			

นิวุฏฺจ นิวุตฺถ	อยู่แล้ว อาศัย อยู่อาศัย.	นิ+วสุ	แปลง ต เป็น ฏฺจ แปลง ว เป็น วุ กิริยาหลัง แปลง ฏฺจ เป็น ตฺถ.
นิวุต	กั้นแล้ว ล้อม แวดล้อม ระวัง ป้องกัน หุ้มห่อ.	นิ+วุ ชาติ.	
นิเวทิต	บอกแล้ว กล่าว.	นิ+วิท	วิการ อิ เป็น เอ อีอาคม.
นิเวสิต	ให้อยู่แล้ว ให้อาศัย ให้อยู่อาศัย.	นิ+วิส+ณ	ปัจ. เหตุ ลบณ.
นิสิต	ลับแล้ว เสี่ยม เหลา.	นิ+สิ ชาติ.	
นิสินฺน	นั่งแล้ว นั่งลง นั่งอยู่.	นิ+สิท	แปลง ต เป็น อินฺน.
นิสิสฺสฏฺจ	สละแล้ว สละให้ สละเสีย เสียสละ ทอดทิ้ง พ้น.	นิ+สข	แปลง ต เป็น ฏฺจ ลบ ข ช้อน ส.
นิสฺสสาริต	ขับออกแล้ว ไล่ออก (จากหมู่).	นิ+สร	ทีมะ ช้อน ส.
นิสฺสสิต	อาศัยแล้ว เสียบ อุ หทัยนิสฺสสิต เสียบแล้วในหทัย.	นิ+สี	รัสสะ ช้อน ส หรือลง อีอาคม.
นิหิต	ละแล้ว เว้น วาง ปล่อย.	นิ+หา	อีอาคม.
นิหิต	ตั้งแล้ว ตั้งไว้ ผัง ผังไว้.	นิ+ชา	แปลง ชา เป็น ห อีอาคม รูปฯ ๑๖๗ ว่า ชา+อีอาคม เป็น ธิ แปลง ธิ เป็น หิ.
นีต	นำไปแล้ว	นี ชาติ.	
นีหฺม นีहत	นำออกแล้ว.	นี+หฺร	ลบ รุ กิริยาต้น แปลง ต เป็น ฎ.
นีหฺม นีहत	กำจัดแล้ว ขจัด เปียดเบียน ฯลฯ.	นี+หน	ลบ นุ.
นีหฺริต	นำออกแล้ว.	นิ นี+หฺร	อีอาคม ถ้าวาง นิ ฟังทีมะ.
นฺนุณฺณ นฺนุน	บดแล้ว กำจัด บรรเทา หาย ชัด ฟุ้ง ยิ่ง ทั้ง ขว้าง โยน.	นฺนุ	แปลง ต เป็น นฺน กิริยาต้น แปลง นฺน เป็น ณฺณ กิริยาที่ ๓ แปลง ฑ เป็น ต.

ป

ปगत	ทำทั่วแล้ว กระทำทั่ว ทำ กระทำ.	ป+กร	ลบ ร.
ปุก	หุงแล้ว ต้ม คั่ว ปิ้ง ย่าง สุก ทอด ไหม้.	ปจ	แปลง ต กับ จ เป็น กุ โมคฯ ว่าแปลง ต เป็น ก จ เป็น กุ รุฯ ๖๐๑ ว่าแปลง ต เป็น กุ ลบ จ ให้ หุงแล้ว ฯฯ ลง เณ ปัจ.เหตุ.ลบ เณ.
ปุกนุต	ก้าวไปแล้ว ก้าวไปข้างหน้า หลีกไป.	ป+กม	แปลง ต เป็น นุต ลบ ม.
ปุกกุจิต	เดือดพล่านแล้ว.	ป+กุก	แปลง ฤ เป็นจุ ช้อน ฎ. อีาคม.
ปุกโกสิต	เรียกแล้ว ร้องเรียก.	ป+กสุ	พฤทธิ์ ช้อน ก.
ปุกขนุต	เล่นไปแล้ว วิ่งไป.	ป+ขทิ	แปลง ต เป็น นุต ลบ ทิ.
ปุกขลิต	ไหวแล้ว พลาด ผิด.	ป+ขล	ช้อน ก อีาคม.
ปุกขิต ปุกขิตุต	สอดเข้าแล้ว ใส่เข้า ใส่ลง บรรจุ บรรจุเข้า บรรทุก วางไว้.	ป+ขิป	กิริยาแรก ลบ ปุ กิริยาหลัง แปลง ปุ เป็น ต.
ปกาสิต	ส่องสว่างแล้ว รุ่งเรือง แจ่มแจ้ง แจ่มชัด ปรากฏ ประกาศ.	ป+กาสุ	อีาคม ภาษาไทย คำ ประกาศิต ใช้เป็นนามในความว่า คำสั่งเด็ดขาด คำสั่งที่เป็น หลักงาน คำพูดที่ศักดิ์สิทธิ์ และ เป็นชื่อของหน่วยราชการหน่วยหนึ่งชื่อ กองประกาศิต มีหน้าที่ พิมพ์ประกาศ กฎ กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และเรื่องที่เป็นหลักฐานทางราชการ.

ปกิณฺณ	เกื่อนกล่นแล้ว โปรบ ROY เรียราย ระคน ระคนกัน คละกัน แผ่ แผ่อก กระจาย ขยาย.	ป+กิรฺ	แปลง ต เป็น อิณฺณ ลบ รฺ.
หน้า๒๒๑			
ปกิตฺติต	แสดงแล้ว แดลง ชม ยกย่อง สรรเสริญ เลื่องลือ.	ป+กิตฺต.	
ปคฺคณ	คล่องแคล่วแล้ว แคล่วคล่อง ว่องไว ชำนาญ.	ป+คฺ ชาติ	แปลง ต เป็น น น เป็น ณ ให้ คล่องแคล่วแล้ว ฯลฯ ลง ณ ปัจ.เหตุ.ลบ ณ.
ปคฺคหิต	ประคองแล้ว ยกย่อง.	ป+คหฺ	ซ้อน คฺ อีอาคม.
ปคฺมริต	ไหลออกแล้ว ชีมออก หลั่งออก รดราด.	ป+มรฺ	ซ้อน คฺ.
ปจิต	หุงแล้ว ต้ม ฯลฯ.	ปจฺ	อีอาคม ดู ปกฏ ด้วย.
ปจฺจกฺขาต	กล่าวจำเพาะแล้ว บอกคืบ บอก เล็ก.	ปติ+ขา	แปลง ปติ เป็น ปจฺจ ซ้อน กฺ.
ปจฺจาคต	กลับมาแล้ว กลับคืบ กลับคนมา.	ปติ+อา+คม.	
ปจฺจูปฺปจฺจิต	เข้าไปตั้งอยู่เฉพาะแล้ว ตั้งมั่น บำรุง.	ปติ+อุ+ป+จา.	
ปจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ จฺจฺจฺจฺจ	ถอนแล้ว .	ปติ+อุ+ธา	รัสสะ ซ้อน ทฺ.
ปจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ ปจฺจฺจ	เกิดขึ้นเฉพาะแล้ว เกิดขึ้นเฉพาะ หน้า.	ปติ+อุ+ปทฺ	แปลง ต เป็น จฺจฺจ ลบ ทฺ.
ปจฺจฺจฺจฺจ	ขาดทั่วแล้ว ตัดขาด ขาดสูญ.	ป+จฺจฺ	ซ้อน จฺ.
ปชฺลิต ปชฺชฺลิต	โพลงทั่วแล้ว รุ่งเรือง สว่างไสว.	ป+ชลฺ	กริยาหลัง ซ้อน ชฺ ให้โพลงทั่ว แล้ว ฯลฯ ลง ณ ปัจ.เหตุ. ลบ ณ.

ปโชต ปชโชต	โพลงทั่วแล้ว ฯลฯ.	ป+ชุต	ลบ ตฺ พฤทธิ.
ปณฺณตฺต	ตั้งแล้ว ตั้งขึ้น ตั้งไว้ แต่งตั้ง บัณฑิต.	ป+ณป	แปลง ปฺ เป็น ตฺ ช้อน ณ.
ปณฺณาท	รู้ทั่ว ปรากฏ.	ป+ณา	ช้อน ณ.
ปฏิกต	ทำตอบแล้ว ทำคืบ กระทำตอบ กระทำคืบ.	ปฏี+กร	ลบ ร.
ปฏิกนฺต ปฏิกฺกนฺต	ก้าวกลับแล้ว ถอยกลับ กลับไป หลีกไป.	ปฏี+กม	ลบ มฺ แปลง ต เป็น นฺต กิริยา หลังช้อน ก.
ปฏิกฺกฺจ ปฏิกฺกฺจ	คัดค้านแล้ว.	ปฏี+กฺส	แปลง ต เป็น ฏจ ลบ ส.
ปฏิจิต ปฏิกฺขิต	ขัดไปเฉพาะแล้ว ขัดคืบ บอกคืบ คัดค้าน ห้าม.	ปฏี+ขป	ลบ ปฺ กิริยาหลัง ช้อน ก แปลง ปฺ เป็น ต.
ปฏีขมาปิต	ให้ออดตอบแล้ว ให้ออดโทษตอบ ให้ อดโทษ.	ปฏี+ขม+ณาเป	ปัจ.เหตุ.อือาคม.
ปฏีคฺหิต ปฏีคฺค หิต	ถือเอาเฉพาะแล้ว ถือเอาตอบ รับ เอา รับประเคน.	ปฏี+คห	อือาคม.กิริยาหลัง ช้อน ค.
ปฏีมาต	กระทบเฉพาะแล้ว กระทบกระทั่ง กำจัด ขจัด บำบัด.	ปฏี+หน	แปลง เป็น มา.
ปฏีจฺจนฺน ปฏีจฺจาทิต	ปกปิดเฉพาะแล้ว ปิดไว้ ปกปิด ปกปิดไว้ กำบัง กำบังไว้ ปิดบัง มิดชิด ลีลับ.	ปฏี+จท	ลบ ทฺ แปลง ต เป็น นฺน ช้อน จ กิริยาหลัง ไม่ลบ ทฺ ที่มะ อ ที่ จ.
ปฏีชคฺคิต	ประคองแล้ว ประคั้บประคอง ปฏิบัติ พิทักษ์รักษา ซ่อมแซม ปฏิสังขรณ์ ชำระ ปัดกวาด.	ปฏี+ชค.	

ปฏิภาต ปฏิญภาต	รู้เฉพาะแล้ว รู้ตอบ รับคำ ปฏิญภาต ปฏิญาณ (ให้คำมั่น สัตถา).	ปฏิ+ณ	กิริยาหลัง ช้อน ณ.
ปฏินิวตต	กลับคืนแล้ว กลับเอาคืน.	ปฏิ+นิ+วต	ลบ อุ.
ปฏิปนฺน	ถึงเฉพาะแล้ว บรรลุแล้ว รู้ ดำเนินไป ไต่ไป ไต่ไปได้ บำเพ็ญ บำรุง ปกครอง ประนินบัติ ประพฤติ ปฏิบัติ (ทำไปตามวินัย ระเบียบ แบบแผน และตาม ธรรมะ หรือรับใช้ผู้มีพระคุณ).	ปฏิ+ปท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
ปฏิปสฺสทฺธ	ระงับคืนแล้ว ระงับคืน(ยับยั้งไว้ ทำให้สงบ) ระงับเสีย สงบระงับ.	ปฏิ+ป+สมฺ สม	แปลง ต เป็น ทธ ลบ ม หรือ มฺ.
ปฏิปุจฺจิต	ถามตอบแล้ว ชักถาม สอบถาม.	ปฏิ+ปุจฺจ.	
ปฏิพทฺธ	เนื่องเฉพาะอยู่ เนื่องกัน ผูกพัน ผูกมัด รัก รักใคร่.	ปฏิ+พทฺธ	แปลง ต เป็น ทธ ลบ นฺธ.
ปฏิพฺพทฺธ	กลับตื่นแล้ว ตื่น(ตื่นจากกิเลส).	ปฏิ+พฺพท	แปลง ต เป็น ทธ ลบ จ.
ปฏิมณฺฑิต	ประดับประดาแล้ว ตกแต่ง ตก แต่ง(ทำให้งาม) ฝ่องใส.	ปฏิ+มท	นิคคหิตอาคม ตันธาคฺ แปลงเป็น ณ อีอาคม.
ปฏิมุกฺก	สรวมเฉพาะแล้ว สรวม สรวมใส่.	ปฏิ+มฺจ	แปลง ต กับ จ เป็น กุก กัจจ และรูปฯ ว่า แปลง ต เป็น กุก ลบ จ.
ปฏิยตฺต ปฏิยาทิต	แต่งแล้ว ตกแต่ง ตกแต่ง ประดับประดา จัดแจง.	ปฏิ+ยต	กิริยาหลัง แปลง ต เป็น ท ที่มะตันธาคฺอีอาคม.
ปฏิลทฺธ	ได้เฉพาะแล้ว กลับได้.	ปฏิ+ลภ	แปลง ต เป็น ทธ ลบ ภ.
ปฏิวิทฺธ	แทงตลอดแล้ว ขบ บรรลุ ตรัสรู้.	ปฏิ+วิท	ต เป็น ทธ ลบ จ.

ปฏิวิรต	เว้นเฉพาะแล้ว งดเว้น ละเว้น.	ปฏิ+วิ+รม	ลบ ม.
ปฏิสํบต ปฏิสงขต	ตกแต่งแล้ว ซ่อมแซม ปฏิสังขรณ์.	ปฏิ+สํ+กร	แปลง กร เป็น ข เป็น ปฏิสงขณ โดยแปลง ต เป็น ฏ ก็มี.
ปฏิสณจิกขิต	เห็นเฉพาะ พิจารณา พิจารณา เห็น.	ปฏิ+สํ+อิกข จ	อาคม แปลง นิคคหิตเป็น ญ อ อาคม.
ปฏิสลสิน	หลีกร่อนอยู่แล้ว(หลบให้พ้นผู้อื่น คนเพื่อหาความสงบ).	ปฏิ+สํ+ลี	แปลง ต เป็น น.
ปฏิสามิต	เก็บไว้แล้ว เก็บงำ(รักษาไว้ให้ มิดชิด รักษาไว้ให้ดี)	ปฏิ+สม.	
ปฏิสุต ปฏิสุต	ฟังตอบแล้ว ตอบรับ รับ รับฟัง รับคำ รับเอา รับรอง.	ปฏิ+สุ.	
ปฏิหต	กระทบเฉพาะแล้ว กระทบ ซึ่ง เคียด คับแค้น ขัดใจ ตัดขัด ไม่ปร โปรง.	ปฏิ+หน	ลบ น.
ปฏิจิต	เริ่มตั้งไว้แล้ว ปรารถนา มุ่งหมาย มุ่งหวัง อยาได้ ต้องการ ขอ ร้องขอ.	ป+จา	อืออาคม.
ปณามิต	ผลักออกแล้ว ขัลไล่ ประณาม.	ป+นม นม	ทีมะ แปลง น เป็น ณ.
ปณิหิต	วางไว้แล้ว ตั้งไว้ ตั้งมั่น ปรารถนา.	ป+นิ+จา	แปลง นิ เป็น ณี จา เป็น ห อ อาคม.
ปตฺต	ตกแล้ว หล่น ล้ม.	ปตฺ ฐาตฺ.	
ปตฺต	ไปแล้ว ถึง ลุ บรรลุ เป็นไป.	ปท	แปลง ท เป็น ต หรือตั้ง ป+อป แปลง ต เป็น ตฺต ลบ ป.
ปตฺถฏ ปตฺถต ปตฺถริต	ปูแล้ว ลาด ปูลาด แผ่ไป กระจาย กระจายไป.	ป+ถร	ลบ รุ กิริยาตัน แปลง ต เป็น ฏ กิริยาที่ ๓ ไม่ลบ รุ ลง อ อาคม.
ปตฺถต	เริ่มตั้งแล้ว ตั้งไว้ ดำรงไว้ ปราภฏ.	ป+ถา	ซ้อน ต อืออาคม.

ปตฺถต	ปรารถนาแล้ว มุ่งหมาย มุ่งหวัง อยากได้ ต้องการ ขอ ร้องขอ.	ปตฺถ.	
ปติฏฺฐาปิต	ให้ตั้งไว้เฉพาะแล้ว ให้ตั้งอยู่ เฉพาะ ให้ดำรงอยู่ ให้ตั้งมั่น ให้ ประจำไว้.	ปฏฺิ+ฐา+ณาเป	ปัจ.เหตุ. ช้อน ฎ.
ปติฏฺฐิต	ตั้งอยู่เฉพาะแล้ว ตั้งขึ้น สร้างขึ้น ยืนอยู่เฉพาะ ดำรงอยู่ ตั้งมั่น.	ปติ+ฐา	ช้อน ฎ.
ปตฺติต ปตฺตีต	ตกแล้ว หล่น ล้ม ล้มไป.	ปตฺ+อิ อีอาคม.	ให้ตกแล้ว ฯลฯ เณ ปัจ.เหตุ.ลบ เณ.
ปตฺตีต	กระเตรียมแล้ว ตระเตรียม จัดแจง.	ปติ+อิ ชาติ	
ปนฺนิริต ปณฺนิริต ปณฺนิหิต	ตั้งไว้แล้ว วางไว้ ตั้งมั่น ปรารถนา.	ป+นิ+ธา	อิ+อิ อี.
ปทฺทฺฐจ	ประทุษร้ายแล้ว ทำร้าย เบียดเบียน.	ป+ทฺส	อีอาคม กิริยาที่ ๒ ๓ แปลง นิ เป็น ธิ กิริยาที่ ๓ แปลง ฐา เป็น ห.
ปนฺต	สังกัดแล้ว เจียบ สงบ.	ป+อม	แปลง ต เป็น ฏจ ลบ ส.
ปนฺน	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป ตก หล่น ล้ม .	ปตฺ	แปลง ต เป็น นฺต ลบ ม.
ปนฺนุณฺณ ปนฺนุน	บรรเทาแล้ว บรรเทาได้ ทูเลา เบาบาง ผ่อนคลาย กำจัด ล้างไป.	ป+นฺท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท กิริยา แรก แปลง นฺน เป็น ณฺณ.
ปนฺนุทิต	บรรเทาแล้ว ฯลฯ ล้างไป.	ป+นฺท	อีอาคม.
ปพฺพุท	ตื่นแล้ว (ตื่นจากกิเลส).	ป+พฺร	แปลง ต เป็น ทฺธ ลบ ฐ.
ปพฺพชิต	เว้นท้าวแล้ว บวช ขับไล่.	ป+วช	แปลง ว เป็น พ ช้อน พ.

ปพฺพชาติ ปพฺพ ชาปีต	ให้เว้นทั่วแล้ว ให้บวช ให้ออกไป.	ป+วช+ณ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
ปพฺพชฺฉิต ปพฺพทุร	รู้แล้ว ตื่น เบิกบาน(พ้นจากกิเลส).	ป+พฺพชฺ+ย	ปัจ. ประจําหมวดธาตุ แปลง ฐย เป็น ชฺฉ อีอาคม กิริยาหลัง แปลง ต เป็น ทุร ลบ ฐ.
ปภาต	รุ่งเรืองแล้ว สว่าง ส่องสว่าง รุ่งโรจน์.	ป+ภา ธาตุ.	
ปภินฺน	แตกทั่วแล้ว ทำลายทั่ว แตกฉาน ตกมัน.	ป+ภินฺ	แปลง ต เป็น หนฺ ลบ ทุ.
ปมตฺต	เมาทั่วแล้ว มัวเมา เลินเล่อ ประมาท.	ป+มทฺ	แปลง ทุ เป็น ตฺ หรือแปลง ต เป็น ตตฺ ลบ ทุ.
ปมิตฺต	ย่ำยีแล้ว เปียดเบียน ทำลาย.	ป+มตฺ	อีอาคม.
หน้า ๒๒๖			
ปมฺภฺจ	หลงแล้ว ลืม หลงลืม เผลอไผล ลืมเลือน หลุดไป หายไป.	ป+มฺภฺ	แปลง ต เป็น ภฺจ ลบ ฐ.
ปมฺตฺต	หลุดพ้นแล้ว ปลดเปลื้อง.	ป+มฺจ	แปลง จ เป็น ต.
ปมฺภฺต	บันเทิงทั่วแล้ว ร่าเริง รื่นเริง ชื่น ชม ยินดี อิ่ม(ใจ).	ป+มฺท.	
ปยต	ตระเตรียมแล้ว ชำระ สะอาด หมดจด ฝั่งใส.	ป+ยต.	
ปยาต	ไปทั่วแล้ว ไปข้างหน้า ถึง บรรลุ ตกแต่ง ตบแต่ง.	ป+ยา.	
ปยุตฺต ปโยชิต	ประกอบทั่วแล้ว ชุ้มไว้ ปั้น ปั้น ขึ้น เสกสรร เหมาะ สมควร ถูกต้อง ขวนขวาย พยายาม ป้องกัน.	ป+ยุชฺ	แปลง ชฺ เป็น ตฺ กิริยาหลัง พฤทธิ อีอาคม.
ปยุทุร	รบก้นแล้ว ต่อสู้กัน ทำสงคราม กัน.	ป+ยุธ	ต เป็น ทุร ลบ ฐ.

ปราชิต	แพ้แล้ว พ่ายแพ้ ปราชัย.	ปรา+ชิ	อือาคม.
ปรัมภูจ	จับต้องแล้ว ลูบคลำ ยึดมั่น ถือมั่น ถือมั่น .	ปรา+มสุ.	
ปริกฺขต	กระทำรอบแล้ว แวดล้อม.	ปริ+กร	แปลงเป็น ข ช้อน ก.
ปริกฺขิตฺต	ขัดไปรอบแล้ว ล้อมรอบ แวดล้อม.	ปริ+ขิป	แปลง ป เป็น ต.
ปริกฺปิณ	ล้อมรอบแล้ว ล้นไปรอบ เลื่อมรอบ เลื่อมล้น.	ปริ+ชี	ดู ชีณ.
ปริคฺคหิต	ถือเอารอบแล้ว กำหนดถือเอา หวงแหน ครอบครอง สิ่ง.	ปริ+คห	ช้อน ค อือาคม.
ปริจิต	สะสมรอบแล้ว สั่งสมรอบ ท่องท่องบ่น อบรม ชิน เคยชิน.	ปริ+จิ.	
ปริจฺจตฺต	สละรอบแล้ว เสียสละ.	ปริ+จข	แปลง ข เป็น ต ช้อน จ กัจฯ ๕๗๘ ว่าแปลง ต เป็น ตต ลบ ข.
ปริณินฺน ปริจฺ ณินฺน	ขาดรอบแล้ว กำหนดตัด ตัดขาด.	ปริ+ณิ	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
ปริชิณฺณ	แก่อรอบแล้ว แก่จัด แก่หอม คร่ำคร่า.	ปริ+ชิร	แปลง ต เป็น ิณฺณ ลบ ร.
ปริณต ปรินต	น้อมไปรอบแล้ว แปรปรวน เปลี่ยนแปลง.	ปริ+นม	ลบ ม.
ปริเทวิต	รำไรแล้ว รำไรรำพัน ไฟรัพัน คร่ำครวณ ปนเพ้อ.	ปริ+เทว.	
ปริณิฏฺฐิต	ออกตั้งรอบแล้ว ออกตั้ง สำเร็จ.	ปริ+นิ+จา	ช้อน ฐ.
ปรินิพฺพุต	ดับรอบแล้ว ดับสนิท เยือกเย็น.	ปริ+นิ+ว	
ปริনীต	นำไปรอบแล้ว สะบัด สะบัด(มีดโกน).	ปริ+นี.	แปลงเป็น พุ.
ปริปกฺก	สุกทั่วแล้ว แก่รอบ แก่หอม คร่ำคร่า.	ปริ+ปก	ดู ปกุก ด้วย.

ปริปนฺน	ถึงรอบ ถึงจุดหมาย.	ปริ+ปท	แปลง ต เป็น นฺน ลบ ท.
ปริปุณฺณ	เต็มรอบแล้ว เต็มเปี่ยม ครบถ้วน ถี่ถ้วน บริบูรณ์.	ปริ+ปฺร	แปลง ต เป็น ณฺณ ลบ ร.
ปริปิเฬสิต	พรมรอบแล้ว ประพรม.	ปริ+ผฺส	ซ้อน ป พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
ปริภฺตุต	กินแล้ว ใช้สอย บริโภค.	ปริ+ภฺช	แปลง ช เป็น ต.
ปริมิลาต	เหยี้ยวแห้งรอบแล้ว เหยี้ยวแห้งหมด.	ปริ+มิลา.	
ปริยติต	เรียนแล้ว เล่าเรียน ศึกษา.	ปริ+ยต.	
ปริยาปนฺน	ถึงรอบแล้ว นับเข้า นับเนื่อง.	ปริ+อา+ปท	ลบ ท ย อาคม.
ปริยาปุณฺณ ปริ ยาปุต	เรียนแล้ว ฯลฯ.	ปริ+อา+ป+อ	ปัจ. แปลง อ ที่ ป เป็น อุ ย อาคม กิริยาตัน แปลง ต เป็น ณ.
ปริยฺญูจิต	ตั้งขึ้นรอบแล้ว ตั้งรอบ กลุ่มรวม ขวนขวาย ชุ่ม	ปริ+จฺา.	
ปริเยสิต	แสวงหารอบแล้ว เสาะหา สืบเสาะ ค้นหา.	ปริ+เอสฺ.	
ปริโยทาต	ขาวรอบแล้ว ฝ่องแผ้ว ผุดผ่อง.	ปริ+อุ+ทา.	
ปริโยนฺทฺธ	รัดรึงรอบแล้ว รัดรึง ผูกพัน ผูกมัด ผูกแน่น หุ้มห่อ.	ปริ+อุ โอ+นฺนฺธ	แปลง ต เป็น ทฺธ ลบ นฺธย อาคม อุ พิงพฤทธิ์.
ปริโยสิต	สุดลงรอบแล้ว สุดลง สิ้นสุด จบ ลง จบสมบูรณ์	ปริ+อว โอ+สา ย	อืออาคม
ปริรุฑฺธ	กั้นแล้ว ปิด ปิดกั้น ล้อม แวดล้อม ห้อมล้อม.	ปริ+รฺฐ	แปลง ต เป็น ฑฺธ ลบ ฐ.
ปริวชฺชิต	เว้นรอบแล้ว งดเว้น เสียสละ.	ปริ+วชฺช ฐาตุ.	อืออาคม
ปริวาริต	แวดล้อม ห้อมล้อม ห้อมหุ้ม ฝ้า ระวัง คุ้มครอง ป้องกัน รักษา.	ปริ+วร	ทึมะตันธาตุ อืออาคม

ปริวฏฺฐ ปริวุตฺถ	กำหนดอยู่แล้ว อยู่ขาด (จากหมู่) อยู่ปริवास (แยกอยู่ตามลำพัง แยกอยู่ต่างหากจากหมู่).	ปริ+วสฺ	แปลง ต เป็น ฏฺฐ ส เป็น ว ักๆ ๙๗๕ ว่าแปลง ต เป็น อฏฺฐ กิริยาหลัง แปลง ฏฺฐ เป็น ตฺถ
ปริวุต	แวดล้อมแล้ว ห้ามล้อม ฯลฯ ป้องกัน	ปริ+ว	หรือ วรฺ ลบ รฺ.
ปริเวจิต	พันรอบแล้ว พัวพัน ผูกพัน วงรอบ ม้วน.	ปริ+เวจฺ.	
ปริสํวุต	สำรวจรอบแล้ว(สำรวจทุกอันทั่ว).	ปริ+สํ+ว	หรือ วรฺ ลบ รฺ.
ปริสิพฺพิต	เย็บแล้ว ขลิบ.	ปริ+สิ+ย	ปัจ. วุย เป็น วู วู เป็น พุพ.
หน้า ๒๒๙			
ปริสุทฺธ	หมดจดรอบแล้ว หมดจด แจ่มใส ผ่องใส ผ่องแผ้ว สะอาด บริสุทธิ์.	ปริ+สุทฺ	แปลง ต เป็น ทธฺ ลบ ธฺ.
ปริสุสฺสาวิต	กรองแล้ว (เอาของละเอียดออก จากของหยาบ).	ปริ+สุ ฐาตุ.	
ปริหีน	ล้อมรอบแล้ว ล้อมลิ้น.	ปริ+หา	แปลง อา เป็น อี.
ปรุพฺพห	เจริญทั่วแล้ว งอกทั่ว งอกงาม เจริญยิ่ง.	ป+รฺพ	แปลง ต เป็น พฺพ ลบที่สุดธาตุ.
ปเรต	ไปแล้วในเบื้องหน้า ไปแล้วใน ข้างหน้า ไปในข้างหน้าแล้ว หลีก ไป.	ปร+อิ ฐาตุ	วิการ เป็น เอ.
ปลาต	ลอยไปแล้ว หลีกไป หนีไป บินไป ชำระล้าง ตัด.	ปล+อปัจ	ที่มะ.
ปฺลิกฺขณฺณจิต	คลุมรอบแล้ว พันรอบ พัวพัน พันพัว เกี่ยวพัน เกี่ยวเนื่องกัน หุ้มห่อ.	ปริ+คฺณฺจ	แปลง ริ เป็น ลิ.
ปฺลিপฺนฺน	ถึงรอบแล้ว ถึงจุดหมาย ฯลฯ.	ปริ+ปท	ต เป็น นฺน ลบ ท.

พลิเวจิต	พันรอบแล้ว ฯลฯ.	ปริ+เวจุ.	
ปลุทฐ	ข้องแล้ว ขัดข้อง ตัดขัด สงสัย.	ป+ลคฺ	ล เป็น ลุ ต เป็น ทุธ ลบ คฺ.
ปวตฺต	เป็นไปทั่วแล้ว เป็นไป ดำเนินไป ประพฤติ ประกาศ.	ป+วตฺ	ลบ อุ.
ปวตฺต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	ปฺ ฐาตุ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ เอา โอ เป็น อว ช้อน ตฺ.
ปวตฺต	ให้เป็นไปทั่วแล้ว ให้หมุนไป.	ป+วตฺ+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ.
ปวตฺติต	ให้หมุนไปทั่วแล้ว ให้หมุนไป.	ป+วตฺตฺ+ณ	ปัจ.เหตุ ลบ ณ.
ปวาริต	ปวารณาแล้ว ปรรณนา อยาตได้ ต้องการ เกียดกัน ป้องกัน ห้าม.	ป+วรุ+ณ	ปัจ. ให้ปวารณาแล้ว ฯลฯ ให้ ห้าม ณ ปัจ.เหตุ.
ปวิฏฺฐ	เข้าไปแล้ว นับเนื่อง.	ป+วิสุ	ต เป็น ฏฐ ลบ สุ.
ปริทฐ	กลิ้งแล้ว ห้วนไหว กำจัด เปียดเปียน.	ป+วิธ ต เป็น ทฐ ลบ ฐ.	
ปวิวิตฺ	สงบแล้ว สงบเงียบ สงัด สงัด เงียบ.	ป+วิ+วิจุ	แปลง จุ เป็น ตฺ.
ปวิสิต	เข้าไปแล้ว นับเนื่อง.	ป+วิสุ	อิอาคม.
ปเวทิต	รู้ทั่วแล้ว บอก ประกาศ.	ป+วิท	วิการ อิ เป็น เอ. ให้รู้ทั่วแล้ว ให้บอก ให้ประกาศ ณ ปัจ.เหตุ.
ปเวสิต	ให้เข้าไปแล้ว.	ป+วิสฺ+ณ	ปัจ.เหตุ แปลง อิ เป็น เอ.
ปสฺสิต	ชมเชยแล้ว ยกย่อง สรรเสริญ ประเสริฐ.	ป+สฺส	อิอาคม.

ปสฏจ ปสตุถ	ชมเชยแล้ว ฯลฯ ประเสริฐ.	ป+สฺส	ลบนิคคหิต และ สฺ แปลง ต เป็น ฏจ กิริยาหลัง แปลง ฏจ เป็น ตตุ รูปฯ ๖๑๐ แปลง ต กับ สฺ เป็น ฏจ รูปฯ ๖๑๒ แปลง ต กับ สฺ เป็น ตตุ หรือ ตั้ง ป+สฺจ หรือ สฺส ตามมติของ อภิฯ.
ปสนุน	ใสแล้ว แจ่มใส ผ่องใส ไม่ขุ่นมัว เลื่อมใส.	ป+สท	แปลง ต เป็น นุน ลบ ท.
ปสาริต	ชานไป ขยายออก เหยียดออก คลี่ออก แผ่ออก แผ่ไป แผ่ออกไป.	ป+สทร	ที่มะตันธาตุ.
ปสิทุธ	เสร็จแล้ว สำเร็จ ถึง จบ ปรากฏ รู้ ชำนาญ.	ป+สิธ.	
ปสิพพิต	ตรึงแล้ว เย็บ เย็บแน่น เป็นไป เหี่ยวแห้ง.	ป+สิว+ย	แปลง วุย เป็น พพ.
หน้า ๒๓๑			
ปสุต ปสูต	ไหลออกแล้ว คลอด (ลูก) เกิด ประสูติ.	ป+สุ	หรือ ปส.
ปสุสุต	ปรากฏแล้ว แจ่มแจ้ง ชัดเจน เห็น.	ป+สุ	ซ้อน สฺ หรือ ทิสฺ แปลงเป็น ปสฺส แปลง อ ที่ ส เป็น อุ.
ปสุสทุธ	สงบแล้ว ระวัง สงบระงับ.	ป+สม	ต เป็น ทุธ ลบ ม.
ปสุสิต	เป็นอยู่แล้ว หายใจ หายใจอยู่.	ป+สส	อิอาคม.
ปหฺสิต	เบิกบานทั่วแล้ว ทำร้าย แซ่มนั่น ร่าเริง.	ป+หฺส.	
ปหฺฏ ปहत	เปียดเปียนแล้ว ทำร้าย ประทุษร้าย กระทบ ตี ฆ่า ประหาร.	ป+हन	ลบ นุ กิริยาตัน แปลง ต เป็น ฏจ ลบ ส.
ปหฺฏจ	เบิกบานทั่วแล้ว ฯลฯ รื่นเริง.	ป+หส	ต เป็น ฏจ ลบ ส.

ปहित	ส่งไปแล้ว ไข้ไป.	ป+หิ ชาติ.	
ปหีน	ละแล้ว สละ วาง ปล่อย หิ้ง ละ หิ้ง.	ป+หา	แปลง อา เป็น อี.
ปหุต ปหุต	เจริญแล้ว พอ เพียงพอ มาก มากมาย นักหนา หนักหนา.	ป+หุ หุ.	
ปากฏ	ปรากฏแล้ว(แสดงออกมาให้เห็น).	ป+อา+กฏ	ต เป็น ฏ ลบที่สุดธาตุ หรือตั้ง กร ธาตุ ลบ ร.
ปาจิต	ให้หุงแล้ว ฯลฯ ให้ทอดแล้ว.	ปจ+ณ	ปัจ.เหตุ.
ปาติต	ให้ตกแล้ว ให้หล่น ให้ล้มน ให้ตก ไป ฯลฯ.	ปต+ณ	ปัจ.เหตุ.
ปาทิต	ให้ไปแล้ว ให้ถึง ให้เป็นไป ให้ ดำเนินไป.	ปท+ณ	ปัจ.เหตุ.
ปาगत	นำมาพอกพูลแล้ว นำมาเลี้ยงดู นำมาค้าจุน.	ป+อา+ภร	ลบ ร.
ปาริสฺสุทฺธ	หมดจดรอบแล้ว บริสุทธิ ผุดผ่อง.	ปริ+สุธ	ต เป็น ฐ ลบ ธ.
ปารุต	ปิดแล้ว ห่ม.	ป+อา+อุป	อิอาคม ลบ ป.
पालิต	เลี้ยงแล้ว เลี้ยงดู ดูแล คอยดูแล คุ้มครอง ปกครอง ป้องกัน พิทักษ์ รักษา พิทักษ์รักษา.	पाल	อิอาคม.
ปิฏจ	บดแล้ว ขยี้ ไม่.	पाल	ต เป็น ฏจ ลบ ส.
ปีหิต ปีหิต	ปิดแล้ว กั้น อด.	ปี+ธา	แปลง ธา เป็น ทห คำหลังเป็น ห.
ปีณิต ปีณิต ปีนิต	อ้อมแล้ว อ้วน ฟี เต็ม อ้อมใจ ปลื้มใจ ยินดี รัก รักใคร่.	ปี+นา	ปัจ.อิอาคม.
ปีต ปีต	ดื่มแล้ว อิ่ม อวบ กำซาบ.	ปา	แปลง อา เป็น อิ อี หรือตั้ง ปี ชาติ.

ปีต	ชื่นชมแล้ว ยินดี เบิกบาน เบิก บานใจ รัก รักใคร่.	ปี ชาติ.	
ปีต	เจริญแล้ว งอกงาม รุ่งเรือง.	ปายิ	แปลง อา เป็น อี ลบ ยิ.
ปีณ ปิน	อึ้งแล้ว อึ้งใจ อึ้งแอม อึ้งเอิบ เบิกบาน เบิกบานใจ ยินดี รักใคร่.	ปี ชาติ	ต เป็น อึ้ง ภิรียาหลัง แปลง ณ เป็น น.
ปีพิต	เปียดเปียนแล้ว ปีบคั้น ปีบบังคับ เคี้ยวเคี้ยว.	ปีพิ ชาติ.	
ปุจุจิต ปุฏจ	ถามแล้ว(พูดเพื่อรับคำตอบ).	ปุจุ	อือาคม ภิรียาหลัง ลบ จุ แปลง ต เป็น ฎจ หรือ ลบ จุ แปลง ต กับ จ เป็นฎจ รูปฯ ๖๑๐ ว่า แปลง ต กับ จุ เป็น ฎจ.
ปุฏจ โปสิต	ปรนปรือแล้ว เลี้ยง เลี้ยงดู ขุน (ให้อาหาร).	ปุสุ	ต เป็น ฎจ ลบ สุ ภิรียาหลังไม่ แปลง ต พฤทธิ.
ปุณณ	เต็มแล้ว เปี่ยม.	ปุรุ	แปลง ต เป็น ณณ ลบ รุ.
ปุบุผิต	บานแล้ว ขยายออก คลี่ออก ผลิ ออก เผล็ดออก เผยออก งอก ออก.	ปุบุผ.	
หน้า ๒๓๓			
ปุรุกขต ปุเรกขต	กระทำในเบื้องหน้าแล้ว ติดตาม ห่อหุ้ม หุ้มล้อม.	ปุเร+กร	แปลงเป็น ข ซ้อน ฤ ภิรียาแรก ลบ เอ.
ปุชิต	คราฟแล้ว นบโน้ม นับถือ ยำ เกรง ไหว้ บูชา.	ปุช ชาติ.	
ปุต	ชำระแล้ว กรอง ล้าง.	ปุ ชาติ	ทิมะ.
เปต	ละไปแล้ว ตาย.	ป+อ	ชาติวิการเป็น เอ หรือ ตั้ง เป ชาติ.
เปสิต	ส่งไปแล้ว ไข้ไป บังคับ.	ปิสุ	วิการ อี เป็น เอ.

โปติด	โปยแล้ว ตี เฝี่ยน กระทบ เคาะ.	ปุด โปด ชาติ.	
ผ			
ผนุทิต	ไหวแล้ว โยโกโคลง สั่น สะเทือน เคลื่อน เขม่น เต็นตูป ๆ.	ผทิ	นิคคหิตและ อีอาคม.
ผริต	แผ่แล้ว แผ่ไป ขยาย ขยายไป ช่าน ช่านไป.	ผริ ชาติ.	
ผลิต	ออกแล้ว(กิ่ง ฯลฯ) ขยาย งอก งอกออก แตก (กิ่ง ฯลฯ) แตก ออก ผลิ ผลิออก เผล็ด(ดอก ฯลฯ) สำเร็จ.	ผล ชาติ.	
ผลิต ผพิต	แตกแล้ว ทำลาย สลาย.	ผพุ	กิริยาแรก แปลง พุ เป็น ล.
ผาลิต	ขีดแล้ว ผ่า ตัด ผ่าตัด ฉีก แหะ.	ผาล ชาติ.	
ผิต ผิต	แผ่ไปแล้ว เผล็ด บาน แผ่หลาย มั่งคั่ง ผึ่งผาย กว้าง กว้างขวาง.	ผิ ชาติ	กิริยาหลัง ทิมะ.
ผุจ	ถูกต้องแล้ว สัมผัส.	ผุสุ	ต เป็น ฐจ ลบ สุ.
ผุลล	แย้มแล้ว ผลิ บาน เปิดออก ปรากฏ แผ่ไป แตก ทำลาย สลาย.	ผุ	แปล ต เป็น ลล ลบ ฐ.
ผุลลิต	ฯลฯ สลาย.	ผุลล ชาติ.	
ผุสิต ผุสุสิต	ถูกต้องแล้ว สัมผัส.	ผุส ผุสุสุ	อีอาคม.

พ

พทุธ	ผูกแล้ว พัน มัด รัด ข้อง ติด ติดอยู่ เนือง เนืองกัน ดัก.	พธ	ต เป็น ทุธ ลบ จุ.
พนุธ	ผูกแล้ว ฯลฯ ดัก.	พนุธ	ต เป็น นุธ ลบ นุธ หรือ ลง ต ลบ ต แบบ ลง หิ ลบ หิ ใน อาขยาตขอฝากนักภาษาด้วย อีกนัยหนึ่งตั้ง พธ แปลง ต เป็น นุธ ลบ จุ.
พยุตตุ	แจ่มแจ้งแล้ว ชัดแจ้ง เหลียบแหลม.	วิ+อทุ	ลบ อี เหลือเป็น วุ แปลง วุ เป็น พุ ยุ อาคม แปลง ทุ เป็น ตุ.
พุยากต	ทำให้แจ้งแล้ว กระทำให้แจ้ง พยากรณ์.	วิ+อา+กร	ลบ อี วุ เป็น พุ ยุ อาคม จุ.
พยุวณฺณ พยุวต	ชวนขวยแล้ว เสาะหา แสวงหา พยายาม.	วิ+อา+วยุ	ลบ อี ที่ วิ เป็น วุ แปลงเป็น พุ ยุ อาคม ลบ ยุ ท้าย ชาติ.
พหุกต พหุลิกต	ทำให้มากแล้ว กระทำให้มาก เพิ่มพูน.	พหุ+กร พหุล+กร	ลบ รุ กิริยาที่ ๒ ลง อี อาคม ศัพท์ทั้ง ๒ นี้ เป็นสมาสด้วย.
พาธิต	เปียดเปียนแล้ว รบกวณ เดือดร้อน ทำให้ปั่นปวน ทำให้ ลำบาก.	พาธ	อืออาคม.
พาพุห	ลอยแล้ว นำไป.	วหุ	ต เป็น พุห หุ รูปฯ ๖๐๕ ว่า แปลง ต เป็น ห หุ เป็น ลล เป็น พุ ที่มะ.
พาหิต	ลอยแล้ว นำไป.	วหุ	แปลง ว เป็น พ ที่มะ อืออาคม.
พุทุธ	รู้แล้ว ตื่น เบิกบาน(จากกิเลส).	พุธ	ต เป็น ทุธ ลบ จุ.

พุกุกุขิต	ปรารธนาจำกินแล้ว.	ภุช+ข	ปัจ.ทัวภาวะ ภุ แปลงเป็น พุ ข เป็น กุ.
ภ			
ภากุขิต	กินแล้ว กลืน กลืนกิน บริโภค.	ภากุข	อือาคม.
ภาคุค	แตกแล้ว หัก ทำลาย.	ภณุช	แปลง ต กับ ณุช เป็น คุค มติ ของักัจฯ และ รูปฯ ส่วนมติอื่น ว่าแปลง ต เป็น น แล้วแปลง น กับ ณุช เป็น คุค.
ภากุฏ ภาต	เลี้ยงแล้ว เลี้ยงดู ค้ำจุน บำรุง รักษา.	ภารุ	ลบ รุ.
ภากุจ	เลี้ยงแล้ว ฯลฯ รักษา.	ภารุ	ต เป็น จ ลบ รุ ซ้อน จุ.
ภากุฉ	พลัดแล้ว เคลื่อน ตก หล่น ล้ม.	ภาสุ	ต เป็น ฐฉ ลบ สุ.
ภากุฉ	แตกแล้ว หัก ทำลาย.	ภณุช	ต เป็น ฐฉ ลบ ณุช. ส่วนักัจฯ ๕๗๓ ว่า แปลง ต กับ ณุช เป็น ฐฉ.
ภากุฉ	กล่าวแล้ว พูด.	ภาสุสุ	ต เป็น ฐฉ ลบ สุสุ หรือ แปลง ต กับ สุสุ เป็น ฐฉ รูปฯ ๖๑๐.
ภากุฉ	หุงแล้ว ต้ม ฯลฯ ทอด.	ภากุช ภาชุช	ต เป็น ฐฉ ลบ ชุ ชุช หรือ แปลง ต กับที่สุดธาตุเป็น ฐฉ รูปฯ ๖๑๐.
ภากุณิต	กล่าวแล้ว พูด ว่ากล่าว ว่าขาน.	ภากุณ	อือาคม.
ภากุณุต	หมุนแล้ว หัน ปั่น เวียน เวียนไป วิ่งเวียน ตื่น.	ภากุณ	ต เป็น นุต ลบ มุ.

ภริต	เลี้ยงแล้ว เลี้ยงดู คำจุน บำรุง รักษา.	ภร	อือาคม.
ภาชิต	แจกแล้ว จำแนก แบ่ง ให้ปัน.	ภช	ทึ่มะ อือาคม.
ภาวิต	มีแล้ว เป็น เจริญ อบรม.	ภุ	แปลง อู เป็น อวทึ่มะ. ให้มีแล้ว ฯลฯ ให้อบรม.ณ ปัจ.เหตุ ลบ ณ.
ภาสิต	กล่าวแล้ว บอก พูด เจริจา.	ภาส	อือาคม.
ภินุน เกทิต	ต่อยแล้ว แตก หัก ขาด ทำลาย ผ่า อับปาง.	ภิท	ต เป็น นุน ลบ ท ศัพท์หลัง วิการ อี เป็น เอ .
ภิต	กล้วแล้ว ขลาด หวาด สะดุ้ง.	ภี ธาตุ	กัจฯ ๖๔๓ ลง กุต บัจ.ลบ กุ.
ภุตุต	กินแล้ว กลืนกิน บริโภค.	ภุช	แปลง ช เป็น ต หรือแปลง ต เป็น ตุต ลบ ช กัจฯ ๕๗๘.
ภูต	มีแล้ว เป็น เกิด.	ภู สดุดาย.	ถึงแล้ว บรรลุ ได้ ประสบ ภู ปตติย ดูหมิ่น ดูแคลน ดูถูก ภู อวณฺณาณ.

ม

มกุขิต	เกลือกกลั้วแล้ว คบหา คลุกคลี ระคน เปียดยเบียน พอก ทา เปราะเปื้อน แปดเปื้อน ลบเลือน ลบหลู่ ดูหมิ่น เหยียดหยาม.	มกุช.	
มกุขิตุจ	เลิกล้มไปแล้ว.	อา+ขิป ุ	เป็น ต รัสสะ ม อาคม ช้อน กุ.
มชุขิต	ชำระแล้ว กวาด เช็ด ถู ตกแต่ง ประดับ.	มชุช.	
มฏฺจ	เกลี้ยงแล้ว สะอาด หหมด หหมดจด.	มช	ต เป็น ฏฺจ ลบ ช.

มณฺฑิต	ชำระแล้ว กวาด เช็ด ถู ใส่ สะอาด พั่น พัวพั่น ล้อม ห้อม โอบอ้อม ตกแต่ง ตบแต่ง ประดับ.	มฑิ	นิคคหิตอาคม.
มต	สิ้นชีพแล้ว สิ้นชีวิต ละชีพ ละ ชีวิต ตาย.	มฐ	ลบ รุ.
มต	รู้แล้ว ทราบ บรรลุ ตรัสรู้.	มนุ	ลบ นุ.
มตฺต	เมาแล้ว มัวเมา เลินเล่อ ประมาท.	มท	แปลง ท เป็น ต.
มถิต	กวนแล้ว คน เขย่า เปียดเปียน ย่ายี้ รบกวน.	มถ.	
มทฺทาปิต	ให้เหยียบแล้ว ให้นวด ให้อย่ำ ให้ ย่ำ ให้อย่ำยี้ ให้งัด ให้งัดลาย ให้ รื้อด.	มทฺท+ฉาเป	ปัจ.เหตุ.
มทฺทิต	เหยียบแล้ว ฯลฯ รื้อด	มทฺท	อิอาคม.
มहित	เจริญแล้ว งอกงาม ใหญ่ โต มาก เคราพ นับถือ ยำเกรง สักการะ บูชา	มท	อิอาคม.
มานิต	เคราพแล้ว นับถือ บูชา กัด ทดลอง.	มานุ	อิอาคม.
มาริต	ให้ฆ่าแล้ว ให้ตาย ให้สิ้นชีพ.	มรฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.
मित	นับแล้ว วัด ประมาณ	มา ธาตุ	แปลง อา เป็น อิ.
มิลาท	เหยียบแล้ว เหยียบแห้ง ย่ำยี้ รอย อด รอย เมื่อย ล้ำ เมื่อยล้ำ .	มิเล	แปลง เอ เป็น อา.
มิหิต	ยั้มแล้ว แย้ม รด ราว โปรย ประพรหม.	มิหุ	อิอาคม.
มุกก	แก้แล้ว ปลด เปลื้อง สละ ละ ปล่อย วาง หลุด พ้น.	มุก	แปลง ต กับ จ เป็น กุ หรือ แปลง ต เป็น กุ ลบ จ.

มฺจุจิต	หลงแล้ว แน่แน่ ลมจับ สยบ(?) จึง.	มฺจุจ.	
มฺจุจิต	แก้แล้ว เปลื้อง หลุด พ้น สยาย.	มฺจุ	นิคคหิตอาคม.
มฺฏจ	เปลอแล้ว หลง ลืม .	มฺสุ	ต เป็น ฏจ ลบ ส.
มฺตุ	รู้แล้ว ทราบ บรรลุ ตรัสรู้.	มฺนุ	ลบ นุ แปลง อ ที่ ม เป็น อุ.
มฺตุต	แก้แล้ว ฯลฯ พ้น.	มฺจุ	จ เป็น ตฺ หรือ ต เป็น ตฺต ลบ จ.
มฺทิต	รู้แจ้งแล้ว รู้แจ้ง บันเทิง เบิก บาน เพลิน ยินดี.	มฺท.	
มฺพฺห มฺพฺห	เขลาแล้ว โง่ หลง ลืม หลงลืม.	มฺห	ต เป็น พฺห ลบ ห.

ย

ยต	ชำระแล้ว ล้าง สะอาด ระวัง สำรวม พยายาม เพียร หมั่น ขยัน.	ยตฺ	ลบ ต.
ยาต	ไปแล้ว ถึง บรรลุ เป็นไป.	ยา ฐาตฺ.	
ยาจิต	ขอแล้ว ขอร้อง ร้องขอ วอน วิงวอน .	ยาจ	อิอาคม.
ยฺฏจ	บูชาแล้ว บวงสรวง เซ่น เซ่น สรวง คบหา ให้.	ยชฺ	ต เป็น ฏจ ลบ ชฺ แปลง อ ที่ ย เป็น อิ.
ยฺตุต	ประกอบแล้ว ประสม รวบรวม ทำ ควร สมควร ถูกต้อง ใช้ได้ มั่นคง แข็งแรง ชอบ พยายาม.	ยชฺ	ชฺ เป็น ต.
โยชิต	ทำแล้ว กระทำ เทียม ประกอบ ปรุง	ยชฺ	พฤทธิ.

ร

รกฺขิต	เลี้ยงแล้ว ระวัง รักษา ถนอม ป้องกัน.	รกข.	
รจิต	แต่งแล้ว เรียบเรียง ร้อยกรอง ประพันธ์.	รจ.	
รณฺขิต	ย้อมแล้ว กำหนด ยินดี ตีใจ พอใจ เพลิดเพลิน รัก รักใคร่ โลก.	รณข.	อโอาคม.
รต รมิต	บันเทิงแล้ว เพลิน เพลิดเพลิน ยินดี ร่าเริง รื่นรมย์ รื่นเริง.	รม	ลบ มุ กิริยาหลังไม่ลบ.
รตฺต	ย้อมแล้ว กำหนด ยินดี.	รข	ข เป็น ต หรือตั้ง รณฺข แปลง ณ เป็นนิคคหิตแล้วลบ.
รสิต	หระหิมแล้ว หระหิม ร้อง(ฟ้า) เสื้อม สิ้น สลาย เพลิน ยินดี รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง เยื่อใย เกี่ยวกัน รัก รักใคร่.	รส.	
รฺกฺข	หยาบแล้ว เปียดเปียน แห้ง เหี่ยว โกรธ ชิง แข่ง.	รส	ต เป็น กข ลบ ส.
รฺณฺณ รฺนฺน	หลังน้ำตาแล้ว ร้องไห้.	รท	ต เป็น ณฺณ นฺน ลบ ท.
รตฺต	กล่าวแล้ว ประกาศ แสดง ปราบกฎ	รป ป	เป็น ต รัสสะ.
รฺพฺห รฺพฺห	งอกแล้ว งอกขึ้น เกิด ปราบกฎ.	รห รุห	ต เป็น พห ลบ ห.
รฺทิต รฺทิต	ร้องไห้แล้ว.	รท	กิริยาหลัง พทฺธิ์ อุ เป็น โอ.
โรปิต	เพาะแล้ว ปลูก หว่าน ปัก ดำ (ข้าว)	รป	พทฺธิ์.

ล

ลกฺขิต	เห็นแล้ว ดู กำหนด หมายถึง เป็น เครื่องหมาย.	ลกฺข.	
ลคิต ลคฺคิต	ช้องแล้ว สงสัย ลังเล ไม่แน่ใจ.	ลคฺ	ต เป็น น บวกกับ คฺ เป็น คน แปลงเป็น คคฺ รูปฯ ๖๑๒ ว่า แปลง ต กับ คฺ เป็น คคฺ ส่วน โมคฺฯ ว่าแปลง ต เป็น ค.
ลชฺชิต	กระดากแล้ว อาย ละอาย ละอายใจ.	ลชฺช.	
ลชฺชาปิต	ให้กระดากแล้ว ฯลฯ.	ลชฺชฺ+ฉาเป	ปัจ.เหตุ.อโอาคม.
ลณฺณิต	ประทับตราแล้ว กด หมายถึง เжим พิมพ์.	ลณฺณิ ลณฺณ.	
ลทฺธ	ได้แล้ว(รับมา ตกมาเป็นของตน).	ลทฺ	ต เป็น ทฺธ ลบ ฏ.
ลปิต	กล่าวแล้ว พุด พุดเพ้อ บ่นเพ้อ.	ลปฺ	อโอาคม.
ลิตฺต ลิกฺขิต	ขีดแล้ว เขียน ขุด.	ลิตฺ	กิริยาหลังซ้อน ฏ อโอาคม.
ลิตฺต	ฉาบแล้ว ทา ลูบไล้ โบก.	ลิตฺ	ปฺ เป็น ต หรือ ต เป็น ตฺต ลบ ปฺ.
ลีน	เร้นแล้ว(หลีกหลบให้พ้นจาก สายตาคนหรือให้พ้นผู้คนเพื่อหา ความสงบ).	ลී ชาติ	ต เป็น น.
ลุตฺต	ตัดแล้ว ขาด ลบ ลบออก ไม่เห็น ไม่ปรากฏ หาย หายไป ชิง ปล้น.	ลุตฺ	ปฺ เป็น ต.
ลุน ลูน	ตัดแล้ว เกี้ยว แบ่ง ปั่น(แบ่ง) แบ่งปั่น.	ลุน ลู	ต เป็น น.

โลกิต	ดูแล้ว เห็น แลดู แสดง.	โลกุ	อือาคม.
ว			
วคฺคิต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป.	วคฺค	อือาคม.
วชิต วชฺชิต	งดแล้ว ละ เว้น.	วชฺช	อือาคม.
วณฺณ	วนแล้ว หมุน กรอ .	วตฺ	ต เป็น ณฺณ ลบ ตฺ.หรือตั้ง วณฺณ ลบ ณฺณ.
วทฺธ	เจริญแล้ว งอกงาม ทวีขึ้น รุ่งเรือง.	วทฺธ	ต เป็น ทฺธ ลบ ทฺธ.
วทฺธิต	เจริญแล้ว ฯลฯ.	วทฺธ+อือาคม+ต	คำนี้ที่ใช้เป็นนาม แปลว่าถึงแล้ว ซึ่งความเจริญ ฯลฯ.แยกเป็น วทฺธ+อ ปัจ.กับ อิต อิ ธาตุ+ต ปัจ.
วณฺธิต	ออกเสียงแล้ว เปล่งเสียง มีเสียง กล่าว.	วณฺ.	
วณฺณิต	ออกเสียงแล้ว กล่าว พรรรา ชม ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ ตั้งอยู่ ดำรงอยู่ ปราบฏ ทำ กระทำ พิสดาร เป็นความดี.	วณฺณ.	
วนฺต วมิต	คายแล้ว คายออก บ้วน อ้วก อาเจียน เรอ.	วมุ	ต เป็น นฺต ลบ มุ กิริยาหลังไม่ ลบ อือาคม.
วนฺทิต	คราฟแล้ว นบ นบนอบ นอบนบ ไหว้ กราบ กราบไหว้ อภิวาท.	วนฺท	อือาคม.
วนฺทาปิต	ให้คราฟแล้ว ฯลฯ ให้อภอวาท.	วนฺท+ณาเป	ปัจ.เหตุ.
ววณฺจิต ววตฺถิต	กำหนดแล้ว หมายถึง ตราไว้.	วิ+อว+จา	ธา ช้อน ฏ ต อือาคม.

วาปีต	หว่านแล้ว ปลูก เพาะ ติดต่อกันต่อเนื่อง.	วป	ที่มะ อีอาคม.
วายุต	ทอแล้ว.	เว ธาตุ	แปลง เอ เป็น อาย อีอาคม.
วาริต	กั้นแล้ว กั้น ระวัง ป้องกัน รักษา.	วร	ที่มะต้นธาตุ.
วาสิต	อบแล้ว อบรม.	วาส	อีอาคม.
วาหิต	นำไปแล้ว ลอย ลอยไป.	วห	ที่มะต้นธาตุ อีอาคม.
วิกจ	แย้มแล้ว บาน เบิกบาน แจ่มใส แ่มขึ้น.	วิ+กส	ต เป็น จ ลบ ส.
วิกฏ วิกต	ทำให้แปลกแล้ว วิกฤต(เวลา หรือ เหตุการณ์ขึ้นอันตราย ซึ่งอยู่ในหัว เลี้ยวหัวต่อ).	วิ+กร	ลบ ร.
วิกสิต	แย้มแล้ว ฯลฯ แ่มขึ้น.	วิ+กส	อีอาคม.
วิกขมภิต	เหนียวรั้งแล้ว ข่มไว้ เลิกถอน ปลดปล่อย.	วิ+ขภิ	นิคคหิต และอีอาคม ช้อน ก.
วิกฺขิตฺต	ขัดไปแล้ว ขัดส่าย เปลี่ยนแปลง ฟุ้งไป ฟุ้งซ่าน.	วิ+ขิป	ป เป็น ต.
วิครหิต	ติเตียนแล้ว นินทา เกลียดชัง.	วิ+ครห.	
วิจริต	เที่ยวไปแล้ว ท่องเที่ยวไป.	วิ+จร.	
วิจาริต	ค้นคว้าแล้ว ค้นหา ใคร่ครวญ จัดแจง ตรวจค้น ตรวจตรา ไตร่สวน พินิจ พิจาร พิจารณา เลือกพ้น เลือกพ้น สอบสวน.	วิ+จร	ที่มะ.
วิจิต	ค้นแล้ว ค้นคว้า ค้นหา รวบรวม สะสม สั่งสม เก็บ ก่อสร้าง.	วิ+จิ ธาตุ.	
วิจฺจนฺนิต	ปนยังแล้ว แหกยัง แหก ละเอียด.	วิ+จฺจนฺ.	

วิชิต	ทอดทิ้งแล้ว ปล่อย วาง ละ สละ.	วิ+หา	ท่วภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช อีอาคม.
วิชาต	คลอดแล้ว(ลูกออกจากครรภ์) ประสูติ.	วิ+ชนุ	นุ เป็น อา.
วิชิต	ชนะพิเศษแล้ว ชนะ ครอบงำ.	วิ+ชิ ชาติ.	
วิญญาต	รู้แจ้งแล้ว รู้ชัด รู้ได้.	วิ+ณา	ซ้อน ญ.
วิตกุกิต	คิดแล้ว ดำริ ตรึก ตรึกตรอง ตริตรอง.	วิ+ตกุก.	
วิตุต วิตุต	แผ่ไปพิเศษแล้ว ขยายออก กว้าง ออก พิสดาร.	วิ+ตานุ	ลบ นุ กิริยาหลัง แปลง ต เป็น ถ ลบ นุ ซ้อน ต.
วิติณฺณ	ข้ามแล้ว ข้ามล่วง ข้ามพ้น.	วิ+ตรุ	ต เป็น อิณฺณ ลบ รุ.
วิตุถาริต	ให้แผ่ไปพิเศษแล้ว ฯลฯ.	วิ+ถรุ ถรุ+ณ	ปัจ.เหตุ.ซ้อน ต.
วิทุธ	เจาะแล้ว แทะ ทะลุ.	วิธุ	ต เป็น ทุธ ลบ จุ.
วิทุธัสติ	กำจัดแล้ว ขจัด ทำลาย พลัด หล่น ยื้อแย่ง รื้อ.	วิ+ธัส	ซ้อน ทุ.
วิทาริต วิทาลิต	ฉีกแล้ว ตัด แดก ทอน ผ่า แบ่ง แยก ทำลาย ระเบิด.	วิ+ทรุ	ที่มะอีอาคม กิริยาหลัง แปลง รุ เป็น ลุ.
วิทิต	รู้แล้ว รู้จริง รู้แจ้ง รู้แจ่มแจ้ง รู้กระจ่าง รู้แจ่มกระจ่าง รู้ชัด.	วิทุ	อีอาคม.ให้รู้แล้ว.ฯลฯ ณ ปัจ. เหตุ.
หน้า ๒๔๒			
วิฐุต วิฐุต	กำจัดแล้ว ขจัด เปียดเบียน รื้อ.	วิ+ฐุ	คำแรก รัสสะ.
วิฐูปต	บงฺหวนควันแล้ว (ทำให้ควันหวน ตลบขึ้น).	วิ+ฐุป	อีอาคม.
วินฏฺฐ	ฉิบหายแล้ว ป่นปี้ พินาศ ร้าง ว้างเปล่า หายสูญ.	วิ+นส	ต เป็น ฏฺฐ ลบ ส.
วินทุธ วินทุธิต	ครอบงำแล้ว ท่วมทับ ผูก มัด ผูกมัด รัดรั้ง หุ้มห่อ.	วิ+นนุ	ต เป็น ทุธ ลบ นุ กิริยาหลัง ไม่ลบ แปลง นุ เป็น ทุ อีอาคม.

วินิจจุติ	ใคร่ครวญแล้ว ไตร่ตรอง ชี้ขาด ตัดสิน วินิจฉัย.	วิ+นิ+ฉิ	ซ้อน จุ.
วินิมุตต วินิมุตต	พ้นวิเศษแล้ว หลุดพ้น.	วิ+นิ+มุจ	จุ เป็น ตฺ กิริยาหลังซ้อน มุ.
วินีต	นำไปวิเศษแล้ว ชี้แจง แนะนำ ชักนำ ผูกมัด สั่งสอน กำจัด ทำลาย.	วิ+นี.	
วิปริณต	น้อมไปรอบผิดแล้ว น้อมไปผิด แปรปรวน ปรวนแปร.	วิ+ปริ+นมุ นมุ	แปลง น เป็น ณ ลบ มุ มุ.
วิปริต	เป็นไปผิดแล้ว ผิดไป ผิดปกติ ผิดแนวทาง แปรปรวน.	วิ+ปริ+อิ.	
วิปนฺน	เคลื่อนคลาดแล้ว หนีหาย ผิด วิบัติ.	วิ+ปนฺ	ต เป็น นฺน ลบ ฑ.
วิปกต	ทำค้างแล้ว ทำค้างไว้.	วิ+ป+กร	ลบ รุ.
วิปกิณฺณ วิปฺปกิณฺณ	เกลื่อนกล่นแล้ว กระจายกระจาย เรี่ยราย.	วิ+ป+กิรุ	ต เป็น ณฺณ ลบ รุ.
วิปชหิต วิปฺปช หิต	ละขาดแล้ว ละได้ขาด.	วิ+ป+หา	ท่วภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช อีอาคม กิริยาหลังซ้อน ป.
วิปฺปยุตฺต	ประกอบทั่ววิเศษแล้ว ประกอบ เป็นแผนก ๆ ขวนขวายพิเศษ ชุ่มวิเศษ แอบซ่อนคอยที.	วิ+ป+ยุช	ช เป็น ตฺ ซ้อน ป.
วิปฺปวุตฺต	อยู่ปราศแล้ว พลัดพราก แยกกัน ร้าง.	วิ+ป+วสุ	ต เป็น ฐจ ฐจ เป็น ตฺถ ลบ สฺว เป็น ว รูปฯ ๖๑๐ แปลง ต กับ สฺ เป็น ตฺถ.
วิปฺปสนฺน	แจ่มใสวิเศษแล้ว แจ่มใส ผ่อง แผ้ว ผ่องใส ผุดผ่อง เสื่อมใส.	วิ+ป+สท	ต เป็น นฺน ลบ ฑ ซ้อน ป.

วิพฺภานฺต	หั่นกลับแล้ว หมุนกลับ หมุนไป ผิด คาย (ปล่อยจากภาวะเดิม) ลึก (ลาจากเพศสมณะ).	วิ+ภมฺ	ต เป็น นฺต ลบ มฺ.
วิภตฺต	แบ่งแล้ว แยก จำแนก แยก ปั่น.	วิ+ภชฺ	ชฺ เป็น ตฺ.
วิภาวิต	ให้เป็นแข็งแล้ว ให้แน่นแข็ง ให้ เป็นยิ่ง ปกครอง.	วิ+ภฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.
วิภูต	เป็นแข็งแล้ว แน่แข็ง เป็นยิ่ง ปรากฏ ปรากฏชัด.	วิ+ภฺ.	
วิมฺตฺต	พันวิเศษแล้ว หลุดพัน พันทุกข์.	วิ+มฺจฺ	จฺ เป็น ตฺ.
วิมฺहत	อัสจรรยแล้ว แปลกใจ หลากใจ ประหลาดใจ พิศวง.	วิ+มฺห+อ	ปัจ.
วิมฺหยต	ยั้มแย้มแล้ว หัวเราะ ร่าเริง สรวล.	วิ+มฺหิ	อิ เป็น เอ เอ เป็น อย.
วิรต	งดแล้ว เว้น งดเว้น ละเว้น.	วิ+รมฺ รมฺ	ลบที่สุตธาตฺ.
วิรตฺต	หน่ายแล้ว เบื่อหน่าย คลาย คลายกำหนด หหมดกำหนด.	วิ+รชฺ	ชฺ เป็น ตฺ.
วิริพฺพิต	ละอายแล้ว โจอท ห่วง .	วิริพิ	อิอาคม.
วิรทุร	ผิดแล้ว ประทุษร้าย ทำร้าย เปียดเปียน.	วิ+รธฺ	ต เป็น ทุธ ลบ ธฺ.
วิรุทุร	โกรธแล้ว เคือง โกรธเคือง ขุ่น เคือง จำกัด ขจัด ขับไล่ ผิด พิรุณ.	วิ+รฺธฺ.	
วิรุพฺพห	งอกขึ้นแล้ว งอก งอกงาม เจริญ.	วิ+รฺพฺ	ต เป็น พฺพห ลบ พฺ.
วิลฺลตฺต	ปล้นแล้ว ขิง ยื้อแย่ง ริบ.	วิ+ลฺลปฺ	ปฺ เป็น ตฺ.
วิเลปิต	เกลาแล้ว ขัดเกลา ขีด ขูด สาง.	วิ+ลฺลชฺ	วิการ.
วิโลกิต	เหลียวแล้ว เหลียวดู เลือกลั่น เลือกเฟ้น ตรวจตรา.	วิ+โลกฺ.	

วิวชุชิต	เว้นขาดแล้ว ละ ละขาด งตเว้น ทั้ง.	วิ+วชุ.	
วิวณฺ วิวณฺณ วิวตฺต	เปิดแล้ว อ้า.	วิ+วรุ	สองกิริยาแรก แปลง ต เป็น ณ สองกิริยาหลัง ช้อน ณ ต . ลบ รุ.
วิวตฺต	ส่งดแล้ว สงบ เงียบ วังเวง (แยกตัวไปอยู่คนเดียว).	วิ+วิจุ.	
วิสํบต วิสงฺขต	ก่าจัดแล้ว ขจัด(ไม่ปรุงแต่ง) กระจาย คราก รื้อ.	สํ+กรุ	เป็น ข.
วิสณฺ วิสต	ระลึกพิเศษแล้ว ระลึกดี.	วิ+สรุ	ลบ รุ.
วิสํยุตฺต	ประกอบพร้อมไปปราศแล้ว ไม่ ประกอบพร้อม.	วิ+สํ+ยุช	ช เป็น ต.
วิสชุชิต วิสฺสชช ชิต	สละแล้ว ปล่อย วาง ขวาง แก่ ซีแรง วิสัชนา.	วิ+สช	ช้อน ช.
วิสณฺจ วิสตฺถ วิสสฺตถ	สละแล้ว ทั้ง ปล่อย เลิก วาง วางใจ คั่นเคย.	วิ+สช	ต เป็น ญจ สองกิริยาหลัง ญจ เป็น ตถ ลบ ช.
วิสฺต วิสฺสุต	ปรากฏแล้ว รู้ ชำนาญ.	วิ+สุ	สนฺธานะ กิริยาหลัง ช้อน ส.
วิสฺสุทฺธ	หมดจดพิเศษแล้ว หมดจด ผุด ผ่อง ผ่องแผ้ว วิสฺสุทฺธิ์ บริสฺสุทฺธิ์.	วิ+สุธ	ต เป็น ทฺธ ลบ ธ.
วิหณฺ วิहत	นำไปปราศแล้ว นำปราศ นำให้ พ้นไป.	วิ+หรุ	ลบ รุ.
วิหณฺ วิहत	ก่าจัดแล้ว ขจัด ขับไล่ ปราบ.	วิ+หนุ	ลบ นุ.
วิต วิต	ไปปราศแล้ว หมด หมดไป .	วิ+อิ ชาติ	กิริยาหลัง ทิมะ.
วิหิต	ตั้งอยู่ต่างแล้ว วางไว้ ตั้งไว้ ส่งไป.	วิ+ชา	แปลงเป็น ห อีอาคม รูปฯ ๖๑๗ ว่า ลง อีอาคม เป็น ธิ แปลง ธิ เป็น หิ.
วีต	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป บรรล.	วี ชาติ.	

วืตืวตืต	เป็นไปล่งวืเศษแล้ว เป็นไปอย่างดี.	วื+อติ+วตื	วื+อ เป็น วื ลบ อ.
วุฏจ	อยู่แล้ว .	วส	ต เป็น ฎจ ลบ ส ว เป็น วุ กัฯ และรูปฯ ว่าแปลง ต กับ ว เป็น อุฏจ.
วุฏจ	ตกแล้ว(ฝน).	วสส	เสจเน .ต เป็น ฎจ ลบ สส รูปฯ ตั้ง วส.
วุฏจืต	ตั้งขึ้นแล้ว ออก งอก ลูก ลูกขึ้น.	อุ+จา	ว และ อือาคม. ช้อน ฎ.
วุฑฒ วุฑ	เจริญแล้ว งอกงาม ทวีขึ้น เพิ่มขึ้น ก้าวหน้า แก่ เฉา.	วุฑฒ วุฑ	ต เป็น ฑฒ ฑ ลบ ฑฒ ฑ ว เป็น วุ.
วุต	กันแล้ว กัน ปิด ป้องกัน ระวังรักษา.	วร	ลบ ร ว เป็น วุ.
วุตืต	กล่าวแล้ว พุด เจรจา.	วจ	จ เป็น ต ว เป็น วุ.
วุตืต	หว่านแล้ว เพาะ ปลุก.	วป	ป เป็น ต ว เป็น วุ.
วุตืถ วุสืต	อยู่แล้ว อาศัย.	วส	ต เป็น ตืถ ลบ ส ฎิรียาหลังไม่ลบ อือาคม.
วุฬุห	เจริญแล้ว งอกงาม ทวีขึ้น เพิ่มขึ้น รุ่งเรือง นำไป พัดไป ลอยไป .	วุ	ต เป็ฯ ฬุห ลบ ห ว เป็น วุ กัฯ ๔๘๙ โมคฯ ขาถิกัณท์ ๑๔๙ แปลง ต เป็น ห ฬุหืสืต ฐาตุ เป็น ฬุ.
วุปกฏจ	หลืกออกแล้ว หลืกออกไป.	วื+อุป+กมุ	ต เป็น ฎจ ลบ ม.
วุปสนุต	เข้าไประงับวืเศษแล้ว เข้าไประงับ เข้าไปสงบ.	วื+อุป+สม	ต เป็น ทุต ลบ ม.
เวจืต	ผูกแล้ว พัน โปก กัน ล้อม ระวัง.	เวจ	อือาคม.
เวทืต	รู้แล้ว รู้จริง รู้แจ่มแจ้ง รู้ชัด.	วิท	วืการ อื เป็น เอ.
เวธืต	เจาะแล้ว แทะ ไซ้ ทะลุ ไหว สั่น เปียตเปียน	วิธ	วืการ อื เป็น เอ.

โวกิณณ	เกลื่อนกล่นแล้ว คละกัน เจือปน.	วิ+โอ+กิรฺ	ต เป็น ญณ ลบ รฺ.
โวสิต	อยู่แล้ว อาศัย.	วสฺ	ว เป็น วุ พฤทธิ์ อุ เป็น โอ อี อาคม.
ส			
สกิต	อาจแล้ว อาจอง กล้าหาญ สามารถ.	สกุ	อือาคม.
สกุก	อาจแล้ว ฯลฯ สามารถ.	สกุ	ต เป็น กุ เป็น กุก กัจฯ ๕๘๑ รูปฯ ๗๖๐ ว่าแปลง ต เป็น กุก ลบที่สุทธาตุ ส่วนโมคฯ ขาทิกัณฑ์ว่า แปลง ต เป็น ก.
สกุการิต	คราพแล้ว ยำเกรง นั้บถื้อ ยก ย่อง บุษฯ สักการะ.	สกุการุ.	
สงฺกนฺต	ก้าวไปพร้อมแล้ว ก้าวไปด้วยดี ก้าวไปดี.	สํ+กมฺ	ต เป็น นฺต ลบ มฺ.
สงฺกปฺปิต	ดำริพร้อมแล้ว ดำริด้วยดี ดำริดี คิดดี.	สํ+กปฺป.	
สงฺกิณณ	เกลื่อนกล่น คละกัน เจือกัน เจือ ปน ระคนกัน ปนกัน แออัด เปียดเสียด ยัดเยียด แผ่ออก ขยายออก แพร่หลาย.	สํ+กิรฺ	ต เป็น อิณณ.
สงฺกิต	สงสัยแล้ว ลังเล ไม่แน่ใจ สองจิต สองใจ.	สกิ ธาตุ.	
สงฺกิลิฏฺจ	เร้าร้อนแล้ว เศร้าหมอง หม่นหมอง มัวหมอง ไม่ผ่องใส.	สํ+กิลิสฺ	ต เป็น ฏฺจ ลบ สฺ.
สํโกปิต	กำเรบแล้ว โกรธ.	สํ+กูป.	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ อือาคม.

สั้บต สงุบต	กระทำพร้อมแล้ว ประชุมแต่ง ปรุงแต่ง ตกแต่ง.	สั+กร	เป็น ข.
สั้ขุยาต สงุขุยาต	นับแล้ว คำนวณ กล่าว ประกาศ แสดง ชี้แจง.	สั+ขยา.	
สั้ขาต สงุขาต	นับแล้ว ฯลฯ ชี้แจง.	สั+ขา.	
สงุขิปิตต สงุขิปิต	สิ้นเข้า ย่อ ย่อเข้า หดเข้า.	สั+ขิป	ป. เป็น ต. กิริยาหลังไม่แปลง.
สกุคหิต สงุคหิต	รวบรวมแล้ว ย่อ ย่อเข้า เกื้อกูล อุดหนุน สงเคราะห์.	สั+คห.	
สงุคายิต	ขับกล่อมแล้ว ขับร้อง ร้องเพลง.	สั+เค	แปลง เอ เป็น อาย.
สงมุฏฺจ	กึ่งก้องพร้อมแล้ว กึ่งก้อง ปาว ร้อง ปาวประกาศ โฆษณา.	สั+มุส	ต เป็น ฏฺจ ลบ ส ให้กึ่งก้อง พร้อมแล้ว ฯลฯ เณ ปัจ.เหตุ.
สั้ยต	สงวนแล้ว สำรวม ระวัง ยินดี.	สั+ยม	ลบ มุ.
สั้ยุตต	ประกอบพร้อมแล้ว ประกอบ ผูกมัด ผูกรัด.	สั+ยุช	ช. เป็น ต.
สั้วทฺฒ	เจริญพร้อมแล้ว เจริญ ฯลฯ.	สั+วทฺฒ	ต เป็น ทฺฒ ลบ ทฺฒ.
สั้วคฺค	สะดุ้งพร้อมแล้ว หวาดกลัว สลด เศร้าสลด สังเวช.	สั+วชิ	ต เป็น คฺค ลบ ชิ กัฯฯ และ รูปฯ ให้แปลง ต กับ ชิ เป็น คฺค บางมติท่านแปลง ต เป็น น แล้ว แปลง น กับ ชิ เป็น คฺค ตัวธาตุนั้นเป็น วิชิ ก็มี.
สั้วทหิต สั้วทิต	ตั้งไว้ดีแล้ว จัดแจงไว้ดี จัดแจง เตรียมการ ตระเตรียม.	สั+วิ+ธา	ทัวภาวะ ธา รัสสะ แปลง ธ เป็น ท กิริยาหลัง ไม่ทัวภาวะ แปลง ธา เป็น ห อีอาคม.
สั้วต	กั้นแล้ว ปิด สำรวม ระวัง ป้องกัน.	สั+ว ฐาตุ.	

สํสคค สํสฏจ	ซ้องพร้อมแล้ว ซ้อง เกี้ยวซ้อง คคคคค คคคคคคคคค ะคน ะคน ก้น.	สํ+สขุ	ต เป็น คค ลบ ขุ กิริยาหลัง ต เป็น ฏจ ลบ ขุ.
สขสนน	จมเสียแล้ว จมลง จม.	สํ+สท	ต เป็น นน ลบ ท.
สขสิต	ขมแล้ว ขมเขย ยกย่อง สขรเสริณ.	สํส ฐาตุ.	
สขจุกิต	ทําให้จ้งแล้ว ะทําให้จ้ง.	สขจุกิ+กร	ลบ ร.
สขชิต	สละแล้ว ละ วาง ปล่อย กอดรัด โรย โปรย เร็ยราย ะกระจาย.	สข.	
สขขิต	จัดจ้งแล้ว ะระเตรียม เตรียมการ ไป ไปถึง เป็นไป นณมิตร สร้าง ทํา.	สขข.	
สขขิต	ติดแล้ว ติดอยู่ ขัดซ้อง ซ้องอยู่ ไม่คละ่ง.	สข	ซ้อน ขุ หรือ สณข แปลง ณ เป็นนคคหิต แล้วแปลง เป็น ขุ.
สขจุนณณิต	ละเอียดละออแล้ว ละเอียดหมด.	สํ+จุนณ	อือาคค.
สขณน	ปกปิดแล้ว เกลื้อนกล่น เกลื้อน กลาด ดาดาข.	สํ+ณท	ต เป็น นน ลบ ท.
สขณินน	ตัดด้วยดีแล้ว ตัดดี ตัดขาด บ้น ทอน.	สํ+ณิ.	
สขขาท	เกิดพร้อมแล้ว เกิดด้วยดี เกิดดี เกิดเอง.	สํ+ชน	แปลงเป็น ขา.
สขณต	สํรวมแล้ว ะวัง ป้องกัน ะรักษา สงวน เก็บไว้.	สํ+ยตุ ยมุ	ย เป็น ณ นคคหิต เป็น ณ ลบ ต มุ ตั้งตามฐาตุชอบ.
สขหิต	ตั้งพร้อมแล้ว ตั้งด้วยดี ตั้งอยู่ดี ประกอบ .	สํ+ฐา	แปลงเป็น ห.
สขณจิต	ตั้งพร้อมแล้ว ตั้งอยู่พร้อม สะพรั่ง (มากมาย).	สํ+ฐา.	

สตร	ระลึกแล้ว ระลึกได้ นึก ไป ถึง เป็นไป เทียวไป ออกเสียง เปล่ง ออก เปล่งเสียง กำจัด ขจัด.	สร	ลบ ร.
พตต	ข้องแล้ว ข้องอยู่ ติด ติดอยู่ ขัด ไม่คล่อง.	สข ช	เป็น ต.
สนต	สงบแล้ว สงัด ระงับ ดับ ล้ำ (อ่อนกำลังลง).	สม	ต เป็น นต ลบ ม .
สนิตตต	ร้อนเต็มที่แล้ว เตือดร้อน.	ส+ตป	ป เป็น ต หรือ ต เป็น ตต ลบ ป.
สนตฺถุจ	ยินดีพร้อมแล้ว พอใจตามที่ได้ ยินดีตามที่มีอยู่.	ส+ตฺส	ต เป็น ฎจ ลบ ส.
สนตต	ปุแล้ว ลาด ปูลาด ระตะ เกื่อน กล่น สะพรั่ง.	ส+ถร	ลบ ร.
สนตฺต	ชมแล้ว ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ส+ถ ฐาต.	
สนุทานิต สนุธานิต	ผูกแล้ว พัน มัด รัด .	สนุทาน สนุธาน	นามฐาต.
สนทิจุจ	เห็นเองแล้ว ร่วมเห็น.	ส+ทิส	ต เป็น ฎจ หรือ ฐิจุจ ลบ ส.
สนินทุ	สวมแล้ว ผูก ผูกสอด(ผูกให้แน่น).	ส+นห	ต เป็น ทุ ลบ ห หรือแปลง ต เป็น ฐ ห เป็น ทุ กัฯ ๕๗/๖ ๖๑๑.
สนนิจิต	รวบรวมแล้ว สะสม สั่งสม.	ส+นิ+จิ ฐาต.	
สนนิตต	ประชุมแล้ว ประชุมกัน.	ส+นิ+ปต	อิอาคม.
สนนินสิน	ประชุมแล้ว ประชุมกัน ชุมนุมกัน.	ส+นิ+สิท.	
สมคค	พร้อมเพียงแล้ว พร้อมเพียงกัน.	ส+มช	ต เป็น คค ลบ ช หรือแปลง ต กับ ช เป็น คค.

สมตฺต	จบแล้ว สำเร็จ เต็ม บริบูรณ์.	สํ+อสุ	ต เป็น ตฺต นิคคหิตเป็น ม ลบ สุ.
สมนฺนาคต	มาตามพร้อมแล้ว มาพร้อมกัน ประกอบ.	สํ+อนฺ+อา+คม.	
สมฺปตฺต สมฺปนฺน	ถึงพร้อมแล้ว บริบูรณ์ สมบูรณ์.	สํ+ปท	ทฺ เป็น ตฺ กิริยาหลัง ต เป็น นฺน ลบ ทฺ ตั้ง สํ+ปตฺ ชาติ ก็ได้.
สมฺปยาต	ตระเตรียมพร้อมแล้ว จัดแจงไว้ให้ เรียบร้อย.	สํ+ป+ยา.	
สมฺปยุตฺต	ประกอบทั่วพร้อมแล้ว ประกอบ พร้อม ประกอบเจือปน ระคน.	สํ+ป+ยุช	ชฺ เป็น ตฺ.
สมฺปริยฺตฺต	เป็นไปรอบพร้อม เป็นไปรอบ ด้วยดี หมุนเวียนไป.	สํ+ปริ+วตฺต	อือาคม ให้เป็นไปรอบพร้อม ฯลฯ เณ ปัจ.เหตุ ลบ เณ.
สมฺปฺนฺณ สมฺปฺริต	เต็มพร้อมแล้ว เต็มด้วยดี เต็มดี เต็มพร้อม เต็ม เปี่ยม เต็มเปี่ยม บริบูรณ์ สมบูรณ์.	สํ+ปฺร	ต เป็น ญฺณ รัสสะ ลบ ร กิริยาหลังคง ต ไว้.
สมฺมุจฺจ	ถูกพร้อมแล้ว ถูกต้อง กระทบกัน สัมผัส.	สํ+มุสุ	ต เป็น ฏฺจ ลบ สุ.
สมฺมุลลิต	บานแล้ว เผยออก ขยายออก คลี่ออก แตาก (เริ่มงอก หรือผลิ ออก) ผลิ.	สํ+มุลล	อือาคม.
สมฺพทฺธ สมฺพนฺธ	เกี่ยวข้องแล้ว เกี่ยวข้องกัน เกี่ยวเนื่อง เกี่ยวเนื่องกัน ติดต่อกัน ผูกพัน.	สํ+พนฺธ	ต เป็น ทฺธ นฺธ ลบ นฺธ.
สมฺพฺทฺธ	รู้พร้อมแล้ว รู้ด้วยดี รู้ดี รู้ชอบ รู้ ยิ่ง ตื่นพร้อมแล้ว ฯลฯ เบิกบาน พร้อมแล้ว ฯลฯ.	สํ+พฺร	ต เป็น ทฺธ ลบ ฐ.
สมฺภาณฺชิต	หักรานแล้ว แตากหัก ทำลาย.	สํ+ภาณฺช.	

สมฺภต	กล่าวแล้ว พุด เจริจา คุ่นเคย สนิท ไวใจ.	สมฺภ ฐาตุ.	
สมฺภตฺต	ร่วมคบแล้ว เข้าเป็นพวกกัน สนิทชิดชอบ.	สํ+ภชฺ	ชฺ เป็น ตฺ.
สมฺภาวิต	ชมเชยแล้ว ยกย่อง สรรเสริญ.	สํ+ภฺ	พฤทธิ์ และ แปลง.
สมฺภินฺน	เจอกันแล้ว เจือปน ปนกัน ปะปนกัน ผสมกัน รวมกัน ระคนกัน.	สํ+ภิทฺ ภัทิ	ต เป็น นฺน ลบ ทฺ ทิ.
สมฺภฺต	เป็นพร้อมแล้ว มีพร้อม เกิด พร้อม เป็น มี เกิด.	สํ+ภฺ.	
สมฺมต	รู้พร้อมแล้ว รู้ด้วยดี รู้ดี สมมุติ สมมติ.	สํ+มณฺ	ลบ นฺ.
สมฺมทกฺขาต	กล่าวโดยชอบแล้ว กล่าวดี กล่าว ด้วยดี.	สมฺมา+อา+ขา	รัสสะ ทฺ อากม ช้อน กฺ.
สมากทฺตฺมิต	คร่าลงมาพร้อมแล้ว นุดลงมา ลากลงมา.	สํ+อา+กทฺฏ.	
สมากิณฺณ	เกลื่อนกล่นแล้ว เกลื่อนกลาด ดาชดา.	สํ+อา+กิรฺ	ต เป็น อิณฺณ.
สมาทปิต	ชักชวนแล้ว(ชวนให้ทำด้วยดีกัน).	สํ+อา+ทย	ยฺ เป็น ปฺ.
สมาทินฺน	ถือเอาพร้อมแล้ว สมทาน.	สํ+อา+ทา	ต เป็น นฺน.
สมาปนฺน	ถึงทั่วพร้อมแล้ว บรรลุ สำเร็จ เข้า (เข้าฉาม).	สํ+อา+ปทฺ	ต เป็น นฺน ลบ ทฺ.
สมาหิต	ตั้งลงพร้อมแล้ว ตั้งลงด้วยดี ตั้ง ไว้ด้วยดี ตั้งมั่น มั่นคง.	สํ+อา+ธา	ธา เป็น ห อีอากม.
สมิต	สงบแล้ว ระงับ ราบคาบ ประสงค์ รวบรวม.	สมฺ	อีอากม.ให้สงบแล้ว ๔ล๗.ณ ปัจ. เหตุ ลบ ณ.
สมฺมชฺชิต	กวาดแล้ว เช็ด เช็ดถู ขำระ.	สํ+มชฺช	อีอากม.
สมิมาปณฺหิต	ตั้งไว้โดยชอบแล้ว ตั้งไว้ชอบ.	สมฺมา+ป+ธา	แปลง นิ เป็น ณี ฐา เป็น ห อิ อากม.

สมุจฺฉินฺน	ถอนขึ้นด้วยดีแล้ว ตัดขึ้นด้วยดี ตัดขาด.	สํ+อุ+ฉิ+	ต เป็น นฺน ลบ ทุ ช้อน จ.
สมุขุณฺณ	ดึงขึ้นแล้ว ถอน ถอนขึ้น สละ ละ เลิก.	สํ+อุ+ขณฺ.	
สมุฏฺฐิต	ตั้งขึ้นพร้อมแล้ว เกิด บังเกิด ปรากฏ.	สํ+อุ+ฐา	ช้อน ฎ.ให้ตั้งขึ้นพร้อมแล้ว ฯลฯ ณ ปัจ.เหตุ.ลบ ณ.
สมุสฺสหาตี	ให้อาจหาญขึ้นพร้อมแล้ว ให้กล้า หาญขึ้น ให้สามารถ ให้บากบั่น ให้พยายาม ให้อดทน.	สํ+อุ+สหา	ณ ปัจ.เหตุ.
สมุหฺต	ถอนขึ้นแล้ว ดึงขึ้น เพียร พยายาม.	สํ+อุ+.	
สยิต	นอนแล้ว .	สีย ชาติ	แปลง อี เป็น เอ เอ เป็น อย.
สลฺลีน	ซ่อนเร้นแล้ว(แอบให้พ้นสายตา) หลีกเร้น.	สํ+ลีย	ต เป็น น ลบนิคคหิต ช้อน ล.
สุวากฺขาต	กล่าวดีแล้ว กล่าวไว้ดี ตรัสไว้ดี.	สุ+อา+ขา	พฤทธิ อุ เป็น โอ แปลงเป็น ว ช้อน ก.
สุวาคต	มาดีแล้ว ถึงดี ถึงโดยชอบ.	สุ+อา+คม	ลบ ม.
สหคต	ไปด้วยกันแล้ว ไปพร้อม เป็นไป ด้วยกัน เป็นไปพร้อมกัน เกิด พร้อมกัน.	สห+คม	ลบ ม.
สหาตี	อดแล้ว(กลั้น)ทน อดทน อดกลั้น อาจ สามารถ ครอบงำ ข่มขี่.	สหา.	
สาธิต	สำเร็จแล้ว สัมฤทธิ์ สำเร็จด้วยดี สัมฤทธิ์ด้วยดี เสร็จ แล้ว จบ .	สาธ	ให้สำเร็จแล้ว ฯลฯ ณ ปัจ.เหตุ. ลบ ณ.
สารตฺต	กำหนดนํแล้ว กำหนดหนัก กำหนดมาก.	สํ+อา+รช	ลบนิคคหิต ข เป็น ต.

ลิสฺ

ลิสฺกฺขิต	เล่าเรียนแล้ว ศึกษา สำเหนียก.	ลิสฺกฺข	อืออาคม.
ลิสฺกฺข	สั่งแล้ว บังคับ สอน สั่งสอน.	ลิสฺกฺ	แปลงเป็น ลิสฺกฺ ต เป็น ฏจฺ ลบ ล.
ลิสฺกฺขิต	ไหลออกแล้ว รด ราด เท วิด.	ลิสฺกฺ	จ เป็น ต.
ลิสฺกฺข	สุกแล้ว ระอุ สุกทั่ว.	ลิสฺกฺ	ต เป็น ฏจฺ ลบ ฏ.
ลิสฺกฺข	สำเร็จแล้ว ฯลฯ .	ลิสฺกฺ ลิสฺกฺ	ต เป็น ฏจฺ ลบ ฏ ดู สาริต ด้วย.
ลิสฺกฺข	กอดรัดแล้ว รวมกัน ติดกัน ติดต่อกัน งดงาม เรียบร้อย สละสลวย.	ลิสฺกฺ	ต เป็น ฏจฺ ลบ ล.
ลิสฺกฺ ลิสฺกฺ	นอนแล้ว อาศัย.	ลิสฺ ลิสฺ ฐาตุ.	
ลิสฺกฺ	ผูกแล้ว พัน มัด รัด ผึง.	ลิสฺ พนฺธเน	ทิมะ.
ลิสฺกฺกฺ ลิสฺกฺก	ทำดีแล้ว ทำชอบ ทำโดยชอบ กระทำดี ฯลฯ.	ลิสฺ+กฺ	ลบ จ.
ลิสฺกฺก	กล่าวดีแล้ว ฯลฯ ร้อยกรองดี.	ลิสฺ+ก	อืออาคม.
ลิสฺก	เหยี่ยวแล้ว แห้ง ผาก.	ลิสฺก	แปลง ต กับ จ เป็น กฺข หรือ แปลง ต เป็น กฺข ลบ จ รูปฯ ๖๐๑ และโมคฯ ขาทิกัณท์ว่า แปลง ต เป็น ข เป็น กฺ ถ้าตั้ง สุตฺธาตุ ฟังแปลง ต เป็น กฺข ลบ ล.
ลิสฺก	ไปดีแล้ว ดำเนินไปดี เป็นไปดี เสร็จไปดี.	ลิสฺ+คฺ	ลบ ม.
ลิสฺกฺกฺ ลิสฺกฺก	คุ้มครองดีแล้ว ปกครอง รักษาดี.	ลิสฺ+ค	ป เป็น ต กิริยาหลังไม่แปลง พฤทธิ อ เป็น โอ อืออาคม.

สุจริต สุจิณฺณ	ประพตติดีแล้ว ประพตติชอบ ประพตติชื้อตรง.	สุ+จฺร	อิอาคม กิริยาหลัง แปลง ต เป็น อิณฺณ.
หน้า ๒๕๔			
สุจินฺติต	คิดดีแล้ว นึกดี ดำริดี ไตร่ตรองดี.	สุ+จินฺต.	
สุชาต	เกิดดีแล้ว กำเนิดดี.	สุ+ชน	แปลงเป็น ชา หรือ นุ เป็น อา.
สุต	ฟังแล้ว สดับ ปราภฏ เปียดเปียน สืบสกุล ผูกจำ ติดต่อ ละเอียด ปน.	สุ ฐาต.	
สุตฺต	หลับแล้ว นอนหลับ.	สุป	ป เป็น ต หรือ ต เป็น ตฺต ลบ ป.
สุทฺตม	เผาดีแล้ว ไหมดี เผานัก เผาเร็ว เผายิ่ง.	สุ+ทห	ต เป็น ทฺม ลบ ห.
สุทฺต	ทรมานดีแล้ว ทรมานชอบ ทรมานโดยชอบ ฝึกดี ฯลฯ ฝึกฝนดี ฯลฯ ฝึกหัดดี ข่มดี ฯลฯ ข่มขี่ดี ฯลฯ ปราบดี ฯลฯ อบรม ดี ฯลฯ.	สุ+ทม	ต เป็น นฺต ลบ ม.
สุทฺธ	สะอาดแล้ว หมดจต บริสุทฺธิ์ ผุด ผ่อง.	สุธ	ต เป็น ทฺธ ลบ ธ.
สุทฺธิจ	เห็นดีแล้ว เห็นชอบ แสดงดี ฯลฯ	สุ+ทิส	ต เป็น ฏจ ลบ ส.
สุทินฺน	ให้ดีแล้ว สละดี ถวายดี.	สุ+ทา	อา เป็น อิ ต เป็น นฺน.
สุเทสิต	แสดงดีแล้ว ชี้แจงดี เทสนดี.	สุ+ทิส+วิการ	อิ เป็น เอ.
สุโรต	กำจัดดีแล้ว ขจัด ขัดดี ล้างดี.	สุ+ธ	ธ อุ ู เป็น โอ.
สุนิทฺธิจ	แสดงไขดีแล้ว (แสดงออกให้ เห็นชัด).	สุ+นิ+ทิส.	
สุนิหิต	ตั้งไว้ดีแล้ว วางไว้ดี ผังไว้ดี.	สุ+นิ+ธา	ธา เป็น ห.

สุปคฺคหิต	ประคองดีแล้ว ประคับประคองดี.	สุ+ป+คห	ซ้อน ค.
สุปณฺณตฺต	ตกแต่งดีแล้ว บัณฑิตดี ปลูกาดี.	สุ+ป+ณป	ป เป็น ต.
สุปฺปชคฺคิต	ประคับประคองดี ปฏิบัติดี พิทักษ์ รักษาดี ชำระดี ปัดกวาดดี ซ่อมแซมดี ปฏิสังขรณ์ดี.	สุ+ป+ชคฺค.	
สุปฺปิปนฺน	ดำเนินไปตามด้วยดีแล้ว ปฏิบัติดี.	สุ+ปฺปิ+ปท	ต เป็น นฺน ลป ท.
สุปทหิต	ปิดดีแล้ว ปกปิดดี.	สุ+ป+ธา	ธา เป็น ทห อีอาคม.
สุปริสํวฺต	สำรวจรอบดีแล้ว รอบคอบดี ระแวดระวังดี.	สุ+ปริ+สํ+ว จาตุ.	
สุปวตฺต	เป็นไปทั่วดีแล้ว เป็นไปได้ ประพตฺติดี ประกาศดี.	สุ+ป+วตฺ	ลป อุ.
สุปฺปผิต	บานดีแล้ว ขยายออกดี คลี่ออกดี เผยออกดี ผลิออกดี เผล็ดออกก็ งอกออกดี.	สุ+ปฺป+ผ	
สุภาวิต	เจริญดีแล้ว เป็นดี อบรม อ่อนโยน ละมุนละม่อน.	สุ+ภ.	อีอาคม.
สุมุตฺต	พ้นดีแล้ว พ้นแล้วด้วยดี พ้น ด้วยดี ฯลฯ	สุ สุ+มุ+จ+มฺ.	
สุยฺยตฺต	ประกอบดีแล้ว ประกอบแล้ว ด้วยดี ประกอบด้วยดี ฯลฯ.	สุ สุ+ยฺย+ยฺ.	ดู ยุตฺต ด้วย.
สุรฺกฺขิต	เลี้ยงดีแล้ว เลี้ยงแล้วด้วยดี เลี้ยง ด้วยดี ฯลฯ.	สุ สุ+รฺกฺข+ร	ดู รกฺขิต
สุรตฺต	ย่อมดีแล้ว ย่อมแล้วด้วยดี ย่อม ด้วยดี.	สุ สุ+ร+ร	ดู รตฺต.

สุวินิจิต	ใคร่ครวณแล้ว ใคร่ครวณด้วยดี ไตร่ตรองดี ไตร่ตรองด้วยดี ตัดสิน ดี ตัดสินด้วยดี วินิจฉัยดี วินิจฉัย ด้วยดี ตัดสินถูกต้อง ฯลฯ.	สุ สุวจุ+วิ+นิ+จิ	ดู วินิจิต.
สุวิगत	แบ่งดีแล้ว แบ่งแล้วด้วยดี แบ่ง ด้วยดี ฯลฯ	สุ+สุวจุ+ภ	ดู วิगत
สุวิมุต	พ้นวิเศษดีแล้ว พ้นวิเศษด้วยดี พ้นวิเศษด้วยดี ฯลฯ.	สุ สุวจุ+ม	ดู วิมุต.
สุสัคหิต	รวบรวมดีแล้ว รวบรวมแล้วด้วยดี รวบรวมด้วยดี ฯลฯ.	สุ สุวจุ+ส+ค	ดู สัคหิต.
สุสัวิท	จัดแจงไว้ดีแล้ว จัดแจงไว้แล้ว ด้วยดี จัดแจงไว้ด้วยดี ฯลฯ.	สุ สุวจุ+ส+วิ+ธา	ดู สัวิท.
สุสนบถ	สำรวมดีแล้ว สำรวมแล้วด้วยดี สำรวมด้วยดี ฯลฯ.	สุ สุวจุ+ส+ย	ดู สนบถ.
สุสมารทุ	ปรารภพร้อมดีแล้ว ปรารภพร้อม แล้วด้วยดี ปรารภพร้อมด้วยดี.	สุ สุวจุ+ส+อา+ร	ดู เป็น ทุ ลบ ภา.
สุสมาคิต	ตั้งลงพร้อมดีแล้ว ตั้งลงพร้อม แล้วด้วยดี ตั้งลงพร้อมด้วยดี ฯลฯ มั่นคงดีแล้ว มั่นคงแล้ว ด้วยดี มั่นคงด้วยดีแล้ว.	สุ สุวจุ+ส+ธา	ดู สมาคิต.
สุหต	กำจัดดีแล้ว กำจัดแล้วด้วยดี กำจัดด้วยดีแล้ว ฯลฯ.	สุ สุวจุ+ห	ดู หต.
สุจิต	ร้อยกรอง เรียบเรียง แต่ง ประ พันธ์ ชี้แจง ประกาศ ยุแหย่ ส่อเสียด เสียดแทง ทิ่มแทง.	สุ	อืออคม.
เสวิต	คบแล้ว คบหา รับใช้ ปฏิบัติ เสพ.	เสว เสว	อืออคม.

โสริต	ชำระแล้ว สะอาด หมดจต ผุด ผ่อง.	สุธ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ อีาคม.
โสภิต	ดีแล้ว งาม เจริญ รุ่งเรือง ไพโรจน์.	สุภา	พฤทธิ์.
โสรัต	หน่วงแล้วด้วยดี หน่วงไว้ด้วยดี แล้ว ยึดแล้วด้วยดี ยึดไว้ด้วยดี แล้ว ฯลฯ.	สุภาจุ+รพิ	ลบ ภาจุ และ พิ พฤทธิ์.
โสรัต	ยินดีด้วยแล้ว เสงี่ยม.	สุภาจุ+รม	ลบ มุ พฤทธิ์.

ห

หฏฐ หสิต	ชื่นชมแล้ว ยินดี ร่าเริง รื่นเริง สรวล เสสรวล เฮฮา หัวเราะ ส่ง เสียง ออกเสียง เปล่งเสียง เปล่ง เสียงดัง.	หสุ	ต เป็น ภาจุ ลบ สุ กิริยาหลัง คงธาตุไว้.
หต	เปียดเปียน กำจัด ขจัด ม่า ตี ทำลาย.	หนุ	ลบ นุ.
หต หีน	สละแล้ว ละ วาง ปล่อย เลื่อม ลั่น เลว ทราม.	หา ธาตุ	รัสสะ กิริยาหลัง ต เป็น น อา เป็น อี.
หีพิต	ติเตียนแล้ว นินทา ดูแคลน ละอาย.	หีพิ	อีาคม.
หีสิต	เปียดเปียนแล้ว กำจัด ทำร้าย ประทุษร้าย ม่า ม่าพิน ประหาร.	หิส	นิคคหิตอาคมตันธาตุ.
หุต หุต	บูชาแล้ว เช่น สรวง เช่นสรวง บวง บวงสรวง.	หุ หู ธาตุ.	

ตฺวา ปัจจย

อ

อกตฺวา อกริตฺวา	ไม่ทำแล้ว ไม่กระทำ.	น+กร	ลบ รุ กิริยาหลังไม่ลบ อีอาคม.
อกาเรตฺวา	ไม่ยัง...ให้ทำแล้ว.	น+กร	ณ ปัจ.เหตุ.ที่มะลบ ณ.
อกิลเมตฺวา	ไม่ยัง...ให้ลำบากแล้ว ไม่ยัง... ให้ เหน็ดเหนื่อย ไม่ยัง...ให้ชอกช้ำ ไม่ยัง...ให้เจ็บไข้.	น+กิลมฺ+ณ	ปัจ.เหตุ.
อโกเปตฺวา	ไม่ยัง...ให้กำเริบแล้ว ฯลฯ.	น+กฺป	ณ ปัจ.เหตุ.พฤทธิ.
อกุกมิตฺวา	ไม่เหยียบแล้ว ไม่ก้าวไป ฯลฯ.	น+กม	ซ้อน กุ อีอาคม.
อกุกชฺเมตฺวา	ไม่โกรธแล้ว ไม่เคือง.	น+กฺร	ย ปัจ.เหตุ.รฺย เป็น ชฺณ อีอาคม.
อขามาเปตฺวา	ไม่ยัง...ให้อดโทษแล้ว.	น+ขม	ณาเป ปัจ.เหตุ.ลบ ณ.
อคณฺเฑตฺวา	ไม่นับแล้ว ไม่คำนวณ.	น+คณ	ณ ปัจ.กัต.ลบ ณ.
อคณฺหิตฺวา	ไม่ถือแล้ว ไม่ถือเอา ฯลฯ.	น+คห	ณหา ปัจ.ลบ หุ.
อคนฺตฺวา	ไม่ไปแล้ว ไม่ดำเนินไป.	น+คม	แปลง มฺ เป็น นุ.
อคเหตฺุวา	ไม่ถือแล้ว ไม่ถือเอา ฯลฯ.	น+คห	อีอาคม.
อจฺรอตฺวา	ไม่เที่ยวไปแล้ว ไม่ประพฤติ.	น+จฺร	อีอาคม.
อจินฺเตตฺวา อจินฺตยิตฺวา	ไม่คิดแล้ว คิดไม่ได้ ไม่ทันคิด.	น+จินฺต	ณ ฌย ปัจ.กัต.

อจฺจาทเตตฺวา	นุ่งห่มแล้ว ปกปิด.	อา+จท	ณ ปัจ.กัต รัสสะ ช้อน จ ทัมะ อ ที่ จ. ให้นุ่งห่มแล้ว ให้ ปกปิด ณ ปัจ.เหตุ.
อจฺจิชฺช	ชิงเอาแล้ว.	อา+จิท	แปลงตฺนาทิจเป็น ย รวมเป็น ทฺย แปลงเป็น ชฺช.
อจฺจินฺนุทิตฺวา	ชิงเอาแล้ว แย่งเอา.	อา+จิท	นิคคหิตและอฺอาคม.
อจฺจุปีตฺวา	ไม่ถูกแล้ว ไม่ต้อง ไม่ถูกต้อง.	น+จุป	อฺอาคม.
อชเนตฺวา	ไม่ยัง...ให้เกิดแล้ว.	น+ชน+ณ	ปัจ.เหตุ.
อชานาเปตฺวา	ไม่ยัง...ให้รู้แล้ว.	น+ณา	แปลง เป็น ชา นา ปัจ.ณาเป ปัจ.เหตุ.
อชานิตฺวา	ไม่รู้แล้ว ไม่ทราบ.	น+ณา	แปลงเป็น ชา นา ปัจ.
อชฺโณคฺคาเหตุวา	หยั่งลงแล้ว โฉบลง นวดยเอาลงไป.	อธิ+โอ+คท	แปลง อธิ เป็น อชฺณ ทัมะตัน ธาตฺ.
อณฺเวย	รู้ทั่วแล้ว รู้ทั่วถึง รู้รอบ.	อา+ณา	รัสสะ อุปสรรค ช้อน ณ.
อฏฺฐิตฺวา อฏฺฐิตฺ วา	ไม่ตั้งอยู่แล้ว ไม่ยืนอยู่ ไม่หยุดอยู่ ตั้งอยู่ไม่ได้ ฯลฯ.	น+จา	รัสสะ ช้อน ฏ กิริยาหลัง แปลง อา เป็น อิ.
อฏฺฐเปตฺวา	ไม่ตั้งอยู่แล้ว ไม่ตั้งไว้ ไม่วางอยู่ ไม่วางไว้.	น+จป	ณ ปัจ.กัต.
อฏฺฐหิตฺวา	ตั้งทับแล้ว อธิษฐาน.	อา+จา	แปลงเป็น จห รัสสะ อา ช้อน ฏ.
อตชฺชิตฺวา อตชฺ เชตฺวา	ไม่ชู่แล้ว ไม่ข่มชู่ ไม่คุกคาม ไม่ เบียดเบียน.	น+ตชฺช.	
อติกฺกมิตฺวา อตฺตอกฺกมฺม	ก้าวล่วงแล้ว ล่วงละเมิด.	อติ+กม	ช้อน กุ กิริยาลัง แปลง ตฺนาทิจ เป็น ย รวมเป็น มฺย แปลงเป็น มฺม.
อติจฺจริตฺวา	ประพตฺติล่วงแล้ว ประพตฺตินอกใจ.	อติ+จร	อฺอาคม.

อติจุจ	เป็นไปล่วงแล้ว ก้าวล่วง.	อติ+อิ ชาติ	แปลง ย ที่ แปลงมาจากตุนาติ ปัจ.เป็น จุจ ลบ อิ ที่ ตี.
อติสยิตวา อติเสยฺย	นอนดีแล้ว นอนยิ่ง นอน.	อติ+สี	แปลง อี เป็น เอ เอ เป็น อย กิริยาหลัง แปลง อี เป็น เอ แปลง ตุนาติเป็น ย ช้อน ย.
อเตเมตวา	ไม่เปียกแล้ว ไม่ชุ่ม ไม่ชื้น.	น+ติมุ	วิการ อิ เป็น เอ ไม่ยัง...ให้ เปียกแล้ว ฯลฯ. เณ ปัจ.เหตุ.
อตฺถราเปตวา	ให้ปุแล้ว ให้ลาด ให้ปูลาด.	อา+ถร	ณาเป ปัจ.เหตุ. รัสสะ ช้อน ต.
อตฺถริตวา	ปุแล้ว ลาด ปูลาด.	อา+ถร	รัสสะ ช้อน ต. อีอาคม.
อทสฺเสตวา	ไม่แสดงแล้ว ฯลฯ.	น+ทิส	แปลง เป็น ทสฺส เณ ปัจ.เหตุ.
อทิสฺวา อทิสฺวาน	ไม่พบแล้ว ไม่เห็น.	น+ทิส	แปลง ตฺวา ตวาน เป็น สุวา สุ วาน ลบที่สุตชาติ.
อริกิจฺจ	กระทำยั้งแล้ว อาศัย.	อริ+กร	แปลง ย ซึ่งมาจากตุนาติ เป็น จุจ อีอาคม รูปฯ ๖๓๗ ว่า แปลง ตุนาติ เป็น รจุจ ลบ ร โมคฯ ฌาติกัณห์ ๑๖๗ ว่า แปลง ตฺวา เป็น ริจฺจ ลบ ร ทั้งสอง.
อริจฺจ	ไปยังแล้ว ถึงทับ.	อริ+อิ ชาติ	แปลง ตฺวา เป็น จุจ.
อริมุจฺจิตวา	พันทับแล้ว สิง.	อริ+มุจ	ย ปัจ.กัต.แปลง จฺย เป็น จุจ.
อริฏฺจาย	ตั้งทับแล้ว อริชฌาน.	อริ+จา	ตุนาติเป็น ย ช้อน ฏ.
อริวาเสตวา	ยัง...ให้อยู่ทับแล้ว(รับ รับคำ).	อริ+วส	เณ ปัจ.เหตุ.
อริยิตฺวา	ไปยังแล้ว ถึงทับ.	อริ+อิ ชาติ	ทีมะ ย อาคม.
อนกฺกมิตฺวา	ไม่เหยียบแล้ว.	น+อา+กม	รัสสะ ช้อน ก. อีอาคม.
อนตฺกมิตฺวา	ไม่ก้าวล่วงแล้ว ไม่ล่วงละเมิด.	น+อติ+กม.	

อนนุสสุริตวา	ไม่ระลึกตามแล้ว ไม่คำนึงถึง.	น+อนุ+สฺร	ซ้อน ส.
อนปคนุตวา	ไม่ปราศแล้ว ไม่หลีกเลี่ยง.	น+อป+คม	มฺ เป็น น.
อนปโลเกตวา	ไม่เหลียวแลแล้ว ไม่อำลา.	น+อป+โลก	ณ ปัจ.กัต.
อนภินฺนทิตวา	ไม่เพลนยั้งแล้ว ไม่เพลิตเพลนยั้ง ไม่ยินดียั้ง ไม่จอตจ่อ (ใจไม่อยู่ ใกล้ชิด).	น+อภิ+นฺนท	อืออาคม.
อนลงกริตวา	ไม่กระทำให้พอแล้ว ไม่ตกแต่ง ไม่ประดับประดา.	น+อล+กร.	
อนวเสเสตวา	ไม่ยั้ง...ให้เหลือลงแล้ว.	น+อว+สสิ	ณ ปัจ.เหตุ.
อนสฺสาสิตวา	ไม่หายใจออกคล่องแล้ว หายใจ ออกไม่คล่อง.	น+อา+สส	รัสสะ ซ้อน สฺ ทิมะ ตันธต.
อนาคนุตวา	ไม่มาแล้ว ไม่มาถึง.	น+อา+คม	มฺ เป็น น.
อนาจิภูติวา	ไม่บอกแล้ว ไม่แจ้ง ไม่ชี้แจง .	น+อา+จิภู	อืออาคม.
อนาทยิตวา	ไม่ถือเอาแล้ว ไม่เอื้อเพื่อ ไม่เอาใจ ใส่.	น+อา+ทย.	
อนาปชฺชิตวา	ไม่ถึงทั่วแล้ว ไม่ต้อง ไม่ล่วง.	น+อา+ปชฺช.	ตวา เป็น อา.
อนาปุจฺจนา	ไม่อำลาแล้ว ไม่ลา ไม่ไตรถาม.	น+อา+ปุจฺจ	
อนามนฺตตวา	ไม่เรียกมาแล้ว ไม่เชิญ ไม่ปรึกษา.	น+อา+มนฺต	ณ ปัจ.
อนามสฺสิตวา	ไม่จับต้องแล้ว ไม่ลูบคลำ ไม่ยึด มั่น.	น+อา+มสฺ.	
อมาโรเจตวา	ไม่บอกแล้ว ไม่แจ้ง ไม่พูดให้รู้.	น+อา+รฺจ	ณ ปัจ.
อนิกฺขิปิตวา	ไม่ใส่เข้าแล้ว ไม่เก็บ ไม่เก็บไว้.	น+นิ+ขิป	ซ้อน ก.
อนิจฺฉิตวา	ไม่ปรารถนาแล้ว ไม่อยากได้ ฯลฯ.	น+อิสฺ	สฺ เป็น จ.
อนิพชฺชิตวา	ไม่นอนแล้ว.	น+นิ+ปท	ย ปัจ.กัต.แปลง ทฺย เป็น ช.

อนิมนุตตวา	ไม่เชิณแล้ว ไม่เชื่อเชิณ ไม่นิมนต์.	น+นิ+มนตุ	ณเ ปัจ.
อนิวตติวา	ไม่กลับแล้ว ไม่กลับมา ไม่คืนมา.	น+นิ+วตติ	อิอาคม.
อนิเวสตุวา	ไม่ยัง...ให้เข้าไปแล้ว ไม่ยัง...ให้ตั้งอยู่ ไม่ยัง...ให้อยู่อาศัย.	น+นิ+วิส	ณเ ปัจ.
อนิสम्म	ไม่มีใครครวณแล้ว ฯลฯ.น+นิ+สม	ดู นิสมม.	
อนิสาเมตวา	ไม่เก็บไว้แล้ว ไม่เก็บ ไม่ฝัง ไม่ฝังไว้.	น+นิ+สม	ณเ ปัจ.
อนิสสาย	ไม่อาศัยแล้ว ไม่อาศัยอยู่ ไม่พักพิง ไม่พียงพิง.	ดู นิสสาย.	
อนิสีทิตวา	ไม่นั่งแล้ว.	นิ+สท	อ ปัจ.แปลง สท เป็น สีท หรือตั้ง สิท ชาติ ทิมะ อิอาคม.
อนุคนตวา	ตามไปแล้ว ไปตาม เป็นไปตาม.	อนุ+คม	มฺ เป็น นฺ.
อนุชานาเปตวา	ให้รู้ตามแล้ว ให้อนุณาต.	อนุ+ณา	นา ปัจ.และ ณาเป ปัจ.เหตุ.
อนุชายิตวา	รู้ตามแล้ว อนุณาต.	อนุ+ณา	นาปัจ.ณา เป็น ชา นา เป็น ย.
อนุปนฺตวา อนุปคฺมม	ไม่เข้าไปใกล้แล้ว.	น+อุป+คม	มฺ เป็น นฺ กิริยาหลัง มฺ+ย ซึ่งแปลงมาจากตฺนาทิเป็น มฺย แปลงเป็น มฺม.
อนุปตติวา	ตกตามแล้ว ไล่ติดตาม ตามไล่ไปไล่ตามไป โลบ โลบลง.	อนุ+ปต.	
อนุปธาเรตวา	ไม่เข้าไปทรงไว้แล้ว ไม่ใคร่ครวณ ฯลฯ.	น+อุป+ธาร	ณเ ปัจ.
อนุปริวาเรตวา	ตามแวดล้อมแล้ว แวดล้อมตาม.	อนุ+ปริ+วร	ณเ ปัจ.
อนุปวิสิตวา	เข้าไปตามแล้ว เข้าไปโดยลำดับ.	อนุ+ป+วิส	อิอาคม.

อนุปะหจ	ไม่เข้าไปกระทบแล้ว ไม่กระทบ ไม่จด ไม่จดจ่อ ไม่ฝึกฝน ไม่ผูกพัน.	น+อุป+หน	แปลง ย ซึ่งแปลงจากตุนาติ เป็น จ ุ ลบ ุ หรือแปลง ุย เป็น จ ุ รูปฯ ๖๒๘ ว่าแปลงตุนาติเป็น ร จ ุ ลบ ุ และ ร.
อนุปะทาย	ไม่ถือนั่นแล้ว ไม่เข้าไปถือเอา ฯลฯ.	น+อุป+ทา	ย ปัจ.ซึ่งแปลงจากตุนาติ ุ ุ ปะทาย.
อนุปะทียิตฺวา	ไม่ถือนั่นแล้ว ฯลฯ.	น+อุป+ทา	ย ปัจ.กัถ อา ที่ ทา เป็น อี.
อนุปะปะทาเตตฺวา	ไม่ยัง...ให้เกิดขึ้นแล้ว ฯลฯ.	น+อุป+ปะท	ณ ปัจ.เหตุ.
อนุพนธิตฺวา	ติดตามแล้ว ติดต่อกัน ติดพันกัน เกี่ยวเนื่องกัน เกี่ยวพันกัน.	อนุ+พนธ	อิอาคม.
อนุภาวิตฺวา	เป็นอยู่แล้ว ได้ ได้รับ ประสบ ได้ ประสบ รู้สึก เสวย.	อนุ+ภ.	
อนุภาวียาน	เป็นอยู่แล้ว เสวย.	อนุ+ภ.	อุ เป็น อว ตฺวา เป็น ยาน.
อนุภุยยุ	เป็นอยู่แล้ว ฯลฯ เสวย.	อนุ+ภ.	รัสสะ ตุนาติเป็น ย ช้อน ยุ.
อนุโมทิตฺวา อนุโมทียาน	บันเทิงตามแล้ว ยินดีตาม ยินดี ด้วย พลอยยินดี.	อนุ+มฺท.	
อนุยุณฺชิตฺวา	ประกอบตามแล้ว ประกอบ เนื่องๆ ประกอบเสมอ เลียน เอา อย่าง พากเพียร พยายาม ทำ ตาม กระทำตาม.	อนุ+ยุช	นิคคหิตอาคม.
อนุยุเชตฺวา	ไม่ส่งไปแล้ว.	น+อุ+ยุช	พฤทธิ์ ช้อน ยุ อิอาคม.
อนุจริตฺวา	เที่ยวไปแล้ว เที่ยวไปตาม เที่ยว ไปโดยลำดับ ท่องเที่ยว ท่องเที่ยว ไป.	อนุ+จร	อิอาคม.
อนุวิจริตฺวา	เที่ยวไปวิเศษแล้ว ท่องเที่ยวไป แล้วโดยวิเศษ.	อนุ+วิ+จร.	

อนุวิจุจ	พิจารณาแล้ว ใคร่ครวณ ไตร่ตรอง.	อนุ+วิท	ตฺนาทิเป็น ย ย เป็น จุจ ลบ ท หรือแปลง ทย เป็น จุจ.
อนุวิชฌิตฺวา	แทงตลอดแล้ว บรรลุตาม.	อนุ+วิช	ย ปัจ.กัต.ธฺย เป็น ชฺฌ.
อนุโลเกตฺวา อนุ วิโลเกตฺวา	แลตามแล้ว ตรวจตรา ดุรอบ ครอบ ดูถ้วนถี่.	อนุ+โลก	อนุ+วิ+โลก เณ ปัจ.กัต.
อนุสาสิตฺวา	สั่งสอนตามแล้ว ตามสอน ตาม สั่งสอน พร่ำสอน.	อนุ+สาส.	
อนุสฺสริตฺวา	ระลึกตามแล้ว ตามระลึก ระลึก เสมอ ระลึกถึงเสมอ.	อนุ+สฺร	ช้อน สฺ.
อนโรมิตฺวา	ไม่งดเว้นแล้ว ไม่ย่อท้อ ไม่หยุด.	น+โอ+รม	อิอาคม.
นโนสกุทิตฺวา	ไม่ย่อหย่อนแล้ว ไม่ท้อถอย ขยัน.	น+โอ+สกุ	อิอาคม.
นโนสาเทตฺวา	ไม่ยัง...ให้ยินดีลงแล้ว ไม่ยัง...ให้ น้อยใจ.	น+โอ+สท	เณ ปัจ.เหตุ.
อนฺวาคฺณตฺวาน	ตามมาแล้ว.	อนุ+อา+คม	แปลง อุ เป็น ว มฺ เป็น นฺ.
อนฺวาย	เป็นไปตามแล้ว ดำเนินไปตาม อาศัย.	อนุ+อิ	อิ เป็น ว อิ เป็น อ ทิมะ.
อปกทฺตฺมิตฺวา	คร่าออกไปแล้ว ชุดออกไป ลาออกไป.	อป+กทฺตฺ	อิอาคม.
อปกมฺ	ก้าวไปปราศแล้ว ก้าวออกไป หลีกไป.	อป+กม	มฺย เป็น มฺม.
อปคฺณตฺวา	ไปปราศแล้ว หลีกไป เลี่ยงไป ให้ ทาง.	อป+คม	มฺ เป็น นฺ.
อปฺจุจเวกฺขิตฺวา	ไม่เห็นเฉพาะแล้ว ไม่พิจารณา ฯลฯ.	น+ปติ+อิกฺข	ปติ เป็น ปฺจุจ วิกฺการ อิ เป็น เอ วฺ และ อิอาคม.
อปฏิกฺขิตฺวา อปฏิกฺขิปิตฺวา	ไม่ขัดคั้นแล้ว ไม่สาตกลับ ไม่ห้าม.	น+ปฏฺิ+ชิป	ลบ ปฺ ภิ ภิรฺยาหลังไม่ลบ อิอาคม.

อปฏิจาเทตฺวา อปฏิจฺจาเทตฺวา	ไม่ปกปิดเฉพาะแล้ว เปิดเผย ไม่ ปิดบัง.	น+ปฏิ	ฉทุ เณ ปัจ.กัต. กิริยาหลังซ้อน จ.
อปติตฺวา	ไม่ตกแล้ว ไม่ตกไป ไม่หล่น ไม่ล้มน.	น+ปต.	
อปทิสิตฺวา	อ้าเงี้ยวแล้ว กล่าวถึง บ่งถึง ระบุม ชี้ อ้าง แสดงอ้าง.	อป+ทิส.	
อปนุทิตฺรา	กระตุ้นแล้ว กระชุน กัน บรรเทา.	อป+นุท	อิอาคม.
อปเนตฺวา	นำปราศแล้ว นำหลีก นำหลีกไป พ้นไป นำพ้นไป นำออก เปลื้อง ออก.	อป+นี	แปลง อี เป็น เอ.
อปรัชฌิตฺวา	ผิดแล้ว เบียดเบียน ทำร้าย ประทุษร้าย.	อป+รัช	ย ปัจ.กัต.ธย เป็น ชุณฺณ อิอาคม.
อปริจฺจชิตฺวา	ไม่สละรอบแล้ว ไม่เสียสละ.	น+ปริ+จช	ซ้อน จ.
อปริณฺณชิตฺวา	ไม่กลืนกินแล้ว ไม่ใช่สอย ไม่ บริโภค.	น+ปริ+ณช	นิคคหิตอาคม.
อปลายิตฺวา	ไม่หนีไปแล้ว ไม่หลีกไป.	น+ป+อย	ลฺ อาคมต้นธาตุ ทิมะ.
หน้า ๒๖๕			
อปโลเกตฺวา	เหลียวแลแล้ว เอาใจใส่.	อป+โลก	เอ ปัจ.ประจำธาตุ.
อปสกุทิตฺวา	ลอยไปแล้ว หลีกไป ถอนไป.	อป+สกุ	อิอาคม.
อปสาเทตฺวา	รุกรานแล้ว ก้าวร้าว เกะกะ ระราน.	อป+สท	เณ ปัจ.
อปาปฺณิตฺวา	ไม่ถึงแล้ว ไต่ทัน.	น+อป	อุณฺหาปัจ.ประจำธาตุ อิอาคม.
อปิลนฺธิตฺวา	ไม่ประดับแล้ว ไม่ตกแต่ง ไม่ตบ แต่ง.	น+ปิลธ.	
อปฺจุจฺจิตฺวา	ไม่ถามแล้ว.	น+ปฺจุจ	อิอาคม.

อุปฺเรตฺวา	ไม่ยัง...ให้เต็มแล้ว ไม่ยัง...ให้เปี่ยม.	น+ปุร	ณ ปัจ.เหตุ.
อุปฺปฏิกฺขิตฺวา	ไม่ห้ามแล้ว.	น+ปฏฺิ+ขิป	ซ้อน ปุ และ กุ ลบที่สุดธาตุ.
อเปจฺจ	เข้าไปแล้ว เข้าถึง บรรลุ.	อุ+อิ	แปลง อุ เป็น อ วิการ อิ เป็น เอ แปลง ย ที่ แปลงจากตฺูนาทิ เป็น จุ.
อุปฺปหาย	ไม่ละแล้ว ไม่เสื่อม ไม่สิ้น ฯลฯ.	น+ป+หา	ย จากตฺูนาทิ.
อุปฺโปเจตฺวา อุปฺ โผฏฺเฐตฺวา	ตบแล้ว(ตบมือ)ปราบ.	อา+ปฺอุ	ณ ปัจ.กัต.รัสสะ ซ้อน ปุ พฤทธิ์ อุ เป็น โอ ถ เป็น จ กิริยาหลัง อา+ผฺฏ.
อพารยิตฺวา	ไม่เบียดเบียนแล้ว ไม่รบกวน.	น+พารุ	ณย ปัจ.กัต.
อพฺพุยฺห	ถอนแล้ว ถอนขึ้น.	อา+วหุ	ย จากตฺูนาทิ แปรไว้หน้า ห ว เป็น วุ วุ เป็น พุ รัสสะ อาเป็น อ ซ้อน พุ.
อพฺภวณฺชิตฺวา	ทาแล้ว ไล่ ทาบ	อภิ+อณฺช	อภิ เป็น อพฺภ.
อพฺภุคฺคณฺตฺวา	ไปในเบื้องบนยิ่งแล้ว โตขึ้น เลื่อนลอยไป เหาะขึ้น เหาะขึ้นไป.	อภิ+อุ+คม	มุ เป็น นุ.
อภาเชตฺวา	ไม่ยัง...ให้แจกแล้ว ไม่ยัง...ให้แบ่ง ไม่ยัง...ให้แบ่งปัน.	น+ภช	ณ ปัจ.เหตุ.
อภาเวตฺวา	ไม่ยัง...ให้เจริญแล้ว ฯลฯ.	น+ภ	ณ ปัจ.เหตุ.
อภิชานิตฺวา	รู้ยิ่งแล้ว ฯลฯ.	อภิ+ณา+นา	ปัจ.ณา เป็น ชา อีอาคม.
อภิชฺชิตฺวา	ไม่แตกแล้ว ไม่ทำลาย ไม่ร้าวราน.	น+ภิช	ย ปัจ.
อภินฺถาย	รู้ยิ่งแล้ว รู้ชัด รู้แจ่มแจ้ง.	อภิ+ณา	ย จากตฺูนาทิ ซ้อน ณ เป็น อภินฺถา โดยลบ ย บ้าง เพื่อ ความสละสลวยตามพระบาลี.
อภิตฺถวิตฺวา	ชมเชยยิ่งแล้ว ยกย่องยิ่ง สรรเสริญยิ่ง.	อภิ+ถุ	อุ เป็น โอ โอ เป็น อว ซ้อน ต อีอาคม.

อกินนุทิตวา อกินนุเทตวา	เฟลิตเฟลินยั้งแล้ว ยินดียั้ง สำเร็จยั้ง.	อภิ+นนุท.	
อกินิมมินิตวา	สร้างแล้ว ทำ แปลง นิรมิต เนรมิต.	อภิ+นิ+มา	อา เป็น อิ นา ปัจ.
อภิกวิตวา อภิ ภุยุย	เป็นทับแล้ว ครอบงำ.	อภิ+ภุ	กิริยาหลัง รัสสะ ย ปัจ.ซ้อน ย.
อภิกโถตวา	เป็นทับแล้ว ครอบงำ.	อภิ+ภุ	แปลง อุ เป็น โอ.
อภิกรมิตวา อภิกรมม	รื้อรรมยั้งแล้ว บั่นเทิงยั้ง สบาย ใจยั้ง.	อภิ+รม	อิอาคม กิริยาหลัง ย จากตุนาติ บวก มุ เป็น มุย แปลงเป็น มุ ม.
อภิกฤษุห	ขึ้นแล้ว งอกขึ้น งอกงาม.	อภิ+ฤษุ	ย ปัจ แปร ไว้หน้า หุ.
อภิกฤษุฬาย	ขึ้นแล้ว งอกขึ้น งอกงาม.	อภิ+ฤษุ	แปลง หุย เป็น ฬุฬาย.
อภิกฤษุหิตวา	ขึ้นแล้ว งอกขึ้น งอกงาม.	อภิ+ฤษุ	ทีฆะ.
อภิกวนุทีย	ไหวแล้ว กราบ อภิกวาท.	อภิ+วนุท.	ย ปัจ.อิอาคม.
อภิกวาทีย อภิ วาเทตวา	ไหวแล้ว กราบ อภิกวาท.	อภิ+วาทิ	ทีฆะต้นธาตุ รัสสะ อี เป็น อิ ย ปัจ.กิริยาหลัง แปลง อี เป็น เอ.
อภิกวิตริตวา	ฝ่าฝืนแล้ว ขัดขึ้น ล่วง ล่วง ละเมิด.	อภิ+วิ+ตร.	
อภิสปีตวา	ด่าเฉพาะแล้ว ด่ายั้ง สัปเฉพาะ สาปยั้ง สาปแข่ง.	อภิ+สป.	
อภิสเมจุ อภิสเมตวา	ถึงพร้อมเฉพาะแล้ว พิจารณา สอดส่อง บรรลุ.	อภิ+ส+อิ ธาตุ	วิการ อิ เป็น เอ แปลง นิคคหิต เป็น ม ย บ้างจากตุนาติ แปลง เป็น จุ กิริยาหลัง ลง ตวาปัจ.
อภิสงฺขปริตวา	ทำพร้อมแล้ว กระทำพร้อมเฉพาะ ซ่อมแซม ตกแต่ง ปُرุงแต่ง.	อภิ+ส+กร	แปลงเป็น ขร อิอาคม.

อภิสงขิปิตวา	ย่อเข้าเฉพาะแล้ว ย่อเข้า ย่อ.	อภิ+สั+ขิป	อิอาคม.
อภิสิณฺหิตวา อภิสิณฺหิจย	รดยิ่งแล้ว บรรลุ ตรัสรู้ อภิเชก.	อภิ+สิญ	นิคคหิตอาคม กิริยาหลัง ย จาก ตฺตนา ทิ นิคคหิตอาคม.
อภิสนฺณหิตวา	ประมวณแล้ว รวบรวมเข้า หมวดหมู่.	อภิ+สั+อุห	ยฺ อาคมธาตุ แปลง อนุสารเป็น ญ เพราะมิ ยฺ อยู่ปลาย ยฺ เป็น ญ.
อภิหฺนฺจ	นำไปเฉพาะแล้ว นำไปยัง.	อภิ+หฺร	ตฺวา ปัจ.
อภิหฺริตวา	นำไปเฉพาะแล้ว นำไปยัง นำไป ล่วง.	อภิ+หฺร.	
อภฺยชิตวา	ไม่กินแล้ว ไม่กลืนกิน ไม่บริโภค.	น+ภฺยช.	
อมนสิกิตวา	ไม่ทำไว้ในใจแล้ว ไม่กระทำไว้ในใจ.	น+มนสิ+กร	ลป รุ.
อมาเรตฺวา	ไม่ยัง...ให้ตายแล้ว.	น+มรุ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
อมฺกุจิตวา	ไม่ละแล้ว ไม่เว้น ไม่ปล่อย.	น+มุจ	นิคคหิตอาคม.
อลงฺกริตวา	กระทำให้พ้อแล้ว ตกแต่ง ประดับ ประดับประดา.	อลั+กร.	
อลงฺการาเปตฺวา	ยัง...ให้กระทำให้พ้อแล้ว ฯลฯ.	อลั+กร	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
อลงฺมิตวา	ไม่โลดแล้ว ไม่โผน ไม่กระโดด.	น+ลมิ	นิคคหิตอาคม.
อลภิตวา	ไม่ได้แล้ว.	น+ลภ	อิอาคม.
อลลฺลียิตวา	กอดรัดแล้ว รวมกัน ติดกัน ฯลฯ.	อา+ลล	รัสสะ อา ช้อน ลฺ ยฺ อาคม.
อวชานิตฺวา	รู้ลงแล้ว ปฏิเสธ ไม่รับ.	อว+ฉา+นา	ปัจ.ฉา เป็น ชา อิอาคม.
อวทฺเทตฺวา	ไม่ยัง...ให้เจริญแล้ว ฯลฯ.	น+วทฺธ	ณฺ ปัจ.เหตุ.
อวตฺติตฺวา	ไม่เป็นไปแล้ว ไม่หมุนไป ฯลฯ.	น+วตฺต	อิอาคม.
อวตฺถริตฺวา	ท้วงทักแล้ว ลาดทัก ลาดลง.	อว+ถฺร	ช้อน ตฺ.

อวนทุติวา	ไม่ไหวแล้ว ไม่กราบ ฯลฯ.	น+วนทุ	อือาคม.
อวสิทุวา	ไม่อยู่แล้ว ไม่อยู่อาศัย.	น+วณ	อือาคม.
อวิจริทุวา	ไม่เที่ยวไปแล้ว ไม่เป็นไป ไม่ประพฤติ.	น+วิ+จร.	
อวิจาเรทุวา	ไม่ค้นคว้าแล้ว ไม่ใคร่ครวณ ไม่ตรวจตรา ไม่พิจารณา.	น+วิ+จร	เณ ปัจ.เหตุ.
อวิชหิทุวา	ไม่ละแล้ว ไม่สละ ไม่วาง ไม่ปล่อย.	น+วิ+หา	ท้าวภาวะ หา แปลงเป็น ชา รัสสะ อือาคม.
อวิชายิทุวา	ยังไม่คลอดแล้ว ยังไม่เกิด.	น+วิ+ชน	แปลงเป็น ชา ย ปัจ.กัต.
อวิโนเททุวา	ไม่บรรเทาเสียแล้ว ไม่บรรเทา บรรเทาไม่ได้ ไม่กำจัด กำจัดไม่ได้ ไม่บด บดไม่ได้.	น+วิ+นุทุ	พฤทธิ.
อวิมสิทุวา	ไม่ตริตรองแล้ว ไม่ทดลอง ไม่พิจารณา ไม่สอบสวน.	น+มาน	ส ปัจ.ท้าวภาวะ มา รัสสะ แล้ว เป็น ว แปลง อ ที่ ว เป็น อี แปลง มาน เป็น ม อือาคม รูป ๑ ๕๑๗.
อวิรุขณิทุวา	ไม่ผิดแล้ว ไม่พลาด ตรงที่หมาย ตรงเป้าหมาย.	น+วิ+รุข	ย ปัจ.กัต.แปลง รุข เป็น ชุณ อือาคม.
อวิสขุเชทุวา	ไม่สละแล้ว ไม่บริจาค ไม่ปล่อย ไม่ปล่อยวาง ไม่ผละออก ไม่ละทิ้ง ไม่ละวาง.	น+วิ+สข	ซ้อน ข อือาคม.
อวิสมิทุวา	ไม่สงบระงับแล้ว ไม่สงบเงียบ ไม่พัก.	น+วิ+สม	อือาคม.
อวิเหเจทุวา	ไม่กตขี่แล้ว ไม่กำจัด ไม่ข่มเหง ไม่เบียดเบียน ไม่รบกวน.	ห+วิ+เหจุ	เอปัจ.ไม่ยัง...ให้กตขี่แล้ว ฯลฯ เณ ปัจ.เหตุ.
อเวจฺจ	ลงไปแล้ว หยั่งลง ลงไป ไปต่ำ เสื่อม.	อว+อิ ธาตุ.	วิการเป็น เอ แปลง ย ซึ่งมา จาก ตูนาทิ เป็น จุ หรือแปลง ตูนาทิ เป็น รจุ.
อสกุณฺณิทุวา	ไม่อาจแล้ว ไม่สามารถ.	น+สกุ	อุณา ปัจ.อือาคม.

อสบจุจ	ไม่แก้งแล้ว ไม่งใจ ไม่ตั้งใจ ไม่มีเจตนา.	น+ส+จิตุ	ย จากตุนาติ แปลงเป็น จุจ ลบ ตุ หรือแปลง ตย เป็น จ.
อสณฺรหิตฺวา	ไม่ตั้งไว้พร้อมแล้ว ตั้งพร้อมไม่ได้ ไม่ตั้งอยู่ ไม่ดำรงอยู่ ไม่ตั้งมั่น ไม่มั่นคง ไม่ทรงไว้ ทรงไว้ไม่ได้.	น+ส+จา	จา เป็น จห.
อสทฺทหิตฺวา	ไม่ตั้งไว้ดีแล้ว ไม่ตั้งไว้ด้วยดี ไม่ตั้งไว้ชอบ ไม่ตั้งไว้โดยชอบ ฯลฯ ไม่เชื่อ.	น+สมฺมา+ธา	เป็น ทห ลบ มฺมา ช้อน ท.
อสมฺมณฺนาหริตฺวา	ไม่นำมาพร้อมแล้ว ไม่ประมวลไว้ ฯลฯ.	น+ส+อนฺ+อา+หฺร.	
อสมฺมุขิตฺวา	ไม่กวาดแล้ว ไม่ขีด ไม่ถู ไม่ชำระ.	น+ส+มฺขุ	อือาคม.
อสลฺลฺกฺเขตฺวา	ไม่กำหนดพร้อมแล้ว ไม่กำหนดด้วยดี.	น+ส+ลฺกฺข	ณเ ปัจ.
อสุณฺนิตฺวา อสุตฺวา	ไม่ฟังแล้ว ไม่สดับ ไม่ได้ยิน.	น+สุ	กิริยาตัน ณา ปัจ.
อเสเสตฺวา	ไม่ยัง...ให้เหลือแล้ว ไม่ยัง...ให้เหลือลง.	น+สิสุ	ณเ ปัจ.
อโสเรตฺวา	ไม่ยัง...ให้หมดจดแล้ว ไม่ชำระ.	น+สุจฺ	ณเ ปัจ. พฤทธิ.
อสุสาเสตฺวา	ยัง...ให้หายใจออกคล่องแล้ว ยัง...ให้ยินดี ให้เบาใจ.	อา+สสุ+ณเ	ปัจ.เหตุ รัสสะ ช้อน สุ อือาคม.
อหาเปตฺวา	ไม่ยัง...ให้สละแล้ว ให้ละ ให้ว่าง ให้ปล่อย ให้เสื่อม ให้สิ้น.	น+หา	ณาเป ปัจ เหตุ.

อา

อากีราเปตฺวา	ยัง...ให้เรียงรายแล้ว ยัง...ให้ไปรยลง.	อา+กิรฺ	ณาเปปัจ.เหตุ.
--------------	--	---------	---------------

อาโกฏฺเตตฺวา	ตีแล้ว เคาะ ทูบ บู เปียดเปียน ตัด เกี้ยว บั่น แบ่ง.	อา+กฏ	ณ ปัจ.กัต.
อาคนฺตฺวา อาคมม	มาแล้ว มาถึง.	อา+คม	มฺ เป็น กิริยาหลัง แปลง มฺย เป็น มฺม หรือแปลง ตฺนาคิเป็น มฺม ลบที่สุทธาตุ รูปฯ ๖๒๙.
อาจิคุปิตฺวา	กล่าวแล้ว บอก พูด.	อา+จิคุ	อิอาคม.
อาณฺาเปตฺวา	บังคับแล้ว ส่ง ส่งไป ใช้.	อา+ณป	ณ ปัจ. เมื่อพบกิริยานี้ พึง พิจารณาเนื้อความดูว่าควรจะ เป็นกัตตฺวาจากหรือเหตุจัตตฺวาจาก เพาะใช้ได้ทั้งสองจาก คำอธิบายของพระราชปริยัติเมธี (กวี ป.จ.๙)ที่ใช้เป็นเหตุกัตตฺ จาก ตั้งอาณฺ ณาเป ปัจ.ก็ได้.
อาทยิตฺวา	ถือเอาแล้ว ถือไว้ ยึดถือ.	อา+ทา	รัสสะ ย ปัจ. กัต. อิอาคม.
อาทยิตฺวา	อุดหนุนแล้ว เอื้อเฟื้อ เจือจาน.	อา+ทย	อา+ทย อิอาคม.
อาทาย อาทีย	ถือเอาแล้ว ฯลฯ ยึดถือ พามา.	อา+ทา	ย ปัจ.กิริยาหลัง อา เป็น อิ.
อาเนตฺวา	นำมาแล้ว พามา.	อา+นี	แปลง อี เป็น เอ.
อาปชฺชิตฺวา	ถึงทั่วแล้ว มาถึง ต้อง(อาบัติ).	อา+ปชฺช	อิอาคม.
อาปุจฺฉา	ถามโดยเอื้อเฟื้อแล้ว อํลา ลา จากไป.	อา+ปุจฺฉ ตฺวา	เป็น อา.
อามนฺเตตฺวา	เรียกมาแล้ว เชิญมา ปรีक्षा หาหรือ พูดกระซิบ.	อา+มนฺต	ณ ปัจ.
อามสิตฺวา	จับต้องแล้ว ลูบคลำ ยึดมั่น ถือ มั่น.	อา+มส	อิอาคม.
อายาจิตฺวา	ขอร้องแล้ว อ้อนวอน วิงวอน บวงสรวง.	อา+ยาจ.	

อาทรฺ อารพฺ	ปรารภแล้ว เริ่ม ลงมือ พยายาม ฯลฯ.	อา+รภฺ	ย ตูนาทิ แปลง ภยฺ เป็น ทฺร หรือ แปลง ตูนาทิ เป็น ทฺร ลบ ภฺ กิริยาหลัง แปลง ภยฺ เป็น พภฺ หรือ ตูนาทิเป็น พภฺ ที่สุด ธาตุ รูปฯ ๖๒๙.
อารมิตฺวา	ปรารภแล้ว เริ่ม ฯลฯ.	อา+รภฺ	อิอาคม.
อารายิตฺวา อา ราเชตฺวา อา ราชเปตฺวา	ยินดีทั่วแล้ว ยินดียิ่ง โปรดปราน เชื้อเชิด อาราชนา นิมนต์.	อา+ราชฺ	ยินดีทั่วแล้ว ฯลฯ. อา+ราชฺ เณ ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
อารุหฺ อารุหิตฺวา อารุหิตฺวา	ขึ้นแล้ว ขึ้นไป งอกขึ้น.	อา+รหฺ	ย จากตฺูนาทิ แปรไว้หน้า ห กิริยาที่ ๒ ยฺ อาคมและอิอาคม กิริยาที่ ๓ ที่มะต้นธาตุ.
อาโรเจตฺวา	บอกแล้ว (พูดให้รู้ เล่าให้ฟัง บ่ง ให้รู้ เนะ สอนรายงาน).	อา+รจฺ.	
อาโรปิยิตฺวา	ยกขึ้นแล้ว ให้ยกขึ้นแล้ว.	อา+รปฺ	ณย ปัจ.กัต.และ เหตุ กัต.
อาลคฺคิตฺวา อาลคฺเคตฺวา	แขวนแล้ว ห้อย.	อา+ลคฺ	ลคฺคฺ ตั้ง ลคฺ พึงซ้อน คฺ.
อาลปิตฺวา	ร้องเรียกแล้ว ทักทาย สนทนา บอกเล่า.	อา+ลปฺ	อิอาคม.
อาลึงฺคิตฺวา	สวมกอดแล้ว เคล้าคลึง อึงแอบ.	อา+ลคฺิ ลิงฺคฺ	อิอาคม.
อาโลเลตฺวา อาโลเพตฺวา	กวนแล้ว คน ชุนมัว.	อา+ลพฺ	เอ ปัจ.
อาวชฺชิตฺวา	นึกแล้ว รำลึก รำพึง.	อา+วชฺชฺ	อิอาคม.
อาวฏฺฏิตฺวา	หมุนมา เวียนมา หมุนเวียน วนเวียน กระทบ.	อา+วฏฺฏ.	

อาวาสาเปตฺวา	ให้อยู่อาศัยแล้ว ให้อยู่ครอง ให้ครอบครอง.	อา+วสุ	ฉาเป ปัจ.
อาวิกตฺวา	ทำให้แจ้งแล้ว กระทำให้แจ้ง.	อาว+กรฺ	ลบ รฺ.
อาวิญฺชิตฺวา	เวียนมา ชัก แกว่ง ไหว สั่น.	อา+วิชี	นิคคหิตอิอาคม.
อาสุชฺช	มาช้องอยู่แล้ว กระทบ จด.	อา+สชฺ	ตฺนาทิเป็น ย ชฺย เป็น ชฺช หรือแปลง ตฺนาทิ เป็น ชฺช ลบ ที่สุดธาตุ.
อาสิณฺจิตฺวา	หยอดแล้ว รด ราด เท วิต นัตถ์.	อา+สิจฺ	นิคคหิต อิอาคม.
อาหจฺจ	กระทบแล้ว จด จรด เปียดเปียน.	อา+หนฺ	ย ตฺนาทิ ย เป็น จฺจ หรือแปลง ปัจ.ตฺนาทิ เป็น รจฺจ ลบ หนฺ และ ร รูปฯ ๖๒๘.
อาหฺราเปตฺวา	ให้นำมาแล้ว.	อา+หฺรฺ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
อาหฺริตฺวา	เที่ยวไปแล้ว.	อา+หฺริ	นิคคหิต และ อิอาคม.

อุ

อุกุกฺกจฺจ	แขวะแล้ว ควัก เชือด ตัด.	กติ	แปลงตฺนาทิเป็น รจฺจ ลบ ติ และ ร กัจฯ ๕๘๙.
อุกฺขิปปิตฺวา	ยกขึ้น โยนขึ้น โยนไป พัด สั่น ล่าย.	อุ+ขิปป.	
อุคฺคณฺหิตฺวา อุคฺคณฺเหตฺวา	รับเอาแล้ว เรียน เรียนเอา ศึกษา.	อุ+คหฺ	ณฺหา ปัจ.ลบ หฺ ช้อน คฺ อิอาคม กิริยาหลัง วิการ อิ เป็น เอ.
อุคฺคณฺตฺวา	ไปในเบื้องหน้าแล้ว ขึ้นไป.	อุ+คณฺ	มฺ เป็น หนฺ ช้อน คฺ.
อุคฺคมาณฺเฏตฺวา	เพิกขึ้นแล้ว เปิด เปิดเผย.	อุ+มณฺ	ณฺ ปัจ.กัต. ช้อน คฺ.
อุคฺคโมเสตฺวา	ให้กึกก้องแล้ว ให้ปาวร้อง ให้ประกาศ.	อุ+มฺสฺ	ณฺ ปัจ.เหตุ.

อุจฺนิตฺวา	เลือกเก็บแล้ว เลือกสะสม ฯลฯ.	อุ+จิ	นาปัจ.ซ้อน จ.
อุชฺฌายิตฺวา	ยกโทษแล้ว กล่าวโทษ ตีเตียน โพนทะนา	อุ+ฌ	แปลง เอ เป็น อาย ซ้อน ชฺ อี อาคม.
อุชฺฌิตฺวา	สละแล้ว ละ ทิ้ง ถอน เลิก.	อุชฺฌ	อีอาคม.
อุฏฺฐิตฺวา	กั้นแล้ว กำบัง ปกปิด วาง.	อุ+ฐิ	ซ้อน ฐ.
อุฏฺฐหิตฺวา	ตั้งขึ้นแล้ว ลุกขึ้น ยืนขึ้น.	อุ+ธา	เป็น จห ซ้อน ฐ.
อุฏฺฐาย	ตั้งขึ้นแล้ว ฯลฯ.	อุ+จา	ย ปัจ.ตฺนาทิ ซ้อน ฐ.
อุทฺทิตฺวา	เหาะไปแล้ว บินไป ลอยไป ขว้าง ไป.	อุ+ทิ	ซ้อน ท.
อุทฺทิสิตฺวา อุทฺทิสีย อุทฺทิสฺส	เจาะจงแล้ว อุทิส(สละให้โดย เจาะจง แผลส่วนกุศลให้)	อุ+ทิสฺ	ซ้อน ท. กิริยาที่ ๒ ย จากตฺ นาทิ กิริยาที่ ๓ แปลง ย เป็น ส หรือแปลง สย เป็น สฺส ลบ ที่สุดธาค.
อุทฺธริตฺวา	ยกขึ้นแล้ว.	อุ+ธฺ	ซ้อน ท. อีอาคม.
อุทฺธฺรุมายิตฺวา	พองขึ้นแล้ว.	อุ+ธฺม	อ ปัจ.เป็น อาย ซ้อน ฐ.
อุปกฺกฺกฺจาย	ใกล้เข้าแล้ว จวน.	อุปก+จา	ย ตฺนาทิ ซ้อน ฐ.
อุปกฺคนฺตฺวา	เข้าไปใกล้แล้ว เข้าไปหา เข้าถึง.	อุป+คม	มฺ เป็น น.
อุปกฺคฺยหิตฺวา	เข้าไปชุกแล้ว เข้าไปซ้อน เข้าไป แอบ.	อุป+คฺห	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อย แปร ย ไว้ หน้า หฺ อี อาคม.
อุปฺจฺจ	ยกขึ้นแล้ว ลอยไป เหาะ เหาะ ขึ้น เหาะไป.	อุ+ปตฺ	ย ตฺนาทิ เป็น ตฺย แปลงเป็น จ.
อุปฺจฺจคา	เข้าไปล่องแล้ว เป็นไปล่อง.	อุ+ปติ+คม	ย ตฺนาทิ เป็น อา ปติ เป็น ปจ.
อุปฺภฺจเปตฺวา	เข้าไปตั้งไว้แล้ว บำรุง อุปัฏจาก ให้เข้าไปตั้งไว้แล้วฯลฯ.	อุป+รฺป	ณ ปัจ.กัต. คำแปลหลัง ณ ปัจ.เหตุ.
อุปฺติฏฺฐิตฺวา	เข้าไปใกล้แล้ว เข้าไปใกล้ๆ.	อุป+ธา	แปลงเป็น ติฏฺฐ.

อุปฺชาเรตฺวา	เข้าไปทรงไว้แล้ว ใคร่ครวณ ฯลฯ.	อุป+ธฺร	ณ ปัจ.
อุปฺชาวิตฺวา	วิ่งเข้าไปแล้ว เล่นเข้าไป สะอาด หมดจด เจริญ รุ่งเรือง.	อุป+ชาว	อิอาคม.
อุปฺนาเมตฺวา	น้อมเข้าไปแล้ว ให้น้อมเข้าไป.	อุป+นม	ณ ปัจ.กัต.เหตุ.
อุปฺนิธาย	เข้าไปตั้งไว้แล้ว เข้าไปทรงไว้ ฯลฯ.	อุป+นิ+ธา	ย ปัจ.
อุปฺนีย อุปฺนีย	นำเข้าไปแล้ว นำไปใกล้.	อุป+นิ นี	ย ปัจ.
อุปฺนิสฺสาย	เข้าอาศัยแล้ว เข้าไปอาศัย.	อุป+นิ+สิ สี	พฤทธิ์ อิ อี เป็น เอ เอ เป็น อ ทิมะ ย ปัจ.ซ้อน สฺ หรือ แปลง อิ อี เป็น อา.
อุปฺเนตฺวา	นำเข้าไปแล้ว นำไปใกล้.	อุป+นิ+นี	วิการ เป็น เอ.
อุปฺปริกฺขิตฺวา	เข้าไปเห็นรอบแล้ว ใคร่ครวณ ฯลฯ.	อุป+ปริ+อิกฺข	อิอาคม.
หน้า ๒๗๕			
อุปฺพพฺขิตฺวา	สีกแล้ว ลาสีขา.	อุป+พ+วช	ว เป็น พ ซ้อน พฺ อิอาคม.
อุปฺรฺนฺธิตฺวา	เข้าไปกั้นไว้แล้ว ล้อมไว้ ปิดล้อม ขัดขวาง.	อุป+รฺธ.	
อุปฺลิมฺปิตฺวา	เข้าไปฉาบแล้ว เข้าไปทา เประ เปื้อน.	อุป+ลิป	นิคคหิต.
อุปฺสงฺกปิตฺวา	เข้าไปใกล้แล้ว เข้าไปหา เข้าไป พบ เข้าไปเฝ้า.	อุป+สํ+กม.	
อุปฺสมฺปชฺช	เข้าถึงพร้อมแล้ว อุปฺสมบท.	อุป+สํ+ปท	ย ปัจ.แปลง ทฺย เป็น ชฺช ลบ ทฺ หรือแปลงตฺนนาทิเป็น ชฺช ลบ รูปฯ ๖๒๙.
อุปฺสมฺปาเทตฺวา	ให้อุปฺสมบทแล้ว.	อุป+ปท	ณาเป ปัจ.เหตุ.
อุปฺหจฺจ	กระทบแล้ว เข้าไปกระทบ ทำลาย จด จรด. เปียดเปียน.	ตฺ อหจฺจ.	

อุปฺเปจุจ	เข้าถึงแล้ว.	อุป+อิ	ย แปลงเป็น จุจ วิจารณ์ อิ เป็น เอ เกิดแล้ว อุปฺติ.อุป+ปทฺ ย แปลง ทฺย เป็น ชฺช ช้อน ปุ.
อุปฺปชฺชิตฺวา	เกิดแล้ว บังเกิด อุปฺติ.	อุป+ชชฺ	ช้อน ปุ หรือ อุป+ปทฺ ย บัจ. กัต.ทฺย เป็น ชฺช ช้อน ปุ อีอาคม
อุปฺปณฺเฑตฺวา	ถอนแล้ว ควัก ให้ถอน ให้ควัก.	อุป+ปณฺ	ณเ บัจ.กัต.และเหตุ.
อุปฺปาณฺนาเปตฺวา	ให้ถอนขึ้นแล้ว ให้ควัก ให้เพิก ให้เพิกขึ้น ให้ถอนออก.	อุป+ปณฺ	ณนาเป บัจ.เหตุ.ช้อน ปุ.
อุปฺปาเทตฺวา	ให้เกิดแล้ว ให้เกิดขึ้น ให้อุปฺติ.	อุป+ปทฺ	ณเ บัจ.เหตุ.
อุปฺปีเพตฺวา	ปีบขึ้นแล้ว ปีบคั้น เปียดยืนยัน ดัด.	อุป+ปีฬฺ	ณเ บัจ.
อุปฺผณฺเทตฺวา	เยาะเย้ยแล้ว เย้ยหยัน เสียดสี.	อุป+ปทฺ	ณเ บัจ. เป็น ผ.
อุปฺพตฺตฺวา	เพิกขึ้นแล้ว เพิกถอน ถอนออก ถลกออก ล้วงออก ควักออก.	อุป+วตฺตฺ	เอ บัจ ว เป็น พ ช้อน พ.
อุปฺพพาเหตฺวา	นำออกแล้ว ชักออก.	อุป+วทฺ	เอ บัจ.ที่มะตันธาตุ ว เป็น พ ช้อน พ ให้นำออกแล้ว ให้ชักออก ณเ บัจ.เหตุ.
อุปฺพิชฺช	แตกขึ้นแล้ว สลาย ทำลาย.	อุป+ภิทฺ	ย บัจ.ทฺย เป็น ชฺช ภิ เป็น พิ ช้อน พ หรือแปลงตฺนาทิ เป็น ชฺช ลบ ท.
อุปฺมุมิเลตฺวา	ลื้มแล้ว ลื้มตา.	อุป+มิลฺ	ณเ บัจ.กัต.ช้อน ม.
อุปฺมุชฺชิตฺวา	โผล่ขึ้นแล้ว ผุดขึ้น.	อุป+มุชชฺ	ช้อน ม อีอาคม.
อุปฺโยเซตฺวา	ส่งไปแล้ว.	อุป+ยุชฺ	ช้อน ย อีอาคม.
อุปฺลลงฺमितฺวา	โลดขึ้นแล้ว โดดขึ้น กระโดด กระโดดขึ้น.	อุป+ลงฺม	ช้อน ล.

อุสุสาเปตฺวา	ให้ยกขึ้นแล้ว ให้สูงขึ้น ให้สูงขึ้น ให้พ้นขึ้น.	อุ+สึ	ฉาเป ปัจ.เหตุ ช้อน สุ หรือ สบฺ ชาติ ฉเน ปัจ.
อุหฺจฺ อุหฺจ	ถอนขึ้นแล้ว หุดขึ้น ดึงขึ้น.	อุ+หฺนุ	ย ปัจ.ตฺนาทิ แปลงเป็น จฺจ ลบ ฺ หรือแปลง ตฺนาทิ เป็น รฺจฺจ ลบ ฺ และ ฺ.

โอ

โอกิราเปตฺวา	ให้ไปรยลงแล้ว ให้โรยลง ให้ เกลี่ยลง ฯลฯ.	โอ+กิรฺ	ฉาเป ปัจ.
โอกีริตฺวา	ไปรยลงแล้ว โรยลง ฯลฯ.	โอ+กิรฺ	ที่มะตันฺชาติ อีอาคม.
โอกุกมฺ	ก้าวลงแล้ว หยั่งลง ย่างลง.	โอ+กมฺ	ย มฺย เป็น มฺม.
โอคฺคยฺห	หยั่งลงแล้ว.	โอ+คหฺ	ย ปัจ.แปรไว้หน้า ห.
โอคาเหตุวา	หยั่งลงแล้ว.	โอ+คหฺ	ที่มะตันฺชาติ อีอาคม.
โอคฺมุเพตฺวา	รื้อลงแล้ว.	โอ+คฺมุพฺ	อีอาคม.
โอจินิตฺวา	เลือกเก็บแล้ว เก็บ.	โอ+จิ	นา ปัจ.อีอาคม.
โอตริตฺวา	ข้ามลงแล้ว หยั่งลง.	โอ+ตฺรฺ	อีอาคม.
โอตาราเปตฺวา โอตาเรตฺวา	ให้ข้ามลงแล้ว ให้หยั่งลง.	โอ+ตฺรฺ	ฉาเป ฉเน ปัจ.เหตุ.
โอตฺถริตฺวา	ท่วบทับแล้ว ลาดทับ ลาดลง ฟู ลาด.	โอ+ถฺรฺ	ช้อน ตฺ.
โอโนมิตฺวา	น้อมลงแล้ว โน้มลง.	โอ+นมฺ นมฺ	อีอาคม.
โอนาเมตฺวา	ให้น้อมลงแล้ว ให้โน้มลง.	โอ+นมฺ นมฺ	ฉเน ปัจ.เหตุ.
โอปีเพตฺวา	ปีบลงแล้ว ปีบคั้น เปียดเบียน ย่น ค้า.	โอ+ปีฬฺ	ฉเน ฉนย ปัจ.
โอภาเสตฺวา	ให้สว่างแล้ว ให้สว่างไหว.	โอ+ภาสฺ	ภาสฺ ฉเน ปัจ.เหตุ.

โอภิขุชิตวา	ทำลายลงแล้ว ฝ่อแล้ว.	โอ+ภิฑ	ย ทყ เป็น ชุช.
โอมุณจิตวา	แก่แล้ว เปลื้อง เอาออก.	โอ+มุจ	นิคคหิตอาคม.
โอมุณจาเปตวา	ให้แก่แล้ว ให้เปลื้อง ให้เอาออก.	โอ+มุจ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
โอรมิตวา	งดแล้ว เว้น ย่อท้อ.	โอ+รมุ	อืออาคม.
โอริยุห โอโรหิตวา	ลงแล้ว.	โอ+รุห	ย ปัจ แปรไว้หน้า หุ หรือแปลง ตุนาทิ เป็น ยห ลบที่สุดธาต กิริยาหลัง พฤทธิ อืออาคม.
โอโรเปตวา	ปลงลงแล้ว วางลง เอาลง.	โอ+รุปล	พฤทธิ อุ เป็น โอ.
โอลมุพิตวา โอลุพุก	หน่วงลงแล้ว ห้อยลง.	โอ+ลพิ ลมุพ	อืออาคม. กิริยาหลัง ย ปัจ.ตุนาทิ แปลง พุย เป็น พุก แปลง อ ที่ ล เป็น อุ.
โอโลเกตวา	แลดูแล้ว ตรวดดู พิจารณาดู.	โอ+โลก	ณเ ปัจ.กัต.
โอวิทิตวา	กล่าวสอนแล้ว สั่งสอน แนะนำ ตักเตือน.	โอ+วิท	อืออาคม.
โอสกุกิตวา	ถอยแล้ว ถอยไป ท้อถอย ย่อ หย่อน ลดลง.	โอ+สกุก.	
โอหาย โอหิตวา	ละแล้ว เว้น.	โอ+หา	ย ปัจ.ตุนาทิ กิริยาหลัง อืออาคม.
โอหารเปตวา	ให้นำลงแล้ว ให้ลดลง.	โอ+หรุ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
โอหียิตวา	ย่อหย่อนแล้ว ท้อถอย.	โอ+หา	อา เป็น อี ย ปัจ.กัต.

กจุจ กตฺวา	ทำแล้ว กระทำ.	กรฺ	ย ตฺนาทิ เป็น จุจ ลบ ร หรือ แปลง ตฺนาทิ เป็น รจุจ ลบ ร และ ร รูปฯ ๖๒๗ กิริยาหลัง ลบ ร.
กถาเปตฺวา	ให้กล่าวแล้ว ฯลฯ.	กถ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
กเถตฺวา	กล่าวแล้ว บอก แสดง ชี้แจง อธิบาย แต่ง ประพันธ์.	กถ	เณ ปัจ.
กนฺติตฺวา	ตัดแล้ว บั่น ทอน ผ่า เชือด แขวะ ควัก ปาด กรอ บั่น.	กติ ชาติ.	
กนฺทิตฺวา	ร้องเรียกแล้ว ร้องให้ คร่ำครวณ เรียก.	กทิ ชาติ.	
กมฺเปตฺวา	ไหวแล้ว สั่น กระดิก กระเทือน สะเทือน.	กมฺป	เอ ปัจ.ให้ไหวแล้ว ฯลฯ เณ ปัจ. เหตุ.
กริตฺวา กริตฺวาน กรีย	ทำแล้ว กระทำ.	กรฺ	อือาคม กิริยาหลัง ย จากตฺนาทิ.
กสาเปตฺวา	ให้ไถแล้ว ให้ตาย.	กส	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
กสิตฺวา	ไถแล้ว ตาย.	กส	อือาคม.
การาเปตฺวา	ให้ทำแล้ว ให้กระทำ.	กร	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
กาสิตฺวา	ไถแล้ว กระแอม จาม ก่อ สะสม สั่งสม รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม ปราภฏ ประกาศ แจ่ม แจ้ง.	กาส	อือาคม.
กีฬิตฺวา	เล่นแล้ว เพลิน รื่นเริง สนุก.	กีฬ	อือาคม.
กุกฺกฺจุจายิตฺวา	ประพติซึ่งความรำคาญแล้ว ประพติซึ่งความสงสัย ทำซึ่ง ความรำคาญ.	กุกฺกฺจุจศัพย์	อาย ปัจ.
กฺขุณฺณิตฺวา	โกรธแล้ว เคือง รู้สึกโกรธ.	กฺข	ย ปัจ.กัต.ธฺย เป็น ขุณ.

โกฏฏเฏเปตฺวา	ให้ตำแล้ว ให้ตอก ให้ตัด เกี่ยว ปั่น แบ่ง ทูบ นวด บุ.	โกฏฏ.	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
โกฏฏเฏตฺวา	ทำแล้ว ฯลฯ บุ.	โกฏฏ.	เอ ปัจ.
บ			
ขจิตฺวา	กะไหลแล้ว กาไหล(เคลือบโลหะ) ตกแต่ง ตบแต่ง ประดับ ผูก พัน มัด รัด ขจิต.	ขจ.	อิอาคม.
ขนาเปตฺวา	ให้ขูดแล้ว ให้เจาะ ให้ไซ ให้เซาะ ให้เซาะลง ให้ค้ำ.	ขนุ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
ขนิตฺวา	ขูดแล้ว ฯลฯ ค้ำ.	ขนุ	อิอาคม.
ขมาเปตฺวา	ให้อัดแล้ว ให้อัดโทษ ให้ทน ให้ อดทน ให้อดกลั้น.	ขม.	ฉนาเป.
ขลิตฺวา	ไหวแล้ว พลาด ผิด ลื่น รวม รวบรวม สะสม ชำระ ล้าง.	ขล. ชาติ.	
ขาทิตฺวา ขาทียาน	กินแล้ว กัดกิน เคี้ยว เคี้ยวกิน จิก จิกกิน.	ขาท.	อิอาคม กิริยาหลัง แปลง ตฺวา เป็น ยาน.
ขิปิตฺวา	ไอแล้ว จาม ทิ้ง ขว้าง ขว้างไป ขัด ขัดไป โยน โยนไป เหวี่ยง เหวี่ยงไป ย่าง ย่างไป.	ขิป.	อิอาคม.
ขียิตฺวา	ติเตียนแล้ว เปียดเปียน โกรธ อยู่ อาศัย อยู่อาศัย.	ขี	ยปัจ.กัม.อิอาคม.
ขียิตฺวา	สิ้นแล้ว สิ้นไป เสีย เสียไป เสื่อม หมด.	ขี	ยุ อิอาคม.
เขเปตฺวา	ให้สิ้นแล้ว ฯลฯ ให้หมดไป.	ขี	ฉนาเป ปัจ.เหตุ. อี เป็น เอ.

ค

คณตฺวา	นับแล้ว คำนวณ.	คณ	ณ ปัจ.กัต.
คณฺหิตฺวา	จับแล้ว ถือ ถือเอา เรียน.	คหฺ ฌหา	ปัจ.ลบ หฺ อีอาคม.
คนฺตฺวา	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	คมฺ ม	เป็น นฺ.
คเหตุวา คาเหตุวา	จับแล้ว ฯลฯ เรียน เรียนเอา คบ.	คหฺ	เอ ปัจ.กิริยาหลัง ที่มะ.
คายิตฺวา	ขับแล้ว ขับกล่อม ร้องเพลง สวด.	เค	เอ เป็น อาย อีอาคม.
คาหาเปตฺวา	ให้จับแล้ว ฯลฯให้คบ.	คหฺ	ณาเป ปัจ.เหตุ.ดู คเหตุวา.
คิลิตฺวา	กินแล้ว เคี้ยว กลืน กลืนกิน.	คิล	อีอาคม.

ฆ

มฺภูิตฺวา มฺฆฺเฏตฺวา	คิดแล้ว รู้ จงใจ ตั้งใจ รวมกัน ติดต่อกัน เปียดเปียน เปียดเสียด กัน ยัดเยียด สืบต่อ กระทบ อัด แน่น หมั่น ขยัน พยายาม อุตส่า หฺ ติ ขจัด กำจัด ทำลาย ฆ่า ประหาร.	มฺภู	อีอาคม กิริยาหลัง ณ ปัจ.กัต.
มตฺวา มาเตตฺวา	กำจัดแล้ว ขจัด ทำลาย เปียดเปียน ติ ฆ่า ประหาร.	หนฺ	แปลงเป็น ม มาต กิริยาหลัง ณ ปัจ.กัต.
มฺสิตฺวา	สีแล้ว ถู บด สีก(ของที่ถูกลี).	มฺสฺ	อีอาคม.
มายุตฺวา	สูดแล้ว ดม จูบ สูดดม.	มา	ย ปัจ.กัต.อีอาคม.

โมสาเปตฺวา	ให้ก๊กก้องแล้ว ให้ปาวร้อง ให้ ประกาศ.	มุสฺ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
จ			
จชิตฺวา จชิตฺวาน	สละแล้ว ให้ บริจาค วาง ปล่อย ละ ทั้ง ละทั้ง.	จชฺ ชาติ.	
จริตฺวา	เที่ยวไปแล้ว เป็นไป ประพฤติ ฯลฯ	จรฺ	อิอาคม.
จริตฺวา	เคลื่อนแล้ว แรกดับ ตาย ไป ถึง เป็นไป.	จฺ	ชาติ.
จาเลตฺวา	ให้กระดิกแล้ว ให้โคลง ให้ไหว ให้สั่น ให้หวั่นไหว.	จลฺ	ณฺ ปัจ.
จินฺตีย	นึกแล้ว คิด รู้ ดำริ.	จนฺตฺ ยฺ	อิอาคม.
จุมพิตฺวา	จูบแล้ว จูบ จุมพิต(จูบ).	จุพิ จุมพฺ	อิอาคม.
เจจุจ เจตยิตฺวา	คิดแล้ว รู้ จงใจ ตั้งใจ.	จิตฺ	ย ตูนาทิ ตย เป็น จุจ อิ เป็น เอ ไตร.๖ ๖๕๙ กิริยาหลัง ณฺย ปัจ.กัต.อิอาคม.
เจฏฺฐาเปตฺวา เจตาเปตฺวา	ให้ส่งไปแล้ว ให้จ่าย.	จิฏฺฐ เจฏฺฐ จิตฺ	ฉนาเป ปัจ.
โจเทตฺวา	ตักเตือนแล้ว ทักท้วง กล่าวหา กล่าวโทษ ฟ้อง.	จุทฺ	ณฺ ปัจ.
ฆทฺเทตฺวา	ทั้งแล้ว โยน โยนทั้ง ขว้างทั้ง.	ฆทฺทฺ	ณฺ ปัจ.กัต.
ฉ			

ฉาหาเปตุวา	ให้มุงแล้ว ให้บัง ฯลฯ ให้ปกคลุม.	ฉท	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
ฉาทตุวา	มุงแล้ว บัง ปิด กั้น ปิดกั้น คลุม ปกคลุม.	ฉท	ฉณปัจ.
ฉิซุซ	ฉีกแล้ว ตัด เด็ด เชือด บั่น ทอน ขาด ทะลุ แตก สลาย ทลาย ทำลาย.	ฉิท ฉิท	ย ปัจ.จากตุนาทิ รวมเป็น ทุย แปลงเป็น ซุซ หรือแปลง ตุนาทิ เป็น ซุซ ลบที่สุตธาตุ รูปฯ ๖๒๙.
ฉิซุซิตุวา ฉินุ ทิตุวา ฉินุทีย	ฉีกแล้ว ฯลฯ ทำลาย.	ฉิท ฉิท	ย ปัจ.กัต.แปลง ทุย เป็น ซุซ อี อาคม กิริยาที่ ๒ และ ๓ ลง นิคคหิตอาคม กิริยาที่ ๓ ย ซึ่ง แปลงจากตุนาทิ.
ฉินุหาเปตุวา	ให้ฉีกแล้ว ฯลฯ.	ฉิท ฉิท	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
ฉेतุวา ฉेतวาน	ฉีกแล้ว ฯลฯ ทำลาย.	ฉิ ธาตุ	วิการ อี เป็น เอ.

ช

ชนิตุวา	เกิดแล้ว กำเนิด บังเกิด.	ชนุ	อีอาคม.
ชเนติวา	ให้เกิดแล้ว ให้กำเนิด ให้บังเกิด.	ชนุ	ฉณ ปัจ.เหตุ.
ชหิตุวา	สละแล้ว ละ วาง ปล่อย.	หา	ทัวภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช อีอาคม.
ชานาเปตุวา	ให้รู้แล้ว	ฉนา	นาปัจ.ฉนาเป ปัจ.เหตุ.ฉนา เป็นชา.
ชานิตุวา ชานีย	รู้แล้ว ทราบ.	ฉนา	นา ปัจ.ฉนา เป็น ชา อีอาคม กิริยาหลัง ย จากตุนาทิ.
ชายิตุวา	รู้แล้ว ทราบ.	ฉนา	นา ปัจ.เป็น ชา นา เป็น ย อี อาคม.

ชาเลตฺวา	ให้โพลงแล้ว ให้ลฺกโพลง ให้ รุ่งเรือง ให้สว่าง ให้ส่องสว่าง ให้ สวยงาม ให้เจริญ.	ชลฺ	ณ ปัจ.เหตุ.
ชิตฺวา ชิตฺวาน	ชนะแล้ว มีชัย ครอบงำ ผจณ.	ชิตฺวา	ตฺวาน ปัจ.
ชินิตฺวา เชตฺวา	ชนะแล้ว ฯลฯ	ชิตฺ	นา ปัจ อีอาคม กิริยาหลัง อี เป็น เอ.
โชเตตฺวา	ให้โพลงแล้ว ให้รุ่งเรือง ให้รุ่ง โรจน์ ให้สว่าง ให้ส่องสว่าง ให้ กระจ่าง ให้ขาว.	ชุตฺ	ณ ปัจ.เหตุ.

ณ จ ท

ณปาเตตฺวา	เผาแล้ว ไหม้ ให้เผาไหม้ ให้ไหม้.	ณปา	ณ ปัจ.กัต.และเหตุ กัต.
ณายิตฺวา	เผาแล้ว ไหม้ โพลง ลุก"พลง สว่าง ส่องสว่าง คิด เฟ่ง พินิจ พิจารณา.	ณ	เอ เป็น อาย อีอาคม.
ณตฺวา	รู้แล้ว ทราบ ตรัสรู้ .	ณา	รัสสะ อา เป็น เอ.
จตฺวา	ตั้งอยู่แล้ว ดำรงอยู่ พัก พักอยู่ อุบัติ เกิด ลุกขึ้น ตั้งขึ้น บำรุง เลี้ยง ประนปรี้อ.	จา ชาติ.	
จเปตฺวา	ตั้งไว้แล้ว ดำรงไว้ วางไว้ ให้ตั้งไว้ ฯลฯ.	จป	ณ ปัจ.กัต.และเหตุ.
จปาเตตฺวา	ให้ตั้งไว้แล้ว ให้ดำรงไว้ ให้วางไว้.	จป	ณปา ปัจ.เหตุ.
ทหิตฺวา	เผาแล้ว ไหม้.	ทห	ท เป็น ท อีอาคม.
ทสิตฺวา	กัตแล้ว ขบ คาบ ต่อย(ผึ้ง ฯลฯ).	ทส	อีอาคม.
ทสสาเปตฺวา	ให้กัตแล้ว ฯลฯ ให้ต่อย.	ทส	ณปา ปัจ.เหตุ.

ต

ตฤเกตฺวา	กล่าวแล้ว พุด คิต ดำริ ตรีก ตรีกตรอง ตริตรอง.	ตฤก	ณ ปัจ.
ตจฺญาเปตฺวา	ให้ตากแล้ว ให้เฌอน ให้ใส.	ตจฺจ	ณฺาเป ปัจ.เหตุ.
ตจฺเจตฺวา	ตากแล้ว ฯลฯ ใส กระชูด.	ตจฺจ	อึอาคม วิการ เป็น เอ.
ตชฺเชตฺวา	ชุ่มแล้ว ชุ่มชุ่ม คุกคาม เปียดเปียน.	ตชฺช	ณ ปัจ.กัต.
ตาเปตฺวา	ให้ร้อน ให้เร้าร้อน ให้เผา ให้แผด เผา ฯลฯ.	ตป	ปัจ.เหตุ.
ตาเสตฺวา	ให้ตกใจแล้ว ให้หวาด ให้สะดุ้ง ให้สะดุ้งกลัว.	ตส	ณ ปัจ.เหตุ.
ติกิจฺฉิตฺวา	เยียวยาแล้ว รักษา (โรค).	กิต	ฉ ปัจ.ท้วงวาระ กิ แปลงเป็น ติ ตุ เป็น จ อึอาคม.
ตินฺตาย	ขึ้นแล้ว ชุ่ม เปียก.	ติม	ย ตฺนาทิ มฺย เป็น นฺตาย.
ติเรตฺวา ตีเรตฺวา	คิดทบทวนแล้ว ใคร่ครวญ ตรวจ ตรวจตรา ตริตรอง ตรีกตรอง ไตร่ตรอง ไต่สวน สอบสวน เทียบเคียง วิจารณ์ พิจารณา.	ตีร	ณ ปัจ.กัต.กิริยาตัน รัสสะ.
ตุมฺพิตฺวา	ขึ้นแล้ว ชุ่ม เปียก.	ตฺพิ	นิกคหิตอาคม.
ตฺลยิตฺวา	ชั่งแล้ว เทียบเคียง วัด พิจารณา.	ตฺล	อ และ ย ปัจ.อึอาคม.
ตฺลิตฺวา	ยินดีแล้ว แซ่มนขึ้น ชื่นชม พอใจ อึ้งใจ.	ตฺล	อึอาคม.
เตเมตฺวา	ให้ขึ้นแล้ว ให้ชุ่ม ให้เปียก.	ติม ติม	ณ ปัจ.เหตุ อี เป็น เอ.

๕

ถเกตฺวา	อุดแล้ว จุก กั้น ปิด.	ถก	ถเน ปัจ.กัต.
ถนิตฺวา	ออกเสียงแล้ว ร้อง กล่าว บอก.	ถนุ	อืออาคม.
ถเนตฺวา	กระหึ่มแล้ว กระหึ่ม คำรน คำราม.	ถนุ	ถเน ปัจ.กัต.
ถวิตฺวา	ชมแล้ว ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ.	ถุ	แปลง อุ เป็น อว อืออาคม.
ถเนตฺวา	ขโมยแล้ว ลัก.	ถนุ	ถเน ปัจ.กัต.

๖

ทฏฺฐ	ดูแล้ว พบ เห็น.	ทิสฺ ตฺวา	แปลงเป็น รฏฺฐํ อี เป็น อ ลบ สฺ และ ร รูปฯ ๖๐๙ ที่ใช้เป็น นามกิตกัลง ตํ ปัจ.แปลว่า เพื่อ อันดู เพื่ออันเห็น การดู การ เห็น .
ทตฺวา	ให้แล้ว ยกให้ สละ ถวาย ใส่(น้ำ).	ทา ธาตุ	รัสสะ.
ทमितฺวา	ทรมานแล้ว ฝึก ฝึกฝน ฝึกหัด ข่ม ข่มขี่ ปราบ อบรม.	ทม.	
ทสฺเสตฺวา	แสดงแล้ว ชี้แจง บรรยาย เทศน์ สวด.	ทิสฺ	เป็น ทสฺส อืออาคม.
ทาเปตฺวา	ให้ให้แล้ว ให้สละ ให้ถวาย ให้ยก ให้.	ทา	ธนาเป ปัจ.เหตุ.
ทิจฺฉา	ดูแล้ว พบ เห็น.	ทิสฺ	แปลง ตฺวา เป็น รฏฺฐา ลบ ส รูปฯ ๖๐๙.

ทิสฺวา ทิสฺวาน	ดูแล้ว ฯลฯ.	ทิสฺ	แปลง ตฺวา ตวาน เป็น สฺุวา สฺุวาน ลบ สฺุ รูปฯ ๖๒๘.
ทฺหิตฺวา	รีดแล้ว รุด.	ทฺห	อือาคม.
เทเสตฺวา	แสดงแล้ว ฯลฯ สวด.	ทิสฺ	วิการ อฺ เป็น เอ อือาคม.
โทเลตฺวา โทลยิตฺวา	โยนขึ้นแล้ว โส้(โยนตัวให้แกว่งหรือเคลื่อนไปแกว่งไป).	ทฺล	เณ ฌย ปัจ.กัต.พฤทธิ อฺ เป็น โอ.

๖

จฺนิตฺวา	เจริญแล้ว จำเจริญ แปลง (ฉายออก ผ่องออก) เป็นสิริ มีสิริ มีโชค มัลลภ มีบุญ มีปัญญา เป็นมงคล.	จฺน	อือาคม.
จฺมิตฺวา	ก่อแล้ว เป่า (ไฟ).	จฺม	อือาคม.
จฺริตฺวา จาเรตฺวา	ทรงแล้ว ทรงไว้ ตั้ง ตั้งไว้ รับวาง ไม่สลาย มีอยู่ คงอยู่ คงที่.	จฺร จา	อือาคม กิริยาหลัง เณ ปัจ.กัต.
จาวิตฺรา	ไปแล้ว เล่น เล่นไป วัง วังไปเจริญ งอกงาม.	จาว	อือาคม.
จาฬิตฺวา	แตกแล้ว แยก ทลาย ทำลาย.	จาฬ	อือาคม.
จฺนิตฺวา	กระดิกแล้ว ไหว สั่น สะบัด.	จฺ	นา ปัจ.อือาคม.
จฺูเปตฺวา	ให้อุ่นแล้ว ให้อุ่นพร้อมแล้ว ให้อมควัน	จฺู	เณ ปัจ.เหตุ.
จฺูมาเปตฺวา	ยังไฟให้เป็นควันแล้ว .	จฺูมศัพท์	ณาเป ปัจ.เหตุ.
จฺูมายิตฺวา	ประพุดิซึ่งควันแล้ว บังหวนควัน (ทำให้ควันหวนตลบขึ้น).	จฺูมศัพท์	อายุ ปัจ อือาคม.

โรจาเปตฺวา	ให้ชำระแล้ว ให้ชัก ให้ขาว ให้ล้าง.	โรจุ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
โรจิตฺวา	ชำระแล้ว ฯลฯ ล้าง.	โรจุ	อิตฺกม.
น			
นจฺจาเปตฺวา	ให้เต็นแล้ว ให้รำ ให้เต็นรำ ให้ฟ้อน ให้ฟ้อนรำ.	นตฺ	ย ปัจ กัต.ตฺย เป็น จุ ฉาเป ปัจ.เหตุ.
นทิตฺวา	ออกเสียงแล้ว เปล่งเสียง บั่นลือ แผลดเสียง.	นทฺ	อิตฺกม.
นมสฺสิตฺวา	คราพแล้ว นอบน้อม ไหว้ น้อม ไหว้ กราบ กราบไหว้.	นมสฺส	อิตฺกม หรือ นมฺ นมฺ อสฺส ปัจ.
นมิตฺวา	ดัดแล้ว งอ โอน โอนลง น้อม น้อมลง ไหว้ น้อมไหว้ กราบ กราบไหว้ นมัสการ.	นมฺ นมฺ.	อิตฺกม.
นฺหาตฺวา นหาตฺวา	อาบแล้ว สนาม สรง .	นฺหา นหา ชาติ.	
นฺหาเปตฺวา นหาเปตฺวา	ให้อาบแล้ว ฯลฯ.	นฺหา นหา	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
หน้า ๒๘๖			
นิกฺขชิตฺวา	คว่ำแล้ว คว่ำลง.	นิ+กฺชชฺ	อิตฺกม.
นิกฺขนาเปตฺวา	ให้ฝั่งแล้ว.	นิ+ขนฺ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
นิกฺขนิตฺวา	ฝั่งแล้ว ปัก ตอก.	นิ+ขนฺ	ซ้อน กฺ อิตฺกม.
นิกฺขมิตฺวา	ออกแล้ว ออกไป ก้าวออก ก้าวออกไป ไหลออก ไหลออกไป.	นิ+กมฺ	แปลง ก เป็น ข ซ้อน กฺ อิตฺกม รูปฯ ๖๐๒.

นิกฺขิปปิตฺวา	ขัดไปโดยไม่เหลือ ขัดทอด เก็บ เก็บไว้ ผัง ผังไว้ ทั้ง ขว้าง ตั่งลง ตั่งไว้.	นิ+ขิปฺ	ซ้อน ฤ อีอาคม.
นิขณฺติตฺวา นิข นิตฺวา	ผังแล้ว ปัก ตอก.	นิ+ขนฺ	อีอาคม.กิริยาตัน นฺ เป็น ณฺ.
นิคฺคูหิตฺวา	ซ้อนแล้ว ชุก ชุกซ้อน แอบ แอบ แฝง ปิดบัง ปกปิด ระวัง ป้องกัน .	นิ+คฺหฺ	ที่มะตันธาตุ อีอาคม.
นิคฺคฺเหตฺวา	กดขี่แล้ว ช่ม ช่มขี่ ช่มขู ลงโทษ.	นิ+คหฺ	ซ้อน คฺ.
นิคฺคฺคณฺหิตฺวา	ถือเอาโดยไม่เหลือแล้ว กดขี่ ฯลฯ.	นิ+คหฺ	ณฺหา ปัจ.ลบ หฺ ซ้อน คฺ อีอาคม.
นิจฺจนาเรตฺวา	เปล่งออกแล้ว ซ่อนออก.	นิ+จฺรฺ	ที่มะ ซ้อน จฺ อีอาคม.
นิจฺจฺจาเปตฺวา	ให้ออกตั้งแล้ว ให้เข้าใจ ให้สำเร็จ.	นิ+จา	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
นิทฺทิตฺวา	เก็บไว้แล้ว ตั่งไว้ ทรงไว้ ผังไว้ วางไว้.	นิ+ทหฺ	อีอาคม.
นิทฺทฺทายิตฺวา	ประพตฺติซึ่งความหลับแล้ว .	นิทฺทฺทา	ศัพท์ อาย ปัจ.อีอาคม.
นิธาย	เก็บไว้แล้ว ฯลฯ วางไว้.	นิ+ธา	ย จากตฺนาทิ.
นิปฺชฺชาเปตฺวา	ให้นอนแล้ว ให้หมอบ.	นิ+ปทฺ	ย ปัจ.กัต.ทฺย เป็น ชฺช ฉนาเป.
นิปฺชฺชิตฺวา	นอนแล้ว หมอบ.	นิ+ปทฺ	ย ปัจ.กัต.ทฺย เป็น ชฺช อีอาคม.
นิปฺติตฺวา	หมอบลงแล้ว ฟุบลง ชุบลง เทา ลง (คุกเข่าหมอบลง ยอบตัวลง).	นิ+ปตฺ	อีอาคม.
นิพฺพฺพณฺเฑตฺวา	ปลิ้นแล้ว(จักลอบหรือหลอกเอาไป ข้างหน้า)ปลิ้นปล้อน(ใช้อุบาย ล่อลวงเพื่อสำเร็จประโยชน์ตน).	นิ+วณฺ	ว เป็น พ ซ้อน พฺ.
นิพฺพฺพตฺเตตฺวา	ให้เกิดแล้ว ให้บังเกิด.	นิ+วตฺตฺ	ณฺ ปัจ.เหตุ.ว เป็น พ.

นิพพาเปตฺวา	ให้ดับแล้ว.	นิ+วา	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.วา เป็น พา ซ้อน พ.
นิพพิชฺชิตฺวา	เหิน้อยหนายแล้ว หมดความพอใจ.	นิ+วิท	ย ทฺย เป็น ชฺช.
นิพพิณฺทิตฺวา	เหิน้อยหนายแล้ว.	นิ+วิท	นิคคหิตอาคม วิ เป็น พิ ซ้อน พ.
นิมนฺเตตฺวา	เชื้อเชิญแล้ว ปรีक्षा ปรีक्षाกัน.	นิ+มนต	อฺอาคม.
นิมุขฺชิตฺวา	ต่ำลงแล้ว จมลง มุดลง.	นิ+มุชฺช	อฺอาคม.
นิมฺมินฺทิตฺวา	สร้างแล้ว นิรมิต เนรมิต นฤมิต (สร้าง).	นิ+มา	นา ปัจ.อฺอาคม.
นิมฺมิเลตฺวา นิมฺมีเลตฺวา	หลับแล้ว (หลับตา) เหียงแห้ง อยู่ยี่.	นิ+มิล	ซ้อน มุ อฺอาคม กิริยาหลัง ที่มะ ถ้าใช้ นิ ในอรรถปฐฺเฐส แปลว่า ไม่...
นียาเทตฺวา นียฺยาเตตฺวา นียฺยาเทตฺวา	มอบแล้ว มอบให้.	นิ+ยติ	ที่มะต้นธาตุ อฺอาคม กิริยาที่ ๑,๓ แปลง ตฺ เป็น ท.
นิโยเชตฺวา	ประกอบเข้าแล้ว รวมกัน.	นิ+ยุช	พฤทธิ์ อฺอาคม.
นิลียิตฺวา	เร้นแล้ว(หลบไปหาความวิเวก) ซ้อน แอบ.	นิ+ลี	ย ปัจ.
นิลฺลาเพตฺวา	แลบแล้ว แลบออก.	นิ+ลพ	ณ ปัจ.กัต.ซ้อน ลฺ อฺอาคม.
นิวตฺตาเปตฺวา	ให้กลับแล้ว ให้พับ.	นิ+วตฺต	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
นิวตฺตฺวา นิวตฺเตตฺวา	กลับแล้ว พับ ทบ พับเข้ามา.	นิ+วตฺต	อฺอาคม.
นิวตฺเตตฺวา	ให้กลับแล้ว ให้พับ ให้ทบ ให้พับ เข้ามา.	นิ+วตฺต	ณ ปัจ.เหตุ.
นิวาเรตฺวา	กันแล้ว กัน ปิด ห้าม.	นิ+วร	ณ ปัจ.กัต.

นิวาสาเปตฺวา	ให้นุ่งแล้ว ให้น่ม ให้นุ่งน่ม ให้ ครอง(ใช้สำหรับนักบวช)ให้อยู่ ให้ อยู่อาศัย.	นิ+วสฺ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
นิวาเสตฺวา	นุ่งแล้ว ฯลฯ อยู่อาศัย.	นิ+วสฺ	ฉเน ปัจ.กัต.
นิเวทาเปตฺวา	ให้บอกแล้ว ให้รู้ ให้เข้าใจ ให้ กราบทูล.	นิ+วิทฺ	ฉนาเป.
นิเวเสตฺวา	ให้นุ่งแล้ว ฯลฯ ให้อยู่อาศัย.	นิ+วิสฺ	ฉเน ปัจ.เหตุ.
นิสฺชช	นั่งแล้ว .	นิ+สทฺ	ย จากตฺนาทิ แปลง ทฺย เป็น ชฺช.
นิสฺมม	คิดทบทวนแล้ว ใคร่ครวญ ตรี ตรอง ไตร่ตรอง พิจารณา.	นิ+สมฺ	ย จากตฺนาทิ แปลง มฺย เป็น มฺม หรือ แปลง ตฺนาทิ เป็น มฺม ลบที่สุตธาตฺ.
นิสาเมตฺวา นิสฺสาเมตฺวา	คิดทบทวนแล้ว ฯลฯ.	นิ+สมฺ	ปัจ.กัต.
นิสิญฺจย	รดแล้ว ราด พรหม ประพรหม.	นิ+สิจฺ	ย จากตฺนาทิ นิคคหิต อีอาคม.
นิสีทาเปตฺวา	ให้นั่งแล้ว.	นิ+สิทฺ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ ที่มะตันธาตฺ.
นิสีนิตฺวา นิสีทีย	นั่งแล้ว.	นิ+สิทฺ	ที่มะอีอาคม กิริยาหลัง ย จากตฺ นาทิ.
นิเสเรตฺวา	กีดกันแล้ว เกลียดกัน ห้าม.	นิ+สิธฺ	วิการ และ อีอาคม.
นิสฺสาย	อาศัยแล้ว.	นิ+สิ	ย จากตฺนาทิ แปลง อิ อี เป็น อา.
นิสฺสาเมตฺวา	คิดทบทวนแล้ว คิดค้น ฯลฯ พิจารณา.	นิ+สมฺ	ฉเน ปัจ.กัต.
หน้า ๒๘๙			
นิหนฺตฺวา	กระทบแล้ว กำจัด เปียดยื่น ตี ฆ่า ประหาร.	นิ+หนฺ ธาตฺ.	
นึหราเปตฺวา	ให้น้ำออกแล้ว ให้นำไป.	นึ+หรฺ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.

นี่หริตฺวา	นำออกแล้ว นำไป.	นี่+หฺร	อืออาคม.
เนตฺวา	นำแล้ว นำไป ถึง บรรลุ ได้.	นี่	แปลง อี เป็น เอ.
ป			
ปกปฺเปตฺวา	กำหนดแล้ว หมายถึง สำเร็จ สำเร็จ ดำริ ฯลฯ.	ป+กปฺ	ณเ ปัจ.
ปกาสเสตฺวา	แจ่มแจ้งแล้ว รุ่งเรือง ส่องสว่าง ประกาศ.	ป+กาสุ	เอ ปัจ.
ปกุโกสาเปตฺวา	ให้เรียกมาแล้ว ให้ร้องเรียก.	ป+กุสุ	ณเ ปัจ.เหตุ.
ปกุโกสิตฺวา	เรียกแล้ว เรียกมา ร้องเรียก.	ป+กุสุ	พฤทธิ์ ช้อน ก.
ปกุขิลิตฺวา	ฉุดแล้ว พลาด ลื่น ไหว.	ป+ขล	ช้อน ก. อืออาคม.
ปกุขนฺทิตฺวา	เล่นไปแล้ว วิ่งไป ไหลไป.	ป+ขทิ ขนฺท	อืออาคม.
ปกุขิปิตฺวา	สอดเข้าแล้ว ใส่เข้า ใส่เข้าไป ใส่ ลงไป บรรจุ บรรจุเข้า บรรจุทุก วางไว้.	ป+ขิป	ช้อน ก. อืออาคม.
ปกุขิปาเปตฺวา	ให้สอดเข้าแล้ว ฯลฯ ให้วางไว้.	ป+ขิป	ณเ ปัจ.เหตุ.
ปคฺคยฺห	ประคองแล้ว ประคั้บประคอง ระมัดระวัง อุดหนุน ยกย่อง สรรเสริญ เพียยน หมั่น ขยัน.	ป+คห	ย จากตฺนาทิ แปรไว้หน้า ห บาลีไวยากรณ์ว่าแปลง ย กับ ห เป็น ยห กัจฯ และรูปฯ ว่า แปลง ตฺนาทิ เป็น ยห ลบที่สุต ธาตุ.
ปคฺคเหตุวา	ประคองแล้ว ฯลฯ ขยัน.	ป+คห	ช้อน ค. อืออาคม.
ปจิตฺวา	หุงแล้ว ต้ม สุก ไหม้ ปิ้ง ย่าง ทอด.	ปจ	อืออาคม.
ปจาเปตฺวา	ให้หุงแล้ว ฯลฯ ให้ทอด.	ปจ	ณเ ปัจ.เหตุ.

ปจฺจุขาย	กล่าวเฉพาะแล้ว บอกคืน บอก ลา บอกเลิก ไม่รับ ไม่ยอมรับ.	ปติ+ขา	ซ้อน กุ ย จากตุนาติ.
ปจฺจาคนฺตฺวา	กลับมาแล้ว กลับมาคืน.	ปติ+อา+คมุ	มฺ เป็น นุ.
ปจฺจาสีลิตฺวา	หวังเฉพาะแล้ว ประรณนา.	ปติ+อา+สิสุ	นิคคหิตอาคม.
ปจฺจาหริตฺวา	นำกลับมาแล้ว นำมาคืน.	ปติ+อา+หฺร	อิอาคม.
ปจฺจุคฺคนฺตฺวา	ลูกรับแล้ว ต้อนรับ รับรอง.	ปติ+อุ+คมุ	ซ้อน คุ มฺ เป็น นุ.
ปจฺจุญฺจาย	ลุกขึ้นแล้ว กลับลุกขึ้น ถอนขึ้น.	ปติ+อุ+จา	ซ้อน ญฺ ย บ้าง.
ปจฺจุปฺปฺจาเปตฺวา	ให้เข้าไปตั้งอยู่เฉพาะแล้ว.	ปติ+อุ+ป+จา	ฉาเป บ้าง.เหตุ.
ปจฺจฺฉินฺทิตฺวา	เริ่มตัดแล้ว ตัดทั่ว ตัดขาด ขาด สูญ.	ปติ+ฉิทฺ	นิคคหิต อิอาคม.
ปจฺโจโรหิตฺวา	ลงเฉพาะแล้ว กลับลง.	ปติ+โอ+รฺห	พฤทธิ อิอาคม.
ปณฺณาเปตฺวา	ตั้งแล้ว แต่ตั้ง บัณฑิต ปล่อย.	ป+ณป	ณ บ้าง.กัต. ซ้อน ณ.
ปณฺณาเปตฺวา	ให้รู้ทั่วแล้ว ให้ทราบทั่วกัน.	ป+ณา	ฉาเป บ้าง.เหตุ. ซ้อน ณ.
ปฏิกฺกมิตฺวา	ก้าวไปเฉพาะแล้ว ก้าวออกไป หลีกไป ก้าวกลับ ถอยกลับ.	ปฏี+กม	ซ้อน กุ อิอาคม.
ปฏิกฺกริตฺวา	ทำตอบแล้ว ทำคืน สนอง ตอบสนอง ไต่ตอบ.	ปฏี+กร	อิอาคม.
ปฏิกิฺตฺเตตฺวา	หักแล้ว กลับหัก เปรียบเทียบ แสดง สรรเสริญ.	ปฏี+กิตฺต.	
ปฏิกุชฺชิตฺวา	งอกกลับแล้ว ครอบ คว้า คว้าลง.	ปฏี+กุชฺช	อิอาคม.
ปฏิกุชฺปิตฺวา	ขัดไปเฉพาะแล้ว ขว้างทิ้ง โยนทิ้ง ห้าม.	ปฏี+ชฺปิ	อิอาคม.
ปฏิกุคฺคเหตฺวา	ถือเอาเฉพาะแล้ว รับเฉพาะ รับ เอา รับประเคน.	ปฏี+คห.	

ปฏิจจ	อาศัยแล้ว.	ปฏี+อิ	ย จากตุนาติ เป็น จุจ ลบ อิ ที่ ฎิ.
ปฏิจจาทเตตฺวา	ปกปิดแล้ว ปิดบัง มุ่งตลอด กัน กลบ.	ปฏี+หท	ณ ช้อน จ.
ปฏิจจาทเปตฺวา	ให้ปกปิดเฉพาะแล้ว ฯลฯ.	ปฏี+หท	ณาเป ปัจ.เหตุ.ลบ ท.
ปฏิจจจิตฺวา	ปกปิดเฉพาะแล้ว ฯลฯ รับ.	ปฏี+จิต	ลบ ท อีอาคม.
ปฏิจชคฺคิตฺวา	ประคับประคองแล้ว จัดแจง ชำระ ปัดกวาด ปฏิบัติ.	ปฏี+ชคค.	
ปฏิจชานาเปตฺวา	ให้รู้เฉพาะแล้ว ให้ปฏิญาณ.	ปฏี+ณา	เป็น ชา นา ณาเป ปัจ.
ปฏิจชานิตฺวา	รู้เฉพาะแล้ว ปฏิญาณ.	ปฏี+ณา	เป็น ชา นา ปัจ.อีอาคม.
ปฏิจชินิตฺวา	ชนะคืนแล้ว กลับชนะ.	ปฏี+ชิ	นา ปัจ.อีอาคม.
ปฏินิวตฺติตฺวา	กลับคืนแล้ว กลับดังเดิม กลับมา.	ปฏี+นิ+วตต	อีอาคม.
ปฏินิเวเตตฺวา	ให้รู้เฉพาะแล้ว ทูล กราบทูล.	ปฏี+นิ+วิท	ณ ปัจ.เหตุ.
ปฏีปชฺชิตฺวา	ไต่ไปแล้ว ดำเนินไป ประพฤติ ปฏิบัติ บำเพ็ญ บำรุง ครอบครอง ปกครอง ประณินิบัติ.	ปฏี+ปชช	หรือ ปท ย ปัจ.กัต.ทฺย เป็น ชช อีอาคม.
ปฏีพาหิตฺวา	นำกลับแล้ว ห้าม.	ปฏี+วห	ว เป็น พ ทิมะ อีอาคม.
ปฏีมานेतฺวา	นับเฉพาะแล้ว ทดลอง สอบสวน ฯลฯ.	ปฏี+มาน	ณ ปัจ.กัต.
ปฏีมุกก	สวมเฉพาะแล้ว สวมใส่ หุ้มห่อ.	ปฏี+มฺจ	ย จากตุนาติ จฺย เป็น กฺก.
ปฏียาทาเปตฺวา	ให้ตกแต่งแล้ว ให้ตบแต่ง ให้ จัดแจง.	ปฏี+ยต	ต เป็น ท.
ปฏียาทเตตฺวา	ตกแต่งแล้ว ฯลฯ ให้ตกแต่ง.	ปฏี+ยต	ณ ปัจ.กัต.เหตุ.
ปฏิลทฺธ ปฏิลทฺธา	ได้เฉพาะแล้ว ได้ตลอด ได้ เนื่อง ๆ ได้เสมอ.	ตฺถ ลทฺธ.	

ปฏิภมิตวา	ได้เฉพาะแล้ว กลับได้ ได้คืน ฯลฯ.	ปฏิ+ลภ	อืออคม.
ปฏิวกุขิย	พิจารณาแล้ว ระวัง ป้องกัน.	ปฏิ+วกุข	หรือตั้ง อิกุข แปลง อี เป็น ย ย เป็น ว ย จากตุนาติ อืออคม.
ปฏิวิษุณิตวา	แทงตลอดแล้ว ตรัสรู้ บรรลุ.	ปฏิ+วิรุ	ย ปัจ.กัต.รุษ เป็น ชุณ อืออคม.
ปฏิสํหา ปฏิสง หา	พิจารณาแล้ว.	ปฏิ+สํ+กร	เป็น ขรุ รุ หรือแปลง กรุ เป็น ข ตวา เป็น อา รูปฯ ๕๖๖.
ปฏิสงขาย	พิจารณาแล้ว.	ปฏิ+สํ+หา ธาตุ	ย จากตุนาติ คำนี้เมื่อตัด ย ออก เพื่อความสละสลวยตาม พระบาลีก็เป็น ปฏิสงหา.
ปฏิสนธิจิตฺตวา	เห็นพร้อมเฉพาะแล้ว พิจารณา.	ปฏิ+สํ+อิกุข	จุ อืออคม.
ปฏิสํหริตวา	นำไปพร้อมเฉพาะแล้ว เปลี่ยนแปลง.	ปฏิ+สํ+หริ.	
ปฏิสาเมตวา	เก็บแล้ว เก็บไว้ หอมยับ(รวมเก็บ ไว้).	ปฏิ+สม	ณ ปัจ.
ปฏิสุณิตวา ปฏิสุสุณิตวา	ฟังตอบแล้ว ตอบรับ รับคำ รับ ฟัง รับเอา รับรอง.	ปฏิ+สุ	ณ ปัจ.อืออคม กิริยาหลัง ช้อน สุ.
ปฏิเสเรตวา	เกียดกันแล้ว(กันไม่ให้ทำ โดยสะดวก) ห้าม ปฏิเสธ.	ปฏิ+สิธ.	
หน้า ๒๙๓			
ปฏิสุตวา ปฏิสุสุตวา	ฟังตอบแล้ว ฯลฯ รับเอา.	ปฏิ+สุ	กิริยาหลังช้อน สุ.
ปฏิหิณณ	กระทบเฉพาะแล้ว กระทบกระทั่ง ซึ่งเคียด คับแค้น ขัดใจ.	ปฏิ+หน	ย จากตุนาติ หนย เป็น ญณ อือ อคม.

ปฏិหณฺณิตฺวา	กระทบเฉพาะแล้ว ฯลฯ.	ปฏฺิ+หนฺ	ย ปัจ.กัถ.และ กัม หนฺ เป็น ณฺณ ตฺวา ปัจ.อฺิอาคม.
ปฏฺิหณฺิตฺวา	กระทบเฉพาะแล้ว ฯลฯ.	ปฏฺิ+หนฺ	ตฺวา ปัจ. อฺิอาคม.
ปฏฺิจเปตฺวา	ตั้งไว้แล้ว เริ่มตั้งไว้ มุ่งหมาย มุ่งหวัง อยากได้ ต้องการ ขอ ร้องขอ ปรรณนา.	ป+จปฺ ฏ ป	ณฺ ปัจ.ถ้าตั้ง ฏปฺ ถึงแปลง ฏ เป็น จ ช้อน ฏ.
ปฏฺุจาย	ตั้งก่อน เริ่มตั้ง ตั้งแรก จำเดิม.	ป+จา	จากตฺูนาทฺิ กิริยาหลังนี้ใช้เป็นวิ เสสน์ ไม่ต้องออกสำเนียงปัจ.
ปณฺาเมตฺวา	น้อมไปทั่วแล้ว ผลัก ผลักออก ขับ ขับออก ขับไล่.	ป+นมนฺ หนฺ	ณฺ ปัจ.กัถ.ให้น้อมไปทั่วแล้ว ให้ ออกไป(ขับ ขับไล่). ณฺ ปัจ.เหตุ.
ปตฺิฏฺุจาเปตฺวา	ให้ตั้งอยู่เฉพาะแล้ว ให้ตั้งมั่น.	ปตฺิ+จา	ณฺาเป ปัจ.เหตุ.
ปตฺิฏฺุจาย	ตั้งอยู่เฉพาะแล้ว ตั้งมั่น.	ปตฺิ+จา	ย ตฺูนาทฺิ ช้อน ฏ.
ปตฺิตฺวา	ตกแล้ว พลัดตก หล่น ล้ม.	ปต	อฺิอาคม.
ปตฺฺวา	ไปแล้ว ถึง บรรลุ เป็นไป ดำเนิน ไป.	ปท	ลบ ท.
ปตฺฺถริตฺวา	ชิงแล้ว ลาด ปลูกาด.	ป+ถร	ช้อน ตฺ อฺิอาคม.
ปตฺฺถेतฺวา	มุ่งหมายแล้ว มุ่งหวัง อยากได้ ต้องการ ขอ ร้องขอ ปรรณนา.	ปตฺฺถ	ณฺ ปัจ.กัถ.
ปทฺิหิตฺวา	ตั้งไว้แล้ว ทรงไว้ ตั้งความเพียร.	ป+ธา	เป็น ทท หรือตั้ง ป+ททฺ อฺิอาคม.
ปทาเลตฺวา	แตกแล้ว แยก ทำลาย.	ป+ทล	ณฺ ปัจ.กัถ.
ปทฺุสฺสิตฺวา ปทฺุสฺ เสตฺวา	ประทุษร้ายแล้ว (ทำให้ผู้อื่น บาดเจ็บ ทำให้เสียหาย).	ป+ทฺุส	ย ปัจ.สฺย เป็น สฺส อฺิอาคม.
ปณฺุทิตฺวา	บรรเทาแล้ว บรรเทา ทุเลา ทุเลาลง.	ป+ณฺุท	ทึเม.

ปปติตฺวา	ตกหัวแล้ว(ฝน) ตกมาก หล่น ล้น ระเนระนาด ทลายลง.	ป+ปตฺ	อิอาคม.
ปปุပ္ยุย	ถึงแล้ว บรรลุ ได้ ประสบ.	ป+อปฺป	โอ บัจ.แปลงเป็น อ เอา อ เป็น อุ ย ตูนาทิ ช้อน ย หรือตั้ง อปฺ ช้อน ป.
ปปิโปณฺเฑตฺวา ปปิโผณฺเฑตฺวา	เปียดเปียนยิ่งแล้ว ตก แตก สลัด สลาย ทลาย กระจายกระจาย กวาด.	ป+ณฺณ	พฤทธิ์ ช้อน ปฺ อิอาคม กิริยา ตัน แปลง ณฺ เป็น ป.
ปพฺพชฺฉิตฺวา	รู้แล้ว ตื่น เบิกบาน (จากกิเลส).	ป+พฺร	ย บัจ.กัต.ย เป็น ชุณ.
ปพฺพชิตฺวา	เว้นหัวแล้ว บวช บรรชา.	ป+วช	ว เป็น พ ช้อน พฺ อิอาคม.
ปพฺพพาเซตฺวา	ให้เว้นหัวแล้ว ฯลฯ.	ป+วช	ณฺ บัจ.เหตุ.
ปมชฺช ปมชฺชิตฺวา	มัวเมาแล้ว เมามัว หลงละเลิง ประมาท.	ป+มท	ย จากตฺูนาทิ ทฺย เป็น ชุช กิริยาหลัง ป+มทฺ ย บัจ.กัต. ทฺย เป็น ชุช.
ปมฺสฺสิตฺวา	หลงหัวแล้ว หลงลื้ม ลื้มเลือน เผลอไผล.	ป+มฺส	ย บัจ.กัต.เป็น ส.
ปโยเซตฺวา	ประกอบหัวแล้ว ชุ่มไว้ ช้อน แอบช้อน.	ป+ยฺช	พฤทธิ์ อิอาคม.
ปรกฺกมิตฺวา	ก้าวไปเบื้องหน้าแล้ว ก้าวไป ข้างหน้า ตะเกียกตะกาย บากบั่น บุกบั่น ขยัน.	ปร+กม	รัสสะ ช้อน กฺ รูปฯ ๓๘ บาง มติวาง ปร+กม.
ปราชิตฺวา	แพ้แล้ว พ่ายแพ้ ปราชัย.	ปรา+ช	อิอาคม.
ปรามสฺสิตฺวา	จับต้องแล้ว ลูบคลำ ยึดมั่น ถือ มั่น.	ปรา+มส	อิอาคม.
ปริกทฺตฺมิตฺวา	คร่ำไปรอบแล้ว อดคร่ำไป.	ปร+กทฺต	อิอาคม.
ปริกฺขิตฺวา	ใคร่ครวญ ตริตฺรอง ไตร่ตรอง ฯลฯ.	ปร+อิกฺข	ช้อน ก.

ปริกฺขิปาเปตฺวา	ให้แหวดล้อมแล้ว ให้เฝ้าระวังรักษา.	ปริ+ขิป	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
ปริกฺขิปิตฺวา	ขัดไปรอบแล้ว แหวดล้อม รอบรัด.	ปริ+ขิป	ซ้อน กฺ อีฉาคม.
ปริคฺคณฺหิตฺวา	ถือเอารอบแล้ว กำหนดถือเอา จับเอา สิ่ง เรียน เรียนเอา.	ปริ+คห	ณฺ หา ปัจ.ลบ หฺ ซ้อน กฺ อี ฉาคม.
ปริคฺคฺยฺหิตฺวา	ซ้อนแล้ว ชุกซ้อน ปกปิด ปิดบัง.	ปริ+คฺย	ย แปรไว้หน้า หฺ.
ปริคฺคเหตฺวา	ถือเอารอบแล้ว พยุง จุง หวง แหวน.	ปริ+คห	ซ้อน คฺ.
ปริจฺมุฬิตฺวา	เชยชมรอบแล้ว เล้าโลม กอดจูบ.	ปริ+จุฬิ จุมฺพ.	อีฉาคม.
ปริจฺจุ	กำหนดแล้ว หมายถึง.	ปริ+อิ ฉาตุ	ย ตฺวนาติ เป็น จฺ.
ปริจฺฉินฺหิตฺวา ปริจฺฉินฺหิตฺย	ตัดโดยรอบแล้ว ตัดรอบ กำหนด ตัด ตัดขาด.	ปริ+ฉิทฺ ฉิทฺ	กิริยาหลัง ย จากตฺวนาติ.
ปริทฺหิตฺวา	ดำรงอยู่แล้ว ฯลฯ.	ปริ+ธา	เป็น ทห อีฉาคม.
ปริทฺหาเปตฺวา	ให้ดำรงอยู่แล้ว ฯลฯ.	ปริ+ธา	หรือ ทหฺ ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
ปริเทวิตฺวา	กระหึ่มแล้ว ครวญคราง ร่ำไร ร้องรำพัน.	ปริ+เทว	อีฉาคม.
ปริบฺโฝสิตา	พรมรอบแล้ว ประพรม ถูกต้อง.	ปริ+ฝุสฺ	ซ้อน ปฺ อีฉาคม.
ปริภาสิตฺวา	ตัดพ้อแล้ว กล่าวติเตียน กล่าวโทษ ต่ำว่า บริภาษ.	ปริ+ภาส.	
ปริภฺยฺชิตฺวา	กินแล้ว บริโภค ใช้สอย.	ปริ+ภฺย	นิคฺคหิต อีฉาคม.
ปริมฺชฺชิตฺวา	ขยำแล้ว ปีบนวด ขัดสี บัดกวาด.	ปริ+มชฺช	อีฉาคม.
ปริยาทยิตฺวา	ถือเอารอบแล้ว ครอบครอง ครอบงำ	ปริ+อา+ทยฺย	อีฉาคม.

ปรียาทาย	ถือเอารอบแล้ว ครอบครอง ครอบงำ พามา.	ปรี+อา+ทา	ย จากตุนาที ยุ อาคมต้นธาตุ.
ปรียาปุณิตวา	ไหลไปรอบแล้ว เอีบอาบ ซาบซึ้ง ศึกษา เล่าเรียน.	ปรี+อา+ปุ	อุณาปัจ.ย และ อีอาคม
ปรีเยสิตวา	แสวงหารอบแล้ว คั่นหา เสนาะ หา .	ปรี+อิสฺ	วิการอิ เป็น เอ ยุ และ อีอาคม
ปรีเยสาเปตวา	ให้แสวงหารอบแล้ว ฯลฯ.	ปรี+อิสฺ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
ปรีโยนทริตวา	รัดลงรอบแล้ว รัดรั้ง ผูกแน่น.	ปรี+โอ+นฺนฺ	นุ เป็น ทุ.
ปรีโยสาเปตวา	ให้สุดลงรอบ ให้จวบสมบุรณ์ ให้จบ ลง ให้สิ้นสุดลง ให้สำเร็จ.	ปรี+อา+สา	ฉาเป ปัจ.เหตุ.อว เป็น โอ.
ปรีวฏฺเฏตวา	หมุนไปรอบแล้ว เวียนไปรอบ หมุนเวียน กลิ้ง กลิ้งเกลือก เปลี่ยนแปลง แปรไป พลิก พลิก กลับ.	ปรี+วฏฺ	อีอาคม.
ปรีวตฺติตวา ปรีวตฺเตตวา	หมุนไปรอบแล้ว ฯลฯ.	ปรี+วตฺ	อีอาคม.
ปรีวตฺเตตวา ปรีวตฺเปตวา	ให้หมุนไปรอบแล้ว ฯลฯ.	ปรี+วตฺ	ณ ฉาเป ปัจ.
ปรีวาเรตวา	แวดล้อมแล้ว ระแวดระวัง เฝ้า ระวัง คุ่มครอง ป้องกัน.	ปรี+วรฺ	ณ ปัจ.กัต.
ปรีวิตกฺเกตฺวา	ตรึงตรองรอบแล้ว ตรึงตรองรอบ ครอบ ฯลฯ.	ปรี+วิ+ตกฺ.	
ปรีวิสิตวา	เข้าไปแล้ว ปรนปรีอ เลี้ยงดู อังกาส.	ปรี+วิสฺ	อีอาคม.
ปรีสงฺกิตฺวา	สงสักรอบแล้ว รังเกียด เกียดกัน.	ปรี+สกฺ	นิคคหิต อีอาคม.
ปรีสาเวตฺวา ปรีสุสาเวตฺวา	ให้ไหลไปรอบแล้ว ให้กรอง.	ปรี+สุ	ณ ปัจ.พทฺธิ์ แปลง.

ปริหริตฺวา	นำไปรอบแล้ว หวีไป อ้อมหนี.	ปริ+หริ	อืออาคม.
ปริหายิตฺวา	ล้อมรอบแล้ว เลื่อมลั่น เลื่อมเสียว.	ปริ+หา	ย บ้าง.กัต.อืออาคม.
ปริเวเจตฺวา ปฺลิวะเจตฺวา	พันรอบแล้ว วงรอบ พัวพัน ผูก โปก ม้วน.	ปริ+เวจฺ	อืออาคม กิริยาหลังแปลง ริ เป็น ลิ.
ปลายิตฺวา	หนีไปแล้ว หลีกไป หลบไป.	ป+อย	ลฺ และ อืออาคม.
ปฺโลเกตฺวา	ประโลมแล้ว เล้าโลม ปลอบใจ เอาใจ ลุ่มหลง.	ป+ลฺก.	
ปวณฺเณตฺวา ปวตฺเตตฺวา ปวณฺเณตฺวา ปวตฺเตตฺวา	เป็นไปทั่วแล้ว หมุนไป กลิ้งไป.	ป+วณฺณ วตฺต.	ให้เป็นไปทั่วแล้ว ฯลฯ เณ บ้าง. เหตุ.
ปวาเรตฺวา	ปวารณาแล้ว ให้ปวารณาแล้ว (ยอมให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ ยอมให้ขอ หรือร้องเอาได้ตามที่ บอกไว้).	ป+วร	เณ บ้าง.กัต.และเหตุ.
ปวาเหตฺวา	ลอยแล้ว ไม่จม.	ป+วห	ที่มะตันธาตุ อืออาคม หลังธาตุ.
ปวิชฺฌิตฺวา	กลิ้งแล้ว.	ป+วิจฺ	ย บ้าง.กัต.รฺย เป็น ชุณฺ อืออาคม.
ปวิสิตฺวา	เข้าไปแล้ว เข้าถึง สอดเข้า.	ป+วิส	อืออาคม.
ปวิสฺส ปวิสีย	เข้าไปแล้ว ฯลฯ.	ป+วิส	ย จากตฺนาทฺธิ สย เป็น สฺส หรือ แปลง ย เป็น ส กิริยาหลังไม่ แปลง ลง อืออาคม.
ปเวเทตฺวา ปเวทยิตฺวา	รู้ทั่วแล้ว รู้ชัด กลาว แสดง เสวย รู้ลึก(อารมณ์).	ป+วิท	เณ ณฺย บ้าง.
ปเวเทตฺวา	ให้รู้ทั่วแล้ว ฯลฯ.	ป+วิท	เณ บ้าง.เหตุ.

ปสัสิตฺวา	ชมแล้ว ชมเชย ยกย่อง สรรเสริญ กล่าว พุด เปียดเปียน.	ป+สัสฺ	อือาคม.
ปสยฺห	กดขี่แล้ว กุมเหง ข่มขี่ ข่มเหง รังแก ครอบงำ.	ป+สยฺ	ย จากตฺนาทิ แปร ย ไว้หน้า ห.
ปสาเทตฺวา	ยินดีแล้ว ชอบใจ พอใจ ภูมิใจ เพลิน เพลิดเพลิน เสื่อมใส ให้ ยินดีแล้ว ฯลฯ.	ป+สทฺ	ณ บัจ.กัต. และเหตุ.
ปสาเรตฺวา	ประดับแล้ว สำเร็จ.	ป+สาธฺ	อือาคม.
ปสารถิตฺวา ปสาเรตฺวา	ชิงแล้ว เขี้ยดออก เปล่งออก.	ป+สธฺ	ณย ณบัจ.
ปสัทธิตฺวา	เสื่อมใสแล้ว เชื่อถือ ยินดี เห็นชอบ.	ป+สทธิ	ทิมะตันธาตฺ.
ปสฺสิตฺวา ปสฺสีย	ดูแล้ว เห็น ปรากฏ.	ทิสฺ	แปลง เป็น ปสฺส อือาคม กิริยา หลัง ย จากตฺนาทิ.
ปหนฺตฺวา	กำจัดแล้ว ขจัด ทำลาย เปียดเปียน ฆ่า.	ป+หนฺ.	
ปหริตฺวา	ประหารแล้ว ตี ฟัน ฆาต ล้าง ฆาต ฯลฯ.	ป+หริ.	
ปหฺสิตฺวา	ร่าเริงทั่วแล้ว รื่นเริง สรวล เสี สวร ออกเสียง ส่งเสียง หัวเราะ เฮฮา สะบัด.	ป+หสฺ	นิคคหิต อือาคม.
ปหาย	ละแล้ว สละ ปล่อย วาง.	ป+หา	ย จากตฺนาทิ.
ปหิณฺตฺวา	ส่งไปแล้ว ใ้ไป.	ป+หิ	ณบัจ.อือาคม.

ปา

ปาเซตฺวา	ขับแล้ว ขับไล่ ต้อน ต้อนไป ไล่ไล่ไป.	ป+อชฺ	อืออาคม.
ปาตุกริตฺวา	ทำให้ปรากฏแล้ว ทำให้เป็นชัด ทำให้แจ้ง.	ปาตุ+กรฺ	
ปาเตตฺวา	ให้ตกแล้ว ให้ตกไป ให้หล่น ให้ล้ม.	ปต	เณ ปัจ.เหตุ.
ปาเปตฺวา	ให้ถึงแล้ว ให้เข้าถึง ให้บรรลุ ให้ได้ ให้ประสบ.	ป+อปฺ	เณ เหตุ.
ปายิตฺวา	ดื่มแล้ว(กินของเหลว).	ปา ชาติ	อาเป็น อาย อืออาคม.
ปาเยตฺวา	ให้ดื่มแล้ว ให้กิน (ของเหลว).	ปา	อา เป็น อาย เณ ปัจ.เหตุ.
ปารุปีตฺวา	เข้าถึงทั่วแล้ว ห่ม คลุม.	ป+อา+อุปฺ	รฺ และอืออาคม.
ปีตฺวา ปีตฺวาน	ดื่มแล้ว กิน (ของเหลว).	ปา	แปลง อา เป็น อี.
ปีทหิตฺวา	ปิดแล้ว กั้น อุด จุก(อุด).	ปี+ธา	เป็น ทห รูปฯ ๔๙๒ ตั้ง อปี+ธา ลบ ที่ อปี.
ปีทหาเปตฺวา	ให้ปิดแล้ว ฯลฯ.	ปี+ธา	เป็น ทห ณาเป ปัจ.เหตุ.
ปีธาย	ปิดแล้ว ฯลฯ.	ปี+ธา	ย จากตฺนาทิ.
ปีลนฺธิตฺวา	ประดับแล้ว ตกแต่ง ตกแต่ง.	ปีลธิ ปีลนฺธ	อืออาคม.
ปีวิตฺวา	ดื่มแล้ว กิน(ของเหลว).	ปา	แปลงเป็น ปีว อืออาคม.
ปีสาเปตฺวา ปีสาเปตฺวา	ให้บดแล้ว.	ปีสุ	ณาเป ปัจ.เหตุ.กิริยาหลังที่มิฯ.
ปีเพตฺวา ปีเพตฺ วา	ปีบคั้นแล้ว เปียดยีเยน.	ปีฬฺ ปีฬ	เณ ปัจ.เหตุ.
ปุจฺฉิตฺวา	ถามแล้ว.	ปุจฺฉ	อืออาคม.
ปุณฺณิตฺวา	เช็ดแล้ว ถู ทำให้สะอาด.	ปุณฺณ	อืออาคม.
ปุรฺกฺขตฺวา	กระทำในเบื้องหน้าแล้ว ห้อมล้อม ติดตาม หุ้มห่อ.	ปุร+กรฺ	เป็น ข ช้อน ก.

ปูเซตฺวา	เคารพแล้ว นบนอบ ไหว บูชา.	ปูชฺ	ณเ ปัจ.กัต.
ปูเรตฺวา	เต็มแล้ว.	ปูรฺ	อืออาคม.ให้เต็มแล้ว .ณเ ปัจ.เหตุ.
เปจุจ	ละไปแล้ว ตาย ตายไป.	ป+อิ ธาตุ	ย จากตฺนาทึ เป็น จุจ วิการ อี เป็น เอ หรือ แปลง ตฺนาทึ เป็น รจุจ ลบ ร.
เปเสตฺวา	ส่งไปแล้ว ใช้ไป บังคับ.	ปิสุ	ณเ ปัจ.กัต.อืออาคม.
โปเถตฺวา	กระทบแล้ว เคาะ เหมียน ดี โบาย บด ขยี้ .	โปถฺ	ณเ ปัจ.
โปถาเปตฺวา	ให้กระทบแล้ว ฯลฯ ขยี้.	โปถฺ	ณเปา ปัจ.เหตุ.

ผ

ผริตฺวา	ขยายแล้ว แผ่ แผ่ไป ชาน ชาน ไป.	ผรุ	อืออาคม.
ผาย	ตัดแล้ว ผ่า ฉีก ขาด แหก .	ผา	ย จากตฺนาทึ.
ผายิตฺวา	เจริญแล้ว งอกงาม รุ่งเรือง.	ผายฺ	อืออาคม.
ผาเลตฺวา	ขีดแล้ว ฉีก ผ่า แหวะ.	ผาลฺ	อืออาคม.
ผียิตฺวา	แผ่แล้ว แผ่ไป เผล็ด บาน แผ่ แผ่หลาย มั่งคั่ง กว้างขวาง.	ผิ	ย ปัจ.ประจําหมวดธาตฺ อืออาคม.
ผุณิตฺวา	กระจายแล้ว เรี่ยราย กำจัด ขจัด.	ผุณฺ	อืออาคม.
ผุณิตฺวา	ผัดแล้ว โปรย โรย โปรยลง โรย ลง.	ผุ	นา ปัจ. อืออาคม.

ผลูลิตัว	ผลิแล้ว ผลิออก เผยออก ขยาย ขยายออก คลี่ คลี่ออก กระจาย กระจายไป แแตก ทำลาย สลาย.	ผลุล	อือาคม.
ผลูสิตัว	ถูกแล้ว โดน กระทบ ถูกต้อง แตะต้อง สัมผัส.	ผลุส	อือาคม.

พ

พชุม พนุขิตัว	ผูกแล้ว พัน มัด รัด จำ ติดต่อกัน.	พนุฐ	ลบ นุ ย จากตุนาที เป็น ฐย แปลง ชุม กิริยาหลัง พนุฐ อือ าคม.
พนุธาเปตัว	ให้ถูกแล้ว ฯลฯ ให้เนื่องกัน.	พนุฐ	ณาเป ปัจ.เหตุ.
พุยากริตัว	ทำให้แจ้งแล้ว กระทำให้แจ้ง ท่าย ทำนาย คาดการณ์ พยากรณ์.	วิ+อา+กร	แปลง อี ที่ วิ เป็น ย อือาคม.
พุยาจิตัว	หลอกลงแล้ว แสร้งทำ แกล้งทำ.	พุยจุ	อือาคม.
พุยาเปตัว	แผ่ไปแล้ว กระจาย กระจายไป กระจัดกระจาย.	วิ+อา+อป	วิ เป็น พุย.
พรวิตัว	กล่าวแล้ว บอก พูด.	พฐ	อู เป็น อว อือาคม.
พฺรหิตัว	เจริญแล้ว เจริญขึ้น งอกงาม งอกเงย.	พฺรหุ	อือาคม.
พารยิตัว พาธิตัว	รบกวนแล้ว เปียดเปียน.	พาฐ	ณย ปัจ.กัต.กิริยาหลัง อี.
พาหิตัว	ลอยแล้ว ไม่จม.	วหุ	ว เป็น พ ทิมะ อือาคม.

พบุษิตุวา พบุษิย	รู้แล้ว บรรลุ ตรัสรู้ ตื่น เบิกบาน.	พฐ	ย ปัจ.กัต. ฐย เป็น ชุณ อีอาคม กิริยาหลัง ย จากตุนาติ.
ภา			
ภาคณทิตุวา ภาคณทิตุวา	รดแล้ว ราด โรย โปรย.	ภาคณทฺ ภาคณทฺ.	
ภาชิตุวา	คบแล้ว สมาคม รับใช้ ปฏิบัติ คุ่น สนิท ชิดชม ตั้ง ตั้งอยู่.	ภาช	อีอาคม.
ภาชิตุวา	แจกแล้ว จำแนก แบ่ง ปัน แบ่งปัน ให้.	ภาช.	
ภณชิตุวา	แตกแล้ว หัก ทำลาย.	ภณช	อีอาคม.
ภณชิตุวา	ควัแล้ว คนกลับไปกลับมา.	ภชิ	นิคคหิตอาคม.
ภณณิตุวา	ออกเสียงแล้ว ร้อง กล่าว พุด ว่ากล่าว ว่าขาน(ติเตียน) ติเตียน.	ภณ	ย ปัจ.กัม.ณฺย เป็น ญณ อีอาคม.
ภณิตุวา	ออกเสียงแล้ว ฯลฯ ว่าขาน ติ เตียน.	ภณ	อีอาคม.
ภณาเปตุวา	ให้ว่ากล่าวแล้ว ให้ว่าขาน.	ภณ	ณาเป ปัจ.เหตุ.
ภมิตุวา	หมุนแล้ว หัน ปั่น เวียน เวียนไป วิงเวียน.	ภม	อีอาคม.
ภริตุวา	เลี้ยงแล้ว เลี้ยงดู ปรงปรีอ พอก พูล ค้ำจุน รักษา.	ภร.	
ภวิตุวา ภวีย	มีแล้ว เป็น เกิด.	ภ	อุ เป็น อว อีอาคม กิริยาหลัง ย ปัจ.
ภาเชตุวา	ให้แจกแล้ว ฯลฯ ให้แบ่งปัน.	ภาช	ณาเป ปัจ.เหตุ.

ภาเยตฺวา	ให้กลัวแล้ว ให้ขลาด ให้ขยาด ให้หวาด.	ภี ภී	อิ อี เป็น เอ เอ เป็น อาย เณ ปัจ.เหตุ.
ภาเวตฺวา	เป็นแล้ว มี เจริญ.	ภู	เณ ปัจ.กัต.ให้เป็นแล้ว ฯลฯ เณ เหตุ.
ภิชฺชิตฺวา ภินุ ทิตฺวา	ต่อแล้ว แตก หัก สลาย ทำลาย.	ภิทฺ ภิติ	ย ปัจ.กัต.ทุย เป็น ชฺช อีอาคม. กิริยาหลัง นิคคหิตอาคม.
ภุกฺกุกฺกริตฺวา	ทำซึ่งเสียงแล้วว่า ภูฏแล้ว ทำ เสียงว่า ภูฏ เहां หอน.	ภุกฺ+กรฺ	ซ้อน กฺ อีอาคม.
ภุณฺชิตฺวา ภุณฺ ชีย ภูตฺวา	กินแล้ว กสิณกิน บริโภค.	ภุชฺ	นิคคหิต อีอาคม. กิริยาที่ ๒ ย จากตฺฐนาทิ กิริยาที่ ๓ ลบ ชฺ.
ภุสิตฺวา ภุสฺสิตฺวา	เहांแล้ว หอน(ร้องเสียงยาวของ สุนัข).	ภุสฺ	อีอาคม.
โภเชตฺวา	ให้กินแล้ว ให้บริโภค.	ภุชฺ	เณ ปัจ.เหตุ.
โภตฺวา	กินแล้ว บริโภค.	ภุชฺ	พฤทธิ์ ลบ ชฺ.
ม			
มกฺขิตฺวา มกฺขेतฺวา	ทาแล้ว เปื้อน ลบหลู่ ดูหมิ่น เหยียดหยาม.	มกฺขฺ	อีอาคม กิริยาหลัง เณ ปัจ.กัต.
มกฺขาเปตฺวา	ให้ทาแล้ว ฯลฯ.	มกฺขฺ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
มคฺคยิตฺวา	หาแล้ว คั่น คั่นหา สืบ สืบหา เสาะหา แสวงหา ตามหา.	มคฺคฺ	ณย ปัจ.อีอาคม.
มงฺกิตฺวา	แต่งแล้ว ตกแต่ง ตกแต่ง ประดับ .	มกฺ	นิคคหิต อาคม.
มงฺขิตฺวา	สงสัยแล้ว ลังเล ไม่แน่ใจ.	มขฺ	นิคคหิตอาคม.

มุงคิตฺวา	ไปแล้ว ถึง เป็นไป เจริญ เป็น ความดี.	มุงค	อโอาคม.
มุงฺฆิตฺวา	กระโดดแล้ว โลด โผน น้อโกง.	มฆิ มงฺฆ	อโอาคม.
มจฺจนายิตฺวา	ประพตฺติซึ่งความตระหนี่แล้ว ประพตฺติตระหนี่ ตระหนี่.	มจฺจนรศัพท	อาย ปัจ.อโอาคม.
มชฺชิตฺวา	ชำระแล้ว กวาด เช็ด ถู หมัดจด สะอาด ตกแต่ง ประดับ.	มชฺช	อโอาคม.
มชฺชิตฺวา มชฺ เชตฺวา	เมาแล้ว หลง.	มท	ย ปัจ.กัต.กัม.ทฺย เป็น ชฺช อ อาคม.
มณฺณิตฺวา	รู้แล้ว เข้าใจ คะเน สังเกต สำคัญ จ่องหอง ลำพอง อวดดี ถือตัว หยิ่ง.	มณ	ย ปัจ.กัต.นฺย เป็น ณฺณ อโอาคม.
มณฺฑิตฺวา	ชำระแล้ว กวาด เช็ด ถู หมัดจด ใส ผ่องใส สะอาด พั่น พัวพั่น ล้อม ห้อม โอบอ้อม ตกแต่ง ตก แต่ง ประดับ.	มทิ	นิคคหิต อโอาคม.
มณฺฑเทตฺวา	ให้ชำระแล้ว ฯลฯ ให้ประดับ.	มทิ	ณเ ปัจ.เหตุ.
มทฺทิตฺวา	ขยำแล้ว ย่ำ ย่ำยี เหยียบ บด บด.	มทฺท	อโอาคม.
มทฺทาเปตฺวา	ให้ขยำแล้ว ให้บด.	มทฺท	ณฺาเป ปัจ.เหตุ.
มนสิกตฺติตฺวา	ทำไว้ในใจแล้ว กระทำไว้ในใจ.	มนสิ+กร	อโอาคม.
มนฺตฺวา มนฺเตตฺ วา มนฺตยิตฺวา	รู้แล้ว ทราบ เข้าใจ กระชับ กระชับ พุดกระชับกระชับ ปรึกษาหารือ.	มนฺต	กิริยาตัน ลบ ตฺ กิริยาที่ ๒ ณเ ปัจ.กัต.กิริยาที่ ๓ ณย ปัจ.กัต. อโอาคม.
มรฺตฺวา	ละชีพแล้ว สิ้นชีวิต ดับขันธ ดับ จิต ดับชีพ ตาย.	มรฺ.	

มลิตุวา	ไหวแล้ว สั่น กลิ้ง โคลง เคลื่อน เปื้อน เปอะเปื้อน ชุ่น มัว หมอง มัวหมอง เศร้าหมอง.	มล.	อืออาคม.
มเหตฺวา มหายิตฺวา	คราพแล้ว นั้บตือ ยำเกรง บูชา เจริญ งอกงาม ใหญ่.	มหุ.	เณ ฌย ปัจ.กัต.
มานะตฺวา	นั้บแล้ว วัด คำนวณ.	มานุ.	เณ ปัจ.กัต.
มาเปตฺวา มาปยิตฺวา	ทำให้เกิดขึ้นแล้ว ก่อ สร้าง ก่อสร้าง นิรมิต.	มาป.	เณ ฌย ปัจ.กัต.
มาเรตฺวา	ให้ละชีพแล้ว ฯลฯ ให้ตาย ละชีพ แล้ว ฯลฯตาย.	มร.	เณ ปัจ.เหตุ และกัต.
มินิตฺวา	นั้บแล้ว วัด ตวง ชั่ง.	มา	นาปัจ.อา เป็น อี.
มิลายิตฺวา	เหี่ยวแห้งแล้ว แห้ง เหี่ยวแห้ง อยู่ยี่.	มิเล	เอ เป็น อาย.
มฺจุจิตฺวา	วิ่งเวียนแล้ว แน่เนิ่ง สลบ สยบ ฟุบลง.	มฺจุจ.	อืออาคม.
มฺจุจิตฺวา	แก้แล้ว ปลด ปล่อย เปลื้อง สยาย.	มฺจุ.	นิกคหิต อืออาคม.
มฺยุหิตฺวา	หลงแล้ว เหลา โง่.	มฺยุ.	ย ปัจ.กัต.แปรไว้หน้า หุ อืออาคม.
โมเจตฺวา	แก้แล้ว ฯลฯ สยาย.	มฺจุ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ อืออาคม.
ย			
ยชิตฺวา	บูชาแล้ว บวงสรวง เช่น คบหา ให้ ประพฤติธรรม.	ยช.	

ยาชิตฺวา	ขอแล้ว ขอร้อง วอน วิงวอน เฝ้า ร้องขอ ร่ำขอ.	ยาจุ	อือาคม.
ยาเปตฺวา ยาปยิตฺวา	เป็นไปแล้ว.	ยป	ณ ฌย ปัจ.กัต.ทีมะตันธาตุ.
ยายิตฺวา	ไปแล้ว ถึง เป็นไป บรรลุ.	ยา	ย ปัจ.กัต.อือาคม.
ยุณฺณชิตฺวา	ประมาทแล้ว เลินเล่อ หลงลืม.	ยุจุ	นิกคหิตาาคม.
ยุณฺณชิตฺวา	ประกอบแล้ว ประสม ผสม รวบรวม กระทำ พยายาม.	ยุช.	
โยชาเปตฺวา	ให้จัดแจงแล้ว ให้ประกอบ ฯลฯ.	ยุช	ณาเป ปัจ.เหตุ.

ร

รกฺขิตฺวา	ถนอมแล้ว เลี้ยง ระวัง ป้องกัน รักษา.	รกฺข	อือาคม.
รฺงคิตฺวา	เคลือบแคลงแล้ว สงสัย ลังเล ไม่แน่ใจ.	รคิ.	
รฺงมิตฺวา	กระโดดแล้ว โลด โผน.	รมิ รงฺม	อือาคม.
รจิตฺวา	แต่งแล้ว ร้อยกรอง ประพันธ์ เรียบเรียง.	รจ	อือาคม.
รชิตฺวา	กำหนดแล้ว ยินดี ย่อม.	รช รณฺช	อือาคม ถ้าตั้ง รณฺช พึงลบ ณ หรือแปลง ณ เป็น นิกคหิต แล้วลบ.
รชฺชิตฺวา	กำหนดแล้ว ฯลฯ.	รช รณฺช	ย ปัจ.กัต.ชฺย เป็น ชฺช.
รชฺฌิตฺวา รณฺธิตฺ วา	เปียดเปียนแล้ว ทำร้าย ประทุษ ร้าย รังควาน รบกวน.	รชฺ	ย ปัจ. กัต.ธฺย เป็น ชฺฌ อือาคม กิริยาหลังนิกคหิต

รฤิตฺวำ	กำจ้ดแล้่ว เปี้ยดเปี้ยน ปรรำภ รื่่ม รื่่มทำ ลงมื่อทำ ต้งตันทำ พยำยำม หมั่น ขยัน.	รฤ	อิอำคม.
รวิฺตฺวำ	ยินดีแล้่ว รำเร้ง รื่่นเร้ง รื่่นรมย์ พอใจ เฟลลิน เฟลิดเฟลลิน เล่น สนุก.	รรม รรมุ	อิอำคม.
รวิฺตฺวำ	ออกเสียงแล้่ว ร้อง.	รุ	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ แปลง โอ เป็น อว.
รำมิฺตฺวำ รำมีย	อำจแล้่ว สำมำรต กล้ำ กล้ำ หำถ ควร สมควร.	รำพ.	
รำรยิฺตฺวำ	ยินดีแล้่ว เชื้อ เชื้อเชิด สัมฤทธิ์ สำเร้ง.	รำธ	ณย บัจ.
ริงฺขิฺตฺวำ ริงฺคิฺต วำ	ไปแล้่ว ถึง บรรลุ เป็นไป.	ริงิ ริงคิ	นิกคหิตอำคม.
ริงฺยจิฺตฺวำ	ระบำยแล้่ว ถำย ล้ำง.	ริงุ	นิกคหิตอำคม.
รฺจิฺตฺวำ รฺเจตฺวำ	รู้้งเรื้องแล้่ว สวำง ส่องสวำง สวยงำม ชอบใจ ฤูกใจ พอใจ ยินดี.	รฺจุ	กิริยำหล้ง พฤทธิ์.
รฺนฺธิฺตฺวำ รฺนฺธิย	กั้นแล้่ว ปิด ล้อม.	รฺธฺ รฺธิ	กิริยำหล้ง ย จำกตฺฐนำทิ.
โรธิฺตฺวำ	ร้องให้แล้่ว.	รฺท	พฤทธิ์ อุ เป็น โอ อิอำคม.
โรเปฺตฺวำ	ปลุกแล้่ว เพำะ หวำน บัก บักไว้ ต้ง ต้งไว้.	รฺป	ณเ บัจ.กัถ.พฤทธิ์ อุ เป็น โอ.
ล			
ลเกฺตฺวำ ลกยิฺตฺวำ	ชอบใจแล้่ว ยินดี เฟลลิน เฟลิดเฟลลิน สำรำถ.	ลก	ณเ ณย บัจ.กัถ.

ลกฺเขตฺวา ลกฺขยิตฺวา	ดูแล้ว เห็น กำหนด เฟ่ง เล็ง.	ลกฺข.	
ลคฺคิตฺวา เคตฺวา	ติดแล้ว ขัด ข้อง เกี่ยวข้อง คล่อง คล่องไว คิด เคลือบแคลง สงสัย ลังเล ไม่แน่ใจ.	ลคฺ ลคฺค	ถ้าตั้ง ลคฺ ฟังข้อ ค. อีอาคม.
ลงฺमितฺวา ลงฺเมตฺวา	ไปแล้ว ถึง เป็นไป กระโดด กระโดดข้าม โลด โผน.	ลงฺมิ ลงฺม	กิริยาหลัง เณ ปัจ.
ลชิตฺวา	ตกแล้ว หล่น ล้ม ทอด คั่ว สว่าง ส่องสว่าง.	ลชฺ.	
ลชฺชิตฺวา	ละอายแล้ว ละอายใจ กระดาก กระดากใจ ขวยใจ ตระขิตตะของ ใจ(ไม่กล้าทำหรือพูดในสิ่งไม่ดี).	ลชฺช	อีอาคม.
ลณฺณาเปตฺวา	ให้ล้นแล้ว ฯลฯ.	ลณฺ ลณฺห	ณาเป ปัจ.เหตุ.
ลณฺณิตฺวา ลทฺธ ลทฺธา	เจิมแล้ว หมายถึง ประทับตรา พิมพ์ ล้น ได้แล้ว.	ลณฺ	ย จากตฺนาทฺธิ ฏย เป็น ทฺธ รูปฯ ๖๖๙ ว่าแปลง ตฺนาทฺธิ เป็น ทฺธ ลบ ฏ คำนี้เหมือนกับ ลณฺ+ ต ปัจ.บางคัมภีร์แปลง ฏย เป็น ทฺธา และมี ลทฺธาน.
ลพฺภา ลภิตฺวา	ได้แล้ว.	ลภ	ย จากตฺนาทฺธิ ฏย เป็น พฺภา รูปฯ ๖๒๙ ว่าแปลง ตฺนาทฺธิ เป็น พฺภา ลบ ฏ กิริยาหลัง ตฺวา ปัจ. อีอาคม.
ลมฺพิตฺวา	ห้วงแล้ว ห้วงไว้ ยึดห้วง ห้อย ห้อยย้อย ชักช้า ยึดยาด.	ลมฺพ	อีอาคม.
ลาสยิตฺวา	เต้นแล้ว รำ เต้นรำ พ้อน พ้อนรำ.	ลสฺ	ณย ปัจ.

ลิขิตวา ลิขิตวา	ขีดแล้ว เขียน จด จาน ขุด กลิ้ง.	ลิข	คำหลัง ช้อน กุ.
ลิขพาเปตวา	ให้ขีดแล้ว ฯลฯ.	ลิข	ฉาเป ปัจ.เหตุ.ช้อน กุ.
ลิขปิตวา	ฉาบแล้ว ทา ฉาบทา ไล่ ลูบไล่.	ลิข	นิคคหิตอิคคม.
ลิขปาเปตวา	ให้ฉาบแล้ว ฯลฯ.	ลิข	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
ลุนจิตวา	ถอนแล้ว ทิ้ง ถอนทิ้ง ยื้อ ยื้อแย่ง.	ลุนจุ	อิคคม.
ลุมปิตวา	แย่งแล้ว ยื้อแย่ง ชิง แย่งชิง ปล้น.	ลุป	นิคคหิตอิคคม.
โลเกตวา	ดูแล้ว เห็น แสดง กล่าว พุด .	โลกุ	ฉเน ปัจ.กัต.
โลเจตวา โลจยิตวา	ดูแล้ว ฯลฯ พุด.	โลจุ	ฉเน ฉนย ปัจ.กัต.

ว

วกิตวา	จับแล้ว จับเอา ถือ ถือเอา รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง ดี ฆ่า ประหาร.	วกุ	อิคคม.
วกุเกตวา วกุกยิตวา	กล่าวแล้ว พุด หาย สูญ สลาย พินาศ.	วกุก	ฉเน ฉนย ปัจ.
วกุขิตวา	ระวังแล้ว ป้องกัน รักษา โกรธ ซึ่งเคียด.	วกุข	อิคคม.
วกุกิตวา	คดแล้ว โค้ง โกง งอ บิด บิดเป็น เกลียว.	วกุก	อิคคม.
วจิตวา	กล่าว พุด เจรจา รุ่งเรือง สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	วจุ.	

วชยิตฺวา	ค้นหาแล้ว เสาะหา แสวงหา ปรุ้ง แต่ง ทำ.	วชฺ	ณย ปัจ.กัต.
วชฺเชตฺวา	งดแล้ว ละ เว้น ละเว้น.	วชฺชฺ	เอปัจ.
วณฺเจตฺวา	รู้เรื่องแล้ว สว่าง ส่องสว่าง สวยงาม.	วจิ	เอ ปัจ.
วณฺเจตฺวา วณฺจยิตฺวา	เกลี้ยกล่อมแล้ว ลวง หลอกลวง ล่อลวง.	วณฺจ	ณณ ณย ปัจ.
วณฺเณตฺวา	กรอแล้ว ปั่น หมุน วน เวียน วนเวียน เป็นไป ควร สมควร ชอบ ถูก ถูกต้อง.	วณฺณ	อือาคม.
วทิตฺเตตฺวา	แก้แล้ว เจริญ งอกงาม ทวี ทวี ขึ้น เพิ่มขึ้น มากขึ้น ก้าวหน้า รุ่งเรือง.	วทตฺต	อือาคม.
วณฺเณตฺวา	ตั้งอยู่แล้ว ดำรง ดำรงอยู่ ประกาศ ปราบกฎ เจริญ ออก เสียง กล่าว พรรณนา พิศดาส ชม ยกย่อง ทำ กระทำ เป็น ความดี.	วณฺณ	อือาคม.
วตฺวา วทิตฺวา	กล่าวแล้ว พูด เจาจา .	วท	ลบ ท คำหลัง ไม่ลบ อือาคม.
วตฺเตตฺวา	เป็นไปแล้ว เป็นไปอยู่ หมุน เวียน ประพฤติ ถือ สมทาน.	วตฺ วตต	เอ ปัจ.ถ้าตั้ง วตฺ พึงซ้อน ต.
วตฺเตตฺวา	ให้เป็นไปแล้ว ฯลฯ.	วตฺ วตต	ณณ ปัจ.เหตุ.
วชิตฺวา	เปียดเปียนแล้ว ประทุษร้าย ทำ ร้าย ฆ่า ตี ประหาร ไป ถึง เป็นไป.	หน	แปลงเป็น วชฺ อือาคม.
วนฺทิตฺวา วนฺทีย	คราพแล้ว นบ นบนอบ นอบ น้อม ไหว้ กราบ กราบไหว้.	วนฺท	อือาคม กิริยาหลัง ย จากตฺฐนาท.
วปิตฺวา	หว่านแล้ว ปลูก เพาะ เพาะปลูก.	วป	อือาคม.

ววจฺเฒว วตฺถเฒว	ตั้งลงต่างแล้ว กำหนด หมายถึง หมายไว้ ตราไว้ ตั้งไว้ วางไว้.	วิ+อว+จป.	แปลง อิ ที่ วิ เป็น อ ลบ อ หน้า อว ช้อน ฎ ตฺ หรือลบ อิ ก็ไม่ต้องลบ อ ที่หน้า ว.
ววจฺเฒว ววจฺจาเฒว วตฺถเฒว วตฺถาเฒว	ให้ตั้งลงต่างแล้ว ฯลฯลง	ลง.	ณ ณาเป ปัจ.เหตุ.
วลิตฺวา	อยู่แล้ว อาศัย คล่องแคล่ว ว่องไว เชี่ยวชาญ ชำนาญ.	วสฺ.	
วสฺสิตฺวา	ตกแล้ว รด ราด โปรย .	วสฺสฺ ฐาตุ	อิอาคม.
วहितฺวา	นำไปแล้ว ถึง ได้ ประสบ เจริญ รุ่งเรือง งอกงาม ทวีขึ้น เพิ่มขึ้น.	วหฺ	อิอาคม.

วา วิ

วาเรตฺวา	ขอแล้ว ปรารถนา ต้องการ มุ่ง หมาย อยาได้ .	วรุ	ณ ปัจ.กัต.
วาสาเปตฺวา	ให้อยู่แล้ว ให้อาศัย.	วสุ	ณาเป ปัจ.เหตุ.
วาเหตุวา	นำไปแล้ว ลอย.	วหุ	เอปัจ.ทีมะตันธาตุ.
วิกิริตฺวา	เคลื่อนกล่นแล้ว เคลื่อนกลาด เรี่ยราย กระจาย.	วิ+กิรุ	ทีมะ.
วิกุกีณิตฺวา	ขายแล้ว ค้าขาย.	วิ+กั	นาปัจ.แปลงเป็น ณา อีาคม.
วิกุขมฺเภตฺวา	เหนียวรั้งแล้ว เหนียวรั้งไว้ ข่มไว้.	วิ+ขมิ	ซ้อน กุ.
วิกุขาเลตฺวา	ชำระแล้ว บ้วน บ้วนปาก ล้าง.	วิ+ขล	ณ ปัจ. กัต.ซ้อน กุ ให้ชำระ แล้ว ฯลฯ.ณปัจ เหตุ.

วิครหิตฺวา	เกลียดชังแล้ว ตีเตียนแล้ว.	วิ+ครหฺ	อโอาคม.
วิจริตฺวา	เที่ยวไปแล้ว เป็นไป.	วิ+จรฺ	อโอาคม.
วijaเรตฺวา	ให้เที่ยวไปแล้ว ให้เป็นไป.	วิ+จรฺ	ณ ปัจ.เหตุ.
วิจิณิตฺวา วิเจยฺย	ตรวจแล้ว คั่น คั่นคว่า คัด เลือก เก็บ เลือกเก็บ รวบรวม สะสม ก่อสร้าง.	วิ+จิ	นา ปัจ.อโอาคม.กิริยาหลัง ย จากตฺนนาทิ เอา อี เป็น เอ ช้อน ย.
วิจินาเปตฺวา	ให้ตรวจแล้ว ฯลฯ.	วิ+จิ	นาปัจ.ณาเป ปัจ.เหตุ.
วิจฺฉินฺทิตฺวา	ตัดขาดแล้ว แบ่งปัน.	วิ+ฉินฺทฺ ฉินฺทิ	นิคคหิต อโอาคม.
วิขมฺภิตฺวา	หาวแล้ว หาวนอน บั้ย แสยะ เยาะเย้ย.	วิ+ขมฺภิ ขมฺภ.	
วิขหิตฺวา	สละแล้ว ละ วาง ปล่อย.	วิ+หา	ทัวภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ข อโอาคม.
วิชานิตฺวา	รู้แจ้งแล้ว รู้แจ่มแจ้ง รู้ชัด.	วิ+ณา	เป็น ชา นา ปัจ.
วิชฺฌิตฺวา	แทงแล้ว เจาะ ไช.	วิธฺ	ย ปัจ.กัต.ธฺย เป็น ชฺฌ อโอาคม.
วิชฺฌเฏตฺวา	สางแล้ว กระจาย หายยุ่ง หาย รถ หายรุ่งรัง.	วิ+ชฺฌ.	
วิชายิตฺวา	คลอดแล้ว ออก(ลูก).	วิ+ชนฺ	เป็น ชา ย ปัจ.กัต.อโอาคม.
วิณฺถเปตฺวา	ขอแล้ว.	วิ+ณปฺ	ณ ปัจ.กัต.ช้อน ณ ให้ขอแล้ว ณ ปัจ.เหตุ.หรือตั้ง วิ+ณา ณาเป ปัจ.ช้อน ณ.
วิณฺถาย	รู้แจ้งแล้ว รู้แจ่มแจ้ง รู้ชัด ตรัสรู้.	วิ+ณา	ย จากตฺนนาทิ ช้อน ณ.
วิทฺถาเรตฺวา	ให้แผ่ไปแล้ว ให้พิสดาร.	วิ+ถรฺ	ณ ปัจ.เหตุ.ช้อน ต.
วิทฺถุสฺสิตฺวา	กำจัดแล้ว ทำลาย ยื้อแย่ง.	วิ+ธฺสฺ	อโอาคม.
วิทฺฐา	แทงแล้ว เจาะ ไช.	วิธฺ	ย จากตฺนนาทิ แปลง ธฺย เป็น ทฺฐา

วิทิตฺวา	รู้แล้ว รู้ชัด รู้แจ้ง(แจ่มแจ้ง ประจักษ์แจ้งไม่ผิดเพี้ยน).	วิท.	
วิธมิตฺวา	กํ่าจัดแล้ว ขจัด ขับไป ปราบ.	วิ+ธม	อืออาคม.
วินาสิตฺวา	ให้ฉิบหายแล้ว ให้สูญ ให้พินาศ.	วิ+นส	เณ ปัจ.เหตุ.
วินุทิตฺวา	เบิกบานใจแล้ว ปลื้มใจ ยินดี ได้ ประสบ.	วิท	นัคคหิต อืออาคม.
วินิจฺฉิตฺวา	ใคร่ครวญแล้ว ไตร่ตรอง วินิจ्ञัย ตัดสิน.	วิ+นิ+ฉิ	ซ้อน จ.
วินิธาย	แก้แล้ว เปลื้อง ปลดเปลื้อง.	วิ+นิ+ธา	ย จากตฺนาท.
วินิพฺพิชฺฉิตฺวา	เขาะแล้ว แทง แยก.	วิ+นิ+วิธ	ย ปัจ.กัฏ.ธฺย เป็น ชุณฺ วิ เป็น พิ.
วินิพฺภุชฺชิตฺวา	แยกแล้ว แยกกัน ไม่รวมกัน.	วิ+นิ+ภช	อ ที่ ภา เป็น อุ ซ้อน พ.
วินิษฺฌิตฺวา	ผ่านแล้ว ผ่านไป ลอด ร่วงรด.	วิ+นิ+วิธ	ย ปัจ.กัฏ. ธฺย เป็น ชุณฺ.
วินิวัฏฺเฐตฺวา วินิวัตติตฺวา	กลิ้งกลับแล้ว หมุนกลับ.	วิ+นิ+วัฏฐ วัตต.	
วินิหนฺตฺวา	กํ่าจัดแล้ว ขจัด ทำลาย เปียดเปียน.	วิ+นิ+หน	ตฺวาปัจ.
หน้า ๓๑๑			
วิเนตฺวา วิเนยฺย	นำไปวิเศษแล้ว กํ่าจัด ขจัด ปราบ ทำลาย(โทษ)แนะนำ ชัก นำ ชี้แจง ฝึกหัด.	วิ+นิ ณี	แปลง อี เป็น เอ กิริยาหลัง ย จากตฺนาท. ซ้อน ย.
วิโนเทตฺวา	บรรเทาแล้ว เบาบาง ผ่อนคลาย.	วิ+นุท	เอ ปัจ.พทฺธิ.
วิปฺจุจ วิปฺจุจฺย	สุกวิเศษแล้ว ให้ผล.	วิ+ปจ	ย จากตฺนาท. จฺย เป็น จจ กิริยาหลัง ย ปัจ.กัม.จฺย เป็นจจ ย จากตฺนาท. อืออาคม.

วิปฺปชหิตฺวา วิปฺปชหาย	ละขาดแล้ว ละเว้น เว้นขาด.	วิ+ป+หา	ท่วภาวะ หา รัสสะ แปลง ห เป็น ช ช้อน ปุ อีอาคม กิริยา หลัง ย จากตฺนาทิ.
วิผาเลตฺวา	ปืดแล้ว ฉีก ผ่า แยก แหะ แหวก.	วิ+ผาลุ	อีอาคม.
วิพฺภมิตฺวา	หั่นกลับแล้ว หมุนกลับ หมุนไป ผิด คาย ปล่อย จากภาวะเดิม สีก(ลาจากเพศสมณะ).	ลาสิกขา.	
วิกฺขิตฺวา วิกฺขช วิกฺขีย	แจกแล้ว จำแนก แบ่ง แยก.	วิ+ภช	อีอาคม กิริยาที่ ๒ ๓ ย จากตฺ นาทิ กิริยาที่ ๒ ชย เป็น ชช.
วิภาเวตฺวา	เป็นยิ่งแล้ว เป็นแจ้ง แจ่มแจ้ง.	วิ+ภ	เอ บัจ.แปลง อุ เป็น อว อว เป็น อาว ให้เป็นยิ่งแล้ว ฯลฯ. เณ บัจ.เหตุ.
วิมฺลิตฺวา วิมฺลิตฺ วา	ตริตrongแล้ว ไตร่ตรอง ทดลอง พิจารณา ไต่สวน สอบสวน.	วิ+มานุ	ท่วภาวะ มา รัสสะ เป็น ม แปลงเป็น ว เอา อ เป็น อิ แปลง มานุ เป็น มํ ส บัจ.อิ อาคม ตฺวา บัจ.กิริยาหลัง แปลง มา เป็น วิ หรือ เอา อ ที่ ว เป็น อี รูปฯ ๖๑๕.
วิมานेतฺวา วิมานยิตฺวา	ดูถูกแล้ว ดูหมิ่น ดูแคลนเหยียด หยาม หมิ่นประมาท.	วิ+มานุ	เณ ฌย บัจ.กัต.
วิมุจฺจ วิมุจฺจิตฺวา	พ้นวิเศษแล้ว พ้น หลุดพ้น.	วิ+มุจ	ย จากตฺนาทิ จย เป็น จจ กิริยาหลัง ย บัจ.กัต.จย เป็น จจ อีอาคม ตฺวาบัจ.
วิมุญฺจิตฺวา	ขัดสีแล้ว ถูตัว.	วิ+มุจิ	นิคคหิตอาคม แปลงเป็น ย.
วิมุยฺหิตฺวา	คลาตเคลื่อนแล้ว เคลื่อนคลาต หลงไหล เผลอไผล.	วิ+มุห	ย บัจ.กัต.
วิยฺยหิตฺวา	เชี้ยแล้ว คู้ย แหวก.	วิ+อุห	ย และ อีอาคม.

วิรุชฌิตฺวา วิรุชฌิย	ผิดแล้ว ทำร้าย ประทุษร้าย พิการ บกพร่อง.	วิ+รฺช	ย ปัจ.กัต.รฺชย เป็น ชุณฺณ อีอาคม กิริยาหลัง ย ตฺนนาทิ.
วิราเชตฺวา	คลายแล้ว หน่าย (หมดความ กำหนด).	วิ+รช	ที่มะ อีอาคม.
วิรุชฌิตฺวา	โกรธแล้ว โกรธเคือง ยินร้าย ไม่ ชอบใจ ขัดไล่ กำจัด เปียดเปียน ปิด ปิดล้อม ขัดขวาง ห้ามปราม.	วิ+รฺช	ย ปัจ.กัต.รฺชย เป็น ชุณฺณ อีอาคม.
วิรุหิตฺวา วิ รุหิตฺวา วิ รุพฺหิตฺวา	เจริญแล้ว งอกงาม.	วิ+รฺห	อ ปัจ.อีอาคม กิริยาที่ ๒ ที่มะต้น ธาตุ กิริยาที่ ๓ แปลง ห เป็น พฺห.
วิโรจิตฺวา วิโรเจตฺวา	ชอบใจแล้ว พอใจ แจ่มใส สุขใจ รุ่งเรือง ไพโรจน์ สว่าง ส่องสว่าง.	วิ+รฺจ	พฤทธิ อีอาคม.
วิลคฺค	ข้องแล้ว ขัด เกี่ยวข้อง คล้อง แขวน เคลือบแคลง สงสัย ลังเล ไม่แน่ใจ.	วิ+ลคฺ	ย จากตฺนนาทิ คฺย เป็น คฺค บาง มติให้แปลง ย เป็น น แล้ว แปลง คฺน เป็น คฺค.
วิลิขิตฺวา	ขีดแล้ว เขียน หยิก ข่วน หยิก ข่วน ขูด ครูด.	วิ+ลฺข.	
วิลุมฺบิตฺวา	ยื้อแย่งแล้ว แย่งชิง ปล้น รุมปล้น.	วิ+ลฺบ.	
วิโลเกตฺวา	คัดเลือกแล้ว เลือกเฟ้น เลือกสรร.	วิ+โลก	เอ ปัจ.
หน้า ๓๑๓			
วิวชฺเชตฺวา	เว้นขาดแล้ว ละขาด แยกออก จากกัน.	วิ+วชฺช	ณ ปัจ.กัต.
วิวทิตฺวา	แก่งแย่งแล้ว ไม่ปรองดองกัน เถียงกัน ทะเลาะ ทะเลาะกัน วิวาท ไต่เถียง ไต่เถียงกัน.	วิ+วท	อีอาคม.

วิวราเปตฺวา	ให้เปิดแล้ว ให้เผย ให้เปิดเผย.	วิ+วรฺ	ฉาเป ปัจ.เหตุ.
วิริตฺวา	เปิดแล้ว เผย เปิดเผย.	วิ+วรฺ	อิตฺถม.
วิวิจิจ วิวิจิตฺวา	ส้งดแล้ว สงบ เงียบ โดดเดี่ยว ปลีกออก.	วิ+วิจฺ	ย จากตฺถนาถิ เป็น รจิจ ลบที่สุด ชาติ และ ร กิริยาหลัง ย ปัจ. กัต.จฺย เป็น จฺจ อิตฺถม ตฺวา ปัจ.
วิสขฺข วิสขิขิตฺวา	สละแล้ว ปล่อย วาง แก่ไข ชี้แจง วิสัชนา.	วิ+สขฺ	ย ตฺถนาถิ ขฺย เป็น ขฺข กิริยา หลัง ช้อน ขฺ อิตฺถม.
วิสฺสขฺขิตฺวา วิสฺสขฺขเชตฺวา	สละแล้ว ฯลฯ.	วิ+สขฺ	ช้อน สฺ และ ขฺ อิตฺถม.
วิสมิตฺวา วิสฺ สมิตฺวา	สงบระงับแล้ว สงบเงียบ พัก.	วิ+สมฺ	คำหลัง ช้อน สฺ.
วิสยฺห วิสยฺหา	กตชี้แล้ว ข่มเหง กุมเหง ครอบงำ รังแก.	วิ+สยฺ	ย ตฺถนาถิ แปรไว้หน้า หฺ กิริยา หลัง ย ปัจ.กัต.แปรไว้หน้า หฺ ตฺ วาปัจ.แปลงเป็น อา.
วิสิพฺพเพตฺวา	ผิงแล้ว อัง(ไฟ).	วิ+สิวฺ	ย ปัจ.กัต.วฺย เป็น พฺพ อิตฺถม.
วิเสเสตฺถนา	แปลกแล้ว ประเสริฐ ยอดเยี่ยม เลิศลอย วิเศษ.	วิ+สิสฺ	อิตฺถม ให้แปลก ฯลฯ เฉณปัจ. เหตุ.
วิโสเสตฺถวา	เหือดแห้งแล้ว แห้งผาก เหี่ยว แห้ง ชุบผอม.	วิ+สฺส	พฤทธิ อิตฺถม ให้เหือดแห้งแล้ว ฯลฯ.เฉณ.ปัจ.เหตุ.
วิหริตฺวา	อยู่แล้ว อยู่อาศัย อาศัยอยู่ ยับยั้ง หยุดไว้ พักอยู่.	วิ+หฺรฺ.	
วิหาย	ละแล้ว สละ วาง ปล่อย.	วิ+หา	ย จากตฺถนาถิ.
วิเหเจตฺวา	กตชี้แล้ว ขามเหง กำจัด ขจัด เปียดเปียน รบกวน.	วิ+เหจฺ.	
วีชิตฺวา	พัดแล้ว โบก กระพือ.	วิชฺ	อิตฺถม.

วีนามะตฺวา	ให้น้อมล่องไปวิเศษแล้ว(ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์).	วิ+อติ+มนุ	ณปะจ.เหตุ.
วุญฺจาย	ลุกขึ้นแล้ว ออก.	อุ+จา	ย จากตฺนาทิจ วุ อาคม ช้อน ญ.
วุปสมะตฺวา	ให้เข้าไประงับวิเศษแล้ว ให้เข้าไปสงบระงับ ให้เข้าไปสงบนิ่ง.	วิ+อุป+สม	ณ ปัจ.เหตุ.
เวเจตฺวา	ผูกแล้ว พัน โปก .	เวจุ	ตฺวา ปัจ.อิอาคม วิจารณ์ อี เป็น เอ.
เวเทตฺวา เวทยิตฺวา	รู้แล้ว รู้จริง รู้ชัด รู้ลึก เสวย.	วิทฺ	ณ ฌย ปัจ.

ส

สกุญฺจ	ทำโดยดีแล้ว กระทำโดยดี เคราพบุชา.	สมฺมา+กรุ	ลบ มฺมา ทำดีแล้ว ทำด้วยดี กระทำดี กระทำด้วยดี.สํ+กรุ ย จากตฺนาทิจเป็น จุจ ลบนิคคหิต และ รุ ช้อน กุ โมคฯ ขาทิจักัณห์ว่าแปลง ตฺนาทิจ เป็น จุจ ลบ รุ.
สกุญฺณิตฺวา	อาจแล้ว องอาจ สามารถ ควรสมควร ชอบ เหมาะะ เหมาะะสม.	สกุญฺ	อุณฺหา ปัจ.อิอาคม.
สงฺกิตฺวา	สงสัยแล้ว ลังเล ไม่แน่ใจ สองจิตสองใจ.	สกิ.	
สํปริตฺวา สงฺปริตฺวา	ปรุ้งแล้ว แต่ง ปรุ้งแต่ง ตกแต่ง.	สํ+กรุ	เป็น ขรุ อิอาคม.
สํชิปีตฺวา สงฺชิปีตฺวา	ย่อแล้ว ย่อเข้า สั้นเข้า หดเข้า หดหู่.	สํ+ชิป.	

สํบุฤิตวา สงบุ ฤิตวา	กํารีบแล้ว รุนแรงขึ้น ปั่นป่วน ห้วนไหว สั่นสะเทือน โอนเอน.	สํ+บุฤ.	
สํโบเภาตฺวา สง โบเภาตฺวา	ให้กํารีบแล้ว ฯลฯ.	สํ+วิ+ธา	ณเ ปัจ.เหตุ.
สํวิทฺฤิตวา	จัดแจงแล้ว เตรียมการ ประกอบ.	สํ+วิ+ธา	แปลง ธา เป็น ทห.
สํเวเชตฺวา	สลดแล้ว สลดใจ เศร้าสลด เศร้า ใจ หดหู่	สํ+วิ+ช	ให้สลดแล้ว ฯลฯ ณเ ปัจ.เหตุ.
สํสนฺเทตฺวา	ไหลไปด้วยกันแล้ว ไหลไปรวมกัน รวมกัน ระคน ระคนกัน เคล้า กัน คลุกเคล้า เทียบเคียง เปรียบเทียบ สอบกัน.	สํ+สนฺท	เอ ปัจ.
สํสิริตฺวา	ท่องเที่ยวแล้ว ท่องเที่ยวไป เร่ร่อน เวียนว่าย.	สํ+สิริ	อือาคม.
สจฺจฤิตรา	ทำให้แจ้งแล้ว กระทำให้แจ้ง.	สจฺจ+กร	ตฺวา ปัจ.ลบ ร.
สขฺขาเปตฺวา	ให้จัดแจงแล้ว ให้ตระเตรียม ให้ เตรียมการ.	สขฺข	ณเเป ปัจ.
สขฺขิตฺวา	จัดแจงแล้ว ตระเตรียม เตรียมการ.	สขฺข	อือาคม.ตฺวาปัจ.
สขฺขณายิตฺวา	ท่องแล้ว ท่องปน ท่องจา สาธยาย สวด.	สํ+ณเ	เอ เป็น อาย ลบ นิคคหิต ช้อน ข.
สณฺจิจฺจ	แกล้งแล้ว จงใจ(มีเจตนาทำ).	สํ+จิจ	ย จากตฺนาทิต ตฺย เป็น จจ.
สณฺขานิตฺวา	จำได้แล้ว นึกได้ ระลึกได้ ไม่ลืม.	สํ+ณ	เป็น ขา นา ปัจ.อือาคม.
สณฺยายิตฺวา	ท่องแล้ว ฯลฯ สวด.	สํ+ณเ	เอ เป็น อาย นิคคหิต เป็น ณ.
สณฺยาเปตฺวา	ให้รู้พร้อมแล้ว ให้จำได้.	สํ+ณ	ณเเปปัจ.เหตุ.
สณฺจเปตฺวา	เรียบเรียงแล้ว แต่ง ร้อยกรอง ทำให้เป็นระเบียบ.	สํ+จป.	

สนฺจาเปตฺวา	ให้ตั้งอยู่พร้อมแล้ว ให้ดำรงอยู่ ฯลฯ.	สํ+จา	ฉนาเป เหตุ.
สทฺทหิตฺวา	ตั้งไว้โดยชอบ ดำรงไว้โดยชอบ เชื้อ.	สมฺมา+ธา	แปลง ธา เป็น ทห ลบ มฺมา ซ้อน ทฺ อีอาคม หรือตั้ง ทหฺ ธาตุ.
สนฺตชฺเชตฺวา	ข่มขู่แล้ว คุกคาม ตวาด.	สํ+ตชฺช	เฉ ปัจ.กัต.
สนฺตปฺเปตฺวา	เลี้ยงดูแล้ว อิ่มหน้า อิ่มเต็มที.	สํ+ตป	ย ปัจ.ปฺย เป็น ปฺป อีอาคม ให้ เลี้ยงดูแล้ว ฯลฯ เฉ ปัจ.เหตุ.
สนฺถมฺภิตฺวา	หวาดเสียวแล้ว หวาดหวั่น พรั่น กลัว.	สํ+ถภิ ถมฺภ	อีอาคม.
สนฺถริตฺวา	ลาดแล้ว ปู ปูลาด.	สํ+ถร	อีอาคม ตฺวา ปัจ.
สนฺถริตฺวา	ชมเชยแล้ว ยกย่อง สรรเสริญ คุ้นเคย สนับสนุน.	สํ+ถุ	อุ เป็น อว.
สนฺธาย	หมาย หมายถึง ใช้เป็นกิจยาวิ เสสน์.	สํ+ธา	ย จากตฺนาทิ.
สนฺนยฺห สนฺนย หิตฺวา	ผูกสอดแล้ว(ผูกใส่เข้าไปในช่อง หรือ แทรกเข้าไปในระหว่างกลาง) สรวม (เกาะ).	สํ+นห	ย จากตฺนาทิ แปรไว้หน้า ห กิริยาหลัง ย ปัจ.กัต.อีอาคม บาง มติว่า ย จากตฺนาทิ แล้ว ลง ตฺวาปัจ.
สนฺนิปตฺติตฺวา สนฺนิปตฺติตฺวาน	ประชุมแล้ว ประชุมกัน ชุมนุม ชุมนุมกัน รวมกัน มารวมกัน.	สํ+นิ+ตป	อีอาคม ตฺวา ตฺวาน ปัจ.
สนฺนิปาเตตฺวา สนฺนิปาตาเปตฺวา	ให้ประชุมแล้ว ฯลฯ.	สํ+นิ+ปต	เฉ ฉนาเป.
สมาปชฺชิตฺวา	ถึงพร้อมแล้ว เข้า เข้าถึง.	สํ+อา+ปท	ย กัต.ทฺย เป็น ชฺช.
หน้า ๓๑๗			

สมิปฏิจนาเปตฺวา	ให้รับพร้อมแล้ว ให้รับคำ.	สํ+ปฏิ+อิสฺ	อ ปัจ.ส เป็น จุฬ ณาเป เหตุ.
สมปฏิจจิติตฺวา	รับพร้อมแล้ว รับ รับคำ.	สํ+ปฏิ+อิสฺ	อิสฺ อีอาคม.
สมปริวตติตฺวา	เป็นไปพร้อมแล้ว หมุนไปรอบ พร้อม หมุนไปรอบด้วยดี กลิ้ง เกลือก กระเสือกกระสน.	สํ+ปริ+วตฺต	อีอาคม.
สมปเทตฺวา	ให้ถึงพร้อมแล้ว ให้บรรลุ ให้ สำเร็จ ให้สมบูรณ์.	สํ+ปท	ณฺเ เหตุ.
สมพนฺธตฺวา	ผูกพร้อมแล้ว เกี่ยวพัน ติดพัน ผูกพัน ใฝ่ใจ เอาใจใส่ รัก รักใคร่.	สํ+พนฺธ	อีอาคม ตฺวา ปัจ.
สมพาหิตฺวา	หมวดแล้ว กด ปีบ ขยำ.	สํ+วห	ว เป็น พ ทิมะ อีอาคม.
สมมชฺชิตฺวา	กวาดแล้ว เช็ด ถู ขำระ ทำให้ สะอาด.	สํ+มชฺช	อีอาคม.
สมมณฺเฑิตฺวา	เข้าใจด้วยดีแล้ว เข้าใจดี รู้ด้วยดี รู้ตาม ร้องเรียก แต่งตั้ง.	สํ+มณ	อีอาคม.
สมมสฺสิตฺวา	ใคร่ครวญแล้ว ตริตรอง ไตร่ตรอง พิจารณา.	สํ+มสฺ	
สมมิณฺชิตฺวา	งอเข้าแล้ว คู้เข้า ทบ พับ ทบทวน.	สํ+มิณฺช	อีอาคม.
สมมุยฺห สมมุยฺหิตฺวา	หลงพร้อมแล้ว หลงลืม หลงไหล ลุ่มหลง มัวเมา หมกหม่น หลง ละเลิง.	สํ+มุห	ย จากตฺนาทิ แปรไว้หน้า ห กิริยาหลัง ย ปัจ.กต.แปรไว้หน้า ห อีอาคม ตฺวา ปัจ.
สมสฺสาเสตฺวา	ให้หายใจออกคล่องแล้ว ให้เบาใจ ปลอด.	สํ+อา+สส	ณฺเ ปัจ.เหตุ.รัสสะ อา เป็น อ แปลง นิคคหิตเป็น ม ช้อน ส.
สมาคนฺตฺวา	มาพร้อมแล้ว มาพร้อมกัน มา ครบ มาครบครัน.	สํ+อา+คม	ลบ ม.

สมาทเปตฺวา	ชักชวนแล้ว.	สํ+อา+ทย	นิคคหิต เป็น มฺย เป็น ปุ อี อาคม.
สมาทยิตฺวา สมาทาย	ถือเอาพร้อมแล้ว ถือเอาด้วยดี สมาทาน.	สํ+อา+ทย	อีอาคม ตฺวาปัจ.กิริยาหลัง ทา+ ย จากตฺนาทิ.
สมาหริตฺวา	นำมาพร้อมแล้ว พามาพร้อม นำมาครบ พามาครบ.	สํ+หฺร	อีอาคม.
สมฺภูจาย	ตั้งขึ้นพร้อมแล้ว ทำให้มีขึ้น สร้าง ขึ้น ลุกขึ้น ดำรงอยู่ดี ดำรงอยู่ ด้วยดี.	สํ+อุ+จา	นิคคหิตเป็น มฺ ช้อน ภู.
สเมกฺขีย	ตรวจตรา ตริตรอง ไตร่ตรอง พิจารณา สอบสวน.	สํ+อิ+ขุ	วิการ อี เป็น เอ แปลง นิคคหิต เป็น มฺ ย จากตฺนาทิ.
สเมกฺขียาน	ตรวจตราแล้ว ฯลฯ.	สํ+อิ+ขุ	ตฺวา เป็น ยาน อีอาคม.
สเมจฺจุ	ถึงพร้อมแล้ว พิจารณา.	สํ+อิ	ย จากตฺนาทิ แปลง นิคคหิต เป็น มฺ วิการ อี เป็น เอ แปลง ย เป็น จฺ รูปฯ ๖๒๗ แปลง ตฺนาทิเป็น รจฺจ โมคฯ ขาทิ กัณท์ ๑๖๗ แปลง ตฺวา เป็น จฺ.
สเมตฺวา	ให้สงบแล้ว ให้ระงับ ให้ยับยั้ง.	สม	ณ ปัจ.เหตุ.
สโมธานตฺวา	ให้ประชุมแล้ว ประชุมลง.	สํ+โอ+ธนุ	ณ ปัจ.เหตุ.
สโมสริตฺวา	ประชุมแล้ว ประชุมกัน รวมกัน มาพร้อมกัน.	สํ+โอ+สฺร	อีอาคม.
สริตฺวา	เล่นไปแล้ว เทียวไป กำจัด ระลึก เปล่งเสียง.	สฺร	อีอาคม.
สลลฺกฺเขตฺวา	กำหนดด้วยดีแล้ว กำหนด กำหนดไว้ ตราไว้ หมายถึง.	สํ+ลฺก+ขุ.	
สาเรตฺวา	ให้เล่นไปแล้ว ฯลฯ ให้เปล่งเสียง.	สฺร	ณ ปัจ.เหตุ.
สาเวตฺวา	ให้ได้ยินแล้ว ให้ฟัง ให้สดับ.	สุ	ณ ปัจ.เหตุ.พฤทธิ์ แปลง.

สิกฺขาเปตฺวา	ให้เรียนแล้ว ให้เล่าเรียน ให้ศึกษา.	สิกฺข	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
สิกฺขิตฺวา	เรียนแล้ว เล่าเรียน ศึกษา สำเหนียก.	สิกฺข	อิอาคม.
สุกฺขาเปตฺวา	ให้แห้งแล้ว.	สุกฺข	ฉนาเปปัจ.เหตุ.
สุณฺนิตฺวา สุณฺนิตฺวาน สุตฺวา	ได้ยินแล้ว ฟัง สดับ.	สุ	อุฉนาปัจ.กัต.กิริยาหลังไม่ลง.
สุสฺสิตฺวา สุสฺสสิตฺวา	แห้งแล้ว เหี่ยว ผาก ผอม ชุบ ชืด อิดโรย.	สุสฺ	อิอาคม กิริยาหลัง ลง ย ปัจ. กัต.แปลง สฺย เป็น สฺส.
โสธฺาเปตฺวา	ให้ชำระแล้ว ให้ชะล้าง ให้สะอาด ให้หมดจด ให้บริสุทธิ์ ให้ผุดผ่อง.	สุธ	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.

ห

หฺนฺตฺวา หฺนิตฺวา	กระทบแล้ว เตือดร้อน เปียดเปียน ตี ฆ่า ประหาร.	หฺนฺ ชาติ	กิริยาหลัง ลง อิอาคม.
หฺราเปตฺวา	ให้นำไปแล้ว ให้ถอด ให้ถอดถอน ให้เลิก ให้ยกเลิก ให้ถือ ให้อยู่ ฯลฯ.	หฺร	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
หฺรายิตฺวา	ละอายแล้ว(ในการจะทำความชั่ว).	หฺเร	เอ เป็น อาย อิอาคม.
หฺาเปตฺวา	ให้สละ ให้ละ ให้ว่าง ให้ปล่อย ให้เว้น.	หฺา	ฉนาเป ปัจ.เหตุ.
หฺายิตฺวา	เสื่อมแล้ว ลั่น เลว ทราบ .	หฺา	ยปัจ.กัต.อิอาคม.
หฺาเรตฺวา	ให้นำไปแล้ว ฯลฯ.	หฺร	ฉเนปัจ.เหตุ.

หาสยิตฺวา	ให้รำเริงแล้ว รื่นเริง สรวล เสสรวล เฮฮา หัวเราะ ส่งเสียง ออกเสียง ร้อง.	หสฺ	ณย บัจ.เหตุ.
หิตฺวา	สละแล้ว ละ วาง ปล่อย เว้น.	หา	แปลง อา เป็น อิ หรือ อีอาคม.
หิพิตฺวา	ไม่เอื้อเพื่อแล้ว ไม่เอาใจใส่ ไม่ สนใจ.	หิพฺ	อีอาคม.
หีเพตฺวา หีพยิตฺ วา	ติเตียนแล้ว นินทา ดูแคลน.	หีพฺ	ณเณ ณย บัจ.กัต.
หีสิตฺวา	เปียดเปียนแล้ว ทำร้าย ประทุษร้าย ฯลฯ.	หิสฺ	นิคคหิตอาคม.
หุณฺทิตฺวา	รวบรวมแล้ว รวมกัน ติดต่อกัน ฆ่า ตี ประหาร.	หุทฺ.	
หุตฺวา	ให้แล้ว ถือ ยึด ยึดถือ กิน บริโภค บูชา บูชาyard บวงสรวง.	หุ.	
หุตฺวา	มี เป็น ใช้เป็น สมานกิริยาเสมอ ไม่ออกเสียง บัจ.	หุ ฐาตุ.	
หุริตฺวา	คดแล้ว โค้ง โกง งอ บิด.	หุรุ	อีอาคม.
หุลิตฺวา	กระดิกแล้ว ไหว ห้วนไหว สั่น โคลง ขว้าง ทิ้ง ชัดไป ปา ปา โยน โยนไป.	หุล	อีอาคม.
หุพิตฺวา	ไปแล้ว ถึง เป็นไป ดำเนินไป.	หุพฺ	อีอาคม.
เหเจตฺวา	ทำให้ลำบากแล้ว เปียดเปียน รบกวน.	เหจุ	อีอาคม.
โหพิตฺวา	ไปแล้ว ฯลฯ เป็นไป ไม่เอื้อเพื่อ ฯลฯ.	โหพฺ	อีอาคม.